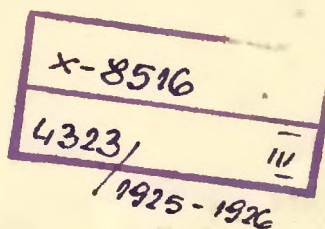

SEJM ŚLĄSKI.

11685/25
Pracownia Śląska

4323
III

L.dz. 156/25.

Druk 601.

Śląska Rada Wojewódzka
L.R.W. 33/1.

Katowice, dnia 24 lutego 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o stypendjach wojewódzkich imienia Karola Miarki i Pawła Stalmacha, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 24 lutego 1925 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ B i l s k i ,

Przewodniczący.

P r o j e k t

ustawy o stypendjach wojewódzkich imienia Karola Miarki i Pawła Stalmacha z dnia 1925 r.

Art. 1.

Celem uczczenia pamięci Karola Miarki i Pawła Stalmacha, synów Ziemi Śląskiej, zasłużonych około krzewienia kultury polskiej i pielęgnowania ducha narodowego, tworzy się fundusz stypendyjny imienia Karola Miarki i Pawła Stalmacha.

Art. 2.

Fundusz stypendyjny, wymieniony w art. 1 będzie stworzony z następujących funduszków:

- a/ z kwoty 150.000 zł. wstawionych jednorazowo do budżetu Województwa Śląskiego na rok 1925 w myśl rezolucji Sejmu Śląskiego z 10 października 1924 r.,
- b/ z kwoty 100.000 zł. przedstawiających wartość akcji Banku Polskiego.
- c/ z innych funduszy na ten cel przeznaczonych względnie przeznaczyć się mających.

Art. 3.

Dochody z powyższego, w art. 2. ustanowionego funduszu przeznacza się na stypendja dla młodzieży śląskiej kształcącej się w wyższych zakładach naukowych, w szkołach średnich, /gimnazjum i szkołach realnych/ w szkołach zawodowych oraz liceach.

Art. 4.

Ilość i wysokość stypendjów dla poszczególnych kategorii stypendystów, jakoteż bliższe warunki dla ich uzyskania ustali Rada Wojewódzka.

Art. 5.

Zarządza funduszem stypendyjnym imienia Karola Miarki i Pawła Stalmacha i czuwa nad jego przeznaczeniem w myśl niniejszej ustawy, Rada Wojewódzka, która coroku przedkładać będzie sprawozdanie z jego zarządu Sejmowi Śląskiemu.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 7.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

U z a s a d n i e n i e .

Sejm Śląski na posiedzeniu w dniu 10.X.1924 r. /druk nr. 536/ uchwalił kwotę 150.000 złotych na utworzenie funduszu stypendyjnego im. Karola Miarki i Pawła Stalmacha, dla biednej kształcącej się młodzieży śląskiej.

Fundusz ten powiększony został o dalszych 100.000 złotych, przedstawiających wartość akcji Banku Polskiego zakupionych przez Radę Wojewódzką, a które Rada Wojewódzka na posiedzeniach odbytych w dniach 16, 17 i 18 października 1924 przeznaczyła na powyższy cel. Ponadto na fundusz stypendyjny składają się także inne kwoty, między innymi kwota 40.000 złotych uchwalona na powyższych posiedzeniach Rady Wojewódzkiej na uzupełnienie funduszu stypendyjnego przyznanego już przez Sejm.

Z kwót powyżej uwidoczonych i z innych darów na powyższy cel wpływających utworzony ma być stały fundusz stypendyjny, którego dochody będą służyć na udzielanie stypendjów.

Dochody powstaną przez ulokowanie całego funduszu w banku na procent lub w papierach wartościowych, albo też w inny sposób, który oznaczy Rada Wojewódzka.

Z obliczonego co roku dochodu od całego funduszu, ustanowi się pewną ilość stypendjów w ten sposób, aby stypendja te faktycznie odpowiadały zamierzonemu celowi tj. służby za podstawę do utrzymania biednej a zdolnej młodzieży śląskiej, pragnącej kontynuować studia średnie i wyższe w kraju.

Stypendja udzielać będzie Rada Wojewódzka na wniosek Wydziału Oświecenia Publicznego po uprzednim rozpisaniu konkursu.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie zamierzonego zniesienia Sądu Powiatowego
w Strumieniu.

W powyższej sprawie Komisja Prawnicza Sejmu Śląskiego na posiedzeniu dnia 27 lutego 1925 r. powzięła następującą uchwałę:

"Sejm Śląski oświadcza się za pozostawieniem Sądu Powiatowego w Strumieniu, a to ze względu na uzasadnione życzenie tamtejszej ludności".

Uchwała powyższa zapadła 5 głosami przy wstrzymaniu się od głosu przeciwniczającego.

U z a s a d n i e n i e.

Listem z dnia 5 lutego 1924 r. zażądał Sąd Apelacyjny od Sądu Okręgowego w Cieszynie sprawozdania w sprawie zniesienia Sądu Powiatowego w Strumieniu. Sąd Okręgowy odniósł się w tej sprawie do interesowanych gmin i do starostw, które miały się oświadczyć, czy są za zniesieniem sądu w Strumieniu i do którego Sądu Powiatowego chciałyby zostać przyłączone po zniesieniu sądu w Strumieniu. Wszystkie gminy oświadczyły się przeciw. Nawet gmina Ochaby, która sama nie chce należeć do Strumienia, ponieważ ma znacznie dogodniejszą drogę do Skoczowa, oświadczyła, że sąd w Strumieniu jest potrzebny. Tylko gmina Pruchna uzależniła swoją przynależność do Sądu Powiatowego w Cieszynie. jeżeli zostanie pod względem politycznym włączona do cieszyńskiego powiatu.

Pomimo jednolitego stanowiska interesowanych gmin, Sady Okręgowe w Cieszynie i Sąd Apelacyjny w Katowicach uchwałyły zniesienie Sądu Powiatowego w Strumieniu.

Sąd Okręgowy w Cieszynie motywował swoją uchwałę względami oszczędnościowymi, zaś Sąd Apelacyjny motywuje swoją uchwałę małą liczbą mieszkańców, a temsamem niedostatecznem wykorzystaniem sił zatrudnionych przy sądzie w Strumieniu.

państwa Ministerstwo Sprawiedliwości uwzględniając postanowienie par. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 austriackiego Dz.U.^x/Nr. 59 odesłało akta Sejmowi Śląskiemu celem wydania opinii w tej sprawie. Komisja Prawnicza stwierdziła, że Sąd Powiatowy w Strumieniu utworzony został już w roku 1859. W tym wypadku odbieranie ludności oddawna posiadanych udogodnień od rządu obcego musiałoby wzbudzić w tej ludności wielkie rozczarowanie w stosunku do władz polskich, czemu dały wyraz w swych oświadczeniach urzędowych. Z 19 gmin największa odległość do Strumienia wynosi 12.9 kilometra, podczas kiedy do Bielska najmniejsza odległość wynosi 16 klm., zaś największa odległość wynosi 35.8 klm.

Względy oszczędnościowe służące jako główny motyw dla instancji, które się wypowiedziały za zniesieniem sądu, są przesadą. Wedle obliczenia Sądu Okręgowego w Cieszynie można będzie zaoszczędzić jednego woźnego i jednego urzędnika na pomieszczenie sądu. Jest to minimalna oszczędność, jeżeli się uwzględni, że ten sam Sąd Okręgowy przewiduje w razie zniesienia sądu w Strumieniu, odbywanie roków sądowych co dwa tygodnie na miejscu w Strumieniu. Wydatki połączone z rokami sądowymi przewyższą niezawodnie oszczędności osiągnięte przez zniesienie sądu. Do tego dodać należy koszt

x/ kancelaryjnego, oraz opłatę czynszu od ubikacyj służących na

połączone z wzywaniem świadków, których koszt kolejki i stratę zarobku pokrywać musi sąd. Nie można także podzielać stanowiska Urzędu Wojewódzkiego, który jest zdania, że ponieważ w Polsce są miejscowości, gdzie ludność musi odbywać 10 godzinną drogę do sądu, może także obywatel Strumienia odbyć piechotą trzy godzinną podróż. Inaczej pojmuje ludność swoje położenie, w którym się znajduje od dziada i pradziada, a inaczej odbićby się musiał na ludności fakt skasowania udogodnień, z których korzysta od 67 lat.

W końcu zaznaczyć wypada, że powoływanie się na nieekonomiczne wyzyskanie siły sędziowskiej w Strumieniu nie jest uzasadnione. Z zestawienia Sądu Powiatowego w Strumieniu wynika, że czynność jego wzrasta.

Podczas kiedy w roku 1922 wpłynęło do Sądu Powiatowego w Strumieniu spraw za : "przekroczenia" 479, to w roku 1923 542

zbrodnie	259	"	"	308
rekwizycji	67	"	"	74
egzekucji	68	"	"	135
procesa	47	"	"	61
pomoc prawna	48	"	"	56
sprawy prezydjalne	268	"	"	345

Jeżeli się uwzględni stały wzrost ludności, czy to naturalny, czy też przez osiedlanie się na parcelowanych gruntach komory cieszyńskiej, wtedy dojdziemy do wniosku, że zniesienie Sądu Powiatowego w Strumieniu mogłoby potrwać tylko kilka lat, poczem musiano by z konieczności nowy sąd ustanawiać. Wobec tego komisja prosi o przyjęcie jej uchwały.

Katowice, dnia 27 lutego 1925r.

Referent:

/-/ Machej.

SEJM ŚLĄSKI.

L.dz.167/25.
Województwo Śląskie
Liczba K.R. 392/1.
Dot: o częściowe otwarcie
kredytu dla prac przygoto-
wawczych budowy kolei
Ustroń-Wisła-Głębiec.

Druk 603.

Katowice, dnia 26 lutego 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 1924 r. przyjęła opracowany przez Urząd Wojewódzki stosownie do żądania Sejmu Śląskiego projekt ogólny budowy linii kolejowej Ustroń - Wisła - Głębiec i upoważniła mnie do przedłożenia go Prezydium Rady Ministrów w drodze Ministerstwa Kolei z tem, że uważa budowę linii tej, jako kolei krajowej za nader pilną i pożądaną; równocześnie na cel budowy kolei tej wstawiono w preliminarz budżetowy na rok 1925 kwotę 2.890.000 złotych.

Wedle informacji otrzymanych w Ministerstwie Kolei należy w najbliższym czasie oczekiwać decyzji Prezydium Rady Ministrów upoważniającej Radę Wojewódzką do wniesienia w Sejmie Śląskim wniosku na uchwalenie ustawy o budowie tej kolei, jako kolei krajowej, projektu bowiem tutejsze za - twierdziło i przyjęło Ministerstwo Kolejowe i z przychylną opinią przedłożyło Prezydium Rady Ministrów. Wobec powyższego, oraz gdy także Sejm Śląski przyjął już preliminarz budżetowy na rok 1925 wraz z pozycją 2.890.000 złotych na budowę wspomnianej kolei, należy już obecnie podjąć te prace przygotowawcze, które w razie uchwalenia ustawy i przyznania definitywnego kredytu umożliwią terminowe wykonanie prac zakreślonych przez budżet roku 1925, to jest wykonać projekt szczegółowy, na podstawie którego rozpoczęta być może budowa a w szczególności roboty ziemne. Jeżeli zaś zestawia się fakta, że roboty ziemne, dla wykończenia których potrzebny jest czasokres około 5 miesięcy, wykonane być muszą przed nastaniem mrozów jesiennych, a więc przed końcem października, opracowanie zaś projektu szczegółowego wymagać będzie około 3 miesięcy czasu, okaże się, że koniecznem jest nie - zwłoczne rozpoczęcie już obecnie prac koło wykonania projektu.

Ponieważ budżet na rok 1925 nie jest jeszcze uchwalony i Urząd Wojewódzki nie może czerpać z przeznaczonych na cele budowy kolei Ustroń - Głębiec kwoty 2.890.000 złotych, upraszam o postawienie na najbliższem posiedzeniu Sejmu Śląskiego względnie Komisji Budżetowej wniosku nagłego o powzięcie następującej uchwały:

"Celem wykonania prac przygotowawczych umożliwiających ewentualne rozpoczęcie w tym roku budowy linii kolejowej Ustroń - Wisła - Głębiec, upoważnia się Pana Wojewodę do bezzwłocznego otwarcia kredytów do wysokości 30.000 złotych z preliminowanej na rok 1925 na ten cel ogólnej kwoty 2.890.000 złotych".

W o j e w o d a :

W. Z.

/-/ Ż u r a w s k i,

Wicewojewoda.

SEJM ŚLĄSKI.

L.dz.168/25.
Śląska Rada Wojewódzka
L.R.W.137/2.

Druk 604.

Katowice, dnia 3 marca 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o uregulowaniu rent od wypadków dla poszkodowanych, którzy utracili mniej niż 20 % zdolności zarobkowania, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 3 marca 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ B i l s k i,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 roku

o uregulowaniu rent od wypadków dla poszkodowanych, którzy utracili mniej niż 20 % zdolności zarobkowania.

Art. 1.

Osoby, którym przysługuje renta z powodu wypadku przed 1 czerwca 1924 r. w przedsiębiorstwie podlegającym przepisom Ordynacji Ubezpieczeń - niowej księga 3, i których stopień niezdolności do pracy na podstawie jednego lub kilku wypadków wynosi mniej niż 20 %, a renta została wstrzymana na mocy artykułu 2 ustawy z dnia 13 czerwca 1924 r. w przedmiocie uregulowania rent od wypadków /Dz.U.Śl.Nr. 16, poz. 66/ otrzymują po - cząwszy od 1 lutego 1925 r. rentę obliczaną według następującego zarobku rocznego:

Roczny zarobek z pracy ustala się:

- a/ dla robotnika rolnego mężczyzny na kwotę 960 zł.
- b/ dla robotnicy rolnej na kwotę 672 zł.
- c/ pozatem dla innych na kwotę 960 zł.

Przy obliczaniu renty uszkodzonego ustala się pod a/ i b/ w miejsce kwot oznaczonych jako zarobek roczny z pracy, jeżeli uprawniony nie ma lat 16, - 60 %, jeżeli uprawniony ma lat 16 lub więcej, jednakowoż nie liczy jeszcze 21 lat życia - 80 % tychże kwot. Renty dla uszkodzonych pod c/ wypłaca się zaliczkowo.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e.

Ustawą z dnia 18 czerwca 1924 w przedmiocie uregulowania rent od wypadków /Dz.U.Śl.Nr. 16, poz. 166/ została wstrzymana wypłata rent dla poszkodowanych, którzy stracili mniej niż 20 % zdolności zarobkowania. Powodem do wstrzymania wypłaty rent był brak funduszy Wydziału I. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zarazem i to, że miało być przeprowadzone badanie lekarskie wszystkich poszkodowanych niżej 20 %. Ponieważ z powodu dewaluacji renty od wypadków poniżej 20 % były tak niskie, że prawie nikt nie odbierał, zaś koszt badania lekarskiego były czasami wyższe niżli renta kilkuletnia, instytucje ubezpieczeniowe nie zarządzały badania lekarskiego poszkodowanych. Z tego powodu też liczba upoważnionych do pobierania rent była nadzwyczaj wysoka, jednak wielki procent tych upoważnionych nie miał już od dawna prawa do rent. Ponieważ zakład przeprowadził badanie lekarskie poszkodowanych poniżej 20 %, a oprócz tego Wydział I. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych otrzyma znaczną kwotę z funduszy ubezpieczeniowych, który wypłacił rząd niemiecki rządowi polskiemu, dalej ze względu na to, że i w innych dzielnicach Polski została uregulowana wypłata rent od wypadków poniżej 20 % uprasza się o przyjęcie powyższej ustawy. Nadmieniam się jeszcze, że renty dla poszkodowanych, dla których obowiązuje roczny zarobek wymieniony w art. 1. pod lit. c/, płaci się zaliczkowo i to z tego powodu, ponieważ istnieje zamiar wszystkie renty od wypadków z tytułu wypadków które zdarzyły się przed 1 czerwca 1924 w ten sam sposób uregulować jak w innych dzielnicach Polski. Uregulowanie tej sprawy będzie trwało jednak kilka miesięcy. Aby osoby mające prawo do renty otrzymały takowe choć w części będzie im renta płacona od 1 lutego 1925 zaliczkowo, zaś później po uregulowaniu wszystkich rent, zostanie im udzielona nadpłata, o ile się wykaże, że przysługuje im wyższa renta.

S p r a w o z d a n i e.

Komisja Prawnicza w dniu 27 lutego br. obradowała nad petycją Zarządu Kolejowej Kasy Chorych dla okręgu Dyrekcji Katowickiej w sprawie zaprowadzenia jednolitej państwowej pomocy lekarskiej dla wszystkich pracowników kolejowych.

Kolejowa Kasa Chorych w Katowicach jest samodzielną instytucją społeczną i została do życia powołana na mocy przepisów par. 245, 246 obowiązującej na obszarze Województwa Śląskiego ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy Niemieckiej. Poza to podtrzymanie omawianej kasy gwarantowane jest Polsko - Niemiecką Konwencją Genewską /art. 210 i 549/. Zamierzone przez Rząd Centralny wprowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy o rozciągnięciu pomocy lekarskiej przewidzianej w ustawie z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska na nieetatowych pracowników Kolei Państwowych oznacza zniesienie dotychczasowej Kolejowej Kasy Chorych. Zarząd i Wydział Kolejowej Kasy Chorych nie mogą upatrywać nic dobrego w zniesieniu obecnej kasy chorych. Komisja Prawnicza rozważając powyższą sprawę uchwaliła przedłożyć Wysokiej Izbie następującą rezolucję:

"Sejm Śląski sprzeciwia się zamierzonemu rozciągnięciu pomocy lekarskiej przewidzianej w ustawie z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu pracowników państwowych i wojska na nieetatowych pracowników państwowych czynnych na obszarze Województwa Śląskiego".

U z a s a d n i e n i e.

Zniesienie Kolejowej Kasy Chorych napotyka, jak wyżej wspomniano, na trudności natury prawniczej. Poza to projekt rządowy nie polepsza dotychczasowych stosunków ubezpieczeń pracowników kolejowych, przeciwnie nawet ich zdobycze socjalne uszczupla. Kolejowa Kasa Chorych daje bardzo dużo ubezpieczonym, czego nie można spodziewać się w razie zniesienia takowej. Najważniejszymi świadczeniami kasy chorych są m.i.:

- 1/ pomoc lekarska i to zaraz od dnia choroby i ta trwa niekrócej niż 26 tygodni. C ile choroba trwa dłużej, Zarząd Kolejowej Kasy Chorych przedłuża pomoc do 32 tygodni. W czasie choroby dostarcza lekarstw, środków opatrunkowych i innych środków, przywracających zdrowie i zdolność zarobkowania,
- 2/ zasiłki pieniężne za cały czas trwania choroby według punktu 1:
 - a/ w wysokości 3/4 płacy zasadniczej leczonym w domu /około 4,50 zł./
 - b/ leczonym w szpitalu z rodziną zasiłek jak wyżej, dla niemających na utrzymanie 1/4 zasiłku,
- 3/ na orzeczenie lekarza i za zgodą zarządu chorzy mogą się leczyć u specjalistów albo na klinice.
- 4/ Kasa opłaca również leczenie w szpitalu za najniższą taryfę opłat,
- 5/ kasa udziela rekonwalescentom bezpłatnego pobytu w zakładach do 4 tygodni, udzielając równocześnie zasiłku.

6/ Dla członkiń:

- a/ na koszt rozwiązania 8 zł,
- b/ dla położnic zasiłek ad punkt a/ do 10 tygodni,
- c/ pokarmowo prócz zasiłku " " do 12 "

7/ Na koszt pogrzebu kasa ubezpieczonego wypłaca się 40-krotny zasiłek płacy zasadniczej około 240 zł. Dla rodzin członków udziela:

- a/ bezpłatnych porad lekarskich przez 13 tygodni. Zarząd może przedłużyć do 26 tygodni,
- b/ leczenia jak punkt a,
- c/ pomoc położową jak pod g a/. Zasiłek położnicom 0,20 zł. dziennie przez 10 tygodni, pokarmowo 0,30 zł. dziennie przez 12 tygodni,
- d/ w razie śmierci członków rodziny ubezpieczonego wypłaca się:
 - 1/ w razie śmierci żony w wysokości 2/3 zasiłku pogrzebowego dla członków, a więc do 160 zł.,
 - 2/ dla córek, prowadzących gospodarstwo domowe na miejscu matki lub dla dzieci, będących w wieku szkolnym aż do 15 roku życia w wysokości 1/2 zasiłku pogrzebowego dla członka, czyli do 120 zł.,
 - 3/ dla dzieci poniżej wieku szkolnego 1/3 pośmiertnego dla członka, czyli do 80 zł.

Na szczególniejszą uwagę zasługuje fakt, że wewnętrzny ustrój Kolejowej Kasy Chorych zapewnia członkom w zupełności samorząd i to samorząd, wykonywany właściwie przez ubezpieczonych, gdyż 2/3 delegatów do wydziału i zarządu kasy wybierają ubezpieczeni. Postanowienie to ma ten skutek, że ubezpieczeni sami mogą według zasad wskazanych ustawą decydować o ustaleniu świadczeń kasy chorych i takowe podwyższać do możliwych granic. Pozatem przysługuje członkom Kolejowej Kasy Chorych w Katowicach wolny wybór z pośród lekarzy, z którymi kasa zawarła umowę. Wielki wybór tych lekarzy daje członkom gwarancję należytej opieki lekarskiej, bo nie ulega żadnej wątpliwości, że lekarze celem przyciągnięcia do siebie jak-najwięcej pacjentów współzawodniczą z sobą i poświęcają leczeniu chorych swoją najlepszą wiedzę, przyczyniając się temsamem do podniesienia zdrowotności członków na korzyść administracji Koleji i Państwa. Pomimo wysokich świadczeń, jakie Kolejowa Kasa Chorych swym członkom udziela, ograniczyła ona wkładki do minimum i pobiera od członków 4 % płacy zasadniczej, wynoszącej obecnie do 6 zł. dziennie a od zarządu kolejowego, jako pracodawcy połowę wkładek członka, czyli 2 % płacy zasadniczej.

Natomiast nowe rozporządzenie Rady Ministrów o udzieleniu funkcjonariuszom Koleji Państwowych pomocy w wypadkach choroby ani w przybliżeniu nie uczyni zadość potrzebom ubezpieczonych w wypadkach choroby, nie zapewni im bowiem dostatecznej pomocy materialnej w chorobie, ponieważ uszczupla znacznie doznawane dotychczas przez nich świadczenia z Kasy Chorych, zwala część kosztów leczenia szpitalnego lub kuracji kąpielowych, znosi samorząd Kasy Chorych, stawiając organizację lecznictwa pod przymusowy zarząd Koleji Państwowych, oraz odbiera pracownikom kolejowym prawo wolnego wyboru lekarzy, a poddaje pracowników kolejowych potrzebujących opieki lekarskiej na łaskę lub niełaskę kilku lekarzom mianowanym urzędnikami, co byłoby tylko krokiem wstecz i równoważoby się utworowi przestarzałemu.

Komisja Prawnicza przyszła do przekonania, że zrealizowanie planu zniesienia Kolejowej Kasy Chorych w Katowicach grozi ubezpieczonym w tejże kasie kolejarzom zredukowaniem świadczeń na rzecz pracujących, a przede wszystkim cofnięciem uzyskanej po długoletnich walkach wyżyny rozwoju i zniszczeniem dotychczasowych zdobyczy.

Katowice, dnia 7 marca 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Fojkis.

S p r a w o z d a n i e .

Komisji Prawniczej w sprawie wniosku Komisji Socjalnej dot. upoważnienia Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach do wypłacania świadczeń brackich obywatelom polskim, którym niemieckie spółki brackie wstrzymały wypłaty świadczeń brackich/ dot.dr.nr.542,476,482,506/..

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swem dnia 2 grudnia br.rozpatrując wyżej wymieniony wniosek Komisji Socjalnej zastanawiała się przede wszystkim nad kwestją, czy Sejm Śląski jest uprawniony do uchwalenia projektowanej ustawy. Według art.7 statutu organicznego Województwa Śląskiego ustawodawstwo o zabezpieczeniu socjalnem jest rzeczą Sejmu Śląskiego tak długo, dopóki ustawodawstwo państwowe nie zapewni klasie robotniczej lepszego lub przynajmniej takiego samego zaopatrzenia, co ustawy na Śląsku obowiązujące. Spółka Bracka jest instytucją mającą na celu udzielanie swym członkom i ich rodzinom zapomóg podług przepisów prawa i statutu..

Ostróż! Spółki Brackiej unormowany jest ustawą o bractwach górniczych z dnia 17 czerwca 1912r, która zastąpiła dawniejszy tytuł 7my powszechnej ustawy górniczej pruskiej z dnia 24 czerwca 1865 r, oraz przez szereg przepisów niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej /n.p.§§ 494 i nast./.

Komisja Prawnicza przyszła do przekonania, że Spółka Bracka jest instytucją o charakterze wybitnie socjalnem i że ustawodawstwo dotyczące tak Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach jak innych spółek brackich we Województwie Śląskiem jest w myśl art.7 Statutu Organicznego rzeczą Sejmu Śląskiego. Okoliczność, że zasadnicze normy ustawowe o spółkach brackich znajdują się w ustawie pruskiej z dnia 17.VI.1912, którą uważa się za część ustawy górniczej,wyjętej z pod ustawodawstwa Sejmu Śląskiego,niemoże wchodzić w rachubę jako argument przeciwny, gdyż ustawa z dnia 17.VI.1912 jest osobną,samodzielną ustawą co wynika już też z tego, że jej paragrafy są numerowane od numeru 1 do następnych. Wobec tego Komisja Prawnicza przyszła do przekonania, że Sejm Śląski ma prawo do uchwalenia ustaw dotyczących także opieki społecznej, wykonawczej przez Spółkę Bracką w Tarn.Górach.

W niniejszej sprawie jednakże nie rozchodzi się właściwie o nową ustawę,którą działalność Spółki Brackiej w dziedzinie opieki społecznej miałyby zostać rozszerzoną, a rozchodzi się tylko o dostarczenie z funduszków Skarbu Śląskiego środków do wypłacania świadczeń brackich obywatelom polskim, którym niemieckie spółki brackie wstrzymały wypłaty świadczeń brackich. Dlatego też Komisja Prawnicza niepotrzebuje decydować, czy Sejm Śląski przy uchwaleniu niniejszej ustawy nie przekracza swoje kompetencje, zajęła się tą kwestją tylko dlatego, że Komisja Socjalna w swoim wniosku z dnia 7 listopada 1924 r./druk 532/ jest tego zdania, że Sejm Śląski nie jest właściwym do wydawania Spółce Brackiej polecenia wypłacania tych świadczeń i do udzielenia Spółce Brackiej pożyczki na ten cel.

Ponieważ, jak to stwierdza już Komisja Socjalna w porożonym wniosku / druk 532/, Spółka Bracka w Tarn.Górach oświadczyła gotowość wypłacania wsparciobiorcom, którym niemieckie Spółki Brackie wstrzymały wypłaty świadczeń brackich tych wsparć pod warunkiem, iż ze Skarbu

Śląskiego zostaną jej oddane do dyspozycji potrzebne na ten cel fundusze, nie zachodzą żadne wątpliwości prawne, któreby przeszkadzały Sejmowi Śląskiemu dostarczyć z funduszków śląskich Spółce Brackiej potrzebnych środków.

Co do redakcji samej projektowanej przez Komisję Socjalną ustawy /druk nr.532/, Komisja Prawnicza proponuje zmienić nagłówek projektu i dać mu następujące brzmienie:

" Ustawa z dnia 1925 roku o dostarczeniu Spółce Brackiej w Tarn.Górach środków na wypłacanie świadczeń brackich obywatelom polskim, którym niemieckie Spółki Brackie wstrzymały wypłaty świadczeń brackich".

Art.1. ustawy proponuje Komisja Prawnicza dać następujące brzmienie:

" Aż do czasu zawarcia odpowiedniej umowy między Rządem Polskim i Niemieckim będzie Spółka Bracka w Tarn.Górach zaliczkowo wypłacała świadczenia brackie obywatelom polskim zamieszkałym w Województwie Śląskiem, którym niemieckie Spółki Brackie wstrzymały wypłatę tychże świadczeń".

Do artykułów 2 - 4 Komisja Prawnicza nie proponuje żadnych poprawek, natomiast proponuje skreślić art.5. jako bezprzedmiotowy, a nadać wskutek tego dotychczasowym art.6 i 7 projektu ustawy liczby 5 i 6.

Katowice, dnia 27.stycznia 1925r.

Sprawozdawca:

// K o m p k a.

W n i o s e k n a g ł y

wszystkich klubów polskich zawierający protest przeciw dążeniom Niemiec do naruszenia granic zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej /druk 607/.

W y s o k i S o j m zechce uchwalić następującą rezolucję:

"Wobec ujawnionych obecnie niebezpieczeństw, zagrażających zachodnim granicom Polski, a w szczególności wobec ujawnienia dążeń do oderwania Górnego Śląska od Polski, a w ten sposób do unicestwienia wolności ludu śląskiego, S e j m Ś l ą s k i w imieniu ludności śląskiej uroczystie oznajmia, że lud polski na Śląsku stać będzie wiernie przy sztandarze Rzeczypospolitej i upoważnia Rząd do komunikowania mocarstwom interesowanym, że lud śląski zdecydowany jest siłą bronić się przeciwko wszelkim zakusom naruszenia granic i że ufny w zwycięstwo dobrej sprawy, gotów jest taksamo złożyć ofiarę krwi na ołtarzu ojczyzny, jak codzienną mrówczą swą pracą stara się utwierdzić podwaliny jej bytu".

Katowice, dnia 11 marca 1925 r.

/nioskodawcy:

/-/ Kempka,

Dr. Rakowski, Omańkowska, Rybarz, Biniszkievicz, Szymkowiakówna, Lubos, Grajek, Sikora, Rumpfelt, Kędzior, Wydra, Borys, Mathea.

W n i o s e k n a g ł y

Komisji Budżetowej w sprawie upoważnienia p. Wojewody do otwarcia kredytu w kwocie 750.000 zł. dla Spółdzielni budowlanych.

Komisja Budżetowa wnosi o uchwalenie następującej rezolucji jako dodatku do prowizorium budżetowego na I. kwartał 1925 r.

"Celem umożliwienia wykończania prac zapoczątych w roku 1924 przez Spółki budowlane, Sejm upoważnia p. Wojewodę do wyasygnowania kwoty do 750.000 zł. dla Spółdzielni budowlanych z tem, że spółdzielnie zgodzą się na warunki, które zostaną przez Sejm określone".

Katowice, dnia 11 marca 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Janicki,

Ks.Brzuska, Rumpfelt, Palarczyk, Sabass, Jankowski.

PC.

W n i c s e k n a g ł y

Komisji Socjalnej w sprawie pomocy lekarskiej i pogrzebowej dla bezrobotnych
i ich rodzin.

W y s o k i S e j m zechce następującą uchwałę pcwziąć:

"Celem przyjsćia z pomocą bezrobotnym i ich rodzinom w wypadkach nie-
możności pokrycia przez nich kosztów poważnych chorób i pogrzebu,
upcważnia się Pana Wojewodę do otwarcia kredytów do wysokości 50.000,-
zł. z preliminowanej na rok 1925 na pomoc dla najbiedniejszej lud -
ności ogólnej kwoty 200.000,- zł. przewidzianej w budżecie /Część II.
Dział 9 par. 17/.

Kwotę 50.000 zł. stawia się do dyspozycji Urzędów Opieki Spo -
łecznej. Pokrycie kosztów wyżej wymienionych może tylko w tych wypad-
kach nastąpić, gdy obowiązek Kas Chorych do udzielenia pomocy le -
karskiej i pogrzebowej w stosunku do bezrobotnego i jego rodziny wy-
gasł".

Uzasadnienie.

Mnożą się coraz liczniej wypadki, iż bezrobotni w wypadkach poważnych
chorób, operacji, wzgl. pogrzebu nie mają środków na pokrycie połączonych
z tem kosztów. Zarządy gmin i miast wzbraniają się takie koszta pokrywać
i motywują swoje stanowisko, że mają dosyć zwykłych ubogich, o których muszą
się starać. Z drugiej strony po myśli ustawy o domicylu z dnia 30.V. 1908 r.
nie są bezrobotni ubogimi. Przez stawienie kwoty 50.000 zł. z funduszu prze-
widzianego na zapomogi dla najbiedniejszej ludności do dyspozycji Urzędów
Opieki Społecznej na pokrycie kosztów w wypadkach poważnych chorób, operacji
i pogrzebu, usunie się wiele niedomagani, jakie dotąd na polu opieki społecz-
nej nad bezrobotnymi miały miejsce. Urzędy Opieki Społecznej działałyby przy
udzielaniu zapomóg na pokrycie kosztów w myśl wskazówek Urzędu Wojewódzkiego
w porozumieniu z Zarządami Funduszu Bezrobocia, która to instytucja w naj-
więcej wypadkach przez jedną i tą samą osobę jest kierowaną co Urząd Opieki
Społecznej.

W wypadkach udzielenia wsparć na pokrycie kosztów pogrzebu dobrze byłoby
ustalić ryczałtową kwotę wsparcia. Z wsparcia kosztaliby tylko tacy bezro -
botni, których pretensje do Kas Chorych wygasły.

Ponieważ budżet na rok 1925 nie jest jeszcze uchwalony, a Urząd Woje -
wódzki nie może bez upoważnienia Wysokiego Sejmu czerpać z przeznaczonej na
cele pomocy dla najbiedniejszej ludności kwoty 200.000 zł., dlatego uprasza
Komisja Socjalna o powzięcie powyżej wymienionej uchwały.

Katowice, dnia 11 marca 1925 r.

Wnioskodawca:

/-/ Zuber.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej w sprawie wniosku klubu P.P.S. o rozciągnięciu na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawy państwowej o urlopach dla pracowników za -
trudnionych w przemyśle i handlu.

Komisja Socjalna rozpatrywała wniosek klubu P.P.S. w dniu 6 marca 1925 r. i jednogłośnie poleca następującą rezolucję do przyjęcia:

Rezolucja:

"Sejm Śląski wzywa p. Wojewodę, aby poczynił kroki w Rządzie Centralnym w celu wprowadzenia na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawy państwowej z dnia 16 maja 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 40, poz. 334/ wraz z rozporządzeniem Min. Pracy i Ciepki Społecznej z dnia 1 lipca 1922 r. /Dz.U.R.P. Nr. 52, poz. 481/. Przewidziane w rozporządzeniu z dnia 2 lipca 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 52, poz. 482/ uprawnienia dotyczące układania list urlopów przechodzą na Rady załogowe".

Art. 5. ust. 1. ustawy z dnia 16 maja 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 40, poz. 334/ winien mieć następujące brzmienie:

"Pracownikom przysługuje prawo wzajemnego porozumienia się co do kolejności korzystania z urlopów. W tym celu przez upoważnionych do tego pracowników winne być ułożone listy osób uprawnionych do korzystania z urlopu na każdy miesiąc oddzielnie i uzgodnione z zarządem przedsiębiorstwa; w razie nieosiągnięcia zgody, decydują władze przemysłowe kompetentne do nadzoru w danej gałęzi przemysłu /urzędy górnicze i inspekcje przemysłu/".

Katowice, dnia 17 marca 1925 r.

Sprawozdawca:

/--/ Jucholek.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej z preliminarza budżetowego Województwa Śląskiego za rok 1925.

Komisja Budżetowa w przeciągu trzech miesięcy przedyskutowała przedłożony budżet Województwa Śląskiego na rok 1925 i przedkłada go ze zmianami przez siebie dokonanymi do przyjęcia.

Przytem zauważa się co następuje: Pierwotny preliminarz w wydatkach przewidywał 97.494.687 zł., zaś w dochodach 65.021.166 zł. Na skutek pertraktacji Rady Wojewódzkiej z Rządem Centralnym, wydatki wojewódzkie zredukowano na 65.213.687 zł., zaś dochodów nie zmieniono. Te cyfry dostały się do Komisji Budżetowej. Wobec tak dokonanych redukcji w wydatkach przez Radę Wojewódzką, Komisja Budżetowa nie mogła już wiele zmniejszyć wydatków. Przedłożony tedy przez nią preliminarz w wydatkach wojewódzkich przewiduje 63.333.073 zł. Oprócz tego na tangientę Rządu Centralnego 18.000.000 zł., razem 81.333.073 zł.

Natomiast podniosła Komisja Budżetowa stronę dochodów wojewódzkich z 65.021.166 zł. na 70.251.715 zł. Mogła to zrobić dlatego, ponieważ miała przed sobą zestawienie zupełne za rok 1924, a którego jeszcze władze przy zestawieniu budżetu nie posiadały. Zaznacza się przytem, że w roku 1925 wypadł w dochodach podatek węglowy, który przyniósł w roku 1924 okragłe 27.000.000 zł., oraz dochód z monopolu spirytusowego i tytoniowego, przynoszące obecnie Rządowi Centralnemu około 15.000.000 zł.

Komisja Budżetowa podniosła w dochodach następujące główne pozycje:

Podatek gruntowy z 870.000 zł. na 1.100.000 zł.

" budynkowy z 1.000 " " 500.000 "

" przemysłowy z 20.000.000 " " 25.000.000 "

" od świadectw przemysłowych z 2.500.000 " " 4.500.000 "

" od cukru z 1.089.000 " " 2.000.000 "

" sprzedaży znaczków stemplowych z 500.000 " " 1.050.000 "

Podatki ~~zmienione~~ wstawia jako nową pozycję 364.000 "

Wszystko to opierając albo na wpływach za rok 1924, albo też na obliczeniu opierającym się na wyszłych w międzyczasie nowych ustawach. Świadectwa przemysłowe będą w roku 1925 wykupywane dwa razy, tj. za rok 1925 w marcu, zaś na rok 1926 w ostatnim kwartale br.

Natomiast musiała Komisja Budżetowa zniżyć podatek dochodowy z 25.000.000 zł. na 22.000.000 zł.

W roku 1924 wpłynęło bowiem podatku dochodowego tylko niespełna 8 milionów złotych, zaś zaległego jest jeszcze przeszło 10 milionów złotych. Licząc, że w roku 1925 wpłyną z tych 10-ciu milionów złotych tylko 2/3, tj. 7.000.000 zł., licząc, że wskutek zniżenia granicy maksymalnej zarobków przybędzie około 100.000 nowych podatników, z których każdy przypuszczalnie zapłaci rocznie po 50 zł., co przyniesie około 5.000.000 zł., a dalej licząc, że zaległości podatkowe za rok 1925 zmniejszą się o 1/4, a więc wpłynęłoby ca. 10 milionów złotych - otrzymamy razem około 22.000.000 zł.

Następnie zniżyła Komisja Budżetowa w dochodach nadzwyczajnych Wydziału Skarbowego pozycję z 1.200.000 zł. na 530.000 zł., mianowicie gminy i samorządy powiatowe według ustaw waloryzacyjnych w międzyczasie uchwalonych zamiast 700.000 zł., zwróca tylko 520.000 zł., zaś kooperatywy spożywcze według istotnego stwierdzenia należności skarbowej winne są około 80.000 zł., z czego za - ledwie 10.000 zł. uważać można jako pewne.

Wszystkie daniny publiczne razem wynoszą okrągłe 65.000.000 zł., reszta zaś niespełnia 4 miliony, są to zwroty administracyjne lub pożyczkowe. Od tych 65.000.000 zł. należałoby się Rządowi Centralnemu tangienta, zaliczona już w budżecie państwowym w wysokości okrągło 18.000.000 zł. Ponieważ jednak, jak już wyżej powiedziano, zostały Sejmowi Śląskiemu odjęte poważne źródła dochodu /podatek węglowy i monopol spirytusowy oraz tytoniowy/ zaś wydatki już zredukowane przez Radę Wojewódzką dalej zmniejszone być nie mogły, a Rząd Centralny kategorycznie domaga się wstawionej do swego budżetu tangienty w wysokości 18.000.000 zł., przeto delegacja Komisji Budżetowej udała się z p. Marszałkiem Sejmu Śląskiego dnia 20 marca br. do Premiera Grabskiego, z którym ustalono możliwość równowagi budżetu śląskiego.

W budżecie śląskim następujące pozycje główne w wydatkach są godne za-
stanowienia:

Na uposażenia	33.105.801 zł.
" remont i budowle	14.382.150 "
Wszystkie inne wydatki	15.845.122 "

Z uposażeń główne pozycje zajmuje szkolnictwo, mianowicie:

Szkolnictwo ludowe	14.548.000 "
Inspektoraty	223.000 "
Władze II. instancji	324.000 "
Seminarja	780.000 "
Szkoły średnie	1.677.000 "
Szkolnictwo zawodowe	488.000 "
Policja wojewódzka	8.709.000 "
Wydział Skarbowy	3.229.000 "
Urzędy Wojewódzkie i Starostwa	1.891.000 "
Wyznanie Religijne /uposażenie duchowieństwa/	650.000 "
Urzędy Robót Publicznych	255.000 "

reszta, już drobniejsze wydatki na uposażenie, przypada na inne wydziały.

Natomiast na remont i budowle sumy główne dzielą się:

1/ na remont sam	288.000 "
2/ na budowle natomiast przypada:	

Plac pod katedrę	100.000 zł.
Kolej Wisła - Ustron	2.895.000 "
Drogi i mosty	1.173.000 "
Regulację rzek	1.100.000 "
Zakłady Krajowe	600.000 "
Spółdzielnie budowlane	3.500.000 "
Szkoły powszechne	1.500.000 "
Gmach Sejmu i Województwa	1.670.000 "
Seminarjum w Pszczynie	500.000 "
Gimnazjum w Bielsku	500.000 "
Gmach szkoły policyjnej	322.000 "

Z innych wydatków zasługują na uwagę:

Na uchodźców	750.000 "
Kredyt na cele rolnictwa	250.000 "
Kultura rolna	460.000 "
Fundusze patronackie	103.000 "
Dotacje dla Zakładu Umysłowo Chorych, dom pracy przy- masowej i utrzymanie głuchoniemych	2.110.000 "

Wydatki dzielą się na poszczególne działy, jak następuje:

Sejm	690.161 zł.	-	0,8 %
Administracja wewnętrzna	34.087.068 "	-	42, - %
" skarbowa	4.456.340 "	-	5,5 %
Tangienta Rządu Centralnego	16.000.000 "	-	22,2 %
Szkolnictwo	24.099.504 "	-	29,5 %
<hr/>			
razem:	81.333.073 zł.	-	100, - %

Urzednicy:

Wszystkich urzedników posiada:

Sejm	21 /w tem 6 kontraktowych/
Rada Wojewódzka	3
Urzędy Wojewódzkie i Starostwa	495
Księży	218

Policja	3212
Kultura Krajowa	7
Urzędy Robót Publicznych . . .	65
Wojewódzki Zakład dla badania żywności	12
Urzędy Ubezpieczeń	30
Wojewódzki Sąd Administracyjny	6
Inspekcje Przemysłowe	12
Władze i Urzędy Skarbowe . . .	834 /w tem 33 funkcj, kontrakt,/
Władze szkolne II. instancji	64
Nadzór Szkolny	35
Szkoły powszechne	4152
Seminarja Nauczycielskie . . .	143
Szkoły średnie	335
Szkolnictwo zawodowe	57

razem: 9701 urzędników i funkcj.

Większych zmian dokonała Komisja Budżetowa w preliminarzu w następujących przytoczeniach:

	preliminowane było:	zmienione na:
<u>Sejm:</u>		
Remont i konserwacje	10.000 zł.	4.944 zł.
<u>Rada Wojewódzka:</u>		
Podróże i przesiedlenia	6.500 "	2.500 "
<u>Urząd Wojewódzki:</u>		
Środki lokomocji	50.135 "	44.830 "
Pomieszczenia	130.933 "	273.123 "
Wydatki biurowe	114.260 "	140.000 "
Wydawnictwa	20.500 "	15.300 "
Inne wydatki	5.000 "	3.000 "
Remont i konserwacje	20.000 "	15.000 "
Komisarze obwodowi	98.000 "	68.000 "
Pomoc lekarska funkcj.	84.021 "	114.021 "
Uposażenie duchowieństwa katolickiego . . .	390.326 "	650.000 "
Fundusze budowlane patronackie	153.500 "	103.900 "

	preliminowane było:	zmieniono na :
<u>Policja Wojewódzka:</u>		
Pomieszczenia	219.899 zł.	204.499 zł.
Środki lokomocji	47.000 "	54.500 "
Wydatki biurowe	118.300 "	107.300 "
Nowe budowle	334.000 "	322.000 "
Remont i konserwacje	44.000 "	35.000 "
<u>Urzędy Robót Publicznych:</u>		
Uposażenie	262.421 "	255.221 "
Podróże i przesiedlenia	25.123 "	23.125 "
Na pokrycie szkód wyrządz. klęskami	- - - "	30.000 "
Drogi i mosty	1.503.000 "	1.173.000 "
<u>Wojewódzki Zakład dla badania żywności:</u>		
Uposażenie	43.163 "	43.163 "
<u>Urzędy Ubezpieczeń:</u>		
Inne wydatki	15.860 "	12.000 "
<u>Wojewódzki Sąd Administracyjny:</u>		
Podróże służbowe i przesiedlenia	900 "	150 "
<u>Zakłady Krajowe i Humanitarne:</u>		
Dotacje na pokrycie niedoboru w Zakładach Krajowych	1.638.450 "	1.413.450 "
Utrzymanie kraj.,- ubogich	88.000 "	128.000 "
Dom pracy przymusowej	300.000 "	210.000 "
Utrzymanie i wyszkolenie głuchoniemych	336.156 "	136.156 "
Na likwidację sprawy uchodźców	- - -	750.000 "
<u>Kultura Krajowa:</u>		
Kredyt rolny	- - -	250.000 "
Fundusze za zabite zwierzęta	10.000 "	5.000 "
<u>Administracja Skarbowa:</u>		
Inne wydatki	41.835 "	128.235 "
Podróże i przesiedlenia	72.000 "	120.000 "
Wydatki biurowe	100.000 "	109.000 "
Emerytury i zaopatrzenia	672.539 "	380.000 "
Udział Skarbu Państwa	2.000.000 "	18.000.000 "
Zwrot podatków bezpośrednich	2.000 "	45.000 "
" " pośrednich	10.000 "	160.000 "
" opłat stemplowych	1.000 "	10.000 "
<u>Szkolnictwo II, instancji:</u>		
Uposażenie	327.011 "	324.351 "
Różne wydatki osobowe	5.470 "	7.470 "
Podróże i przesiedlenia	36.300 "	37.100 "

	preliminowane było:	zmieniono na:
Wydatki biurowe	11.920 zł.	17.000 zł.
Wydawnictwa	2.000 "	— — —
Inne wydatki	1.000 "	4.000 "
Remont i konserwacje	2.300 "	1.300 "
Fund. Karola Miarki i P. Stalmacha . . .	200.000 "	150.000 "
<u>Inspektoraty:</u>		
Uposażenie	218.199 "	223.479 "
Podróże i przesiedlenia	39.272 "	38.472 "
<u>Szkoły Powszechne:</u>		
Podróże i przesiedlenia	52.446 "	49.522 "
Zasiłki i stypendja	115.000 "	135.000 "
<u>Seminarja:</u>		
Wydatki biurowe	25.138 "	20.000 "
Remont i konserwacje	23.680 "	57.180 "
Pomoc naukowe	30.000 "	25.000 "
Nowe budowle	508.000 "	500.000 "
<u>Szkoły średnie:</u>		
Uposażenie	1.684.276 "	1.677.102 "
Wydawnictwa	500.000 "	— — —
Zasiłki i stypendja	1.020.000 "	1.000.000 "
Wydatki biurowe	100.000 "	— — —
<u>Szkolnictwo zawodowe:</u>		
Uposażenie	60.063 "	57.500 "
Inne wydatki	7.550 "	10.350 "
Pomoc naukowe	100.000 "	80.000 "
Zasiłki i zapomogi	150.000 "	— — —
Podróże i przesiedlenia	6.443 "	5.443 "
Kursa dokształcające dla nauczycieli . . .	16.000 "	12.000 "
Wydatki biurowe	21.250 "	20.000 "
Fundusz budowlany pod Katedrę	250.000 "	100.000 "
Drukarnia	249.500 "	257.550 "

Ponieważ Rząd Centralny przy tangencie 18.000.000 zł. kategorycznie obstaje, przeto wstawiono takową do rozchodu.

Ze względu, że pozostawione Województwu Śląskiemu dochody nie pokrywają rozchodów, Rząd Centralny przyrzekł delegacji Sejmu Śląskiego dnia 20 marca br., zbonifikować przy końcu roku następujące pozycje, które były wypłacane względnie wypłaca się ze Skarbu Śląskiego na rzecz Rządu Centralnego, mianowicie:

Za wypłacone w roku 1924 na spółdzielnie budowlane 3.500.000 zł.

za wypłacone w roku 1924 na uchodźców i rencistów państwowych	5.460.000 zł.
za budującą się kolej Wisła - Ustroń	2.800.000 "

razem:	11.760.000 zł.

Wobec tego budżet przedstawia się jak następuje:

Rozchody:

Sejm zwyczajne	690.161 zł.
Administracja wewnętrzna zwyczajne	27.823.226 "
" " nadzwyczajne	6.263.842 "
Wydział Skarbowy zwyczajne:..	
a/ własne	4.456.340 "
b/ tangienta Rządu Centralnego	18.000.000 "
Wydział Szkolny zwyczajne	22.382.979 "
" " nadzwyczajne	1.716.525 "

razem:	81.333,073 zł.

Dochody:

Administracja wewnętrzna zwyczajne	3.676.407 "
" Skarbowa zwyczajne	65.795.000 "
" " nadzwyczajne	530.000 "
Szkolnictwo zwyczajne	245.708 "
Drukarnia Wojewódzka	4.600 "

razem dochody:	70.251.715 zł.

Pozatem bonifikacja Rządu Centralnego, jak powyżej powie -
dziano, wyniesie:

1/ fundusze budowlane za rok 1924	3.500.000 "
2/ Uchodźcy za rok 1924	5.460.000 "
3/ Kolej Wisła - Ustroń	2.800.000 "

razem:	82.011,715 zł.

pozostawałaby nadwyżka 678.642 zł.

Pozatem zaznaczyć wypada, że w roku 1925 wypłaca się ze skarbu śląskiego kwotę 3.325.282 zł. jako zapomogi pługowe, renty socjalne i inwalidzkie.

Urzędy Wojewódzkie i Starostwa:

- 1/ Zauważa się, że czynsze płacone przez Województwo Magistratowi Katowickiemu są zbyt wysokie, n.p. za gmach wojewódzki aż 40.000 zł. i należałoby, o ile kontrakty już są zawarte, od miasta Katowic w innej formie ściągnąć ekwiwalent.
- 2/ Dalej zauważa się, że przy starostwach na ogół jest za wiele urzędników i liczbę takowych można by bezwzględnie zmniejszyć. Zaleca się ściągnąć pod tym względem dokładne sprawozdania z poszczególnych starostw i po zbadaniu sprawy liczbę etatów zmniejszyć.

Dwa starostwa obsadzone są przez starostów pobierających uposażenie V. grupy, co mogłoby być precedensem do innych starostw i pod tym względem zaleca się ostateczne uregulowanie sprawy.

Przy wyznaniach religijnych zaznacza się, iż Administracja Apostolska utrzymuje 60 alumnów, którym się dopłaca 500 zł. rocznie i 4 księży emerytów, którzy otrzymują po 3.000 zł. rocznie.

Urzędników Stanu Cywilnego opłacają gminy same; skreślono tu więc 30.000 zł. przy pozycji na komisarzy obwodowych.

Urzędy Wojewódzkie dzielą się, jak następuje:

- 1/ Prezydjalny,
- 2/ Samorządowy,
- 3/ Administracyjny,
- 4/ Bezpieczeństwa Publicznego,
- 5/ Budżetowo - Gospodarczy /dotychczas nie obsadzony/,
- 6/ Komunikacyjny i Robót Publicznych,
- 7/ Rolnictwo i Dóbr Państwowych,
- 8/ Pracy i Opieki Społecznej,
- 9/ Przemysłu i Handlu,
- 10/ Zdrowia Publicznego.

Na budowę kolei Ustroń - Milówka przeznacza się 2.895.000 zł. w nadziei, że drugą część dołoży Rząd Centralny, z którym też należy zawrzeć umowę co do własności tej kolei, jej bieżących wydatków i dochodów, jakoteż całej administracji.

Policja Wojewódzka:

Zauważa się, iż etat tejże zmniejszył się w stosunku do roku 1924 na rok 1925 o 137 urzędników. Natomiast etat służby powiększył się o 7, tj. z 41 na 48. Są to przeważnie woźni i stajenni, gdyż powiększono liczbę koni. Koni wierzchowych jest 175, wyjazdowych i taborowych zaś 14, razem 189 koni. Psów policyjnych jest 8, - 1 samochód osobowy, 2 ciężarowe. Projektuje się zakup 3-ech motocykli. Przewiduje się na rok 1925 wyszkolenie 300 funkcjonariuszy. W aresztach policyjnych mieści się miesięcznie przeciętnie 500 aresztantów. Dalej projektuje się wybudowanie w Katowicach koszarów, jako szkoły policyjnej, której brak dotychczas bardzo daje się odczuwać.

Przy Kulturze rolnej wstawiono jako dotacje na fundusz meljoracyjny 220.000 zł. jako wydatek nadzwyczajny.

Zauważa się dalej, że Inspekcja Przemysłowa w Rybniku dotychczas uruchomioną niezostaje, co pociąga za sobą sporo niedokładności w dopilnowaniu spraw przemysłu w tamtejszym okręgu.

Zaleca się przyspieszenie badań lekarskich i orzeczeń sądowych przy Wyższym Urzędzie Ubezpieczeń w Mysłowicach, gdzie zalega jeszcze wielka ilość spraw niezakończonych, a na które czekają inwalidzi.

Zakłady Krajowe i Humanitarne:

Zakład Umysłowo chorych w Lublińcu zatrudnia: 3 lekarzy, 5 -ciu urzędników, 90 pielęgnarzy i mieści 603 chorych. Przypada zatem na 100 chorych 15 pielęgnarzy. Rolne gospodarstwo tego zakładu, które obejmuje ca. 400 morgów magdeburskich, obliczono w dochodzie na 10.000 zł.

Zakład Umysłowo Chorych w Rybniku zatrudnia 3 lekarzy, 6 urzędników, 120 pielęgnarzy i mieści 716 chorych. Na 100 chorych przypada zatem 16 1/2 pielęgnarzy. Gospodarstwo rolne, nieco większe od lublinieckiego, obliczono przez dyrektora nawet na deficyt. W kilku pawilonach tego zakładu jest umieszczono wojsko, które płaci czynsz bardzo minimalny, oraz 42 rodzin kolejarzy, którzy prawie żadnych czynszów nie płacą i zajmują ubikacje nieprawnie. Można by i zaleca się w tych ubikacjach umieścić zakład dla głuchoniemych.

W szpitalu w Cieszyńcu pracuje 7 lekarzy, 6 urzędników i pielęgnarzy, a mieści się 212 chorych. Na 100 chorych przypada zatem 30 pielęgnarzy.

Przy Wydziale Skarbowym zauważa się, że wielka część zaległych podatków z roku ubiegłego nie wpłynęła. Mianowicie podatek dochodowy, który był za wysoko zażądany od płatników i którzy podnosili liczne reklamacje. Komisje szacunkowe przy podatku dochodowym nie zawsze dobrze szacują chociażby w przybliżeniu. I tak zdarzały się wypadki, że płatnik, który mógł i powinien był zapłacić dajmy na to 500 zł., oszacowany został na kilka tysięcy złotych. Zaleca się tedy wydać odpowiednie instrukcje tym komisjom, ażeby nie robiły tak wielkich odchyśleń od prawdopodobieństwa zdolności płatniczej podatników.

Duża różnica zaznacza się w ugrupowaniu nauczycielstwa na terenie Śląska Cieszyńskiego i Górnego, a mianowicie: W szkolnictwie średnim nauczycieli w grupie V. i VI. na Śląsku Cieszyńskim jest 68, zaś na Śląsku Górnym w grupie V. żadnego, a w grupie VI. tylko 11-tu. Natomiast w grupach VIII. i IX. jest na Śląsku Cieszyńskim tylko 31, zaś na Górnym Śląsku aż 161, mimo, iż na Górnym Śląsku jest 7 gimnazjów, zaś na Śląsku Cieszyńskim tylko 4. Analogicznie jest w seminarjach nauczycielskich i w szkolnictwie ludowym.

Wniosek z tego: albo niesłusznie przesunięto nauczycielstwo Śląska Cieszyńskiego do wyższych grup, albo też, o ile tak nie jest, to dane na Górny Śląsk nauczycielstwo mniej ukwalifikowane niż na Śląsk Cieszyński, co również nie odpowiadałoby równomiernemu traktowaniu obu dzielnic. Na szczególność ten Komisja Budżetowa już w ubiegłym roku zwracała uwagę.

Wykaz kooperatyw budowlanych obdzielonych pożyczkami z funduszu budowlanego w roku 1924 i wykaz rozmiaru budowy domów przez te kooperatywy.

L.p.	Nazwa kooperatywy:	udzielona pożyczka:	rozmiar budowy:	ile mieszkań:	ukończono budynków:
1.	Ogólnie użyteczna Spółdz. Budowy mieszkań w Cieszyńcu	100.000	4 domy	6	-

L.p.:	Nazwa kooperatywy:	udzielona pożyczka:	rozmiar budowy:	ile mieszkań:	ukończone budynków:
2.	Robotnicze Stowarzyszenie Spożywcze "Życie" w Czechowicach	20.000	1 dom	2	-
3.	Urzędnicza Spółka Budowlana w Bielsku	200.000	8 domów	16	1
4.	Towarzystwo Osiedli Urzędni- czych w Bielsku	147.000	4 domy	10	-
5.	Spółdzielnia Kolojowa dla budowy własnych domów w Cze- chowicach	18.000	10 domów	10	10
6.	Spółka Osadnicza w Bąkowie	30.000	15 "	15	2
7.	Stowarzyszenie Budowlane w Lublińcu	50.000	2 domy	4	-
8.	Spółdzielnia Budowlana "Sa- mopomoc" w Kozłowej Górze	25.000	4 domy	7	4
9.	Towarzystwo Budowlane Osadnicze w Janowie	80.000	4 "	16	1
10.	Osadnicza Spółka Bu - dowlana w Rybniku	100.000	6 domów	12	3
11.	Stowarzyszenie Osadnicze w Tarnowskich Górach	210.000	15 "	25	5
12.	Towarzystwo Budowlane w Ka- towicach	100.000	3 domy	6	-
13.	"Chatka" Spółdzielnia Bu - dowlana w Wielkich Piekarach	95.000	7 "	22	-
14.	Spółdzielnia Budowlana "Osada" w Katowicach	900.000	9 "	22	-
15.	Towarzystwo Budowy Osiedli w Katowicach	1.400.000	26 "	42	-
16.	Obywatelska Spółka Budowlana w Skoczowie	15.000	7 "	7	-
17.	Spółdzielnia Budowlana "Zachęta" w Mysłowicach	10.000	roboty przygotowawcze		
razem:		3.500.000	123 domów	222 mie- skań	33 domów

Wykaz wpływów z danin publicznych w roku 1924:

Podatek gruntowy	1.110.666,36 zł.
" budynkowy	3.208,43 "
" przemysłowy od obrotu	20.379.280,64 "
" od świadectw przemysłowych	2.715.002,28 "
" od skrzynek depozytowych	369,42 "
" dochodowy	7.907.140,70 "
" od kapitałów i rent	238.580,39 "
Odsetki zwłoki kary itd.	570.094,27 "
Podatek od wina	267.264,23 "
" piwa	2.152.761,10 "
" cukru	1.857.753,07 "
" drożdży	60.664,44 "
" olejów skalnych	1.157.679,32 "
" zapalek	631.384,63 "
" kwasu octowego	2.578,15 "
Opłaty od patentów akcyz	461.898,23 "
Odsetki, grzywny i kary	174.364,67 "
Opłaty stempl. od spadków	51.811,74 "
" " " darowizn	13.101,12 "
" " " ubezpieczeń	133.988,40 "
" " " weksli	240.800,17 "
" od przedmiotów zbytku	69.886,51 "
Podatek giełdowy	642.582,75 "
Opłaty od kart do gry	5.509,53 "
" stempl. od rachunków	860.633,21 "
" aljenacyjno	1.139.642,24 "
" stemplowe	1.027.471,29 "
Sprzedaż znaczków stemplowych	1.159.947,83 "
Grzywny i odsetki	68.684,61 "
Podatek węglowy	29.698.105,22 "
" od spirytusu	9.582.447,80 "
razem:	84.369.202,75 zł.

Wydatność finansowa Województwa Śląskiego w całości w roku 1924:

A. Dochody w zakresie autonomji: 64.242.980,86 zł.

Wydatki Województwa Śląskiego w zakresie autonomji . . 56.326.074,14 "

pozostaje czysta nadwyżka: 27.916.906,72 zł,

B. Dochody Województwa Śląskiego poza autonomją:

Podatek majątkowy, cło itp. 77.606.173,60 zł.

" od monopolu spirytusowego

i tytoniowego 15.000.000, -- "

razem: 92.606.173,60 zł.

Z tego rozchód państwowy na admi-

nistrację celną, sądownictwo,

wojską itp. 39.712.371,67 zł.

pozostaje czysta nadwyżka 52.893.791,73 zł. - 52.893.791,73 zł.

Razem czysty dochód do kasy skarbu Państwa w War -

szawie 80.810.696,45 zł.

Oprócz tego kolej i poczta wykazały w roku 1924 nadwyżki około 1.000.000 zł.

Wnioski uchwalone przez Komisję Budżetową w związkuz budżetem śląskim:

- 1/ Dział 2. - Starostwa i Powiatowe Urzędy Zdrowia - Par. 5. Komisja wyraża życzenie, aby Urząd Wojewódzki poczynił kroki celem przeniesienia Starostwa Cieszyńskiego do gmachu sądowego.
- 2/ Dział 2. - Urzędy Zdrowia Par. 15.
 - a/ Upoważnia się Wojewodę do czerpania w okresie przewidywanym budżetowego z całej kwoty przewidzianej w całorocznym budżecie ze względu na to, że z pomocy lekarskiej czerpią także urzędnicy, będący za etacie Rządu Centralnego.
 - b/ Pan Wojewoda zechce odnieść się do Rządu Centralnego celem zwrotu wydanych kosztów tytułem pomocy lekarskiej dla urzędników państwowych.
- 3/ Wydział Oświecenia Publicznego:

Przyjęto rezolucję, aby w Wydziale Oświecenia Publicznego nie prowadzono urzędników przydzielanych, lecz ustalono urzędników w myśl etatu.
- 4/ Zakłady Krajowe i Humanitarne Par. 15.

Rada Wojewódzka względnie Pan Wojewoda zechce poczynić starania celem pozyskania dla Zakładu Umysłowo chorych w Rybniku odpowiedniejszego dyrektora.

5/ Szkolnictwo zawodowe. Komisja Budżetowa wyraża życzenie, ażeby w szkole przemysłowej w Bielsku nastąpił właściwy podział w kierownictwie celem obniżenia godzin nadliczbowych.

6/ Dział 4. - Par. 10.

Pan Wojewoda zechce wydać lekarzom powiatowym ostre wskazówki co do badania podań emerytalnych.

Katowice, dnia 27 marca 1925 r.

Referent:

/-/ Janicki.

U s t a w a s k a r b o w a

na rok 1925

z dnia 1925 r.

Art. 1.

Załączonym budżetem na rok 1925 ustala się kwotę wydatków:

1/ zwyczajnych na	73.352.706 zł.
2/ nadzwyczajnych na	7.980.367 "

Łączną sumę wydatków Województwa Śląskiego na rok 1925 ustala się zatem na kwotę 81.333.073 zł.

Art. 2.

Jako pokrycie ustalonych w art. 1 wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych służą preliminowane w budżecie dochody pobrane w Województwie Śląskiem:

1/ zwyczajne	69.717.115 zł.
2/ nadzwyczajne	530.000 "
3/ przedsiębiorstwa	4.600 "

w łącznej zatem kwocie 70.251.715 zł.

Art. 3.

Wszystkie wydatki Województwa Śląskiego mogą być skutecznie tylko na cele wymienione w rubrykach budżetu Województwa Śląskiego i w granicach kredytów w tych rubrykach ustalonych.

Art. 4.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem może nastąpić tylko na wniosek Rady Wojewódzkiej, zatwierdzony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że równocześnie zostaną wskazane wystarczające źródła pokrycia.

Art. 5.

Rada Wojewódzka ma prawo przenieść kredyty między paragrafami 2 - 6 w obrębie każdego działu poszczególnych części.

Art. 6.

Kredyty przewidziane w załączonym budżecie ważne są do dnia 31 grudnia 1925 r. Po tym dniu mogą być zużyte w ciągu okresu, nieprzekraczającego dwóch miesięcy pod warunkami, ustalonymi dla administracji w całym Państwie.

Art. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1925 r.

Art. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek:

I. ZWYCZAJNE. Zestawienie według grup i części preliminarza

HN

/ A. Administracja - brutto / Druk 611, dot.dr. 563, str. 15

Część	Dział	Nazwa grupy, części i działu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
		A. Administracja:	
I.		Sejm Śląski	690 161
II.		Administracja wewnętrzna:	
	1.	Rada Wojewódzka	224 136
	2.	Urząd Woj., Sterostwa i Pow.Urz.Zdrowia	2 951 363
	2 a.	Wyznania religijne	793 000
	3.	Policja Wojewódzka	10 028 367
	4.	Kultura krajowa	710 030
	5.	Urzędy robót publicznych	2 630 740
	6.	Woj. zakład badania żywności i przedm.uż	63 730
	7.	Urzędy ubezpieczeń	147 746
	8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny	41 421
	9.	Zakłady krajowe i humanitarne	10 174 075
	10.	Inspekcje przemysłowe	58 618
		Razem Administracja wewnętrzna:	27 823 226
III.		Administracja skarbowa:	
	2.	Władze i urzędy skarbowe	3 732 840
	4.	Emerytury i zaopatrzenia	446 000
	5.	Główny urząd skarbowy	42 500
	6.	Dariny publiczne	235 000
	7.	Udział Skarbu Państwa w dochodach Śl.	18 000 000
		Razem Administracja skarbowa:	22 456 340
IV.		Szkołnictwo:	
	3.	Władze szkolne Śl.insteracji	514 107
	4.	Szkołnictwo powszechne: Rozdział 1:	295 484
		Szkoły powszechne rozdział 2:	16 893 006
		Seminarja rozdział 3:	977 790
	5.	Szkoły średnie	2 961 678
	6.	Szkołnictwo zawodowe	740 914
		Razem szkolnictwo:	22 382 979
		Wydatki zwyczajne razem:	73 352 706
		B. Urzędy śledcze i orszeka:	
I.	2.	Drukarnia Województwa Śląskiego	

Zestawienie według grup i części preliminarza

HN

/ B. Przesiębiorstwa - netto / Druk 611, dot. dr. 563 str. 16

Część	Dział	Nazwa grupy, części i działu	Dochody zwyczajne w złotych:
A. A d m i n i s t r a c j a :			
I.		S e j m ś l ą s k i	-
II.		A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z .	
	1.	Rada Wojewódzka	-
	2.	Urz. Wojew., Starostwa i Pow. Urz. Zdrow.	569 185
	3.	Policja Wojewódzka	2 716 572
	4.	Kultura krajowa	11 450
	5.	Urzędy robót publicznych	17 000
	6.	Woj. zakład badania żywności i przedm. uż.	40 000
	7.	Urzędy ubezpieczeń	20 300
	8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny	300
	9.	Zakłady krajowe i humanitarne	301 500
	10.	Inspekcje przemysłowe	-
Razem Administracja wewnętrzna:			3 676 407
III.		A d m i n i s t r a c j a s k a r b o w a :	
	2.	Władze i urzędy skarbowe	47 000
	4.	Emerytury i zaopatrzenia	678 000
	5.	Ogólny zarząd Skarbowy	75 000
	6.	Daniny publiczne	64 995 000
Razem Administracja skarbowa :			65 795 000
IV.		S z k o l n i c t w o :	
	4.	Szkolnictwo powszechne	36 960
	5.	Szkoły średnie	134 898
	6.	Szkolnictwo zawodowe	73 850
Razem Szkolnictwo:			245 708
Razem dochody zwyczajne:			69 717 115
B. P r z e d s i ę b i o r s t w a :			
II.	2.	Drukarnia Województwa Śląskiego	4 600

II. NADZWYCZAJNE. Zestawienie według grup i części preliminarza.

Druk 611, dot. dr. 563 str. 17

HN

Część	Dział	Nazwa grupy, części i działu:	Wydatki nadzwycz. w złotych:
		A. A d m i n i s t r a c j a :	
I.		S e j m ś l ą s k i	-
II.		A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z.	6 263 842
	1.	Rada Wojewódzka	20 000
	2.	Urz. Woj., Starostwa i Pow. Urz.Zdrowia	3 010 400
	3.	Policja Wojewódzka	614 305
	4.	Kultura krajowa	21 000
	5.	Urzędy robót publicznych	1 847 137
	6.	Woj.zakład badania żywn. i przedm. użytku	1 000
	7.	Urzędy ubezpieczeń	-
	8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
	9.	Zakłady krajowe i humanitarne	750 000
	10.	Inspekcje przemysłowe	-
III.		A d m i n i s t r a c j a s k a r b o w a	-
	2.	Władze i urzędy skarbowe	-
	4.	Emerytury i zaopatrzenia	-
	5.	Ogólny zarząd skarbowy	-
	6.	Szkolnictwo zawodowe	-
IV.		S z k o l n i c t w o :	1 716 525
	3.	Władze szkolne II. instancji	150 000
	4.	Szkolnictwo powszechne	500 000
	5.	Szkoły średnie	850 000
	6.	Szkolnictwo zawodowe	216 525
		Wydatki nadzwycz.razen:	7 980 367
		<u>Rekapitulacja:</u> Wydatki zwyczajne:	73 352 706
		Wydatki nadzwyczajne	7 980 367
		R a z e m:	81 333 073

Zestawienie według grup i części preliminarza

HN

Druk 611, dot. dr. 563 str. 18

Część Dział	Nazwa grupy, części i działu:	Dochody nazwycz. w złotych:
	A. A d m i n i s t r a c j a :	
I.	S e j m . Ś l ą s k i	-
II.	A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z n .	-
1.	Rada Wojewódzka	-
2.	Urz. Woj., Starostwa i Pow. Urz. Zdrowia	-
3.	Policja Wojewódzka	-
4.	Kultura krajowa	-
5.	Urzędy robót publicznych	-
6.	Woj. Zakład badania żywności i przedm. uż.	-
7.	Urzędy ubezpieczeń	-
8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
9.	Zakłady krajowe i humanitarne	-
10.	Inspekcje przemysłowe	-
III.	A d m i n i s t r a c j a s k a r b o w a :	530 000
2.	Władze i urzędy skarbowe	-
4.	Emerytury i zaopatrzenia	-
5.	Ogólny zarząd skarbowy	530 000
6.	Daniny publiczne	-
IV.	S z k o l n i c t w o :	-
3.	Władze szkolne II instancji	-
4.	Szkołnictwo powszechne	-
5.	Szkoły średnie	-
6.	Szkołnictwo zawodowe	-
	Dochody nadzwycz.razem:	530 000
	<u>Rekapitulacja:</u>	
	Dochody zwyczajne razem:	69 717 115
	Dochody nadzwyczajne razem:	530 000
	Dochody z przedsiębiorstw:	4 600
	Razem:	70 251 715.

Preliminarz budżetowy na rok 1925.

WYDATKI ZWYCZAJNE:

A. A d m i n i s t r a c j a.

Dział:	Roz- dział:	Para- graf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych
<u>I. Sejm Śląski:</u>				
	1.		Uposażenie	80 825
	2.		Różne wydatki osobowe	15 308
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	1 000
	4.		Środki lokomocji	1 500
	5.		Pomieszczenie	3 500
	6.		Wydatki biurowe	25 500
	7.		Wydawnictwa	12 000
	8.		Inne wydatki	14 000
	9.		Remont i konserwacja budowli	4 944
	10.		Djety poselskie i wynagrodzenia dla ekspertów	531 584
Razem Sejm Śląski:				690 161
<u>II. Administracja wewnętrzna:</u>				
<u>Rada Wojewódzka:</u>				
	1.		Uposażenie	19 876
	2.		Różne wydatki osobowe	198
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	2 500
	5.		Pomieszczenia	12 000
	6.		Wydatki biurowe	200
	8.		Inne wydatki	2 000
	10.		Fundusz na cele narodowo-oświatowe	25 000
	11.		Djety dla członków Rady Wojew.	47 124
	12.		Wydatki dawn. Śl. Funduszu Krajowego i domestykalnego	8 640
	13.		Fundusz dyspozycyjny Rady Wojew.	10 000
	14.		Częściowe koszty utrzymania Urzędu Kontroli Państw. w Katowicach	96 598
Razem dział 1:				224 136

Dział	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
2	1		<u>Urząd Wojew. Starostwa i Pow.Urz.Zdr.</u>	
		1.	Uposażenie	1 891 190
		2.	Różne wydatki osobowe	27 521
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	40 780
		4.	Środki lokomocji	44 830
		5.	Pomieszczenie	273 123
		6.	Wydatki biurowe	140 000
		7.	Wydawnictwa	15 300
		8.	Inne wydatki	3 000
		9.	Remont i konserwacja budowli	15 000
		10.	Fundusz dyspozycyjny Wojewody	250 000
		11.	Koszta reprezentacyjne	25 198
		12.	Utrzymanie aresztów administracyjn.	5 000
		13.	Dodatek na utrzymanie komisarzy obwodowych i odszkodowanie urzę- dników stanu cywilnego	68 000
		15.	Pomoc lekarska dla funkcjonariuszy	114 021
		16.	Różne wydatki sanitarne	38 400
			Razem rozdział 1:	2 951 363
2	2		<u>Wyznanie religijne:</u>	
		10.	Potrzeby kościoła katolickiego	650 000
		11.	Fundusze budowlane:	
		1/ patronackie		100 000
		12.	Potrzeby wyznań akatolickich	40 000
		13.	Fundusze budowlane:	
		1/ patronackie		3 000
			Razem rozdział 2:	793 000
			Razem dział 2.	3 744 363

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
3.			<u>Policja Wojewódzka:</u>	
		1.	Uposażenie	8 709 468
		2.	Różne wydatki osobowe	540 046
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	120 596
		4.	Środki lokomocji	130 218
		5.	Pomieszczenie	204 499
		6.	Wydatki biurowe	107 300
		8.	Inne wydatki	18 300
		9.	Remont i konserwacja budowli	35 000
		10.	Wyszkolenie policji	28 500
		11.	Uzbrojenie policji	24 600
		12.	Psy policyjne	2 040
		13.	Inwigilacja i czynności śledcze	89 100
		14.	Utrzymanie aresztów policyjnych	8 500
		15.	Skoszarowanie policji	10 200
			Razem dział 3:	10 028 367
4.			<u>Kultura Krajowa:</u>	
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	9 500
		5.	Pomieszczenie	1 742
		6.	Wydatki biurowe	3 140
		8.	Inne wydatki	5 000
		10.	Popieranie wytworczości rolnej	164 500
		11.	Popieranie wytworczości leśnej	5 722
		12.	Stacja dla ochrony roślin dla Wojew. Śl.	17 000
		13.	Dotacje dla fund. moljor.	220 000
		14.	Częściowe koszty utrzymania służby weterynar.	13 426
		15.	Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta domowe	20 000
		16.	<i>Kredyt rolny</i>	250 000 160 030
			Razem dział 4:	710 030

Rodzaj: Dział:dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
5		<u>Urzędy robót publicznych:</u>	
	1.	Uposażenie	255 221
	2.	Różne wydatki osobowe	3 566
	3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	23 123
	4.	Środki lokomocji	100
	5.	Pomieszczenie	3 230
	6.	Wydatki biurowe	6 500
	8.	Inne wydatki	1 000
	9.	Remont i konserwacja budowli	65 000
	11.	Drogi i mosty	1 173 000
	12.	Regulacja rzek i budowa wałów	1 100 000
		Razem dział 5:	<u>2 630 740</u>
6.		<u>Wojewódzki zakład badania żywności i przemiotów użytku:</u>	
	1.	Uposażenie	46 163
	2.	Różne wydatki osobowe	777
	3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	3 575
	4.	Środki lokomocji	250
	5.	Pomieszczenie	5 850
	6.	Wydatki biurowe	1 350
	8.	Inne wydatki	5 235
	9.	Remont i konserwacja budowli	250
		Razem dział 6:	<u>63 950</u>
7.		<u>Urzędy ubezpieczeń:</u>	
	1.	Uposażenie	120 634
	2.	Różne wydatki osobowe	1 903
	3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	2 200
	5.	Pomieszczenie	4 999
	6.	Wydatki biurowe	6 010
	8.	Inne wydatki	12 000
		Razem dział 7:	<u>147 746</u>

Dział	Roz- dział	Para- graf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
8.			<u>Wojewódzki Sąd Administracyjny:</u>	
		1.	Uposażenie	28 981
		2.	Różne wydatki osobowe	450
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	150
		6.	Wydatki biurowe	2 380
		8.	Inne wydatki	100
		10.	Honorarja sędziów zawodowych i niezawodowych	9 360
			Razem dział 8:	41 421
9.			<u>Zakłady krajowe i humanitarne:</u>	
		10.	Dołacie na pokrycie niedoboru w za- kładach krajowych	1 413 450
		11.	Ustawowy obowiązek pokrywania kosz- tów leczenia w zakładach dla umysłó- wo chorych i w szpitalach	951 687
		12.	Utrzymanie krajowo-ubogich	128 000
		13.	Dom pracy przymusowej	210 000
		14.	Utrzymanie i wyszkolenie głucho- niemych i ociemniałych	136 156
		15.	Zasiłki i subwencje	270 000
		16.	Opieka nad młodzieżą	60 000
		17.	Zapomogi dla najbiedniejszej ludności	200 000
		18.	Pożyczki budowlane dla organizacji samopomocy społecznej	3 500 000
		19.	Opieka i pomoc położowa	1 009 082
		20.	Dodatek państwowy do rent socjalnych	1 670 000
		21.	Opieka nad inwalidami i pozostałymi	600 000
		22.	Renty od wypadków w instytucjach państwowych	10 000
		23.	Komisarz dla spraw pracy na G.Śląsku	15 700
			Razem dział 9:	10 174 075

Dział	Roz- dział	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
10.			<u>Inspekcje przemysłowe:</u>	
	1.		Uposażenie	48 672
	2.		Różne wydatki osobowe	1 016
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenie	5 600
	5.		Pomieszczenie	1 890
	6.		Wydatki biurowe	1 240
	8.		Inne wydatki	200
			Razem dział 10:	58 618
			Razem Administracja wewnętrzna:	27 823 226
2.			<u>III. Administracja skarbowe:</u>	
			<u>Władze i urzędy skarbowe:</u>	
	1.		Uposażenie	3 229 590
	2.		Inne wydatki osobowe	128 235
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	120 000
	5.		Pomieszczenie	100 715
	6.		Wydatki biurowe	109 000
	8.		Inne wydatki	10 000
	9.		Remont i konserwacja budowli	18 000
	10.		Komisja podatkowe, rzeczoznawcy i in- formatorzy	17 300
			Razem dział 2:	3 732 840
4.			<u>Emerytury i zaopatrzenia:</u>	
	10.		Emerytury i zaopatrzenia cywilne	380 000
	12.		Odprawy	10 000
	13.		Pośmiertne	40 000
	14.		Dary z łaski	10 000
	16.		Koszta przesiedlenia emerytów i ich rodzin	6 000
			Razem dział 4:	446 000

Dział	Roz- dział	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
5.			<u>Ogólny zarząd skarbowy:</u>	
	16.		Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych	42 000
	28.		Zaległe wydatki z okresu przed przejęciem Górnego Śląska	500
			Razem dział 5:	42 500
6.			<u>Daniny publiczne:</u>	
	9.		Zwroty podatków bezpośrednich	45 000
	10.		Zwroty podatków pośrednich	160 000
	12.		Zwroty opłat stemplowych	10 000
	14.		Inne zwroty	20 000
			Razem dział 6:	235 000
7.	1.		<u>Udział Skarbu Państwa w dochodach Śląskich:</u>	18 000 000
			Razem dział 7:	18 000 000
			Razem Administr. Skarbowa:.....	22 456 340
			<u>IV. Szkolnictwo:</u>	
3.			<u>Władze szkolne II. instancji:</u>	
	1.		Uposażenie	324 351
	2.		Różne wydatki osobowe	7 470
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	37 100
	4.		Środki lokomocji	-
	5.		Pomieszczenie	7 886
	6.		Wydatki biurowe	17 000
	8.		Inne wydatki	4 000
	9.		Remont i konserwacja budowli	1 300
	11.		Stypendja	115 000
			Razem dział 3:	514 107

Dział	Roz- dział	Parag- raf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
4.			<u>Szkolnictwo powszechne:</u>	
	1.		Nadzór szkolny / inspektoraty/	
		1.	Uposażenie	223 479
		2.	Różne wydatki osobowe	2 232
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	38 472
		5.	Pomieszczenie	7 240
		6.	Wydatki biurowe	15 441
		8.	Inne wydatki	100
		9.	Remont i konserwacja budowli	520
		10.	Pomoce naukowe	8 000
			Razem rozdział 1:	295 484
	2.		<u>Szkoły powszechne:</u>	
		1.	Uposażenie	14 548 629
		2.	Różne wydatki osobowe	145 485
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	49 522
		5.	Pomieszczenie	6 520
		6.	Wydatki biurowe	1 600
		8.	Inne wydatki	300
		9.	Remont i konserwacja budowli	16 000
		10.	Pomoce naukowe	100 000
		11.	Zasiłki i stypendja	135 000
		12.	Zasiłki i pożyczki dla gmin na bu- dowę i przebudowę szkół	1 500 000
		13.	Kursy dokształcające dla nauczycie- li	89 950
		15.	Oświata pozaszkolna	300 000
			Razem rozdział 2:	16 893 006

Dział	Roz- dział	Para- graf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
4.	3.		<u>Seminarja nauczycielskie:</u>	
		1.	Uposażenie	770 511
		2.	Różne wydatki osobowe	8 105
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	11 360
		5.	Pomieszczenie	77 134
		6.	Wydatki biurowe	20 000
		8.	Inne wydatki	500
		9.	Remont i konserwacja budowli	57 180
		10.	Pomoce naukowe	25 000
		13.	Kursa dokształcające dla nauczycieli	5 000
		14.	Ogrody szkolne	3 000
			Razem rozdział 3 :	977 790
5.			<u>Szkoły średnie:</u>	
		1.	Uposażenie	1 677 102
		2.	Różne wydatki osobowe	16 927
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	16 448
		5.	Pomieszczenie	77 226
		6.	Wydatki biurowe	19 473
		8.	Inne wydatki	500
		9.	Remont i konserwacja budowli	64 200
		10.	Pomoce naukowe	85 000
		11.	Zasiłki i stypendja	1 000 000
		13.	Kursa dokształcające dla nauczy- cieli	5 000
			Razem dział 5:	2 961 678
6.			<u>Szkolnictwo zawodowe:</u>	
		1.	Uposażenie	488 099
		2.	Różne wydatki osobowe	3 758
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	4 160

Dział:	Roz- dział	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w złotych:
6.		5.	Pomieszczenie	36 420
		6.	Wydatki biurowe	3 527
		8.	Inne wydatki / robocizna/	10 350
		9.	Remont i konserwacja budowli	11 500
		10.	Pomoce naukowe	20 100
		11.	Zasiłki i zapomogi	146 000
		12.	Fundusz obrotowy	5 000
		13.	Kursa dokształcające dla nauczycieli	12 000
			Razem dział 6 :	740 914
			Razem Szkolnictwo :	22 382 979
			Ogólna suma wydatków zwyczajnych na Administrację:	73 352 706

Dział	Nazwa części i działu:	Dochody zwyczajne w złotych:
	I. S e j m Ś l ą s k i	-
	II. A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z n a	-
1.	Rada Wojewódzka	-
2.	Urz. Wojew., Starostwa i Pow. Urz. Zdr.	569 185
3.	Policja Wojewódzka	2 716 572
4.	Kultura krajowa	11 450
5.	Urzędy robót publicznych	17 100
6.	Woj.zakład badania żywności i przedm.użyt.	40 000
7.	Urzędy ubezpieczeń	20 300
8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny	300
9.	Zakłady krajowe i humanitarne	301 500
10.	Inspekcje przemysłowe	-
	Razem Administr. wewnętrzna:	3 676 407
	III. A d m i n i s t r a c j a S k a r b o w a :	
2.	Władze i urzędy skarbowe	47 000
4.	Emerytury i zaopatrzenia	678 000
5.	Ogólny zarząd skarbowy	75 000
6.	Daniny publiczne	64 995 000
	Razem Administracja skarbowa:	65 795 000
	IV. S z k o l n i c t w o :	
3.	Władze szkolne	-
4.	Szkolnictwo powszechne	36 960
5.	Szkoły średnie	134 898
6.	Szkolnictwo zawodowe	73 850
	Razem Szkolnictwo:	245 708
	Ogólna suma dochodów zwyczajnych z Administracji:	69 717 115

WYDATKI NADZWYCZAJNE

HN

Druk 611, dot. dr. 563, str. 30.

Dział	Roz- dział	Para- graf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki nadzwycz. w złotych:
			II. A d m i n i s t r. w e w n ę t r z.	
1.			<u>Rada Wojewódzka:</u>	-
		15.	Subwencja dla szkóły urzędników komunalnych	20 000
			Razem dział 1 :	20 000
2.	1.		<u>Urz.Woj., Starostwa i Pow.Urz.Zdr.:</u>	-
		15.	Pomoc lekarska dla funkcjonariuszów	15 000
		17.	Budowa kolei krajowej Ustroń - Milówka	2 895 400
			Razem rozdział 1.	2 910 400
	2.		<u>Wyznania religijne:</u>	
		11.	Fundusze budowlane /katolickie/	100 000
			Razem rozdział 2:	100 000
			Razem dział 2 :	3 010 400
3.			<u>Policja Wojewódzka:</u>	
		2.	Umundurowanie	22 125
		4.	Środki lokomocji	54 500
		6.	Wydatki biurowe	65 630
		9.	Nowe budowle	322 000
		11.	Uzbrojenie policji	94 740
		13.	Koszta inwigilacji	12 000
		15.	Skoszerowanie Policji	43 310
			Razem dział 3 :	614 305
4.			<u>Kultura krajowa:</u>	
		10.	Popieranie wytworczości rolnej	12 000
		12.	Stacja dla ochrony roślin w Woj.Śl.	4 000
		15.	Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta domowe	5 000
			Razem dział 4:	21 000

Dział	Roz- dział	Para- graf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki nadzwycz. w złotych:
5.			<u>Urzędy robót publicznych:</u>	
	10.		Nowe budowle	1 670 000
	11.		Drogi i mosty	100 000
	12.		Na pokrycie szkód wyrządz. ^{dzi} klęsk.powo-	77 137
			Razem dział 5:	1 847 137
6.			<u>Woj.zakład badania żywn. i przedm. użyt.</u>	
	9.		Remont i konserwacja budowli	1 000
			Razem dział 6:	1 000
9.			<u>Zakłady krajowe i humanitarne:</u>	
	12.		Subwencja dla uchodźców	750 000
			Razem dział 9 :	750 000
			Razem Administracja wewnętrzna :	6 263 842
3.			IV. S z k o l n i c t w o :	
			Władze szkolne II. instancji	-
	11.		Fundusz stypendyjny im. K. Miarki i P. Stalmacha	150 000
			Razem dział 3:	150 000
4.			<u>Szkolnictwo powszechne:</u>	
	3.		<u>Seminarja nauczycielskie:</u>	
	9.		Nowe budowle	500 000
			Razem dział 4 :	500 000
5.			<u>Szkoły średnie:</u>	
	9.		Nowe budowle	850 000
			Razem dział 5 :	850 000
6.			<u>Szkolnictwo zawodowe:</u>	
	1.		Uposażenie	57 500
	2.		Różne wydatki osobowe	454
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	5 443
	5.		Pomieszczenie	3 528
	6.		Wydatki biurowe	20 000
	8.		Inne wydatki	100
	10.		Pomoce naukowe	80 000
	11.		Zasiłki i zapomogi	49 500
			Razem dział 6 :	216 525
			Razem Szkolnictwo :	1 716 525
			Ogólna suma wydat. nadzw. na Administr.:	7 980 367

Dział

Nazwa części i działu:

Dochody nadzwyczaj.
w złotych:

	I. S e j m Ś l ą s k i:	-
	II. A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z n a	-
1.	Rada Wojewódzka	-
2.	Urząd Woj., Starostwa i Pow. Urz. Zdrowia	-
3.	Policja Wojewódzka	-
4.	Kultura krajowa	-
5.	Urzędy robót publicznych	-
6.	Woj. zakład badania żywności i przedm.użyt.	-
7.	Urzędy ubezpieczeń	-
8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
9.	Zakłady Krajowe i humanitarne	-
10.	Inspekcje przemysłowe	-
	III. A d m i n i s t r a c j a S k a r b o w a:	-
2.	Władze i urzędy skarbowe	-
4.	Emerytury i zaopatrzenia	-
5.	Ogólny zarząd skarbowy.	530 000
6.	Daniny publiczne	-
	Razem Administracja skarbowe:	530 000
	IV. S z k o l n i c t w o:	
3.	Władze szkolne II.instancji	-
4.	Szkolnictwo powszechne	-
5.	Szkoły średnie	-
6.	Szkolnictwo zawodowe	-
	Ogólna suma dochodów nadzwyczajnych z Administr.	530 000

HN

B. P r z e d s i ę b i o r s t w a:

Dział	Roz- dział	Para- graf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Dochody zwyczajne w złotych:
			II. A d m i n i s t r a c j a wewn.	
2.	1.		<u>Drukarnia Województwa Śląskiego</u>	
		1.	Administracja	14 400
		2.	Koszta eksploatacji	184 900
		3.	Świadczenia socjalne	8 600
		5.	Inwestycje	30 000
		6.	Różne wydatki	100
		7.	Amortyzacja dotacji	18 500
		8.	Remont budynków	1 000
			Razem Drukarnia Wojew. Śląskiego	257 500

Dział	Roz- dział	Para- graf	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wpływa zwyczajne w złotych:
			II. A d m i n i s t r a c j a wewn.	
2.	1.		Drukarnia Województwa Śląskiego:	262 100
			Razem :	262 100
			<u>Przedsiębiorstwa:</u>	
			Dochody razem:	262 100
			Rozchody razem:	257 500
			Pozostałe nadwyżka:	4 600

C b j a ś n i e n i a.

Wydatki zwyczajne.

C z ę ś ć I. S e j m Ś l ą s k i.

Par. 1. Uposażenie:

Uposażenie urzędników i funkcjonariuszów niższych obliczono na podstawie ustawy z dnia 9.X.1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ przy zastosowaniu mnożnej 40 gr.

Etat osobowy Biura Sejmu Śląskiego:

Etat na rok 1925.		Etat zatwierdzony na rok 1924.	
Etatowi:	Kontraktowi:	Etatowi:	Kontraktowi:
V - 1	X - 1	V - 1	V - 1
VI - 1	XII - 1	VI - -	VI - 1
VII - 4	XI - 1	VII - 5	IX - 2
VIII - 4	XIII - 1	VIII - 4	X - 1
IX - 3	XIV - 1	IX - 2	XII - 1
X - 1	XV - 1	X - 3	XI - 1
XI - 1		XI - 2	XIV - 2
		XII - 1	XVI - 2
razem: 15	6	18	11

Par. 2. Różne wydatki osobowe:

Na remuneracje i zapomogi prelininowano 1 % od ogólnej kwoty pborów.

Na opłaty do kas chorych prelininowano 650 zł.

Na godziny nadliczbowe za wykonywanie pracy pozabiurcowej prelininowano kwotę 13.850 zł., tj. 20 % ogólnych pborów.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Na podróże służbowe prelininowano 500 zł.

Na przesiedlenia prelininowano 500 zł.

Par. 4. Środki lokomocji:

Na środki lokomocji prelininowano 1.500 zł.

Par. 5. Pomieszczenie:

Na utrzymanie porządku w wydatkach osobowych prelininowano 2.500 zł. tytułem wynagrodzenia uprzączkom.

Na opłacenie lokalu, jakoteż i na wydatki rzeczowe prelininowano 1.000 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Na inwentarz biurowy prelininowano 6.500 zł. Na przybory pisarskie dla 48 posłów i urzędników w ilości ustalonej przez Ministerstwo Skarbu prelininowano 4.400 zł. Na druki prelininowano 1.600 zł.

Na prenumeratę czasopism, zakup książek dla biblioteki i dzienników urzędowych itd. preliminowano 10.000 zł.

Na opłatę telefonów, telegramów i porta preliminowano 3.000 zł.

Par. 7. Wydawnictwa:

Na wydawnictwa, tj. druk stenogramów sejmowych, preliminowano kwotę 12.000 zł.

Par. 8. Inne wydatki:

Na koszt delegacji preliminowano 2.000 zł.

Na fundusz dyspozycyjny p. Marszałka Sejmu Śląskiego preliminowano 10.000 zł.

Na inne nieprzewidziane wydatki preliminowano 2.000 zł.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Na przebudowę kaloryferów, drobny remont, remont dzwonków elektrycznych itd. przeznacza się 5.000 zł.

Par. 10. Djety poselskie i wynagrodzenie ekspertów:

Na diety posłów Sejmu Śląskiego, różnych ekspertów biorących udział w posiedzeniach komisji Sejmu Śląskiego, oraz połowę diet tych posłów Sejmu Śląskiego, którzy są równocześnie posłami na Sejm Rzeczypospolitej w Warszawie preliminowano 531.584 zł., ustalając tę kwotę na mocy wypłaty z dnia 1 września 1924 r. przy uwzględnieniu mnożnej w wysokości 40 groszy.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Dział I. Rada Wojewódzka:

Par. 1. Uposażenie:

E t a t :

	G r u p a :							Razem:
	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
1. Etat prel. na rok 1925:	1	1	-	2	-	-	-	4
2. Etat na rok 1924:	-	-	1	1	-	-	1	3

Reszta personelu Biura Rady Wojewódzkiej /stenotypistka, woźny/ pozostają na etacie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Przewiduje się na koszt podróży służbowych 2.000 zł. /Na zakup biletu wolnej jazdy dla członków Rady Wojewódzkiej jak w roku ubiegłym/.

Par. 5. Pomieszczenie:

Koszt mieszkania w naturze dla przewodniczącego Rady Wojewódzkiej po myśli ustawy z dnia 6 lutego 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 13/.

Par. 8. Inne wydatki:

Różne i nieprzewidziane wydatki w innych paragrafach

Par. 11. Djety dla członków Rady Wojewódzkiej:

Członkom Rady Wojewódzkiej pochodzącym z wyboru przysługują na podstawie ustawy śląskiej z dnia 26 stycznia 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 8, poz. 48/ djety w tej wysokości jak posłom do Sejmu.

Par. 12. Wydatki dawn.śl. Funduszu Krajowego i domestykalnego.

Pensja honorowa dla byłego członka Śl. Wydziału Krajowego w Opawie przysługująca mu na podstawie uchwały Sejmu Śląskiego w Opawie z 30 października 1908 r. w wysokości 4.800 koron przedwojennych austr. rocznie, a dalej emerytury, pensje wdowie i sieroce byłych funkcyj. krajowych śląskich. Przy wypośredkowaniu kwoty uwzględniono już nową ustawę emerytalną polską, jak również odpowiednie zwaloryzowanie pensji honorowej.

Dział II. Urząd Wojewódzki, Starostwa i Powiatowe Urzędy Zdrowia.

Par. 1. Uposażenie:

	G r u p a :														Razem ilość funkcyj.
Urzędy:	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.		
Śl. Urząd Wojew.	1	1	10	17	20	37	32	24	28	12	21	4	-	1/ 208	
Starostwa i Pow. Urzędy Zdrowia	-	-	-	14x	9	17	20	14	16	38	6	6	4	2/ 144	
Dyr. Policji	-	-	-	1	5	10	22	28	39	31	6	1	-	143	
na rok 1925 razem:	1	1	10	32	35	64	74	66	83	81	33	11	4	495	
Etat na rok 1924:	1	2	11	35	41	64	102	78	93	70	56	6	5	564	

x/ Z tego 3 Starostów ad personam gr. V, - 1/ W tem 1 lekarz /Nacz. Wydz. Zdrowia Publ./ w V.gr., 2 lekarzy w VII. gr. i 1 ref. aptek. w VII. gr. - 2/W tem 6 lekarzy pow. w VI.gr., 4 w VII. gr. i 2 kontr. lekarzy okręg. w VIII. gr. - 3/ w liczbie tej mieści się honorarium w wysokości 50 % uposażenia grupy V. dla starostów w Katowicach i Świętochłowicach za prowadzenie kierownictwa Dyrekcji Policji, dalej dla 2 lekarzy policyjno -obyczajowych w wysokości 50 % uposażenia grupy VI. wzgl. VII.

Uposażenie obliczono według etatów osobowych poszczególnych władz i urzędów. Kwota obliczona jest łącznie z dodatkiem kresowym i wyrównawczym przy zastosowaniu mnożnej 4° gr.

Par. 2. Różne wydatki osobowe:

Remuneracje wynoszą 1 % uposażenia. Kompletne umundurowanie dla 45 woźnych po 150 zł. 6.750 zł.
Opłaty do kas chorych 2.160 zł.

Par. 3. Koszta podróży i przesiedlenia:

Przeciętnie odbywa się około 100 podróży służbowych, za które preliminuje się 18.080 zł. przesiedleń przewidują się 25 w łącznej kwocie 15.000 zł. wreszcie djety delegacyjne 7.700 zł.

Par. 4. Środki lokomocji:

Wydatki rzeczowe:

Na utrzymanie jednego samochodu ciężarowego i 2 osobowych według doświadczenia z poprzednich okresów budżetowych rocznie:

Benzyna	5.200 zł.
Oliwa i smary	600 "
Opony	2.450 "
3 ubrania i płaszcze robocze dla szoferów	1.200 "
węgiel, woda, światło i siła elektryczna dla garażu	1.420 "
Zapotrzebowanie dla warsztatu	1.000 "
Ogólne reperatury	7.500 "
Ubezpieczenie, podatek państwowy i komunalny	4.300 "
Nieprzewidziane wydatki	3.000 "
3 szoferów	18.160 "

razem: 44.830 zł.

Par. 5. Pomieszczenie:

Komorno przypadające na gmach wojewódzki, szkołę Szafranka i Starostwa w górnośląskiej części Województwa wzięto ryczałtowo, ponieważ kontrakty najmu nie zostały jeszcze z magistratami względnie Wydziałami Powiatowymi odnowione. Wstawiono więc kwotę ryczałtową a mianowicie: za gmach Województwa, za szkołę Szafranka, za sześć Starostw górnośląskich, zaś czynsz najmu za ubikacje zajęte przez Starostwo w Cieszynie obliczony na podstawie kontraktu i przy uwzględnieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 5, poz. 21/ i pomieszczenie dla 4 lekarzy powiatowych, górnośląskiej części Województwa Śląskiego, wynoszą czynsze razem 163.240 zł.

Na opał preliniuje się według doświadczenia z ubiegłych okresów budżetowych 60.000 zł. We wszystkich gmachach urzędowych znajduje się ogrzewanie centralne.

Na światło preliniuje się	7.300 zł.
Na konserwację i instalację	20.000 "
Utrzymanie porządku	9.900 "
jako wydatki rzeczowe zaś na wynagrodzenie dla sprzą- taczek	8.400 "
Na uprzątnięcie biur lekarzy powiatowych	960 "
Utrzymanie palaczy /pobory - rocznie/	3.323 "

razem: 49.883 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Na konserwację inwentarza i reperację maszyn do pisania przewiduje się 23.520 zł. Materiał pisarski rocznie 36.120 zł. /kwota obliczona na podstawie doświadczenia, nie przekraczająca norm ustalonych przez Ministerstwo Skarbu /druk 10.000 zł.

Na abonament Dz.Ust.Rz.P., Monitora Polskiego, Dziennika Ustaw Śląskie Gazety Urzędowej i pism fachowych preliniuje się kwotę 6.760 zł., na książki niezbędne dla urzędowania 4.200 zł.

Telefony: Urząd Wojewódzki, Starostwa i Dyrekcja Policji posiadają 36 linii telefonicznych. Roczny abonament wynosi 10.800 zł. należność za aparaty stołowe 4.000 zł. rozmowy pozamiejscowe 15.800 zł. portorja 29.800 zł. ogółem wydatki biurowe 140.000 zł.

Par. 7. Wydawnictwa:

Dziennik Ustaw Śląskich kosztu druku	4.500 zł.
Gazeta Urzędowa	8.000 "

razem:	12.500 zł.
--------	------------

Par. 8. Inne wydatki:

Preliminuje się wydatki nieobjęte poprzednimi paragrafami i na subwencjonowanie wystaw przemysłowych.

Par. 9. Remont i Konserwacja budowy:

Na utrzymanie gmachów rządowych w Cieszyńsku i w Bielsku oraz biur władzy II. i I. instancji górnośląskiej części Województwa.

Par. 11. Koszta reprezentacyjne:

Po myśli ustawy śląskiej z dnia 2 marca 1923 r. pobiera Wojewoda i Wicewojewoda tytułem kosztów reprezentacyjnych 100 % pborów i wszelkich dodatków /Dz.U.Śl. Nr. 13, poz. 192 ex 1923/.

Par. 13. Dodatek na utrzymanie komisarzy obwodowych i urzędników stanu cywilnego:

Na utrzymanie komisarzy obwodowych preliminarzuje się jako dodatek przypadający ze strony Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego 48.000 zł. zaś na potrzeby Urzędów stanu cywilnego wstawia się kwotę 20.000 zł. jako odszkodowanie za pełnienie funkcji urzędnika stanu cywilnego w myśl par. 7 tzw. Personalstandesgesetz z roku 1875 odnośnie do tych urzędników, których ustanawiają i mianują władze administracyjne.

Par. 15. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszy:

Na wydatki połączone z udzieleniem pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszy państwowych, wojewódzkich, sędziów i prokuratorów, ich rodzinom oraz emerytom po myśli rozporządzenia Rady Ministrów z 2 lipca 1924 r. /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 725/ przewiduje się na wydatki rzeczowe 82.000 zł. zaś na wydatki osobowe dla lekarzy pracujących w poradniach lekarskich 32.021 zł.

Par. 16. Różne wydatki sanitarne:

Na uruchomienie samochodów sanitarnych, kosztu szczepienia, kursy sanitarne i inne wydatki połączone z wykonywaniem służby sanitarnej jak również na akcję antygruźliczną przewiduje się łączną kwotę 38.400 zł.

Dział II. Rozdział II. Wyznanie religijne.Par. 10. Potrzeby kościoła katolickiego:

W Województwie Śląskiem pracuje 218 księży w duszpasterstwie, z czego 172 w górnośląskiej części, zaś 46 w cieszyńskiej części Województwa. Ustawy regulujące pobory duszpasterstwa katolickiego a mianowicie ust. austr. z 28 marca 1918 r. /Dz.Ust.Państw.Nr. 115/ i ustawa pruska z 26 maja 1909 r. /Ges.Sam. str. 343/ nie mogą być w pełni zastosowane z braku przepisów prawnych co do waloryzacji stawek pieniężnych, wobec zmiany systemu walutowego, dlatego sprawę uposażenia księży uregulowano tymczasowo przez przyznanie dodatków na mocy ustawy śląskiej z 18 lipca 1923 r. /Dz.Ust.Śl.Nr. 31, poz. 169/. Preliminowana kwota obejmuje również dotację na utrzymanie Administracji Apostolskiej w Katowicach po

myśli ustawy śląskiej z 18 lipca 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 31, poz. 168/ i wynosi 347.326 zł.

Podniesiono na mocy uchwały Sejmu Śląskiego na 650.000 zł.

Na utrzymanie jednego alumna przewiduje się jako dotację rocznie 500 zł, na 60-ciu alumnów 30.000 zł.

W cieszyńskiej części Województwa Śląskiego opłaca się czterech księży emerytów. Emerytowanym księżom katolickim wypłacane bywają pensje emerytalne według starej ustawy emerytalnej. Nowa ustawa emerytalna polska niema zastosowania do księży. W przypuszczeniu, że regulacja nastąpi w roku bieżącym i, że emerytura księży wynosić będzie około 250 zł. preliminuje się na rok 1925 - 12.000 zł.

Wreszcie na różne inne wydatki 1.000 zł.

Dział III. Policja Województwa Śląskiego.

Par. 1. Uposażenie:

Etat stanu osobowego odnośnie do funkcjonarjuszów policyjnych ulegnie redukcji o 130 w stosunku do etatu na rok 1924, z tego 37 skreślonych etatów przypada na wyższych funkcj. i urzędników a reszta na niższych funkcjonarjuszów.

Na mocy art. 4. ustawy z dnia 2 marca 1923 r. /Dz.Ust.Śl.Nr. 13 z roku 1923/ w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego, Policja Wojewódzka, przystosowana do administracyjnego podziału Województwa, obejmuje:

- a/ Główną Komendę Policji Województwa Śląskiego z 5-ciu Wydziałami,
- b/ 9 Miejskich i Powiatowych Komend,
- c/ Komendę Rezerwy w Katowicach,
- d/ 30 Komisarjatów,
- e/ 143 Posterunków,
- f/ 17 Ekspozytur, Komisarjatów wzgl. Posterunków,
- g/ 9 Ekspozytur śledczych,
- h/ 10 Agencur Informacyjnych.

Etat rzeczowy /inventarzowy/ wynosi według faktycznego stanu:

- 175 koni wierzchowych,
- 14 koni wyjazdowych, wzgl. taborowych,
- 8 psów policyjnych,
- 1 samochód osobowy,
- 5 samochodów ciężarowych,
- 3 motocykle,
- 144 rowerów,
- 10 bryczek,
- 6 wozów taborowych,

22 maszyn do pisania,

1 drukarnia podręczna,

10 aparatów do powielania,

2 aparaty fotograficzne,

8 aparatów fotograficznych kieszonkowych /dla Policji śledczej i politycznej/,

1 maszyna do liczenia,

2 maszyny krawieckie,

2 " szewskie.

A/ Funkcjonariusze wyżsi:

Stopień służbowy:	Grupa uposażeniowa:	Stan etatowy na rok 1924:	Etat przewidziany na rok 1925:
Gł. Komendant	V.	1	1
Podinspektorzy	VI.	3	3
Nadkomisarze	VII c.	8	8
Komisarze	VII.	8	12
Podkomisarze	VIII.	38	32
Aspiranci	IX.	35	28
Razem:	-	93	84

B/ Urzędnicy:

Referent	VII.	1	-
pom. referenta	VIII.	11	4
sekretarz	IX.	59	45
pom. sekretarza	X.	20	17
kancelista	XI.	7	10
mł. kancelistka	XII.	26	20
Razem:	-	124	96

C/ Funkcjonariusze niżsi:

starsi przodow.	X.	182	182
przodownicy	XI.	376	364
st. posterunkowi	XII.	501	485
posterunkowi	XIII.	2067	2001
Razem:	-	3132	3032

Natomiast etat niższej służby wewnętrznej został na rok 1925 nieznacznie podwyższony, a to z powodu podwyższenia w roku 1924 etatu koni policyjnych o 100 i utworzenie na granicy posterunków /plutonów/ konnych przez co zaszła konieczność kreowania większej ilości stajennych. Etat niższej służby wewnętrznej na rok 1924 i 1925 przedstawia się jak następuje:

Stopień służbowy:	Grupa uposażeniowa:	Stan etatowy na rok 1924:	Etat przewidziany na rok 1925:
woźni /gońce/	XIV - XIII	26	20
woźnice	XIV - XV	10	10
stajenni	XIV - XV	5	18
Razem:	-	41	48

Par. 2. Remuneracje i zapomogi:

Na remunerację i zapomogi preliniuje się 1 % ogólnej sumy preliniowanych poborów w par. 1. wynoszących 8.709.468 zł., tj. 87.095 zł.

U m u n d u r o w a n i e :

W myśl ustawy o uposażeniu z dnia 9 października 1923 r. art. 21 /Dz. U.R.P.Nr. 116 z 1923 r./ należą się wyższym funkcjonariuszom policji ryczałty /dodatki/ na umundurowanie; względnie na uzupełnienie umundurowania, zaś niższym funkcjonariuszom służby zewnętrznej całkowite umundurowanie w naturze na koszt skarbu państwa.

W myśl powyższego preliniuje się:

Na ryczałty na umundurowanie względnie uzupełnienie umundurowania dla 92 wyższych funkcjonariuszy po 500 rocznie /punktów/ czyli po 2.000 zł. /mnożna 0,40 zł./ 18.400 zł.

Stan niższych funkcjonariuszów umundurowanych wynosi według etatu 2.795, zapotrzebowuje się celem minimalnej rezerwy 205 garniturów więcej, a mianowicie:

3.000 sztuk czapek	à 8,-- zł.	24.000 zł.
3.000 " bluz	"37,40 "	112.200 "
2.800 " spodni dla pieszych	"26,70 "	74.760 "
1.500 " płaszczy	"64,25 "	96.375 "
200 " spodni dla konnych	"30,-- "	6.000 "
2.800 par butów dla pieszych	"31,-- "	86.800 "
200 " " kawaleryjskich	"34,50 "	6.900 "
200 kg.skóry podeszwowej	" 6,50 "	1.300 "
9.000 sztuk orzeźków ślaskich	" 0,25 "	2.250 "
10.000 " numerów do czapek	" 0,10 "	1.000 "
100 par obuwia drewnianego /pantofli/	" 8,-- "	800 "

Jak w bieżącym roku zamierza Główna Komenda Policji i w następnym roku wypłacić niższym funkcjonariuszom umundurowanym ryczałty na zakupno różnych drobnych przedmiotów ekwipunkowych itp. po 4,00 zł. czyli 2.795 x 4,00 zł. . . . 11.180 zł.

Celem reparacji i utrzymania w należytem stanie sort umundurowania, obuwia i ekwipunku utrzymywane są przy Głównej Komendzie Policji warsztaty szewskie i krawieckie w potrzebnym koniecznie i minimalnym zakresie /po jednym krawcu i szwcu na 5 - 600 funkcjonariuszów umundurowanych/. Wydatki na reperacje, utrzy-

manie i konserwacje mundurów, obuwia i ekwipunku, zakupno odnośnych materiałów naprawkowych i konserwacyjnych /naftalina, tłuszcz na obuwiu itp./ utrzymanie warsztatów krawieckich i szewskich, oraz rymarskich, utrzymanie, reparaćura i konserwacja maszyn do szycia, uzupełnienie inventarza warsztatowego, desin - fekcje i czyszczenie starych sort itp. preliminaruje się miesięcznie 450 zł. czy - li rocznie 5.400 zł.

Celem ubezpieczenia zapasów sort mundurowych i ekwipunku w tut. ma - gazynach w wartości przeciętnie 300.000 zł. przeciw ogniu itp. preliminaruje się tytułem premji asekuracyjnej 5 pro mille wartości magazynu 1.500 zł.

Celem uzupełnienia najpotrzebniejszego ekwipunku względnie wymiany zupełnie zniszczonych i nieużytecznych sort, przewidywane jest zakupno następ - jących ważniejszych sort ekwipunkowych; a mianowicie:

150 par łapci do strzemion dla Oddz. Konnego, celem ochrony nóg w zimie przed mrozem, po 7 zł.	1.050 zł.
166 rapci do szabel, po 6 zł.	996 "
60 sztuk akselbantów dla konnych po 14 zł.	840 "
Na opłaty do kas chorych dla 45 uprzątarek preliminaruje się jak w roku 1924	1.200 "

Par. 2. razem: 540.046 zł.

Par. 3. Podróże służbowe i djety:

Ilość podróży służbowych wyższych funkcjonarjuszów wynosi przeciętnie według dotychczasowych spostrzeżeń miesięcznie 200.

Ilość podróży służbowych niższych funkcjonarjuszów policji wynosi miesięcznie 157.

Wysokość djet dla wyższych funkcjonarjuszów przyjmuje się przeciętnie na 7 zł., djety dla niższych funkcjonarjuszów przeciętnie po 4 zł., czyli 2.400 djet dla wyższych funkcjonarjuszów i urzędników po 7 zł.	16.800 zł.
1.884 djet dla niższych funkcjonarjuszów po 4 zł.	7.536 "
Wydatki kolejowe /bilety 50 $\frac{1}{2}$ / 2.400 biletów /tam i z powrotem/ II. klasy, po przeciętnie 5 zł.	12.000 "
i 1.884 biletów /tam i z powrotem/ III. klasy po przeciętnie 2.50 zł.	4.710 "
Wydatki na dorózki, tramwaje, podwozy, tragarzy, noclegowe, transport bagaży itp. preliminaruje się	1.500 "

Na zakupno kaźdomiesięcznie przeciętnie 40 biletów miesięcznych dla funkcyj - narjuszów jeźdźących kaźdodziennie do pełnienia służby granicznej w Bytomiu - dworzec, Zabrze i innych miejscowościach zagranicznych, przeciętnie po 25 zł. miesięcznie, czyli 1.000 zł. rocznie 1.200 zł.

Na pokrycie kosztów większych delegacji preliminaruje się rocznie 39.000 "

Koszta podróży razem: 93.546 zł.

P r z e s i e d l e n i a :

Według dotychczasowych doświadczeń przewiduje się 13 przesiedleń w roku wyższych funkcjonarjuszów i urzędników, oraz 150 przesiedleń służbowych niższych funkcjonarjuszów i to po połowie żonatych i kawalerów.

Koszta przesiedlenia funkcjonarjuszów wyższych i urzędników żonatych, przeciętnie po 350 zł., funkcjonarjuszów niższych, funkcjonarjuszów żonatych, przeciętnie po 200 zł. preliminaruje się:

13 przesiadłań kosztem po 350 zł	4.550 zł.
130 " " po 150 zł	22.500 "

Przesiedlenia razem: 27.050 zł.

Par. 3 razem: 120.596 zł.

Par. 4. Środki lokomocji:

1/ Utrzymanie koni policyjnych:

Stan wszystkich koni w Policji Województwa Śląskiego wynosi 189, a mianowicie 175 wierzchowych /Oddz. Konny/, oraz 14 koni wyjazdowych, względnie taborowych.

a/ Normy wyżywienia konia dziennie 4 kg. owsa, 6 kg. Siana i 3 kg. słomy, zapotrzebowanie dla 189 koni wynosi dziennie:

owsa	756 kg.	po 20 gr.	151,20 zł.
siana	1.134 "	po 10 gr.	113,40 "
słomy	567 "	po 7 gr.	39,69 "

Razem dziennie: 304,29 zł.

Corocznie /365 dni/ wynosi 111.066,-- "

b/ Leczenie koni /1 wizyta tygodniowo/, lekarstwa desinfekcje
stajni itp. miesięcznie 300 zł. rocznie 3.600,-- "

c/ Koszta podkucia koni, zakupno 2.000 podków rocznie, hufnali itp.
oraz utrzymanie warsztatu kowalskiego, oraz rymarskiego, reparacje
stajni, żłobów uprzęży, wozów itp., miesięcznie 300 zł. rocznie 3.600,-- "

2/ Utrzymanie samochodów policyjnych:

Policja Województwa Śląskiego rozporządza 1 samochodem osobowym, 2 samochodami ciężarowymi, oraz jednym motocyklem, a zamierza zakupić według uzasadnienia w dziale preliminarza nadzwyczajnego 3 nowe motocykle z równoczesną sprzedażą dotychczasowego starego do dalszego użytku niezdadnego motocykla.

Normę benzyny rocznie na jeden samochód przyjmuje się na 330 kg. więc na 3 samochody rocznie 990 kg. po 50 gr. Roczne zapotrzebowanie benzyny dla 3 motocykli a 150 kg 495 zł.
razem 450 kg. po 50 gr. 225 "
Na smary i oliwę prelinuje się 10 % kosztów benzyny 72 "

100 kg. karbitu, po 56 gr. 56 "

Na jeden samochód potrzeba rocznie 6 opon i 12 kieszek, zapotrzebowanie dla 3 samochodów 18 opon, po 180 zł. 3.240 "
36 kieszek, po 18 zł. 432 "

Dla 3 motocykli 6 opon po 42 zł 252 "
" " " 6 kieszek po 12 zł 72 "

Na wulkanizację opon i kieszek prelinuje się 10 % kosztów tychże, czyli 340 "

Na reparację samochodów i motocykli prelinuje się 10 % ogólnych kosztów /5.184 zł./ 518 "

Zakupno części składowych do 140 rowerów, jak: opon, kieszek oraz kosztu repara-
tury tychże po 20 zł. rocznie 2.800 zł.

Zakupno względnie uzupełnienie latarni do rowerów 350 "

Za zabezpieczenie inwentarza, mianowicie: koni, zapasów paszy, uprzęży,
garaży samochodowych itp. ogólnej wartości 400.000 zł. preliminaruje się
5 pro mille wartości 2.000 "

Człata gminna dla miasta Katowice od 2 samochodów ciężarowych na
utrzymanie dróg /na mocy ustawy z dnia 18.VIII.1902 r. dotyczącej
obowiązku do płacenia na budowę i utrzymanie dróg, oraz rozporządze-
nia Wojewody Śląskiego z dnia 7.VI.1924 r. w sprawie przeprowadzenia
ustawy z dnia 14.IV. 1924 r. w sprawie tymczasowego uregulowania fi-
nansów komunalnych w Województwie Śląskiem/, według tegorocznego wy-
miaru po 550 zł. od jednego samochodu 1.100 "

Par. 4 razem: 130.218 zł.

Par. 5. Pomieszczenie:

Wydatki osobowe:

Wynagrodzenie 5 uprzątaczek dla utrzymania porządku w biurach Głównej Komendy i
Urzędów Policyjnych w gmachu urzędowym miesięcznie po 46 zł. razem 230 zł. czyli
rocznie 2.760 zł.

Na utrzymanie porządku w barakach policyjnych, ubikacjach Oddziału
konnego i szkoły policji preliminaruje się miesięcznie 100 zł. rocznie 1.200 "

Wynagrodzenie 40 uprzątaczek w Powiatowych i Miejskich Komendach,
oraz 30 Komisarjatach, według norm poszczególnych miejscowości,
względnie według wielkości oddzielnych biur i ubikacji, przeciętnie
po 20 zł. miesięcznie, razem rocznie 9.600 "

Za czyszczenie biur, odwachów, korytarzy i aresztów na 140 posterun-
kach, przeciętnie miesięcznie po 7.50 zł. /7.50 zł. x 140 x 12/ . . 12.600 "

Wydatki osobowe razem: 26.160 zł.

Wydatki rzeczowe:

L o k a l :

Czynsz za gmach urzędowy Policji w Katowicach, czynsz za baraki po-
licyjne, tj. 86 ubikacyj, z tego 5 ubikacji na biura, 41 ubikacji na
skoszarowanie policji, 40 na magazyny, areszty, odwach, kuchnię, ambu-
latorjum, warsztaty i garaże, rocznie 11.000 zł.

Czynsz za ubikacje i ewentl. częściowo stajnie dla Oddz. konnego
na ulicy Moniuszki wzgl. Zamkowej 725 "

Czynsz za pomieszczenia 9 Komend Powiatowych i Miejskich, 30 Komi-
sarjatów i 140 posterunków, stanowiące ogółem 865 pokoi, prze-
ciennie po 6 zł. miesięcznie, czyli 72 zł. rocznie, razem 62.250 "
/Przy powyższem obliczeniu uwzględniono podwyżki czynszów według
nowej ustawy o ochronie lokatorów z kwartalnymi zwyczajami/.

Komorne razem: 74.005 zł.

Na opalenie gmachu urzędowego policji w Katowicach Ogrzewanie centralne /4 kotły/ potrzeba 250 ton koksu na 150 dni, cena jednej tony z dowozem 40 zł. razem 10.000 zł.

Na opalenie baraków /obozu policyjnego/, oraz ubikacji biurowych i innych, Oddziału Konnego, razem 81 pieców potrzeba ze względu na trudne opalenie baraków drewnianych po 12 kg. dziennie na jeden piec, zapotrzebowanie więc na 81 pieców i na 150 dni okrągło 146 ton węgla po 30 zł. razem 4.380 "

Na opał dla 9 Powiatowych i Miejskich Komend, 30 Komisarjatów, 140 posterunków, 9 Ekspozytur śledczych, 9 Agentur policyjnych, ogółem 865 pieców po 1.200 kg. węgla na 5 miesięcy jest 1.058 ton węgla po 30 zł. razem 31.140 "

Na opał dla szkoły policji w Świętochłowicach, umieszczonej w dwóch budynkach, razem 28 większych ubikacyj, czyli 56 pieców, po 1.200 kg. węgla na 5 miesięcy jest 67 ton węgla po 30 zł. razem 2.010 "

Na opalenie 30 odwachów policyjnych i 45 budek granicznych dla policji po 1.200 kg. na 150 dni, razem 90 ton węgla po 30 zł . . . 2.700 "

Na drzewo na podpałkę w ilości 7 % zapotrzebowanej ilości węgla i koksu, tj. 121.000 kg. drzewa, czyli 430 metrów kub. drzewa miękkiego, po 20 zł. 8.600 "

Na oświetlenie gmachu urzędowego policji, 430 lamp elektrycznych, względnie żarówek, licząc przeciętnie po 80 gr. miesięcznie, jest 344 zł. miesięcznie, czyli rocznie 4.128 "

Na oświetlenie baraków policyjnych i lokalów oraz stajni Oddziału konnego, razem 125 żarówek, po 80 gr. miesięcznie jest 100 zł. miesięcznie, czyli rocznie 1.200 "

Na elektryczne oświetlenie lokalów powiatowych i miejskich Komend, Komisarjatów, posterunków, odwachów i budek granicznych, razem 1.070 żarówek po 80 gr. miesięcznie jest 856 zł. czyli rocznie . . 10.272 "

Na oświetlenie gazowe dla poszczególnych Komend, Komisarjatów i posterunków, preliminuje się ogółem rocznie 1.100 "

Oświetlenia naftowe, ogółem 120 lamp naftowych, przeciętnie po 4 kg. nafty, jest 480 kg. miesięcznie, czyli 5.760 kg. nafty rocznie, po 40 gr. 2.304 "

Na zakupno nowych żarówek elektrycznych, siatek gazowych, szkiełek, lamp i przyborów do lamp naftowych, łącznie z reperaturami przewodów elektrycznych i gazowych, na opłatę liczników itd. preliminuje się 250 zł. miesięcznie, rocznie 3.000 "

Na zakupno materiałów i przedmiotów do czyszczenia lokalów w gmachu urzędowym policji, w barakach i ubikacjach Oddziału konnego, 9 Powiatowych i Miejskich Komend, 30 Komisarjatów, 140 posterunków itd., tj. na szczotki, miotły do zmiatania, szczotki do szorowania, szmaty, mydło i różne środki pomocnicze, chemiczne - desinfekcyjne itp. miesięcznie 1.000 zł. rocznie 12.000 "

Należytości za wodę, opłata mierników, reparatury przewodów wodociągowych, za odwóz śmieci, wyszczerzenie kanałów i wypróżnienie dołów kloacalnych i za wszelkie inne prace do utrzymania porządku w wszystkich powyższych oznaczonych lokalach policyjnych rocznie . . 8.500 "

Na opał, światło, desinfekcję aresztów policyjnych rocznie 3.000 zł.

Wydatki rzeczowe razem: 178.339 zł.

Par. 5 razem: 204.499 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Inwentarz:

Na konserwację i reparatury sprzętów biurowych w 252 biurach policyjnych, przeciętnie po 20 zł. na biuro, rocznie 5.040 zł.

Na uzupełnienie drobnego inwentarza biurowego, jak kałamarzy, suszek, teczek na akta itp. dla 252 biur, rocznie 1.250 "

Na uzupełnienie brakujących jeszcze dla komisariatów a potrzebnych koniecznie kaset stalowych na przechowywanie pieniędzy, względnie depozytów, korpora delicti itp. preliminaruje się na 15 kaset po 100 zł. 1.500 "

Inwentarz razem: 7.790 zł.

Materiały pisarskie i rysunkowe:

Na utrzymanie i zapotrzebowanie 252 biur policyjnych, przewiduje się miesięcznie przeciętnie 12 zł. na biuro, czyli 144 zł. rocznie razem 25.288 "

Materiały biurowe razem: 25.288 zł.

Druki:

Na sprawienie, względnie zakupno potrzebnych druków, dla 252 biur policyjnych, o ile takowych nie można wykonać we własnym zakresie na własnej podręcznej drukarni, preliminaruje się po 15 zł. na każde biuro rocznie 3.780 zł.

Na utrzymanie własnej drukarni podręcznej, oraz własnej introli-ratorki, oraz zakupno potrzebnych papierów i materiałów preliminaruje się 1.500 zł. miesięcznie, rocznie 18.000 "

Druki razem: 21.780 zł.

Mapy, książki i pisma:

Na prenumeratę poniżej wyszczególnionych dzienników i gazet urzędowych dla Głównej Komendy i Powiatowych i Miejskich Komend i samodzielnych oddziałów policji a mianowicie:

2 egzemplarze Monitora Polskiego, po 36 zł. rocznie 72 zł.

15 egz. Dziennika Rzeczypospolitej Polskiej, rocznie 675 "

15 egz. Dziennika Ustaw Śląskich, rocznie 450 "

3 egz. Gazety Urzędowej Wojew. Śl. rocznie	135 zł.
3 " Gazety Administracji i Policji Państwowej	120 "
3 " Gazety Policji Państwowej "Na posterunku"	70 "
1 " Dziennika urzędowego Min. Spraw. Wewnętrznych	30 "
1 " Dziennika urzędowego Ministerstwa Skarbu	30 "

Na zakup niezbędnie potrzebnych map orjentacyjnych, książek i podręczników służbowych, szczególnie kodeksów karnych, ustaw o procedurze karnej, ustaw i przepisów wojskowych, potrzebnych z powodu zaprowadzenia obowiązkowej służby wojskowej na terenie Województwa Śląskiego, podręczników służby śledczej i innych wydań o służbie bezpieczeństwa do użytku służbowego poszczególnych Urzędów policyjnych rocznie 5.000 "

Mapy, książki i pisma razem: 6.612 zł.

Telefony, telegramy i porto:

Opłata ryczałtowa /abonament/ od 180 połączeń telefonicznych 1 przewód kosztuje miesięcznie stosownie do oddalenia /ryczałt kilometrowy/ 7 - 21 zł. Przyjmuje się przeciętnie 10 zł. miesięcznie, jest 1.800 zł. miesięcznie, czyli rocznie 21.600 zł.

Za rozmowy telefoniczne pozamiejscowe wyłącznie w sprawach służbowych /ilość według odnośnych dotychczasowych ewidencji/ a mianowicie:

Główna Komenda miesięcznie rozmów	240
Miejska i Pow. Komenda Katowice	150
" " " Bielsko	110
" komenda Król.Huta	50
Pow. Komenda Policji Wojew.Świętochłowice	120
" " " " Rybnik	100
" " " " Pszczyna	90
" " " " Tarn.Góry	90
" " " " Lubliniec	80
" " " " Cieszyn	80
Komenda Rezerwy	30

Ogółem: 1.140

Jedna rozmowa przeciętnie 1 zł. 13.680 zł.

Na drobne reparatury, konserwacje, oraz utrzymanie i wymianę własnych przewodów telef., a przede wszystkim utrzymanie własnych centrali telefonicznych w Katowicach, Król.Hucie, Tarn.Górach miesięcznie 400 zł. rocznie 4.800 "

Na zbudowanie nowych krótkich połączeń telefonicznych, które się da małymi kosztami we własnym zakresie skutecznie, dalej na nowe instalacje aparatów telefonicznych, przełożenie przewodów przy przeniesieniach urzędów policyjnych itp., preliminuje się ryczałtowo 3.500 "

Na opłaty pocztowe za przesyłki zagraniczne i inne niepodlegające opłacie ryczałtowej, rocznie 400 "

Opłaty skrzytek pocztowych dla poszczególnych urzędów policyjnych,
rocznie 250 zł.

Opłata urzędowych przesyłek pieniężnych i pakunków 1.000 "

Opłata telegramów służbowych i inne wydatki pocztowe 600 "

Wydatki pocztowe razem: 45.630 zł.

Par. 8 razem: 107.300 zł.

Par. 8. Inne wydatki:

Przychodnia lekarska /ambulatorjum/.

Na utrzymanie ambulatorjum i laboratorjum lekarskiego i dentystycznego dla Policji Wojewódzkiej w barakach, na potrzebne różne prze-
róbki i instalacje, preliminuje się 3.300 zł.

Na zakupno lekarstw i środków sanitarno - opatrunkowych jak: ban-
daży, waty, materiału gumowego, środków desinfekcyjnych itp. preli-
minuje się 5.000 "

Na skompletowanie i utrzymanie instrumentów lekarskich 2.500 "

Na utrzymanie i oczyszczanie bielizny szpitalnej /25 łóżek/ w izbie
chorych itp. 1.500 "

Przychodnia lekarska razem: 12.300 zł.

Koszta transportu wydalonych i aresztowanych:

Na pokrycie środków transportu wydalonych i aresztowanych os' b
preliminuje się miesięcznie 500 zł. rocznie 6.000 "

Par. 8 razem: 18.300 zł.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Na bieżące wydatki remontu gmachu policji w Katowicach obozu
policji /barak/ w Katowicach, oraz 25 budynków rządowych, zarządza-
nych przez Główną Komendę Policji, -szczególnie drobne naprawy zewnątrz
i wewnątrz budynków, okien, ogrodzeń itp. - ponadto na koszty
remontu, ogrzewania centralnego w gmachu Głównej Komendy Policji
i naprawę pieców w podległych Urz. przewiduje się rocznie 35.000 zł.

Par. 10. Wyszkolenie Policji:

Zakupno względnie uzupełnienie i reparatury przyborów szkolnych inwentarza szkolne-
go podręczników, wzorów, tabel itp. 6.000 zł.

W roku 1925 przewiduje się ciąg dalszy szkolenia funkcjonariuszów
policji i przewiduje się następujące kursy w szkole policji w Świętochłowicach,
w Komendzie Rezerwy Policji w Katowicach i Powiatowej Komendzie w Bielsku, a mia-
nowicie:

- 1 kurs przodowników /4-ro miesięczny, 60 ludzi/,
- 1 " posterunkowych /3 miesięczny po 120 ludzi/,

- 1 kurs posterunkowych /3 miesięczny po 60 ludzi/,
 1 " Policji śledczej /3 miesięczny po 60 ludzi/.

Razem przeto przewidziane jest przeszkolenie 300 funkcjonariuszów, z których przeciętnie 25 % jest żonaty, tj. 75 ludzi, dla których z powodu powołania ich z dotychczasowych miejsc służbowych na kursa i prowadzenie przeto przez nich podwójnego gospodarstwa wypłaca się w myśl reskryptu Województwa Śląskiego L. Prez. 60/1 z dnia 22 lutego 1924 r. t.zw. diety szkolne lub restryngowane w wysokości 37 i 1/2 % normalnych diet. Dla 75 ludzi na przeciąg przeciętnie 90 dni przypada 6.750 diet w przeciętnej wysokości po 1. 60 zł.tj. 10.800 zł.

Te same diety dla uczestników kursu wyższych funkcjonariuszów w Głównej Szkole P.P. w Warszawie, 2 kursa po 5 miesięcy w roku, 10 żonaty na każdym kursie, przeciętnie wysokość diety 2.50 zł. jest 3.000 diet 7.500 zł.

Remuneracje za godziny wykładowe dla instruktorów szkolnych, ustalone reskryptem Województwa Śląskiego z dnia 22 kwietnia 1924 r. L. Prez. 860/1 a mianowicie: dla 5 wykładowców z pośród funkcjonariuszów policji nie należących do stałego grona nauczycielskiego szkoły po 3 punkty za godzinę służbową, a po 6 punktów za godziny wykładu w czasie pozasłużbowym, dalej dla 5 wykładowców z poza policji po 9 punktów za godzinę wykładową, przeciętnie 1.000 punktów miesięcznie, czyli 12.000 punktów rocznie, przy zastosowaniu obecnej mnożnej /0.35 zł./ okrągło 4.200 zł.

Par. 10 razem: 28.500 zł.

Par. 11. Uzbrojenie Policji:

Do konserwacji broni i amunicji potrzeba w roku 100 kg. tłuszczu po 1.50 zł. 150 zł.

50 kg. konopi á 1.00 zł. 50 "

Inne przybory do czyszczenia, jak szczotki, sznury itp. 300 "

Zakupno części składowych i materiału do reparacji karabinów ze względu na zupełny brak części zapasowych 2.000 "

Potrzebne części zapasowe do pistoletów 500 "

do do bagnetów 100 "

do do szabel 200 "

Uzupełnienie narzędzi do utrzymania warsztatu rusznikarskiego jak: pilniki, raszple, piłki do żelaza, kleszcze, dłutka itp. 1.400 "

Na uzupełnienie zniszczonej, względnie zgubionej broni bez winy funkcjonariuszów przewiduje się rocznie 1.000 "

Celem uzupełnienia zapasów amunicji, wystrzelonej w ciągu roku, względnie zniszczonej i zagubionej, potrzebnem jest zakupno 4.000 sztuk naboju do pistoletów, po 40 gr. 1.600 "

20.000 sztuk naboju karabinowych po 60 gr. 12.000 "
 /przewidywanem jest coroczne strzelanie do tarczy, przy którym każdy funkcjonariusz wystrzela przeciętnie po 10 naboju/.. . . .

Celem uzupełnienia uzbrojenia w miejsce połamanych, zniszczonych lub zużytych sort, potrzebnem jest koniecznie zakupno 30 szabel dla prozowników, 100 szabel dla posterunkowych i 50 szabel dla funkcjonariuszów

Oddziału konnego razem 180 siodła po 15 zł.	2.700 zł.
oraz zakupno 300 kajdanek po 5 zł.	1.500 "
i 600 kłód do kajdanek po 1.50 zł.	900 "

Par. 11. razem: 24.600 zł.

Par. 12. Psy policyjne:

Koszta utrzymania i wyżywienia 8 psów policyjnych miesięcznie po 15 zł. razem miesięcznie 120 zł. rocznie	1.440 zł.
--	-----------

Na uzupełnienie zniszczonych, względnie naprawę uszkodzonych obróz i przyrządów do tresowania i prowadzenia psów, jak również na sporządzenie, względnie reparację bud dla psów itp. przewiduje się rocznie	600 "
--	-------

Par. 12. razem: 2.040 zł.

Par. 13. Inwigilacja i czynności śledcze:

Wydatki śledcze:

Na wydatki śledcze dla urzędu śledczego przy Głównej Komendzie Policji Wojewódzkiej Śląskiej oraz 9 Prezentacji śledczych na powiatach, jak również na wydatki śledcze do dyspozycji Dyrektorów Policji oraz Starostw, przewidywany jest wydatek rocznie	10.000 zł.
---	------------

Na wydatki śledcze dla Policji Politycznej /Śląski Urząd Policji Politycznej oraz 9 agentur/ przewidywany jest wydatek rocznie . . .	5.000 "
---	---------

Wydatki śledcze razem: 15.000 zł.

Koszta inwigilacji:

Utrzymanie aparatów fotograficznych i zakupno do tychże potrzebnych przyborów i chemikaliów rocznie	5.400 zł.
--	-----------

Na zakupno względnie uzupełnienie i utrzymanie przyborów daktyloskopijnych, koszta wysyłek listów gończych, ogłoszeń w gazetach, koszta przesylek z ograniczonych wzmianek itp. rocznie	1.500 "
---	---------

Na zakupno względnie uzupełnienie protokółów, indeksów, druków itp. potrzebnych do inwigilacji, koszt prowadzenia kartoteki poszukiwa- nych, albumów i prowadzenia albumu zbrodniarstwa, album zbrodniarzy itp. miesięcznie 300 zł. rocznie	7.200 "
--	---------

Koszta inwigilacji razem: 14.100 zł.

Pensje preliniują się 60.000 zł. na ochronę granic i walkę z sami gwałtownymi	
--	--

Par. 13. razem: 89.100 zł.

Na utrzymanie względnie reparaturę, lub uzupełnienie inwentarza koczarskiego w aresztach przewiduje się rocznie	1.000 "
--	---------

Wyżywienie aresztantów:

Koszta wyżywienia aresztantów w aresztach policyjnych przeciętnie 500 aresztantów miesięcznie, tj. 6.000 procjy dziennych wyżywienie w roku po 75 gr.

4.500 zł.

Koszta wizyt lekarskich 250 zł. miesięcznie rocznie 3.000 "

Razem: 7.500 zł.

Par. 14 razem: 8.500 zł.

Par. 15. Skoszarowanie Policji:

Na utrzymanie względnie konserwację i reparaturę inwentarza koszarowego w 9 Powiatowych i Miejskich Komendach, ubikacjach Komendy Rezerwy, obozie policyjnym w Katowicach, Oddziału konnego, 30 Komisarjatów, 140 posterunków i 45 budek granicznych, dalej na czyszczenie i re - parację pościeli na odwachach, w biurach inspekcyjnych, koszta za - kwaterowania sił policyjnych przy koncentracjach Policji itp. pre - liminuje się rocznie 5.000 zł.

Par. 15. razem: 10.000 zł.

Dział 4. Kultura Krajowa:

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenie:

Przewiduje się miesięcznie 100 podróży służbowych a nadto 2 przesiedlenia.

Par. 5. Pomieszczenie:

Tytułem komornego dla sześciu powiatowych weterynarzy przewiduje się 720 zł., na opał, 252 zł., na światło, 50 zł., na utrzymanie porządku 720 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Na materiały pisarskie dla 12-tu urzędników á 20 złotych, na druki 300 zł.; książki i pisma 400 zł. na telefony, telegramy i porta 2.200 zł.

Par. 8. Inne wydatki:

Na koszta szczepienia i wydatki nieobjęte pozostałymi paragrafami.

Par. 10. Popieranie wytwórczości rolnej:

Subwencja dla Izby Rolniczej na zakup buhajów rozplodowych, koszta komisji licencjonowania ogierów, buhajów i knurów, urządzenie kursów dokształcających, subwencji dla Izby Rolniczej, popieranie wystaw rolniczych i pokazów, oraz pomoc dla dotkniętych klęskami żywiołowymi -ogółem 164.500 zł., w tem 20.000 zł. na biuro meljoracyjne.

Par. 11. Popieranie wytwórczości leśnej:

Wydatki osobowe: uposażenie jednego urzędnika grupy 11 -tej b. a nadto remun - racje za nadzór szkółki leśnej 1.000 złotych.

Wydatki rzeczowe: utrzymanie szkółki leśnej w Cieszyńcu: zakupno nasion, narzędzi, robocizna á czynsz dzierżawny 1.000 zł. subwencje za wzorowe zalesianie nieużytków 1.000 zł.

Par. 12. Stacja dla ochrony roślin w Województwie Śląskiem:

Wynagrodzenie sprawozdawców, wydatki biurowe i koszty podróży.

Par. 13. Dotacje dla funduszu meljoracyjnego:

Dotacje dla funduszu meljoracyjnego w myśl projektu odcosnej ustawy.

Par. 14. Gzęściowe kosztu utrzymania służby weterynaryjnej:

Na kursy uzupełniające dla państwowych lekarzy weterynaryjnych, kursy kucia koni, subwencje dla 2 weterynarjuszów okręgowych i na wydatki połączone z oględzinami mięsa.

Par. 15. Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta domowe:

Na odszkodowanie za zwierzęta padłe, względnie zabite z powodu zaraz zwierzęcych przewiduje się 20.000 zł., mianowicie: około 30 sztuk koni à 400 zł. i 30 sztuk bydła rogatego à 300 zł. Ponadto przewiduje się większe wydatki nadzwyczajne ze względu na szerzenie się pryszczycy w sąsiednich Województwa i ościennych państwach.

Dział 5. Urzędy Robót Publicznych:Par. 1. Uposażenie:

Grupa:	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem:
Preliminuje się na rok 1925:	1	5	12	8	10	4	3	4	1	2	2	13	65
Preliminowano w roku 1924:	1	4	6	11	9	3	4	6	3	-	-	13	60

Par. 2. Różne wydatki osobowe:

Tytułem remuneracji 2.624 zł.; ubrania służbowe dla 1 woźnego po 150 zł. - 150 zł.; opłaty do kas chorych za 18 funkcjonarjuszy . 864 zł.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Przeciętnie około 50 podróży miesięcznie po 18 zł. rocznie 10.800 zł., na delegacje przewiduje się 730 djet dziennych grupy VII. - 9.323 zł. na 6 przesiedleń 3.000 zł.

Par. 4. Środki lokomocji:

Na utrzymanie rowerów służbowych.

Par. 5. Pomieszczenie:

Czynsz za lokale biurowe Wojewódzkiego Urzędu Budownictwa -nadziemnego w Katowicach 1.000 zł. Inne urzędy mieszczą się w gmachach Województwa względnie w budynkach państwowych. Opak dla Wydziału Komunikacji i Robót Publicznych uwzględniono w części II, dział II. Rozdział I. Par. 5 - b, dla reszty urzędów I. instancji przewiduje się na zakup 34 ton węgla wraz z dowozem 1.190 zł. drzewo 120 zł. oświetlenie 200 zł. Na uprzątaenie biur 720 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Na naprawę maszyn do pisania konserwację inwentarza i drobne uzupełnienie te- goż, na materiały pisarskie i rysunkowe dla 47 urzędników.- Na założenie dru-

ków dla rejestracji samochodów, zakup potrzebnych książek i abonament pism fachowych, wreszcie na telefony, telegramy i portorja przewiduje się tą samą kwotę jak w roku ubiegłym.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Na naprawę budynku lekarza powiatowego w Pszczynie	8.000 zł.
Remont kościoła św. Krzyża w Cieszynie	35.000 "
Naprawa centralnego ogrzewania w biurach Starostwa w Cieszynie jako część kosztów	7.000 "
Utrzymanie budynku rządowego w Bielsku	5.000 "
Utrzymanie starej szkoły realnej w Cieszynie	4.000 "
Utrzymanie 6 domów wojewódzkich mieszkalnych w Katowicach	5.000 "
Utrzymanie budynku Wojew. Urzędu Budownictwa Nadziemnego w Rybniku	1.000 "

Par. 9. razem: 65.000 zł.

Par. 11. Drogi i mosty:

Na opracowanie projektu mostów na Wiśle koło Góry i Goczałkowic	6.000 zł.
Subwencje dla Wydziałów Dróg Powiatowych na budowę nowych mostów	230.000 "
Nowe żel.bet. mosty na przestrzeni drogi Cieszyn - Bielsko	30.000 "
Utrzymanie mostów i kanałów drogi Cieszyn - Bielsko	15.000 "
Utrzymanie niewalcowanej części drogi Cieszyn - Bielsko	21.000 "
Retablacje dróg bez właścicieli na Górnym Śląsku	100.000 "
Subwencje dla Wydziałów dróg powiatowych na utrzymanie istniejących dróg powiatowych na Śląsku Cieszyńskim	200.000 "
Taksamo na Górnym Śląsku	270.000 "
Konserwacja dróg i mostów tytułem należitości dla Wydziałów Powiatowych, wyłącznie Magistratów na Górnym Śląsku	300.000 "
Zakup narzędzi i ich utrzymanie	1.000 "

Razem par. 11: 1.173.000 zł.

Par. 12. Regulacja rzek i budowa wałów:

Dokończenie generalnego projektu regulacji Górnej Wisły na przestrzeni od ujścia potoku Kopydło do Drogomyśla, sporządzenie projektów szczegółowych dla Wisły w Ustroniu i Brennicy w Górkach Wielkich. Pomiary dla generalnego projektu regulacji Wisły od Drogomyśla do ujścia Białki. Opracowanie szczegółowych projektów regulacji Wisły od Ochab do Strumienia i pod Dziedzicami, Białki w Dziedzicach i Czechowicach.

Projekta zabudowania potoków górskich, tj. Białki w Bystrej, Wisły powyżej ujścia potoku Kopydło, Leśnicy, Bukowej etc. Projekt regulacji Korzyńca i Rudy oraz inne pomniejsze projekta regulacji i drenowań. Dokończenie projektu regulacji Brynicy 50.000 zł.

Budowa wałów nad Wisłą w Zarzeczu od kilometra 12.650 do kilometra 13.375 i ewentualne dokończenie wału pod Goczałkowicami w stawie Zabrzeżskim . . 250.000 zł.

Regulacja Wisły w Ustroniu 200.000 "

Regulacja Wisły na przestrzeni od Rydułtowie do Gzarnachowic 60.000 "

Regulacja Białki w Dziedzicach i Czechowicach 20.000 "

Regulacja Korzyńca 35.000 "

Regulacja Brennicy w Małych Górkach 165.000 "

Regulacja rzeki Rudy koło Rybnika 40.000 "

Regulacja Małej Panwi koło Drutarni 30.000 "

Zabudowanie pótoków górskich 150.000 "

Konserwacja budowli regulacyjnych i wałów 80.000 "

Ubezpieczenie lokalne brzegów nieregulowanych rzek 20.000 "

Razem par. 12: 1.100.000 zł.

Dział 6. Wojewódzki Zakład badania żywności i przedmiotów użytku:

Par. 1. Uposażenie:

Na rok 1925 preliminuje się następujący etat:

Grupa:	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XV	XVI	Bwaga:
Preliminuje się na rok 1925:	1	1	3	-	3	1	2	1	-	-	12
W roku 1924 preliminowano:	1	1	1	1	1	1	2	-	2	-	

Par. 2. Inne wydatki osobowe:

Na remuneracje i zapomogi preliminuje się 1 % uposażenia 381 zł.

Umundurowanie woźnego i służki 300 "

Opłata do kas chorych 96 "

Par. 4. Środki lokomocji:

Wydatki rzeczowe na utrzymanie i konserwację rowerów służbowych.

Par. 5. Pomieszczenie:

Według umowy z magistratem w Pszczynie czynsz najmu za ubikacje zajmowane przez Wojewódzki Zakład badania żywności i przedmiotów użytku będzie wynosił rocznie 2.800 zł.

Na opał przewiduje się według doświadczenia 680 "

Gaz i prąd elektryczny dla laboratorium	680 zł.
Woda dla laboratorium i na utrzymanie porządku	324 "
Oświetlenie	96 "
Przybory do czyszczenia	50 "
Drobne instalacje	500 "

Par. 5. razem: 5.130 zł.

Jako wydatki osobowe preliniuje się 720 zł.
jako wynagrodzenie dla sprzątaczk.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Na reperację maszyny do pisania i reparację urządzania biurowego, na drobne uzupełnienie inwentarza biurowego i w laboratorium 350 zł. Materiały pisarskie 400 zł. Na założenie druków niewykończonych w roku ubiegłym 100 zł. Na abonament Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej, Monitora Polskiego, Dziennika Ustaw Śląskich, Gazety Urzędowej, 3 pism fachowych i książek z zakresu chemii przewiduje się kwotę 520 zł. Na telefony i porta 480 zł. razem 1.850 zł.

Par. 8. Inne wydatki:

Wobec otwarcia działu toksykologicznego zapotrzebowanie chemikalji znacznie się powiększy. Chemikalja sprowadza się przeważnie z zagranicy, co pociąga za sobą znaczne opłaty cłowe i koszty przekazowe.

Przewiduje się zatem żywienie zwierząt	100 zł.
Reparacje w laboratorium chemicznym	500 "
Zakup chemikalji i uzupełnienie naczyń	3.665 "
Wydatki na prace doświadczalne	300 "
Wydatki na kontrolę żywnościową	300 "
Różne wydatki nieprzewidziane	370 "

Par. 8. razem: 5.235 zł.

Par. 9:

Remont i konserwacja budowy 250 zł. jako wydatek na bieżącą konserwację.

Dział 7. Urzędy ubezpieczeń:

Par. 1. Uposażenie:

	G r u p a :											Razem:
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	
Preliminowano na rok 1925:	1	2	2	2	11	3	3	2	2	-	2	30
Etat na rok 1924:	1	2	3	3	10	3	4	-	2	2	1	31

Stanowiska kierowników tak Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń jak też Wyższego Urzędu Ubezpieczeń nie obsadzone, preliminuje się jednak z uwagi na rozpisanie konkursu.

Par. 2. Różne wydatki osobowe:

Na remunerację jeden procent uposażenia, opłata do kas chorych i umundurowanie kompletne dla dwóch woźnych.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Przewidziane na kosztą podróży służbowe i na dwa przesiedlenia, które będą potrzebne z powodu obsadzenia stanowisk kierowniczych Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Par. 5. Pomieszczenia:

Wydatki osobowe: dla sprzątaczek miesięcznie 100 zł.

Wydatki rzeczowe: uwzględniając ilość ubikacji potrzeba będzie 40 ton węgla, na światło 10 % kwoty opałowej, zaś na instalację i drobny remont i czynsze za wodę, zakupno szczotek, ręczników, mydła itd. 400 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Na naprawę maszyn do pisania i konserwację inwentarza, materiały pisarskie według norm budżetowych, na założenie druków i formularzy służbowych, dla spraw orzekających na książki i pisma wreszcie na telefony, telegramy i portery: ogółem kwotę 6.010 zł.

Par. 8. Inne wydatki:

Na komisje lekarskie, odszkodowanie ławników i zawieszanych patentów do terminów, kosztą powtórnych badań jak również na wynagrodzenie sędziów zawodowych, preliminuje się taką samą kwotę jak w roku 1924.

Dział 8. Wojewódzki Sąd Administracyjny:

Par. 1. Uposażenie:

E t a t :

	G r u p a :					Razem:
	V	X	XI	XII	XIII	
Przewiduje się na rok 1925:	2	1	2	-	1	6
Etat na rok 1924:	2	1	1	1	1	6

Par. 2. Inne wydatki osobowe:

Remuneracje i zapomogi 1 % kwoty preliminowanej w Par. 1. tj. 230 zł. opłata do kasy chorych 48 zł. umundurowanie 150 zł.

Powyższe zapotrzebowania w porównaniu do roku ubiegłego uzasadnia się wyższymi poborami a dalej kwotę przewidzianą na umundurowanie.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Przewiduje się 150 zł. na koszt podróży.

Par. 10. Honorarje sędziów zawodowych i niezawodowych:

Wynagrodzenie dla dwóch sędziów zawodowych miejscowych wynosi rocznie 7.560 zł., zaś należitości sędziów niezawodowych wynoszą 1.800 zł. razem więc 9.360 zł.

Dział 9. Zakłady Krajowe i Humanitarne:Par. 10. Dotacje na pokrycie niedoboru w Zakładach Krajowych:

Według detailicznych preliminarzy Zakładów Krajowych wynosi niedobór w Zakładzie dla umysłowo chorych w Rybniku 782.577 zł.
w Zakładzie dla umysłowo chorych w Lublińcu 498.143 "

Śląskiego szpitala krajowego w Cieszynie 208.000 "

Śląskiego krajowego zakładu wychowawczego w Cieszynie 149.730 "

razem: 1.636.450 zł.

Z powyższej pozycji skreślone w zakładach w Rybniku i Lublińcu razem 225.000 zł.

Par. 11. Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczeniaw Zakładach Krajowych i Szpitalach:

Wedle obowiązujących na Górnym Śląsku ustaw, skarb śląski winien pokrywać koszt leczenia tak zwanych krajowo - ubogich w całości, a tak zwanych miejscowo - ubogich w połowie; wedle zaś ustaw obowiązujących w cieszyńskiej części Województwa winien skarb śląski ponosić koszty leczenia w całości za chorych, których kosztów leczenia nie można ściągnąć od osób z ustawy zobowiązanych do utrzymania chorych, oraz majątku chorych samych, wreszcie w połowie kosztu leczenia członków kas chorych. Przeciętną liczbę chorych przyjmuje się w Rybniku w Zakładzie dla umysłowo chorych na 730, z czego 210 krajowo - ubogich, zaś w Lublińcu na 610 chorych, z czego 150 krajowo - ubogich, razem więc 1.340 ubogich, w czym 360 krajowo - ubogich. Przypadnie zatem do zapłacenia Zakładowi w Rybniku i Lublińcu połowę obowiązującej taksy czyli 1,25 zł. za 980 chorych 441.000 zł.

Całą takse za 360 chorych tj. 324.000 "

W szpitalu w Cieszynie przyjmuje się liczbę chorych na 190, tj. 173.375 zł. Licząc po 2,50 zł. dziennie z czego połowę ponosić będzie skarb śląski, tj. 86.687 "

Zwrot kosztów leczenia za chorych w szpitalu Elżbietanek w Cieszynie i w szpitalu w Bielsku 100.000 "

Par. 12. Utrzymanie krajowo - ubogich:

Na utrzymanie krajowo - ubogich, jak również wychowanków umieszczonych w Zakładzie wychowawczym Ks. L. Marii i w Bogucicach i w Domu Schronienia Najświętszej Marii Panny w Częstochowie.

Par. 13. Dom pracy przymusowej:

Na adaptacje i urządzenie domu pracy przymusowej przy Zakładzie dla umysłowo chorych w Lublińcu.

Par. 14. Utrzymanie i wyszkolenie głuchoniemych i ociemniałych:

Na utrzymanie i wyszkolenie głuchoniemych i ociemniałych umieszczonych poza Województwem a mianowicie: w Kościanie i Rydgoszczy przewiduje się kwotę 36.156 zł., zaś na adaptację budynku przy Zakładzie dla umysłowo chorych w Rybniku i na szkołę dla głuchoniemych - ociemniałych i matołków.

Par. 15. Zasiłki i subwencje:

Przewiduje się zasiłki dla Zakładów opieki nad dziećmi, których na Śląsku jest 75 a liczba dzieci doznająca tej opieki wynosi około 6.500. Dalej dla Zakładów Opieki nad starcami, których jest 19 a osób pozostałych w opiece tych zakładów około 1.760. Wreszcie dla innych instytucji dobroczynnych na rok 1925 przewiduje się tytułem subwencji dla szpitali 10.000 zł. a na subwencje dla ochotniczych i gminnych straży pożarnych 10.000 zł., ażeby móc przyjąć z pomocą tymże instytucjom z wydatną pomocą przy uzupełnieniu przyrzędów, które podczas wojny i w czasie powojennym uległy znacznemu zepsuciu.

Par. 16. Opieka nad młodzieżą:

Na urządzenie kolonji letnich i leczniczych dla dzieci w liczbie około 4.000 ze sfer robotniczych, invalidów wojennych, wdów i sierót przewiduje się zapomogi w wysokości 60.000 zł. dla organizacji prowadzącej tą akcję.

Par. 17. Zapomogi dla najbiedniejszej ludności:

Celem zapobieżeniu rozszerzania się włóczęgostwa na zapomogi dla najbiedniejszej ludności.

Par. 18. Pożyczki budowlane dla organizacji samopomocy społecznej:

Analogicznie do roku 1924, w którym preliminowano 3.000.000 zł. na popieranie akcji budowlanej przez kooperatywy /ustawa z dnia 12 marca 1924 r. Dz.U.Śl. Nr. 8, poz. 31/ zachodzi potrzeba i w roku 1925 wstawić na te cele odpowiednią kwotę ze względu na coraz większą biedę mieszkaniową.

Par. 23. Komisarz dla spraw pracy:Szczegółowy preliminarz:

Remuneracja komisarza miesięcznie 250 punktów, 2 urzędników a mianowicie: jeden według grupy VIII, drugi XI, tj. 1477 punktów. Roczne więc zapotrzebowanie przy mnożnej 0,40 zł. wynosi 8.290 zł.

Różne wydatki osobowe 63 "

Koszta podróży według dotychczasowego doświadczenia 230 zł. miesięcznie, rocznie więc 2.760 zł.

Na jedno przesiedlenie przewiduje się 1.000 "

Pomieszczenie: czynsz, czyszczenie biur, opał, światło 970 "

Wydatki biurowe:

Utrzymanie inwentarza 100 zł.

Materiały pisarskie "

Telefony, teleg. i porto 1.900 "

Różne 237 "

2.297 "

Inne wydatki 300 "

Ogółem: 15.700 zł.

Dział 10. Inspekcje przemysłowe.

Par. 1. Uposażenie:

E t a t :

	G r u p a :							Razem:
	VI	VII	VIII	X	XI	XII	XIII	
Przewiduje się na rok 1925:	2	2	—	1	1	3	3	12
Etat na rok 1924:	1	2	1	2	1	3	3	15

Par. 2. Inne wydatki osobowe:

Remuneracje i zapomogi — 1 % kwoty preliminowanej w par. 1., tj. 365 zł. opłata do kasy chorych dla 3 woźnych — umundurowanie dla 3 woźnych 450 zł.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Przeciętnie przypada na jednego urzędnika podróżującego miesięcznie 100 zł. na kosztą podróży i diety, a więc dla trzech podróżujących 3.600 zł. rocznie, nadto przewiduje się na przesiedlenia 2.000 zł.

Część III. Administracja Skarbowa:

Dział 2. Władze i Urzędy Skarbowe:

Par. 1. Uposażenie:

Przewiduje się na rok 1925 posady według szematu jak niżej:

	w grupie					ilość posad				Razem:
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Funkcjonariusze wyżsi:	1	8	22	56	109	165	168	153	57	739
	XIII	XIII	XIV	XV	XVI					
Funkcjonariusze niżsi:	14		28	14	5	1				62

Funkcjonariusze kontraktowi:

1	a 2.000 punktów
5	a 1.825 "
3	a 1.320 "
2	a 1.148 "
2	a 952 "
10	a 714 "
10	a 630 "

Razem: 33. Wszystkich urzędników razem jest 834.

Par. 2. Inne wydatki osobowe:

Remuneracje i zapomogi w wysokości 1 % sumy wyszczególnionej w par. 1. tj.
 27.994 zł.

Umundurowanie liczy się 48 ubrań dla 48 woźnych. Koszt jednego ubrania razem z czapką liczy się 120 zł., z czego funkcjonariusz pokrywa 25 % 48 x 90 zł - 4.320 zł.
 8 czapek do tego: 8 x 10 zł. 80 "
 ----- 4.400 zł.
 Tytułem opłaty do kas chorych na rok 1925 prelinuje się 5.000 "

"wotę ogólną par. 2. podniosło się na 128.235 zł.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Przeciętnie miesięczny wydatek na podróże służbowe wynosi 5.000 "
 Biorąc to za podstawę potrzebny kredyt wynosi 12.000 "
 do tego kosztu przesiedlenia 12.000 "

Par. 5. Pomieszczenie:

W roku 1925 Administracja Skarbowa na pomieszczenie swoich urzędów w na górnośląskiej części zajmie 360 pokoi. Licząc, że do uprzątnięcia 20 pokoi potrzeba jednej posługaczki zatrudnionej przez pełną ilość godzin, a wynagradzanej według grupy XVI a, potrzeba dla uprzątnięcia 360 pokoi okragło 18 posługaczek 21.168 zł.

Nadto z tytułu wynagrodzenia za opalanie 4.410 "

Dla cieszyńskiej części posługaczek nie przewiduje się.

Ogrzewać się musi 417 ubikacji. Koszt ogrzania jednej ubikacji przewiduje się na 55 zł. rocznie tj. 22.935 "

Światło - koszt oświetlenia włącznie z kosztem odnowienia względnie uzupełnienia środków przewiduje się 10 % wydatków na opał tj. . . 2.293 "

Utrzymanie porządku - przyjmuje się na jedną ubikację roczny wydatek 15 zł. w czym objęte są: sprawienie ścierek, szczotek, mydła, soda, za pranie ręczników, opłata za wodę i za wywóz nieczyistości tj. 6.255 "

Par. 6. Wydatki biurowe:

Preliminuje się na inwentarz 24.000 "

materiały pisarskie 34.000 "

druki 25.000 "

książki i pisma 11.000 "

telefony, telegramy i porterja 15.000 "

Par. 10.

Komisje podatkowe, rzeczoznawcy i informatorzy, 15.600 zł. Przewiduje się 11 komisyj po 8 członków zamiejscowych 4 razy w roku. przyjmując 24 punktów tytułem diety i 5 zł. tytułem kosztów podróży przeciętnie po 4 dni. Oprócz tego dla 2 komisyj apel. 2.000 zł.

Dział 4. Emerytury i zaopatrzenia:

Wykaz emerytów będących na utrzymaniu skarbu śląskiego w myśl postanowień Statutu Organicznego Województwa Śląskiego.

1/ polacy:

Grupa:	emeryci:	wdowy:	sieroty:
V	2	-	-
VI	1	5	4
VII	17	14	7
VIII	3	2	2
IX	-	2	-
X	-	-	-
XI	5	2	-
XV	2	1	2
XVI	-	1	-
Razem:	30	27	15

2/ państw zagórnych:

X	12	9	1
XI	11	43	31
Razem:	23	52	32

Tangientę Rządu Centralnego wyjęto z pod działu 5-tego, a wstawiono ją pod osobny dział 7, par. 1.

Część IV. Szkolnictwo:Dział 3. Władze szkolne II. instancji:

Zestawienie etatów osobowych urzędników Wydziału ~~Q57~~ Publicznego:

Grupa pobor- ców:	Nacz:	Oddz.I. Szkoln. powsz:	Oddz.II. Szkoln. średnie.	Oddz.III. Szkoln. zawod.	Oddział IV.			Razem:	Stan w r. 1924:
					adm.	rach.	kanc.		
IV	1	-	-	-	-	-	-	1	1
V	-	5	3	1	1	-	-	10	9
VI	-	-	-	-	1	1	-	2	2
VII	-	1	-	1	1	2	-	5	6
VIII	-	-	-	1	6	3	1	11	10
IX	-	1	-	-	2	14	4	21	21
X	-	-	-	-	-	3	5	8	8
XI	-	-	-	-	-	-	2	2	2
XII	-	-	-	-	-	1	3	4	4
Razem:	1	8	3	3	11	24	15	64	63

Zestawienie etatów osobowych funkcjonarjuszów niższych:

Grupa pęborów:	W.C.P.:	Stan w r.1924:
XII	1	
XIII	2	1
		3
Razem na rok 1925:	4	4.
Stan w roku 1924:	4	4

Par. 1. Uposażenie:

Różnica między stanem na rok 1924, a r. 1925 wyjaśnia się tem, że do Wydziału Oświecenia Publicznego przybywa nowy Oddział Szkolnictwa zawodowego z dwoma referentami. Wskutek tego ogólna liczba funkcjonarjuszów zwiększa się o dwóch, przy równoczesnem zmniejszeniu się liczby urzędników Wydziału Przemysłu i Handlu.

Par. 2. Inne wydatki osobowe:

Na remuneracje i zapomogi po myśli okólnika Ministerstwa Skarbu 1 % kwoty z par. 1. Na kasę chorych dla funkcjonarjuszów niższych 200 zł., następnie 4.000 zł. jako kaszki na opłaty szkolne dla funkcjonarjuszów i nauczycieli po myśli rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z 24 czerwca 1924 r. L.2310.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia: -

Przewiduje się wydatek na przesiedlenia 5 funkcjonarjuszów kwotę 5.200 zł. Poza tem na podróże służbowe dla 9 wizytatorów po 200 zł. miesięcznie. Resztę kwoty prelininowanej wyznacza się na komisje Naczelnika W.C.P. i podróże funkcjonarjuszów referendarskich. /+ przy czem brano pod uwagę 10 podróży miesięcznie./

Par. 5. Pomieszczenie:

Na opłacenia palacza i 3 obsk. łaczek według zawartej umowy. Wynagrodzenie jednej obsługaczki wynosi miesięcznie 64 zł., co czyni 2.304 zł. rocznie. Wynagrodzenie palacza będzie wynosić po 100 zł. miesięcznie za okres 5 miesięcy; razem 500 zł.

Wydatek na opak ustalono na podstawie wykazu zapotrzebowania materiałów opakowych podanych przez Oddział Robót Publicznych. Na sezon opakowy potrzeba 75 ton koksu à 44 zł. i 5 mtr. kubicznych drzewa à 14 zł. na ogrzewanie ubikacji zajętych przez Wydział Oświecenia Publicznego, co czyni razem 3.370 zł. Pozatem przewiduje się 30 % kosztów opaku tj. 1.116 zł. na oświetlenie i na zakupno przyborów do utrzymania porządku.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Na materiały pisarskie, na naprawę inwentarza, na druki, książki, pisma pedagogiczne i dzienniki urzędowe, jak Dz.U.R.P., Dz.Urz.M.W.R. i O.P. i 3 kuratorów /Poznańskie, Krakowskie i Lwowskie/ oraz Szkoła Śląska, miesięcznik pedagogiczny, na opłatę telefonu i na porto. Kwotę wypośrodkowano według dotychczasowego doświadczenia. Pozatem na reparację i zakupno nowej maszyny do liczenia dla Oddziału Rachunkowego.

Par. 8. Inne wydatki:

Na inne wydatki nieprzewidziane w powyższych paragrafach, jak przyjęcia delegacji i inne.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Na pokrycie kosztów wstawienia ścian w salach zajętych przez Wydział Oświec-
nia Publicznego, oraz na inne drobne naprawy w ubikacjach.

Par. 11.

Stypendja szkolne razem 115.000 zł.

Dział 4. Szkolnictwo powszechne:Rozdział 1. Nadzór szkolny:Par. 1. Uposażenie:

W Województwie Śląskiem pełni służbę 18 inspektorów i 1 zastępcę inspektora
oraz 16 sekretarzy.

Etat na rok 1925 :

L.p.:	Miejscowość:	insp.:	zast.:	sekre.:
1	Katowice I.	1	-	1
2	Katowice II.	1	-	1
3	Katowice III.	1	-	1
4	Katowice IV.	1	-	1
5	Królewska Huta	1	-	1
6	Lubliniec	1	-	1
7	Pszczyna I.	1	-	1
8	Pszczyna II.	1	-	1
9	Pszczyna III.	1	-	1
10	Rybnik I.	1	-	1
11	Rybnik II.	1	-	1
12	Rybnik III.	1	-	1
13	Świętochłowice I.	1	-	1
14	Świętochłowice II.	1	-	1
15	Świętochłowice III.	1	-	-
16	Tarnowskie Góry	1	-	1
17	Bielsko	1	-	1
18	Cieszyn	1	1	1
Razem na rok 1925:		18	1	17
Stan w roku 1924:		18	1	16

Zestawienie etatów osobowych inspektorów szkół i sekretarzy:

Grupy poborów:	Liczba inspektorów:	Liczba sekretarzy:	Razem w roku 1925:		Stan faktyczny w roku 1924:	
			insp.	sekr.	insp.	sekr.
VI	17	-	17	-	17	-
VII	2	-	2	-	2	-
IX	-	6	-	6	-	6
X	-	4	-	4	-	4
XI	-	2	-	2	-	2
XII	-	4	-	4	-	4
Razem na rok 1925:	19	16				
Stan w r. 1924:	19	16				

Pozatem przewiduje się obsadzenie dwóch wolnych posad inspektorskich, co wpłynęło również na wzrost proponowanej kwoty na rok 1925.

Par. 2. Inne wydatki osobowe:

Preliminuje się 1 % ogólnej sumy wydatków paragrafu 1.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Preliminuje się na podróże służbowe celem wizytacji szkół i na omówienie spraw administracyjnych i pedagogicznych.

Pod uwagę bierze się tylko 17-tu inspektorów ze względu, że szkoły przydzielone do wizytacji dla 2-ch pozostałych inspektorów znajdują się w miejscu ich stałego urzędowania, przewidując 10 podróży całodziennych w miesiącu. Na diety jednego inspektora przypada 9 zł. 30 i tyleż na resztę kosztów podróży za to ze względu na brak odpowiednich środków komunikacji.

Na ewentualne koszty przesiedlenia preliminaruje się 4.200 zł. dla 5-ciu inspektorów.

Par. 5. Pomieszczenie:

Przewiduje się na wynagrodzenie uprzątaczek w 18 Powiatowych Urzędach Szkolnych po 120 zł. rocznie, co wynosi dla wszystkich uprzątaczek 2.160 zł. rocznie. Kwotę tę preliminarowano na podstawie dotychczasowych doświadczeń i zapodań inspektorów.

Preliminuje się na czynsz za lokale, opał i światło dla 18 Pow. Urz. Szkolnych. - Na opał wzięto za podstawę zapotrzebowania dla 18 Pow. Urz. Szkolnych - 72 ton węgla i 18 m³ drzewa z uwzględnieniem oficjalnych cen wraz z kosztami dowozu za jedną tonę węgla 30 zł. - a 1 m³ drzewa 20 zł., co wynosi ogółem 2.520 zł. na światło, wodę i przybory do czyszczenia biur preliminaruje się kwotę 1.108 zł. na lokal zaś licząc 96 zł. rocznie kwotę 1.152 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Preliminuje się na materiały pisarskie, druki, telefony i telegramy, na kupno pism metodyczno-pedagogicznych i na inwentarz tj. uzupełnienie urządzeń biurowych dla inspektorów.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Przyjęto na instalację oświetlenia elektrycznego, gazowego lub ewent. odmalowanie biur.

Par. 10. Pomoce naukowe:

Przewiduje się na uzupełnienie bibliotek przy Pow. Urz. Szkoln. mających służyć inspektorom i nauczycielstwu.

Dział II. Szkoły powszechne.

Par. 1. Uposażenie:

Zestawienie etatów osobowych nauczycieli szkół powszechnych:

Grupy pobrań:	Liczba nauczycieli:	Stan za rok 1924:
VI	24	24
VII	239	216
VIII	593	553
IX	863	725
X	1632	1773
XI	801	801
Razem na rok 1925:	4152	4152

W pozycji tej wstawiono pobory dla 4.152 nauczycieli, oraz wynagrodzenie 91 nauczycieli kontraktowych. Nauki religji udzielają przeważnie księża miejscowi i wynagradzani są w stosunku do ilości udzielonych godzin, których ogólna liczba udzielanych godzin w miesiącu czerwcu w stosunku tygodniowym wynosiła 454 godzin. Następnie wstawiono wynagrodzenie za naukę religji dla nauczycielstwa udzielającego religji w następstwie księży /ogólna liczba 114 godzin tygodniowo/ oraz wynagrodzenie dla 28 nauczycielek robót ręcznych, których przeciętna płaca roczna wynosi 214 złotych.

Par. 2. Różne wydatki osobowe:

Na różne wydatki osobowe wstawiono 1 % uposażenia w myśl instrukcji.

Par. 3. Podróże służbowe i przemieszczenia:

Przewiduje się na koszt podróży i diety dla nauczycieli przybywających na konferencje nauczycielskie. Przyjmuje się na ogólną liczbę 4.152 nauczycieli 2.076 zamiejscowych, licząc na każdego nauczyciela 2 dni po 4 zł., co czyni 8.304 zł. Nadto przewidziany jest również kredyt na opłacanie nauczycieli, którzy są obowiązani wypłacać pobory służbowe w wysokości 164 zł. rocznie dla każdego Pow. Urz. Szkolnego, co czyni 3.312 zł. Liczba przenoszeń nauczycieli z urzędu lub mianowanych z innych dzielnic wynosi rocznie przeszło 80. Na przeniesienie jednego nauczyciela wypada około 500 zł., co czyni 40.000 zł. razem 51.616 zł.

Par. 5. Pomieszczenie:

Wydatki osobowe: Na opłacenie 3 palaczy pieców po 270 zł. za cały rok i 3 obsługaczek po 147 zł. w przyszłym roku budżetowym w trzech szkołach fiskalnych przewiduje się kwotę 1.320 zł.

Wydatki rzeczowe: Wydatek na opał szkół fiskalnych ludowych w Chebziu, Rudzie i Łaziskach ustalony na podstawie wykazu zapotrzebowania materiałów opałowych, które wynosi ogólnie 152 ton węgla z uwzględnieniem dowozu, oraz wydatku na światło ustalone na kwotę 5.000 zł. Za podstawę brano cenę oficjalną węgla 30 zł. za tonę wraz z dowozem, co czyni 4560 zł. Resztę przeznaczają się na zakup przyborów do czyszczenia ubikacji.

Par. 6. Wydatki biurowe:

W tym paragrafie preliminuje się wydatki połączone z administracją szkół fiskalnych, a więc uzupełnienie inwentarza, na pisma pedagogiczne - metodyczne, katalogi, wykazy, papier, koperty, atrament, pióra, opłaty telefoniczne i inne.

Par. 8. Inne wydatki:

Na nieprzewidziane wydatki preliminuje się 300 zł.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Na remont dachów, pieców, ogrodzenia etc. w 3 wymienionych szkołach fiskalnych preliminuje się łączną kwotę 16.000 zł.

Par. 10. Pomoce naukowe:

Zakupno książek dla ubogich dzieci szkolnych, biblioteki nauczycielskie, pomoce naukowe dla szkół na urządzenie gabinetów, zakupno przyborów i zeszytów.

Par. 11. Zasiłki i stypendja:

W Województwie Śląskiem posiadamy prywatne szkoły, n.p. Beromeuszek w Cieszyńsku, "Notre Dame" w Strumieniu i Bielsku i inne. Szkoły te korzystały w latach

dawniejszych z subwencji i nie można będzie odmówić im pomocy także w roku 1925.

Przygotowanie przedszkolne dzieci w ochronkach ma niemałe znaczenie wychowawcze, to też W.O.P. zamierza w roku 1925 subwencjonować szereg ochronek polskich. Znajdują się jednak także ochronki prywatne, utrzymywane bądź przez Towarzystwo Szkoły Ludowej, bądź przez inne stowarzyszenia lub związki. Dla takich ochronek w razie stwierdzonej potrzeby W.O.P. przyznaje zasiłki.

Par. 12. Zasiłki i pożyczki dla gmin na budowę i przebudowę szkół:

Do tej pozycji wstawiono dla gmin zasiłek na przebudowę oraz remont szkół powszechnych w Województwie.

Par. 13. Kursy dokształcające dla nauczycieli:

Przewiduje się zorganizowanie 11 kursów dla nauczycielstwa niekwalifikowanego. Potrzebnych 30 prelegentów za wynagrodzeniem à 400 zł. na jednego prelegenta, co czyni 12.000 zł. Zwrot kosztów utrzymania i podróży 30 prelegentom à 200 zł. czyni 6.000 zł. Poprawa zadań i odbycie egzaminu à 100 zł. na prelegenta czyni 3.000 zł. Druk świadectw, katalogów - 1.000 zł.

Kursy techniczne i organizacja wykładów przygotowawczych dla sił pomocniczych celem wzięcia udziału w kursach przy 5 seminarjach nauczycielskich i gimnastyki à 1.000 zł. dla 5 kursów - 5.000 zł., 4 kursy metodyczne - katechetyczne à 200 zł. czyni 800 zł.; prelegenci, koszty utrzymania 2.000 zł. Razem 7.800 zł.

Kursy wydziałowe dla nauczycielstwa kwalifikowanego, 7 kursów wydziałowych dla nauczycieli kwalifikowanych. Potrzebnych 30 nauczycieli i pomoce naukowe. Razem 50.000 zł.

Par. 15. Oświata pozaszkolna:

Działalność oświaty pozaszkolnej polegać będzie:

- 1/ na organizowaniu szeregu kursów polskiego języka i nauki o rzeczach ojczy-
stych dla dorosłych,
- 2/ na organizowaniu wieczorków oświatowych celem rozbudzenia w masach uczuć
patriotycznych oraz zmysłu estetycznego przez żywe słowo, deklamacje, kon-
certy muzyczne itp.

Prócz tego zamierza Wydział Oświecenia Publicznego związkom kulturalno - oświa-
towym, które prowadzą samodzielnie oświatę pozaszkolną przyjąć z pomocą odpo-
wiednimi subwencjami.

Ogólny wydatek na te cele preliniuje się na 300.000 złotych.

Rozdział 3. Seminarja nauczycielskie:

Par. 1. Uposażenie:

Zestawienie etatów osobowych nauczycieli seminarjalnych:

Grupy pobo- rów:	Mysło- wice męskie	Mysło- wice żeńskie	Nawa Wieś	Pszczyna	Tarn. Góry	Bo- brek	Cie- szyn	Stan w roku 1924	
V	-	-	-	-	-	-	1	/1/	1
VI	5	9	3	4	3	10	10	/41/	44
VII	6	11	-	2	5	7	1	/26/	32
VIII	10	12	10	7	8	2	3	/61/	52
X	-	-	-	-	1	1	-	/2/	2
Razem	21	32	13	13	17	20	15	/131/	131
stan w r. 1924	21	32	13	13	17	20	15	131	

X. Uwaga: Liczby podane w nawiasie wskazują stan etatu z r. 1924.

Zestawienie etatów osobowych funkcjonariuszów niższych:

Grupa poborów	Mysłowice męskie	Mysłowice żeńskie	Nowa Wieś	Pszczyna	Tarn. Góry	Be-brek	Cie-szyn	Stan z r.1924	
XIII	1	1	1	1	2	-	-	/6/	6
XV	-	-	-	-	-	1	1	/2/	2
XVI	-	-	-	-	"	3	1	/4/	4
Razem:	1	1	1	1	2	4	2	/12/	12
Stan w r. 1924	1	1	1	1	2	4	2	12	

W paragrafie tym są wykazane oprócz poborów w służbowych nauczycieli seminarjalnych również godziny nadliczbowe i nadetatowe zajęcia szkolne w ilości 540 godzin tygodniowo przeciętnie kategorii II. Kwota potrzebna na pokrycie płac okazuje tendencję zwykłą z powodu przyznanego nauczycielom automatycznego awansu w grupach i szczeblach. Zwiększenie zapotrzebowania w tej rubryce znajduje wyrównanie w oszczędnościach osiągniętych w innych rubrykach.

Par. 2. Różne wydatki osobowe:

Remuneracje i zapomogi wynoszą 1 % od kwot wyszczególnionych w paragrafie 1 bez godzin nadliczbowych i nadetatowych zajęć szkolnych, oraz opłatę do kas chorych dla 16 sług i palaczy w seminarjach po 25 zł. rocznie.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Na podróże służbowe dyrektorów 7 zakładów à 251 zł. rocznie oraz na 16 przesiedleń nauczycieli, licząc po 600 zł.

Par. 5. Pomieszczenie:

Za podstawę wzięto zapotrzebowanie dla 3 zakładów 348 ton koksu à 45 zł., 445 ton węgla po cenie 30 zł. oraz 32 m³ drzewa podpałowego à 15 zł. co czyni razem 29.490 zł. Pozatem przyjęto na światło i wodę dla powyższych zakładów 19.103 zł. Kwotę tę wypośredkowano na podstawie dotychczasowego doświadczenia. Pozostałą resztę przeznacza się na zakupno przyborów do czyszczenia zakładów.

Na opłatę czynszu za seminarjum żeńskie w Mysłowicach umieszczone w budynku prywatnym. Wydatki na palaczy i uprzączki, wstawione na podstawie zawartych umów.

Par. 6. Wydatki biurowe:

W tym paragrafie wykazano potrzeby biurowe w zakładach seminarjalnych i szkołach ćwiczeń, według zapodań poszczególnych zakładów. Następnie abonament dzienników urzędowych i pism fachowych, oraz kwoty na naprawę inwentarza.

Par. 8. Inne wydatki:

Na wydatki nieprzewidziane w innych paragrafach.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Na drobne naprawy budynków szkolnych kwoty wstawiono według zapodań zakładów 4.180 zł. Na remont budynków seminarjów w Pszczynie, Mysłowicach i Nowej Wsi preliminuje się 19.500 zł.

Par. 10. Pomoc naukowe:

Na urządzenie gabinetów, bibliotek, pracowni przyrodniczych, robót ręcznych dla 7 seminarjów po 4.300 zł. dla każdego seminarjum:

Par. 11. skreślono

i wszystkie stypendja wstawiono pod dział III. paragraf 11.

Par. 13. Kursy dokształcające dla nauczycieli:

Z powodu niekwalifikowania około 40 nauczycieli w seminarjach potrzebne są kursy dokształcające, które prowadzić będą wybitni profesorowie gimnazjalni i profesorowie uniwersytetu. Nadto wysyłać się będzie nauczycieli na roczny kurs do Lwowa i Krakowa celem wykończenia wykształcenia. Jako remunerację za wykłady prelegentów miejscowych i zamiejscowych subwencje dla nauczycieli na kursach, wyznacza się kwotę 5.000 zł.

Par. 14. Ogrody szkolne:

Utrzymanie i urządzenie ogrodów szkolnych przy seminarjach, mających służyć jako szkoły ogrodnictwa i sadownictwa.

Dział 5. Szkoły średnie.Par. 1. Uposażenie:

Zestawienie etatów osobowych nauczycieli szkół średnich na rok 1925:

Sto- pień	P.gim. Kato- wice	G.Kl. Król. Huta	G.m.p. Król. Huta	Gim. Mysko- wice	Gim. Pszczy- na	Gim. Ry- bnik	Gim. Tarn. Góry	G.pol. Biel- sko	G.niem. Biel- sko	G.pol. Cie- szyn	G.n. Cie- szyn	Ra- zem	Wtar- w r. 24:
V	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	7	11	9
VI	1	-	1	5	1	1	2	3	33	12	9	58	57
VII	10	10	7	3	-	2	-	1	12	8	1	52	34
VIII	21	21	21	21	16	13	26	14	3	13	1	170	192
IX	7	1	5	4	2	2	1	-	-	2	-	24	24
Razem na 25:	39	32	34	33	19	16	29	16	38	37	18	315	-
Stan w r. 24:	39	32	34	33	19	16	29	16	30	37	27	-	316

Zestawienie etatów osobowych niższych funkcjonariuszy Szkół średnich na r. 1925:

Sto- pień	P.gim. Kato- wice	G.Kl. Król. Huta	H.m.p. Król. Huta	Gim. Mysko- wice	Gim. Pszczy- na	Gim. Ry- bnik	Gim. Tarn. Góry	G.p. Biel- sko	G.n. Biel- sko	G.p. Cie- szyn	G.n. Cie- szyn	Ra- zem:	Stan w r. 1924
XIII	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	7	7
XV	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	6	6
XVI	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3	7	6
Razem na 25:	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	20	-
Stan w r. 24:	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	3	19	-

W paragrafie 1 wstawiono pobory nauczycieli i niższych funkcjonariuszy oraz wynagrodzenie za nadetatowe zajęcia szkolne w stosunku rocznym.

Zestawienie etatów osobowych obejmuje personel nauczycielski wszystkich szkół średnich górnośląskiej i cieszyńskiej części Województwa. Ilość posad nauczycielskich ograniczona do niezbędnych potrzeb. Wynagrodzenie za nadetatowe zajęcia szkolne wypośredkowane stosownie do dotychczasowych właściwych potrzeb. Kwota potrzebna na pokrycie płac okazuje tendencję zwykłą z powodu przyznanego nauczycielom automatycznego awansu w grupach i szczeblach. Przewidywane obsadzenie wolnych posad wpłynęło również za wzrost proponowanej kwoty. Zwiększenie zapotrzebowania w tej rubryce znajduje wyrównanie w oszczędnościach osiągniętych w innych rubrykach.

Par. 2. Różne wydatki osobowe:

W paragrafie 2. preliminowano łączną kwotę tj. remuneracje i zapomogi w wysokości nieprzekraczającej 1 % kwoty uposażenia, oraz opłaty do kas chorych według norm, stosowanych w poprzednim okresie budżetowym.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Uwzględniono kosztą podróży służbowej kierowników 11 zakładów średnich po 222,50 zł. rocznie, oraz wobec ciągłego rozwoju szkolnictwa kosztą ewentualnego przesiedlenia 20 nauczycieli z innych dzielnic Polski na Śląsk, licząc po 700 zł.

Par. 5. Pomieszczenie:

Obejmuje kredyty na wydatki rzeczowe tj. na opał, światło i utrzymanie porządku oraz osobowe, tj. wynagrodzenie dla palaczy i obsługaczek przyjętych do służby na podstawie umowy kontraktowej. Wydatki na opał ustalone na podstawie zapotrzebowania materiałów opałowych na skutek skólnika rozesłanego do wszystkich dyrekcji szkół średnich. Za podstawę wzięto zapotrzebowanie dla 11 zakładów średnich: 507 ton koksu, 485 ton węgla i 130 m³ drzewa, z uwzględnieniem oficjalnych cen wraz z kosztem dowozu za 1 tonę koksu 45 zł., węgla 30 zł., a 1 m³ drzewa 20 zł., co wyniesie ogółem 32.565 zł. Na światło i wodę przyjęto po 1.050 zł. rocznie dla 11 zakładów. Resztę przeznacza się na zakupno przyborów do czyszczenia zakładów. Światło oraz wydatki na przybory do czyszczenia zakładów obliczono według zapadań zakładów.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Preliminowano kredyty na inwentarz, materiały pisarskie, książki i pisma. Kredyty te obejmują jedynie kosztą utrzymania urzędu biurowego w należyłym stanie, z wyłączeniem zakupna nowych urządzeń.

Par. 8. Inne wydatki:

Na ewentualne wydatki nieprzewidziane w innych paragrafach.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Zawiera kredyty na remont drobny i konserwację budynków szkolnych w Katowicach, Mysłowicach i Rybniku po 1.600 zł., a pozostałym 8 zakładom po 800 zł. Na konserwacje dachów, ogrzewania centralnego, wodociągów, kanalizacji, pieców itd, preliminuje się dla szkół średnich w Tarnowskich Górach, Katowicach, Mysłowicach, Hucie Królewskiej i Pszczynie 53.000 zł.

Par. 10. Pomoce naukowe:

Kredyty te przeznacza się na zakupno nowych środków naukowych, jak przyrządów fizycznych, okazów przyrodniczych, modeli, map i książek do bibliotek uczniowskich i nauczycielskich.

Par. 11. Zasiłki i stypendja:

Na udzielenie stypendjów dla uczniów szkół średnich przewiduje się kwotę 20.000 złotych.

Wobec znacznego rozwoju szkolnictwa komunalnego, Województwo, pragnąc przyjść z pomocą gminom pozostającym obecnie w złych stosunkach finansowych, udziela subwencji państwowych na utrzymanie tychże szkół. Po zapewnieniu sobie większego wpływu na stan osobowy i organizację wewnętrzną tych szkół na podstawie zawartej umowy pokrywa z funduszków państwowych około 70 % pełnych wydatków osobowych i rzeczowych.

Par. 13. Kursy dokształcające dla nauczycieli:

Wobec tego, iż w szkołach średnich Województwa Śląskiego zatrudnionych jest wielu nauczycieli, niemających dostatecznego przygotowania do swego zawodu, W. C.P., chcąc umożliwić im zaznajomienie się z metodyką i dydaktyką nauczania, urządza w ciągu roku kursy metodyczne. Połączone z tem wydatki służą do opłacenia 10 prelegentów po 400 zł. i udzielenie uczestnikom 5 kursów, zasiłków na utrzymanie i kosztą podróży.

Dział 6. Szkolnictwo zawodowe:Par. 1. Uposażenie:

Etat osobowy na r.1925. Cyfry w nawiasach wska- zują stan person. z r. 1924	Funkcjonariusze wyżsi:							Ra- zem.	Funkcjonarj. niżsi.			Razem.
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XIII	XV	XVI	
Państw. Szk. Przem. Bielsko	/1/	/11/	/13/	/17/	/10/	/5/	/1/	/56/	/4/	/2/	/2/	/8/
	6	12	11	14	6	-	1	50	1	5	1	7
Państw. Szk. Handl. Cieszyń	/-/	/2/	/3/	/4/	/-/	/1/	/-/	/10/	/1/	/-/	/-/	/1/
	1	3	1	2	-	1	-	8	-	1	-	1

Zmiany w etacie personalnym Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bielsku nastąpiły wskutek likwidacji klas niemieckiej szkoły i wskutek przegrupowania w myśl ustawy z dnia 9.X. 1923 /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz.924/ większa liczba nauczycieli przeszła do grupy V.

Artykuł ten zawiera ponadto wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i nadetatowe zajęcia szkolne, a to dla szkoły przemysłowej w Bielsku za 440 godzin nauki tygodniowej, w szkole handlowej w Cieszyńie za 110 godzin nauki tygodniowej.

Par. 2. Różno wydatki osobowe:

Remuneracje i zapomogi wynoszą 1 % od kwot wyszczególnionych w par. 1. bez godzin nadliczbowych, oraz opłatę do kas chorych za 8 funkcjonariuszów niższych.

Par. 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Na przesiedlenia dla nauczycieli nowej szkoły przemysłowej w Bielsku i podróże służbowe dyrektora tej szkoły proponuje się 4.000 zł., zaś na podróże służbowe dyrektora szkoły handlowej 160 zł.

Par. 5. Pomieszczenie:

Wydatki rzeczowe wynoszą dla szkoły przemysłowej w Bielsku za 600 ton węgla, 180 ton koksu - 22.000 zł. za gaz 5.000 zł. według 1.500 zł., światło 1.500 zł. utrzymanie porządku 500 zł. instalacja 2.000 zł., zaś dla szkoły handlowej w Cieszyńcu na opał 1.072 zł., światło 350 zł., inne wydatki rzeczowe 190 zł. Wydatki osobowe dla szkoły przemysłowej w Bielsku wynoszą /posługaczki i palacza/ 1.200 zł. dla szkoły handlowej w Cieszyńcu 808 zł.

Par. 6. Wydatki biurowe:

Obejmuje wydatki na utrzymanie inwentarza w stanie zdatnym do użytku w szkole przemysłowej 500 zł., w szkole handlowej 500 zł., materiały pisarskie: szkoła przemysłowa 550 zł., szkoła handlowa 78,50 zł., druki: szkoła przemysłowa 700 zł., szkoła handlowa 297,50 zł., książki i pisma: szkoła przemysłowa 400 zł., szkoła handlowa 239,50 zł., opłaty pocztowe: szkoła przemysłowa 200 zł., szkoła handlowa 60 zł.

Par. 8. Inne wydatki:

Inne wydatki obejmują robocizną w szkole przemysłowej 7.300 zł. i nieprzewidziane wydatki w szkole handlowej w Cieszyńcu 250 zł.

Par. 9. Remont i konserwacja budowli:

Szkoła przemysłowa wymaga koniecznie remontu i to pokostowania oparkanienia, pokostowania ram zewnętrznych okien i drzwi, naprawy dachu warsztatu mechanicznego. Na te wydatki preliminuje się 10.000 zł., zaś na konserwację budynku szkoły handlowej 1.500 zł.

Par. 10. Pomoc naukowa:

Na urządzenie lokali szkolnych i pomocy naukowej w szkole przemysłowej przewiduje się 10.000 zł. na nabycie materiałów i narzędzi: 5.000 zł., na uzupełnienie warsztatów elektrotechnicznych; 3.000 zł. na uzupełnienie biblioteki, zakupno map i obrazów i uzupełnienie gabinetu towaroznawczego.

Par. 12. Fundusz obrotowy:

Fundusz obrotowy szkoły przemysłowej wynosi 5.000 zł.

Par. 13. Kursa dokształcające dla nauczycieli:

Na urządzenie kursów zawodowych dla nauczycieli dokształcających szkół zawodowych preliminuje się 16.000 zł.

D o c h o d y z w y c z a j n e:Część II. Administracja wewnętrzna:Dział II. Rozdział I. Urząd Wojewódzki, Starostwa i Powiatowe Urzędy Zdrowia:Par. 2. Różne dochody osobowe

Zwrot jednej czwartej kosztów umundurowania woźnych według art. 19. ust. z 3. X.1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116. poz. 224/ w wysokości 2.825 zł.

Par. 5. Opłaty paszportowe:

Kwota preliminowana na rok 1925 tytułem opłat paszportowych w wysokości 400.000 zł. jest niższa od preliminowanej w roku 1924 z uwagi na to, że ustawa z 17. VII.1924 r. w sprawie opłat za paszporty /Dz.U.R.P.Nr. 69, poz. 672/ przewiduje

je ulgi dla opłat za paszporty wydane osobom podróżującym w celach handlowych i przemysłowych, jak również w celach kuracyjnych i naukowych w nieograniczonej ilości.

Par. 6. Sprzedaż druków:

Przewiduje się opłatę za druki a mianowicie karty na broń, legitymacje urzędnicze i inne świadectwa kwotę 1.000 zł. nadto uzyska się przypuszczalnie 124.000 zł. tytułem zwrotu kosztów druku za 200.000 kart cyrkulacyjnych licząc 60 groszy za sztukę.

Par. 7. Dochody ze sprzedaży wydawnictw i należności za ogłoszenia:

Gazeta Urzędowa rozchodzi się w około 500 egzempl. i kosztuje miesięcznie 2 zł. bez wysyłki pocztowej, Dziennik Ustaw Śląskich rozchodzi się w około 1100 egzempl. Utarg ze sprzedaży i abonamentu przewiduje się na 27.000 zł., zaś należności za ogłoszenia na 8.000 zł.

Par. 8. Inne dochody:

Opłaty manipulacyjne za analizę medykamentów i sprawozdania 1.500 zł. Zwrot dochodów lekarzy pow. za czynności urzędowe 500 zł. opłaty przy ekshumacji i transp. zwłok 100 zł. różne dochody 800 zł.

Par. 14. Opłaty manipulacyjne za wystawione karty porady lekarskiej:

Opłaty manipulacyjne na wystawienie karty porady lekarskiej po myśli par. 4. rozporządzenia Rady Ministrów z 2.VII. 1924 r. /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 725/ - 50 gr. od jednej karty, rocznie 1.000 zł.

Dział 3. Policja Województwa Śląskiego:

Par. 1. Udział Związków samorządowych w utrzymaniu policji Wojewódzkiej:

Udział Związków samorządowych /miast, gmin, obszarów dworskich w ponoszeniu kosztów utrzymania policji, w myśl ustawy o policji Województwa Śląskiego, ogłoszonej w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 17 czerwca 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 1./ z dnia 19 czerwca 1922 r. poz. 4. art. 2. zatwierdzonej ustawę Sejmu Śląskiego z dnia 2 marca 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 13. z roku 1923, poz. 87/ - w wysokości 25 % wszelkich kosztów utrzymania policji.

Preliminowane wydatki na utrzymanie Policji Województwa Śląskiego na rok 1924 wynoszą całkowicie według zestawienia w dziale rozchodów niniejszego prelimitarza /wydatki zwyczajne i nadzwyczajne/ złotych 10.692.572, z tego 25 % równa się 2.692.572 zł.

Par. 3. Sprzedaż znoszonego umundurowania:

W roku 1925 przeprowadzona zostanie sprzedaż drugiej partji znoszonego i do dalszego użytku niezdadnego umundurowania i obuwia, w ilości okragło 2.500 garniturów i 2.500 par obuwia. Dochód z tej sprzedaży preliniuje się na jeden złoty 50 groszy za jeden garnitur munduru a 80 groszy za 1 parę obuwia, razem więc 5.750 zł.

Par. 4. Sprzedaż wybrakowanych koni:

Osiągnięte ze sprzedaży wybrakowanych koni, źrebiąt, nawozu końskiego itp. przypuszczalnie 5.000 zł.

Pozatem za sprzedaż 30 koni wybrakowanych à 350 zł. 10.500 "

razem: 15.500 zł.

Par. 5. Zwrot urzędników za świadczenia:

Czynsze za mieszkania żonatych funkcjonariuszy jak i osób prywatnych w budynkach skarbowych, względnie przez Skarb wynajętych a przez Policję Województwa Śląskiego zarządzonych 1.500 zł.

Par. 6. Sprzedaż makulatury:

Osiągnięte ze sprzedaży starych papierów, druków, odpadków papierowych i tem podobne w dotychczasowej wysokości /jak w roku bieżącym/ 250 zł.

Par. 15. Sprzedaż inwentarza:

Uzyskane ze sprzedaży nieużytecznych, względnie niezdatnych do reperatury i użytku sprzętów koszarowych, prześcieradeł, poduszek sienników itp. jak i starej słomy z łózek, jak w bieżącym roku 1.000 zł.

Dział 4. Kultura Krajowa.

Par. 10. Opłaty za licencjonowanie ogierów prywatnych:

Za ogłoszenia i licencjonowanie ogierów prywatnych 50 zł.

Par. 11. Dochody z szkółki leśnej:

Sprzedaż sadzonek ze szkółki leśnej w Cieszynie 1.000 "

Par. 14. Dochody weterynaryjne:

Opłaty za oględziny bydła i mięsa w wysokości 2.500 "

Par. 15. Krajowy fundusz odszkodowawczy:

Zwrot wypłaconych w 1924 r. sum za padłe względnie zabite zwierzęta domowe w wysokości 7.000 zł.

Par. 17. Inne dochody:

Kary za przekroczenie ustawy o zaraźliwych chorobach zwierzęcych i ustawy lasowej w wysokości 500 zł.

Dział 5. Urzędy Robót Publicznych:

Par. 6. Czynsz domów wojewódzkich:

Czynsz z 7 domów wojewódzkich w Katowicach i 3 domów wojewódzkich w Cieszynie w wysokości 13.500 zł.

Par. 8. Inne dochody:

Sprzedaż paszy i wiklin nad Wisłą, Przemszą i Odram 1.000 zł. Taksy za egzamina szczerbskie 600 zł. opłaty za rejestrację samochodów 2.000 zł.

Dział 6. Wojewódzki Zakład badań żywności i przedmiotów użytku:

Par. 8. Inne dochody:

Opłaty za badania chemiczne w wysokości 40.000 zł.

Dział 7. Urzędy Ubezpieczeń:

Par. 8. Inne dochody:

Grzywny i koszty osobowego postępowania po myśli par. 76, 1679, 1802, 1803 ust. ord. ubezp. Rzeszy Niem. z 19.VII. 1921 r. /R.G.Bl.str. 509/.

Ryczałty płacone przez różne instytucje ubezpieczeniowe od załatwianych i ich dotyczących spraw 20.000 zł.

Część III. Administracja Skarbowa:Dział 2. Władze i Urzędy Skarbowe:Par. 5. Komorne:

Zwrot czynszów za lokale wynajęte funkcjonariuszom skarbowym w wysokości 1.000 zł.

Par. 6. Sprzedaż druków:

Przewiduje się dochód w wysokości 1.000 zł.

Par. 8. Inne dochody:

Tytułem opłat za czynności urzędowe przy prostowaniu operatów katastralnych, za sporządzanie map i odpisów katastralnych preliniuje się 44.000 zł., ponadto tytułem innych niewymienionych dochodów 1.000 zł.

Dział 4. Emerytury i zaopatrzenia:Par. 10. Opłaty emerytalne funkcjonariuszów cywilnych:

Obliczono na podstawie tymczasowych danych za miesiąc lipiec 1924 w wysokości 612000 zł. /:/

Dział 5. Ogólny zarząd skarbowy:Par. 11. Różne dochody:

Tytułem zwrotu wypłat dokonanych w ubiegłych okresach budżetowych preliniuje się 60.000 zł.

Par. 16. Kary i dochód z konfiskat:

Za przekroczenie przepisów akcyzowych i monopolowych, jak również tytułem dochodu ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów preliniuje się 15.000 zł.

Dział 6. Daniny Publiczne:Par. 10. Podatki bezpośrednie:

1/	Podatek gruntowy	1.100.000 zł.
2/	" budynkowy	500.000 "
3/	" przemysłowy:	
	a/ od obrotu	23.000.000 "
	b/ " świadectw przemysłowych	4.500.000 "
4/	" od skrzynek depozytowych	500 "
5/	" dochodowy	22.000.000 "
6/	" od kapitałów i rent	240.000 "
7/	Odsetki, zwłoki, kary i należ. egzekuc.	400.000 "

Razem par. 10: 51.740.500 zł.

/:/ Par. 11. Opłaty emerytalne funkcjonariuszów wojskowych:

Obliczono na podstawie tymczasowych danych za miesiąc lipiec 1924 r. w wysokości 66.000 zł.

Par. 11. Podatki pośrednie:

1/	Podatek od wina	250.000 zł.
2/	" piwa	2.500.000 "
3/	" cukru	2.000.000 "
4/	" drożdży	60.000 "
5/	" olejów skalnych	1.150.000 "
6/	" zapalek	375.000 "
7/	" kwasu octowego	10.000 "
8/	Opłaty od patentów akcyzowych	400.000 "
9/	Odsetki, grzywny i kary	200.000 "
10/	Podatki zniesione od spirytusu i węgla	364.000 "

Razem par.11: 7.309.000 zł.

Par. 13. Opłaty stemplowe:

1/	Opłaty stemplowe od spadków	50.000 "
2/	" " darowizn	10.000 "
3/	" " ubezpieczeń	135.000 "
4/	" " weksli	70.000 "
5/	" od przedmiotów zbytku	400.000 "
6/	Podatek giełdowy	400.000 "
7/	Opłaty od kart do gry	3.000 "
8/	" stemplowe od rachunków i poświadczeń	500.000 "
9/	" aljenacyjne	1.000.000 "
10/	" stemplowe	1.000.000 "
11/	Sprzedaż znaczków stemplowych	1.000.000 "
12/	Grzywny i odsetki	65.000 "

5-000
860-000
1100-000
1000-000
1050-000

Razem par. 13: 5.145.000 zł.

Część IV. Szkolnictwo:

Dział 3. Władze szkolne II. instancji.

Par. 7. Wydawnictwa:

Skreślono.

Dział 4. Szkolnictwo powszechne:

Rozdział 1. Nadzór szkolny /inspektorzy/:

Par. 8. Inne dochody:

Dochody Powiatowych Urzędów Szkolnych w wysokości 5.250 zł.

Rozdział 2. Szkoły powszechne:

Par. 6. Sprzedaż blankietów:

Dochód ze sprzedaży blankietów na świadectwa szkolne w wysokości 200 zł.

Par. 12. Raty i odsetki od pożyczek udzielonych gminom na budowę szkół:

Gmina:	Kwota:
Zatrzecze	1.277 złotych
Szopienice	138 "
Komorowice	78 "
Bykowina	15 "
Piotrowice	62 "
Gumna	28 "
Istebna	3.261 "
Nowy Bytom	6.000 "
Bytków	2.000 "
Michałkowice	2.000 "
Nowa Wieś	1.000 "
Pawłów	600 "
Bańgów	600 "
Bielszowice	1.000 "
Stara Kuźnia	1.000 "
Siemianowice	1.000 "
Ligota Pszczyńska	600 "
Świętochłowice	1.000 "
Imielin	1.000 "
Roździeń	1.000 "
Orzepowice	800 "
Wisła	1.000 "
Kochłowice	1.000 "
Zawadka	500 "

Razem: 26.959 złotych.

Rozdział 3. Seminarja nauczycielskie:

Par. 6. Sprzedaż blankietów:

Dochód ze sprzedaży blankietów na świadectwa szkolne w wysokości 105 zł.

Par. 8. Inne dochody:

w wysokości 50 zł.

Par. 11. Zwrot kosztów za zużycie materiałów:

w wysokości 3.600 zł.

Par. 16. Opłaty uczniów:

Tytułem taks egzaminacyjnych 796 zł.

Dział 5. Szkoły średnie:

Par. 6. Sprzedaż blankietów:

Dochód ze sprzedaży blankietów świadectw szkolnych w wysokości 1.226 zł.

Par. 8. Inne dochody:

w wysokości 10 zł.

Par. 10. Zwrot kosztów za zużycie materiałów:

w wysokości 30.546 zł.

Par. 15. Opłaty uczniów:

Taksy wstępne, taksy egzaminacyjne etc. - 3.114 zł.

Dział 6. Szkolnictwo zawodowe:Par. 5. Komorne:

Zwrot czynszów za mieszkanie zajmowane w budynkach rządowych w wysokości 350 zł.

Par. 6. Sprzedaż blankietów:

Sprzedaż blankietów świadectw szkolnych 500 zł.

Par. 10. Dochody szkolnych zakładów wytwórczych:

w wysokości 47.000 zł.

Par. 13. sumy obrotowe:

w wysokości 5.000 zł.

Par. 14. Opłaty uczniów:

w wysokości 21.000 zł.

Wydatki nadzwyczajne:Część II. Administracja wewnętrzna:Dział 1. Rada Wojewódzka.Par. 15. Subwencja dla szkoły urzędników komunalnych:

w wysokości 20.000 zł.

Dział II. Rozdział 1. Urząd Wojewódzki, Starostwa i Powiatowe UrzędyZdrowia:Par. 15. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszy:

Na urządzenie 5 nowych przychodni pomocy lekarskiej w Rybniku, Lublińcu, Tarnowskich Górach, Pszczynie i Cieszynie, jak również na zakup potrzebnych przyrządów lekarskich i na założenie ambulatorjum dentystycznego w Katowicach preliniuje się 15.000 zł.

Par. 17. Budowa kolei krajowej Ustroń - Milówka:

Na dokończenie przedwstępnych prac do budowy kolei krajowej Ustroń - Wisła, Istebna, Milówka i na rozpoczęcie prac budowy kolei Ustroń - Wisła, Głęboce, której koszt wyniosł 5.780.372 zł., pierwsza rata w wysokości 2.895.400 zł.

Bział 2. Rozdział 2. Wyznania Religijne:Par. 11. Fundusze budowlane /katolickie/:

Pożyczka na budowę katedry w wysokości 100.000 zł.

Dział 4. Kultura Krajowa:

Par. 10. Popieranie wytwórczości rolnej:

Założenie szkółki drzew owocowych 15.000 zł.

Par. 12. Stacja dla ochrony roślin:

Na zakup najpotrzebniejszych aparatów preliniuje się 4.000 zł.

Par. 15. Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta:

Ze względu na ciągłą groźbę zarazy płucnej panującej w znacznym rozszerzeniu w Województwie Poznańskim i w byłym zaborze rosyjskim, przewiduje się nadzwyczajny wydatek na udzielenie odszkodowań w wysokości 10.000 zł.

Dział 3. Policja Wojewódzka:Par. 2. Umundurowanie:

Celem ostatecznego skompletowania najpotrzebniejszego ekwipunku i wymiany zużytych, względnie zniszczonych i nieużytecznych sort, przewidywane i konieczne jest jednorazowe zakupno następujących najważniejszych sort ekwipunkowych, a mianowicie:

1000 pasów głównych wraz z rapcami i paskiem przez ramię w cenie po 18 zł.	
razem	18.000 zł.
100 sztuk żabek do bagnetów po 3 zł.	3.000 "
250 sztuk żabek do kawaleryjskich szabl /do siodeł/ po 4,50 zł	1.125 "

Par. 2. razem: 22.125 zł.

Par. 4. Środki lokomocji:

- a/ w przyszłym roku konieczną będzie wymiana 30 koni wierzchowych starych, względnie niezdatnych do służby policyjnej i zakupno w miejsce tych 30 nowych koni. Koszta zakupu 30 koni preliniuje się przy przeciętnej cenie 700 zł. za konia na 21.000 zł.
- b/ również potrzebne będzie zakupno 30 siodeł z uprzężą celem wymiany zniszczonych i zużytych siodeł, względnie celem stworzenia pewnej rezerwy, cena jednego kompletu siodła z uprzężą wynosi 350 zł. razem 10.500 zł.
- c/ z powodu braku lepszych środków lokomocyjnych w wypadkach potrzebnych nagłych wyjazdów organów inspekcyjnych Policji Wojewódzkiej a szczególnie do użytku Policji śledczej i policji politycznej na śledztwa i pościgi itp. zamierza Główna Komenda Policji zakupić 3 nowe motocykle z przysiadką po 2.200 zł. razem 6.600 zł.
- d/ z powodu zupełnej nieużyteczności i niezdatności przeważnej części posiadanych samochodów, odebranych już w zużytym stanie po dawnej policji plebiscytowej, zmuszona jest Główna Komenda przeprowadzić gruntowny remont jednego samochodu osobowego i 2-ch samochodów ciężarowych, odnośne koszty według kosztorysów dotyczących firm, przewidywane są na 4.000 zł. za sztukę, razem 12.000 zł.
- e/ z powodu powiększenia etatu koni wierzchowych o 100 koni i rozmieszczenia pewnej części tychże na granicy/do przewożenia paszy itp. kosztem 1.100 zł. za jeden wóz, razem 4.400 zł.

/okazała się konieczna potrzeba
zakupna 4 wozów taborowych./

Par. 4 razem: 47.000 zł.

Par. 6. Inwentarz biurowy:

Poszczególne Urzędy Policyjne posiadają dotąd jeszcze w części wypożyczony inwentarz biurowy od okolicznych zarządów kopalń, hut, dóbr, gmin itp., który to stan powoduje ciągłe nieprzyjemności i zatargi odnośnych kierowników urzędów policyjnych z właścicielami inwentarza i prowadzi czasem do anormalnych stosunków. Pozatem musi Główna Komenda Policji przeważnie za wypożyczony inwentarz płacić stosunkowo wysokie wynagrodzenie a w końcu naraża się na niebezpieczeństwo za - płacenia za stare i zupełnie zużyte lub nieużyteczne sprzęty zapłacić ceny, za które możnaby nabyć sprzęty jeszcze dobre. Pozatem zachodzą jeszcze braki w inwentarzu biurowym, który dotąd nie zdołano jeszcze usunąć ze względu na szczupłe kredyty.

Wobec tego konieczne jest potrzebne dalsze zakupno następujących sprzętów biurowych:

30 biurek dębowych po 140 zł	4.500 zł.
30 stołów do pisania z nasadą po 140 zł	4.200 "
50 stołów do pisania zwykłych po 70 zł	3.500 "
90 szaf biurowych na akta, po 150 zł	13.500 "
50 nadstawek do stołów do pisania po 20 zł	1.000 "
30 etażerek na akta po 30 zł	900 "
180 krzeseł biurowych wiedeńskich po 8 zł	1.440 "
20 umywalni szafkowych do biur po 60 zł	1.200 "
50 wieszadeł stojących po 25 zł	1.250 "
60 zegarów ściennych zwykłych do biur Pow-Komend, komisariatów	
większych urzędów policyjnych po 45 zł	2.700 "
3 specjalne szafy o ścisłego zamykania na akta tajne po 480 zł. . .	1.440 "

Inwentarz biurowy razem: 35.630 zł.

2/ Wydatki telefoniczne 30.000 "

Par. 6. razem: 65.630 zł.

Do Par. 6:

Ze względu na konieczność dalszego opatrzenia niektórych ważniejszych posterunków i ekspozytur policyjnych, jak i nowo budowanych budek granicznych w aparaty telefoniczne i przyłączenie takowych do ogólnej sieci telefonicznej - zamierza Główna Komenda przeprowadzić 25 nowych połączeń telefonicznych wraz z aparatami i przewodami, kosztem przeciętnie po 1.200 zł. za 1 połączenie, razem 30.000 zł.

Par. 9. Nowe budowle:

a/ Rozmieszczenie obecne szkoły Policji Wojewódzkiej w Świętochłowicach, umieszczonej dotąd w jednej szkole i w jednym domu robotniczym, t. zw. sypialni w Świętochłowicach, jest w wielkiej mierze nieodpowiedne, niedogodne i ujemne dla wyszkolenia i służby. Stan ten nie może dłużej pozostać już ze względu na bardzo utrudniony dozór ze strony Głównej Komendy.

Wobec tego zamierza Główna Komenda Policji Województwa Śląskiego dla scentralizowania wyszkolenia w miejscu siedziby Głównej Komendy w Katowicach wybudować na terenie tut. baraków policyjnych koszarę dla policji.

Według przewidywanych obliczeń preliminuje się na budowę koszar policyjnych w Katowicach 240.000 zł.

W Puńcowie w powiecie cieszyńskim na granicy polsko - czeskiej zamierza Główna Komenda Policji także wybudować budynek na pomieszczenie tamt. posterunku granicznego.

Uzasadnia się to tem, że obecne pomieszczenie posterunku jest wynajęte prowizorycznie w gospodzie i nie odpowiada zupełnie przepisom koszarowym dla policji. Właściciel lokalności domaga się od samego początku opróżnienia ubikacji przez policję. Ponieważ innego pomieszczenia dla posterunku w Puńcowie absolutnie znaleźć nie można, a zniesienie tego posterunku jest ze względu na otwartą granicę i ważne przejścia graniczne niemożliwem, preliniuje się z tytułem kosztów budowy własnego domku na pomieszczenie posterunku 20.000 zł.

Nowe budowle razem: 262.000 zł.

2/ Remont kapitalny:

W przydzielonych Głównej Komendzie Policji dla pomieszczenia posterunków policyjnych i funkcjonariuszów policji 25 budynkach rządowych dokonano dotychczas remontu tychże budynków częściowo z powodu szczupłych kredytów. Dokonanie reszty gruntownych remontów i doprowadzenie budynków do ostatecznego porządku i stanu używalności jest nieodzownie potrzebne już ze względu na to, że budynki te stanowią własność, względnie majątek państwowy i wskutek długoletniego zupełnego zaniedbania znajdują się w opłakanym stanie i poprostu niszczeją.

Według poprzednich kosztorysów poszczególnych urzędów Budownictwa Nadziemnego potrzebną jest jeszcze do całkowitego przeprowadzenia odnośnych remontów kwota 60.000 zł.

Par. 9. razem: 322.000 zł.

Ponieważ odnośne kredyty, zapotrzebowane już przez Główną Komendę Policji w preliminarzu budżetowym na rok 1924, nie zostały uwzględnione, preliniuje się ponownie, a mianowicie:

Na zakupno 1.000 karabinów "Menlicher" wzór 75, w cenie po 44,50 zł.
razem 44.500 zł.
1000 bagnetów do tychże karabinów po 5,24 zł 5.240 "
57.000 naboju karabinowych po 60 gr. 45.000 "

Par. 11. razem: 94.740 zł.

Par. 13. Koszta inwigilacji:

Z powodu kreowania w bieżącym roku 3 ekspozytur śledczych i 3 Agentur Informacyjnych okazało się nieodzowna potrzeba zakupna jeszcze 10 aparatów fotograficznych kieszonkowych celem obdzielenia wszystkich ekspozytur śledczych, oraz Agentur Informacyjnych. Koszt jednego aparatu wynosi 80 zł. zatem za 10 aparatów 800 zł.

Dla ostatecznego z urzędu śledczego w potrzebne koniecznie kartoteki albumowe i środki pomocnicze do rejestracji ściganych itp. preliniuje się 1.200 "

razem: 2.000 zł.

Na urządzenie laboratorium chemicznego dla Policji Śledczej i, nieodzownie potrzebnego w każdym nowoczesnym urzędzie śledczym, potrzebnem jest zakupno mikroskopu, lub powiększających aparatów i środków do wywabiania i odczytywania tajnych pism, do identyfikowania pism, obrazów itp. do czego przewiduje się jednorazowy wydatek w wysokości 10.000 "

Par. 13. razem: 12.000 zł.

S p r a w o z d a n i e

połączonych Komisyj Agrarnej i Prawniczej z obrad nad projektem Rady Wojewódzkiej w przedmiocie ustawy o Śląskiej Izbie Rolniczej.

Dotychczasowa Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza opiera się na ustawie pruskiej z dnia 30 czerwca 1894 r. i na rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 3 października 1922 r. /Dz.U.Śl. Nr. 27, poz. 104/, zatwierdzona ustawą z dnia 18 stycznia 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7, poz. 44/. W myśl art. 7. rozporządzenia z dnia 3 października 1922 r. winna Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza przedłożyć Sejmowi Śląskiemu w określonym terminie projekt ustawy o Śląskiej Izbie Rolniczej. Z tego obowiązku wywiązała się Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza, przedstawiając projekt za pośrednictwem Rady Wojewódzkiej /druk 573/. Sejm Śl. przekazał ten projekt Komisjom Agrarnej i Prawniczej.

Ponieważ już na plenum Sejmu ujawniły się poważne różnice poglądów, wobec tego prezydja wspomnianych komisyj porozumiały się i postanowiły wspólnie urządzać posiedzenia dla załatwienia projektu.

W dyskusji ogólnej wyłoniły się odrazu zasadnicze momenty projektowanej ustawy, mianowicie: Skład Zarządu, system wyborczy i podstawy finansowe Izby. Projekt bowiem dzieli rolników na cztery grupy. W pierwszej grupie przewiduje właścicieli lub użytkowników gruntu od 3 - 12 ha, w drugiej od 12 - 25 ha, w trzeciej od 25 - 125 ha, w czwartej ponad 125 ha. Pojęcie rolnika miało rozpoczynać się zatem od posiadania minimum 3 ha ziemi, względnie od dochodu katastralnego w górnośląskiej części 12 talarów a w cieszyńskiej części 35 koron austr. To określenie jednak spotkało się ze stanowczym sprzeciwem przedstawicieli klubu P.P.S. i klubu niemieckiego. Przedstawiciele klubu P.P.S. żądali skreślenia różniczkowania rolników na grupy i domagali się dla wszystkich bez względu na obszar posiadanej lub użytkowanej ziemi równych praw, zaś przedstawiciele klubu niemieckiego byli zdania, że Izba Rolnicza, jako organizacja producentów, nie może uwzględniać osób, którym warsztat rolny nie da całkowitego utrzymania i domagali się uznania 10 ha jako minimum posiadanej lub użytkowanej ziemi, od którego należenie do przymusowej organizacji miałyby obowiązywać. Domagali się również, ażeby całe rolnictwo celem przeprowadzenia wyborów podzielić na 5 grup, z których najniższa miała obejmować rolników od 10 - 15 ha.

Ze względu na tak wielkie sprzeczności poglądów, załatwiono sprawę po porozumieniu się z klubami kompromisowo w sposób niżej w sprawozdaniu określony.

System wyborczy, przewidziany w projekcie zarzucono jako nieodpowiadający duchowi czasu i zgodzono się na wybory bezpośrednie i proporcjonalne w myśl ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. Nr. 66./

Odnosnie do kwestji finansowej Izby, połączone komisje stwierdziły, że Śląska Izba Rolnicza opiera się o stosunkowo szczupły obszar ziemi, bo o za - ledwie około 400.000 ha, gdy n.p. Izba Poznańska oparta jest o 2.500.000 ha i wobec tego ciężar utrzymania Izby obciążałby zanadto rolnictwo a skutek byłby ten, że Izba nie mogłaby się należycie rozwijać. Największy ciężar dla Izby stanowi sprawa utrzymania szkół rolniczych. Według Statutu Organicznego Wojew. Śl. należy utrzymanie zawodowych szkół rolniczych do Skarbu Śląskiego. Biorąc ten fakt pod uwagę, uchwalono zgodzić się na coroczną dotację Skarbu Śląskiego w wysokości kosztów założenia i utrzymania niższych szkół rolniczych utworzonych za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 32. jest art. 30.

Art. 33. jest art. 31. Artykuł skreślono i zastąpiono brzmieniem: "Do powzięcia uchwał potrzebną jest obecność większości ogółu członków Rady. Uchwały zapadają większością głosów".

Art. 34. jest art. 32.

Art. 35. jest art. 33.

Art. 36. skreślono w całości.

Art. 37. jest art. 34.

Art. 38. jest art. 35.

Art. 39. jest art. 36. Artykuł ten przeredagowano i brzmi: "Zarząd Izby składa się z prezesa i wiceprezesa oraz 5 członków wybranych przez Radę Izby ze swego grona na czas trwania kadencji Rady".

Art. 40. jest art. 37. ad 3/ Słowo "administrowanie" zamieniono na "zarządzanie", ad 4/ skreślono słowo "przyjmowanie" i zastąpiono słowem "zaciąganie" za słowem "Izby" dodano słowa "w granicach zakreślonych przez Radę".

Art. 41. skreślono.

Art. 42. jest art. 38. Słowa "co najmniej połowy" zastąpiono słowem "trzech".

Art. 43. jest art. 39. Słowa "rozstrzyga głos przewodniczącego" skreślono i wstawiono słowa "wniosek upada".

Art. 44. jest art. 40. Skreślono słowa "do przeprowadzenia wyborów" w ustępie pierwszym oraz cały ustęp drugi i zastąpiono ustępem: "W razie rozwiązania Rady ustanowi Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką komisaryczny Zarząd Izby".

Art. 45. jest art. 41. Artykuł przeredagowano i brzmi: "Prezesa oraz wiceprezesa Izby wybiera Rada Izby na czas kadencji Rady.

O wyborze prezesa oraz wiceprezesa należy powiadomić Wojewodę".

Art. 46. jest art. 42. Skreślono punkt 3, 6/ i 10/. Punkt 4/ jest 3/, 5/ - 4/, 7/ - 5/, 8/ - 6/, 9/ - 7/.

Art. 47. jest art. 43.

Art. 48. jest art. 44.

Art. 49. skreślono.

Art. 50. jest art. 45. Zamieniono lit. c/ na lit. a/, lit. a/ na lit. c/. dodano lit. d/ w następującem brzmieniu: "z dotacji Skarbu Śląskiego w wysokości kosztów założenia i utrzymania niższych szkół rolniczych utworzonych za zgodą Rady Wojewódzkiej".

Art. 51. jest art. 46. Zmieniono jak następuje: "Przewidziane w art. 45. dodatki do podatków gruntowych ciążą na obszarach właścicieli, dzierżawców lub użytkowników których wymiar gruntu względnie dochód katastralny podpada pod art. 15".

Art. 52. jest art. 47. i postać również zmieniony i brzmi: "Dodatki do podatków gruntowych na rzecz Izby ściągają się bezpłatnie razem z podatkiem gruntowym",

Art. 53. jest. art. 48.

Art. 54 jest art. 49. Ustęp drugi, rozpoczynający się od słów "Pro -
tokuły posiedzeń ..." skreślono.

Art. 55. skreślono.

Art. 56. jest art. 50. Zamieniono słowa " w artyk. 29. p. 2, 3, 6, 10,
12 i 13" na słowa " w art. 27. p. 5, 9, 11 i 12".

Art. 57. jest art. 51.

Art. 58. jest art. 52.

Art. 59. jest art. 53. Zmieniono słowa "w myśl art. 27" na słowa "w
myśl art. 25" również liczbę 1924 na "1923".

Art. 60. jest art. 54.

Art. 61. jest art. 55.

Katowice, dnia 27 marca 1925 r.

Referent:

/-/ Palarczyk.

P r o j e k t

ustawy o Śląskiej Izbie Rolniczej w brzmieniu uchwalonem w drugim czytaniu.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o Śląskiej Izbie Rolniczej.

1. Przepisy ogólne.

Art. 1.

Do sprawowania samorządu gospodarczego w dziedzinie rolnictwa i leśnictwa na obszarze Województwa Śląskiego powołuje się zrzeszenie rolników pod nazwą Śląska Izba Rolnicza.

Art. 2.

w

Pojęcie rolnictwa/myśl niniejszej ustawy obejmuje wytwórczość roślinną, zwierzęcą, leśną, ogrodniczą, rybą oraz inne gałęzie wytwórczości, bezpośrednio związane z gospodarstwem wiejskiem.

Art. 3.

Śląska Izba Rolnicza jest osobą prawną i ma siedzibę w Katowicach.

II. Zakres działania Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 4.

Do zadań Śląskiej Izby Rolniczej należy:

- a/ przedstawicielstwo i obrona interesów rolnictwa,
- b/ samodzielne przedsięwzięcie środków w zakresie wszechstronnego popierania rozwoju rolnictwa,
- c/ wykonywanie czynności, powierzanych Izbom Rolniczym przez poszczególne ustawy.

Art. 5.

W celu urzeczywistnienia zadań wymienionych w art. 4. punkt a/ Izba Rolnicza:

- a/ ma prawo występowania do władz rządowych i samorządowych z wnioskami w przedmiocie potrzeb i obrony interesów rolnictwa.
- b/ obowiązana jest do wydania opinii na życzenie władz rządowych i samorządowych.
- c/ obowiązana jest do wydawania Wojewodzie Śląskiemu oraz Radzie Wojewódzkiej rocznych sprawozdań o stanie rolnictwa w swym okręgu.

Art. 6.

W zakresie samodzielnego popierania rozwoju rolnictwa /art. 4. punkt b/ należy do zadań Śląskiej Izby Rolniczej w szczególności:

- a/ zakładanie i utrzymywanie szkół rolniczych oraz szerzenie oświaty rolniczej pozaszkolnej,
- b/ organizowanie doświadczalnictwa we wszystkich gałęziach gospodarstwa rolnego,
- c/ badania rentowności poszczególnych gałęzi produkcji rolnej i określanie istotnych kosztów produkcji,
- d/ organizowanie rachunkowości gospodarstw wiejskich,
- e/ organizowanie wystaw i pokazów rolniczych,
- f/ udzielanie porad w sprawach rolnictwa,
- g/ organizowanie melioracji rolnych, komasacji gruntów oraz eksploatacja torfowisk,
- h/ współdziałanie w organizowaniu handlu nawozami sztucznymi, materiałem siewnym i paszami w celu zapewnienia należytej jakości nabywanych przez rolników produktów,
- i/ kwalifikowanie nasion i innych ziemiopłodów, wprowadzanych w obrót handlowy, jako materiał uszlachetniony,
- j/ badanie jakości nawozów sztucznych, materiału siewnego i pasz,
- k/ współdziałanie w zaspakajaniu potrzeb rolnictwa, w zakresie kredytu,
- l/ organizowanie pomocy rolnej dla gospodarstw zniszczonych wskutek klęsk żywiołowych,
- ł/ popieranie akcji ochrony roślin przed inwazją szkodników roślinnych i zwierzęcych,
- m/ ~~organizowanie produkcji zwierzęcej~~ *popieranie zwierząt domowych*,
- n/ nadzór nad hodowlą zwierząt w granicach obowiązujących w tej mierze przepisów,
- o/ organizowanie lecznictwa zwierząt domowych oraz zwalczania chorób nieobjętych państwową służbą weterynaryjną,
- p/ popieranie gospodarstwa w lasach prywatnych oraz zalesienie nieużytków,
- r/ współdziałanie przy ustalaniu cen produktów rolnych, w szczególności na giełdach i targach,
- s/ współdziałanie przy przeprowadzeniu statystyki rolniczej,

Art. 7.

Do szczególnego zadania Izby Rolniczej należy współdziałanie z organizacjami rolniczymi o charakterze dobrowolnym i popieranie ich działalności.

Organizacje te podlegają Kontroli Izby Rolniczej jedynie w wypadkach otrzymywania od Izby zasiłków w granicach zużytkowania tych zasiłków oraz w wypadkach powierzenia im agend, należących do zakresu działania samej Izby - w granicach wykonywania tych agend.

Art. 8.

Izba Rolnicza jest obowiązana do przeprowadzenia agend wyszczególnionych w art. 6. na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państw. oraz Rady Wojewódzkiej.

III. Organy Śląskiej Izby Rolniczej.

Organami Śląskiej Izby Rolniczej są:

- 1/ Rada Śląskiej Izby Rolniczej,
- 2/ Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej,
- 3/ Prezes Śląskiej Izby Rolniczej.

A. Skład Rady Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 10.

Rada Izby składa się:

- 1/ z 20 członków wybranych,
- 2/ z 10 członków kooptowanych.

Art. 11.

Członkami Rady nie mogą być:

- a/ osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego,
- b/ osoby wymienione w art. 16.

Art. 12.

Urząd członka Rady wygasa:

- 1/ z jego śmiercią,
- 2/ z chwilą dobrowolnego ustąpienia,
- 3/ w wypadkach utraty zdolności piastowania funkcji członka Rady Izby /art. 11./

Art. 13.

Członkowie Rady pełnią swe obowiązki bezpłatnie. Przysługuje im jedynie prawo do diet za dni posiedzeń Rady i jej Komisyj oraz do zwrotu kosztów podróży w wysokości, ustanowionej przez Radę Izby.

Art. 14.

Kadencja Rady trwa lat 4.

B. Wybory do Rady Izby.

Art. 15.

Prawo wybierania członków Rady /czynne prawo wyborcze/ przysługują tym obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej, bez różnicy płci, którzy w dniu ogłoszenia wyborów do Izby mają skończonych lat 25 i są prócz tego właścicielami, dzierżawcami lub użytkownikami gospodarstw rolnych, położonych w Województwie Śląskiem o obszarze nie mniejszym, aniżeli 3 ha lub których grunta wykazują więcej niż 12 talarów względnie 35 koron austriackich czystego dochodu katastralnego,

Jeżeli gospodarstwo oddane w dzierżawę lub użytkowanie, wtenczas prawo wybierania przysługuje nie właścicielowi, lecz dzierżawcy lub użytkowcy.

Art. 16.

Prawo wybierania nie przysługuje osobom nie mającym prawa wybierania do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. /Art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. Dz. U.Nr. 66, poz. 599./.

Art. 17.

W celu przeprowadzenia wyborów do Rady dzieli się wyborców na trzy grupy, według wielkości gospodarstw przez nich posiadanych względnie użytkowanych.

Do grupy I. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących 3 ha, lub których grunta wykazują więcej aniżeli 12 talarów wzgl. 35 koron austriackich czystego dochodu katastralnego do 20 ha.

Do grupy II. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących ponad 20 do 100 ha.

Do grupy III. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących ponad 100 ha.

Przy ustaleniu wielkości poszczególnych gospodarstw uważa się lasy i wody, służące rybołówstwu, za równoznaczne z areałem rolnym.

Art. 18.

Grupa I. wybiera 12 członków, grupy II. i III. po czterech członków Rady.

Art. 19.

Każdemu wyborcy przysługuje jeden głos. Głosować wolno tylko osobiście. Z pomiędzy kilku współwłaścicieli, współdzierżawców lub współużytkowników, wolno tylko jednemu z nich głosować. Winien on w tym celu wykazać się pełnomocnictwem pozostałych współwłaścicieli, współdzierżawców i współużytkowników, - Osoby prawne głosują przez osoby, zaopatrzone w piśmienne pełnomocnictwo.

Art. 20.

Wybory odbywają się w każdej grupie bezpośrednio na podstawie proporcjonalnego prawa głosowania, przyjętego w ustawie z dnia 28 lipca 1922 r. /Dz. U.R.P.Nr. 66/.

Zarządy gmin zobowiązane są do współdziałania przy wyborach i do dostarczania lokalów i urządzeń wyborczych.

Art. 21.

Bierne prawo wyborcze przysługuje osobom, które odpowiadają następującym warunkom:

- 1/ Skończyły w dniu ogłoszenia wyborów do Izby lat 30 i posiadają czynne prawo wyborcze do Rady Izby,
- 2/ zamieszkują na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 22.

Sposób przygotowania i przeprowadzenia wyborów określi ordynacja wyborcza, wydana przez Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką. Nadzór nad przygotowaniem wyborów sprawuje Wojewoda.

O nieważności mandatów zakwestjonowanych z powodu pogwałcenia postanowień niniejszej ustawy oraz ordynacji wyborczej lub z powodu stwierdzenia czynów karygodnych orzeka ostatecznie Sąd Administracyjny.

W razie wygaśnięcia lub unieważnienia mandatu do Rady I zry wstępuje wybrany zastępca.

Art. 23.

Koszta przeprowadzenia wyborów obciążają Izbę. Wydatki spowodowane przeprowadzeniem pierwszych wyborów pokryje Skarb Śląski.

Art. 24.

W ciągu dni 30 od dnia ustalenia wyborów Wojewoda albo jego zastępca zwoła wybranych członków Rady, którzy pod jego przewodnictwem dokonają kooptacji członków Rady w myśl postanowień art. 19, punkt 2. Uchwała o kooptacji zapada zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{3}{4}$ ogółu członków Rady z wyboru.

Kooptować wolno:

- 1/ 4 członków z pośród kandydatów przedstawionych przez śląskie organizacje rolnicze,
- 2/ 2 członków z pośród kandydatów przedstawionych przez organizacje śląskich robotników rolnych,
- 3/ 4 wybitnych specjalistów z dziedziny rolnictwa i leśnictwa lub dziedzin związanych z rolnictwem.

Art. 25.

W ciągu dni 14 od dokonania kooptacji Wojewoda względnie jego zastępca zwoła wybranych i kooptowanych członków Rady Izby w celu jej ukonstytuowania się i dokonania wyboru z grona członków Rady prezesa i wiceprezesa Izby. Uchwała o wyborze prezesa i wiceprezesa zapada zwykłą większością głosów przy obecności większości ogółu Rady Izby.

Do chwili wyboru prezesa zebraniu przewodniczy Wojewoda lub jego zastępca.

Art. 26.

W razie potrzeby uzupełnienia ilości członków kooptowanych po ukonstytuowaniu się organów Izby wyboru dokonywa Rada Izby.

C. Kompetencja Rady Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 27.

Do właściwości Rady należy:

- 1/ wydawanie postanowień i wykonywanie kontroli w sprawach należących do zakresu działania Izby,

- 2/ wybieranie i zwalnianie prezesa, wiceprezesa i zarządu Śląskiej Izby Rolniczej,
- 3/ szczegółowe określenie praw i obowiązków zarządu, prezesa i wiceprezesa,
- 4/ zawieszanie w czynnościach członków Rady w wypadkach art. 12. pkt. 3..
- 5/ zatwierdzanie preliminarzy budżetowych i zamknięć rachunkowych Śląskiej Izby Rolniczej,
- 6/ ustalanie etatu osobowego biura Izby,
- 7/ określanie wysokości wynagrodzenia prezesa i wiceprezesa Izby oraz członków zarządu i wysokości uposażenia urzędników Izby,
- 8/ określanie wysokości diet członków Rady oraz ulegających zwrotowi kosztów podróży,
- 9/ uchwalanie wydatków, nieprzewidzianych w budżecie Izby ponad kwotę przekraczającą uprawnienia zarządu,
- 10/ uchwalanie podatków na rzecz Izby zgodnie z postanowieniem art. 45,
- 11/ zaciąganie pożyczek oraz przyjmowanie zobowiązań ponad kwotę przekraczającą uprawnienia zarządu, lokowanie kapitałów Izby ponad sumę, przekraczającą uprawnienia zarządu,
- 12/ nabywanie, zbywanie, zamiana i obciążenie nieruchomości,
- 13/ przyjmowanie na rzecz Izby darowizn i zapisów,
- 14/ ustanawianie komisji specjalnych oraz uchwalanie dla nich regulaminów,
- 15/ załatwianie spraw, które Rada zastrzeże do swej decyzji.

D. Posiedzenia Rady.

Art. 28.

Zebrania Rady zwołuje prezes Izby.

Art. 29.

Zebrania Rady Izby odbywają się przynajmniej dwa razy w roku.

Radę należy zwołać na nadzwyczajne zebrania:

- 1/ na mocy uchwały zarządu Izby,
- 2/ na piśmienny wniosek 1/4 wszystkich członków Rady,
- 3/ na żądanie Wojewody Śląskiego lub Rady Wojewódzkiej.

Art. 30.

Na posiedzeniach Rady przewodniczy prezes Izby.

Art. 31.

Do powzięcia uchwał potrzebną jest obecność większości ogółu członków Rady. Uchwały zapadają większością głosów.

Art. 32.

Posiedzenia Rady Śląskiej Izby Rolniczej są jawne.

Za żądanie Wojewody Śląskiego lub jego zastępcy /art. 49/ posiedzenia będą uznane za tajne. Tajność posiedzenia może być również uchwalona przez Radę większością $\frac{2}{3}$ głosów - na wniosek prezesa lub $\frac{1}{4}$ członków Rady.

Obrady nad budżetem i sprawozdaniami rachunkowymi winny odbywać się zawsze na posiedzeniu jawnym.

Art. 33.

Przewodniczący ma prawo usunąć z sali posiedzeń każdą osobę z publiczności zakłócającą porządek.

Art. 34.

Protokoły z posiedzeń Rady podpisuje prezes i przynajmniej jeden członek Rady.

E. Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 35.

Zarząd jest wykonawczym organem Izby.

Art. 36.

Zarząd Izby składa się z prezesa i wiceprezesa oraz 5 członków wybranych przez Radę Izby ze swego grona na czas trwania kadencji Rady.

Art. 37.

Do obowiązku zarządu Izby należy:

- 1/ wykonywanie uchwał Rady Izby,
- 2/ układanie preliminarzy budżetowych oraz zamknięć rachunkowych,
- 3/ zarządzanie majątkiem Izby,
- 4/ zawieranie umów i zaciąganie zobowiązań w imieniu Izby, w granicach określonych przez Radę,
- 5/ ustalanie opłat za świadczenia i usługi, oddawane rolnikom przez Izbę,
- 6/ przedstawianie Radzie wniosków z zakresu działalności Izby,
- 7/ składanie Radzie Izby sprawozdań z swej działalności oraz z działalności przedsiębiorstw, prowadzonych przez Izbę,
- 8/ załatwianie wszystkich spraw nienależących podług ustawy lub podług uchwał do właściwości Rady Izby względnie prezesa,
- 9/ przedkładanie Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych Wojewodzie Śląskiemu oraz Radzie Wojewódzkiej rocznych sprawozdań z swych czynności, z stanu rolnictwa w swym okręgu.

Art. 38.

Do prawomocności uchwał zarządu potrzeba obecności prezesa lub wiceprezesa, oraz trzech członków zarządu.

Art. 39.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów - w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. *wniosek upadł*

Art. 40.

Po ukończeniu kadencji Rady Izby lub w razie jej rozwiązania zarząd Izby sprawuje swe czynności aż do ukonstytuowania się nowego zarządu Izby.

W razie rozwiązania Rady ustanowi Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką komisaryczny zarząd Izby.

F. Prezes Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 41.

Prezesa oraz wiceprezesa Izby wybiera Rada Izby na czas kadencji Rady.

O wyborze prezesa oraz wiceprezesa należy powiadomić Wojewodę.

Art. 42.

Prezes Izby:

- 1/ reprezentuje Śląską Izbę Rolniczą na zewnątrz,
- 2/ kieruje działalnością biura Izby,
- 3/ zwołuje posiedzenia Rady i Zarządu Izby i przewodniczy na nich,
- 4/ wykonuje uchwały zarządu oraz czuwa nad wykonaniem uchwał Rady przez zarząd,
- 5/ przyjmuje i zwalnia urzędników i funkcjonariuszów Śląskiej Izby Rolniczej zgodnie z dotyczącymi przepisami Izby,
- 6/ ogłasza w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego uchwalone przez Radę Izby preliminarze budżetowe oraz zamknięcia rachunkowe,
- 7/ składa Wojewodzie Śląskiemu sprawozdania o stanie rolnictwa i działalności Izby,

Art. 43.

Wszelkie dokumenty zawierające zobowiązania Izby winny być podpisane przez prezesa Izby oraz przez jeszcze jednego członka zarządu i być zaopatrzone w pieczęć Izby.

Art. 44.

W razie jeśli prezes Izby z jakiegokolwiek powodów nie może być czynnym, zastępuje go wiceprezes.

IV. Dochody Izby.

Art. 45.

Dochody Śląskiej Izby Rolniczej składają się:

- a/ z podatków od obszarów rolnych i wodnych, wymierzonych w stopie procentowej od czystego dochodu katastralnego gruntów,
- b/ z dochodów, z majątku Izby,
- c/ z opłat za świadczenia i usługi oddawane rolnikom przez Izbę,
- d/ z dotacji Skarbu Śląskiego w wysokości kosztów założenia i utrzymania niższych szkół rolniczych utworzonych za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 46.

Przewidziane w art. 45. dodatki do podatków gruntowych ciągną na obszarach właścicieli, dzierżawców lub użytkowców, których wymiar gruntu względnie dochód katastralny podpada pod art. 15.

Art. 47.

Dodatki do podatków gruntowych na rzecz Izby ściągają się bezpłatnie razem z podatkiem gruntowym.

V. Nadzór państw. nad Izbą *Rolniczą* ~~Kontrolną~~

Art. 48.

Bezpośredni nadzór nad działalnością Śląskiej Izby Rolniczej sprawuje Wojewoda.

Art. 49.

Wojewoda winien być w właściwym czasie zawiadomiony o terminach oraz porządku obrad posiedzeń Rady i Zarządu Izby, ma prawo uczestniczenia w tych posiedzeniach bądź osobiście, bądź przez swego delegata, - może przemawiać na tych posiedzeniach poza kolejną mówców, zapisanych do głosu i uzupełniać porządek obrad przez stawianie odpowiednich wniosków.

Art. 50.

Uchwały Rady Izby, dotyczące spraw wyszczególnionych w art. 27, p. 5, 9, 11, 12 wymagają zatwierdzenia Wojewody, uchwały zaś dotyczące ustanowienia podatków zatwierdzenia Wojewody, w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Uchwały te powinny być niezwłocznie po ich powzięciu zakomunikowane Wojewodzie.

Art. 51.

Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką ma prawo rozwiązać Radę Izby.

Wybory do nowej Rady mają być w tym wypadku zarządzone w ciągu 30 dni od dnia powzięcia decyzji o rozwiązaniu.

Art. 52.

Decyzje Wojewody względnie Rady Wojewódzkiej, powzięte w wypadkach wyszczególnionych w art. 50 i 51 niniejszej ustawy są ostateczne.

VI. Przepisy przejściowe.

Art. 53.

W chwili ukonstytuowania się Śląskiej Izby Rolniczej w myśl art. 25 niniejszej ustawy rozwiązuje się Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza z mocy prawa. Jednocześnie traci moc obowiązującą ustawa pruska z dnia 30 czerwca 1894/Zb.U.Pr. str. 126/w przedmiocie Izb Rolniczych oraz rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 3 października 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 27, poz. 104/, zatwierdzone ustawą z dnia 18 stycznia 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7, poz. 44/.

Wszystkie prawomocne postanowienia i zarządzenia rozwiązanej Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej obowiązują nowopowstałą Izbę, na którą też przechodzą wszystkie wierzytelności i zobowiązania rozwiązanej Izby.

Art. 54.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 55.

Wykonanie powyższej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

S p r a w o z d a n i e

Komisji Agrarnej odnośnie do porównania projektu ustawy Rządu Centralnego o izbach rolniczych z projektem ustawy o Śląskiej Izbie Rolniczej uchwalonym w drugim czytaniu przez Sejm Śląski.

~~Wskazywano~~ Na życzenie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych i za zgodą ~~Sejmu Śląskiego~~ została zdjęta z porządku dziennego ostatniego posiedzenia plenarnego Sejmu Śląskiego ustawa o utworzeniu Śląskiej Izby Rolniczej, uchwalona już w drugim czytaniu. Ustawa ta przekazana została Komisji Agrarnej celem porównania jej z projektem ogólnopolskim o izbach rolniczych z tem, że sprawozdanie ma nastąpić w przeciągu 5 dni przed następnym posiedzeniem Sejmu. Jeżeli zaś projekt Rządu nie wpłynie na czas, Komisja ma zwrócić akta kancelarii sejmowej na 5 dni przed plenarnym posiedzeniem Sejmu.

Komisja Agrarna terminu ściśle dochować nie mogła, ponieważ projekt rządowy otrzymali członkowie w terminie, który nie pozwalał na odbycie posiedzenia w oznaczonym czasie.

Po porównaniu projektu rządowego z projektem Sejmu Śląskiego, Komisja stwierdziła, że projekt utworzenia Śląskiej Izby Rolniczej jest zbudowany na projekcie Rządu Centralnego przy uwzględnieniu niektórych zmian, koniecznych ze względu na specjalne warunki Województwa Śląskiego, przyczem na pierwszy plan wysuwają się przepisy o reprezentacji Izby. Gdy projekt Rządu sprawę tę częściowo tylko określa, a w znacznej mierze, ma to ustalić na podstawie tej ustawy powstać mający statut, to projekt o Śląskiej Izbie Rolniczej sprawę tę jasno ujmuje i dopuszcza także do reprezentacji dwóch przedstawicieli organizacji robotników rolnych, mimo, że Izba jest wyraźnie instytucją producentów. Po za tą zmianą odchylenia projektowanej ustawy Śląskiej są natury mniej ważnej i są podyktowane względami lokalnymi.

Do samego projektu ustawy o Śląskiej Izbie Rolniczej wychodzi Komisja Agrarna z wnioskiem o zmianę art. 17 i art. 18. Chodzi o podział projektowanej grupy pierwszej na 2 grupy, które wybierają jednakową ilość członków do Rady Izby. Rozbicie na 2 połowy projektuje się z tego powodu, ażeby zabezpieczyć interesowanym stronom odpowiedni wpływ przez swych reprezentantów na obronę swych odmiennych interesów w Radzie Izby.

Poprawka brzmi:

Art. 17. w redakcji poprzedniej znosi się i ma brzmieć:

W celu przeprowadzenia wyborów do Rady dzieli się wyborców na cztery grupy:

Do grupy I. należą właściciele, dzierżawcy, lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących 3 ha, lub których grunta wykazują więcej, aniżeli 12. talarów, wzgl. 35 koron austr. czystego dochodu katastralnego do 8 ha.

Do grupy II. należą właściciele, dzierżawcy, lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących od 8 ha do 25 ha.

Do grupy III. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących od 25 ha do 100 ha.

Do grupy IV. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących ponad 100 ha.

Przy ustalaniu wielkości poszczególnych gospodarstw uważa się lasy i wody, służące rybołówstwu, za równoznaczne z areczem rolnym.

Art. 18. w brzmieniu poprzednim skreśla się i otrzymuje nowe brzmienie:

Grupa I i II. wybiera po 6 członków, grupa III i IV. po 4-ch członków Rady.

Przeciwko tym poprawkom głosował zastępca Klubu P.P.S., p. poseł Borys.

Do art. 24. uchwalono wstawić za słowem "ustalenia" słowo "wyniku".

Do art. 46. dodano po słowie "obszarach" słowo "wszystkich".

Katowice, dnia 22. czerwieca 1925.

Referent P a l e r c z y k.

L.dz. 96/II.25

HN

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 17 marca 1925 roku

L. R.W. 31/7

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu ./, przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o prowizorjum budżetowem Województwa Śląskiego za czas od 1 do 30 kwietnia 1925 r., uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 17 marca 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/s/ B i l s k i
Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o prowizorjum budżetowem Województwa Śląskiego za czas od 1 do 30 kwietnia 1925.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do otwierania kredytów na wydatki Województwa Śląskiego w czasie od 1 do 30 kwietnia 1925 do wysokości 1/12 kwot ustalonych w częściach, działach, rozdziałach i paragrafach budżetu Województwa Śląskiego na rok 1924, stanowiącego załącznik ustawy skarbowej z dnia 22 lipca 1924 /Dz.U.Śl.no.20 poz.83/.

Wyjątek stanowią kredyty na wydatki osobowe, które otwierane być mogą do wysokości niezbędnej dla wykonania uprawnień Wojewody, przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1924 i w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego / Dz.U.Śl. no.3 poz. 12/ jakoteż kredyty na wykonanie ustawy pruskiej z dnia 26 maja 1909 i ustawy austriackiej z dnia 28 marca 1918 o poborach duchowieństwa katolickiego.

Art. 2.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem na rok 1924 może nastąpić tylko na wniosek Rady Wojewódzkiej, zatwierdzony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że równocześnie zostaną otwarte nowe wystarczające źródła pokrycia.

Wydatki jednorazowe w okresie prowizorjum budżetowego nie mogą być uskutecznione.

Art. 3.

Wymienione w art. 1. wydatki mają być dokonane na poczet ustawowo zatwierdzić się mającego budżetu na rok 1925.

Art. 4.

Upoważnia się Wojewodę do pokrycia wydatków w okresie od 1 do 30 kwietnia 1925 dochodami pobranymi ze Śląska stosownie do postanowień art. 5. ustawy z dnia 15. lipca 1920 zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego / Dz.U.R.P. no.73, poz. 497/.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1925 r.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

M a r s z a ł e k:

U z a s a d n i e n i e.

Projekt niniejszy ma na celu stworzenie prawnej podstawy dla gospodarki w Województwie Śląskiem po upływie pierwszego prowizorium budżetowego na rok 1925 / od 1 stycznia do 31 marca / w przypuszczeniu, że budżet na rok 1925 uchwalony będzie w kwietniu bieżącego roku.

Konstrukcja proponowanego prowizorium budżetowego opiera się zgodnie z zasadami, stosowanymi w całym Państwie na uchwalonym budżecie z r1924 i nie przesądza decyzji Sejmu Śląskiego co do ewentualnego zmniejszenia kwot preliminowanych na rok 1925.

Komisja Budżetowa.

Druk 614

PC.

dot. druku 609.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie wniosku nagłego Komisji Socjalnej o pomocy lekarskiej i pogrzebowej dla bezrobotnych i ich rodzin /druk 609/.

Komisja Budżetowa w dniu 3 kwietnia br. zajmowała się wnioskiem Komisji Socjalnej w sprawie pomocy lekarskiej i pogrzebowej dla bezrobotnych i ich rodzin i zajęła następujące stanowisko:

"W budżecie śląskim figuruje kwota 200.000 zł. część II. dział 9. par. 17 dla najbiedniejszej ludności, z której to sumy może p. Wojewoda czerpać według swego uznania. Ponieważ budżet śląski w dniach najbliższych zostanie uchwalonym, przeto Komisja Budżetowa nie uważa za potrzebne pozycji tej dzielić. O ile okazałaby się potrzeba, p. Wojewoda mógłby na powyższy cel nawet i większą sumę wyznaczyć z wymienionej pozycji."

Katowice, dnia 3 kwietnia 1925 r.

Referent:

/-/ Janicki.

S E J M Ś L A S K I .

. Druk 615

Komisja Budżetowa.

dot. dr. 538. 541.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie wniosku posła M a c h e j a i tow. dot. pomieszczeń dla funkcjonarjuszów w służbie gminnej i publicznej /druki 538 i 541/.

Komisja Budżetowa w dniu 3 kwietnia rb. załatwiła wniosek nagły posła Macheja w sprawie pomieszczeń dla funkcjonarjuszów w ten sposób, że przyznała na cele budowlane 3.500.000 zł. z funduszków Województwa Śląskiego a pozatem wyjednała u Premjera Grabskiego przyrzeczenie na podobne cele 15.000.000 zł.

Katowice, dnia 3 kwietnia 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Janicki.

SEJM ŚLĄSKI .

Komisja Prawnicza.

PC.

Druk 617.

dot. druku 601.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Komisji Prawniczej odbytej na posiedzeniu dnia 31 marca br. nad projektem ustawy o stypendjach wojewódzkich imieniem Karola Miarki i Pawła Stalmacha. Komisja Prawnicza po referacie p. posła Kędziora uchwaliła jednogłośnie przyjąć projekt ustawy zgłoszony przez Śląską Radę Wojewódzką bez zmian. Referat sprawozdania na plenum przekazano posłowi Obrzutowi.

Katowice, dnia 31 marca 1925 r.

Referent:

/-/ C b r z u t .

L.dz. 218/25.

Druk 616.

Śląska Rada Wojewódzka
L.R.W. 243.

Katowice, dnia 31 marca 1925 r.

PC. Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o częściowej zmianie ustawy śląskiej z dnia 14.III. 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 15, poz. 97/ w sprawie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach: Katowice, Król.-Huta i Bielsko, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 31 marca 1925 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ Bilski,
Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o częściowej zmianie ustawy śląskiej z dnia 14 marca 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 15, poz. 97/ w sprawie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Król. - Huta i Bielsko.

Art. 1.

W art. 3 ustawy śląskiej z dnia 14 marca 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 15, poz. 97/ w ustępie ostatnim po słowach "Dyrekcja Policji w Katowicach" należy dodać "i w Król.-Hucie" a po końcowych słowach tego ustępu wstawić następujące zdanie "jak również do wykonywania czynności sanitarno i weterynaryjno policyjnych, wpływających z postanowień regulatywu pruskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 8 września 1916".

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e :

Ustawa z dnia 14 marca 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 15, poz. 97/ postanawia w art. 3., że Dyrekcja Policji w Katowicach powołana jest również do

wykonywania czynności miejscowo -policyjnych, wypływających z postanowień niemieckiej ustawy przemysłowej. Ponieważ Dyrekcja Policji w Król. - Hucie jest zatem w myśl tego artykułu z powyższych czynności wykluczona, a nie ma powodu, aby kompetencja Dyrekcji Policji w Król. - Hucie była odmiennie uregulowana niż w Katowicach, zalecałoby się, postanowienia dotyczące wykonywania czynności miejscowo - policyjnych wypływających z postanowień niemieckiej ustawy przemysłowej, rozciągnąć także na Dyrekcję Policji w Król. - Hucie.

Co się tyczy projektowanego uzupełnienia ustawy przez przekazanie Dyrekcjom Policji w Katowicach i Król. - Hucie spraw, sanitarno i weterynaryjno policyjnych, wymienionych w regulatywie pruskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 8 września 1916, rzecz ma się następująco:

Rozporządzenie Wojewody z dnia 17 czerwca 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 1, poz. 6 z 12 czerwca 1922 r./ przekazało Dyrekcjom Policji w Katowicach i Król. - Hucie tę samą właściwość rzeczową, jaką posiadała Dyrekcja Policji w Katowicach przed zmianą suwerenności. Stan prawny uległ dopiero zmianie z wejściem w życie ustawy z dnia 14 marca 1923 i to mianowicie przez połączenie art. 3. z art. 4. wyżej wymienionego rozporządzenia i ustalenia ostatecznego tekstu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1923 w ten sposób, że do kompetencji obu tych Dyrekcji Policji należą tylko te sprawy, które są wyłączone w artykule 3.

Ze zaś w wymienionym artykule niema mowy o postanowieniach regulatywy pruskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 8 września 1916 dotyczących spraw policji sanitarnej i weterynaryjnej, wskutek tego w ustawie powstała luka, którą należałoby usunąć przez odpowiednie uzupełnienie ostatniego ustępu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1923 r.

Wojewoda:

/-/ Bilski.

Komisja Budżetowa.

dot. druku 600.

PC.

Sprawozdanie

Komisji Budżetowej w sprawie projektu ustawy o kosztach podróży dla księży, nauczycieli i nauczycielek robót kobiecych /druk 600/.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 3 kwietnia br. rozpatrywała projekt ustawy, dotyczący kosztów podróży dla księży, nauczycieli i nauczycielek robót kobiecych, wniesiony do Sejmu przez Radę Wojewódzką, jak również wnioski Komisji Szkolnej, która zaproponowała pewne zmiany.

Komisja Budżetowa uchwaliła następujące zmiany w projekcie Rady Wojewódzkiej:

W artykule II. zmienia się "30 groszy" na "35 groszy".

" IV. skreśla się słowa "z dniem ogłoszenia" a wstawia się słowa "z dniem 1 stycznia 1925 r".

Obciążenie dodatkowe budżetu z tytułu powyższej ustawy będzie wynosiło na rok bieżący 13.400 zł. /trzyście tysięcy czterysta złotych/.

Katowice, dnia 3 kwietnia 1925 r.

Referent:

/-/ Ks.Brzuska.

PC.

W n i o s e k

Komisji Socjalnej w sprawie projektu ustawy o przekazaniu Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń w Katowicach czynności Wyższego Sądu Rozjemczego w sprawach z ubezpieczeń funkcyjnarjuszy prywatnych.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o przekazaniu Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń w Katowicach czynności Wyższego Sądu Rozjemczego w sprawach z ubezpieczeń funkcyjnarjuszy prywatnych.

Art. 1.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń w Katowicach sprawuje na okręg górno-śląskiej części Województwa Śląskiego czynności przekazane przepisem par. 162 ustawy z dnia 20 grudnia 1911 r. o ubezpieczeniu funkcyjnarjuszy prywatnych Wyższemu Sądowi Rozjemczemu w Berlinie.

Art. 2.

W Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń tworzy się jeden lub kilka senatów orzekających i uchwalających dla spraw z ubezpieczenia funkcyjnarjuszy prywatnych.

Art. 3.

Senaty dla spraw z ubezpieczenia funkcyjnarjuszy prywatnych składają się ze stałych i niestałych członków Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Art. 4.

Stałych członków Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń czynnych w senatach dla spraw z ubezpieczenia funkcyjnarjuszy prywatnych mianuje Wojewoda. Powinni oni mieć specjalne wiadomości i doświadczenie w sprawach z ubezpieczenia funkcyjnarjuszy prywatnych.

Art. 5.

Liczba niestałych członków senatów dla spraw z ubezpieczenia funkcyjnarjuszy prywatnych Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń z grona ubezpieczonych i ich pracodawców wynosi dziesięciu i dziesięciu zastępców. Aż do czasu przeprowadzenia wyborów członków tych mianuje Wojewoda na wniosek prezesa lub kierownika Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń po połowie z każdej kategorii. Za mianowanymi być mogą tylko pełnoletni obywatele polscy. Przepisy paragrafów 111. ust. 3., 112. ust. 2., 113. 114. 116. ust., 119. 135. ust. 1. i 2., 138. 139 i 140. ust. 1. 160. ust. 3. ustawy o ubezpieczeniu funkcyjnarjuszy prywatnych z dnia 20. grudnia 1911 r. mają odpowiednie zastosowanie.

O nieprzyjęciu urzędu niestałego członka rozstrzyga Wojewoda ostatecznie. Na nieprzyjmującego urząd kierownika bez uzasadnionego powodu może Wojewoda nałożyć grzywnę do 500 zł.

Wojewoda może ławnika zwolnić z urzędu, gdy istnieje ważny powód.

Art. 6.

Rada Wojewódzka wybiera jednego niestałego członka i dwóch zastępców, którzy wstępują do senatów z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 7.

Senaty orzekające i uchwalające składają się z jednego urzędnika Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń /art. 4/, z jednego sędziego zawodowego, z jednego członka wybranego przez Radę Wojewódzką /art. 6/ i po jednym przedstawicielu z grona pracodawców i ubezpieczonych.

Art. 8.

Sędziów zawodowych powołuje Wojewoda w porozumieniu z prezesem Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Art. 9.

- 1/ Za udział w posiedzeniach senatów otrzymują niestali członkowie lub ich zastępcy diety, a gdy mieszkają poza Katowicami zwrot kosztów podróży w wysokości półdziennych diet ustalonych dla urzędników państwowych piątego stopnia służbowego.
- 2/ Ławnicy z strony osób ubezpieczonych z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych otrzymują obok diet zwrot straconego zarobku, którego wysokość musi być wykazana zaświadczeniem pracodawcy. Gdy ławnicy ci pobierają stałą płacę, otrzymują zwrot utraconego zarobku, jeśli wykazą, że byli zmuszeni przyjąć płatnego zastępcę.

Art. 10.

Uchyła się paragrafy 164, 165 i 292 ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych. W przepisie paragrafu 291 wstawia się w miejsce cyfry "292" cyfrę "293".

Art. 11.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie, który ustali też tok czynności i postępowanie w senatach dla spraw z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 12.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e:

Czynności pierwszej instancji w sprawach z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych sprawuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, /rozporządzenie z 28 czerwca 1922 r. poz. 12 Dz.U.Śl./, względnie Urzędy Ubezpieczeniowe /rozporządzenie z 28 czerwca 1922 r. poz. 15. Dz.U.Śl./, drugiej - Wyższy Urząd Ubezpieczeń /art. 2. rozp. z 26 czerwca 1922 r. poz. 14. Dz.U.Śl./. Trzeciej instancji dotychczas dla górnośląskiej części Województwa Śląskiego nie utworzono, uznano, że w myśl przepisów ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych trzecia instancja istnieje.

Funkcje te w Niemczech sprawował na podstawie ustawy z roku 1911 Oberschiedsgerichts, mający swą siedzibę w Berlinie. Jego zakres działania rozciągał się na całe Niemcy. Ustawą z dnia 28 maja 1924 r. R.G.Bl. str. 563 przekazano funkcje Oberschiedsgericht Urzędowi Ubezpieczeń Rzeszy /Reichsversicherungsamt/. Podobnie unormowano tę sprawę w projekcie ustawy z ubezpieczenia funkcyjariuszy prywatnych /druk nr. 578/ /art. 157 i nast./.

Ponieważ brak trzeciej instancji w sprawach z ubezpieczenia funkcyjariuszy prywatnych daje się dotkliwie odczuwać, a sprawa uchwalenia przedłożonego przez Radę Wojewódzką projektu ustawy o ubezpieczeniu funkcyjariuszy prywatnych przewlecze się prawdopodobnie jeszcze o kilka tygodni, wskazanem jest stworzenie brakującej trzeciej instancji.

Zadanie to ma spełnić powyższa ustawa. Ustawa ta oparta jest na rozporządzeniu z 28 czerwca 1922 r. w przedmiocie Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń poz. 13, Dz.U.Śl. i postanowieniach projektu, tudzież ustawach śląskich poz. 45 i 48/24.

Ad art. 1: Podstawą istnienia Wyższego Sądu Rozjemczego jest paragraf 162 obowiązującej jeszcze na Górnym Śląsku ustawy z 20 grudnia 1911 r., albowiem przepis ten zawiera kardynalną zasadę. Dalsze przepisy ustawy z 20 grudnia 1911 r. traktujące o Wyższym Sądzie Rozjemczym są tylko rozwinięciem tej zasady.

Przepis ten brzmi: Das Oberschiedsgericht nimmt nach den Vorschriften dieses Gesetzes die Geschäfte der Angestelltenversicherung als oberste Spruch- und Beschlussbehörde wahr.

Z tego powodu postanowienie: "sprawuje czynności przekazane Wyższemu Sądowi Rozjemczemu".

Przekazano te czynności dlatego Wojew. Urzędowi Ubezpieczeń, ponieważ:

1/ przewiduje to projekt, który w niedalekiej przyszłości stanie się ustawą.

2/ Wojew. Urząd Ubezpieczeń jest już najwyższą instancją w sprawach z ubezpieczenia inwalidzkiego i wypadkowego, wskazanem jest więc, by w urzędzie tym skoncentrowano też funkcje najwyższej instancji w sprawach z ubezpieczenia funkcyjariuszy prywatnych.

Postanowienie na okręg górnośląskiej części Województwa Śląskiego umieszczono dlatego w celu oznaczenia miejscowej właściwości.

Ad art. 2: Orzecznictwo w najwyższej instancji odbywa się w senatach. W Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń istnieją już osobne senaty dla spraw wypadkowych i inwalidzkich, Obecnie by tu się musiało utworzyć osobny senat dla spraw z ubezpieczenia funkcyjariuszy prywatnych, a to z uwagi na odmienny skład osobowy tego senatu /i inni ławnicy/. Umieszczono postanowienie "jeden lub kilku", albowiem ze względu na możliwość większej ilości spraw w jednym senacie możliwem jest, iż bieżące sprawy nie będą mogły być załatwiane w jednym senacie. Postanowienie "Orzekających i uchwalających" odpowiada dotychczasowemu brzmieniu ustawy /Spruch- und Beschlussenate/. Art. 2. odpowiada swym brzmieniem art. 157 projektu.

Ad art. 3: odpowiada art. 159 projektu.

Ad art. 4: odpowiada art. 160 projektu.

Do art. 5:

zdanie pierwsze odpowiada brzmieniu art. 161 projektu.

" drugie różni się od zdania 2. art. 161 projektu z tego powodu, że zdanie to musiano dostosować do stanu prawnego obowiązującego na podstawie art. 3. rozporządzenia z 28 czerwca 1922 r. poz. 13 i ustawy z dnia 30 kwietnia 1922 r. /Dz.U.Śl.poz. 48/24/. W myśl tych przepisów ławnicy z grona pracodawców i pracobiorców we wszystkich instytucjach ubezpieczeniowych i Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń są narazie mianowani przez Wojewodę.

Ustawa niniejsza jest ustawą przejściową jak to już zaznaczono na wstępie - mające obowiązywać aż do czasu wejścia w życie zaprojektowanej ogólnej ustawy.

Z tego powodu rozmyślnie akceptowano jedynie stan prawny obecnie istniejący, tu wydano przepisy dla mianowanych członków, a nie umieszczono postanowień odnoszących się stałego stanu, jaki leży zarówno w intencji starej jak i nowej ustawy /wedle projektu/ t.j. nie umieszczono postanowień o wyborach.

zdanie trzecie, czwarte, piąte i szóste znajduje swe oparcie w paragrafie 164, ust. i zdanie 1 starej ustawy, który brzmi:

"Do składu Wyższego Sądu Rozjemczego stosują się odpowiednie przepisy paragrafów 159 i 161".

Par. 159 postanawia: Sąd Rozjemczy składa się z przewodniczącego, jego zastępcy i ławników. Analogiczne postanowienia zawarte już w art. 2. rozporządzenia z 28 czerwca 1922 r. w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń, który brzmi:
"Na czele Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń stoi prezes i jego zastępca".

Z tego powodu umieszczanie tu takiego postanowienia jest zbędne zwłaszcza, że niniejszy projekt ma za zadanie wcielenie Wyższego Sądu Rozjemczego do istniejącego już organizmu.

Wprawdzie obecny Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń niema ani prezosa ani zastępcy, lecz tylko kierownika, nieprzewidzianego przez ustawę, lecz naprawianie tego, że leży w ramach niniejszej ustawy.

O ławnikach mówi art. 5 niniejszej ustawy.

Par. 160 w ust. 1 zawiera postanowienie analogiczne jak art. 5. zdanie 3. Brzmi on: Ławników wybiera się po połowie z ubezpieczonych, którzy nie są pracodawcami i z pracodawców ubezpieczonych pracobiorców.

Par. 160 ust. 2 zawiera postanowienie analogiczne jak art. 5 zdanie 1: "Liczba ławników wynosi przynajmniej 12".

Par. 160 ust. 3 zawiera postanowienia: Der Vorsitzende, dessen Stellvertreter und die Beisitzer dürfen nicht zugleich Mitglieder des Oberschiedsgerichts sein.

Przepis ten zupełnie racjonalny ma odpowiednie zastosowanie i do ławników zamianowanych.

Par. 161 ustęp pierwszy postanawia:

"Przepisy paragrafów 127, 129, 130, 133 do 140 mają odpowiednie zastosowanie; wybieralnymi są tylko mężczyźni. Przewodniczącego mianuje się na urząd główny, albo na czas trwania urzędu głównego z urzędników publicznych. Tymczasowo oddanie kierownictwa nie może trwać dłużej niż rok".

Odnosnie do zdania drugiego i trzeciego stosuje się to samo co do paragrafu 159.

Odnosnie do zdania pierwszego: Paragrafy 127, 129, 130 nie mają zastosowania do Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Par. 133 odpada wobec tego, że niema wyborów.

Par. 134 postanawia: Paragrafy 111 do 114 mają odpowiednie zastosowanie.

Ustęp drugi nie wchodzi w rachubę, bo niema wyboru.

Par. 111 postanawia w ust. 1 i 2. o tem, jak się odbywa wybór.

Ust. 3. zawiera postanowienie o konieczności wybrania zastępcy dla członka i kiedy zastępcy wstępują.

Przepis ten opracowano w zdaniu 1 art. 5 i utrzymano wyraźnie w mocy par. 111 ust. 3 od odpowiedniego zastosowania.

Par. 112 w ust. 1. zawiera postanowienie: Wählbar sind nur volljährige Deutsche.

Przepis ten zdanie 3. art. 5.

Par. 112 ust. 2, 113 postanawia, że niemoże być wybranym, kto popełnił czyn karalny wyszczególniony w paragrafie 112, ust. 2. L. 1. lub jest ograniczony w rozporządzeniu swym majątkiem; kto niema zatrudnionego u siebie przynajmniej jednego pracownika nie podlegającego ubezpieczeniu.

Par. 114 postanawia, że jako zastępcą ubezpieczonych może być wybrany ten, kto niemoże być wybrany jako zastępcą pracodawcy. Przepisy te powinny mieć też zastosowanie do osób zamianowanych przez Wojewodę.

Z tego powodu postanowieniem, iż te przepisy mają odpowiednie zastosowanie do ławników mianowanych przez Wojewodę.

Par. 135 postanawia ust. 1.: Die Versicherungsvertreter sollen mindestens je zur Hälfte am Sitze des Rentenausschusses selbst oder nicht über 10 klm. entfernt wohnen oder beschäftigt sein.

ust. 2: Bei der Wahl sollen die hauptsächlichen Berufszweige und die verschiedenen Teile des Bezirks berücksichtigt werden.

ust. 3: Der Bundesrat kann darüber Besonderes oder Abweichendes bestimmen.

Postanowienie ustępów 1 i 2 bardzo racjonalnie, musi też mieć zastosowanie do ławników mianowanych.

Ustęp III. zbędny.

Par. 136 postanawia:

Przepisy paragrafów 115, 116, 119 mają odpowiednie zastosowanie.

Par. 115 traktuje o wyborach. - Zbędny.

Par. 116 traktuje o możliwości nieprzyjęcia urzędu ławników przez osoby wybrane. Przyjęto. Powinien więc i tu mieć zastosowanie.

Wobec uznania możliwości nieprzyjęcia urzędu ławnika / par. 116/ należało wydać postanowienie analogiczne do par. 117, przyczem decyzję oddano Wojewodzie w myśl zasady, że kto ma prawo mianowania może też zamianowanego zwolnić.

Temu czyni zadość ust. 2. art. 5. par. 119 musi mieć i tu zastosowanie. Z tego powodu orzeczone, iż ma on zastosowanie.

Par. 137 ust. 1 i 2 odpowiada ust. 2 art. 5.

ust. 3 " " 3 " 5.

ust. 4 " słowu ostatecznie w ust. 3. art. 5.

Par. 136 postanawia: Werden von seinem Versicherungsvertreter Tatsachen bekannt, die seine Wahlbarkeit ausschliessen oder eine grobe Verletzung seiner Amtspflicht darstellen, so enthebt ihn der Vorsitzende seines Amtes.

Przepis 1 tu musi znaleźć zastosowanie.

Par. 139 postanawia o odebraniu przyrzeczenia od zamianowanych i o niewypelnieniu obowiązków przez ławników.

Przepis ten i tu musi mieć zastosowanie.

Par. 140 zawiera postanowienie o sprawowaniu urzędu w sposób honorowy.

Par. 140. ust. 2. odpowiada przepisowi art. 10. niniejszej ustawy w uwzględnieniu stanu prawnego spowodowanego ustawą śląską z dnia 14.IV.1922 r. poz. 45. Dz.Ust.Śl.

Zarzucićby można, iż nie potrzeba było wyszczególniać w zdaniu 4. ust. 1. art. 5. przepisów, które mają mieć odpowiednie zastosowanie. Uczyniono to jednak z rozmysłem, albowiem przepis

Par. 164 jest dobry w całokształcie ustawy starej. W obecnej ustawie jednak zmieniono niektóre przepisy artykułami niniejszej ustawy, niektóre zaś już poprzednio zostały zmienione jak to wyżej wskazano, wskutek czego mogłaby ewentualnie być stworzona niejasność.

Pozatem przez cytowanie poszczególnych przepisów stwarza się przejrzystość; chociażby można by wprowadzić zrobić tak jak to zrobiło rozporządzenie z dnia 26 czerwca 1922 r. poz. 13, a mianowicie nie powiedzieć; jednak wskutek tego byłoby jednak możliwem, iż nie wiedziano by jak postąpić i musiano by ewentualnie kalkulować i dopiero drogą rozmyślań prawniczych dochodzić do wniosków, ewentualnie mylnych.

Zresztą przepis paragrafu 164 jest uregulowany, gdyż o przewodniczącym traktuje art. 2. rozp. o utworzeniu Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Ust. 2 paragrafu 164 odpowiada art. 4. niniejszej ustawy.

Zdania drugiego paragrafu 164 nieumieszczono ze względu na to, że paragraf 165 projektowanej ustawy nie zawiera takiego postanowienia.

Wobec tego, iż paragraf 165 jest zbędnym, zwłaszcza, że nie ma dotychczas postanowień, jakimi urzędnikami są prezes i kierownik Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń i wedle jakich kategorii są płatni.

Ustawa niniejsza nie może zatem zawierać norm dla jednej kategorii urzędników Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń i nie może temsamem przesądzać kwestji należącej odrębnego uregulowania,

Nie stanie się wielkie nieszczęście, jeżeli pominie się ją milczeniem w niniejszej ustawie.

Do art. 6: Brzmienie tego artykułu odpowiada brzmieniem swem brzmieniu art. 162 projektu.

Do art. 7: Ust. 1. odpowiada art. 164. ust. 2. projektu.
" 2. " " 166. " 2. "

Skład senatów różni się:

a/ od składu senatów innych Wojewódzkich Urzędów Ubezpieczeń, ustanowionego rozporządzeniem z 28 czerwca 1922 r. /Dz.U.Śl. poz. 13/.

W myśl art. 3. jest:

1/ skład senatów uchwalających i orzekających równy.

2/ Senat składa się z przewodniczącego, członka delegowanego przez Rząd Wojewódzki /art. 6. niniejszej ustawy/, sędziego zawodowego, z dwóch przedstawicieli pracodawców i pracobiorców.

b/ niemieckiej ustawy starej:

~~SKŁAD: Przewodniczący, 2 urzędników stałych Wyższego Sądu Rozjemczego, 2 sędziów i 2 przedstawicieli pracodawców i pracobiorców.~~

c/ nowej niemieckiej ustawy:

~~SKŁAD senatu orzekającego: Przewodniczący, jeden członek stały Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń, jeden sędzia, 2 przedstawicieli.~~

Skład senatu uchwalającego: Przewodniczący, jeden członek jak art. 6. niniejszej ustawy i dwóch przedstawicieli pracodawców i pracobiorców.

Okazuje się, że projekt nowej ustawy dostosowany jest zupełnie do nowej ustawy niemieckiej.

Do art. 6: Artykuł ten dostosowany jest do brzmienia ust. 2. art. 165. ust. 2.

Do art. 9: Artykuł ten odpowiada swym brzmieniem ustawie śląskiej z 14 kwietnia 1924 r. poz. 45 zmieniono jedynie stylizację.

Nie użyto wyrażenie "ławnicy, niestali członkowie", gdyż w myśl art. 5 ławnicy są też niestałymi członkami.

Zamiast słów "biorący udział w posiedzeniach" użyto słów "za udział", dla tem dobitniejszego wyrażenia myśli i wstawiono słowa te na początek zdania z tego samego powodu.

Wypuszczone słowa "o ile mieszkają poza Katowicami", gdyż i ławnikiem mieszkającym w Katowicach należą się djety.

W zdaniu trzecim zamiast słów "o ile" dwukrotnie użytych wstawiono słowa "gdyż" i "jeżeli", gdyż słowo "o ile" używa się tylko wtedy, gdy się chce uwzględnić pewną kwotę lub pewną część potrąceń, ac tutaj nie jest zamieszczone.

Ustęp II. zastąpiono innem brzmieniem, gdyż nie mówi o sprawie, lecz o sędziach zawodowych, którzy są sprawozdawcami.

Art. 10:

Do art. 11: Pod tokiem czynności i zastępowania należy rozumieć rozporządzenie podobne do wydanego dla Wyższego Sądu Rozjemczego cesarsk. rozporządzenia z dnia 21 czerwca 1913 r. i rozporządzenia Rządu Rzeszy z dnia 13 stycznia 1919 r.

W ustawie tego nie można zmienić, gdyż jest to rozporządzenie wykonawcze.

Rozporządzenia te, ponieważ stosują się do Wyższego Sądu Rozjemczego, będzie można ewentualnie uważać za zniesione a przynajmniej będzie widocznem, czy one nadal obowiązują.

Katowice, dnia 3 kwietnia 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Lubos,

Grajek, Szymkowiakówna, Pawlas, Zuber, Juchelek, Szoppa.

Zarząd spółdzielni tej składa się z posłów Węgrzyka i Janickiego. Udziałowego kapitału posiada 18.500 zł, otrzymał zaś już 1.090.000 kredytu.

"Osada" wybudowała kilkanaście wytwornych, architektonicznie dobrze pomyślanych, lecz jeszcze niewykończonych pałacyków. Komisja uznała, że komfortowe budowle te nie odpowiadają zamierzeniom ustawy o kredycie dla spółdzielni, są zresztą w sprzeczności z tem, co ustawa ogólnopañstwowa określa jako budowle nadające się do zasiedleń kredytowych.

Sprawozdawca, po pierwszych oględzinach, oświadczył Komisji, dosłownie, że "stoimy tutaj wobec cynicznego nadużycia, - cynicznego dlatego, że nie starano się nawet zasłonić je jakim listkiem figowym." Koszty budowy są drogie. Kosztorys złożony na budowę opiewa 38 zł za metr³ budowli, podczas gdy sąsiadujące z "Osadą" "Osiedle" buduje po 30 zł, co itak nie jest budowaniem najskromniejszym. Przyczyny tej różnicy zarząd doszukuje się w lepszej gatunkowo budowie, co odpowiada po części prawdzie, bo są brane najlepsze, a więc najdroższe materiały; Komisja miała jednak prawo przypuszczać, że różnica ta wynika z kontraktu, jaki "Osada" zawarła z T-wem Akcyjnym "Strzecha Budowlana". Na mocy tego kontraktu "Strzecha" pobiera 30% od płac robocizny, a 8% od dostarczenia materiałów, względnie pozostałych na budowie wykonanych rękodzielniczych na podstawie oryginalnych rachunków /zachowując dosłowne brzmienie par.7 kontraktu./

Komisja, zapoznawszy się z tym kontraktem, uznanym przez kilku członków Komisji za niekorzystny, i stwierdziwszy, na podstawie zapytania p. posła Palarczuka, że oddano roboty "Strzesze" bez rozpisania konkursu, zainteresowała się tem T-wem Akcyjnym "Strzecha". Dochodzenia stwierdziły szereg uderzających, a wymownych faktów.

Przedewszystkiem okazało się, że jeśli w "Osadzie" w Zarządzie są pp. posłowie Janicki i Węgrzyk, to w "Strzesze" w zarządzie jest p. Węgrzyk i p. Köhler, a p. Janicki w Radzie Nadzorczej.

Okazało się następnie, że szereg osób, figurujących w "Osadzie", jako członkowie - są w "Strzesze" w Radzie Nadzorczej, lub na liście założycieli.

Okazało się również, że osoby te z wyjątkiem trzech akcyj po 500 zł, oraz architekta Köhlera i pewnego banku nie wpłaciły absolutnie nic do kasy T-wa Akcyjnego, że natomiast zarząd "Osady" składający się, pamiętajmy, z tych samych osób, wydawał "Strzesze Budowlanej" poważne kapitały tytułem awansu, tak, że prokurent tej firmy znalazł przed Komisją, iż na Nowy Rok awanse te na mające być wykonane roboty, wynosily poważną sumę 100.000 zł.

Komisja stwierdziła również, że przez "Osadę" reprezentowaną przez pp. Janickiego i Węgrzyka były wydawane zaliczki innej firmie, której założycielem, czy głównym kierownikiem jest również p. Janicki - i to w listopadzie roku zeszłego wydano 20.000 zł. na dostawy, których uskutocznienie zaczęło się dopiero w marcu. Pierwsza partja tych dostaw była tak lichego gatunku, jak twierdził poseł Węgrzyk, że zarząd w osobach pp. Węgrzyka i Janickiego był zmuszony zwrócić tę pierwszą partję p. Janickiemu, jako prezesowi firmy tarnogórskiej.

Zauważyć należy, że gdy założyciele i kierownicy "Strzechy" dali Komisji szczere i otwarte wyjaśnienia, firma tarnogórska p. Janickiego, jak i on sam, uchylili się od stanięcia przed Komisją. Dalsze zatem aifiljacje tego przedsiębiorstwa zbadać nie zostały.

Wreszcie Komisja dowiedziała się od p. Węgrzyka, że po otrzymaniu pieniędzy z kasy śląskiej, Spółka "Osada" lokowała je w jednym z pomniejszych banków zaprzyjaźnionych na 9% rocznie.

W rezultacie zapatrywanie Komisji względem spółek "Osiedle" i "Osada" strąciło po doboronaniu oględzin p. poseł Palarczyk, mówiąc: "O ile "Osiedle" można usprawniać, to nie można zrobić tego przy "Osadzie". Budowa takich obiektów, jakie tam wybudowano, absolutnie nie było w projekcie i tego ani ustawa, ani rozporządzenie wykonać nie miały na myśli.

W myśl ustawy kredyty budowlane mają być przeznaczone na budowę tanich nalych mieszkań. Nie wiem, czy do małych tanich mieszkań należą takie, jak widzieliśmy.

F. poseł Fuchs swoje spostrzeżenia z oględzin strąciło, mówiąc, że to nie przyczyni się do złagodzenia nędzy mieszkaniowej. Te komfortowe budowle spółdzielni "Osada" mogą służyć dla celów spekulacyjnych. Budowle wzniesione przez spółkę "Osada" nie noszą cech drżałności socjalnej. Takiego komfortu w subwencjonowanych przedsiębiorstwach społecznych nie uznaję. Jest to luksus."

Komisja Specjalna, przedstawiając powyższe sprawozdanie, jako pierwsze /nie obejmuje ono bowiem wszystkich spółdzielni/, starała się wyprowadzić ze swych prac konkretne wnioski, które Sejmowi jednocześnie przedstawia w trybie regulaminowym.

Komisja jednomyślnie była w uznaniu tego, że jeśli zaszły uchybienia, to część ich zapisać należy na karb tej okoliczności, że Województwo nie posiada śląskiej instytucji kredytowej. Potrzeby istnienia Śląskiego Banku Wojewódzkiego naocznie stwierdziły prace Komisji, to też Komisja i w tej sprawie, jako pilnej, postanowiła się zwrócić do Sejmu z odpowiednią rezolucją.

Katowice, dnia 5 maja 1925 r.

// Dr Kazimierz Rakowski.

Sprawozdawca Komisji.

W n i o s e k

Komisji Specjalnej, uchwalony na posiedzeniu w dniu 4 maja 1925 r. w sprawie powierzenia Komisji Specjalnej zbadania sposobu wydatkowania wszelkich kredytów uchwalonych przez Sejm Śląski na cele budowlane.

W y s o k i S e j m uchwalić raczy:

- 1/ "Komisji Specjalnej, powołanej uchwałą 6 kwietnia 1925 r. powierza się zbadanie sposobu wydatkowania funduszków, asygnowanych na budowę domów dla uchodźców, jak wogóle wszelkich innych funduszków, których Sejm Śląski przyznał kredyty budowlane." x/

Katowice, dnia 4 maja 1925 r.

Komisja Specjalna:

/-/ Dr. Rakowski, przewodniczący.

x/ Uwaga: Przy tym wniosku wnioskodawca dr Rakowski proponował również ciągnięcie kontroli na budowę gmachu sejmowego. P. Binisz - kiewicz przemawiał przeciwko temu. Przy głosowaniu inni członkowie powstrzymali się od głosowania. Pozostał jeden głos "za" i jeden "przeciw". Oba wnioski winny być przeto zgłoszone jako wnioski mniejszości:

•E/ "Rewizja /nie/ obejmuje budowę gmachu Sejmu i Województwa."

Za mniejszość komisji:

/-/ Dr. Rakowski,
przewodniczący.

SEJM ŚLĄSKI.

Komisja Specjalna.

Druk 623.

PC.

W n i o s e k

Komisji Specjalnej, uchwalony na posiedzeniu w dniu 4 maja 1925 r. w sprawie asygnowania dalszych kredytów dla spółdzielni budowlanych "Osiedle" i "Osada".

S e j m uchwalić raczy:

R e z o l u c j a:

- 1/ Sejm upoważnia Radę Wojewódzką do asygnowania spółdzielni "Osiedle" kredytów na dokończenie budowy z tem zastrzeżeniem, że spółdzielnia ta przed otrzymaniem dalszych funduszków zastosuje się do przepisów ustawy wykonawczej, w szczególności co do zabezpieczenia kapitału własnego / par. 5 i 6 przepisów wyk./.
- 2/ Sejm zaleca Radzie Wojewódzkiej wstrzymanie dalszych kredytów spółdzielni "Osada" x/ do czasu reorganizacji tej spółdzielni.

Katowice, dnia 4 maja 1925 r.

Komisja Specjalna:

/-/ Dr. Rakowski,

przewodniczący.

x/ Uwaga: Z 4-ch głosujących, za wnioskiem oświadczyło się dwóch, w tej liczbie przewodniczący, dwóch zaś przeciw. Punkt 2-gi zatem może być traktowany ewentualnie jako wniosek mniejszości. -

PC.

W n i o s e k

Komisji Specjalnej, uchwalony na posiedzeniu w dniu 4 maja 1925 r. w sprawie utworzenia Wojewódzkiej Instytucji Kredytowej.

W y s o k i S e j m uchwalić raczy:

"Wobec coraz częściej ujawniającej się potrzeby powołania do życia Wojewódzkiej Instytucji Kredytowej, Sejm, nawiązując do swej uchwały przewidującej w budżecie sumę 250.000 złotych na cele takiej instytucji, postanawia:

- 1/ utworzyć "Śląski Bank Wojewódzki",
- 2/ powołać komisję, która wypracuje statuty "Śląskiego Banku Wojewódzkiego".

Katowice, dnia 4 maja 1925 r.

Wnioskodawcy:

Komisja Specjalna:

/-/ Dr. Rakowski,

przewodniczący.

PC.

W n i o s e k

Komisji Specjalnej, uchwalony na posiedzeniu w dniu 4 maja 1925 r. w sprawie kredytów budowlanych.

W y s o k i S e j m uchwalić raczy w uzupełnieniu ustawy z dnia 12 marca 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 8, poz. 31/ poniższą rezolucję:

Paragraf 1.

Repartycja kredytów budowlanych, określonych ustawą z 12 marca 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 8, poz. 31/ odbędzie się nie na podstawie wysokości stawianych żądań, ani na podstawie kolejności zgłoszeń, lecz na podstawie posiadanego przez spółdzielnię kapitału własnego, powstałego z udziałów wpłaconych przez członków, a to biorąc za podstawę zestawienia przeciętną sumę istotnie wpłaconego kapitału przypadającego na jednego członka. A więc kooperatywa, której każdy członek wpłacił przeciętnie 75 złotych na udział będzie miała przy rozdziale kredytów pierwszeństwo przed taką, w której na jednego uczestnika przypada 74 złot.

Przepis powyższy zastosowany będzie tylko do spółdzielni, którym po raz pierwszy ma być przyznany kredyt.

Paragraf 2.

Procent od wypożyczonych kapitałów pobierany będzie w wysokości określonej przepisami artykułu 19 instrukcji dla komisji państwowego funduszu mieszkaniowego z dnia 3 lutego 1920 r. /Dz.U.R.P.Nr. 14, poz. 77/.

Paragraf 3.

Wypłata kredytów nastąpi po uprzednim zeznaniem przez pożyczającą spółdzielnię aktu rejestralnego, zabezpieczającego prawa skarbu śląskiego na hipotecę dłużniczką.

Paragraf 4.

Przepisanie tytułu własności ze spółdzielni na poszczególnego członka nastąpić może niezwłocznie po wybudowaniu domów jedynie w tych wypadkach, gdy chodzi o domy jednomieszkaniowe, zawierające pomieszczenie dla jednej tylko rodziny, oraz o ile na to pozwala ustawa danej spółdzielni. Nie wlicza się do tego mieszkania stróża. W domach zaś wielomieszkaniowych przepisanie tytułu własności może nastąpić dopiero po 10 latach od dnia ukończenia budowy. Spółdzielniom, których statuty dopuszczają wcześniejsze przepisanie tytułu własności takich domów, kredyt udzielany być nie może.

Paragraf 5.

Spółdzielnie, których członkami są posłowie lub członkowie Rady Wojewódzkiej z wyboru, nie mogą korzystać z kredytów skarbowych, udzielanych na powyższych uprzywilejowanych warunkach. x/

Paragraf 6.

W myśl powyższych uchwał Rada Wojewódzka poczyni odpowiednie zmiany w rozporządzeniu wykonawczem z dnia 29 kwietnia 1924 r.

Paragraf 7.

Uchwałę Sejmu z dnia 6 kwietnia znosi się, o ile dotyczy powstrzymania kredytów.

Katowice, dnia 4 maja 1925 r.

Komisja Specjalna:

/-/ Dr. Rakowski,

przewodniczący.

x/ Uwaga: Na 4-ch głosujących wnioskach powyższy uzyskał 2 głosy, w czem głos przewodniczącego. Ewentualnie może być traktowany jako wniosek mniejszości Komisji.

S E J M Ś L A S K I .

Załącz. 1. do druku 625.

Komisja Specjalna.
PC.

Wniosek mniejszości Komisji Specjalnej.

Do paragrafu 4-go wniosku Komisji Specjalnej został zgłoszony wniosek mniejszości /pp.Biniszkiewicza i Sikory/ tej treści:

Paragraf 4.

O terminie przepisania tytułu własności na poszczególnych członków spółdzielni decydują jej statuty.

Katowice, dnia 4 maja 1925 r.

Za mniejszość Komisji Specjalnej:

/-/ Dr. Rakowski, przewodniczący.

Komisja Szkolna.

Załącz. 1. do druku 626.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Sejmowej Komisji Szkolnej w sprawie dyskusji, dotyczącej podania Koła Polskiej Rodziny Opiekuńczej w Bielsku o subwencję na zakupno realności w Kamienicy pod Bielskiem nr. 230 na Dom Zdrowia dla dzieci Województwa Śląskiego, odbytej w dniu 7 maja 1925 r.

Koło Polskiej Rodziny Opiekuńczej w Bielsku przedłożyło Wysokiemu Sejmowi prośbę o subwencję, względnie kredyt na zakupno realności w Kamienicy pod Bielskiem nr. 230. będącej własnością inż. Jana Janosza, składającej się z 3 morgów gruntu oparkanionego z budynkami gospodarczymi i domu jednopiętrowego z 4-ma pokojami mansardowymi na drugim piętrze, zawierającego 17 ubikacyj i duże werandy, dające się przerobić na dalszych parę pokoi. Według podania posiadłość ta leży obok lasu cygańskiego u stóp góry Klimczok zdala od ruchu wszelkiego w bezpośrednim sąsiedztwie lasu własności księcia Sułkowskiego obok potoku górskiego. W ubikacjach obecnie niezamieszkałych, względnie wolnych po zakupie możnaby wygodnie pomieścić najmniej 60 dzieci, potrzebujących świeżego powietrza i kuracji. Kupno to jest tylko okazynem, gdyż właściciel z powodu wyjazdu zagranicę decyduje się tę realność sprzedać, a życzeniem jego byłoby, żeby realność ta przeszła w ręce polskiej instytucji humanitarnej. W tym wypadku gotów nawet obniżyć cenę sprzedaży. Po obniżeniu ceny realność ta kosztowałaby 85.000 zł. Kwota ta wobec obecnych kosztów budowy i wobec tego, że cały dom wolny byłby po zakupie jest stosunkowo, według orzeczenia rzeczoznawców, bardzo niską.

Komisja Szkolna w dyskusji nad podaniem orzekła jednogłośnie, że realność ta nadawałaby się na powyżej wspomniany cel. Po dyskusji uchwaliła jednogłośnie zwrócić się z prośbą do Konwentu Senjorów, względnie do Izby Sejmowej, by przez uchwalenie rezolucji odpowiedniej upoważnili p. Wojewodę do zakupu powyżej wspomnianej realności z funduszów Województwa Śląskiego. Komisja Szkolna upoważniła zastępcę przewodniczącego Komisji p. Obrzuta, by przygotował w porozumieniu się z Konwentem Senjorów odpowiednią rezolucję, którą przedłożonoby Wysokiemu Sejmowi do łaskawego uchwalenia.

Katowice, dnia 7 maja 1925 r.

Sprawozdawca komisji:

/-/ Obrzut.

Drugie sprawozdanie Komisji Specjalnej powołanej do zba -

dania Spółdzielni Budowlanych.

Na posiedzeniu dnia 18 maja 1925 r. Komisja Specjalna ustaliła dalszy plan swej działalności, która zgodnie z opinią Konwentu Senjorów winna objąć była całokształt działalności 17-tu Spółdzielni Budowlanych, objętych komentarzami do budżetu śląskiego na rok 1925 /druk 611, str. 10/.

Na wniosek podła Palarczyka, poparty przez posła Fuchsa, komisja w myśl opinii Konwentu Senjorów

- 1/ postanowiła uznać badanie spółdzielni "Osada" i "Osiedle" za ukończone /NN - 14 i 15 pomienionego spisu/ i do nich nie powracać, chyba w razie ujawnienia nowych faktów,
- 2/ postanowiła nie poddawać badaniu tych spółdzielni, które nie zużyły kredytów na budowę jednego mieszkania powyżej 10.000 zł., uważając, że ten umiarkowany rozmiar kredytu świadczy dostatecznie o prawidłowej gospodarce danych spółdzielni. Są to spółdzielnie:

Nr. 2 Robot. Stow. Spoż. Życie w Czechowicach,

" 5 Spółdzielnia Kolejowa w Czechowicach,

" 6 Spółka Osadnicza w Bąkowie,

" 8 Spółdzielnia Budowlana w Kozłowej Górze,

" 9 T-wo. Budowlano Osadnicze w Janowie,

" 10 Osadnicza Spółka Budowlana w Rybniku,

" 11 Stowarzyszenie Osadnicze w Tarnowskich Górach,

" 17 Spółdzielnia Zachęta w Mysłowicach,

- 3/ postanowiła poddać oględzinom na miejscu oraz badaniu spółdzielnie następujące:

Nr. 1 Spółdzielnia Budowy Pomieszek w Cieszynie,

" 3 Urzędnicza Spółka Budowlana w Bielsku /w międzyczasie już zbadana/,

" 4 T-wo Osiedli Urzędniczych w Bielsku / w międzyczasie już zbadana/,

" 7 Stowarzyszenie Budowlane w Lublińcu,

" 12 Towarzystwo Budowlane w Katowicach,

Na życzenie, wyrażone przez p. posła Sikorę, postanowiono poddać badaniu dwie poniższe spółdzielnie prowincjonalne, jakkolwiek rozmiar udzielonych im kredytów okazał się niższym od normy 10.000 zł. na jedno mieszkanie. Są to spółki:

Nr. 13 "Chatka" w Wielkich Piekarach, oraz

" 16 Obywatelska Spółka Budowlana w Skoczowie.

Zamierzoną w tym zakresie pracę rewizyjną komisja wykonała w 4-ch dalszych posiedzeniach, przy współudziale posłów Palarczyka, Rakowskiego /Ch.D./ Fuchsa, Schoppy /Klub Niemiecki/ Sikory i Obrzuta /N.P.R./. Z Klubu P.P.S. poseł Bi-niskiewicz oświadczył, że od dalszego udziału w pracach komisji się uchyła.

Dnia 6 maja rb. komisja poddała oględzinom dwie spółki budowlane w Bielsku, mianowicie "Urzędniczą Spółkę Budowlaną" oraz "T-wo O-siedli Urzędniczych".

I/ Po wysłuchaniu zarządu "Urzędniczej Spółki Budowlanej w Bielsku", oraz obejrzeniu domów przez nią wykonanych ustalono:

Typ budowy domów jest bardzo praktyczny, skromny, lecz wygodny. Daje możliwość w razie potrzeby odnajęcia pokoi na pierwszym piętrze. Członków liczy 24, założona 27 maja 1924 r., statutowo należeć mogą do niej tylko funkcjonariusze państwowi. Wysokość udziału 50 zł., wpłacone udziały wynoszą 2.630 zł. W budowie domów 8, jednego typu, z czego 3 już skończone i zamieszkałe. Wpłaty członków na udziały wynoszą 30.425 zł. Stwierdzono, że spółka niektóre domy już sprzedała członkom. Na domach tych Województwo zabezpieczonem nie jest. Członkowie zaczęli już spekulować, mianowicie sublokator jednego /nie chrześcijanin/ płaci podobno 150 zł. miesięcznie za pierwsze piętro, podczas gdy cała rata amortyzacyjna wynosi 100 zł. miesięcznie. Spółka zasługuje na poparcie pod warunkiem niezbędnych zmian statutowych.

II/Po wysłuchaniu członka zarządu, p. Nikla, komisja co do "Towarzystwa Osiedli Urzędniczych" ustaliła:

Towarzystwo buduje bardzo drogo, rzekomo na podstawie kontraktu konkursowego firmy Szatanek i Hanausek. - Członków 33. Udział 10 /dziesięć/ złotych. Kapitał udziałowy 330 zł. Buduje 5 luksusowych willi w Aleksandrowicach. Wybór miejsca nieszczęśliwy. Będą musieli budować własne linje wodociągowe, kanalizacyjne i elektryczne. Przewidziane 6 mieszkań a nie 10, jak podano w urzędowym sprawozdaniu. Mylna jest również informacja Urzędu Wojewódzkiego, że wpłacone udziały wynoszą 12.500 zł. Może to dotyczyć ewent. kwot na budowę złożonych. Budują dla siebie tylko członkowie zarządu i rady.

Dnia 18 maja komisja poddała oględzinom spółdzielnię "Towarzystwo Budowlane w Katowicach". Jest to spółka licząca poważną liczbę 312 członków z różnych sfer społecznych, przeważnie drobnych urzędników, zarejestrowana 22 marca 1924 r. Spółdzielnia ta nabyła w Ligocie Pszczyńskiej obszerny plac /24 tysiące kwadr. metrów/ na budowę dwudziestu sześciu domów z dachami ogródkami i wystawiła 3 domy /w tem jeden podwójny/. Pomijawszy pewne zastrzeżenia architektoniczne, na które zwrócił uwagę członek komisji, p. Sikora, komisja jednogłośnie uznaje budowę tych domów za nader celową i zupełnie odpowiadającą zamierzeniom ustawy. Są to mieszkania skromne, ale przestronne, widne, higieniczne, budowa ta wykonana tanio, lecz porządnie. Ze statutowych spółdzielni i ze specjalnych przedstawionych komisji warunków przydziału domów członkom wynika, że spółdzielnia i jej członkowie dalecy są od spekulacyjnego wyzyskania kredytów skarbowych. Wobec wielkiej liczby członków, przydział domów odbywa się przez losowanie. Przepisanie zaś tytułu własności na poszczególnego członka zamieszkałego w danym budynku, odbędzie się dopiero wtedy, gdy członek ten spłaci spółce 2/3 ceny kupna. Te dwa punkty zasadnicze cechują spółkę jako w pełnym znaczeniu słowa spółdzielnię, wykonane zaś już domy wykazują, że spółka potrafi realizować idee przewodnią ustawy o budowie tanich mieszkań. Zasługuje zatem w zupełności na dalszy kredyt.

Dostrzeżona przez komisję wada - nieskanalizowanie terenu, mogąca powodować miejscami gromadzenie się wilgoci, zostanie przez spółdzielnię usunięta przez prace kanalizacyjne już rozpoczęte w związku z budowlami wznoszonymi obecnie w sąsiedztwie przez Kolejową Kasę Chorych.-

Towarzystwo Budowlane w Katowicach posiada własnego kapitału udziałowego 13.500 zł. Pierwsza spłata na udział wynosi 50 zł., następnie co miesiąc 20 zł. aż do pełnego udziału w wysokości 300 zł. Odpowiedzialność podwójna, t.j. 600 zł.

Dnia 19 maja komisja poddała szczegółowemu badaniu i oględzinom na miejscu "Spółkę Budowlaną w Lublińcu".

Spółka istnieje od 1919 roku i liczy obecnie 234 członków. Posiada znaczny majątek własny w postaci 113 mórg ziemi o 15 - 20 minut pod miastem, w poło-
żeniu idealnie nadającym się na wybudowanie kolonii podmiejskiej. Pozatem 3/4 morgową parcelę w śródmieściu. Wartość gruntów wynosi około 40 tysięcy. Wysokość udziału wynosi 200 zł. - Spółka wybudowała dwa domy bliźniacze /po 2 mieszkania każdy/, ze stajenką i chlewkiem dla każdego mieszkania. Budowę domów oddano na podstawie rozpisanego konkursu i ostateczna zapłata kosztów budowy następuje po całkowitem ukończeniu budowy. Koszta budowy jednego budynku wynoszą 15.000 zł. Każde mieszkanie składa się z dwóch pokoi i kuchni na parterze oraz jednego pokoju na piętrze. Do każdego mieszkania spółka zamierza przydzielić po 2 mórgi pola. Przydział następuje według tego, który z członków może najwięcej wnieść na cele kupna kapitału własnego, aby w ten sposób spółka mogła niezwłocznie przy-
stąpić do dalszej budowy nowych domów. Zapisanie tytułu własności na członka nastąpi po całkowitej spłacie długów spółdzielni. Postanowienia te w całej pełni charakteryzują dodatnio jej program.

Przy badaniu ksiąg komisja przekonała się, że spółka otrzymała nie 50 tysięcy kredytu, jak podaje sprawozdanie przedłożone Sejmowi przy budżecie, lecz 40 tysięcy. W ten sposób zeszłoroczne kredyty nie zostały całkowicie wyczerpane jak to Sejmowi sprawozdanie budżetowe mylnie przedstawia. Kredyt wzięty na bu-
dowę jednego mieszkania w Lublińcu, wynosi zatem 10.000 zł. i nie było rzeczowej podstawy dla kontrolowania Spółki Lublinieckiej.

Komisja pozatem z wielkiem zdumieniem przyjęła do wiadomości fakt, że spółce został nie tylko obciążony kredyt już przyznany /z 50.000 na 40.000 zł.-/ ale wogóle dalsze kredyty zawarunkowane wycofaniem się z idealnie dobrego terenu podmiejskiego i przeniesieniem działalności do śródmieścia. Wobec tego, że ta nielogiczna taktyka nie tylko powstrzymała spółkę od dalszej pożytecznej działal-
ności, ale spowodowała ją już do rozpoczęcia rozsprzedaży swej nieruchomości, oraz do pertraktacji o odstąpienie domów już wybudowanych, - komisja, jednogłośnie uznawszy pracę spółki za celową i godną wszelkiego poparcia, za-
pewniła jej władze, że o bezpodstawnym zarządzeniu /NB. w ustnej formie zakomuni-
kować/ poinformuje Sejm i że komisja z całym naciskiem poprze podanie spółki o dalsze kredyty. Żądanie Województwa, aby spółka miała się postarać o inne te-
reny budowlane a tem samem wyzbyć się wybornego terenu własnego, nie wytrzymuje krytyki.

Komisja nie omieszkła przytem zainteresować się okolicznościami, które sprawiły, że z przyznanego spółce kredytu 50.000 zł. spółka istotnie otrzymała tylko 40 tysięcy. Zarząd spółki dał w tym względzie wyjaśnienia najzupełniej uzasadnione. Nie podejmował całej przyznanej sumy, ponieważ uważał, że należy podnosić częściowo w miarę naglących wypłat. Nie uważał za stosowne czynić tak jak niektóre z omówionych już spółdzielni, które podjętymi pieniędzmi ze skarbu śląskiego uprawiały spekulację, lokując je w bankach i banczkach na procent wielokroć wyższy niż za nie płaciły Województwu. Zwróciwszy się zaś pod koniec ro-
ku 1924 o pozostałe 10 tysięcy, spółka napotkała przy odbiorze na formalności nie do przewyciężenia. W konkluzji komisja stwierdza, że spółka w Lublińcu zasługuje na pełne poparcie i kredyt i że praca jej jest celowa i stosuje się do usta-
wy sejmowej. Wydany jej kredyt uważać należy za dobrze użyty.

Dnia 20 maja 1925 r. komisja poddała oględzinom spółdzielnię p.t. "Oby-
watelska Spółka Budowlana" w Skoczowie na Śląsku Cieszyńskim. Spółka posiada własnego udziałowego kapitału około 4.000 zł., wysokość udziału wynosi 50 zł., członków jest do 40, przeważnie właściciele miejscowych posesji.

Spółka zakupiła na parcele budowlane około 40⁺ arów płacąc po 6 zł. za ar. Przedstawia to 4 spore parcele na dony z ogrodami. Na zakup parcel i materiału zaciągnięto pożyczkę ze skarbu śląskiego w sumie 15.000 zł., na co spółka dała zabezpieczenie hipoteczne na swej realności.

Rewizja spółki została spowodowana informacją, że spółka jakoby nie buduje sama, lecz obraca kredytami ze skarbu śląskiego, wypożyczając je prywatnym właścicielom na budowę. W tym też kierunku poszły badania komisji. Okazało się przytem, że spółka istotnie wypożyczyła swym członkom na cele budowy pewne sumy, — sumy te jednak obracają się w granicach własnego kapitału udziałowego spółki, nie mogą zatem w danym wypadku podlegać krytyce. Tembardziej, że wyniki tej akcji są jaknajlepsze. Spółka wypożyczyła dziewięciu swym członkom sumy nie dochodzące łącznie do 5.000 zł. na 4 % rocznie, na dokonczenie rozpoczętej budowy i na nadbudowę parterowych domów. Jedna z tych pożyczek już została zwrócona a ogólne wyniki są jaknajlepsze. Na życzenie członka komisji, p. Fuchsa, stwierdzono, że dzięki tym pożyczkom jest już zamieszkałych nowych mieszkań 3 po 2 pokoje z kuchnią, oraz w przygotowaniu jest willa z dwoma mieszkaniami, oraz dwa dalsze mieszkania. Niestety z powodu braku kapitału roboty dalsze zostały przerwane.

Spółka dąży do wybudowania pewnej ilości domów, które zamierza rozsprzedać za gotówkę i przystąpić do budowy dalszych domów. Kwestja mieszkaniowa w Skoczowie sprowadza się do faktu, że istnieje dwanaście wypadków, gdzie w jednej izbie zamieszkuje po dwie rodziny, łącznie liczące kilkanaście osób, a ciasnota zmusza dzieci do sypiania pod łózkami osób starszych. Spółka oblicza, że kosztem kredytu kilkunastu tysięcy złotych kwestja mieszkaniowa w Skoczowie całkowicie by rozwiązać się dała.

Komisja uważa działalność spółki za pożyteczną i zasługującą na dalsze kredyty.

Rewizję "Spółdzielni Budowy Pomieszek w Cieszynie" komisja przeprowadziła dnia 20 maja 1925 r. Spółdzielnia została założona 19 lutego 1908 roku. Liczy członków 136 /w czen 51 po stronie czeskiej/ posiada poważny majątek własny w postaci nieruchomości dochodowych w Cieszynie zarówno po polskiej, jak czeskiej stronie. Majątek po stronie czeskiej jest przedmiotem sporu, — majątek po stronie polskiej /kamienica dochodowa przy ul. Bielskiej/ przedstawia wartość do 50.000 zł. Kapitał udziałowy wpłacony wynosi około 10.000 zł. Spółdzielnia nie posiada własnej parceli budowlanej. Kredyty, otrzymane ze skarbu śląskiego wydano członkom na budowę willi na ich prywatnych parcelach. Wybudowano 4 wille, po 3 — 4 pokoje na parterze i po 3 na górze. Zabezpieczenie hipoteczne dane jest dotychczas dopiero w jednym wypadku na rzecz spółdzielni. Wille są na ukończeniu. Do ostatecznego ukończenia członkom potrzeba jeszcze około 25.000 zł. — Przydział willi ma się dokonywać w miarę kolejności należenia willi do spółki.

Komisja nie mogła jednomyślnie stwierdzić, że działalność spółki idzie po linii zamierzeń ustawy sejmowej, własny jednak posiadany przez spółkę poważny majątek chroni ją przed zarzutem chęci jednostronnego korzystania z publicznych funduszy tembardziej, że spółka oświadczyła gotowość płacenia skarbowi śląskiemu nie 1 % lecz 4 — 6 %, przy wcześniejszym terminie zwrotu pożyczonych kapitałów. Komisja zatem jest za udzieleniem spółce kredytów na wykończenie prac rozpoczętych, pod warunkiem wszakże, że kapitał pożyczony ulegnie zwrotowi najdalej w okresie dziesięciu lat, — że oprocentowany będzie na 4 — 6 %, oraz że zabezpieczony zostanie na majątku nieruchomym spółki.

O wyniku oględzin w Wielkich Piekarach referent zamierza podać Sejmowi relację ustną.

Na tem komisja swe rewizje zakończyła. W toku rewizji nastąpiły się momenty ogólniejszego znaczenia.

Przedewszystkiem zauważono, że przepis paragrafu 7 rozporządzenia Rady Wojewódzkiej z dnia 29 kwietnia 1938 r. nie był w poważnych wypadkach stosowany. Przepis ten powiada, że "grunt zajęty pod budowę nie może być w żadnym wypadku ~~z~~przyjęty wyżej niż 25 % kosztów zamierzonej budowy".

Wynika z tego, że jeśli są spółki, w których n.p. wartość gruntu wynosi 30.000 na parcelę i budowa sama drugie 30.000, to w myśl przepisów ustawy wartość gruntu może być przyjęta tylko za 7.500 zł., co łącznie z budową czyni nie podstawę do udzielania kredytu 60.000 lecz 37.500. Pozostałe 22.500 winny być wniesione przez spółdzielnię w gotówce i Urzędowi Wojewódzkiemu nie wolno na obiekt taki udzielić więcej niż 37.500 /mniej 5 % udziałów/ t.j. 35.650 zł. Wydanie wyższych kredytów sprzeczne jest już nie tylko z duchem, ale wręcz z literą prawa. Pominięcie przepisów paragrafu 8 również wymaga wyjaśnienia. Komisja musi dalej z przykrością zwrócić uwagę na brak ścisłości w informacjach podanych Sejmowi do budżetu. Wypadki takie jak przytoczony powyżej w Lublińcu, gdzie sprawozdanie władz powiada, że spółka otrzymała 50.000 zł. kredytu, a komisja stwierdza, że spółka otrzymała tylko 40.000, - wypadki takie nie powinny się zdarzać. Jak również i informacje równie błędne jak ta, gdy sprawozdanie Sejmowi przedłożone mówi, że w Cieszyńsku buduje się 6 mieszkań, gdy tymczasem na miejscu komisja znajduje ich tylko 4, lub że w Bielsku buduje się 10, podczas gdy zarząd spółdzielni wykazuje komisji, że nie 10 lecz tylko 5.

Dla ułatwienia przeglądu i wyprowadzenia ostatecznych wniosków, referent Komisji Specjalnej, dzieli kredyty wydane spółdzielniom na trzy grupy. Do pierwszej zalicza kredyty, których celowe użytkowanie jest niewątpliwe i gdzie każdy wydany grosz przyniósł korzyść społeczną w myśl zamierzeń ustawy sejmowej, do drugiej te, których zużycie nastrocza jeszcze poważne zastrzeżenia, do trzeciej wreszcie te, co do których jest niewątpliwe, że zamierzenia i brzmienie ustawy zostały wyłączone a same fundusze rozmięły się z celem.

Do pierwszej kategorii należy na szczęście najwięcej spółek, ale nie - stety najmniej kredytów, mianowicie tylko 848.000 zł.
/są to spółki NN - 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17/.

Do drugiej /spółki NN - 1, 13, 15/ 1.896.000 zł.

Do trzeciej /spółki NN - 4 i 14/ 1.227.000 zł.

Ogólny rezultat zatem niewesoły ^{ch}zaledwie ćwierć przeznaczony na cel społeczny funduszy doszła niewątpliwie do swego przeznaczenia. Trzecia część funduszy zagarnęła jawna, niedająca się niczem usprawiedliwić chęć skorzystania z publicznych funduszy na cele prywatne, reszta nosi charakter niezastosowany do ustawy jakkolwiek niepozbawiony pewnych korzyści społecznych.

Przyczyn tego należy doszukiwać się przedewszystkiem w tem, że każde zrzeczenie prywatnie spekulacyjne, byleby nazywało się spółdzielnią, uznano za godne wszelkich przywilejów, jakim jest niewątpliwie udzielenie kredytu na 1 procent na 35 lat. Smutne doświadczenia z pseudo spółdzielniami, które zawiązywały się na to, aby z publicznego grosza pod pretekstem kooperacji wyssać największe sumy dla momentalnego rozdzielania łupu pomiędzy swych członków, - te doświadczenia winny nas skierować ku problemowi zasadniczemu; wszak chodzi Sejmowi Śląskiemu nie o to, aby otrzymywały zasiłki tak zwane spółdzielnie, lecz o to, aby jaknajtańszymi kosztami wybudować jaknajwięcej mieszkań. Dlatego też zmiany ustawy w tym kierunku winny sprawę jasno postawić. Da się to uczynić, gdy się przyjmie za normę, że

1/ na jedno mieszkanie jednopokojowe z kuchnią nie daje się więcej, jak 10.000 zł. oraz, że

- 2/ nie tylko spółdzielnie winny korzystać z kredytów, ale bardziej jeszcze gminy, gdyż gminy mogą najlepiej zabezpieczyć udzielony kredyt, mogą go udzielić i osobom prywatnym, pobudzając przez to prywatne kapitały, że wreszcie
- 3/ nie należy robić ograniczeń spółdzielniom, czy one same mają budować na własny rachunek, czy też wydawać kredyty. Uczy nas przykład małego Skoczowa, że drobną kwotą wypożyczoną we właściwym czasie i we właściwe ręce można zdziałać bardzo wiele.

Kończąc sprawozdanie o pracach komisji, które najeżone były trudnościami niepowszedniej miary, referent zaznacza, że nie uważał za możliwe omawiać w sprawozdaniu niektóre sprawy, których śledztwo wprowadzić dotknęło, lecz niezupełnie wyjaśniło, że raczej iniejątywie samego Sejmu pozostawia pełne ich oświeślenie i ocenę.

Katowice, dnia 2 czerwca 1925 r.

Sprawozdawca Komisji Specjalnej:

/-/ Dr. Rakowski.

SEJM ŚLĄSKI.

L. dz. 315/25.

Druk 628.

Śląska Rada Wojewódzka
L.R.W. 322/1.

Katowice, dnia 28 maja 1925 r.

Dot: Projekt ustawy w sprawie
zmiany ustawy z 23.I.1924 w
przedmiocie uposażenia funkcyj-
narjuszów Województwa Śląskie-
go, tudzież funkcyjnarjuszów
komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3,
poz. 12/.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

PC.

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy z 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcyjnarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcyjnarjuszów komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 26 maja 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

/-/ Bilski.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

w sprawie zmiany ustawy z 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcyjnarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcyjnarjuszów komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/.

Par. 1.

Do artykułu 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/ w przedmiocie uposażenia funkcyjnarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcyjnarjuszów komunalnych dodaje się ustęp trzeci następującej treści:

O ile chodzi o lekarzy zakładów dla umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu dodatek określony w ustępie drugim podwyższa się o 30 % ponad dodatek poborowy przez owych urzędników, płatnych ze Skarbu Śląskiego.

Par. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 lipca 1925 r.

U z a s a d n i e n i o .

Etat osobowy dla lekarzy psychj. zakładów dla umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu, przyjęty i zatwierdzony uchwałą Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 2. 12. 1924 r. L.R.W. 809 ustalił dla lekarzy uposażenie służbowe następujących grup urzędników państwowych:

1 dyrektor - lekarz	grupa V
2 prymarjusz	" VI
3 sekundarjusz	" VII
1 asystent	" VIII

razem: 7 lekarzy.

W obu wyż. wymienionych zakładach było dotąd prócz dyrektorów tylko 2 lekarzy.

Na trzykrotnie rozpisany konkurs zgłosiło się tylko 3 lekarzy, z których jeden nie mógł się wykazać potrzebnymi świadectwami, drugi zaś, mianowany przez Śląską Radę Wojewódzką zrezygnował z objęcia posady, trzeci zaś nie posiadał weryfikacji dyplomu w Polsce.

Ponieważ uposażenie służbowe przywiązane do powyższych grup mimo różnych innych beneficjów jest w stosunku do ciężkiej i odpowiedzialnej pracy zawodowej zbyt niskie i niższe znacznie od uposażenia służbowego, jakie pobierają lekarze w instytucjach prywatnych i w lecznicach Spółek Brackich, żaden przeto lekarz nie chce objąć wolnej posady.

Że tak jest w istocie, najlepszym tego dowodem jest, że mimo, że wszyscy lekarze zakładów psychj. z dniem 1 stycznia br. otrzymali uposażenie służbowe wyższych grup, że im przyznano ryczałt roczny za podróże prywatne państw. Środkami komunikacyjnymi /od 100 - 80 zł/ a oraz, że przyznano lekarzom bezpłatne mieszkanie, opał oraz deputat z mleka, wszystko to jednak jest szczupłe w stosunku do uposażeń lekarzy psychj. w prywatnych instytucjach, skutkiem czego na posady w zakładzie nie reflektują.

Stan obecny grozi wprost katastrofą dla obu zakładów, jeżeli się zważy, że w Lublińcu z wyżej wymienionych powodów prosili o zwolnienie ze służby prymarjusz Dr. Typrowicz z dniem 1 maja /i sekundarjusz Dr. Ratka/ z dniem 1 czerwca/, pozostawiając zakład, z wyjątkiem dyrektora, bez lekarza.

30 % dodatek mógłby skłonić lekarzy do wstąpienia do służby w zakładach dla umysłowo chorych.

Art. 10 ustawy z dnia 9.10. 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ zastosowanej śląską ustawą z dnia 23.1. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/ do urzędników płatnych ze Skarbu Śląskiego przewiduje przyznawanie funkcjonarjuszom specjalnych dodatków, uzasadnionych szczególnymi właściwościami służby przez Radę Ministrów.

Ponieważ chodzi w przyszłości o podwyższenie budżetu, zatwierdzić mającego się przez Sejm, do uchwalenia noweli kompetentnym jest Sejm Śląski.

30 % dodatek nie obciąża w roku 1925 budżetu, albowiem etat przewiduje uposażenie dla 14 lekarzy, a obecnie zatrudnionych jest 5 lekarzy. Dodatek ten pokrywany w roku 1925 będzie z różnicy między przewidzianym uposażeniem i rzeczywistym wydatkiem uposażeń.

Komisja Budżetowa.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej

w sprawie wniosku Komisji Szkolnej, dotyczącego zakupna domu w Kamienicy
na sanatorium dla dzieci.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 19 maja br. rozpatrywała wniosek Komisji Szkolnej, dotyczący zakupna w Kamienicy domu na sanatorium dla dzieci, którego cena wraz z 3 morgami ziemi wynosi 99.000 zł.

Komisja stwierdziła, że nie może przyznać nowych kredytów na opiekę społeczną poza kredytami objętymi budżetem na rok 1925. ze względu na deficyt budżetowy, była jednak zdania, że w ramach uchwalonego budżetu może dom zakupić Urząd Wojewódzki po zbadaniu domu przez własnych rzeczoznawców i przez lekarzy, czy cena odpowiada wartości rzeczywistej i czy ten dom wogóle się nadaje na cel zamierzony.

Skonstatowała również Komisja Budżetowa, że domem tym interesuje się także Polski Czerwony Krzyż, okręg śląski, który gotów jest dom ten zakupić wspólnie z Polską Rodziną Opiekuńczą w Bielsku.

Z tych powodów uchwaliła Komisja Budżetowa odesłać wniosek Komisji Szkolnej Radzie Wojewódzkiej do załatwienia w ramach budżetu na rok 1925., przyczem zwróciła jej uwagę na zamierzoną akcję Polskiego Czerwonego Krzyża.

Katowice, dnia 22 maja 1925 r.

// Ks. Eug. B r z u s k a,

Referent.

I n t e r p e l a c j a

Klubu Ch. D., K.P.R. i Kath. Volkspartei.

W Katowicach istnieje od roku 1874 parafia tak zwana starokatolicka, która obecnie nie jest prawowicie obsadzona. Że stosunki tam nie są uporządkowane, wynika choćby stąd, że w niedzielę, dnia 8 marca rb. odczytano w kościele t. zw. starokatolickim w Katowicach, stolicy Województwa Śląskiego, z ambony list pasterski "an die altkatholischen Gemeinden D e u t s c h - l a n d s" /cfr. notatkę "Co na to władze." w "Polaku" nr. 59 z dnia 12 marca 1925/.

Stwierdzamy co następuje:

Tak zwani starokatolicy na terenie dawniej pruskim nie są prawnie uznani ani jako kościół ani jako związek religijny w myśl par. 17 A.L.R. II. 11 i art. 113 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej albo art. 93,1 Konwencji Genewskiej, o ile tam mowa o "culte". Uznana jest tylko ich parafia w myśl tego samego artykułu Konwencji Genewskiej na podstawie dekretu erekcyjnego z dnia 7 listopada 1874 /cfr. Amtsblatt der Kgl.Regierung zu Oppeln 1874, nr. 48/ jakoteż ustawy o starokatolickich gminach kościelnych z dnia 4 lipca 1875 /G.S.333./

Ponieważ miarodajne tu powszechne prawo krajowe uznaje parafje tylko dla członków Kościołów czyli Wyznań publicznie przyjętych /par. 237 A.L.R. II,11/, a takimi są na terenie dawniej pruskim jedynie i wyłącznie Kościół Katolicki i Kościół Ewangelicki /cfr.patent królewski z dnia 30 marca 1847 - G.S. 121-/ , powyżej wspomniany dekret erekcyjny z dnia 3 listopada 1874 wyraźnie zaznacza, że parafia, o którą tu chodzi, jest wobec prawa katolicką - "eine katholische Parochie unter dem Namen altkatholische Parochie Kattowitz".

Podobnie i judykatura pruska t.zw. starokatolików konsekwentnie traktuje jako katolików, dopóki formalnie podług obowiązujących w tym względzie przepisów prawnych z Kościoła katolickiego nie wystąpią /cfr.Entsch. des Obertribunals z dnia 18 września 1874 - tom 73, str. 1nn.- jakoteż Entsch. des Oberverwaltungsgerichts z dnia 14 maja 1890 - tom 19, str. 210 - i z dnia 26 listopada 1911 - tom 61, str. 93n.-/

Parafje katolickie podlegają biskupowi djecezjalnemu w myśl paragrafów 115, 116, 120, 121 A.L.R. II, 11. Podług paragrafu 169 tej samej części powszechnego prawa krajowego biskup zagraniczny nie może wykonywać bezpośredniego nadzoru nad majątkiem kościelnym w kraju położonym. Duchowni zaś, którzy wykonują tu funkcje urzędowe, choć nie posiadają tu prawa obywatelstwa, według paragrafu 258 A.L.R. II, 11 podlegają nadzorowi tutejszej władzy kościelnej. Co dopiero zawarty konkordat znowu przewiduje w art. IX, że żadna część Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie zależała od biskupa, którego siedziba znajdowałaby się poza granicami Państwa Polskiego.

Skoro t.zw. starokatolicy na Górnym Śląsku nie są prawnie uznanym Kościołem o własnej hierarchji, niema żadnej osobnej dla nich djecezji. Aż do wejścia w życie konkordatu istnieją na terenie dawniej pruskim tylko djecezje, utworzone bullą papieską "De salute animarum" z dnia 16 lipca 1821, która aż do ogłoszenia nowej konstytucji niemieckiej była w Prusiech "als bindendes Statut der katholischen Kirche des Staates von allen, die es angeht, zu beobachten" /G.S.113/. Wynika stąd, że parafia t.zw. starokatolicka w Katowicach, będąc w pojęciu prawnem katolicką, prawnie podlegać może jedynie Ordynariuszowi tutejszemu, tj. obecnie Administratorowi Apostolskiemu.

Wyciągając tę konsekwencję prawną, nie myślimy naruszać wolności samienia t. zw. starokatolików, lecz pragniemy tylko zatrześć ostatni ślad walki kulturalnej w Katowicach i zamknąć zarazem szczelinę, przez którą nielegalne sekcierstwo na Śląsk nam się wdziera.

Wobec stanu prawnego powyżej wyłuszczonego zapytujemy się jako posłowie katoliccy Pana Wojewody, czy Pan Wojewoda jest gotów traktować parafję t. zw. starokatolicką w Katowicach w myśl ustaw w tym względzie obowiązujących i przyznać nadzów kościelny nad nią Administratorowi Apostolskiemu z tem, że ktokolwiek po takim orzeczeniu urzędowym tej Władzy Kościelnej nie chciałby uznać, powinien z Kościoła Katolickiego w formie legalnej wystąpić.

Katowice, dnia 16 marca 1925 r.

/-/ Korfanty, Dr. Pant, Sikora, Omańkowska, Dr. Rakowski, Kędzior, Jankowski.

Schoppa, Kaczmarczyk, Janicki, Mędlewski, Obrzut, Pronobis, Mathea,

Sobota, Goldmann, Palarczyk, Łukaszek, Szusćik, Węgrzyk, Grajek,

Szymkowiakówna, Kempka, Lubos, Zuber.

Odpowiedź p. Wojewody.

Województwo Śląskie

Liczba Ad. 941/27.

Dot: Starokatolicka gmina
paraf. w Katowicach.

Do

Katowice, dnia 22 kwietnia 1925 r.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Na interpelację Klubów Ch.D., N.P.R. i Katholische Volkspartei w sprawie starokat. parafji w Katowicach udzieloną mi pismem z 17 marca 1925 r. L. 199/P.C. mam zaszczyt przesłać następujące wyjaśnienie:

Powód do powstania społeczności religijnych starokatolików dały uchwały soboru Watykańskiego odbytego w roku 1870 o supremacji Papieża i o dogmacie jego nieomylności. Pewna część katolików z kilku teologami i kanonistami na czele nie poddała się uchwałom soboru Watykańskiego i przybrawszy miano "starokatolików" stanęła w opozycji do reszty kościoła katolickiego. Rząd niemiecki popierając ten ruch zezwolił w roku 1873 na utworzenie własnej diecezji dla starokatolików i zezwalał w porozumieniu z biskupem tej diecezji na tworzenie odrębnych gmin parafjalnych dla starokatolików.

Pierwszego ustawowego uznania starokatolickich związków jako odrębnych społeczności religijnych w łonie kościoła katolickiego, należy się dopatrywać w ustawie o prawie starokatolickich społeczności kościelnych do kościelnego majątku, z dnia 4 lipca 1875 r. Zb.U. str. 333.

Wobec tego należy wedle przepisów państwowych starokatolików uważać za prawnie uznaną społeczność religijną w ramach kościoła katolickiego, posiadającą własny ustrój hierarchiczny, zupełnie niezależny od hierarchji kościoła rzymsko katolickiego.

Starokatolicka gmina parafjalna w Katowicach opiera swój byt na dekre- cie erekcyjnym Rejencji Opolskiej z dnia 3 listopada 1874 Nr. 1124, wydanym na mocy upoważnienia Ministerstwa dla spraw duchownych, naukowych i medycynalnych, a ogłoszonym w "Amtsblatt der Kgl. Regierung w Opolu" z 27.XI. 1874 Nr. 46. Pa- rafja ta obejmuje starokatolików zamieszkałych w powiatach katowickim i bytomskim i należała aż do podziału Górnego Śląska do starokatolickiej djecezji z siedzibą w Bonn.

Skutkiem podziału Górnego Śląska powinna była parafja ta dostosować swą organizację w myśl art. 93 ust. 2. Konwencji Genewskiej do zmienionych warunków prawno - państwowych, czego jednak nie uczyniła. Mimo to związek między wspo- mnianą parafją a biskupem w Bonn faktycznie rozluźnił się, czemu należy przypisać próby opanowania tej parafji w lecie ubiegłego roku przez czynniki postronne.

Obecnie starokatolicka parafja w Katowicach znajduje się poza obrębem djecezjalnym, a dotychczasowy biskup Dr. Moog nie może jako biskup zagraniczny wykonywać nad nią zgodnie z postanowieniami paragr. 135, 136 i 169 cz. II.11. powsz.prawa kraj. żadnej władzy i jurysdykcji.

Powołana na wstępie interpelacja domaga się oddania pod nadzór Admini- stracji Apostolskiej starokatolickiej parafji w Katowicach, powołując się na po- stanowienie art. IX. Konkordatu zawartego ze Stolicą Apostolską oraz na to, że starokatolicy nie są prawnie uznanym kościołem o własnej hierarchji.

Żądanie to nie może być wykonane, ponieważ jak wspomnianą starokatolicy stanowią prawnie uznaną odrębną społeczność religijną, a istnienie i stan posia- dania starokatolickiej gminy parafjalnej w Katowicach są zagwarantowane w art. 84 - 96 Konwencji Genewskiej.

Przytem się zauważa, że istniejący w Katowicach kościół starokatolicki został wybudowany przez starokatolicką gminę przy pomocy rządowej i jest zapisan- ny w księdze wieczystej na rzecz "Alt-katholische Pfarrgemeinde".

Zatem nawet w razie rozwiązania tej gminy w myśl par. 189 cz.II.6. powsz. prawa kraj. majątek jej musiałby przypaść Państwu /par. 192 tamże/.

Postanowienia zawartego ze Stolicą Apostolską konkordatu nie mogą być pod tym względem miarodajne, ponieważ konkordat reguluje tylko stosunki kościoła katolickiego, podległego Stolicy Apostolskiej.

Z powodu zaszyłych nieprawidłowości przy ostatnich wyborach zwierz - chnictwa starokatolickiej gminy parafjalnej w Katowicach oraz przy ustanowieniu proboszczem tej parafji ks. Wilhelma Brożka, byłem zmuszony uznać te wybory jak i powołanie ks. Brożka na proboszcza za nieważne.

Wskutek tego ustanowiłem komisaryczny zarząd tej parafji po myśli par. 46 ustawy o zarządzie majątkowym w katolickich gminach z dnia 20 czerwca 1875 r. Zb.U.str. 241 aż do czasu wyboru prawowitego zwierzchnictwa oraz zakazałem ks. Brożkowi dalszego sprawowania czynności duszpasterskich.

O powyższem upraszam uprzejmie Pana Marszałka zawiadomić i interesowa- ne Kluby Poselskie.

W o j e w o d a : -

/-/ Bilski.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie projektu ustawy o kosztach podróży dla księży, nauczycieli i nauczycielek robót kobiecych /druk 600/.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu dnia 5 czerwca rb. rozpatrywała na nowo projekt ustawy w sprawie kosztów podróży dla księży, nauczycieli i nauczycielek robót kobiecych. Przedmiotem obrad były poprawki do art. 1. zgłoszone przez klub niemiecki przy drugim czytaniu i w tymże drugim czytaniu przez Sejm uchwalone. Poprawki klubu niemieckiego uchwalone przez Sejm w drugim czytaniu brzmią w sposób następujący: słowa: "poza miejscem ich urzędowania" zastąpić słowami: "poza miejscem ich zamieszkania" i słowa: "od ich mieszkania" zastąpić słowami: "od ich miejsca zamieszkania".

Komisja Budżetowa większością głosów przeciw głosom przedstawicieli klubu niemieckiego odrzuciła obie poprawki, z których drugą uważała tylko za stylistyczną. Co się tyczy poprawki pierwszej, która zasadniczo zmieniła artykuł 1., stanęła Komisja Budżetowa na stanowisku, iż nie może się przychylić do wniosku klubu niemieckiego, gdyż to oznaczałoby poważne obciążenie budżetu w wysokości co najmniej 70 000 zł. dla 20% nauczycieli, którzy uczą poza swem miejscem zamieszkania i przebywają miesięcznie koleją lub tramwajem 57 668 km a piechotą 8 902 km. Liczba ta mogłaby poważnie wzrosnąć, gdyż zachodzi niebezpieczeństwo, że pewna część nauczycieli mogłaby zamieszkać poza swem miejscem urzędowania w środowiskach dla siebie korzystniejszych. To zwiększyłoby naturalnie wydatki z tytułu wspomnianej ustawy.

Komisja Budżetowa była też zdania, że uchwalenie ustawy w brzmieniu proponowanym przez klub niemiecki stworzyłoby precedens dla żądań urzędników innych kategorii, którzy są zmuszeni mieszkać poza swem miejscem urzędowania, którzy obecnie sami muszą pokrywać koszty podróży, a mogliby podnieść słuszne pretensje do takiego odszkodowania za odbytą drogę, jakiego przyznawała wyżej wymieniona ustawa kategorią w niej wymienionym.

Komisja Budżetowa prosi zatem, by Wysoki Sejm przywrócił artykuł 1. ustawy w brzmieniu proponowanym przez Radę Wojewódzką.

Katowice, dnia 5 czerwca 1925 r.

Referent Komisji:

/ - / Ks. Eug. Brzuska.

SEJ M Ś L A S K I .

Komisja Socjalna.

PC.

Druk 632,
dot. druku 604.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej Sejmu Śląskiego w sprawie projektu ustawy o uregulowaniu rent od wypadków dla poszkodowanych, którzy utracili mniej niż 20 % zdolności zarobkowania /druk 604/.

Komisja Socjalna przyjmuje wniesiony przez Radę Wojewódzką projekt ustawy o uregulowaniu rent od wypadków dla poszkodowanych poniżej 20 % zdolności zarobkowania z tem, że w artykule 1. ust. 1. projektu proponuje komisja, by zamiast daty "1 lutego 1925 r." wstawić "1 stycznia 1925 r."

Ponadto należy zmienić w tym samym ustępie art. 1. projektu mylną datę ustawy z "13 czerwca 1924 r." - na "16 czerwca 1924 r."

Katowice, dnia 8 czerwca 1925 r.

Referent:

/-/ Grajek.

I. dz. 168/25.

Komisja Budżetowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie projektu ustawy o uregulowaniu rent od wypadków dla poszkodowanych niżej 20 % zdolności zarobkowania /druk 604/.

Komisja Budżetowa akceptowała poprawki poczynione przez Komisję Socjalną i przyłączyła się do tejże sprawozdania.

Katowice, dnia 1 lipca 1925 r.

Referent:

/-/ Janicki.

Wniosek nagły

Klubu Ch. D. w sprawie ustawy, dotyczącej administracji majątków
kościelnych i ~~po~~atków kościelnych.

ZE

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Radę Wojewódzką do przedłożenia na najbliż-
szem posiedzeniu Sejmu Śląskiego projektu ustawy, dotyczącej administra-
cji majątków kościelnych w Województwie Śląskiem.

Uzasadnienie.

Wskutek zamiany marki niemieckiej na polską i późniejszej
devaluacji ustawa o podatkach kościelnych stała się iluzoryczna, za-
rządy kościelne nie mają żadnych dochodów, a część ciężarów, które daw-
niej leżały na parafjach, spadła na Województwo. Niemniej też unormowanych
stosunków odnośnie do zarządów kościelnych. Dobro parafij wymaga szyb-
kiego uregulowania wspomnianych spraw.

Katowice, dnia 10. czerwca 1925.

// Ks. Eug. Brzuska.

// Mathea.

// Sobota.

// Szymkowiakówna.

// Kempka.

// Łukaszek.

// Omańkowska.

// Palarczyk.

// Kędzior.

ZE.

W n i o s e k

Klubu Ch. D. w sprawie zniesienia Komisyj: Specjalnej,
Sledczej i Informacyjnej /Kontroli/.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Znosi się Komisje: Specjalną, Sledczą i Informacyjną
/Kontroli/. Agendy wymienionych Komisyj powierza się Komisji Sied-
miu. Komisja Szkolna otrzymuje nazwę: "Komisja dla spraw oświaty
i wyznań religijnych".

// Dr Rakowski.	// Fojkis.	// Rumpfolt.
// Ks. Eug. Brzuska.	// Kempka.	// Szynkowiakówna.
// Palarczyk.	// Kędzior.	// Lubos.
// Mathea.	// Sikora.	// Grajek.
// Omańkowska.	// Sobota.	// Sabass.

Komisja Prawnicza.

W n i o s e k

Sejmowej Komisji Prawniczej w sprawie ustawy w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów komunalnych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia..... 1925 roku

w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych.

Art. 1

Do czasu wejścia w życie ustaw o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego / art. 14 15 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920. / /Dz.U.R.P.nr.73, poz.947/ zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego stosuje się ustawę z 9 października 1923 r./Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska do funkcjonariuszów i nauczycieli Województwa Śląskiego, opłacanych ze Skarbu Śląskiego.

Art. 2

Według tej samej ustawy normuje się też uposażenie funkcjonariuszów i nauczycieli Związków Komunalnych w górnośląskiej części Województwa.

Art. 3

Upoważnia się Wojewodę do automatycznego stosowania rozporządzeń i zarządzeń Rządu Rzeczypospolitej, wydanych na zasadzie wymienionej wyżej w artykule 1. ustawy.

W razie gdyby dodatek wymieniony w ostatnim ustępie art.4 ustawy z dnia 9 października 1923 r./Dz.U.R.P.nr.116, poz.924/ nie wynosił 40% w takim razie różnicę dodatku dla urzędników opłacanych ze Skarbu Śląskiego wypłaca Skarb Śląski.

Art. 4**Par. 1.**

Przez nauczycieli /dyrektorów/ "szkół wydziałowych" rozumie się w górnośląskiej części Województwa Śląskiego nauczycieli /dyrektorów/" szkół średnich" /w znaczeniu pruskim "Mittelschulen"/ w części cieszyńskiej nauczycieli /dyrektorów/"szkół wydziałowych" /w znaczeniu austriackim " Bürgerschulen"/.

Par. 2.

Nauczyciele uczący w szkołach wydziałowych, posiadający przepisane kwalifikacje, jak również nauczyciele, którzy bez względu na te kwalifikacje przed 15 czerwca 1922 r. uzyskali stałe posady w szkołach wydziałowych na Górnym Śląsku otrzymują przy mianowaniu uposażenie według art.32 ustawy z dnia 9 października 1923 /Dz.U.R.P.nr.116 poz. 924/ art. 106 b ustawy z dnia 9 października 1923 r. ma zastosowanie.

Par. 3.

Nauczyciele bez kwalifikacji do szkół wydziałowych posiadający przepisane pełne kwalifikacje do szkół powszechnych /ludowych/, otrzymują oprócz uposażenia należącego im się ustawowo jako nauczycielom szkół powszechnych za każdą godzinę nauki w tygodniu udzielaną w szkole wydziałowej, osobny dodatek w wysokości 25 mnożnej miesięcznie.

Par. 4.

Nauczyciele szkół wydziałowych obowiązani są udzielać nauki w wymiarze 24 godzin tygodniowo.

Księżom prefektom liczy się wygłaszanie nauk świątecznych i dla uczniów za jedną godzinę nauki.

Czy i w jakiej mierze zawiadawanie zbiorami, pracowniami i bibliotekami szkolnymi ma wpływać na zmniejszenie obowiązkowych godzin nauki, rozstrzyga Wydział Oświecenia Publicznego.

Za każdą udzielaną z polecenia władzy przełożonej godzinę nauki ponad powyższą normę nauczyciel wydziałowy pobiera 250 mmożnych za godzinę w stosunku rocznym, jeżeli nauka ponad normę trwa przynajmniej jeden miesiąc.

Zastępstwa trwające dłużej niż dwa tygodnie bez przerwy są płatne według tych samych norm co godziny nadliczbowe.

Par. 5.

Dyrektorowie względnie kierownicy szkół wydziałowych otrzymują uposażenie określone w par.2., przysługujące im jako nauczycielom z tytułu ich służby, zarówno w charakterze nauczycieli jak dyrektorów względnie kierowników. Do liczby punktów należnych im z tego tytułu dolicza się 28 punktów miesięcznie za każdą klasę główną nadto 8 mmożnych miesięcznie za każdą klasę równoległą /paralelkę/.

Dyrektorowie względnie kierownicy szkół wydziałowych obowiązani są do udzielania nauki w szkołach wydziałowych w wymiarze od 9 - 12 godzin tygodniowo, zależnie od ilości klas. Za każdą godzinę nauki tygodniowo ponad normę, wyznaczoną przez Wydział Oświecenia Publicznego otrzymują dyrektorowie, względnie kierownicy wydziałowi, wynagrodzenie według par. 4.

Par. 6.

Nauczycielom /dyrektorom, kierownikom/ wydziałowym wymienionym w par.2 i 5 przyznaje się w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy uposażenie tymi art. określone; o grupie i szczeblu decyduje ilość zaliczalnych trzechleci, przyczem z poprzedniej obcej służby dolicza się najwyżej 21 lat.

Przy mianowaniu nauczycieli /dyrektorów, kierowników/ wydziałowych w dniu i po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się te same zasady.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje od 1 października 1923 r. równocześnie traci moc ustawa z dnia 23 stycznia 1924 r. Dz.Ust.Śl.nr.3 poz.12, oraz nowela z dnia 19 listopada 1924 r. Dz.Ust.Śl.nr.25 poz.96.

Art. 6

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e .

Przy ostatecznej redakcji noweli z dnia 19 listopada 1924 r. Dz.U.Śl.nr.25 poz. 96, do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. Dz.U.Śl.nr.3 poz.12, nie uzgodniono numeracji poszczególnych artykułów i paragrafów noweli z ustawą, a zwłaszcza: w art.4 par.5., wierszu 2, oraz wierszu ostatnim; w par. 6, wierszu 2; w tytule par. 7 i 8. Nadto nie uzgodniono w art.4, par.5, wierszu 5, określenia "mmożnych" z ustawą uposażeniową z dnia 9 października 1923 r. Dz.U.R.P.nr.73 poz.497, która w analogicznych postanowieniach w art. 47 i 37 mówi o "punktach". Skutek uchwalenia i ogłoszenia noweli z powyższymi omyłkami nowela jest w ogłoszonej formie albo niezrozumiałą albo nie jest z odną z intencją Wysokiego Sejmu.

Z tych powodów Wysoki Sejm zechce uchwalić ustawę, zawierającą powtórzenie ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. i sprostowanie noweli z dnia 19 listopada 1924 r. a uchylającą równocześnie w art. 5 niezgodnioną z sobą pod względem redakcyjnym ostateczną nowelę.

/-/ Jan Kędzir, Obrzut, Fojkis, Kempka, Ulitz, Machoj.

PC.

W n i o s e k n a g ł y

w sprawie ustawy gwarancyjnej dla katolickiego zarządu kościelnego parafji Janów - Giszowiec celem umożliwienia tejże uzyskania pożyczki z funduszków Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach.

W y s o k i S e j m . raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w przedmiocie gwarancji dla katolickiego zarządu kościelnego parafji Janów - Giszowiec odnośnie do pożyczki tejże parafji z funduszków Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach.

Art. 1.

Sejm upoważnia Wojewodę do zagwarantowania dla katolickiego zarządu kościelnego parafji Janów - Giszowiec pożyczki z funduszków Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach w wysokości 80.000 zł.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e :

Zarząd kościelny parafji Janów - Giszowiec rozpoczął w maju 1914 budowę kościoła, który z powodu wojny nie został wykończony. Wybudowano mury bez sklepienia, dach, wieżę główną i częściowo najpotrzebniejsze urządzenia wewnątrz. Na budowę wydano dotąd 279.905 zł., z czego parafja zapłaciła 111.420 zł., spółka Gieschego 168.485 zł. Koszta dokończenia będą jeszcze wynosiły 525.000 zł., z czego spółka Gieschego pokryje 5/7, tj. 375.000 zł., a parafja musi pokryć 2/7, tj. 150.000 zł. Parafja zbierze drogą ofiar, z kasy powiatowej i z funduszu wolnych kuksów 70.000 zł., resztę, tj. 80.000 zł. chce katolicki zarząd kościelny pożyczyć w Spółce Brackiej w Tarnowskich Górach. Spółka Bracka żąda jednak gwarancji Sejmu Śląskiego odnośnie do wspomnianej pożyczki. Parafja Janów-Giszowiec ma już plan amortyzacji do końca 1928 roku. Sprawa jest nagła. Murom grozi zniszczenie, a parafja nie ma odpowiedniego miejsca na nabożeństwa, które odbywają się w prowizorycznym kościele, zrobionym z dawnej kotłarni.

Katowice, dnia 10 czerwca 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Ks. Brzuska,

Sabass, Jankowski, Schoppa, Omańkowska, Fojkis, Goldmann, Kaczmarczyk,

Sobota, Kędzior, Szymkowiakówna.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej w sprawie projektu ustawy o przekazaniu Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń w Katowicach czynności Wyższego Sądu Rozjemczego w sprawach ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych.

Komisja Socjalna zajmowała się ponownie projektem ustawy o przekazaniu Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń w Katowicach czynności Wyższego Sądu Rozjemczego w sprawach funkcjonariuszy prywatnych, druk nr. 620.

Komisja Socjalna stanęła na stanowisku, że uchwalenie tej ustawy jest konieczne ze względu na brak Wyższego Sądu Rozjemczego jako instancji trzeciej, skutek czego zalega bardzo dużo spraw spornych, nie mogących być załatwionemi. Komisja nie podziela ^{zapatrywania/} p. posła Sabassa, który w dyskusji na plenum nad wymienionym projektem twierdził, - że nie należy tworzyć Wyższego Sądu Rozjemczego drogą ustawy - lecz na mocy rozporządzenia Wojewody.

Zwracam uwagę, że funkcję Wyższego Sądu Rozjemczego sprawował w Niemczech t.zw. "Oberschiedsgericht" z siedzibą w Berlinie, potem Urząd Ubezpieczeń Rzeszy /Reichsversicherungsamt/ które zostały przekazane również na podstawie ustaw.

Ze względu na to, że termin uchwalenia ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych zdaje się być jeszcze dalekim, Komisja Socjalna nie chcąc tolerować dłużej obecnego stanu bezprawnego - wnosi o przyjęcie przedłożonego projektu bez zmian.

Sprawozdawca :

/-/ Szymkowiakówna Bronisława.

SEJM ŚLĄSKI.

Druk nr. 638.

L.dz. 350/25.

Katowice, dnia 20. czerwca 1925.

Województwo Śląskie.

Liczba Wydz. KR. 2132/6 ex 25.
Dot. O uchwalenie ustaw o budowie kolei lokalnych Chybie - Skoczów i Ustroń-Głębiec.

2E

Do Pana

Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Rada Ministrów uchwałą z 13. maja 1925 r. upoważniła mnie do postawienia w Sejmie Śląskim wniosku na uchwalenie ustaw o budowie kolei lokalnych Chybie - Skoczów i Ustroń - Wisła - Głębiec w brzmieniu przez nią ustalonym.

Przesyłając w załączeniu projekty powyższych ustaw wraz z uzasadnieniem, mam zaszczyt prosić Pana Marszałka o postawienie ich pod obrady na najbliższym posiedzeniu Sejmu Śląskiego.

Zarazem dołączam odpis wymienionego reskryptu Ministerstwa Kolei z 13. czerwca 1925 r. nr. 2732/25 i zwracam uwagę na drugi ustęp tekstu reskryptu. -

Wojewoda

// Bilski.

./.

MINISTER KOLEI.

N.Pr. 2732/25.

Odpis.

W sprawie: Projekty ustaw
o budowie kolei lokaln.
Chybie-Skoczów i Ustroń-
Wisła-Głębiec.

Do

Załączników 2.

Pana Wojewody Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

Niniejszem zawiadamiam, że Rada Ministrów uchwala
z dnia 13.maja 1925. upoważniła Pana Wojewodę do wniesienia
w Sejmie Śląskim projektów ustaw o budowie kolei lokalnych Chy-
bie - Skoczów i Ustroń - Wisła - Głębiec w brzmieniu ustalonym
w załączonych odpisach.

Z chwilą oddania linii kolejowej Ustroń - Wisła -
Głębiec Zarządowi Polskich Kolei Państwowych do eksploatacji
Województwo Śląskie dostarczy 3 wagony motorowe nowszej kon-
strukcji, wedle typu zatwierdzonego przez Ministerstwo Kolei.

Budowa obu wyżej wymienionych linii kolejowych
prowadzona będzie pod nadzorem organów Ministerstwa Kolei na
podstawie projektów zatwierdzonych przez to Ministerstwo, za
zwrotem kosztów związanych z wykonaniem tego nadzoru.

Budowa linii kolejowej Chybie - Skoczów, w obrę-
bie pasu wyłączeniowego kolei państwowych to jest włączeń
na stacjach Chybie i Skoczów wykonana zostanie na koszt Skarbu
Śląskiego przez organy Ministerstwa Kolei.

Minister

T y s z k a m.p.

U s t a w a

z dnia

o budowę kolei lokalnej normalnotorowej Chybie - Skoczów.

Art. 1.

Uchwala się budowę kolei lokalnej normalnotorowej z Chybia do Skoczowa, przeznaczonej dla publicznego ruchu osobowego i towarowego.

Budowa rozpocznie się w roku 1925. na podstawie projektu zatwierdzonego przez Ministra Koleji.

Art. 2.

Kredyt niezbędny na budowę przyznaje się ze Skarbu Śląskiego z powyższego kredytu wstawia się dodatkowo w budżet na okres budżetowy 1925. kwotę 1.000.000 zł. /jeden milion złotych/.

Art. 3.

Kolej Chybie - Skoczów będzie oddana Zarządowi Polskich Koleji Państwowych na wieczyste utrzymanie i do eksploatacji własnym taborom kolejowym i na własny rachunek.

Art. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Kolej Chybie - Skoczów ma na celu stworzyć nowe połączenie Cieszyńskiej i Górnos Śląskiej części Województwa, a przez to zespolić ściślej gospodarczo te ziemie, ułatwić dowóz węgla z kopalń powiatu rybnickiego ku Cieszynowi przez skrócenie obecnej drogi 35 km /Katowice - Cieszyn/ o 12 km. i umożliwić prowadzenie ruchu osobowego i towarowego Katowice - Cieszyn pociągami bezpośrednimi. Kolej ta, czyniąc zadość tak silnie w ostatnich czasach podkreślonym wymogom komunikacyjnym górnos Śląskiej i cieszyńskiej części Województwa, oraz miasta Cieszyna, jest z natury rzeczy następstwem budowy linii Warszowice - Pawłowice - Chybie i z tego powodu, jakoteż ze względu na momenta strategiczne ma także ważne znaczenie ogólnopństwowe.

U s t a w a

z dnia

o budowie kolei normalnotorowej Ustroń - Wisła - Głębiec.

Art. 1.

Uchwala się budowę kolei lokalnej normalnotorowej z Ustronia przez Wisłę do Głębca, przeznaczonej dla publicznego ruchu osobowego i towarowego.

Budowa rozpocznie się w roku 1926. na podstawie projektu, zatwierdzonego przez Ministra Koleji.

Art. 2.

Kredyt niezbędny na budowę przyznaje się ze Skarbu Śląskiego.

Art. 3.

Kolej Ustroń - Wisła - Głębiec będzie oddana Zarządowi Polskich Kolei Państwowych na wieczyste utrzymanie i do eksploatacji własnym taborem i na własny rachunek.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e.

- - - - -

Kolej Ustroń - Wisła - Głębiec ma za zadanie z jednej strony ułatwić komunikację gmin odciętych nową granicą polityczną z resztą kraju i umożliwić zbyć drzewa z okolic silnie zalesionych, z drugiej zaś otworzyć dostęp do całego szeregu miejscowości górskich, nadzwyczaj nadających się na letniska; szczególnie dla ludności Górnego Śląska, budowa tej kolei jest pożądaną i tak uzasadnioną, jak uzasadnioną była budowa linii Chabówka - Zakopane, Muszyna - Krynica, lub tym podobnych. -

W n i o s e k n a g ł y

klubu Ch.D. w sprawie dalszego wypłacania rent inwalidom i pozostałym po poległych wzgl. zmarłych z powstań jak i byłym członkom policji plebiscytowej
wzgl. straży gminnej.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

"Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę do poczynienia kroków w sprawie dalszego wypłacania rent inwalidzkich, wdowich, rodzicielskich i sierocych dla inwalidów i pozostałych po poległych, względnie zmarłych z powstań górnośląskich jak i członków policji plebiscytowej, wzgl. straży gminnej w dotychczasowej wysokości aż do ostatecznego załatwienia sprawy ustalenia pborów rentowych dla wyżej wymienionych rentobiorców."

U z a s a d n i e n i e :

Na mocy rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 10 lipca 1922 r. w przedmiocie rent powstańczych zatwierdzonego ustawą Sejmu Śląskiego z dnia 13 grudnia 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 37, poz. 138/ pobierali inwalidzi, wzgl. pozostali po zmarłych wzgl. poległych z powstań górnośląskich renty inwalidzkie, wdowie, rodzicielskie wzgl. sieroce. Przez wprowadzenie polskiej ustawy inwalidzkiej z dnia 18 marca 1921 r. na górnośląską część Województwa Śląskiego nie zostały prawa do rent powstańczych wcale naruszone. Dlatego też mylnie jest stanowisko zajęte przez Główny Urząd Rent Wojskowych w orzeczeniach, wysłanych do pojedynczych rentobiorców /orzeczenie do inwalidy powstańczego Jana Osadzina w Lublińcu się załącza/ iż odnośnie do sprawy dotyczącej inwalidzkiej renty zachodzi brak warunków ustawowych do dalszego płacenia zaopatrzenia pieniężnego z tytułu poniesionego uszkodzenia w okresie plebiscytowym na Górnym Śląsku, iż wobec tego zarządza się uchylenie prawa do pobierania renty z końcem miesiąca maja 1925 r., powołując się na wprowadzoną na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawę inwalidzką z dnia 18 marca 1921 r. w miejsce ustawy R.V.G. z dnia 12 maja 1920 r. Z treści ustawy z dnia 13 grudnia 1922 r. w przedmiocie rent powstańczych wynika jasno i nie dwuznacznie, iż takowa ustawa niema nic wspólnego z powyżej wymienionymi ustawami.

Co się zaś tyczy inwalidów byłych członków wzgl. pozostałych po członkach straży gminnej i dawniejszej policji plebiscytowej zostali takowi na mocy rozporządzenia Pana Wojewody z dnia 22 września 1922 r. zaopatrzeni, jeżeli uszkodzenia na zdrowiu wzgl. śmierć miały związek przyczynowy ze służbą straży gminnej lub policji plebiscytowej. Zaś rozporządzenie Pana Wojewody opiewało /par. 1/ iż zaopatrzenie następuje na zasadach ustawy niemieckiej zaopatrzeniowej z dnia 12 maja 1920 r. Wobec tego, iż ustawa przestała obowiązywać na górnośląskiej części Województwa Śląskiego z dniem 1 kwietnia 1925 r., dlatego Główny Urząd Rent Wojskowych wysłał zawiadomienie do interesowanych osób /rentobiorców dotychczasowych/ tej treści, iż z powodu wprowadzenia ustawy polskiej inwalidzkiej zawiesza się z dniem 31 maja 1925 r. rentę, a rekurs ma wnieść dotychczasowy rentobiorca w przeciągu 60 dni do Ministerstwa Skarbu. /Odpis takiego uwiadomienia się załącza/. Główny Urząd Rent Wojskowych powiada, iż

zaopatrzenie dalsze ma nastąpić według istniejących ustaw emerytalnych. Takie stanowisko w sprawie zaopatrzenia powyżej wymienionych ofiar straży gminnej i policji plebiscytowej jest mylne.

Po pierwsze bowiem - Kiedy nastąpi takie ponowne zaopatrzenie, a po drugie - Za co mają ci poszkodowani przez ten czas żyć.

Jest przecież wiadomo, iż do policji plebiscytowej, jak i do straży gminnej /polskie oddziały/ tylko nasi najlepsi polacy wstąpili, jak n.p. taki śp. Ogorek z Mikulczyc.

Dlatego istnieje konieczność wypłacania rent aż do czasu ostatecznego uregulowania tej sprawy.

Katowice, dnia 24 czerwca 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Zuber,

Lubos, Fojkis, Szymkowiakówna, Łukaszek, Mathea, Kędzior, Sobota, Kempka,
Palarczyk, Omańkowska, Rakowski.

Odpis.

Główny Urząd Rent Wojskowych
L.dz.J.O. 3 Powst.

Katowice, dnia 29 maja 1925 r.

Za dowodem doręczenia.

Pan Jan O s a d z i n

w L u b l i Ń c u,

zakład dla umysłowo - chorych.

Przy rewizji wymiarów zaopatrzenia inwalidzkiego z uwagi na wejście w życie z dniem 26 marca 1925 r. na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 18 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 32, poz. 195/ w miejsce ustawy z dnia 12 maja 1920 r. /Dz.U.Rzeszy str. 989/ stwierdził Główny Urząd Rent Wojskowych, że odnośnie Pańskiej sprawy dotyczącej renty inwalidzkiej za - chodzi brak warunków ustawowych do dalszego płacenia zaopatrzenia pieniężnego z tytułu poniesionego uszkodzenia jego w okresie plebiscytowym na Górnym Śląsku wobec czego zarządził uchylenie prawa do pobierania renty z końcem miesiąca maja 1925 r.

Przeciwko powyższej decyzji przysługuje Panu prawo wniesienia odwo - żania do Ministerstwa Skarbu w Warszawie przez Gł. Urząd Rent Wojskowych w Kato - wicach w przeciągu dni 60-ciu licząc od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia.

/pieczęć/

/-/ Nawrot

Dyrektor.

Główny Urząd Rent Wojskowych
L.dz. W.P. 43 Powst.

Katowice, dnia 28 maja 1925 r.

Za dowodem doręczenia.

Pani Lucja Potempa

w Wielk. Żyglinie,

pow. Tarnogórski.

Przy rewizji wyniarów zaopatrzenia inwalidzkiego z uwagi na wejście w życie z dniem 26 marca 1925 r. na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 18 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 32, poz. 195/ w miejsce ustawy z dnia 12 maja 1920 r. /Dz.U.Rzeszy str. 989/ stwierdził Główny Urząd Rent Wojskowych, że uprawnienie Pani do zaopatrzenia wdowiego - sierociego nie może się z uwagi na przepis art. 56 - go ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i rozp. Wojewody Śląskiego z dnia 22 września 1922 r. opierać na ustawie o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin pozostałych po poległych zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Wskutek tego zawiesza się z dniem 31 maja 1925 r. dalszą wypłatę zaopatrzenia z tem, że akta Pańskiej sprawy przekazuje się urzędowi gminy w Żyglinie do dalszego urzędowania po myśli przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem.

Przeciwko powyższej decyzji przysługuje Pani prawo wniesienia odwołania do Ministerstwa Skarbu w Warszawie przez Gł. Urząd Rent Wojskowych w Katowicach w przeciągu dni 60-ciu licząc od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia.

/pieczęć/
Gł. Urz. Rent Wojskowych
w Katowicach.

/-/ N a w r o t,
Dyrektor.

PC.

W n i o s e k n a g ł y

klubu P.P.S. w sprawie projektu ustawy w przedmiocie tworzenia i utrzymania
żłobków dla niemowląt.

U z a s a d n i e n i e :

W celu zapobieżenia zbrodniom, których częstokroć dopuszczają się bez-
radne matki nowonarodzonych dzieci, oraz wychowania podrzutków, powstały w
większych miastach t.zw. żłobki. Żłobki te, nie mając zabezpieczonych żadnych
stałych źródeł, /nie mogą wywiązać się należycie ze swojego zadania, a osoby,
zajmujące się prowadzeniem żłobka, zniechęcają się do tej ważnej dla społe-
czeństwa pracy, gdyż każdy potrzebny na utrzymanie żłobka grosz muszą for-
malnie wyżebrać.

Z tego też powodu instytucje te wcale się nie rozwijają stosownie do
potrzeb ludności, lecz w wielu wypadkach żłobki już prowadzone muszą dla bra-
ku funduszy ulec likwidacji. A tymczasem życie ludzkie stwarza nowe istoty
żyjące, które nieszczęśliwe i bezradne matki mordują, lub zostawiają na
pastwę nędzy, narażając się przytem na ciężkie kary kryminalne. Dziecko wycho-
wane w nieodpowiednich warunkach staje się cherlakiem i ciężarem dla całego
społeczeństwa.

W czasach powojennych, gdzie brak mieszkań uniemożliwia zakładanie
gniazd familijnych, statystyka dzieci nieślubnych, nie mających odpowiedniego
odżywiania i opieki wzrosła bardzo znacznie. A także familje, w których ojciec
utracił pracę, nie posiadają środków do wyżywienia noworodków. Obowiązkiem
zaś społeczeństwa jest starać się o wychowanie zdrowego i silnego pokolenia,
jako przyszłości narodu.

Wobec tego podpisani wnoszą następujący projekt ustawy do uchwalenia:

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w przedmiocie tworzenia i utrzymania żłobków dla niemowląt.

Art. 1.

Na mocy art. 4. ustępu 8. ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r.
tworzy się w gminach, liczących ponad 3.000 mieszkańców, żłobki dla ubogich
dzieci /niemowląt/.

Art. 2.

Do żłobka przyjmowane będą dzieci poniżej czterech lat. Dzieci, które
przekroczyły czwarty rok życia, mogą być oddane do sierocińca lub na wychowa-
nie prywatne.

Art. 3.

Ubikacyj potrzebnych do pomieszczenia żłobka dostarcza odnośna gmina.

Art. 4.

Koszty utrzymania żłobka ponosi w połowie skarb wojewódzki, drugą połowę kosztów utrzymania ponosi ta gmina, w której matka dziecka mieszkała przynajmniej przez 6 miesięcy przed rozwiązaniem.

W razie, gdyby 6-miesięczny pobyt w gminie nie dał się ustalić, koszty utrzymania dziecka ponosi w całości skarb wojewódzki.

Art. 5.

Żłobkiem zarządza komisja, składająca się z 5 członków, z których jednego powołuje starosta w charakterze swego delegata, czterech mianuje zastępstwo gminy, w której jest siedziba żłobka.

Delegatowi starostwa przysługuje prawo zawieszania uchwał komisji. O zawieszeniu uchwały delegat winien natychmiast donieść starostwu.

Ogólny nadzór i rozstrzyganie sporów pomiędzy członkami komisji należy do lekarza powiatowego.

Urząd członka komisji jest honorowy.

Art. 6.

W rozporządzeniu wykonawczem oznaczy Wojewoda przynależność do żłobka tych gmin, które żłobka nie posiadają. Taksamo określi rozporządzenie sposób prowadzenia żłobka, nadzór lekarski itp.

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1926 r.

Art. 8.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Katowice, dnia 24 czerwca 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Mokry,

Rumpfelt, Kowoll, Buchwald, Borys, Machej, Wiechuła,

W n i o s e k n a g ł y

posłów klubu Ch.D., N.P.R. i Zw.Pr. w sprawie uchylenia uchwały z 6 kwietnia 1925 r. znoszącej Urzędy Okręgowe.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

"Uchyła się uchwałę z dnia 6 kwietnia 1925 r. znoszącą Urzędy Okręgowe i wzywającą Pana Wojewodę do przedłożenia projektu w sprawie zniesienia Urzędów Okręgowych".

U z a s a d n i e n i e:

Zniesienie Urzędów Okręgowych wyszłoby na szkodę ludności i administracji.

- 1/ Przekazanie części tych urzędów starostom oznaczałoby dla ludności skreślenie jednej instancji odwoławczej, następnie wskutek odległości starostwa częściowe uniemożliwienie osobistego dochodzenia swych praw i interesów w starostwie jako instancji decydującej; w każdym razie utratę czasu i kosztów na podróże do starostwa. Dla administracji oznaczałoby zbyt ciężkie obciążenie budżetów starostw czyli budżetu wojewódzkiego, wydatkami osobowymi i rzeczowymi. Spaczałoby organizację administracji, bo starosta jest powołany do funkcji powiatowych, a nie miejscowych, jakimi są funkcje Urzędów Okręgowych, dzieląc się temi funkcjami z naczelnikami gmin; starosta byłby w tej dziedzinie z nimi równorzędny. Zarazem utrudniłoby to i pogorszyło administrację, bo funkcje miejscowo - policyjne wymagają z reguły szybkiego działania na podstawie osobistej, naocznej znajomości lokalnych warunków wzgl. chwilowej sytuacji, której to znajomości starosta jako władza powiatowa nie może posiadać, wzgl. osiąść w tej samej mierze i z tą łatwością, co władza urzędująca stale na miejscu. Gęstość zaludnienia i ruchliwość życia, zwłaszcza w okolicach przemysłowych, wymagałaby nie - jednokrotnie równoczesnego urzędowania starosty w różnych miejscowościach, co jest techniczną niemożliwością. Właściwe i ważniejsze zadania starosty musiałyby ucieść, przyczem zasługuje na uwagę, że tutejszy starosta i tak już ma szerszy zakres działania, niż w innych Województwach /komunalna administracja powiatu, sądownictwo administracyjne I. instancji, urząd ubezpieczeń I. instancji, zarząd obwodowy funduszu bezrobocia/.
- 2/ Przekazanie agend naczelników okręgowych naczelnikom gmin zmusiłoby każdą gminę do zorganizowania własnego biura policyjnego i potrzebnych urządzeń policyjnych zamiast obecnego zbiorowego /okręgowego/ biura, zmusiłoby więc do przyznawania gminom nowych dochodów, napotkałoby na brak kwalifikacji u szeregu naczelników gmin, zwłaszcza bezpłatnych, zmusiłoby do podporządkowania Policji Wojewódzkiej naczelnikom gmin, więc urzędnikom wychodzącym z wyborów, w licznych gminach wskutek braku kwalifikacji lub zainteresowania naczelnika gminy doprowadziłoby do połączenia policyjnej władzy zarządzającej i wykonawczej w ręku Policji Wojewódzkiej, więc organu wykonawczego. Zresztą należałoby conajmniej te same agendy przekazać naczelnikom gmin w powiecie katowickim i w miastach Katowice i Królewska Huta.

- 3/ Zniesienie Urzędów Okręgowych oznaczałoby zlikwidowanie urzędnika płatnego przez korporację komunalną /okręg/ ale mianowanego przez władzę państwową, więc urzędnika, który daje gwarancje możliwego przestrzegania interesów państwowych na miejscu. Zniesienie tych urzędów nie da się w końcu uskuteczyć bez zmiany całego szeregu ustaw, n.p. ustawy kompetencyjnej, ustawy o ogólnej administracji państwowej, ustawy o mandatach karnych, ustawy o kosztach policyjnych, ustawy o ustroju powiatowym itd.

Katowice, dnia 24 czerwca 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Zuber,

Fojkis, Sikora, Rybarz, Sobota, Omańkowska, Mędlewski, Łukaszek,

Palarczyk, Szymkowiakówna.

Komisja Budżetowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

- - - - -

Komisji Budżetowej z dnia 26 czerwca 1925 r.

- 1/ Wniosek nagły w sprawie gwarancji na pożyczkę dla gminy Giszowiec - Janów na 80.000 zł. /druk 636/.

Ażeby ułatwić powyższej gminie wykończenie rozpoczętej budowy kościoła, Komisja Budżetowa zgodziła się na przedłożony projekt ustawy.

Katowice. dnia 1 lipca 1925 r.

Referent:

/-/ Janicki.

SEJMN ŚLĄSKI.

Druk 643.

L.dz. 356/25.

Katowice, dnia 22 czerwca 1925 r.

Województwo Śląskie

Wydział pracy i opieki społecznej

L.dz. L.P.O. 1741/3.

Dot: projektu ustawy w sprawie zaliczania czasu członkostwa w Kasach Chorych, działających na mocy ustawy z dnia 19/5 - 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby przez Kasy Chorych działające na mocy ustawodawstwa obowiązującego.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ m i e j s c u.

PC.

Ma zaszczyt przesłać w załączeniu Panu Marszałkowi odpis reskryptu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6/VI - 1925 Nr. 500 Pr. I. oraz tekst projektu rządowego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia.

Zarazem pozwalam sobie podać do wiadomości, że projektu przesłanego na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 13/V rb. Panu Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, o którym wspomina Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w ustępie drugim wyżej wymienionego reskryptu, dołączyć nie mogę, ponieważ Ministerstwo go tutaj nie przesłało, jednakże po otrzymaniu tego projektu z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, o co się równocześnie odnoszę natychmiast Panu Marszałkowi go dodatkowo prześlę.

W o j e w o d a
w.z.

/-/ Ż u r a w s k i,
Wicowojewoda.

Odpis.

J.Z./Law.

Warszawa, dnia 6 czerwca 1925 r.

Ministerstwo

Pracy i Opieki Społecznej

Nr. 500/Pr. I

Przedmiot: projekt ustawy w sprawie zaliczenia czasu członkostwa

w Kasach chorych działających na

mocy ustawy z dnia 19 maja 1920r.

o obowiązkowym ubezpieczeniu na

wypadek choroby przez Kasy Chorych,

działające na mocy ustawodawstwa,

obowiązującego w górnośląskiej

części Województwa Śląskiego.

Do

Pana Wojewody Śląskiego

K a t o w i c e .

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z 13 maja 1925 r., upoważniającej Pana Wojewodę do wniesienia do Sejmu Śląskiego wyżej wymienionego projektu, jako projektu rządowego, przesyłam w załączeniu tekst projektu, uchwalonego w dniu 13 bm. przez Radę Ministrów, z prośbą o nadanie dalszego biegu.

Nadmieniam, że równocześnie z niniejszym - na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 13 maja rb. - przesyłam Panu Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, celem złożenia Sejmowi analogiczny projekt, którego odpis przesyłam przy niniejszym do wiadomości Pana Wojewody.

w.z. M i n i s t e r

/-/ J. Jankowski,
Podsekretarz Stanu.

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w sprawie zaliczania czasu członkostwa w Kasach Chorych, działających na mocy ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby przez Kasy Chorych, działające na mocy ustawodawstwa, obowiązującego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Przy stosowaniu przepisów ustawodawstwa, normującego obowiązek ubezpieczenia na wypadek choroby, obowiązującego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, czas członkostwa w Kasach Chorych, działających na mocy ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby /Dz. U.R.P. Nr. 44, poz. 272/ zalicza się, jako czas członkostwa w Kasach Chorych, działających na mocy ustawodawstwa, obowiązującego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Zarówno Ordynacja Ubezpieczeniowa Rzeszy Niemieckiej, normująca obowiązek ubezpieczenia na wypadek choroby w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, jak i ustawa z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby, uzależniają prawo korzystania ze świadczeń po ustaniu członkostwa od przebycia przepisanego okresu członkostwa w Kasach Chorych, działających na mocy obowiązujących na danym terenie ustaw ubezpieczeniowych. Wynika stąd niepożądana i krzywdząca różnorodność w traktowaniu w tym zakresie na Górnym Śląsku byłych członków Kas Chorych, działających na mocy ustawy z dnia 19 maja 1920 r., oraz w pozostałej części Rzeczypospolitej b. członków Kas Chorych, działających na mocy ustawodawstwa śląskiego. Szczególnie obecnie, gdy wobec kryzysu gospodarczego przenoszenie się robotników z różnych części Rzeczypospolitej w poszukiwaniu zarobku staje się zjawiskiem codziennym, oraz gdy przerwy w pracy, pociągające stosowanie odnośnych przepisów co do świadczeń w razie tych przerw są b. częste, konieczność usunięcia przeszkód w korzystaniu z tych świadczeń dla pracowników, przechodzących z jednej do drugiej części Rzeczypospolitej, przez ustawowe zrównanie w tym zakresie członkostwa w Kasach Chorych, działających na mocy obydwóch obowiązujących ustawodawstw stała się sprawą niecierpiącą zwłoki. -

Warszawa, dnia 30 kwietnia 1925 r.

Za zgodność z tekstem, uchwalonem przez

Radę Ministrów

Za inspektora Kancelarii M.P. i O.S.

/-/-/ podpis.

Warszawa, dnia 4 czerwca 1925 r.

Komisja Regulaminowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e.

Komisja Regulaminowa rozpatrywała na posiedzeniu w dniu 30 czerwca br. artykuły 55. i 60. regulaminu.

Art. 55. opisuje:

"Wybrane przez Sejm specjalne komisje mają prawo w razie potrzeby wzywać świadków, rzeczoznawców i udawać się na miejsce, w którym wypadek lub przedmiot uchwalonego dochodzenia się znajduje".

Z brzmienia art. 55. wynika, że jedynie komisje specjalne są uprawnione do wzywania świadków, rzeczoznawców, odbywania inspekcji i kontroli. Komisja Regulaminowa stanęła na stanowisku, że należy kompetencje te rozszerzyć na wszystkie komisje i umożliwić im pracę w zakresie ich działania.

Wobec tego

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

W art. 55. skreśla się słowo: "specjalne".

W art. 60. skreśla się słowa: "w markach polskich".

Katowice, dnia 1 lipca 1925 r.

/-/ Szymkowiakówna,
sprawozdawca.

L. dz. 369/25.

Druk 645.

Województwo Śląskie
Wydział pracy i opieki społecznej
L.dz. L.P.O.2839.
Dot: Projektu ustawy o zasiłkach
dla osób, którym niemieckie in-
stytucje wstrzymały renty z tytu-
łu ubezpieczeń społecznych,

Katowice, dnia 26 czerwca 1925 r.

Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu mam zaszczyt przelać odpisy reskryptu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22/VI - 1925 r. Nr. 1947/Pr.I i dwóch projektów ustaw o zasiłkach dla osób, którym niemieckie instytucje wstrzymały renty z tytułu ubezpieczeń społecznych, jednego dla Śląska, drugiego zaś dla innych dzielnic Rzeczypospolitej Polskiej, z prośbą o postawienie projektu dotyczącego Śląska na porządku dziennym na następnym posiedzeniu Sejmu Śląskiego.

Pozwalam sobie zakomunikować, że uchwalenie ustawy tej jest bardzo pilne, albowiem osoby, które w myśl tej ustawy będą miały prawo do renty, nie otrzymują jej od trzech lat i znajdują się w bardzo przykrym położeniu materialnem.

W o j e w o d a

W.z.

/-/ Z u r a w s k i.

Wicewojewoda.

Z.z./ Zyg.

Cópis.

Ministerstwo
Pracy i Opieki Społecznej
Nr. 1947/Pr. I.

Warszawa, dnia 22 czerwca 1925 r.

Projekt ustawy o zasiłkach dla
osób, którym niemieckie insty-
tucje wstrzymały renty z tytu-
łu ubezpieczeń społecznych.

Do

Pana Wojewody Śląskiego

K a t o w i c e .

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1925 r., uowolniającej Pana Wojewodę do wniesienia do Sejmu Śląskiego wyżej wymienionego projektu, jako projektu rządowego, przesyłam w załączeniu tekst projektu, uchwalonego w dniu 3 czerwca rb. przez Radę Ministrów, z prośbą o nadanie dalszego biegu.

Nadmieniam, że równocześnie z niniejszym na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 3 czerwca rb. przesyłam Panu Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, celem złożenia Sejmowi, analogiczny projekt, którego odpis przesyłam przy niniejszym do wiadomości Pana Wojewody.

W.z. M i n i s t e r

/-/ J. Jankowski,
Podsekretarz Stanu.

Odpis.

U s t a w a

z dnia 1925 roku

o zasiłkach dla osób, którym niemieckie instytucje wstrzymały renty z tytułu ubezpieczeń społecznych.

Art. 1.

Uprawnionymi do zasiłków, przewidzianych w ustawie niniejszej, są obywatele polscy, posiadający w dniu wejścia w życie tej ustawy prawo wobec niemieckich instytucyj ubezpieczeń społecznych do rent z tytułu ubezpieczenia od wypadków, ubezpieczenia od niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin, ubezpieczenia urzędników prywatnych lub też ubezpieczenia pensyjnego w Kasach Brackich, którym z powodu ich zamieszkania na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej, instytucje te po 1 listopada 1918 r. w myśl postanowień niemieckich ustaw ubezpieczeniowych o cudzoziemcach wstrzymały wypłaty rent, o ile w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mają miejsce zamieszkania na terytorjum Województwa Śląskiego lub też powrócą do dnia 1 lipca 1926 r. z Niemiec na to terytorjum i nie otrzymują żadnych rent od polskich instytucyj ubezpieczeń społecznych.

Również uprawnionymi będą te osoby, które po dniu wejścia w życie ustawy niniejszej nabydą prawo do rent wdowich i sierocych po osobach wymienionych w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Art. 2.

Zasiłek wynosi:

- a/ dla osób, które nabyły prawo do renty z tytułu ubezpieczenia od wypadków /bez względu na to, czy renta przyznana została przez instytucję ubezpieczeniową, czy też przez władzę lub urząd przeprowadzający ubezpieczenie od wypadków w swoim własnym zakresie działania/, taką kwotę miesięcznie, jaka wynosiłaby ich renta miesięczna, obliczona w myśl postanowień art. 1. ustawy z dnia 18 czerwca 1924 r. w przedmiocie uregulowania rent od wypadków /Dz. U.Śl.Nr, 16, poz. 66/;
- b/ dla osób, które nabyły prawo do rent z tytułu ubezpieczenia od niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin, taką kwotę miesięcznie, jaką stanowiłaby ich renta miesięczna według postanowień o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin, obowiązujących na górnośląskiej części Województwa Śląskiego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, przyczem niższe 4 klasy zarobkowe według ustawodawstwa niemieckiego przyrównuje się przy obliczeniu renty odpowiednio do 4-ch najniższych klas zarobkowych według ustawodawstwa obowiązującego na górnośląskiej części Województwa Śląskiego, a klasy wyższe do klasy V-tej;
- c/ dla osób, które nabyły prawo do rent z tytułu ubezpieczenia urzędników prywatnych - 30 zł. miesięcznie dla niezdolnego lub starca, 15 zł. dla wdowy, 7 1/2 dla sieroty z tem, że zasiłki dla wdowy i sierot, względnie dla sierot zupełnych po jednym ubezpieczonym, nie mogą przekraczać łącznie zasiłku inwalidy;
- d/ dla osób, które nabyły prawo do rent z tytułu ubezpieczenia pensyjnego w Kasach Brackich - dla inwalidy lub starca 20 zł. miesięcznie, dla wdowy 15 zł. miesięcznie, dla sieroty 7 1/2 zł. miesięcznie z tem, że zasiłki dla wdowy i sierot, względnie zasiłki dla sierot zupełnych po jednym ubezpieczonym nie mogą przekraczać łącznie zasiłku inwalidy.

Rada Wojewódzka na wniosek Wojewody może w drodze rozporządzenia podnieść wysokość zasiłków, wymienioną w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Art. 5.

O ile u jednego uprawnionego zbiegnie się prawo do zasiłków z tytułu różnych rodzajów ubezpieczeń, wymienionych w art. 1. ust. pierwszy niniejszej ustawy, wypłaca się tylko jeden zasiłek, przyczem w razie różnej ich wysokości, zasiłek najwyższy.

Art. 4.

Zasiłek wypłaca się:

- a/ osobom uprawnionym, które w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej zamieszkiwały na terytorjum Województwa Śląskiego i w dniu tym miały prawo do rent, od pierwszego dnia miesiąca wejścia w życie niniejszej ustawy;
- b/ osobom uprawnionym, które wróciły z Niemiec do tego terytorjum po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy i w dniu powrotu miały prawo do rent, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił powrót;
- c/ osobom uprawnionym w myśl art. 1. ustęp drugi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniało uprawnienie.

Art. 5.

Osoby uprawnione, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy miały miejsce zamieszkania na terytorjum Województwa Śląskiego, a którym renta została wstrzymana przed tym terminem, otrzymają tytułem ekwiwalentu za zaległe renty jednorazową zapomogę w wysokości, odpowiadającej sumie otrzymanej z pomnożenia sumy zasiłku, należnego w myśl art. 2. ustawy niniejszej, przez ilość pełnych miesięcy przebytych w Polsce od dnia wstrzymania renty do dnia otrzymania zasiłku w myśl art. 4. ustawy niniejszej.

Zapomoga jednorazowa nie może przekraczać kwoty 200 złotych.

Art. 6.

Uprawnienie do zasiłku gaśnie lub też zasiłek zostaje zmniejszony w tych wypadkach, w których gaśnie prawo do renty lub renta ulega zmniejszeniu z tytułu odpowiedniego rodzaju ubezpieczenia według postanowień obowiązujących na górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Uprawnienie do zasiłku spoczywa jak dłużej uprawniony przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 7.

Wpłatę zasiłków uskutecznia się z góry z początkiem każdego miesiąca.

Zapomoga jednorazowa winna być wypłaconą wraz z wypłatą pierwszego zasiłku, uskuteczniłą w myśl art. 4. niniejszej ustawy.

Art. 8.

Obowiązek wypłaty zasiłków i jednorazowych zapomóg, przewidzianych w art. 2. i 5. niniejszej ustawy ciąży:

- a/ o ile zasiłek przysługuje z tytułu renty wypadkowej - na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego - Wydział dla ubezpieczeń od wypadków;
- b/ o ile zasiłek przysługuje z tytułu renty ubezpieczenia, od niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin lub z tytułu renty ubezpieczenia pensyjnego w Kasach Brackich - na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego - Wydział dla ubezpieczeń na starość, na wypadek niezdolności do pracy i pozostałych rodzin;
- c/ o ile zasiłek przysługuje z tytułu ubezpieczenia urzędników prywatnych - na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego - Wydział dla ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych.

Art. 9.

O uprawnieniu do pobierania zasiłku i jednorazowej zapomogi rozstrzyga w wypadku zasiłku i jednorazowej zapomogi z tytułu ubezpieczenia urzędników prywatnych Dyrektorjum Wydziału III Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego, w innych wypadkach zarząd wspólny dla Wydziału I. i II. tegoż zakładu.

Art. 10.

Przeciw decyzji organów rozstrzygających o uprawnieniach do zasiłku i jednorazowej zapomogi przysługuje uprawnionym prawo odwołania się w tym samym toku instancji i według tych samych zasad postępowania, jakie obowiązują dla odnośnych rodzajów ubezpieczeń na terytorjum górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Dla spraw spornych o zasiłki i jednorazowe zapomogi z tytułu rent ubezpieczenia pensyjnego w Kasach Brackich właściwym jest tok postępowania dla spraw o zasiłki z tytułu ubezpieczenia niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin.

Art. 11.

Ciężar zasiłków i jednorazowych zapomóg ponosi w całości Skarb Śląski. Koszty związane z ich wypłatą, a poniesione przez wypłacające instytucje, zwraca Skarb Śląski w wysokości ustalonej przez Wojewodę.

F w rachunek pomiędzy Skarbem Śląskim a instytucjami wypłacającymi następuje z końcem roku kalendarzowego. Jednak Skarb Śląski udziela instytucjom miesięcznych zaliczek w wysokości, którą ustali Wojewoda.

Art. 12.

W razie zastosowania odwetu w stosunku do obywateli niemieckich w myśl art. 1. ust. drugi ustawy z dnia 6 lipca 1923r. w przedmiocie rozciągnięcia na obywateli państw obcych przepisów prawnych o odszkodowanie z tytułu nieszczęśliwych wypadków przy pracy, niezdolności do pracy, starości, śmierci oraz braku pracy /Dz.U.R.P.Nr. 75, poz. 587/ instytucje ubezpieczeń społecznych, działające na górnośląskiej części Województwa Śląskiego, winny będą na zarządzenie Wojewody przekazywać wstrzymane obywatelom niemieckim renty Skarbowi Śląskiemu na pokrycie ciężaru z tytułu niniejszej ustawy. Sposób i zasady przekazywania Skarbowi Śląskiemu wymienionych rent określi Wojewoda,

Art. 13.

Rada Wojewódzka na wniosek Wojewody może zawiesić w drodze rozporządzenia wypłatę zasiłków z dniem, gdy niemieckie instytucje ubezpieczeń społecznych podejmą wypłatę rent, dotychczas obywatelom polskim wstrzymanych z powodu ich zanoszkania w Polsce.

Do art. 3: Ponieważ zasiłki są formą koniecznej pomocy materialnej, projekt stoi na stanowisku wykluczenia kumulacji.

Do art. 5: Artykuł ten czyni zadość konieczności uregulowania za-
ległych świadczeń. Wprowadza on jednak pewną granicę dla wymiaru ekwiwalentu
zaległych świadczeń, wychodząc z założenia, że zasiłek i zapomoga winny dać
tylko pewne minimum na pokrycie najniezbędniejszych potrzeb.

Do art. 8, 9 i 10: Wypłacanie zasiłku zostało powierzone tym insty-
tucjom, które będąc zaznajomione z właściwym ustawodawstwem, potrafią bez
trudności zbadać, czy zgłaszający się o zasiłek jest uprawniony do renty ze
strony instytucji niemieckiej.

Z tego też względu przekazano orzecznictwo w tych sprawach organom
sądowym ubezpieczeń społecznych.

Do art. 13: Ponieważ w związku z podjętymi rokowaniami handlowymi z
Niemcami, jak również w związku z międzynarodowym zainteresowaniem się sprawą
wzajemności w ubezpieczeniach społecznych, nie jest wykluczonem, że w przyszło-
ści uda się skłonić Rząd Niemiecki do wznowienia wypłaty rent polskim obywatelom,
projekt przewiduje, iż w tym wypadku doraźna pomoc w formie zasiłków może
być przez Radę Wojewódzką wstrzymana. Ze względu na to, iż zasiłki są ekwiwa-
lencem wstrzymania rent i nie mogą służyć dla celów niesłusznego wzbogacenia,
projekt przewiduje na wypadek gdyby Niemcy zwróciły również dotychczas wstrzy-
mane renty, przejście na Skarb Śląski uprawnień do tych rent do wysokości po-
branych zasiłków i zapomóg.

Komisja Budżetowa.

P C .

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie projektu ustawy o zasiłkach dla osób, którym niemieckie instytucje wstrzymały renty z tytułu ubezpieczeń społecznych,
/druk 645/.

Komisja Budżetowa nie zgodziła się na przedłożony projekt ze względu, że nie znajduje pokrycia na ten wydatek. Wobec tego 3 głosy były tylko za przyjęciem ustawy, zaś trzy głosy /wniosek Ch.D./ były za odłożeniem ustawy aż do czasu, kiedy Rząd Centralny zapewni pokrycie Skarbowi Śląskiemu na powyższy wydatek, który może wynosić rocznie około 300 - 400.000 zł.

Katowice, dnia 6 lipca 1925 r.

Referent:

/-/ Janicki,

Komisja Agrarna.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Agrarnej z obrad nad projektem rządowym w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy niemieckiej z dnia 14 sierpnia 1876 r. /Zb. Ust.Pr. str. 373/, dotyczący zarządu lasów należących do gmin i zakładów publicznych, na lasy prywatne położone na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Projekt rządowy w sprawie ustawy w przedmiocie wyżej wyszczególnionym, zmierza do ujednolajnienia ustawodawstwa na terenie b. zaboru pruskiego i do uniemożliwienia dewastacji lasów na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego. We wszystkich dzielnicach Państwa z wyjątkiem Górnego Śląska ustawy dają możność władzom państwowym do wkroczenia w razie nienależytego gospodarowania lasami. Przytaczam austriacką ustawę z dnia 3 grudnia 1852 r. /Dz.U.Austr.Nr. 250/ obowiązującą na terenie cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, oraz w Małopolsce, rosyjską ustawę o ochronie lasów z roku 1905 /Tom VIII. część I. rosyjskiego zbioru praw./ obowiązującą na terenie byłego zaboru rosyjskiego, oraz ustawę z dnia 26 września 1922 r. /Dz.Ust.Nr. 92, poz. 248/ obowiązującą na terenie województw poznańskiego i pomorskiego.

Wiadomem jest, że klimat danej okolicy stoi w ścisłej zależności od obszaru lasosionego. Zmiany klimatu zaś na niekorzyść podlegają liczno straty dla uprawy rolniej bezpośrednio, a następnie dla życia ekonomicznego.

Górnośląska część Województwa Śląskiego posiada przeszło 100.000 ha lasu. Uniemożliwienie ich dewastacji leży w ogólnym interesie publicznym, a to szczególnie na terenie Województwa Śląskiego, gdzie lasy mają wielkie znaczenie dla zarobkowości ludności pracującej w przemyśle.

Projekt ustawy poddaje pod nadzór władz państwowych lasy prywatne. Użytkowanie i gospodarowanie lasami winno się odbywać według zasad gwarantujących stałe dochody, a to na podstawie planów gospodarczych, zatwierdzonych przez Wojewodę. Przy zatwierdzeniu planu należy w miarę możliwości uwzględnić życzenia właściciela lasu. Wysokość rocznego cięcia ogranicza się do ustalonej w zatwierdzonym planie ilości drewna.

Dla właścicieli drobnych lasów przewiduje projekt ustawy znaczne ułatwienia. Wystarczy bowiem tylko przedłożenie władzom państwowym danych, odnoszących się do stosunków miejscowych i gospodarczych, oraz czasu cięcia i sposobu zalesienia. W celu sprawdzenia, czy zatwierdzony plan jest przestrzegany, przewiduje projekt okresowe rewizje powtarzające się co najmniej co 10 lat. W razie stwierdzenia nienależytego użytkowania lasu Wojewoda uprawniony jest zatępniać przedłożenia rocznych planów cięcia zalesień i ubocznego użytkowania, oraz skutecznie przez osoby trzecie na koszt właściciela lasu te czynności, których także mimo wezwania nie wykonają. Projekt ustawy nie przewiduje kary pieniężnej, ani aresztu dla właścicieli lasów nieodpowiednio gospodarujących swymi lasami.

x/

Ponieważ prowadzenie nadzoru państwowego nad lasami prywatnymi leży w ogólnym interesie państwa a projekt ustawy nie ciąży z drugiej strony zbyt ciężko na właścicielach lasów. Komisja Agrarna prosi, aby Wysoki Sejm uch. 112 ustawę w brzmieniu przedłożonego rządowego.

Katowice, dnia 3 lipca 1925 r.

x/ Przeciw decyzji Wojewody wydanej na podstawie projektu ustawy dopuszczalną jest skarga do Sądu Administracyjnego. Koszt nadzoru nad lasami prywatnymi ponosi Skarb Śląski.

Referent:

/-/ Palaczyk.

Odpis.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr
Państwowych.
Nr. 1701 - Pr.

Warszawa, dnia 10 czdrwca 1925 r.

Odpowiedź na: L.RWD.1036/6 z 20/11.25.

Przedmiot: ustawa o nadzorze nad Do
lasami prywatnemi.

Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego

PC.

w Katowicach.
- - - - -

W przypuszczeniu, że druk Nr. 177 Sejmu Śląskiego zawiera projekt rządowy, przesłany Panu Wojewodzie przy piśmie Nr. 5138/W.Pr. z dnia 12 grudnia 1922 r., muszę wypowiedzieć się przeciw wnioskowi p. posła Reitzensteina i zalecić przyjęcie projektu rządowego bez zmian - z następujących powodów:

Projekt rządowy, w sprawie projektu ustawy w przedmiocie częściowej zmiany ustawy niemieckiej z dnia 14 sierpnia 1876 r. zmierzającej do ujednostajnienia ustawodawstwa na terenie byłego zaboru pruskiego, ponieważ ustawą z dnia 26 września 1922 r. przepisy ustawy z roku 1876, dotyczące jedynie lasów gminnych i należących do zakładów publicznych, zostały rozciągnięte na wszystkie lasy prywatne, znajdujące się na terenie Województw poznańskiego i pomorskiego. Rozciągnięcie na lasy prywatne gór - nośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z roku 1876 w formie odmiennej, niż to miało miejsce w stosunku do województw poznańskiego i pomorskiego, stałoby w sprzeczności z zasadą unifikacji ustawodawstwa. Niezależnie od tego w razie przyjęcia przez Sejm Śląski projektu p. posła Reitzensteina pozostałaby odnośnie do obszarów leśnych poniżej 25 ha luka w ustawodawstwie, na te bowiem obszary - zgodnie z brzmieniem wspomnianego wniosku p. posła Reitzensteina - ustawa z dnia 14/VIII. 1876 r. nie rozciągałaby się, aczkolwiek interes publiczny wymaga, aby również te lasy, stanowiąc drobną własność i najbardziej narażone na wyniszczenie przez nieracjonalną gospodarkę były przedmiotem opieki i ochrony ze strony Państwa.

Ponadto pożądanem jest, aby nadzór nad lasami prywatnemi sprawowały organy władzy państwowej, nie zaś samorządowej.

Za Ministra:

Raczyński mp.

Podsekretarz Stanu.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej w sprawie projektu ustawy o przerachowaniu na nową walutę i ustalenia wartości zobowiązań z tytułu ubezpieczenia od wypadków.

Komisja Socjalna Sejmu Śląskiego na posiedzeniu z dnia 30. czerwca 1925 r. uchwaliła przyjąć projekt ustawy o przerachowaniu na nową walutę i ustaleniu wartości zobowiązań wynikających z przepisów o ubezpieczeniu i odszkodowaniu z tytułu wypadków przy pracy w brzmieniu proponowanym przez Radę Wojewódzką z następującymi poprawkami:

Tytuł ustawy ma brzmieć:

" o przerachowaniu na nową walutę i ustaleniu wartości zobowiązań z tytułu ubezpieczenia od wypadków".

W art.2.ust.1.wstawia się po słowie " przyczem " słowa " jeden złoty " słowa " jednemu złotemu " po " równa się " winny być skreślone.

W miejsce cyfr:

12.000 mkp., 20.000 mkp. 35.000 mkp. 50.000 mkp. 125.000 mkp. 300.000 . .
800.000 mkp. 1.600.000 mkp.

wstawia się cyfry:

8.000 mkp. 13.000 mkp. 25.000 mkp. 40.000 mkp. 100.000 mkp. 22.000 mkp.
450.000 mkp. 1.500.000 mkp.

U z a s a d n i e n i e .

Rentę należną poszkodowanemu po myśli księgi trzeciej ordynacji ubezpieczeniowej z powodu doznania nieszczęśliwego wypadku oblicza się na podstawie zarobku rocznego tj. zarobku, który poszkodowany pobierał w ostatnim roku przed nieszczęśliwym wypadkiem.

Z powodu devaluacji obliczenia tego zarobku za czas od roku 1914 do czerwca 1924r. jest niwykonalne bez ustawowego ustalenia miernika walutowego.

Odnosnie do przerachowania wierzytelności prywatno-prawnych wydano rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14.maja 1924, którego §. 2.zawiera skalę przerachowania zobowiązań markowych /polskich i niemieckich/ na złote. Jako podstawę przerachowania przyjęto tam kurs giełdowy marki polskiej względnie niemieckiej w stosunku do dolara w poszczególnych okresach.

Projekt Rady Wojewódzkiej przewiduje w art.2.przerachowanie zarobku rocznego w sposób przewidziany w skali §.2.cytowanego wyżej rozporządzenia.

Komisja Socjalna uważa ten sposób przerachowania za niewłaściwy, albowiem sposób ten nie uwzględnia w należytej mierze faktycz-

nych zarobków, które jak wiadomo nie postępowały w równej mierze z dewaluacją i uważa za właściwsze i sprawiedliwsze przerachowanie na podstawie stosunku przeciętnych zarobków robotniczych na Górnym Śląsku z poszczególnych okresów czasu do takichże zarobków obecnie.

System ten zastosowano już przy sposobności przerachowania rent względnie zarobków na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.12.1924r./Dz.U.R.P.nr.115.poz.1029/ obowiązującego w reszcie Polski./porówn. coll:O przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych wyd.II.str.383/.

Przy zastosowaniu tego systemu przerachowanie, jeżeli chodzi o okres czasu 1919-1924 będzie naogół wyższe, niż gdyby za jego podstawę przerachowania przyjęto skalę zawartą w §.2. ogólnego rozporządzenia waloryzacyjnego powołanego wyżej w ustępie trzecim.

Przeciętne zarobki roczne za czas od czerwca 1923 do czerwca 1924. na Górnym Śląsku i ich stosunek do zarobków obecnych obliczono w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznych i na tej podstawie obliczono, że poszczególne stawki powinny wynosić sumy wyszczególnione w poprawce przez Komisję Socjalną uchwalonej.

Obecna ustawa jest jednak jedynie ustawą częściową, gdyż nie uwzględnia ona czasu od roku 1914 do czerwca 1923.

W sprawie tej Komisja Socjalna nie mając odnośnych dat statystycznych zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Król.Hucie, a po otrzymaniu tego materiału przekazała go Urzędowi Wojewódzkiemu z prośbą o sporządzenie przez mówcę matematyka obliczenia stosunku zarobków i przedłożenia następnie Sejmowi Śląskiemu odpowiedniego projektu ustawy.

Komisja Socjalna uważała za konieczne zaproponowanie już obecnie Sejmowi Śląskiemu przyjęcie tej ustawy, aczkolwiek ówczesny Sejm jedynie częściowo normuje daną materję, albowiem w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Król.Hucie nagromadziło się już kilkaset spraw, dotyczących właśnie danego czasu, a Zakład nie mając podstaw ustawowych do przerachowania wypłaca renty jedynie zaliczkowo, co jest zdolne wywołać rozgoryczenie w poszkodowanych.

Komisja zdaje sobie też sprawę z tego, że i sprawy rentowe z lat ubiegłych są również pilne jak dopiero co wymienione, lecz dla braku możliwości natychmiastowego wypośredkowania odnośnych dat o własnych siłach, z konieczności przystępuje do Wysockiego Sejmu z propozycją tego częściowego uregulowania sprawy.

Zaznaczyć jeszcze wypada, że Komisja zastanawiała się również nad tem, czy nie byłoby wskazaniem przyjęcie stawek z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.12.1924 /Dz.U.R.P.nr.115.poz.1029/ odstąpiła jednak od tej myśli z tego powodu, że jest powszechnie wiadomem, że zarobki na Górnym Śląsku były inne, aniżeli w reszcie Polski, wskutek czego podstawy do obrachowania stosunku zarobków są tu zupełnie odmienne.

Odnosnie do art.3.powołuje się Komisja na uzasadnienie Rady Wojewódzkiej.

Art.4.odpowiada §.21.rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.12.1924./Dz.U.R.P.nr.115.poz.1029/.

Przepis ten wprowadzono ze względu na znaczne ciężary, jakie spadną na przedsiębiorstwa z tytułu wysokiej waloryzacji rent wypadkowych - chodzi o to, by ciężary te przynajmniej na okres posanacyjny nieco obniżyć /porówn. coll str.405./

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie zmiany ustawy z 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszy komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 1925 r. obradowała nad projektem ustawy w sprawie zmiany ustawy z 23 stycznia 1925 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/. Projekt powyższej ustawy przewidywał dla lekarzy zakładów dla umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu dodatek określony w ustępie 2. art. 3. wyżej omawianej ustawy podwyższenie pborów o 30 % ponad dodatek pborowy pobieranych przez owych urzędników, płatnych ze Skarbu Śląskiego.

Komisja Budżetowa odrzuciła projekt ustawy i na wniosek posła Fojkisa uchwaliła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następującą rezolucję:

"Upoważnia się Radę Wojewódzką do przyznania lekarzom w zakładach umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu oprócz dodatku wojewódzkiego dodatku do wysokości 30 % miesięcznych pborów.

Potrzebne na ten cel fundusze uzyska Rada Wojewódzka z kwot niewydatkowanych na uposażenie wskutek nieobsadzenia częściowych stanowisk lekarzy. W następnych okresach budżetu należy przewidzieć odpowiednią kwotę w planie gospodarczym danego zakładu".

U z a s a d n i e n i e .

Uposażenie lekarzy zakładów umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu nie stoi w żadnym stosunku do ciężkiej i odpowiedzialnej pracy i obowiązków, które ciążą na lekarzach omawianych zakładów.

Wskutek tego lekarze prosili o zwolnienie i stan obecny grozi katastrofą dla obu zakładów. 30 % -owy dodatek skłoni lekarzy do wstąpienia do służby w zakładach dla umysłowo chorych; poza tem nie obciąża w roku 1925 budżetu, albowiemEtat przewiduje uposażenie dla 14 lekarzy a obecnie zatrudnionych jest tylko 5 lekarzy. Dodatek ten - jak tego się domaga rezolucja - pokrywany w roku 1926 będzie z różnicy między przewidzianym uposażeniem i rzeczywistym wydatkiem uposażeń.

Z uwagi na powyżej przytoczone motywy Komisja Budżetowa wyjątkowo uchwaliła przyznanie specjalnego dodatku.

Katowice, dnia 26 czerwca 1925 r.

Referent:

/-/ Fojkis.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej do projektu ustawy w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych
/druk 635/.

W noweli z dnia 19 listopada 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 25, poz. 96/ do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/ nie uzgodniono numeracji poszczególnych artykułów i paragrafów noweli z ustawą, a zwłaszcza w art. 4. par. 5. wierszu 2., oraz wierszu ostatnim; w par. 6, wierszu 2, w tytule par. 7 i 8. Nadto nie uzgodniono w art. 4. par. 5. wierszu 5. określenia "mnożnych" z ustawą uposażeniową z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.Nr. 73, poz. 497/, która w analogicznych postanowieniach w art. 47 i 37 mówi o "punktach". Skutek uchwalenia i ogłoszenia noweli z powyższymi omyłkami, nowela jest w ogłoszonej formie albo niezrozumiałą albo nie jest zgodną z intencją Sejmu, skutkiem czego nowela nie weszła dotąd w życie, gdyż nie mogła być wykonaną z powodu zawartych w niej błędów.

Z powyższych powodów Komisja Prawnicza wniosła do Sejmu projekt ustawy, zawierającej powtórzenie ustawy z dnia 25 stycznia 1924 r. i sprostowanie noweli z dnia 19 listopada 1924 r., a uchwalającej równocześnie w art. 5. nie uzgodnione z sobą pod względem redakcyjnym ostatnie dwie ustawy. Projekt ten wrócił do Komisji Prawniczej, gdzie dnia 1 lipca br. poczyniono następujące poprawki:

W art. 1. w wierszu drugim po liczbie "14", a przed liczbą "15" wstawiono głoskę "i". Zmieniono cyfrę "947" na "497" w par. 2. wierszu ostatnim wyraz "art." wpisano wielką literą "Art." W par. 3. zamiast "25" mnożnej, wstawiono "2.5" mnożnej. W par. 4. w wierszu 3. przed słowem "dla", skrócono głoskę "i".

W zdaniu trzecim zamiast "zawiadawanie" wstawiono "zawiadywanie". W par. 5. w wierszu czwartym po słowie "główną" dano przecinek ";". W ustępie drugim, wierszu czwartym i piątym zamiast słów "kierownicy wydziałowi" wstawiono słowa "kierownicy szkół wydziałowych". Również w par. 6. w pierwszym, piątym wierszu zamiast słów "dyrektorom i kierownikom wydziałowym, względnie dyrektorów i kierowników wydziałowych" wstawiono słowa "dyrektorom i kierownikom szkół wydziałowych, względnie dyrektorów i kierowników szkół wydziałowych". W art. 5. po słowie "moc" wstawiono słowo "obowiązującą".

Komisja Prawnicza przyjęła projekt ustawy z powyższymi poprawkami jednogłośnie.

Projekt ustawy przygotowany do drugiego czytania przedstawiałby zatem następująco:

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych.

Art. 1.

Do czasu wejścia w życie ustaw o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego /art. 14 i 15 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/ zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego,

stosuje się ustawę z 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska do funkcjonarjuszów i nauczycieli Województwa Śląskiego, opłacanych ze Skarbu Śląskiego.

Art. 2.

Według tej samej ustawy normuje się też uposażenie funkcjonarjuszów i nauczycieli Związków Komunalnych w górnośląskiej części Województwa.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę do automatycznego stosowania rozporządzeń i zarządzeń Rządu Rzeczypospolitej, wydanych na zasadzie wymienionej wyżej w artykule 1. ustawy.

W razie gdyby dodatek wymieniony w ostatnim ustępie art. 4. ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ nie wynosił 40 %, w takim razie różnicę dodatku dla urzędników, opłacanych ze Skarbu Śląskiego, wypłaca Skarb Śląski.

Art. 4.

Par. 1.

Przez nauczycieli /dyrektorów/ "szkół wydziałowych" rozumie się w górnośląskiej części Województwa Śląskiego nauczycieli /dyrektorów/ "szkół średnich" /w znaczeniu pruskim "Mittelschulen"/ w części cieszyńskiej nauczycieli /dyrektorów/ "szkół wydziałowych" /w znaczeniu austriackim "Bürgerschulen"/.

Par. 2.

Nauczycieli uczący w szkołach wydziałowych, posiadający przepisane kwalifikacje, jak również nauczyciele, którzy bez względu na te kwalifikacje przed 15 czerwca 1922 r. uzyskali stałe posady w szkołach wydziałowych na Górnym Śląsku otrzymują przy mianowaniu uposażenie według art. 32. ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/. A art. 106 b. ustawy z dnia 9 października 1923 r. ma zastosowanie.

Par. 3.

Nauczyciele bez kwalifikacji do szkół wydziałowych, posiadający przepisane pełne kwalifikacje do szkół powszechnych /ludowych/, otrzymują oprócz uposażenia należącego im się ustawowo jako nauczycielom szkół powszechnych za każdą godzinę nauki w tygodniu, udzielaną w szkole wydziałowej, osobny dodatek w wysokości 2.5 mnożnej miesięcznie.

Par. 4.

Nauczyciele szkół wydziałowych obowiązani są udzielać nauki w wymiarze 24 godzin tygodniowo.

Księżom prefektom liczy się wygłaszanie nauk świątecznych dla uczniów za jedną godzinę nauki.

Czy i w jakiej mierze zawiadywanie zbiorami, pracowniami i bibliotekami szkolnymi ma wpływać na zmniejszenie obowiązkowych godzin nauki, rozstrzyga Wydział Oświecenia Publicznego.

Za każdą udzielaną z polecenia władzy przełożonej godzinę nauki ponad powyższą normę, nauczyciel wydziałowy pobiera 250 mnożnych za godzinę w stosunku rocznym, jeżeli nauka ponad normę trwa przynajmniej jeden miesiąc.

Zastępstwa, trwające dłużej niż dwa tygodnie bez przerwy, są płatne według tych samych norm co godziny nadliczbowe.

Par. 5.

Dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych, otrzymują uposażenia określone w par. 2., przysługujące im jako nauczycielom z tytułu ich służby, zarówno w charakterze nauczycieli jak dyrektorów, względnie kierowników. Do liczby punktów należnych im z tego tytułu dolicza się 28 punktów miesięcznie za każdą klasę główną, nadto 8 mnożnych miesięcznie za każdą klasę równoległą /paralelkę/.

Dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych, obowiązani są do udzielania nauki w szkołach wydziałowych w wymiarze od 9 - 12 godzin tygodniowo, zależnie od ilości klas. Za każdą godzinę nauki tygodniowo ponad normę, wyznaczoną przez Wydział Oświecenia Publicznego, otrzymują dyrektorowie, względnie Kierownicy/wydziałowych, wynagrodzenie według par. 4. szkół

Par. 6.

Nauczycielom /dyrektorom, kierownikom szkół wydziałowych/ ~~xxkxk~~ wymienionym w par. 2. i 5. przyznaje się w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy uposażenie tymi art. określone; o grupie i szczeblu decyduje ilość zaliczalnych trzechleci, przyczem z poprzedniej obcej służby dolicza się najwyżej 21 lat.

Przy mianowaniu nauczycieli /dyrektorów, kierowników/ szkół wydziałowych w dniu i po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się te same zasady.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje od 1 października 1923 r. Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/, oraz nowela z dnia 19 listopada 1924 r. /Dz. U.Śl.Nr. 25, poz. 96/.

Art. 6.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

- - - - -

Katowice, dnia 1 lipca 1925 r.

Referent:

/-/ Machej.

S E J M Ś L A S K I .

Załącz. 1. do druku 649, dot. dr.
635.

Komisja Budżetowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej z dnia 6 lipca 1925 roku.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu z dnia 6 lipca br. przeprowadziła dyskusję nad przedłożeniem Komisji Prawniczej w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych i przyjęła jednogłośnie projekt Komisji Prawniczej, druk 649, dot. druku 635.

Katowice, dnia 6 lipca 1925 r.

Referent:

/-/ Węgrzyk.

Komisja Prawnicza.

PC,

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Komisji Prawniczej, odbytej w dniu 1 lipca 1925 r. nad petycją gospodkiczą zawierającą protest przeciw wprowadzeniu monopolu spirytusowego.

Komisja Prawnicza rozważyła argumenty przytoczone przez związek gospodkiczą w powyżej wspomnianym proteście ujętym w formie petycji, a skierowanym przeciw wprowadzeniu ustawy o monopolu spirytusowym na obszar Województwa Śląskiego.

W dyskusji naczelnik Wydziału Skarbowego podkreślił, że stan obecny potrzebuje pewnych zmian i wyjaśnień, gdyż, jak zaznaczył poseł Kempka, ustawa o monopolu spirytusowym wprowadziła na Górnym Śląsku nieład, który usunięty być musi.

Następnie odczytał p. nacz. Pawliński akt dotyczący tej sprawy, a przesłany przez p. Wojewodę do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, który brzmiał następująco: "Reskryptem z dnia 25 maja br. Ministerstwo Skarbu przesłało Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu odpis reskryptu z dnia 25 maja br. L. 9225/D.A.M.W.a. w sprawie wydawania koncesji, oraz sprzedaży trunków w byłych zaborach austriackim i pruskim. Wedle tego reskryptu ustawa o monopolu spirytusowym /Dz. U.R.P.Nr. 78/1924, poz. 756/ przenosi wydawanie koncesji na sprzedaż trunków alkoholowych na resort Ministerstwa Skarbu. Zarazem przesłało Ministerstwo Skarbu odpis reskryptu z dnia 30 marca br. L. 6195/D.A.M.W.a., według którego mogą być w przyszłości stosownie do art. 79 ustawy o monopolu spirytusowym jedynie władze skarbowe kompetentne do udzielania zezwoleń na wszelkie zakłady sprzedaży napojów alkoholowych, tak spirytusowych, jak piwa i wina.

Pominąwszy postanowienia Konwencji Genewskiej, o których już jest wzmianka w reskrypcie Frezyjenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 grudnia 1924 r. /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1022 par. 5/ wspomniane rozporządzenia Ministerstwa Skarbu, a w szczególności z 30/III br. L. 6195/D.A.M.W.a. może wedle tut. zapatrywania stać w sprzeczności z obowiązującymi ustawami przemysłowymi tak na Śląsku Cieszyńskim jak i na Górnym Śląsku, a w szczególności z rozporządzeniem art. 8 a/ statutu autonomicznego Województwa Śląskiego. Zresztą i Ministerstwo Skarbu jest po części tego zdania, albowiem zarządziło reskryptem z dnia 25 maja br. L. 9225/D.A.M.W.a. wystosowanym do tut. Urzędu jak następuje: "O ile z tym sposobem nadawania koncesji stoją w sprzeczności postanowienia obowiązującej dotychczas na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego niemieckiej ustawy przemysłowej, uprasza się Pana Wojewodę o spowodowanie, by Sejm Śląski odnośnie postanowienia ustawy przemysłowej zechciał zmienić i dostosować do postanowień cytowanej polskiej ustawy o monopolu spirytusowym z dnia 31/VII 1924 r. /Dz.U.Nr. 78/ do wystąpienia w Sejmie Śląskim z wnioskiem ustawodawczym na zmianę odnośnej ustawy".

Sejm Śląski według art. 8 a/ wspomnianego statutu autonomicznego nie jest atoli właściwy do zmiany ustaw przemysłowych. Sejm Śląski byłby tylko właściwy do wyrażenia swej zgody na zmianę ustaw przemysłowych. - W myśl art. 23. statutu organicznego proszę o uzgodnienie swego stanowiska wraz z Ministerstwem Skarbu co do formy, w jakiej projekt taki możnaby wnieść do uchwały Sejmu Śląskiego. - Pozwalam sobie zwrócić wreszcie uwagę na stan prawny, jaki tu istnieje.

Według postanowień paragrafu 33 niemieckiej ordynacji przemysłowej, względnie paragrafu 114 ustawy o właściwości władz pozwoleń do wykonywania tego przemysłu wyszynku i handlu wódką, dalej piwa i wina udzielają w postępowaniu uchwałowym wydziały powiatowe, które to uchwały są ostateczne, a mogą być tylko w drodze skargi przed sądem administracyjnym zażewione.

Na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego koncesje na wyszynk i drobną sprzedaż napojów alkoholowych, dalej wyszynk piwa i wina udzielają władze administracyjne w toku instancji. Istnieją tam jeszcze koncesje realne, związane z posiadaniem realności i wpisane w księgi gruntowe, bądźto jako "radiziertes Realrecht" powstałe przed r. 1780, bądźto jako koncesje realne, powstałe ze zniesieniem prawa propinacyjnego.

Zniesienie takich realnych koncesyj mogłoby być sprzeczne w związku z nienaruszalnością praw własności, z konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Śląski Urząd Wojewódzki stoi dalej na stanowisku, że nadawanie koncesji na wyszynk i sprzedaż piwa i wina nie powinno być podciągnięte pod ust. 79 ustawy o monopolu spirytusowym, gdyż prawdopodobnie w paragrafie 79 użyto mylnie termin "napojów alkoholowych" miast "wyrobów spirytusowych". Mimo widocznie błędnego użycia terminu "napojów alkoholowych" we wspomnianym artykule i mimo tego, że całokształt ustawy o monopolu rozstrząsa jedynie kwestję danych artykułów monopolowych, któremi są "wyroby spirytusowe", rozciąga się niesłusznie działanie ustawy i na wspomniane niemonopolowe artykuły, tembardziej, że stosownie do treści całej ustawy wymaga par. 67 rozporządzenia wykonawczego zezwolenia władzy skarbowej na sprzedaż i wyszynk "wyrobów spirytusowych". Zdaniem tutejszego Urzędu obecne koncesje skarbowe, wydawane na mocy ustawy o monopolu spirytusowym, nie dotyczą wina i piwa, gdyż artykuły te ani nie są wyrobami monopolowymi, ani wyrabiane ze spirytusu monopolowego.

Ze względu na to, że w Województwie Śląskiem z powodu tego wywiązała się stosunek wprost chaotyczny, a zachodzą wypadki, że mimo wydanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządzenia z dnia 7 października L.A.O. 2770 do podległych władz i urzędów, które dotychczas udzielały odnośne uprawnienia, aby się wstrzymały od udzielenia dalszych koncesyj, niektóre wydziały powiatowe udzielają nadal takie koncesje i to nie tylko na wyszynk piwa i wina, ale także na wyszynk i handel wódką, a sądy administracyjne mogą stanąć na stanowisku ustawy przemysłowej, proszę w myśl ostatniego ustępu reskryptu Ministerstwa Skarbu z dnia 25 maja rb. L.9225/D.A.N.W.a. o jaknajrychlejsze zajęcie stanowiska w tej sprawie".

Po dalszej dyskusji uchwalono następującą rezolucję:

"Komisja Prawnicza uważa zastosowanie

- a/ ustawy o monopolu spirytusowym z 31/VII 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 78, poz. 756/,
- b/ rozporządzenie Prezydenta Państwa z 27/XII 1924 r. /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1022/,
- c/ rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z 10/III 1925 r. /Dz.U.R.P.Nr.31, poz. 218/

na obszarze Województwa Śląskiego ze względu na art. 8 a/ statutu organicznego za niedopuszczalne, o ile przepisy powyższe wprowadzają zmiany ustaw przemysłowych obowiązujących w Województwie Śląskiem.

Wzywa się Pana Wojewodę, aby wstrzymał się od wykonania powyższych przepisów ustawowych aż do wyrażenia na nie zgody Sejmu Śląskiego po myśli art. 8 a / statutu organicznego".

Katowice, dnia 1 lipca 1925 r.

Referent:

/-/ Obrzut.

S p r a w o z d a n i e.

Minister Sprawiedliwości zgodnie z art. 17 ustawy konstytucyjnej dla Województwa Śląskiego z dnia 15 lipca 1920 r. i art. 21 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17.III.1921 r. przesłał Sejmowi Śląskiemu wniosek Sądu Powiatowego w Bielsku w sprawie udzielenia zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej posła Jerzego Schnüra za przekroczenie par.312 u.K.austrjackiej. Według aktu oskarżenia miał p. Schnür niebędący jeszcze wówczas posłem znieważać w dniu 13 listopada 1924 r. funkcjonariuszów zarządu technicznego telegrafów i telefonów z Bielska, oraz przydzielonych im do wyszkolenia żołnierzy - słowami: "Ihr polnischen Schweine."

Komisja Regulaminowa po dokładnem rozpatrzeniu sprawy na 3 posiedzeniach, biorąc pod uwagę akt oskarżenia, zeznania świadków, oraz oświadczenie się oskarżonego większością głosów odrzuciła wniosek Sądu Powiatowego w Bielsku o wydanie posła Jerzego Schnüra.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

"Odrzuca się wniosek Sądu Powiatowego w Bielsku o pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej posła Jerzego Schnüra."

Katowice, dnia 7 lipca 1925 r.

/-/ Szynkowiakówna .

Sprawozdawca.

Śląska Rada Wojewódzka
L.R.W. 408.

Katowice, dnia 2 lipca 1925 r.

Dotyczy projektów ustaw: a/ o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich, b/ o zmianach ustawy z dnia 31. lipca 1899 r. o ustanawianiu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych /Zb.u.pr.str.141/.

Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ g m a c h u.

W załączeniu przesyła Śl.Rada Wojewódzka projekty ustaw a/ o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich b/ o zmianach ustawy z dnia 31. lipca 1899 r. o ustanawianiu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych /Zb.u.pr. str. 141/, uchwalone przez siebie na posiedzeniu z dnia 26. czerwca 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie ich Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ Żurawski,

w.z. Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 roku

o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich.

T y t u ł I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Postanowienia niniejszej ustawy odnoszą się do funkcjonarjuszów śląskich, mianowanych na stałe zgodnie z obowiązującymi przepisami. Osoby te oraz wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2.

Funkcjonarjuszami śląskimi w rozumieniu niniejszej ustawy są urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze Sejmu Śląskiego, Zakładu dla umysłowo - chorych w Lublińcu, Zakładu dla umysłowo - chorych w Rybniku, Śląskiego Szpitala Krajowego w Cieszynie, Krajowego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie i innych Zakładów, utworzonych przez Sejm Śląski oraz ci urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze, którzy ustawą o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego po myśli art. 14. i 15. ustawy konstytucyjnej z dnia 15.VII. 1920 r. /Dz.U.R.P.Nr. 75, poz. 497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego lub na podstawie innych ustaw Sejmu Śląskiego zostaną zaliczeni do funkcjonarjuszów śląskich.

Art. 3.

Ze Skarbu Śląskiego można pobierać tylko jedno zaopatrzenie.

W przypadkach, gdyby funkcjonariuszowi śląskiemu, względnie pozostałej rodzinie służyło z jakiegokolwiek bądź innego tytułu prawo do zaopatrzenia, wypłacanego ze Skarbu Śląskiego, uprawniony ma prawo wyboru.

Art. 4.

Emeryt /wdowa, sierota/, który świadomie wprowadził władze w błąd celon uzyskania bezprawnie emerytury /pensji wdowiej, sieroczej/, odprawy lub pośmiertnego, lub też wyższego wymiaru odprawy lub pośmiertnego, obowiązany jest niezależnie od odpowiedzialności sądowo - karnej wynagrodzić Skarbowi Śląskiemu wyrządzoną szkodę.

O ile ^w podobny sposób uzyskał wyższy wymiar zaopatrzenia emerytalnego, od przypadającego mu w myśl niniejszej ustawy, traci prawo do dalszego pobierania zaopatrzenia, niezależnie od odpowiedzialności sądowo - karnej i obowiązku zwrotu szkody, wyrządzonej Skarbowi Śląskiemu.

Art. 5.

Zaopatrzenie emerytalne /uposażenie emerytalne, pensja wdowia i sieroca/ wymierza się w punktach w myśl zasad art. 3, 4 i 5 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 12/ zależnie od grupy i szczebla, do których funkcjonariusz śląski został zaliczony. Zmiany ilości punktów w poszczególnych grupach, uposażenia oraz wartości mnożnej, stosowane do funkcjonariuszów śląskich, pozostających w służbie czynnej będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie zmiany dotyczące zaszerzegowania funkcjonariuszów śląskich do grup, uposażenia nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich.

Art. 6.

Ustanawia się zaświadczenia, obciążające w myśl niniejszej ustawy Skarb Śląski, opłatę w wysokości 3 % uposażenia pobieranego przez funkcjonariuszów śląskich w służbie czynnej i na emeryturze. Opłaty te pobiera się przez potrącenie każdego miesiąca z uposażenia.

Opłata powyższa obowiązywać będzie przez cały czas istnienia dodatku regulacyjnego /art. 3. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/.

Natomiast z chwilą ostatecznego zniesienia jego wynosić będzie 5 % całego uposażenia.

Funkcjonariusze śląscy przy każdorazowym osiągnięciu uposażenia wyższej grupy lub szczebla, względnie przy uzyskaniu lub podwyższeniu dodatku, zaliczalnego do emerytury opłacają połowę różnicy w wysokości uposażenia przez przeciąg jednego roku.

Nie podpadają pod to postanowienie podwyżki płac, wynikające z podwyższenia się drożyzny.

Opłatę pobiera się, poczynwszy od dnia 1. miesiąca, następującego po osiągnięciu wyższego uposażenia.

Art. 7.

Rada Wojewódzka może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i nieobjętych niniejszą ustawą, uwzględnić przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnych ustawowo nie zaliczalne lata służby, przyznawać zaopatrzenie emerytalne, tudzież podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszom śląskim jakoteż osobom, po nich pozostałym.

T y t u ł II.

Zaopatrzenie emerytalne funkcjonariuszów śląskich.

Art. 8.

Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonariusz śląski po nieprzerwanej /art. 9/ conajmniej 10 letniej służbie śląskiej, o ile z powodów, podanych w niniejszej ustawie, przechodzi w stan spoczynku.

W wypadkach, w których urzędnik państwowy przechodzi bezpośrednio ze służby państwowej do służby śląskiej, służba państwowa jest traktowaną na równi ze służbą śląską.

Wyjątkowo nabywa funkcjonariusz śląski prawo do uposażenia emerytalnego:

- 1/ po nieprzerwanej conajmniej 5 letniej służbie śląskiej z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby;
- 2/ bez względu na czas służby wskutek trwałej niezdolności do służby z powodu:
 - a/ nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych;
 - b/ działań wojennych w miejscu służbowego pobytu;
 - c/ chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu.

Przy obliczeniu 10 letniej, a względnie 5 letniej służby śląskiej, postanowienia art. 15. nie mają zastosowania.

Art. 9.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie.

W razie reaktywowania emerytowanego funkcjonariusza śląskiego wlicza się przy ponownym przeniesieniu go w stan spoczynku do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby, uwzględniony przy poprzednim wymiarze emerytury.

Art. 10.

Funkcjonariuszowi śląskiemu, który, po nieprzerwanej conajmniej 10 letniej służbie śląskiej stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy trwale conajmniej 95 % zdolności do zarobkowania, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego, w granicach art. 18. niniejszej ustawy, 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Art. 11.

Funkcjonariuszowi śląskiemu, który wskutek przypadków wymienionych

w punkcie 2. art. 8. niniejszej ustawy utracił również zdolność do pracy zarobkowej, wymierza się uposażenie emerytalne według norm art. 18. niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu, zależnie od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowicie:

Przy utracie zdolności od 35 %	–	54 %	–	2 lata
" " " " 55 %	–	74 %	–	4 "
" " " " 75 %	–	84 %	–	6 "
" " " " 85 %	–	94 %	–	8 "
" " " " 95 %	–	100 %	–	10 "

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach może Rada Wojewódzka przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej /art. 16/, będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Praktykantów i funkcjonariuszów śląskich mianowanych do odwołania w myśl obowiązujących przepisów, w przypadkach, wymienionych w niniejszym artykule, traktuje się na równi z funkcjonariuszami śląskimi, mianowanymi na stałe.

Art. 12.

Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl art. 11. niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

- 1/ niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami, wskazanymi w punkcie 2. art. 8. niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzeniem z urzędu badaniem komisji lekarskiej;
- 2/ zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonariusz śląski służył.

W przypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później, niż w 3 lata po zajściu wypadku.

Art. 13.

Przewidzianą w art. 12. niniejszej ustawy komisję lekarską ustanowi oraz skład i sposób jej urzędowania określi rozporządzenie Rady Wojewódzkiej, które też określi sposób oceny zdolności do służby, sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby /kalectwa/ ze służbą śląską, wogóle, specjalnie zaś sposób ustalenia, iż choroba powstała z przyczyn, przewidzianych w art. 8. niniejszej ustawy, sposób stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego /kaleki/ w jej powstaniu, a następnie stałej potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby szczególnej opieki, jakoto: potrzeby umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładzie dla umysłowo - chorych.

Art. 14.

Czas czynnej służby wojskowej, odbytej podczas wojny w czasie od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia zawieszenia broni, poprzedzającego zawarcie pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie wszystkim funkcjonariuszom śląskim, powołanym do służby wojskowej, jakoteż pełniącym służbę w formacjach wojskowych, względnie na terenie operacyjnym, podporządkowanym do wództwu armji. W obu ostatnich przypadkach oblicza się jedynie czas rzeczywistego spełniania tej służby.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby, odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych.

Art. 15.

Przy ostatecznem obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6 miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Art. 16.

Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego jest uposażenie, pobierane ostatnio w służbie czynnej, przypadające według art. 3. ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów związków komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/. Podstawa oblicza się w wymiarze dla samotnego.

Art. 17.

Śląska Rada Wojewódzka rozporządzeniem ustali, jakie dodatki, określone w punktach w ustawie o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/ zostaną wliczone do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego, obliczone w wymiarze dla samotnego.

Art. 18.

Uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie 40 % /czterdzieści procent/ i wzrasta za każdy następny rok służby o 2,4 % /dwa całe cztery dziesiąte procent/, w żadnym jednak razie nie może przenosić 100 % /stu procent/ podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego.

W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie dodatki, do których emeryt ma prawo w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Własków jednostek monetarnych, otrzymanych przy obliczeniu zapotrzebowania emerytalnego, nie wypłaca się.

Art. 19.

Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych otrzymuje ponadto emeryt na żonę dodatek, ustanowiony w art. 4. ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów związków komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach może Rada Wojewódzka przyznać emerytowi również dodatek na jedno dziecko.

Art. 20.

Funkcjonarjusz śląski ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z miejsca dotychczasowego zamieszkania do przyszłego miejsca zamieszkania w wysokości udowodnionych kosztów przesiedlenia do wysokości ryczałtu, przysługującego mu w służbie czynnej przy przesiedleniu z urzędu.

Uwzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a w razie przesiedlenia się zagranicę - koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej. Z prawa tego można korzystać tylko w ciągu jednego roku od dnia przeniesienia w stan spoczynku.

Art. 21.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przeniesieniu w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne płatne jest miesięcznie z góry.

Art. 22.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie:

- 1/ w razie śmierci emeryta;
- 2/ gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie prawa do uposażenia emerytalnego. Śląska Rada Wojewódzka może jednak w tym przypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać ustawowego zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego.

Art. 23.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego nie służy:

- 1/ na czas przebywania przez czas dłuższy niż pół roku poza granicami państwa, względnie wolnego miasta Gdańska bez zezwolenia Rady Wojewódzkiej, udzielonego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu;
- 2/ w razie utraty obywatelstwa polskiego,
- 3/ na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu niezdolności do służby lub pracy na zasadzie innych ustaw, jeżeli świadczenia te płyną ze Skarbu Śląskiego /art. 3/;
- 4/ na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej lub mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego;
- 5/ w razie wstąpienia do klasztoru;
- 6/ przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy /art. 36/ na czas umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładach dla umysłowo - chorych.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się uposażenie emerytalne od dnia 1. miesiąca następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 24.

Jeżeli emeryt obejmuje jakiekolwiek stanowisko na służbie w instytucji państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, lub też pobiera z niej emeryturę, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tym wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do tego szczebla tej grupy, do której emeryt został zaliczony ostatnio w służbie czynnej.

Art. 25.

Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich zarządza Śląska Rada Wojewódzka, która też przyznaje im uposażenie emerytalne. Uposażenie emerytalne wymierza Wojewoda Śląski.

Art. 26.

Przeniesienie w stan spoczynku następuje na prośbę funkcjonariusza śląskiego:

- a/ bez względu na wiek, jeżeli funkcjonariusz śląski z powodu ułomności cielesnej albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;
- b/ bez względu na zdolność do służby gdy przekroczył 60 lat życia;
- c/ gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 55 lat życia.

Art. 27.

Władza może funkcjonariusza śląskiego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby:

- a/ gdy funkcjonariusz śląski z powodu choroby nie pełnił służby dłużej niż 1 rok;
- b/ gdy z powodów, podanych w punkcie a/ art. 26. jest trwale niezdolny do przewidzianego pełnienia służby;
- c/ gdy funkcjonariusz śląski przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 28.

Funkcjonariusz śląski, ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku z powodów, wymienionych w punkcie a/ art. 26. poddany będzie badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia, czy zachodzi trwała niezdolność do służby i z jakich przyczyn. Lekarz przesyła swoje orzeczenie bezpośrednio tej władzy, która zarządziła badanie. W wypadkach wątpliwych Rada Wojewódzka może poddać funkcjonariusza śląskiego ponownym badaniom komisji lekarskiej. Również funkcjonariusz śląski ma prawo domagać się ponownego badania komisji lekarskiej, jeżeli wynik pierwszego badania lekarskiego wypadł dla niego niekorzystnie. Odnosną prośbę winien funkcjonariusz śląski wnieść w terminie 14 dni po pisemnym zawiadomieniu go o wyniku pierwszego badania lekarskiego.

Art. 29.

O zamierzonym przeniesieniu funkcjonariusza śląskiego w stan spoczynku bez jego prośby należy w przypadkach, przewidzianych w punktach a/ i b/ art. 27. zawiadomić funkcjonariusza śląskiego na piśmie.

Art. 30.

Funkcjonariuszowi śląskiemu służy przeciwko orzeczeniu władzy, wydanemu po myśli art. 25. niniejszej ustawy, stosownie do obowiązujących przepisów prawo skargi w zwykłej drodze prawa.

Art. 31.

Czas służby podlegający normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia służby śląskiej.

Do tego czasu służby wlicza się:

- a/ czas czynnej służby w wojsku polskim, gdy funkcjonariusz nie spełniał jej równocześnie ze służbą śląską oraz czas pracy spędzonej w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziem Województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, nie wyłączając organizacji wojskowych, nie wcześniej jednak niż od 1. listopada 1918 r.;
- b/ czas, przebyty w niewoli, jeżeli dostanie się do niej nastąpiło bez winy funkcjonariusza;
- c/ czas, przebyty w czynnej służbie państwowej, pod warunkiem, że jego zaliczenie przyznane zostało w piśmie nominacyjnym i o ile zaliczenie tego czasu nie następuje już na podstawie art. 8. niniejszej ustawy.

Przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się czas obowiązkowej służby wojskowej, jakoteż minimalny, odnośnymi ustawami przepisany, czas studiów wyższych na jednym z wydziałów uniwersytetu lub równorzędnym zakładzie naukowym, jeżeli czas studiów nie biegnie równoległe z czasem służby, zaliczalnej do emerytury, i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studiów przepisanych egzaminami, jednakowoż w ilości nie wyżej niż 4 lata.

Czas zaliczony w ust. 2. lit. a/, b/ i c/ ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby, spędzonej w charakterze śląskiego funkcjonariusza prowizorycznego, lub praktykanta w myśl zasad obowiązujących przepisów, a ponadto Śląska Rada Wojewódzka może zaliczyć czas służby, przebyty w charakterze pracownika kontraktowego.

Powyższy okres służby pracowników kontraktowych może być zaliczony do emerytury pod warunkiem poprzedniego uiszczenia opłaty ze składanym procentem po 6 od sta, przewidzianej w art. 6. niniejszej ustawy, od uposażenia tej grupy, do której zaliczono danego funkcjonariusza, przy przyjęciu na stałe do służby śląskiej.

W wyjątkowych przypadkach może Rada Wojewódzka zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, spędzonej przed przerwą /art. 9/ z zastrzeżeniem zwrotu ewentualnie pobranej jednorazowej odprawy w myśl art. 31. niniejszej ustawy.

Art. 32.

Do wysługi lat nie wlicza się:

- a/ czasu służby, spędzonego przed ukończeniem 18 lat życia, wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym;
- b/ czasu urlopu bez uposażenia, z wyjątkiem urlopu otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego i senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej oraz mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego.

Art. 33.

W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku /art. 8. pkt. 2/ służy władzy wypłacającej zaopatrzenie emerytalne - prawo zarządzenia trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat dziewięciu w okresach trzechletnich, od dnia przeniesienia w stan spoczynku, przez komisję lekarską w celu stwierdzenia, czy trwała niezdolność do pracy zarobkowej nadal istnieje. W przypadku stwierdzenia odzyskania w części zdolności do pracy zarobkowej ma Rada Wojewódzka uskutecznić odliczenie częściowe lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z art. 11. niniejszej ustawy.

W razie stwierdzenia przez komisję lekarską zupełnej zdolności do służby, należy emeryta powołać do służby czynnej a w przypadku odmowy ze strony emeryta, należy cofnąć przyznaną mu zaopatrzenie emerytalne.

Art. 34.

Oprócz przypadków, wymienionych w art. 22. niniejszej ustawy, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie, gdy emeryt, który nie ukończył 50 lat życia, powołany w przeciągu 6 lat po przeniesieniu w stan spoczynku w myśl pkt. a/ art. 26. i pkt. a/, b/ art. 27. odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady śląskiej równej lub wyższej grupy uposażenia.

Art. 35.

Do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, mają analogiczne zastosowanie postanowienia ust. 3. art. 13. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/.

Art. 36.

Emerytowany funkcjonariusz śląski umysłowo - chory, a nie mający oprócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być umieszczony w jednym ze śląskich zakładów dla umysłowo - chorych. Naówczas jest on leczony i utrzymywany na koszt Skarbu Śląskiego.

Żonie i dzieciom takiego emeryta służy na czas jego pobytu w takim zakładzie prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego, obliczonego według ust. 1. art. 40. względnie 41. niniejszej ustawy.

Art. 37.

Śląska Rada Wojewódzka władna będzie przyznawać emerytowanym funkcjonariuszom śląskim prawo do korzystania z ulg, przyznawanych funkcjonariuszom państwowym w zakresie pomocy lekarskiej itp., względnie w miejsce tych świadczeń dodatki do uposażenia emerytalnego jakoteż dodatki na mieszkanie, nieprzekraczające jednakże odpowiednich dodatków na mieszkanie, przyznanych według obowiązujących przepisów urzędnikom państwowym.

Odnosnie do funkcjonariuszów śląskich cieszyńskiej części Województwa Śląskiego Rada Wojewódzka władna będzie w celu zwolnienia tych funkcjonariuszów od obowiązku ubezpieczenia w myśl austr. ustawy z dnia 10.12.1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 25. czerwca 1914 r., ustawą z dnia 10. czerwca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 51, poz. 370/ i ustawą z dnia 22. września 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 89, poz. 803/, zobowiązać się, że w razie, gdyby funkcjonariusze ci w czasie późniejszym bez poprzedniego przejścia w stan spoczynku objęli posadę, uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia, przekaże podmiotowi ubezpieczającemu, który będzie wówczas dla nich właściwym, kwoty odpowiadające tej rezerwie premijowej, jaka powinna by była już być dla tych funkcjonariuszy zebrana, gdyby oni przez czas ich zatrudnienia w służbie śląskiej byli członkami zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszów.

Art. 38.

Funkcjonariusz śląski, który nie nabył prawa do emerytury, a opuścił służbę z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabytych wskutek choroby, lub kalectwa bez własnej winy, względnie zostanie zwolniony ze służby z powodu zmian organizacji władz i urzędów, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobranego uposażenia w służbie czynnej.

T y t u ł I I I .

Zaopatrzenie rodzin, pozostałych po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 39.

Prawo do pensji wdowiej, tudzież do pensji sieroczej, jest prawem pochodnem, zależnem od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Pensję wdowią oblicza się według wymiaru dla samotnych.

Art. 40.

Pensja wdowia wynosi 50 % /pięćdziesiąt procent/ kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie tego, do którego w chwili śmierci miałyby prawo.

Pensja wdowia po funkcjonariuszu śląskim, poległym lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi 50 % /pięćdziesiąt procent/ pełnego uposażenia w stanie czynnym zmarłego męża, służącego za podstawę, wymiaru uposażenia emerytalnego w myśl art. 16. i 17. niniejszej ustawy.

Art. 41.

Prawo do pensji sieroczej nabywa się po ojcu.

Pensja ta wynosi:

- a/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci funkcjonariusza śląskiego miała prawo do pensji wdowiej - jedną czwartą część pensji wdowiej;
- b/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje, lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła, połowę pensji wdowiej;
- c/ dla jednej sieroty bez ojca i matki dwie trzecie pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę śląską, sierotom służy prawo do pensji według postanowień pkt. a/ artykułu niniejszego.

Art. 42.

Prawo do pensji sieroczej może być również nabyte po matce. Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i po matce, wypłaca się sieroce pensję wyższą.

Sierota nabywa prawo do pensji po matce na życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania. Pensja po matce wynosi 1/6 część jej uposażenia emerytalnego.

Art. 43.

Łączna kwota pensji sierocych bez względu na ilość dzieci nie może sama ani łącznie z pensją wdowią, przekraczać wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski faktycznie pobierał, lub do którego miałyby prawo w chwili śmierci.

W razie jeżeli suma pensji sierocych sierot, których matka żyje, i sierot bez matki łącznie z pensją wdowią przekracza wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski pobierał, lub do którego miałyby prawo w chwili śmierci, należy zmniejszyć proporcjonalnie pensje sieroce.

Art. 44.

Postanowienia art. 25. i 30. mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierot po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 45.

Żony i dzieci funkcjonariuszów śląskich powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują od dnia pierwszego miesiąca następującego po wstrzymaniu uposażenia w myśl art. 13. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Kołunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/ tymczasowe uposażenie emerytalne w wysokości należnego im ewentualnie stałego zaopatrzenia według zasad ust. l. art. 40., względnie 41. niniejszej ustawy.

Gdy na podstawie okoliczności towarzyszących zaginięciu istnieje uzasadnione podejrzenie, że zachodzi wypadek dezercji, postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do czasu stwierdzenia, że wypadek dezercji nie zachodzi.

Art. 46.

W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się przy wypłacie za - logłego uposażenia kwotę, wypłaconą jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowego zaopatrzenia.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu dwóch i pół lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminarja pokojowe, żona, względnie dzieci, powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznające zaginionego za zmarłego, względnie orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uważać za ustalony, w przeciwnym bowiem wypadku tymczasowe zaopatrzenia zostaną wstrzymane.

Orzeczenie to służy za podstawę przy rozpatrywaniu przyznania stałego zaopatrzenia.

Art. 47.

Wdowa nie ma prawa do pensji:

- a/ jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta;
- b/ jeżeli wspólność małżeńska została sądowo rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony.

Dzieci pozostałe z małżeństwa, zawartego przez emeryta, nie mają prawa do pensji sieroczej.

Art. 48.

Prawo do otrzymywania pensji wdowiej i sieroczej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który zmarły funkcjonariusz śląski /emeryt/ pobrał ostatnio należne mu uposażenie w służbie czynnej /uposażenie emerytalne/.

Dla sierot, które przyszły na świat po tym terminie, prawo do pensji rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji wdowiej lub sieroczej nie zostało zgłoszone w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca lub matki, należy przyznać pensję wdowie lub sieroce od pierwszego dnia miesiąca po dniu zgłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka może przyznać pensję wdowie i sierocie od terminu, ustalonego w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli osoby uprawnione wykazą, iż zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze zgłoszenie się o zaopatrzenie.

Art. 49.

Pensje wdowie i sierocie płatne są miesięcznie z góry.

Art. 50.

Prawo do pensji wdowiej, względnie sieroczej gaśnie:

- a/ w razie śmierci wdowy lub sieroty, - z końcem tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;
- b/ w razie ukończenia przez sierotę 18 roku życia, lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego;
- c/ gdy wdowa, względnie sierota została prawomocnie skazana za czyn karygodny, a skazanie to pociąga za sobą stratę prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego.

Sierotom, odbywającym studia w zakładach naukowych, przyznaje się pensję sierocą z powyższymi zastrzeżeniami na każdy rok szkolny aż do ukończenia studiów nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

W wyjątkowych, na szczególnie uwzględnienie zasługujących wypadkach, może Śląska Rada Wojewódzka zezwolić na dalsze pobieranie pensji sieroczej, także po ukończeniu 18, względnie 24 roku życia.

Art. 51.

Prawo do pobierania pensji wdowiej lub sieroczej nie służy:

- a/ na czas przebywania przez czas dłuższy niż pół roku poza granicami Państwa, względnie wolnego miasta Gdańska, bez zezwolenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, udzielonego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu;
- b/ w razie utraty obywatelstwa polskiego;
- c/ na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci męża /ojca/ na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Śląskiego;
- d/ na czas zajmowania przez sierotę jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej, śląskiej lub samorządowej, do którego przywiązane jest stałe uposażenie;
- e/ na czas piastowania przez wdowę mandatu poselskiego lub senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej lub mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego;
- f/ na czas uwzględnienia sieroty przy wymiarze uposażenia funkcjonariusza śląskiego /ojczyma, matki, macochy/;
- g/ w razie wstąpienia do klasztoru.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

Art. 52.

Wdowa po funkcjonarjuszku śląskim, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę w zamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie się o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia dwuletnią, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

Wdowa, która wyszła za mąż za obywatela państwa obcego, otrzymuje od -prawę tylko wtenczas, jeżeli ustawodawstwo Państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawy, jeżeli wychodzą za mąż za obywatela Państwa Polskiego.

Art. 53.

Wdowa po funkcjonarjuszku śląskim, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie śląskiej nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

Art. 54.

Wdowa po funkcjonarjuszku śląskim, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje, o ile sama nie jest funkcjonarjuszkiem śląskim, względnie nie pobiera emerytury z tytułu własnej służby, jednorazową odprawę w wysokości połowy kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego zmarłego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 roku życia po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury z tem ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki w przypadkach, określonym w ustępie przedostatnim artykułu 50. przyczem postanowienia ostatniego ustępu tegoż artykułu niniejszej ustawy mają również zastosowanie.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

Sierotom, pochodzącym z różnych małżeństw tego samego funkcjonarjusza, wypłaca się odprawę tylko wtedy, jeżeli pozostała po nim wdowa nie skorzystała z tego prawa, albo z tego prawa zrezygnowała na rzecz sierot.

Art. 55.

Wdowa i sieroty po funkcjonarjuszku śląskim, zmarłym w służbie czynnej, mają prawo do zwrotu udowodnionych kosztów jednorazowego przesiedlenia się z miejsca służbowego męża, względnie ojca, do przyszłego miejsca zamieszkania, do wysokości ryczałtu, przysługującego funkcjonarjuszkom śląskim przy przesiedleniach z urzędu.

Uwzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a w razie przesiedlenia się zagranicę, koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej.

Z prawa tego może wdowa, względnie sierota, korzystać w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca.

Art. 56.

W razie śmierci funkcjonarjusza w stanie spoczynku należy się wdowie, która pozostała z nim w spółności małżeńskiej niezależnie od zaopatrzenia, względnie odprawy /art. 39, wzgl. 54/, pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Pod temi samemi warunkami, w tej samej wysokości należy się pośmiertne w razie śmierci funkcjonarjuszki w stanie spoczynku wdowcowi.

W braku wdowy /wdowca/, uprawnionej /nego/ do pośmiertnego, należy się pośmiertne w tej samej wysokości niepodzielnie dzieciom ślubnym, uprawnionym i piasierbom zmarłego, o ile zmarły je otrzymywał. W braku wyżej wymienionych członków rodziny można zwrócić udowodnione koszty leczenia i pogrzebu do wysokości pośmiertnego innym krewnym lub osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego i nieruchomości, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

T y t u ł I V .

Przepisy przejściowe.

Art. 57.

Funkcjonarjuszom, którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pozostawali na służbie jednego z byłych państw zaborczych, jakoteż w służbie b. Związku Prowincjonalnego Śląska, względnie Wydziału Krajowego w Opawie, wlicza się do wysługi emerytalnej pełną ilość lat służby w b. państwie zaborczem, podlegającą zaliczeniu według przepisów emerytalnych odnośnego państwa zaborczego z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania czasu tego do wysługi emerytalnej nie może być korzystniejszy, aniżeli w służbie śląskiej polskiej na mocy niniejszej ustawy, tudzież lata służby śląskiej.

Funkcjonarjuszom śląskim, którzy przed wejściem w życie niniejszej ustawy pozostawali w służbie państwowej polskiej, liczy się do wysługi emerytalnej pełny okres czasu, spędzonego w tej służbie.

Czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego przed wejściem w życie niniejszej ustawy zalicza się przytem do emerytury.

Funkcjonarjuszom śląskim, którzy służyli czynnie w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcjonarjuszów wojewódzkich i Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 11/, a którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pełnili służbę samorządową w Państwie Polskiem lub jednym z byłych państw zaborczych, zaliczalną do wysługi emerytalnej w myśl pkt. d/ art. 15. ustawy z dnia 28. lipca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 70, poz. 466/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 11/ zalicza się do wysługi emerytalnej czas tej służby samorządowej pod warunkami określonymi w wymienionej ustawie.

Art. 58.

Emerytowani funkcjonarjusze ślascy, przeniesieni w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2. ustawy z dnia 20. stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P.Nr. 7, poz. 44/, jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3. tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują uposażenie emerytalne do wysokości 75 % tego uposażenia, które należałoby się im według norm art. 18. od podstawy wymiaru, określonej w art. 16. niniejszej ustawy według pierwszego szczebla danej grupy z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby w b. państwach zaborczych nie może być korzystniejszy aniżeli w służbie śląskiej na mocy niniejszej ustawy.

Śląska Rada Wojewódzka będzie władna podwyższyć zaopatrzenie emerytalne do pełnego wymiaru wedle norm art. 18. od podstawy wymiaru, określonej w art. 16. niniejszej ustawy, tak pewnym kategorjom emerytów, jakoteż poszczególnym osobom, które pełniąc służbę w b. państwach zaborczych, zasłużyły się dla Narodu i Państwa Polskiego. Wysokość jednak zaopatrzeń emerytalnych nie może przekraczać procentowo tych norm uposażenia, do których miały prawo wspomniane osoby wedle odnośnych przepisów b. państw zaborczych.

Art. 59.

Zaszeregowanie emerytów do poszczególnych grup nastąpi na zasadzie przewidzianej art. 3. ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcjonariuszów wojewódzkich i związków komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 11/.

Art. 60.

Funkcjonariusze ślascy, jakoteż emeryci /wdowy i sieroty/, którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia albo opłacali składki emerytalne do kas w b.państwach zaborczych, jeżeli udowodnią, że praw z tego tytułu im przysługujących nie zrealizowali w b. państwach zaborczych, będą mogli korzystać z uprawnień wynikających z niniejszej ustawy, jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Śląskiego wszelkich praw, przysługujących im z tytułu uczestnictwa w tych kasach, względnie opłacania składek emerytalnych.

Funkcjonariuszom, którzy w całości lub w części zrealizowali swe prawa do powyższych kas i przeszli do służby ślaskiej dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby, za który podjęli składki, pod warunkiem wpłacenia do skarbu ślaskiego kwot pobranych z tych źródeł, wedle kursu, który ustali rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

W przeciwnym razie lata służby za okres podniesionych składek będą mogły być doliczone do wysługi emerytalnej jedynie jako praca zawodowa /art. 70/.

Postanowienia ustępu 1. niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierot po tych funkcjonariuszach, którzy podnieśli swoje osobiste składki emerytalne, lecz pozostawili składki na rachunku żon i dzieci.

Art. 61.

Przerwy w służbie /art. 9/, zaszłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy, nie stoją na przeszkodzie zaliczeniu poprzedniego czasu służby. Postanowienie to nie narusza jednak przepisów b. państw zaborczych o zaliczalności lat do wysługi emerytalnej.

Art. 62.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy emerytowanym funkcjonariuszom ślaskim, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, którzy przeszli w stan spoczynku w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 11/ wymierza się zaopatrzenie emerytalne w myśl art. 16. i 17. względnie 39, 40 ust. 1. i 41. niniejszej ustawy, przy zastosowaniu art. 59. niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 33. niniejszej ustawy mają do tych osób analogiczne zastosowanie.

Art. 63.

Wdowy i sieroty po emerytowanych funkcjonariuszach ślaskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie w myśl art. 2. ustawy z 20. stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P.Nr. 7, poz. 44/, jak również jeżeli uznane zostały w myśl art. 3. tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują pensję wdową, względnie sierocą, w wysokości określonej w ustępie pierwszym art. 40, względnie 41, od zaopatrzenia emerytalnego, określonego w art. 58. przy zastosowaniu postanowień art. 59. niniejszej ustawy.

Oдноśnie przyznania i wymiaru pensji wdowich, jakoteż środków prawnych przeciw przyznaniu i wymiarowi mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 67. niniejszej ustawy.

Art. 64.

Postanowienia artykułów 2, 3, 4, 5, 6, 16, ustępów 1 i 3. art. 18, art. 19. i ustępu 2. art. 21. artykułów 23, 24, 25. i ustępu 1. art. 30, tu - dzież art. 35. i 60. mają analogiczne zastosowanie do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich.

Art. 39. i ustęp 1. art. 40. artykuły 41, 42, 43, 47, 49, 50, 51, 52, 53 i 56. jak również postanowienia artykułów, wymienionych w ustępie 1. z wyjątkiem przepisów art. 6, 19 i 24. stosują się analogicznie do wdów i sierot po osobach wymienionych w pierwszym ustępie.

Art. 65.

Wszyscy emerytowani funkcjonariusze ślascy, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jakoteż wdowy i sieroty po nich, jeżeli nie zgłosili jeszcze swych praw emerytalnych, powinni w celu uzyskania zaopatrzenia emerytalnego według postanowień niniejszej ustawy wnieść pisemne zgłoszenie w terminie, który ustali Śląska Rada Wojewódzka. W tym wypadku wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca po zgłoszeniu się: późniejsze zgłoszenia o zaopatrzenie mogą być uwzględnione jedynie na podstawie art. 7. niniejszej ustawy.

Art. 66.

Postanowienia art. 31. niniejszej ustawy nie mają zastosowania do funkcjonariuszów śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 14, 31. pkt. b/, 45 i 46. mają odnośnie funkcjonariuszów śląskich, względnie ich żon i dzieci, zastosowanie od dnia 15. czerwca 1922 r.

Art. 67.

Byłym funkcjonariuszom śląskim, którym nie przyznano dotychczas emerytury, względnie emerytom, którzy przeszli w stan spoczynku, przed zmianą suwerenności, przyznają i wymierzają uposażenie emerytalne w myśl art. 58. niniejszej ustawy Rada Wojewódzka względnie Wojewoda.

Przyznane już uposażenie emerytalne przerachują te same władze.

Oдноśnie do środków prawnych przeciw wymiarowi uposażenia emerytalnego mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 30. niniejszej ustawy.

Art. 68.

Funkcjonariuszom śląskim, pozostającym w służbie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego czas studiów wyższych w myśl 3. ust. art. 31. niniejszej ustawy.

Art. 69.

Emerytowanych funkcjonariuszów śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli nie wysłużyli pełnych lat służby i nie przekroczyli 50 lat życia, a pobierają emeryturę ze Skarbu Śląskiego, może wezwać Śląska Rada Wojewódzka do poddania się badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia ich zdolności, celem powołania ich do służby śląskiej. Jeżeli

emeryt wezwaniu tak do poddania się badaniu lekarskiemu, jak do objęcia służby zadość nie uczyni, traci prawo do emerytury.

Art. 70.

Funkcjonariuszom śląskim /art. 2/, którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pozostawali w jednym z b. państw zaborczych w służbie samorządowej albo oddawali się pracy zawodowej i którym na zasadzie obowiązujących przepisów zaliczono czas tej służby lub pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzechnie, jeśli wykazą, że w czasie tej służby lub pracy zawodowej nabyli kwalifikacje i doświadczenie, uzdalniające ich do obecnie spełnianej służby śląskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby samorządowej lub pracy zawodowej w całości lub w części, jednak w ilości, nieprzekraczającej lat 20 pod warunkiem przesłużenia w służbie śląskiej conajmniej 5 lat.

Za służbę samorządową w rozumieniu niniejszego artykułu nie uważa się służby, pełnionej w b. związku prowincjonalnym Śląska, jakoteż służby, pełnionej w Wydziale Krajowym w Opawie.

Doliczenie uskutecznia Śląska Rada Wojewódzka, oceniając dostarczone dowody o nabyciu wymaganych kwalifikacji i doświadczenia, wedle ich faktycznej wartości i doniosłości, ustalonych w kwalifikacji służbowej.

Doliczenie winno być uskutecznione i podane do wiadomości zainteresowanych funkcjonariuszów w ciągu roku, licząc od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 71.

Wszędzie, gdzie w niniejszej ustawie mowa jest o Radzie Wojewódzkiej lub o Wojewodzie rozumie się, o ile chodzi o funkcjonariuszów Sejmu Śląskiego, Marszałka Sejmu Śląskiego.

T y t u ł V.

Postanowienie końcowe.

Art. 72.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Art. 73.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1925 r. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

U z a s a d n i e n i e.

Rozciągnięta ustawa z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 11/ na obszar Województwa Śląskiego ustawa z dnia 28. lipca 1921 r. /Dz.U.R.P. Nr. 70, poz. 466/ straciła odnośnie do funkcjonariuszów państwowych moc obowiązującą wskutek wydania ustawy z dnia 11. grudnia 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 6/24, poz. 46/.

Tę ostatnią ustawę stosuje się w Województwie Śląskiem do funkcjonariuszów państwowych. Natomiast nie można jej stosować do funkcjonariuszów, którzy bezsprzecznie nie są funkcjonariuszami państwowymi, t.j. funkcjonariuszów wszystkich zakładów wojewódzkich i Sejmu Śląskiego. Tymczasem stan liczobny tych

emerytów wynosi obecnie 21 osób, a kilka osób mających już prawo do emerytury nie może być emerytowanymi z braku ustawy. Funkcjonariusze ci domagają się ostatecznego uregulowania ich praw emerytalnych.

Ponieważ do wszystkich tych urzędników zastosowano system uposażeniowy wedle punktów, /ustawa z dnia 23. stycznia 1924 r. Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/ przeto zachodzi konieczność odpowiedniego uregulowania uposażenia pensyjnego.

Projekt stwarza pojęcie funkcjonariusza śląskiego specjalnie dlatego, żeby pod ustawę tą podciągnąć wszystkie kategorie tych osób, które są lub będą czynne w służbie Województwa Śląskiego jako Związku Samorządowego i wyodrębnione zostaną od urzędników państwowych.

Co do treści projekt się ściśle trzyma postanowień ustawy państwowej, odstępuje zaś od niej w wypadkach, jeżeli podyktowana to jest obowiązującym ustawodawstwem lub naturą przedmiotu. Dotyczy to w szczególności zaliczeniu do wysługi emerytalnej funkcjonariuszów śląskich czasu służby państwowej polskiej /art. 8, 31 i 57/.

Tak w kwestji środków prawnych w sporach o pretensje emerytalne powołuje się na zwykłą drogę sądową, jak postanawiają przepisy ustawowe /w odniesieniu do górnośląskiej części Województwa Śląskiego - ustawa o ustanowieniu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych z 1899 r./ lub orzecznictwo sądowe /w odniesieniu do cieszyńskiej części Województwa Śląskiego - orzecznictwo Trybunału Adm. w Wiedniu/. Ściąganie 3 % spłaty emerytalnej na razie zostawia się ze względu na jednolitość z ustawą państwową oraz ze względu na okoliczność, że urzędnicy śląscy są równi są płatni z funkcjonariuszami państwowymi Województwa.

Co do poszczególnych artykułów projektu zauważa się:

Do art. 3: Zgodnie z ustawą państwową z tą konieczną zmianą, że w miejsce Skarbu Państwa wstępuje Skarb Śląski.

Do art. 4: Zgodnie z ustawą państwową. Art. I. ustawy państwowej zawierający postanowienia co do zapowiedzeń i zajęć sądowych na uposażeniu emerytalnym nie został w projekcie uwzględniony, gdyż normowanie tego rodzaju przepisów prawa cywilnego nie należy do kompetencji Sejmu Śląskiego.

Do art. 5. i nast.: Zgodnie z ustawą państwową z koniecznymi zmianami, że wszędzie gdzie ustawa państwowa wylicza kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej, Rady Ministrów, władz naczelných, władz II. instancji, wstępuje w miejsce tych władz Rada Wojewódzka.

Do art. 17: Artykuł projektu różni się o tyle od ustawy państwowej /art. 18/, że nie wylicza poszczególnych dodatków mających być wliczonych do podstawy wymiaru. Ustalenie tych dodatków w odniesieniu do urzędników, objętych projektem, dotychczas bowiem nie nastąpiło i jest zależne od statutów poszczególnych zakładów.

Do art. 18, 19: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 20: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 21. i nast.: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 27: Zgodnie z ustawą państwową z tą atoli różnicą, że projekt ustanawia maksymalną granicę 1 roku niepełnienia służby jako powód przeniesienia w stan spoczynku. Nie uwzględnia również jako powód do przeniesienia w stan spoczynku czas przebyty w stanie nieczynnym a to ze względu na okoliczność, że przepisy pragmatyczne dla urzędników, objętych projektem, nie przewidują instytucji stanu nieczynnego. Z tego względu też projekt nie przejmuje art. 30. ustawy państwowej.

Do art. 28, 29: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 30: Projekt zawiera odmiennie postanowienia co do środków prawnych od ustawy państwowej /art. 33, 34/. Przejęcie przepisów z ustawy państwowej nie jest możliwe ze względu na charakter cywilno - prawny tych przepisów. Projekt zatem zawiera tylko postanowienia deklaratywne.

Do art. 31: Zgodnie z ustawą państwową z tą zmianą, że nie uwzględnia czasu spełnionego w stanie nieczynnym, której to instytucji nie mają przepisy programiczne urzędników objętych projektem, nadto projekt poza ustawą państwową dolicza do czasu wysługi emerytalnej czas, spędzony w organizacjach śląskich w myśl art. 2. ustawy z dnia 13.II. 1924 r. /Dz.U.R.P. Nr. 21, poz. 224./

Do art. 32. i nast.: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 37: Projekt nie przewiduje przyznawania ulg w zakładach leczniczych i uzdrowiskach ze względu na brak tego rodzaju śląskich zakładów. Dodanie drugiego ustępu tegoż artykułu podyktowane jest obowiązującymi przepisami ustawy z 10. grudnia 1906 r.

Do art. 38. i nast.: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 57: Z tą zmianą, że w miejsce służby spędzonej w Wydziale Krajowym Galicyjskim lub spędzonej w charakterze nauczyciela szkół publicznych jako zaliczalnej w zupełności do wysługi lat, wstępuje służba spędzona w b. Związku Prow. Śląska, względnie Wydziału Krajowego w Opawie.

Do art. 59: Odmiennie od ustawy państwowej projekt przesądza zaszeregowanie w mowie będących emerytów do poszczególnych grup w sposób uskuteczniiony ustawą śląską dla funkcjonariuszy komunalnych w służbie czynnej.

Do art. 60. i nast.: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 65: Z tą zmianą, że ustalenie terminu przewidzianego w tym artykule pozostawia się ze względów praktycznych rozporządzeniu wykonawczemu. Art. 91. ustawy państwowej projekt nie przejmuje z powodu braku wypadków art. objętych w odniesieniu do funkcjonariuszów śląskich.

Do art. 66. i nast.: Zgodnie z ustawą państwową.

Do art. 70: Wstawienie 2 ustępu do niniejszego artykułu nastąpiło ze względu na okoliczność, że służba w b. prowincji Śl., względnie Wydziału Krajowym, jest zaliczalna na podstawie art. 67. projektu. -

- - - - -

L.dz.381/25.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 2 lipca 1925 r.

L:R.W. 408.

Dot:projektu ustaw: a/ o zaopatrzeniu
emerytalnem funkcjonarjuszów Śląskich,
b/ o zmianach ustawy z dnia 31 lipca
1899 r. o ustanawianiu i zaopatrzeniu
urzędników komunalnych /Zb.u.pr.str. 141/.

Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ g m a c h u.

W załączeniu przesyła Śląska Rada Wojewódzka projekty ustaw
a/ o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów Śląskich, b/ o zmianach
ustawy z dnia 31. lipca 1899 r. o ustanawianiu i zaopatrzeniu urzędników
komunalnych /Zb.u.pr.str. 141/, uchwalone przez siebie na posiedzeniu
z dnia 26. czerwca 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej,
nadanego jej art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie ich
Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ Żurawski

w.z. Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 roku

zawierająca niektóre zmiany ustawy o ustanawianiu i zaopatrzeniu urzędników
komunalnych z dnia 31.VII. 1899 r. /Zb.u.pr.str. 141/.

Art. 1.

W ustawie z dnia 30. lipca 1899 r. o ustanawianiu i zaopatrzeniu
urzędników komunalnych /Zb.u.pr.str. 141/ wprowadza się następujące zmiany:

a/ par. 3. otrzymuje następujące brzmienie: Uposażenie wypłaca się urzędni-
kom miesięcznie z góry w pierwszym dniu każdego miesiąca.

O ile termin płatności uposażenia przypada na niedzielę lub dzień
wolny od zajęć służbowych, wypłata uposażenia następuje w dniu poprzednim.

b/ par. 4. otrzymuje następujące brzmienie: W razie śmierci urzędnika komu-
nalnego należy się wdowie /wdowcowi/, która pozostawała z nim /z nią/
w spółności małżeńskiej, pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego uposaże-
nia, pobieranego ostatnio przez zmarłego. W braku wdowy /wdowca/ uprawnio-
nej do pośmiertnego, należy się pośmiertne w tej samej wysokości dzieciom
ślubnym, uprawnionym i pasierbom zmarłego, jeżeli zmarły /a/ otrzymywał
na nie dodatek ekonomiczny.

c/ par. 12. otrzymuje następujące brzmienie: Urzędnicy miejscy niezdolni do

służby otrzymują, jeżeli za zatwierdzeniem Rady Wojewódzkiej nie postanowiono czego innego, emeryturę wedle zasad ustawy z dnia o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich /Dz.U.Śl.Nr.... poz..../.

Jako czas zaliczalny do służby liczy się w braku innych postanowień czas, który urzędnik komunalny spędził w służbie danej gminy.

d/ par. 14. otrzymuje następujące brzmienie:

Co do ustanawiania i uposażenia członków kolegjalnego zarządu gminy /Magistratu/, jakoteż w miastach bez kolegjalnego zarządu, burmistrzów i ich zastępców /drugiego burmistrza, zastępcy burmistrza/, obowiązują dotychczasowe przepisy.

Co do emerytury tych osób może być za zatwierdzeniem Rady Wojewódzkiej zawarta umowa.

O ile to nie nastąpiło, osoby te w razie niezdolności do służby są traktowane jak inni urzędnicy gminni, w razie zaś nie wybrania ich ponownego po upływie okresu wyborczego otrzymują oni tytułem uposażenia emerytalnego po ukończeniu 12 lat służby 44,8 %, a po 12 latach za każdy następny rok służby 2,4 % uposażenia służby czynnej, służącego wedle przepisów art. 16. ustawy z dnia o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich /Dz.U.Śl.Nr.... poz..../ za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego.

e/ par. 15. otrzymuje następujące brzmienie:

Wdowy i sieroty po urzędnikach gmin miejskich, uprawnionych do emerytury, włącznie urzędników wymienionych w par. 14, otrzymują zaopatrzenie emerytalne wedle zasad ustawy z dnia o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich /Dz.U.Śl.Nr.... poz..../, przyczem za podstawę do obliczenia uposażenia emerytalnego wdowy i sieroty bierze się wysokość uposażenia emerytalnego, jakie dany urzędnik w chwili śmierci wysłużył.

f/ Po par. 15. wstawia się nowy par. 15 a/ o następującem brzmieniu:

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego /par.12. i 14/ jakoteż prawo do pobierania pensji wdowiej i sieroczej /par. 15/ nie służy:

- 1/ na czas przebywania przez czas dłuższy niż pół roku poza granicami Państwa, wzgl. wolnego miasta Gdańska bez zezwolenia Rady Wojewódzkiej, udzielonego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu;
- 2/ w braku lub w razie utraty obywatelstwa polskiego i w przypadkach, przewidzianych w niniejszym paragrafie, wypłaca się uposażenie emerytalne /pensję wdowią, sierocą/ od pierwszego dnia miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym paragrafie, nie wcześniej jednak, niż od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 2.

Postanowienia art. 4. ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia emerytalnego funkcjonarjuszów wojewódzkich i związków komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3 ex 1924, poz. 11/ tracą moc obowiązującą w odniesieniu do urzędników objętych niniejszą ustawą.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę do ogłoszenia tekstu ustawy z dnia 31. lipca 1899 r. /Zb.u.pr.str. 141/ z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych niniejszą ustawą.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Radzie Wojewódzkiej.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

W myśl ustawy z 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3. poz. 11/ stosuje się do urzędników związków komunalnych odnośnie do ich uposażenia emerytalnego postanowienia państwowej ustawy emerytalnej z 28. lipca 1921 r. /Dz.U.R.P. Nr. 70, poz. 466/.

Ustawa ta jednak wobec wprowadzenia nowej ustawy państwowej z dnia 11. grudnia 1923 r. /Dz.U.R.P. Nr. 6, poz. 46/24/ o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych jest obecnie przestarzała, zwłaszcza, jeżeli się zważy, że nowa państwowa ustawa emerytalna jest dla emerytów korzystniejszą.

Biorąc na uwagę, że analogiczne zastosowanie nowej ustawy z 11. grudnia 1923 r. do urzędników komunalnych, jak dotychczasowa praktyka w odniesieniu do zastosowania obowiązującej w związku komunalne ustawy emerytalnej z 28. lipca 1923 r. wykazała, jest trudno do przeprowadzenia ze względu na normy prawne, które mogą mieć zastosowanie jedynie do urzędników państwowych i mogą być wypowiedziane tylko przez ustawę państwową, projekt usiłuje ominąć te trudności przez powołanie się nie na ustawę państwową, lecz na mającą być uchwaloną przez Sejm Śląski ustawę o zaopatrzeniu funkcjonariuszów śląskich. Ta ostatnia pokrywa się merytorycznie w zupełności z ustawą państwową, różni się zaś jedynie od niej w sprawach natury formalnej, podyktowanych obowiązującym ustawodawstwem.

Co do poszczególnych postanowień projektu zauważa się:

Do art. 1: Punkta a i b: Przepisy te mają znaczenie jedynie deklaratywne, wobec tego, że obowiązują one już właściwie na zasadzie art. 2. ustawy z dnia 23. I. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/. Dla uniknięcia wszelkiej niejasności nadaje się par. 3. wzgl. 4. brzmienie art. 12, względnie 16 ustawy z 9. X. 1923 r.

Punkt c/: Pozostawia się w zasadzie przepisy dawnej ustawy z tą konieczną zmianą, że w miejsce nie obowiązującej ustawy pruskiej z 27. marca 1872 r. wymienia się uchwalic się mającą ustawę śląską. W braku specjalnego statutu gmina stosuje analogicznie ustawę śląską. Nie odnosi się to atoli do policzenia lat służby, które liczy się zasadniczo tylko w takiej ilości, w jakiej je rzeczywiście dana osoba w służbie gminy nabyła. Urzędnicy starsi jednak będą mieli możliwość przed wstąpieniem do służby wymówić sobie także pewną ilość lat, gdzieindziej spędzonych.

Punkt d/: Pozostawiono zasadniczo przepis ustawy z roku 1899 z uwzględnieniem zmian wynikłych z ustawy z 3. I. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 11/.

Punkt f/: Nowy par. 15 z/ wstawia się mimo, że postanowienia tegoż paragrafu zawarte są już w mającej być uchwalonej ustawie śląskiej o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich. Zastosowanie bowiem tych postanowień jedynie przez analogiczne do urzędników komunalnych nie jest możliwem.

PC.

W n i o s e k
- - - - -

Komisji Socjalnej w sprawie przeprowadzenia kontroli w byłym Zarządzie
Wojewódzkim Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej z sie-
dzibą w Załężu.

Wobec niepokojących pogłosek obiegających prasę o popełnionych nad-
użyciach w byłym Zarządzie Wojewódzkim Związku Inwalidów Wojennych Rze-
czypospolitej Polskiej z siedzibą w Załężu, prosimy

pana Wojewodę o przeprowadzenie dochodzenia, czy subwencje i pożyczki,
udzielone przez Sejm Śląski, zużyto w myśl ustawy na zakupno maszyn
i założenie warsztatów pracy dla inwalidów.

Dochodzą nas wiadomości, że były skarbnik Zarządu Związku nie książko-
wał pozycji udzielanych przez Sejm, oraz że 17 stron z książki kasowej
są wyrwane.

Po ustąpieniu byłego zarządu zostawił tenże obecnemu zarządowi
25.000 zł. długu.

Zważywszy, że z funduszków przyznanych przez Sejm - Związek Wojewódzki
Inwalidów Wojennych nie zakupił ani jednej maszyny, nie założył ani jedne-
go warsztatu pracy, leży w interesie obecnego zarządu, jego członków jak
i opinii publicznej zbadanie gospodarki finansowej.

Wobec powyższego S e j m raczy uchwalić:

"Wzywa się p. Wojewodę do zbadania gospodarki finansowej w Zarządzie
Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą
w Załężu i do zdania Sejmowi sprawozdania: Na co zostały zużyte
kredyty i subwencje udzielone Związkowi na zakup maszyn i założenie
warsztatów pracy".

Katowice, dnia 8 lipca 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Szymkowiakówna,

Lubos, Zuber, Pawlas, Pronobis, Juchelek, Schoppa, Grajek.

Lp. BG. 824/4.

Dotyczy: Pomoc lekarska
dla funkcjonariuszów pań-
stwowych.

Katowice, dnia 8. lipca 1925 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Na mocy art. 10. ustawy uposażeniowej z dn. 9. października 1923. Dz. Ust. Rz. P. P. Nr. 116. poz. 924. przysługuje funkcjonariuszom państwowym prawo do pomocy lekarskiej dla nich i ich rodzin. Należności te określa rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2. lipca 1924. Dz. Ust. Rz. P. P. Nr. 73. poz. 725. Koszta połączone z wykonywaniem powyższych przepisów preliminowano w budżecie śląskim na rok 1925. w części II. rozdziale 1. §. 15. Kwota ta wynosi 114.021.00 złp. Już przy uchwaleniu budżetu okazała się ona za niską. Komisja Budżetowa jednak ustalając budżet pod znakiem ogólnej oszczędności kwoty tej nie podwyższyła polecając Wojewodzie, by odniósł się do Rządu Centralnego o kredyt na pomoc lekarską dla funkcjonariuszów, których pobory opłacone są z budżetu Centralnego, wychodząc z tego stanowiska, że o ileby kwota 114.021.00 złp. nie wystarczyła dla opłacenia kosztów pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów opłaconych z budżetu śląskiego Urząd Wojewódzki może przyjść do Sejmu z prośbą o uchwalenie kredytu dodatkowego.

Stosownie do tej uchwały Kom. Budżetowej z dn. 10. lutego 25r. zakomunikowanej mi pismem tamt. z dn. 11. lutego 1925r. L. odniosłem się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o kredyt: nie otrzymałem jednak dotychczas żadnej odpowiedzi ani też kredyt przez Ministerstwo nie został dotychczas otwarty, pomimo dwukrotnego przynaglenia wysłanego do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w dn. 4. V. i 28. V. Na osobistą interwencję p. Radcy Knoblocha w Generalnej Dyrekcji Zdrowia Publicznego w dn. 28. VI. oznajmiono temuż, iż sprawa kredytu będzie załatwiona do dni 7. jednakże do dziś dnia załatwienia z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych niema i obawiam się, że otwarcie kredytu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych tak szybko jeszcze nie nastąpi.

Wobec tego zmuszony będę udać się do Sejmu Śląskiego z prośbą o uchwalenie dodatkowego kredytu, tym bardziej, że kredyt na rok 1925 uchwalony śląską ustawą skarbową na cele pomocy lekarskiej nie wystarczy na wydatki dla samych funkcjonariuszy tak zwanych śląskich.

Ponieważ rachunki mające być z tego kredytu wypłacone wynoszą już około 50.000 00 złp. reszta kredytu zaś wynosi zaledwie 20.000 00 złp. i ponieważ ze wzgl. na wakacje uchwalenie przez Sejm dodatkowego kredytu jest już niemożliwe, proszę Pana Marszałka o przedłożenie sprawy tej Sejmowi w formie wniosku nagłego z prośbą, aby tenże upoważnił mnie do przekroczenia kredytu na pomoc lekarską do wysokości 70.000.00 złp. przy ewentualnym zaoszczędzeniu tej kwoty przy innych pozycjach budżetowych.

Przy tem pozwalam sobie nadmienić, że przekroczenie to znajdzie wyraz w ustawie o dodatkowym budżecie śląskim na rok 1925, której projekt pozwolę sobie przedłożyć wysokiemu Sejmowi po wakacjach sejmowych.

Wobec tego Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się p. Wojewodę do przekroczenia kredytu preliminowanego w cz. II. dz. II. rozdz. I. §. 15. budżetu zwyczajnego na rok 1925. o 70.000 zł. wzywając go do przedłożenia projektu odośnej ustawy w terminie do końca września br.

// Żurawski.

Śląska Rada Wojewódzka
L:R.W.504/1.

Katowice, dnia 31.sierpnia 1925 r.

Dotyczy:Projektu ustawy o przeznaczeniu środków pieniężnych na pokrycie kosztów zaopatrzenia ubogiej ludności Województwa Śląskiego dotkniętej przesileniem przemysłowym, w ziemniaki na zimę.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o przeznaczeniu środków pieniężnych na pokrycie kosztów zaopatrzenia ubogiej ludności Województwa Śląskiego, dotkniętej przesileniem przemysłowym w ziemniaki na zimę, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 28.sierpnia 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

// B i l s k i .

/ projekt /

U s t a w a

z dnia

o przeznaczeniu środków pieniężnych na pokrycie kosztów zaopatrzenia ubogiej ludności Województwa Śląskiego, dotkniętej przesileniem przemysłowym, w ziemniaki na zimę.

Art. 1.

Celem bezpłatnego zaopatrzenia ubogiej ludności Województwa Śląskiego, dotkniętej przesileniem przemysłowym, w ziemniaki na zimę, podwyższa się kredyt, przewidziany w załączeniu do ustawy skarbowej na rok 1925 z dnia 7.kwietnia 1925 r. /Dz.U.Sl.Nr.5.poz.17./ w budżecie wydatków Województwa Śląskiego w części II, dziale 9,par.17.p.t. " zapomogi dla najbiedniejszej ludności " o kwotę 2.500.000 zł.

Art. 2.

W celu pokrycia części kosztów powyższej akcji zapomogowej upoważnia się Wojewodę do zaciągnięcia imieniem Skarbu Śląskiego pożyczki amor-

tyzacyjnej do wysokości kwoty 1.500.000 zł.

Kwoty potrzebne na oprocentowanie i na umorzenie pożyczki, będą zgodnie z planem jej umorzenia wstawiane corocznie do budżetu Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Na pokrycie pozostałej reszty kredytu przewidzianego w artykule 1 niniejszej ustawy, przeznacza się

- a/ z kredytu 2.895.400 zł., przewidzianego w części II, dziale 2, rozdziale 1. par. 1./budżetu Województwa Śląskiego na rok 1925/kwotę 500.000 złotych.
- b/ z kredytu 136.156 zł. przewidzianego w części II, dz. 9. par. 14. kwotę 100.000 zł. i
- c/ z kredytu 600.000 zł. przewidzianego w części II, dz. 9. par. 21 kwotę 400.000 zł.

Art. 4.

Sposób przeprowadzenia akcji zapomogowej, o której mowa w art. 1. ustawy Wojewoda w drodze zarządzenia, wydane w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem jej ogłoszenia.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Celem złagodzenia skutków obecnego przesilenia przemysłowego zachodzi konieczność przeprowadzenia doraźnej akcji pomocy dla najbiedniejszej ludności Województwa Śląskiego. Na pierwszy plan wysuwa się sprawa zaopatrzenia tej ludności w ziemniaki na zimę. Akcja ta ma objąć rodziny bezrobotnych i to rodziny, których żywiciele przy zredukowanych zarobkach nie mogą ich utrzymać, wreszcie samotnych bezrobotnych i samotnych niezarabiających miesięcznie pewnej określonej kwoty. Na podstawie przybliżonych obliczeń można określić liczbę osób, które winne być objęte wspomnianą akcją zapomogową na około 320.000.- Wobec tego należy wziąć w rachubę konieczność zakupu i rozdziału około 3000 wagonów ziemniaków. Akcja ta winna być ukończona w końcu października. Rozdział ziemniaków ma być przeprowadzony przez Zarządy gmin pod kontrolą Starostów i pod kontrolą Urzędu Wojewódzkiego na podstawie szczegółowych instrukcji, przewidzianych w art. 4. projektu ustawy. Wydatek 2.500.000 zł. preliminowanych na cel powyższy pokryty ma być do wysokości 1.500.000 zł. mającą się zaciągnąć pożyczką amortyzacyjną oraz oszczędnościami budżetowymi. W szczególności oszczędność w kwocie 500.000 zł. w kredycie przewidzianym w części II, dz. II. rozdz. I. par. 17. budżetu na rok bieżący, da się uzyskać bez szkody dla robót prowadzonych przy budowie linii kolejowej Ustroń - Wisła Głęboka. Normalne kontynuowanie robót do końca roku bieżącego nie będzie bowiem wymagało zużycia całego na budowę tej kolei preliminowanego kredytu. Podobnie przedstawia się zaoszczędzenie kwoty 400.000 zł. w par. 21. rozdz. I. części II.

dział 9., który to paragraf obejmuje kredyt na zasiłki dla inwalidów i pozostałych rodzin. Z dotychczasowego zużycia tego kredytu wynika, że kwota 400.000 zł. nie będzie wyczerpaną. Co do oszczędności w kwocie 100.000 zł., uzyskanej w części II dz.9.par.14.budżetu, obejmującym kredyt 136.156 zł. na opiekę nad ociemniałymi i głuchoniemcami zaznaczyć należy, że : urządzenia zakładu szkolnego dla głuchoniemych w Rybniku z powodu nieukończenia wstępnych badań i prac nie będzie mogło być w roku bieżącym uskutecznione i budowa takiego zakładu będzie musiała być odłożona. Na powyższy cel preliminowana była powyżej wykazana kwota 100.000zł

Wniosek nagły

klubów sejmowych w sprawie odroczenia spłaty zaliczki, udzielonej Wydziałowi dróg powiatowych w Cieszynie.

Uzasadnienie

W roku 1924 otrzymał Wydział dróg powiatowych w Cieszynie zaliczkę w kwocie 116.000 zł., którą miał spłacić z subwencji, względnie podatków w roku 1925. Ponieważ w roku bieżącym drogi z powodu ustarecznych wylewów wymagają zwiększonego nakładu pracy połączonej z wydatkami, których powiat z podatków pokryć nie jest w stanie, dlatego podpisani wniósł o uchwalenie następującej

rezolucji

" Upoważnia się p. Wojewodę do odroczenia spłaty zaliczki udzielonej Wydziałowi dróg powiatowych w Cieszynie w kwocie 116.000 zł. na spłatę w trzech ratach rocznych, z których pierwsza ma nastąpić w roku 1926 ".

Katowice, dnia 9 września 1925 r.

Wnioskodawcy:

// Szuścik, // Ks.Eug.Brzuska, // Mokry, // Juchelek
// Biniszkiewicz, // Dr Rakowski, // Sikora,
// Grajek, // Palarczyk.

PC.

Wniosek nagły

Klubu P.P.S. o uzupełnienie rezolucji Sejmu Śląskiego, uchwalonej w dniu 8. lipca 1925 r. w sprawie nielegalnego wprowadzenia ustawy o monopolu spirytusowym i wysnuwających się z tejże rozporządzeń wykonawczych na terenie Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie.

- 1/ Artykuł 8a. statutu organicznego postanawia, że wszelkie zmiany ustaw dotyczących górnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosła, obowiązujących we Województwie Śląskiem w dniu przejęcia Górnej Śląski przez Polskę, mogą nastąpić tylko za zgodą Sejmu Śląskiego. W ustawach dotyczących przemysłu uregulowano szczegółowo tok instancji i sposób, w jaki mogą być wydawane koncesje. Czynnikiem powołanym w myśl ustaw niemieckich do udzielania koncesji były Wydziały Powiatowe, względnie Wydziały Miejskie. Do rozpatrywania natomiast odwołań był powołany Wojewódzki Sąd Administracyjny. Ustawa o monopolu spirytusowym z dnia 31 sierpnia 1924 r. zmieniła w zupełności tok instancji, odebrała dotychczasowym czynnikom kompetencje przekazane im niemieckimi ustawami dotyczącymi przemysłu, a wreszcie usunęła szczegółowe przepisy, które regulowały zasady udzielania takich koncesji. Wszystkie najważniejsze przepisy, umieszczone w ustawach dotyczących przemysłu i handlu, zostały zatem ustawą monopolową zmienione. Uwzględniając ten stan rzeczy jest prosto rzeczą niezrozumiałą, jak reskrypt Ministerstwa Skarbu może zawierać zdanie wręcz sprzeczne z tym stanem rzeczy, zdanie brzmiące: "Ta ustawa w niczem nie zmienia obowiązujących ustaw przemysłowych".
- 2/ Najsilniejszym argumentem przemawiającym za tem, że wywody cytowanego reskryptu są błędne, jest fakt, iż Rząd Centralny sam zwrócił się drogą Urzędu Wojewódzkiego do Sejmu Śląskiego o wyrażenie zgody w myśl artykułu 8a. statutu organicznego na wprowadzenie w życie ustawy monopolowej. Tem samym Rząd Centralny uznał, iż ustawa monopolowa narusza obowiązujące w Województwie Śląskiem ustawy dotyczące przemysłu i handlu. Odpowiedni akt znajduje się w rękach Pana Wojewody Śląskiego, względnie Marszałka Sejmu Śląskiego. Wskazując na tę zasadniczą sprzeczność chcemy się wstrzymać od druzgocącej krytyki, na jaką zasługiwałoby tego rodzaju załatwianie spraw dotyczących najżywotniejszych interesów całego szeregu obywateli. Pozwalamy sobie tylko zaznaczyć, iż takie traktowanie sprawy nie może się przyczynić do podniesienia autorytetu władz, tak niezbędnie potrzebnego przede wszystkim na kresach zachodnich.
- 3/ Cała dedukcja cytowanego reskryptu Ministerstwa Skarbu opiera się o słowo "zawiesza", zawarte w art. 1. rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 25 lipca 1922 r. w przedmiocie opodatkowania wódki. Wywody reskryptu mają właściwe znaczenie uboczne, bo nie dotyczą właściwego punktu sporu wyjaśnionego w ust. 1. Jeżeli rozprawiamy się z temi wywodami, to nie dlatego, że uważamy je za ważne dla sprawy, tylko dlatego, by wykazać z jaką łatwością przechodzi się do porządku dziennego nad całą tą sprawą. Z art. 1. i 2. cytowanego rozporządzenia Wojewody wynika przecież jasno, iż w miejsce dawnych ustaw o monopolu pochodzących z roku 1918 i 1919, wprowadzono w życie dawną niemiecką ustawę o opodatkowaniu spirytusu z 17 lipca 1909. Reichsgesetzblatt "661". Przecież równocześnie może tylko jedna ustawa obowiązywać, była nią ustawa z 15 lipca 1909 r. Nowa ustawa monopolowa wprowadzona przez ustawę ogólną - państwową zmieniła zatem od podstaw dotych-

czasowy stan prawny. Jak już poprzednio zaznaczyliśmy jest to do samej sprawy obojętne, bo punkt sporu spoczywa w tem, czy ustawy dotyczące przemysłu i handlu, zostały nową ustawą naruszone.

- 4/ W jednym punkcie tylko przyznał nam cytowany reskrypt Ministerstwa Skarbu rację, to jest w ustępie ostatnim, którym zaznacza się, że oczywiście postanowienia Konwencji Genewskiej, oraz koncesje realne muszą być przytem uszanowane. Konwencja Genewska postanawia w tytule 2. art. 4. par. 1.: "Niemcy i Polska uznają i uszanują na częściach obszaru plebiscytowego im przyznanych prawa wszelkiego rodzaju, a mianowicie koncesje i przywileje nabyte przed zmianą suwerenności przez osoby prywatne lub osoby prawne". Wykonanie ustawy monopolowej i całe szeregi rozporządzeń naruszają w całej pełni postanowienia Konwencji Genewskiej. Wspomnieć wypada choćby zarządzenie zmuszające właścicieli koncesji do ponownego zgłaszania swych koncesji i uzyskania zgody na dalsze ich wykonywanie.

Ustawa o monopolu narusza zatem art. 8a. statutu organicznego i Konwencję Genewską i nie może obowiązywać w Województwie Śląskiem bez wyrażonej zgody Sejmu Śląskiego.

Wobec cytowanego reskryptu Ministerstwa Skarbu i wobec zasadniczej sprzeczności między zarządzeniami Rządu nie widzimy innej możliwości załatwienia tego sporu o tak żywotnem znaczeniu dla całego szeregu osób, jak przez jasne oświadczenie się Sejmu Śląskiego, że ustawa ta w Województwie Śląskiem nie obowiązuje i, że Sejm Śląski nie wyraża zgody na wprowadzenie jej w Województwie Śląskiem. Tylko takie ostre postanowienie kwestji zdoła przekonać Rząd, iż sprawa monopolu spirytusowego w Województwie Śląskiem musi być załatwiona na zasadzie lojalnej interpretacji obowiązujących ustaw i przy uszanowaniu żywotnych interesów ludności śląskiej.

Wobec powyższego wnosimy, by Sejm Śląski w uzupełnieniu rezolucji, proponowanej przez Komisję Prawniczą, na swem plenarnem posiedzeniu powziął rezolucję następującej treści:

"Sejm Śląski na mocy artykułu 8a. ustawy konstytucyjnej z 15. lipca 1924 r. nie wyraża zgody na wprowadzenie na terenie Województwa Śląskiego ustawy o monopolu spirytusowym z 31 lipca 1924 r. /Dz.U. R.P.Nr. 78, poz. 756/ i wszystkich rozporządzeń wysnuwających się z tejże ustawy".

Katowice, dnia 9 września 1925 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Biniszkiewicz,

Rumpfelt, Machej, Mokry, Czajor, Juchelek, Grajek, Sikora.

Komisja Budżetowa.

ZE

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie wniosku klubów sejmowych Ch.D., N.P.R.

i P.P.S., dotyczącego odroczenia spłaty zaliczki, udzielonej Wydziałowi dróg powiatowych w Cieszynie.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 9 b.m. rozpatrywała wniosek Klubu Ch.D., N.P.R. i P.P.S. o odroczeniu spłaty zaliczki, udzielonej Wydziałowi dróg powiatowych w Cieszynie. Referent ks. poseł Brzuska stwierdził, że Wydział dróg powiatowych w Cieszynie otrzymał w roku 1924. zaliczkę w wysokości 116.000 zł., którą zobowiązał się spłacić w roku obecnym. Ponieważ tego nie uczynił, potrącił Urząd Wojewódzki tę zaliczkę z subwencji, przyznanej Wydziałowi dróg powiatowych w Cieszynie przez Sejm Śląski w budżecie na rok 1925. Tymczasem powtarzające się powodzie Wisły i Brennicy tak zniszczyły drogi w powiecie cieszyńskim, że bez przyznanej subwencji nie można myśleć o przywróceniu wspomnianych dróg do takiego stanu, by na tem komunikacja nie cierpiała. Okazuje się zatem konieczna potrzeba odroczenia spłaty zaliczki. Po dyskusji uchwaliła Komisja Budżetowa jednomyślnie przedłożyć Sejmowi Śląskiemu następującą rezolucję:

" Sejm Śląski upoważnia p. Wojewodę do odroczenia spłaty zaliczki udzielonej Wydziałowi dróg powiatowych w Cieszynie w wysokości 116.000 zł. i rozłożenie jej na trzy raty roczne. Pierwsza rata ma być spłacona w roku 1926."

Katowice, dnia 16. września 1925 r.

Referent

Ks. Eug. B r z u s k a.

L.dz. 487/25.
Śląska Rada Wojewódzka
L:R.W. 568.

Katowice, dnia 16 września 1925 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w sprawie przedłużenia terminów, przewidzianych w paragrafie 380 pruskiej ustawy wodnej i w ustawie śl. z 27. II. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7.poz. 27/ do zgłaszania uprawnień wodnych.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu przesyła Śl. Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie przedłużenia terminów, przewidzianych w paragrafie 380 pruskiej ustawy wodnej i w ustawie śl. z 27.II. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7, poz. 27/ do zgłaszania uprawnień wodnych, uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 15 września 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

W Imieniu Śl. Rady Wojewódzkiej:

/-/ B i l s k i,

Przewodniczący.

P r o j e k t.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

w sprawie przedłużenia czasokresów, przewidzianych w art. 1. ustawy z dnia 27. lutego 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 7, poz. 27/ w przedmiocie częściowej zmiany pruskiej ustawy wodnej z dnia 7. kwietnia 1913 r. /Zb. u.pr. str. 53/.

Art. 1.

Ustalony w art. 1. ustawy z dnia 27. lutego 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 7, poz. 27/, czasokres do zgłoszenia uprawnień wodnych w myśl ustępu pierwszego par. 380 ustawy wodnej z dnia 7 kwietnia 1913 r./Zb.u.pr. str. 53/ przedłuża się do końca roku 1928, ustalony zaś w cytowanym artykule czasokres do wyłączenia przypomnienia w myśl ustępu drugiego par. 380 wspomnianej ustawy wodnej przesuwa się na rok 1927.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek:

Uzasadnienie.

W myśl postanowień par. 380 pruskiej ustawy wodnej z roku 1913 posiadacze Zakładów wodnych, oraz wszelkich uprawnień wodnych winni takowe zgłosić w terminie dziesięcioletnim po wejściu w życie powyższej ustawy do Wydziału Obwodowego tj. obecnie do Rady Wojewódzkiej celem uskutecznienia wpisu tychże do ksiąg wodnych, a to pod rygorem utraty niezgłoszonych uprawnień wodnych.

Natomiast władza wodna winna jest w ciągu dziewiątego roku po wejściu w życie omawianej ustawy za pomocą publicznego obwieszczenia przypomnieć interesowanym obowiązek zgłoszenia swych uprawnień wodnych.

Wymienione czasokresy zostały ustawą z dnia 27 lutego 1934 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7, poz. 27/ przedłużone o dwa lata, ponieważ posiadacze zakładów wodnych z powodu niemożności ukończenia robót technicznych nie byli w stanie zgłosić swych uprawnień w przepisany czas, następnie ze względu na projektowane rozciągnięcie polskiej ustawy wodnej na obszar tutejszego Województwa, wreszcie, ponieważ Rada Wojewódzka nie ogłosiła przewidzianego ustawą przypomnienia.

Ale i to przedłużenie okazało się niewystarczającym. Właściciele zakładów wodnych nie byli bowiem w stanie, w należyty sposób przygotować potrzebnych dla zgłoszenia uprawnień wodnych podkładów technicznych jak planów, obliczeń, map etc, a to dla braku odpowiednich sił, albo -- wiem zaznajomione z stosunkami miejscowymi fachowe biura techniczne prywatne /hydrotechniczne/, prawie w całości pozostały na niemieckiej części Górnego Śląska.

Z tego to powodu wielka część właścicieli zakładów wodnych dotychczas nie mogła zgłosić jeszcze swoich uprawnień wodnych, wskutek czego właściciele ci byliby zmuszeni przy wnoszeniu odnośnych podań w przepisany obecnie czasokresie do przedłożenia powierzchownie i pobieżnie, względnie nie fachowo opracowanych elaboratów technicznych z uszczerbkiem tak dla władzy, jak i dla nich samych.

Aby temu zapobiedz, należałoby omawiany czasokres do zgłoszenia uprawnień wodnych, względnie czasokres do wydania powyżej wymienionego przypomnienia odpowiednio przedłużyć, tem bardziej, że nie można jeszcze przewidzieć, kiedy polska ustawa wodna--odnośny projekt tutejszego Województwa znajduje się w Ministerstwie Robót Publicznych -- zostanie rozciągnięta na obszar tutejszego Województwa.

Komisja Prawnicza.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie memorjału Związku Metalowców o rozszerzenie ubezpieczenia od wypadków na choroby zawodowe.

Komisja Prawnicza Sejmu Śląskiego na posiedzeniu z dnia 17 września 1925 r. rozpatrywała memorjał Związku Metalowców Z.Z.P. o rozszerzenie ubezpieczenia od wypadków na choroby zawodowe. Po przeprowadzonej dyskusji uchwaliła jednogłośnie polecić Sejmowi uchwalenie następującej rezolucji:

"Sejm Śląski wzywa Radę Wojewódzką do opracowania projektu ustawy o rozszerzeniu ubezpieczenia od wypadków na choroby zawodowe na zasadzie par. 547 Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej i przedłożenia tegoż Sejmowi w jaknajkrótszym czasie".

Uzasadnienie.

Ubezpieczenie od wypadków obejmowało dotychczas tylko wypadki w ścisłym znaczeniu tego wyrazu. Wykluczono tem samem wszelkie t.zw. choroby zawodowe, gdzie szkodliwe wpływy na organizm robotnika oddziaływały przez dłuższy czas. Ograniczenie takie jest wielką niesprawiedliwością, gdyż pozbawia liczne rzesze ubezpieczonych, cierpiących na choroby zawodowe, prawa do odszkodowania.

Niesprawiedliwość tą uznają w ostatnich latach i różne państwa, jak Szwajcarja, Anglja i Niemcy zrównały pewne choroby zawodowe z zwykłemi wypadkami.

Ponieważ w Polsce, a szczególnie w Województwie Śląskiem, istnieje poważny przemysł, w którym bardzo często zachodzą wypadki chorób zawodowych, zachodzi konieczna potrzeba rozszerzenia ubezpieczenia od wypadków także na te choroby zawodowe, które u nas najczęściej zachodzą.

Katowice, dnia 17 września 1925 r.

Referent:

/-/ Sikora.

Komisja Socjalna.

Wniosek nagły

Komisji Socjalnej Sejmu Śląskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Pana Wojewodę, by w Rządzie Centralnym poczynił kroki w celu jaknajrychlejszego wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy z dnia 3. marca 1925 r. /Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej N r.30.poz.209/25/ o rozciągnięciu na część górnośląską Województwa Śląskiego mocy obowiązującej ustawy z dnia 18. marca 1921r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin pozostałych po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową Dz.Ust.R.P.Nr.32r.21.poz.195.

Uzasadnienie

Ustawą wyżej wyszczególnioną rozciągnięto na część górnośląską Województwa Śląskiego moc obowiązującą ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, znajduje się w związku ze służbą wojskową.

W myśl art.4. tej ustawy weszła ona w życie z dniem jej ogłoszenia w Dz. Ust.Rz.P.co nastąpiło dnia 26. marca 1925 r.

Artykułem trzecim powierzono wykonanie tej ustawy Ministrom Pracy i Opieki Społecznej, Skarbu i Spraw Wojskowych.

Postanowień wykonawczych dotychczas nie wydano.

Wskutek tego bardzo wielu inwalidom wojennym, którym należą się świadczenia, albo wcale nie wypłaca się należnego świadczenia albo wypłaca się je załuszkowo w nieznacznej wysokości, gdyż Władza Asygnująca nie wie jakie świadczenie im się będzie należało.

Ponieważ stan ten jest krzywdzącym dla osób tem dotkniętych a zarazem powoduje niezadowolenie i ferment, a od czasu wejścia w życie ustawy upłynęło już 6 miesięcy, przez który trwa stan bezustawowy, uważamy za konieczne zwrócenie nań uwagi sfer miarodajnych co nastąpić może przez uchwalenie rezolucji niniejszej.

Katowice, dnia 21.września 1925 r.

Wnioskodawcy:

// Zuber, // Szymkowiakówna, // Sobota, // Brzuska

// Łukaszek, // Lubos, // Palarczyk, // Omańkowska, // Kędzior

// Fojkis, // Jucholek, // Pronobis, // Schoppa, // Pawlas.

W n i o s e k n a g ł y

posłów M a c h e j a i towarzyszy z klubu P.P.S. w sprawie wstrzymania podwyżki czynszu od lokali w Województwie Śląskiem.

U z a s a d n i e n i e

Na mocy ustawy z dnia 28. grudnia 1924. Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 28, poz. 107 czynsze od lokali w Województwie Śląskiem w dniu 1. stycznia 1925 wynosiły:

za mieszkania do 3 pokoi włącznie	30%
" " " 5 " "	35%
" " " 7 " "	40%
" " ponad 7 " "	50%

za ubikacje handlowe 60% podstawowego komornego obliczonego według stawek czynszowych z dnia 1. lipca 1914 roku.

Ponieważ według art. 6 ustępu 2 cytowanej na wstępie ustawy stawki czynszowe podnosiły się co kwartał o 10%, przeto czynsze od lokali w Województwie Śląskiem wynosiły w trzecim kwartale roku bieżącego:

za mieszkania do trzech pokoi włącznie	50%
" " " 5 " "	55%
" " " 7 " "	60%
" " ponad 7 " "	70%

za ubikacje handlowe 80% podstawowego komornego.

Ponieważ na czwarty kwartał roku bieżącego nastąpić ma nowa podwyżka czynszu o 10%, przeto czynsze od lokali w czwartym kwartale wynosiły od 60 do 90% podstawowego komornego.

Według ustawy państwowej z dnia 11 kwietnia 1924 Dz. U. Rzpl. Nr. 39. poz. 406, czynsze od lokali w reszcie Rzeczypospolitej wynoszą w trzecim kwartale:

za mieszkania z jednego pokoju i kuchni	31%
" " do trzech pokoi włącznie	36%
" " do sześciu " "	41%
za ubikacje handlowe 46 do	51%
za budynki fabryczne	76%

Jak z powyższego wynika, różnica w czynszach od lokali w stosunku do czynszów w obowiązujących w reszcie Rzeczypospolitej wynosi w trzecim kwartale od 20 do 30% na niekorzyść lokatorów w Województwie Śląskiem, zaś w czwartym kwartale różnica ta postąpiłaby o dalsze cztery procent.

Zważywszy, że przesilenie gospodarcze najciężiej odbija się na ludności Województwa Śląskiego, że niestosunkowe podwyższanie czynszów od lokali przyczynia się do coraz większego wzrostu drożyzny potęgującej bezrobocie, że w czasie takiego przesilenia nie może być uprzywilejowanych obywateli ani ustaw umożliwiających bogaceniu się jednostek kosztem pogrążonego w nędzy ogółu obywateli, przeto podpisani wnoszą następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w przedmiocie ustalenia czynszów od lokali na terenie Województwa
Śląskiego.

Art. 1.

Wysokość komornego, jaka osiągnięta została na podstawie art. 6.
ustawy z dnia 16. grudnia 1924 r. Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 28.poz.107,
w trzecim kwartale 1925 roku, zatrzymuje się aż do odwołania.

Art. 2.

Ustęp 2 artykułu 6. ustawy z dnia 28. grudnia 1924 r. Dziennik Ustaw
Śląskich Nr. 28.poz.107 traci moc obowiązującą aż do czasu zniesienia niniej-
szej ustawy przez Sejm Śląski.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia a obowiązuje od dnia
1. października 1925 r.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

// Machej, // Juchelok, // Mokry, // Janicki, // Biniszkiewicz
// Rumpfelt, // Czajor, // Obrzut, // Mędlewski, // Węgrzyk.

Komisja Mieszkaniowa

Tarnowskie Góry, dnia 12 listopada 1925 r.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Mieszkaniowej Sejmu Śląskiego do wniosku nagłego posłów Kacheja i tow. z Klubu PPS. w sprawie wstrzymania podwyżki czynszu od lokali w Województwie Śląskiem. /Druk nr. 663/.

Na posiedzeniu swem z dnia 9 listopada 1925 r. Komisja Mieszkaniowa Sejmu Śląskiego uchwaliła po długiej i ożywionej dyskusji zaproponować Sejmowi przyjęcie projektu ustawy, załączonego do wniosku nagłego druk nr. 663 w następującym brzmieniu:

Art. 1.

Wzrost stawek komornego za mieszkania wymienione w art. 6, ust. 1, lit. a ustawy z dnia 18 grudnia 1924 r. w sprawie ochrony lokatorów, /Dz.U.Sl.nr.26, poz. 107/ osiągniętych z dniem 1 października 1925 r. wstrzymuje się na czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1926 r.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1926 r.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Początkowo niektórzy członkowie Komisji Mieszkaniowej sprzeciwiali się zasadniczemu uchwaleniu ustawy wstrzymującej automatyczny wzrost czynszów komornych przewidziany w art. 6 ust. o ochronie lokatorów z dnia 18 grudnia 1924 r. Część członków Komisji przemawiała zaraz z początku za ograniczeniem wstrzymania automatycznego wzrostu czynszów komornego tylko do mniejszych mieszkań, mianowicie do mieszkań od 1 do trzech pokoi łącznie, wymienionych w art. 6, w ust. 1, lit. a. ustawy o ochronie lokatorów. Niektórzy z członków Komisji rzucili myśl, żeby wyjąć z pod automatycznego wzrostu komornego mieszkania mniejsze a przekazać gminom pewne procenty od wzrostu komornego przy mieszkaniach większych, żeby gminy z tego dochodu mogły płacić właścicielom domów z mniejszymi mieszkaniami czynsz za biednych i bezrobotnych lokatorów małych mieszkań. Ostatnia propozycja nie mogła się utrzymać, gdyż stanowiłaby wprowadzenie nowego podatku komunalnego, co mogłoby przekraczać kompetencje Sejmu Śląskiego i wymagałoby gruntownego przygotowania i dokładnego sformułowania. Przy głosowaniu uzyskał większość wniosek, żeby wstrzymać automatyczne podwyższanie się komornego tylko przy mieszkaniach od jednego do trzech pokoi łącznie, i to nie "aż do odwołania" ale tylko na dwa kwartały. Wzrost automatyczny komornego wstrzymany może być tylko na tej wysokości, którą osiągnął w obecnej chwili, to jest na wysokości przewidzianej w art. 6, ust. 1, o ochronie lokatorów na czwartym kwartale 1925 r. Wstrzymanie komornego na wysokości osiągniętej w trzecim kwartale 1925 r. byłoby cofnięciem się wstecz, co prawnie jest niemożliwym, gdyż wierzytelności już powstały i we większej części nie tylko za miesiąc październik, ale nawet za listopad br. zapłacone zostały.

Art. 2 projektu w druku nr. 663 musiał zostać skreślony, ponieważ byłby bezpodstawnym wstrzymaniem automatycznego wzrostu komornego tylko dla mieszkań od jednego do trzech pokoi i tylko na pierwszy i drugi kwartał 1926 r. .

Posł Juchelek, który głosował za ustawą w brzmieniu projektu załączonego do druku nr. 663, zgłosił wotum mniejszości.

/-/ K o m p k a.

Sprawozdawca.

PC.

Nagły wniosek

Klubu poselskiego Ch.D. w sprawie stosowania w Województwie Śląskim ustawy z dnia 29 - go kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast.

Sejm Śląski zechce uchwalić następującą rezolucję:

"Ustawa Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29.kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast /Dz.U.R.P.Nr. 51, poz. 346/ obowiązuje także na obszarze Województwa Śląskiego, gdyż nie zawiera wyraźnego postanowienia odmiennego. Dlatego Sejm Śląski domaga się wykonania tej ustawy na obszarze Województwa Śląskiego i zwraca się do p. Wojewody, ażeby poczynił u Rządu starania w celu wydania potrzebnych rozporządzeń wykonawczych, przystosowanych do stanu prawnego i gospodarczego Województwa Śląskiego".

Uzasadnienie:

Rozdzielanie kredytów na podstawie ustawy o rozbudowie miast ma nastąpić w najbliższym czasie, przyczem Województwo Śląskie ma zostać pominięte. Dlatego uchwalenie rezolucji nie cierpi zwłoki.

Katowice, dnia 8 lipca 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Kempka,

Lubos, Szymkowiakówna, Rakowski, Sobota, Omaszkowska, Mathea, Zuber, Fojkic,

Palarczyk.

PC.

Wniosek nagły

posła dra Rakowskiego i tow.

Do artykułu 49. regulaminu dodaje się, co następuje:

"Posłów, nie należących do żadnego klubu poselskiego uważa się za jedną łączną grupę przy podziale miejsc w komisjach. O rozdziale przypadających tej grupie mandatów do poszczególnych komisji pomiędzy składających tę grupę posłów, stanowi Marszałek".

Uzasadnienie:

Sejm Śląski liczy czterech posłów nie należących do żadnego klubu. Jest to prawie tyle, ile liczy jeden z klubów poselskich. Wskutek dotychczasowej interpretacji regulaminu posłowie ci nie mają prawa uczestniczenia w komisjach. Jest to nie tylko pozbawienie ich części praw poselskich, ale pozbawienie Sejmu 1/10 części pracowników. Pozatem wytwarza się dziwaczna sytuacja, że gdy poseł, zapisany do klubu, opuści posiedzenie komisyjne, to mu się potrąca 1/20 części pborów, - zaś poseł t.zw. "dziki", nie mając prawa należeć do żadnej komisji, nie jest narażony na żadne straty, choć stale nie bywa w komisjach.

Katowice, dnia 8. października 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Dr. Rakowski,

Lubos, Szymkowiakówna, Pawlas, Zuber, Pronobis, Gwóźdź, Juchelek.

L.dz. 540/25.

Śląska Rada Wojewódzka
L. R.W. 642.

Katowice, dnia 12. października 1925 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w sprawie
zmiany rozporządzenia z dnia 17.
czerwca 1922 r. w przedmiocie
organizacji Policji Województwa
Śląskiego.

Do

P.C.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 17. czerwca 1922 r. w przedmiocie
organizacji Policji Województwa Śląskiego, uchwalony przez siebie na po-
siedzeniu dnia 9. października 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy usta-
wodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedło-
żenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ B i l s k i .

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 17. czerwca 1922 r. w przedmiocie
organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl. Nr. 1, poz. 4/.

Art. 1.

Art. 2. rozporządzenia z dnia 17. czerwca 1922 r. w przed-
miocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl. Nr. 1, poz. 4/,
zatwierdzonego ustawą z dnia 2. marca 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 13, poz. 27/,
otrzymuje brzmienie następujące:

Koszty utrzymania Policji Wojewódzkiej ponosi bezpośrednio
Województwo. Gminy zobowiązane są dostarczyć na żądanie władz wojewódzkich
lokali, potrzebnych na umieszczenie Policji Wojewódzkiej. O ile się roz-
chodzi o własne lokale gmin, już używane przez Policję przed dniem 17.
czerwca 1922 r., muszą one być oddane bezpłatnie. Wysokość opłat za inne
lokale, oddane Policji do użytku przez gminy, ustala przepisy wykonawcze,
wydane przez Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1. stycznia 1925 r.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e .

Art. 2. rozporządzenia z dnia 17. czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego nakłada na gminy obowiązek pokrywania 1/4 części wszystkich kosztów utrzymania Policji, zgodnie z zasadą, przyjętą dla całej Rzeczypospolitej w ustawie o policji państwowej z roku 1919, na której zresztą dosłownie wzoruje się tak wspomniane rozporządzenie, jak też i cała organizacja Policji Wojewódzkiej.

Ustawą z dnia 22. lipca 1925 r. /Dz.U.R.P.Nr. 83, poz. 565/, nowelizującą ustawę z roku 1919 przyjął Skarb Państwa ciężar pokrywania kosztów policji państwowej na siebie, zwalniając zupełnie związki komunalne.

Stosując konsekwentnie dotychczasową zasadę należy wprowadzić analogiczną zmianę do ustawodawstwa śląskiego. Ze względu na to, że sprawa ponoszenia wydatków pewnych gałęzi administracji Województwa Śląskiego przez Państwo, względnie przez Województwo nie jest jeszcze zasadniczo rozstrzygniętą, pozostawia się na razie dotychczasowe brzmienie art. 2., usuwając tylko przepis dotyczący się obowiązku gmin pokrywania 1/4 części kosztów.

Komisja Siedmiu.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Siedmiu z badania budowy gmachu sejmowego i wojewódzkiego.

Komisja Siedmiu postanowiła wykonać ze swego grona specjalną delegację w osobach: dra Rakowskiego /przewodniczący/, pp. Macheja i Pawlusa, i powierzyła delegacji tej szczegółowe zbadanie budowy gmachu Sejmu i Województwa Śląskiego. Delegacja ta odbyła w czasie od 1. sierpnia do 28. października 1925 r. 5 posiedzeń i przedstawiła sprawozdanie z prac swoich na pełnym posiedzeniu Komisji Siedmiu, która wyniki śledztwa postanowiła przekazać na plenum Sejmu, wybierając w tym celu dra Rakowskiego jako sprawozdawcę.

Sprawą budowy gmachu wojewódzkiego i sejmowego komisja zajęła się

a/ z punktu widzenia organizacji władz wykonawczych, względnie komitetu budowy,

b/ z punktu widzenia wykonania technicznego, i

c/ z punktu widzenia finansowego, czyli wykonania budżetu.

A/ Organizacja władz wykonawczych:

T, zw. komitet budowy powołany był w 1922 r. przez ówczesnego wojewodę Schultisa. Organizacja tego komitetu wielce szwankowała. Komitet urzędował na podstawie regulaminu, opracowanego przez siebie samego, ale nie zatwierdzonego ani przez Radę Wojewódzką, ani przez Wojewodę. Do czasu objęcia kierownictwa budowy przez inż. p. Tchórzewskiego nie było żadnej osobnej książki kasowej, wszelkie rachunki zaś były prowadzone przez główną księgowość Wydziału Robót Publicznych, co wielce utrudniało ich przejrzystość, tembardziej, że sam komitet, a nie Wydział Robót Publicznych uważany był za czynnik decydujący i odpowiedzialny. Komitecie zasiadali wprawdzie architekci, żaden z nich jednak nie miał w głosowaniu głosu decydującego. Stan taki komisja uważała za nienormalny. Poza tem w komisji wyrażono zdziwienie, że w komitecie budowy nie brał udziału żaden poseł, względnie przedstawiciel Sejmu Śląskiego. Co do tego ostatniego punktu, komisja otrzymała wystarczające wyjaśnienie, a mianowicie życzenia Sejmu Śląskiego, wyrażone przy okazji rozpoczęcia budowy, dotyczyły udziału kół poselskich jedynie w decydowaniu o projekcie budowy, a nie w jej wykonaniu.

Uznawszy organizację komitetu budowy za wadliwą, Komisja Siedmiu stanęła na stanowisku zasadniczym, które da się streścić w następujących słowach:

Zakreślony na Śląsku zwyczaj, aby do wykonywania pewnych doniosłych prac społecznych powoływać specjalne komitety z udziałem t. zw. czynników obywatelskich, komisja uważa za szkodliwą, gdyż prowadzi on do osłabienia poczucia odpowiedzialności w odnośnych urzędach, których kompetencyj sprawy takie z natury rzeczy winny podlegać. Przy istnieniu specjalnych komitetów urzędy te przekształcają się automatycznie na wykonawców tego nieodpowiedzialnego ciała obywatelskiego, jakim są komitety.

W szczególności co do komitetu budowy gmachu sejmowego, Komisja Siedmiu postanowiła wyrazić zdanie, że "kompetencje komitetu winny być ograniczone do funkcji ściśle doradczych", /protokół Nr. 3. z dnia 9. września 1925 r./ przy obciążeniu pełną odpowiedzialnością odnośnego urzędu, t.j. Wydziału Robót Publicznych.

Ze swej strony spraw zdawca komisja zaznacza, że gdy w toku prac komisji sprawy powyższe zostały omówione i wyjaśnione, pomiędzy zapatrywaniem komisji a członków komitetu budowy ustaliła się zupełna jednomyślność, - tak że życzenia komisji w toku jej prac zostały co do powyższego punktu zupełnie uwzględnione. Sprawę organizacji władz kierowniczych budowy można zatem obecnie uważać za zakończoną po myśli życzeń komisji.

B/ Wykonanie techniczne:

Wykonanie techniczne komisja sprawdziła podzieliwszy swoje czynności na następujące kwestje:

- 1/ Sprawdzono sposób przydziału robót i dostaw poszczególnym firmom,
- 2/ sprawdzono jakość dostarczonych materiałów,
- 3/ sprawdzono kwestje związane z zatrudnionym przy budowie personelem wykonawczym,
- 4/ sprawdzono kredyty i zaliczki udzielane firmom,
- 5/ dokonano oględzin lokalnych na samej budowie.

Co do przydziału robót i dostaw poszczególnym firmom, komisja miała sposobność stwierdzić, że w zasadzie /za niektórymi wyjątkami, o których będzie mowa poniżej/ przydział dokonywał się w warunkach prawidłowych, i z tego powodu żadnych zarzutów komitetowi budowy robić nie można.

W szczególności otrzymały dostawy i pracy firmy następujące:

Roboty ziemne: firma Schalscha - obiekt ok. 300.000 zł.
- wykonanie zasługujące na uznanie.

Wapno - firmy: Kanikowski, Dobrzyński, Polski Dom Handlowy -.

Roboty bankietowe: - /u fundamentów/ firma Polbeton, oraz Związek Polskich Budowniczych, który wykonanie robót, wykonanych w zupełnym porządku, zlecił firmie Gambiec.

Roboty kamieniarskie - firma Lewański i firma Topaga.

Roboty kamieniarskie /na 600.000 zł/ otrzymała firma Kilof. Wydana firmie tej 60 % zaliczki, co komisja uznała za niewskazane, /protokół Nr. 2./, zaznaczając zarazem, że ani przy wydaniu tej zaliczki, komisja nie znalazła śladu jakiegokolwiek należycie, jak również przy wykonaniu odnośnych robót na żadne usterki nie natrafiała.

Murarskie roboty - Wykonanie robót murarskich powierzono firmie "Strzesza Budowlana". Pierwotnie obiekt wynosił 200.000 zł. Przeciwnie oddaniu robót tej firmie protestował kierownik budowy /patrz protokół Nr. 1/. Roboty murarskie, oddano "Strzesze Budowlanej", początkowo były oddane na warunkach dogodnych dla Województwa, drugą zaś część robót oddana została

na warunkach mniej korzystnych. /Protokół Nr. 2. z dnia 1. września 1925 r./
Za wykonanie robót, nie objętych pierwotnym kontraktem, wypłacano firmie "Strzecha Budowlana" 35 % czystego zysku od dniówki faktycznie przez nią wypłacanej.

Dostawa cegieł - Dostarczały firmy Grünfeld, Badura, Dostawa Pomorska, Janikowski i inni. Zaszły pewne nadużycia, o których mowa w niniejszym sprawozdaniu na osobnym miejscu. Nadużycia zostały wykryte i usunięto przed rozpoczęciem prac Komisji Siedmiu. Obecnie dostawa cegieł dokonywuje się zupełnie prawidłowo, poddana jest odpowiedniej kontroli i gatunek dostarczanej cegły jest bez zarzutu, jak to mieli sposobność przypadkowo stwierdzić członkowie komisji.

Dostawa parkietów - Zaszły nadużycia, o których mowa w niniejszym sprawozdaniu na osobnym miejscu.

Cement - Dostawę cementu objęła Góleszewska Cementownia, znana z bardzo dobrego gatunku cementu.

- - - - -

Komisja zainteresowała się pytaniem, o ile słusznymi były wersje, wedle których przy budowie zatrudnieni byli robotnicy zagraniczni. Komisja stwierdziła, że jeśli wypadki podobne były, tyczyć mogły raczej majstrów, i to w okresie znacznie poprzedzającym prace komisji. Listy zarobkowe zostały szczegółowo sprawdzone i nie dają podstawy do podobnych przypuszczeń, przynajmniej w okresie roku sprawozdawczego, a to tembardziej, że poszczególnym firmom robotnicy przydzielani bywają przez Urząd Pośrednictwa Pracy.

Nie jest natomiast wykluczona możliwość, że u niektórych firm listy zarobkowe służące za podstawę do obliczenia ze Skarbem Śląskim, zawierały nazwiska osób fikcyjnych. Na przypuszczenie podobne naprowadziła p. p. Pawłasi, zajmującego się szczegółowym sprawdzeniem list zarobkowych, ta okoliczność mianowicie, że ubezpieczenia społeczne od niektórych osób, figurujących na liście pracowników, nie zostały potrącane.

- - - - -

Dnia 1. września 1925 r. komisja w towarzystwie prezesa Urzędu Kontr. Państw. poddała budowę gmachu wojewódzkiego szczegółowym oględzinom na miejscu.

Komisja odniosła nader korzystne wrażenie ogólne, zwłaszcza zaś doszła do przekonania, że prace wewnętrzne, niewidoczne dla przechodnia z ulicy, są posunięte bardzo daleko. Tem ukryciem istotnego stanu rzeczy dla oka niewtajemniczonego przechodnia tłumaczy się błędne a rozpowszechnione zapatrywanie, jakoby budowa gmachu sejmowego nie była daleko posunięta.

Nadużycia w dostawach cegły - Przy oględzinach lokalnych stwierdzono, że w okresie poprzedzającym prace komisji, przy dostawie cegieł działy się poważne nadużycia. Pewne firmy uprzywilejowane, do których zaliczyć należy w pierwszym miejscu nieistniejącą już dziś spółkę "Dostawa Pomorska", cieszyły się ze strony niektórych urzędników tak daleko posuniętymi względami i brakiem kontroli, że cegły przy odbiorze wcale nie liczone, nie sprawdzano ich jakości, dostarczane przez inne firmy odrzucano, a od firm protegowanych te same cegły później przyjmowano jako dobre. Tego rodzaju karygodną protekcją cieszyła się spółka pod firmą "Dostawa Pomorska"

dzisiaj już nie istniejąca. Wydawano firmie tej zaliczki, z których wogóle się nie wyliczyła. Szczegółowym sprawdzeniem odnośnych rachunków zajął się poseł Pawlas z ramienia komisji i wykazał, że firma wspomniana nie wyliczyła się dotychczas z zaliczek, wynoszących 10.362.500.000 mkp. po - branych w czasie do 6. lutego 1924 r.

Świadectwem tych nadużyć była olbrzymia sterta cegieł, porzuconych na placu budowy bez wszelkiego nadzoru, umożliwiającą kontrolę i to cegieł pośledniego gatunku, uznanych przez obecne kierownictwo budowy za nieodpowiednie do użycia.

Komisja z zadowoleniem stwierdziła, że na kilka miesięcy przed decyzją Sejmu o przeprowadzeniu kontroli sejmowej, odpowiedzialne czynniki urzędowe z własnej inicjatywy zarządziły śledztwo, nadużycia samodzielnie stwierdziły, winnych urzędników ukarały i ze służby usunęły, tak że komisja obecnie żadnych wniosków w tej sprawie Sejmowi nie przedstawia.

Nadużycia w dostawie parkietów - W trakcie wszechstronnych i szczegółowych badań swoich komisja natrafiła na drugie nadużycie, popełnione mianowicie przy dostawie parkietów przez firmę "R. zwój" /Koździejewski/.

Firmie tej, bardzo niekorzystnie zapisanej w Bielsku, udzielono zamówienia na dostawę parkietów bez wszelkiego przetargu publicznego i rozpisania ofert. Pominięcie wszelkich wskazanych ostrożności szło tak daleko, że w dniu wnieścia oferty przez tę firmę /dnia 13. stycznia 1923 r./ Wydział Robót Publicznych ofertę tę momentalnie zaakceptował i co więcej, wypłacił poważną zaliczkę w sumie 13.000.000 mkp. odpowiadającą dostarczeniu około 10 wagonów parkietów. /5.000 mtr.kwtr./ Po wielu miesiącach oczekiwania /13. czerwca 1922 r./ nadszedł wreszcie jeden wagon /566 mtr.kwtr./ i na ten dalsze dostawy się skończyły. Ta niesolidność dostawy zmusiła władze wojewódzkie do wszczęcia kroków sądowych, które są obecnie już ukończone, wobec jednak niskiego przewalutowania pretensyj, Skarb Śląski uzyskał bardzo znikomą kwotę, o ile wogóle coś odzyska.

Jak z przebiegu badań komisji wynika,

- 1/ władze wojewódzkie same z własnej inicjatywy o wiele wcześniej przed rozpoczęciem prac komisji, zajęły się dochodzeniami i odzyskaniem tego, co odzyskaćby jeszcze można,
- 2/ niewątpliwie w danym razie uszkodzenie Skarbu Śląskiego i graniczące z jawnym nadużyciem pominięcie elementarnych ostrożności na rzecz spekulacyjnej firmy, zostało popełnione wskutek nacisku, jaki został wywarty na odnośnego urzędnika przez jednego z posłów do Sejmu Warszawskiego.

Wobec tego, że odnośny urzędnik wojewódzki już nie pracuje, oraz że władze same załatwieniem sprawy się zajęły, komisja poza ujawnieniem tych faktów sprawą dalej się nie zajmowała.

C/ Zastosowanie preliminarza budżetowego:

Komisja stwierdziła, że kierownictwo budowy w toku prac wykonawczych wprowadziło pewne poważne odchylenie od pierwotnych planów

budowy, polegające mianowicie na tem, że cały fronton gmachu postanowiono pokryć kamieniem, kierując się przy tej decyzji zarówno względami estetycznymi, jak i praktycznymi. Nie posiadając wystarczających danych dla wypowiedzenia się, czy zwłaszcza jakość kamienia /iaskowca/ w tak monumentalnej budowie nie nastręcza wątpliwości, sprawozdawca stwierdza, że wprowadzenie zmiany powyższej opóźniło termin wykonania całości przynajmniej o 1/2 roku. Pozatem zmiana ta spowodowała wyczerpanie przeznaczonych na budowę funduszy i konieczność wstawienia nowych funduszy w preliminarzu budżetowym na rok przyszły. Komisja stwierdziła w każdym razie, że sumy przeznaczone na budowę w roku bieżącym przekroczone nie zostały, tak że z punktu widzenia budżetowego żadnych zarzutów kierownictwu budowy, wzgl. Wydziałowi Robót Publicznych postawić nie można.

Katowice, dnia 1. grudnia 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Dr. Kazimierz Rakowski.

Komisja dla spraw Oświaty
i Wyznań Religijnych.

PC.

Wniosek

Komisji dla spraw Oświaty i Wyznań Religijnych, dotyczący ustaw
szkolnych.

Wysoki Sejm zechce uchwalić następującą rezolucję:

"Sejm wzywa Radę Wojewódzką do przedłożenia mu projektów ustaw
szkolnych. Termin przedłożenia Sejmowi pierwszych ustaw ustala
się najpóźniej na dzień 1. kwietnia 1926 r."

Uzasadnienie.

Sejm Śląski jest w myśl art. 4. ustępu 6. statutu organicznego Wo-
jewództwa Śląskiego kompetentny do wydania ustaw w zakresie szkolnictwa
wszelkich typów i stopni. Dotychczas Rada Wojewódzka wykorzystana tylko
w bardzo małej mierze swe uprawnienie odnośnie do przedkładania Sejmowi
projektów ustaw szkolnych, a jednak zmiana dotychczasowego stanu prawnego
w szkolnictwie jest nagląca ze względu na należyte funkcjonowanie
tegoż. Jest rzeczą anormalną, że we Województwie Śląskiem obowiązują
dotychczas ustawy szkolne austriackie i niemieckie zmienione lub uzu-
pełnione częściowo tylko przez tymczasowe władze po zakończeniu wojny,
podczas gdy szkolnictwo trzeba dostosować do zmienionych warunków i
ujednolicić je na całym terenie Województwa. Ustawy szkolne są również
potrzebne ze względu na jednolitość administracji.

Katowice, dnia 14. października 1925 r.

-/- Ks. Brzuska,

Omańkowska, Mokry, Obrzut, Szczepanik, Wydra, Schoppa.

Komisja Regulaminowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej w sprawie wydania posła Fojkisa sądowi.

Prywatny oskarżyciel Leopold Nossbaum ściga sędownie posła F o j k i s a za występki z par. 185 i 186 ustawy karnej. Jest to zatem skarga prywatna, której podstawą jest to, iż poseł Fojkis rozgłaszał wieść, że Nossbaum "miał być aresztowany za handel żywym towarem".

Poseł F o j k i s w liście do Nossbauma stwierdza, że wiadomość tę posiada od pewnego kelnera, którego nazwiska podać nie może, chyba wtedy, gdy Nossbaum zaskarży p. Fojkisa do sądu.

Komisja Regulaminowa odrzuca jednogłośnie wniosek o wydanie p. Fojkisa, gdyż zachodzi tu sprawa drobna, opierająca się na skardze prywatnej i wnosi, by Sejm odmówił wydania posła Fojkisa.

Katowice, dnia 30. października 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Rybarz.

Komisja Regulaminowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej w sprawie wniosku, dotyczącego pracy w komisjach posłów, nienależących do żadnego klubu poselskiego.

Wniosek dra Rakowskiego i towarzyszy domaga się, aby Marszałek Sejmu miał prawo powoływać do pracy w komisjach tych posłów, którzy do żadnego klubu nie należą, przyczem daje zarazem dyrektywę, by tych posłów traktować, jako "łączną grupę", czyli uważać ich teoretycznie za "osobny klub".

Komisja Regulaminowa wnosi o odrzucenie wniosku posła dra Rakowskiego i towarzyszy z następujących powodów:

Zwyczajem parlamentarnym kluby poszczególne obsadzają komisje. Marszałek Sejmu nie jest klubem i nie można mu przyznawać praw, które posiadają tylko kluby.

Kilku posłów, nienależących do żadnego klubu, nie można traktować, jako "łączną grupę", bo wychodziłoby na to, że stanowiliby "klub dzikich" -- a to byłoby absurdem.

Gdyby wniosek posła dra Rakowskiego i towarzyszy miał obowiązywać, wtedy należałoby skreślić końcowy przepis art. 49. regulaminu, mówiący o delegowaniu przez kluby według ich siły liczebnej członków do komisji. Należałoby wtedy znieść system d'Hondta stosowany przy obsadzaniu komisji. Kluby musiałby się wyrzec swych praw i kompetencji. Tego jednakże nie zechcą uczynić i nie byłoby nawet wskazaniem, jeśli Sejm pragnie zachować porządek parlamentarny.

Za odrzuceniem wniosku posła dra Rakowskiego i towarzyszy głosowało 5 posłów, 2 wstrzymało się od głosowania.

List posła dra Rakowskiego do p. Marszałka w tej sprawie, żądający, aby taki "dziki poseł", przydzielony do komisji przez p. Marszałka, miał prawo głosowania w miejsce i w razie nieobecności regularnego członka jakiegokolwiek klubu, nie popiera wniosku samego, a raczej go osłabia. Gdyby w myśl wnioskodawcy "dziki" poseł miał prawo głosowania za nieobecnego członka jakiegokolwiek klubu, wtedy zdarzyłoby się mogło, że n.p. lewica głosowałaby za prawicą. Czy to-by się podobało n.p. klubowi Ch.D., z którego grona wyszła inicjatywa wniosku, pozostawia się, jako kwestję otwartą. W każdym razie równałoby się to nadaniu z góry praw członkowi "dzikiemu" -- praw, które posiada tylko członek lub hospitant klubu.

Katowice, dnia 30. października 1926 r.

Sprawozdawca:

/-/ Rybarz.

L.dz. 578/25.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Skarbowy
7. 53527 IV - 4693.

Katowice, dnia 2. listopada 1925 r.

P.C.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Przesyłając w załączeniu projekt ustawy skarbowej na rok 1926, oraz preliniarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok 1926, proszę o przedstawienie na porządku obrad Sejmu Śląskiego najbliższego posiedzenia plenarnego.

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej

Wojewoda:

/-/ Bilski.

U s t a w a S k a r b o w a

na rok 1926.

Art. 1.

Załączonym budżetem Administracji Województwa Śląskiego na rok 1926 ustala się:

Kwotę wydatków zwyczajnych na 64.708.247 zł.

Kwotę wydatków nadzwyczajnych na 7.193.440 zł.

Łączną sumę wydatków administracyjnych na rok 1926 ustala się na kwotę 71.909.687 zł.

Art. 2.

Załączonym do budżetu na rok 1926 planem finansów - gospodarych ustala się dla przedsiębiorstwa Drukarnia Województwa Śląskiego rozchody zwyczajne w kwocie 226.938 zł., na pokrycie których służą wpływy zwyczajne w kwocie 287.500 zł., oraz rozchody nadzwyczajne w kwocie 27.000 zł.

Art. 3.

Jako pokrycie ustalonych w art. 1. wydatków administracji i ustalonego w art. 2. rozchodu nadzwyczajnego przedsiębiorstwa Drukarni Wojewódzkiej w łącznej kwocie 71.928.687 zł. służą preliniowane w budżecie na rok 1926 dochody zwyczajne administracji w kwocie 57.991.225 zł., dochody nadzwyczajne administracji w kwocie 134.614 zł., czysty dochód Drukarni 60.562 zł., w łącznej zatem kwocie 58.186.401 zł.

Art. 4.

W celu pokrycia wykazanego niedoboru w kwocie 13.742.286 zł. upoważnia się Wojewodę do podjęcia w Ministerstwie Skarbu kroków, by powyższe Ministerstwo zbenifikowało przewidzianą w budżecie na rok 1926 tangente w wysokości 13.742.286 zł., wstawioną pomiędzy wydatkami w części III. dział V. par. 26.

Art. 5.

Wszystkie wydatki mogą być uskuteczniane tylko na cele wymienione w rubrykach budżetu i w granicach kredytów w tych rubrykach ustalonych.

Wszelkie kredyty preliminowane w budżecie na rok 1926 mogą być otwierane tylko za zgodą Rady Wojewódzkiej, przyczem Rada Wojewódzka ma prawo otwierać kredyty preliminowane w paragrafach pozycjami, a w tych wypadkach przenosić w razie potrzeby kredyty z pozycji na pozycje w obrębie paragrafu.

Art. 6.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem może nastąpić tylko na wniosek Rady Wojewódzkiej, zatwierdzony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że równocześnie zostaną wskazane wystarczające źródła pokrycia.

Art. 7.

Rada Wojewódzka ma prawo przenosić kredyty w razie potrzeby między paragrafami obejmującymi wydatki rzeczowo – administracyjne w obrębie każdego działu poszczególnej części budżetu zwyczajnego administracji, tudzież zwiększać wydatki zwyczajne, oraz nadzwyczajne, przewidziane w planie finansowo – gospodarczym Drukarni Wojewódzkiej, z wyjątkiem wydatków osobowych stałym etatem przewidzianym, o ile wszystkie te ostatnie zmiany nie spowodują zmniejszenia dochodu czystego Drukarni.

Art. 8.

Kredyty przewidziane w załączonym budżecie są ważne do dnia 31. grudnia 1926 r. Po tym dniu mogą być zużyte w ciągu okresu nieprzekraczającego jednego miesiąca pod warunkami ustalonymi dla administracji w całym Państwie.

Art. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1. stycznia 1926 r.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

U w a g i

do projektu ustawy skarbowej na rok 1926.

Ponieważ zarówno projekt ustawy skarbowej pod względem treści, jak również budżet pod względem szematycznym nie różni się zasadniczo od ustawy za okres bieżący, ustawa sama nie wymaga szczegółowego objaśnienia. Zauważyć jedynie należy, że przy ustalaniu kwot w poszczególnych pozycjach preliminarza budżetowego kierowano się zasadami obowiązującymi w całym Państwie, a zapodaniami szczegółowo w uwagach do projektu ustawy skarbowej, wniesionego przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do ciał ustawodawczych. Potrzebnych w tym kierunku materiałów dostarczy Urząd Wojewódzki w czasie dyskusji nad preliminarzem budżetowym w Komisji Budżetowej Sejmu.

Katowice, dnia 30. października 1925 r.

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej

W o j e w o d a :

/-/ Bilski.

HP

Preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok 1926
Zestawienie według części i działów.

Część	Dział	C z ę ś c i i d z i a ł y	D o c h o d y			W y d a t k i			Budżet 1925
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	R a z e m	Zwyczajne	Nadzwyczajne	R a z e m	
			w złotych			w złotych.			
I.		A. A d m i n i s t r a c j a.							
		Sejm Śląski	-	-	-	739 011	-	739 011	690 161
II		Administracja wewnętrzna	3 823 034	-	3 823 034	22 890 688	4 753 940	27 644 628	36 083 098
	1	Rada Wojewódzka	-	-	-	230 025	9 000	239 025	244 136
	2	Urz.Woj.Starostwa i Pow.Urz.Zdrowia	860 990	-	860 990	3 858 954	2 000 000	5 858 954	8 123 763
	3	Policja wojewódzka	2 714 498	-	2 714 498	9 125 913	351 940	9 477 853	10 820 672
	4	Kultura krajowa	21 075	-	21 075	349 232	50 000	399 232	731 030
	5	Urzędy Robót publicznych	78 552	-	78 552	2 395 514	2 343 000	4 738 514	4 677 877
	6	Woj. Zakład badania żywności	32 000	-	32 000	72 304	-	72 304	64 730
	7	Urzędy Ubezpieczeń	200	-	200	165 797	-	165 797	147 746
	8	Woj. Sąd Administracyjny	1 200	-	1 200	32 471	-	32 471	41 421
	9	Zakłady kraj. i humanitarne	114 519	-	114 519	6 597 900	-	6 597 900	11 124 075
	10	Inspekcje Przemysłowe	-	-	-	62 578	-	62 578	107 648
III		Administracja Skarbowa	53 812 154	134 614	53 946 768	17 827 331	537 500	18 364 831	22 457 340
	2	Władze i urzędy skarbowe	69 800	-	69 800	3 683 873	-	3 683 873	3 732 840
	4	Emerytury i zaopatrzenia	194	-	194	28 172	-	28 172	446 000
	5	Ogólny zarząd skarbowy	45 000	134 614	179 614	13 752 286	537 500	14 289 786	18 043 500
	6	Daniny Publiczne	53 697 160	-	53 697 160	363 000	-	363 000	235 000
IV		Szkolnictwo	356 037	-	356 037	23 251 217	1 902 000	25 153 217	27 274 822
	3	Władze szkolne w II. instancji	20	-	20	870 929	-	870 929	864 107
	4	Szkolnictwo powszechne	72 150	-	72 150	18 766 769	642 000	19 408 769	21 482 598
	5	" średnie ogólnokształcące	164 510	-	164 510	2 262 082	1 260 000	3 522 082	3 811 678
	6	" zawodowe	119 357	-	119 357	1 351 437	-	1 351 437	1 116 439
		Razem A.	57 991 225	134 614	58 125 839	64 708 247	7 193 440	71 909 687	86 500 821
II	2	B. Przedsiębiorstwa Drukarnia Wojew. Śląskiego	60 562	-	60 562	-	27 000	27 000	4 600
		Razem I i B.	58 051 787	134 614	58 186 401	64 708 247	7 220 440	71 928 687	86 505 421
							Niedobór:	13 742 286	

C z ę ś ć I. S e j m S ł ą s k i
Z e s t a w i e n i e.

W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	R a z e m	Budżet 1925
	Z ł o t y c h			
S e j m ś l ą s k i	739 011	-	739 011	690 161

Preliminarz szczegółowy budżetu zwyczajnego.

Część I. Sejm śląski.

Część §	Wydatki	z ł o t y c h	B u d ż e t 1925	O b j a ś n i e n i a
1	S e j m ś l ą s k i	739 011	690 161	
1	Uposażenie	87 888	80 825	Uposażenie urzędników i funkcjonarjuszów niższych obliczono na podstawie ustawy z dnia 9.X.1925 r./Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/ przy zastosowaniu mnożnej 42 gr.
Etat osobowy Biura Sejmu Śląskiego				
		Etat na rok 1926		Etat zatwierdzony na rok 1925
		Etatowi	Kontraktowi	Etatowi Kontraktowi
		V - 1	VII - 1	V - 1 VII - 1
		VI - 1	X - 1	VI - 1 X - 1
		VII - 4	XI - 1	VII - 4 XI - 1
		VIII - 4	XIII - 1	VIII - 4 XIII - 1
		IX - 3	XIV - 1	IX - 3 XIV - 1
		X - 2	XV - 1	X - 1 XV - 1
				XI - 1
		Razem 16	6	15 6
2	Różne wydatki osobowe	13 441	15 308	Na remuneracje i zapomogi preliminowano 1% od ogólnej kwoty pokorów, t.j. 878 zł. Na opłaty do kas chorych preliminowano 650 zł. Na godziny nadliczbowe za wykonywanie pracy pozabiurowej preliminowano kwotę 11 913 zł. tj. 20% ogólnych pborów
3	Podróże służbowe i przesiedleria	1 000	1 000	Na podróże służbowe preliminowano 500 zł. Na przesiedlenia preliminowano 500 zł.
4	Srodki lokomocji	1 600	1 500	
5	Pomieszczenie	28 868	3 500	Utrzymanie porządku: tytułem wynagrodzenia dla uprzątczek 1 440 zł. czynsz 17 989 zł. opał 7 033 zł. światło 1 406 zł. inne wydatki rzeczowe / szczotki, ścierki etc./ 1 000 zł.
6	Wydatki biurowe	19 100	25 500	Na inwentarz biurowy preliminowani 4 500 zł., na przybory pisarskie dla 48 posłów i urzędników w ilości ustalonej przez Ministerstwo Skarbu preliminowano 3 000 zł., na druki preliminowano 1 600 zł., prenumerata czasopism 2 400 zł., uzupełnienie biblioteki 7 600 zł.
7	Wydawnictwa	10 000	12 000	Koszta druku sprawozdań sejmowych 10 000 zł.

Preliminarz szczegółowy budżetu zwyczajnego

Część I. Sejm śląski

Część	§	W y d a t k i	z ł o t y c h	B u d ż e t 1925	O b j a ś n i e n i e
I.	8	Inne wydatki	14 000	14 000	Fundusz dyspozycyjny Marszałka Sejmu 10 000 zł. wydatki na delegacje sejmowe 4 000 zł.
	9	Remont i konserwacja budowli	4 500	4 944	
	10	Djety poselskie i wynagrodzenia dla ekspertów	558 714	531 584	

Część II. Administracja wewnętrzna:

Z e s t a w i e n i e

Dział:	Rozdz:	D o c h o d y :	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	R a z e m:	Budżet 1925:
			z ł o t y c h:			
		Suma ogólna	3.823.034	---	3.823.034	3.676.407
2	1	Urząd Woj. Starostwa i Pow. Urz. Zdrowia	860.990	---	860.990	569.185
3		Policja Wojewódzka	2.714.498	---	2.714.498	2.716.572
4		Kultura Krajowa	21.075	---	21.075	11.450
5		Urzędy Robót Publicznych	78.552	---	78.552	17.000
6		Woj. Zakład badania żywności	32.000	---	32.000	40.000
7		Urzędy Ubezpieczeń	200	---	200	20.300
8		Wojewódzki Sąd Administracyjny	1.200	---	1.200	300
9		Zakłady Krajowe i Humanitarne	114.519	---	114.519	301.500
Dział:	Rozdz:	W y d a t k i:	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	R a z e m:	Budżet 1925:
			z ł o t y c h:			
		Suma ogólna	22.890.688	4.753.940	27.644.628	36.083.098
1		Rada Wojewódzka	230.025	9.000	239.025	244.136
2	1	Urząd Woj. Starostwa i Pow. Urz. Zdrowia	3.270.734	2.000.000	5.270.734	7.080.763
2	2	Wyznania Religijne	588.220	---	588.220	1.043.000
3		Policja Wojewódzka	9.125.913	351.940	9.477.853	10.820.672
4		Kultura Krajowa	349.232	50.000	399.232	731.030
5		Urzędy Robót Publicznych	2.395.514	2.343.000	4.738.514	4.677.877
6		Woj. Zakład badania żywności i przedm. uż.	72.304	---	72.304	64.730
7		Urzędy Ubezpieczeń	165.797	---	165.797	147.746
8		Wojewódzki Sąd Administracyjny	32.471	---	32.471	41.421
9		Zakłady Krajowe i Humanitarne	6.597.900	---	6.597.900	11.124.075
10		Inspekcje przemysłowe	62.578	---	62.578	107.648

Preliminarz szczegółowy budżetu zwyczajnego:

Część II. Administracja wewnętrzna:

Rozdz:	§	D o c h o d y :	złotych:	O b j a ś n i e n i a :
1		Urząd Wojewódzki Starostwa. Dyrekcje Policji i Powiatowe Urzędy zdrowia	860.990	
2		Różne dochody osobiste	1.650	Według art. 19 ustawy z 9.X. 1923 r. /Dz.R.P.Nr. 116, poz. 924/ zwrot 1/4 kosztów umundurowania woźnych.
7		Dochody z sprzedaży wydawnictw	62.340	Prenumerata Dziennika Ustaw Śląskich 16.000 zł. Drobną sprzedaż 100 zł. Prenumerata Gazety Urzędowej 12.000 zł. Drobną sprzedaż 400 zł. Ogłoszenia w Gazecie Urzędowej 30.000 zł. Prenumerata Dziennika Urzędowego W.O.P. 3.360 zł. Drobną sprzedaż 480 zł. Dochód Dziennika Ustaw Śląskich i Gazety Urzędowej jest uszczuplony o 7.340 zł. wskutek bezpłatnych abonentów dla władz i urzędów.
8		Inne dochody	3.800	Analiza medykamentów i sprawozdania 500 zł. Opłaty za ekshumację i transport zwłok 400 zł. Opłaty za badanie podań o zezwolenie na handel paszą 100 zł. Różne dochody 2.800 zł.
15		Opłaty za paszporty i świadectwa	742.000	Poz. 1. Opłaty za paszporty zagraniczne 608.000 zł. " 2. Zwrot kosztów za legitymacje urzędnicze 100 " " 3. Opłaty za pozwolenie na broń 900 " " 4. Zwrot kosztów za karty cyrkulacyjne 133.000 "
16		Kary administracyjne	40.000	
20		Opłaty manipulacyjne za wystawienie karty porady	11.200	Po myśli 4. rozporządzenia Rady Ministrów z 2.lipca 1924 r. /Dz.U.R.P. Nr. 73, poz. 725/.
		<u>Policja Województwa Śląskiego:</u>	2.714.498	
2		Sprzedaż znoszonego umundurowania	5.380	Sprzedaż znoszonych 2.800 garniturów mundurów i 2.000 par obuwia.
4		Sprzedaż koni, środków lokomocyjnych i nawozu	2.000	
5		Czynsze z podnajm. lokali	700	
6		Sprzedaż inwentarza i makulatury	1.250	Sprzedaż makulatury 250 zł. Sprzedaż niezdatnego do użytku inwentarza koszarowego 1.000 zł.
16		Zaległe uiszczenia związków samorządowych w kosztach utrzymania policji za lata 1923 i 1924	2.705.168	

Część II. Administracja wewnętrzna:

Dział:	§	D o c h o d y :	złotych:	O b j a ś n i e n i a :
4		Kultura krajowa	21.075	
	8	Różne dochody	100	Kary za przekroczenia ustawy lasowej na terenie Śląska Cieszyńskiego.
	10	Opłaty za licencjonowanie ogierów	50	Za licencjonowanie ogierów prywatnych.
	11	Dochody szkółki leśnej	925	
	15	Krajowy Fundusz Odszkodowawczy	20.000	
5		Urzędy robót publicznych	78.552	
	5	Czynsze	59.252	a/ 4 domy przy ulicy Krasińskiego, b/ 4 domy przy ulicy Jagiellońskiej, c/ 2 domy przy ulicy Francuskiej, d/ 1 dom dla Urzędu Rent Wojskowych, e/ 1 dom przy ulicy Pocztowej Nr. 11, f/ 1 dom mieszkalny Drukarnia przy ulicy Francuskiej 37, g/ 2 baraki przy ulicy Krasińskiego, h/ 3 domy mieszkalne przy ulicy Lenaua w Cieszynie, i/ czynsz uznania za wydzierżawienie strzelnicy wojskowości 1 zł.
	8	Inne dochody	19.300	Sprzedaż paszy i wiklin nad Wisłą 2.000 zł. Taksy za egzamina szoferskie /200 egzaminów po 10 zł./ tj. 2.000 zł. Opłaty za rejestrację samochodów /120 wozów à 125 zł./ 15.000 zł. Różne dochody 300 zł.
6		Wojewódzki zakład badania żywności i przedmiotów użytku	32.000	
	8	Inne dochody	32.000	Opłaty za badania chemiczne i kary za fałszowanie środków spożywczych.
7		Urzędy ubezpieczeń	200	
	8	Inne dochody	200	Grzywny i kosztu osobnego postępowania w myśl § 104 Ordynacji ubezpieczeniowej.
8		Wojewódzki Sąd Administracyjny	1.200	
	8	Inne dochody	1.200	Koszt postępowania sądowego zasądzonych administracyjnie.
9		Zakłady krajowe i humanitarne	114.519	
	10	Zwrot kosztów utrzymania i leczenie chorych w zakładach krajowych	114.519	1. Zwrot kosztów leczenia i utrzymania chorych 52.000 zł. /zaległości z ubiegłych okresów budżetowych. Począwszy od roku 1925 koszt te ściągają zakłady w własnym zakresie/. 2. Zwrot kosztów utrzymania matolek i kalek 62.519 zł. /50 % kosztów utrzymania jako zwrot przez związki samorządowe/.

Część II. Administracja wewnętrzna:

linia:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																																								
1		Rada Wojewódzka	230.025	224.136																																									
	1	Uposażenie	21.777	19.876	<table><tr><td colspan="10">E t a t:</td></tr><tr><td>Grupa:</td><td>V</td><td>VI</td><td>VII</td><td>VIII</td><td>IX</td><td>X</td><td>XI</td><td>XII</td><td>Razem:</td></tr><tr><td>Na rok 1926:</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>4</td></tr><tr><td>W roku 1925:</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>4</td></tr></table>	E t a t:										Grupa:	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem:	Na rok 1926:	1	—	—	1	1	—	1	—	4	W roku 1925:	—	1	1	—	2	—	—	—	4
E t a t:																																													
Grupa:	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem:																																				
Na rok 1926:	1	—	—	1	1	—	1	—	4																																				
W roku 1925:	—	1	1	—	2	—	—	—	4																																				
	2	Różne wydatki osobowe	213	198	Remuneracje 1 % uposażenia 213 zł.																																								
	3	Podróże służbowe i przesiedlenia	2.870	2.500	Przewiduje się na koszt podróży służbowych 100 zł.ponadto zakup 2 biletów wolnej jazdy dla członków Rady Wojewódzkiej według norm z 1925 roku.																																								
	5	Pomieszczenie	4.800	12.000	Koszt mieszkania w naturze dla przewodniczącego Rady Wojewódzkiej po myśli ustawy z 6. II. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 5, poz. 18/.																																								
	6	Wydatki biurowe	700	200	Na materiały pisarskie 200 zł. Uzupełnienie podręcznej biblioteki 500 zł.																																								
	8	Inne wydatki	1.000	2.000	Różne i nieprzewidziane wydatki w innych paragrafach.																																								
	10	Fundusz na cele narodowo-oświatowe	15.000	25.000																																									
	11	Djety członków Rady Wojewódzkiej	54.485	47.124	Członkom Rady Wojewódzkiej, pochodzącym z wyboru, przysługują na podstawie ustawy śląskiej z 26.I.1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 8, poz. 48/ djety w tej samej wysokości, jak posłom do Sejmu/ według grupy III. szczebel 2, kawaler, plus 20 % dodatku wyrównawczego/.																																								
	12	Wydatki dawnego funduszu krajowego i domestykalnego	1.846	8.640	Pensja honorowa dla byłego członka Wydziału Krajowego w Opawie, stosownie do uchwały Rady Wojewódzkiej.																																								
	13	Fundusz dyspozycyjny Rady Wojewódzkiej	10.000	10.000																																									
	14	Częściowe koszty utrzymania Urzędu kontroli państwowej w Katowicach	117.334	96.598	Według preliminarza Rz.P. /2/3 kosztów utrzymania Urzędu Kontroli Państwowej w Katowicach, który spełnia równocześnie funkcje Izby obrachunkowej dla autonomicznych agend Województwa Śląskiego/.																																								

Część II. Administracja wewnętrzna:

Rozdz.	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
1		Urząd Wojewódzki, Sta- rostwa, Dyrekcje policji i Powiatowe urzędy zdro- wia	3.270.734	3.160.363	1.2
1	1	Uposażenie	1.852.048	1.891.198	a/ Urzędnicy: 3.1 E t a t :
					Grupy :
					Władze i Urzędy: III IV V VI VII VIII IX X XI XII XIII XIV XV Razem:
					Sl. Urz. Wojew. 1 2 1/8 3/12 4/25 6/30 32 22 17 7 1 - - 157
					Starostwa i Pow. Urzędy Zdrowia: - - 2 3/16 5/10 7/21 20 17 17 40 - - - 143
					Dyrekcje Pol.: - - - 3 2 14 20 18 31 21 - - - 109
					Razem na r. 1926: 1 2 10 29 37 65 72 57 65 68 - - - 409
					w roku 1925: 1 1 10 32 35 64 74 66 83 81 35 11 4 495
					b/ funkcjonariusze niżsi:
					Grupy :
					Władze i Urzędy: XI XII XIII XIV XV XVI Razem:
					Sl. Urz. Wojew. 2 8 8 4 3 1 26
					Starostwa - 4 3 1 2 - 10
					Dyrekcje Policji: - - 6 - - - 6
					Razem na r. 1926: 2 12 17 5 5 1 42
					w roku 1925: 2 13 25 7 3 - 50
2		Różne wydatki osobowe	30.672	27.521	1/ 1 lekarz. 2/ w liczbie tej 1 urzędnik rach. II. kat. 3/ W tem 7 lekarzy pow. 4/ 2 lekarzy, 1 aptekarz i 4 urzędn. rach. II. kat. 5/ 3 lekarzy. 6/ 4 urzędn. rach. II. kat. 7/ 2 lekarzy okręg. W § 1. uwzględniono honorarium w wysokości 50 % uposażenia dla Starostów w Ka- towicach i Świętochłowicach za prowadzenie kierownictwa Dyrekcji Policji, da- lej honorarium dla 2. lekarzy policji no- obyczajowych w wysokości 50 % uposaże- nia grupy VI. w zgl. VII. Uposażenie wynosi ogółem 4.451.952 punktów. Kwota obliczona jest łącznie z do- datkiem kresowym i wyrównawczym przy zastosowaniu mnożnej 42 groszy, wraz z odpowiednim dodatkiem mieszkaniowym, wynoszącym 39.508 zł. Po odliczeniu 3 % na inkrasowanie /57.279 zł./ pozostaje tytułem uposażenia 1.852.048 zł.
3		Podróże służbowe i prze- siedlenia	36.200	40.780	Remuneracje 18.520 zł. Kompletne umundurowanie dla 42 woźnych 6.300 zł. Opła- ty do kas chorych 4.200 zł. Znaczkowe ubezpieczeniowe w myśl § 1392 Ordyn. Ubez- pieczeniowej 1.652 zł.
4		Środki lokomocji	46.861	44.830	Przeciętnie odbywa się około 100 podróży miesięcznie, na które preliniuje się 19.200 zł. Dłoty delegacyjne 5.000 zł. na 15 przesiedleń 12.000 zł.
					a/ Wydatki osobowe: 43.008 punktów wraz z dodatkiem mieszkaniowym przy mnożnej 42 groszy łącznie z dodatkiem kresowym i wyrównawczym 18.550 zł. Remunc- racje 185 zł. Opłaty do kas chorych 810 zł. Razem wydatki osobowe 19.545 zł.
					b/ Wydatki rzeczowe: Benzyna 8.396 zł., oliwa i smary 600 zł., opony i dętki 2.450 zł., 3 ubrania i płaszcze dla szoferów 650 zł., węgiel, woda, świa- tło i siła elektryczna dla garażu 1.420 zł., zapotrzebowanie dla warszta- tu 1.000 zł., ogólne reperatury 5.500 zł., ubezpieczenie, dodatek państwo- wy i komunalny 4.300 zł., nieprzewidziane wydatki 3.000 zł. Razem wydatki rzeczowe 27.316 zł.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
1	5	Pomieszczenie	250.094	273.123	Według poszczególnych kontraktów najmu oblicza się wysokość czynszów na rok 1926: 1/ Gmach Śl.Urzędu Wojew. 53.967 zł. 2/ szkoła Szafranka 26.384 zł. 3/ Gmach Dyrekcji Policji w Katowicach 64.231 zł. 4/ Gmach Dyrekcji Policji w Król.Hucie 8,995 zł. 5/ Gmach Dyrekcji Policji w Bielsku 780 zł. 6/ Starostwo Cieszyń 6.675 zł. 7/ Starostwo w Katowicach i 4 ubikacje lek. powiat. 3.000 zł. 8/ Starostwo Pszczyna 1.799 zł. 9/ Starostwo Rybnik 1.465 zł. 10/ Starostwo Tarnowskie Góry 1.463 zł. 11/ Starostwo Lubliniec 702 zł. 12/ Starostwo Świętochłowice 10.000 zł. 13/ lekarz powiat. Świętochłowice 264 zł. 14/ Lekarz powiat. Rybnik 180 zł. 15/ Lekarz powiat. Król.Huta 180 zł. Razem 180.083 zł. Starostwo w Bielsku mieści się w gmachu rządowym. Na opał preliminuje się dla Śl.Urz.Wojew. 21.100 zł. Dla władz II. instancji 16.680 zł. Światło 10.600 zł., utrzymanie porządku 9.960 zł., konserwacja i instalacja 20.000 zł., uprzączaczki 2.400 zł., uposażenie palaczy rocznic 16.968 punktów, przy mnożnej 42 groszy 7.359 zł. Częściowe koszty wynagrodzenia palaczy przy władzach I. instancji 8.340 zł. Razem § 5 276.522 zł. Z kwoty tej odpada część przypadająca na Sejm Śląski 26.428 " Razem § 5: 250.094 zł.
	6	Wydatki biurowe	377.200	372.000	a/ inwentarz: Uzupełnienie inwentarza przy Śl.Urz.Wojew: zakup 8 maszyn do pisania 6.400 zł. 5-biurek, krzesła, umywalki i szaf 3.000 zł., urządzenie archiwum 5.000 zł., naprawa i konserwacja inwentarza i maszyn 4.000 zł., zakup nowego inwentarza biurowego dla Starostwa w Katowicach, Świętochłowicach, Rybniku, Dyrekcji Policji w Katowicach i Król.Hucie, które to urzędy mają wypożyczone urządzenia biurowe od instytucji samorządowych, a o zwrot których instytucje te się domagają 10.000 zł., zakup 2 maszyn do pisania dla 2 lekarzy powiat. i dla 4 starostw 3.600 zł., szafy mobilizacyjne 3.000 zł., naprawa inwentarza i maszyn przy władzach I. instancji 1.400 zł. b/ materiały pisarskie: Według rzeczywistego zużycia w roku 1924, i na podstawie zapotrzebowania za I. kwartał 1925, preliminuje się na materiały pisarskie dla Urz. Wojew. Starostw, Dyrekcji Pol. i Powiat. Urzędów Zdrowia 25.000 zł. c/ druki: Wykonanie druków i oprawa tychże dla Urzędów stanu cywilnego 9.000 zł., dla Urz. Wojew. na protokoły podawcze, indeksy, wykazy zbiorowe, karty porady, okładki do akt i inne 6.000 zł., dla Dyrekcji Policji w Katowicach i Król.Hucie 8.000 zł. dla Starostwa w Cieszyń na przepustki graniczne, druki dla referatu przemysłowego i inne 3.000 zł., dla reszty Starostwa i Dyrekcji Policji w Bielsku ryczałtowo na podstawie doświadczenia 4.000 zł., Razem druki 30.000 zł. d/ książki i pisma: Abonament 53 egzempl.Dz.Ust.R.P., 46. egz.Monitora Polskiego, abonament pism codziennych i 48 pism fachowych, oprawa książek dla biblioteki Województwa, oprawa Dzienników Ustaw, razem 7.000 zł. Książki dla biblioteki Wojewódzkiej i władz I instancji 2.000 zł., zakup zbiorów ustaw dla Dyrekcji Policji w Król.Hucie, która musi zwrócić wypożyczone od Magistratu książki 2.000 zł. Razem książki i pisma 11.000 zł. e/ telefony, telegramy i porto: Na abonament telefonów i rozmowy pozamiejscowe: Starostwa i Dyrekcje Policji 9.000 zł. Lekarze powiatowi 1.320 " Urząd Wojewódzki 16.680 " Przebudowa centrali telefonicznej w Dyrekcji Policji w Król.Hucie i Starostwie w Pszczynie 3.000 " Telegramy i portorja zagraniczne 4.800 " ryczałtowanie opłat pocztowych dla wszystkich urzędów i władz zespolonych budżetowo z Wojew.Śl. 240.000 " Razem: 284.800 zł.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Ł:	Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																				
	1	7	Wydawnictwa	47.351	15.300	<div>1/ Administracja: Uposażenie:<div>E t a t:<table><tr><th colspan="2">Urzednicy:</th><th colspan="2">funkcjonariusze.nizsi:</th></tr><tr><th>stopien sluzbowy</th><th>ilosc</th><th>stopien sluzbowy</th><th>ilosc</th></tr><tr><td>VII</td><td>1</td><td>XII</td><td>1</td></tr><tr><td>VIII</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>IX</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td></tr></table></div></div> <div>a/ Urzednicy i funkcjonariusze nizsi ogólna ilość punktów 46.536 przy mnożnej 42 gr. wraz z odpowiednim dodatkiem 40 % i mieszkaniowym 20.155 zł. Inne świadczenia: Remuneracje 195 zł., opłaty do kas chorych 102 zł. znaczki ubezpieczeniowe 39 zł. Wydatki kancelaryjne: 100 zł.</div> <div>2/ Koszta druku:<div>a/ Dziennik Ust. Śl. drukuje się 30 nr. rocznie w języku polskim i niemieckim, 1. nakład obejmuje 1.700 egzempl.polskich i 475 egz. niemieckich. Koszta druku 1.nakładu wynoszą przeciętnie 280 zł., rocznie 6.000 zł. b/ Gazeta Urzędowa: nakład pojedynczy obejmuje 1.100 egz. i wychodzi co tydzień. Koszta druku przeciętnie 280 zł. rocznie więc 14.560 zł c/ Dzien.Urz.Wydz.Ośw.Publicznego: nakład pojedynczy 1.200 egz. w 12 numerach rocznie. Koszta druku wynoszą 6.000 zł.</div></div> <div>3/ Ekspedycja: Koszta wysyłki: 200 zł.</div> <div>Zwrot kosztów podróży i ryczałt dla karmików po myśli § 59 ord.ubezp. 1.000 zł. Koszta postępowania sądowego po myśli art. 57 uchwały Rady Ministrów z 17.VI. 1920 r. /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 502/ 5.000 zł. Koszta przymusowego odstawienia 1.800 zł. Koszta utrzymania brygad policyjnych /walka z nierzędem/ wynagrodzenie personelu w Bielsku i w Katowicach 1.680 zł. środki dezynfekcyjne i modykamenta 400 zł. Na różno nieprzewidziane i nie objęte poprzednimi §§ 1.500 zł.</div> <div>Utrzymanie gmachu Starostwa w Bielsku 6.870 zł. Dyrekcji Policji w Król.Hucie 1.500 zł. szkoły realnej w Cieszyńie /w której mieszczą się biura Starostwa i Wojew.Urz.Budown./ 2.300 zł. Inne wkłady 2.200 zł.</div> <div>Po myśli ustawy Śl. z dnia 2.III.1923 r./Dz.U.Śl.Nr. 13,poz. 172/.</div>	Urzednicy:		funkcjonariusze.nizsi:		stopien sluzbowy	ilosc	stopien sluzbowy	ilosc	VII	1	XII	1	VIII	1	-	-	IX	1	-	-
Urzednicy:		funkcjonariusze.nizsi:																								
stopien sluzbowy	ilosc	stopien sluzbowy	ilosc																							
VII	1	XII	1																							
VIII	1	-	-																							
IX	1	-	-																							
		8	Inne wydatki	11.380	3.000																					
		9	Remont i konserwacja budowli	12.870	15.000																					
		10	Utrzymanie aresztów administr.	5.000	5.000																					
		12	Dodatek na odszkodowanie urzędników stanu cywilnego i utrzymanie Urzędów Okręg.	45.000	45.000																					
		18	Fundusz dyspozycyjny Wojew.	120.000	250.000																					
		19	Koszta reprezentacyjne	26.636	25.198																					

Część II. Administracja wewnętrzna:

Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																								
1	20	Pomoc lekarska dla funkcjonarj.	349.822	129.021	<p><u>Upoważnienie:</u> Wynagrodzenie personelu lekarskiego 30.644 zł., funkcjonarjusze niżsi 10.800 zł. Honorarja za porady 36.128 zł. Razem 77.572 zł.</p> <table> <tr> <th colspan="3">Personel lekarski:</th><th colspan="3">funkcjonarjusze niżsi:</th></tr> <tr> <th>stopień służb.</th><th colspan="2">stat na rok</th><th>stopień służb.</th><th colspan="2">stat na rok</th></tr> <tr> <th></th><th>1926</th><th>1925</th><th></th><th>1926</th><th>1925</th></tr> <tr> <td>VII</td><td>6</td><td>4</td><td>bez grupy</td><td>6</td><td>2</td></tr> </table> <p>stat na rok 1926 zwiększa się z powodu otwarcia przychodni lekarskiej w Bielsku i Król.-Hucie.</p> <p><u>Leczenie w szpitalach:</u></p> <p>Według doświadczenia z ubiegłego okresu budżetowego i na podstawie wydatków za I. kwartał 1925. preliminarja się kwotę 80.000 zł.</p> <p><u>Lekarstwa:</u></p> <p>Na podstawie umowy zawartej między Śl.Urz.Wojew. a wszystkimi aptekami na Śląsku, dostarczają apteki lekarstw aż do odroczenia z 25 % opustem od receptury i 15 % odręcznej sprzedaży. Na ten cel preliminarja się 50.000 zł.</p> <p><u>Zwrot kosztów leczenia klimatycznego:</u></p> <p>Preliminarja się dla 180 funkcjonarjuszów rocznie a 3.75 zł. ze względu na duży procent piersiowo chorych 20.250 zł.</p> <p><u>Inne świadczenia:</u></p> <p>Zwrot kosztów leczenia domowego porodu, okulary, opaski itd. 90.000 zł.</p> <p><u>Wydatki rzeczowe:</u></p> <p>Czynsz, opał, światło i utrzymanie porządku w przychodniach 2.000 zł. Zakupno instrumentów i urządzeń projektowanych przychodni Pomocy lekarskiej 30.000 zł.</p> <p>Utrzymanie i dalsze kompletowanie laboratorium aptekarskiego przy Wydziale Zdrowia Publicznego 1.000 zł. Zakup mikroskopu 1.500 zł. Utrzymanie 2. samochodów sanitarnych w Cieszyńcu:</p> <p>a/ Wydatki osobowe 600 zł. b/ Wydatki rzeczowe 1.000 zł. Kursa sanitarno, desinfektorów i położnych 3.000 zł. Walka z gruźlicą: subwencje dla poradni 50.000 zł. Koszta szczepienia ochronnego przeciw ospie na Śląsku Cieszyńskim 2.500 zł.</p>	Personel lekarski:			funkcjonarjusze niżsi:			stopień służb.	stat na rok		stopień służb.	stat na rok			1926	1925		1926	1925	VII	6	4	bez grupy	6	2
Personel lekarski:			funkcjonarjusze niżsi:																										
stopień służb.	stat na rok		stopień służb.	stat na rok																									
	1926	1925		1926	1925																								
VII	6	4	bez grupy	6	2																								
2		Wyznanie religijne	588.220	1.043.000																									
	21	Różne wydatki sanitarne	59.600	38.400																									

Część II. Administracja wewnętrzna:

Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																																															
2	10	Wyznania katolickie	555.220	1.000.000	<p>Podstawą do określenia wysokości wydatków budżetowych wyznań katolickich jest Konkordat pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską, podpisany w Rzymie w dniu 10. lutego 1925 r. ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 23. kwietnia 1925 r. /Dz.U.R.P.Nr. 47, poz. 324 i Nr. 72, poz. 501/.</p> <p>Pozycja 1. Uposażenie duchowieństwa 414.240 zł. " 2. Emerytury 22.980 " " 3. Dotacje służby kościelnej - " 4. Wydatki rzeczowe instytucji kościelnych /konsystorz i seminarjum/ 14.400 " " 5. Zasiłki dla instytucji kościelnych - " 6. Fundusze budowlane patromekie 100.000 " " 7. Inne wydatki 3.600 "</p> <p>Pozycja 1. obejmuje wydatki na uposażenie duchowieństwa wyznań katolickich, obliczone na podstawie zasad określonych w Konkordacie, tudzież zamieszczonego poniżej etatu osobowego 972.000 punktów przy mnożonej 42 gr.</p> <table><tr><th rowspan="2">Stanowiska:</th><th colspan="2">Etat na rok</th></tr><tr><th>1926:</th><th>1925:</th></tr><tr><td>Biskup diecezjalny</td><td>1</td><td></td></tr><tr><td>" sufragani</td><td>-</td><td></td></tr><tr><td>Członkowie kapituł</td><td>7</td><td></td></tr><tr><td>Wikariusz Gener. i syndyk.</td><td>2</td><td></td></tr><tr><td>Urzędnicy konsystorzalni</td><td>7</td><td></td></tr><tr><td>Proboszczowie</td><td>145</td><td></td></tr><tr><td>Rektorzy kościołów filjalnych</td><td>28</td><td></td></tr><tr><td>Wikariusze</td><td>79</td><td></td></tr><tr><td>Zakonnicy</td><td>-</td><td></td></tr><tr><td>Profesorowie seminarjów</td><td>7</td><td></td></tr><tr><td>Profesorowie zakładów teologiczn.</td><td>-</td><td></td></tr><tr><td>Prefekt</td><td>1</td><td></td></tr><tr><td>Alumni</td><td>62</td><td></td></tr><tr><td>Razem:</td><td>339</td><td></td></tr></table> <p>Przy obliczaniu dotacji dla proboszczów nie uwzględniono dochodu z roli posiadanej przez beneficjów proboszczowskich, ponieważ wielkość tych posiadłości nie jest dotychczas ustalona. Również i co do ustalenia dochodu z roli zachodzą wątpliwości, a to czy należy brać w rachubę 50 zł. od jednego ha stosownie do art. 24 Konkordatu, albo tylko czy- sty dochód.</p>	Stanowiska:	Etat na rok		1926:	1925:	Biskup diecezjalny	1		" sufragani	-		Członkowie kapituł	7		Wikariusz Gener. i syndyk.	2		Urzędnicy konsystorzalni	7		Proboszczowie	145		Rektorzy kościołów filjalnych	28		Wikariusze	79		Zakonnicy	-		Profesorowie seminarjów	7		Profesorowie zakładów teologiczn.	-		Prefekt	1		Alumni	62		Razem:	339	
Stanowiska:	Etat na rok																																																			
	1926:	1925:																																																		
Biskup diecezjalny	1																																																			
" sufragani	-																																																			
Członkowie kapituł	7																																																			
Wikariusz Gener. i syndyk.	2																																																			
Urzędnicy konsystorzalni	7																																																			
Proboszczowie	145																																																			
Rektorzy kościołów filjalnych	28																																																			
Wikariusze	79																																																			
Zakonnicy	-																																																			
Profesorowie seminarjów	7																																																			
Profesorowie zakładów teologiczn.	-																																																			
Prefekt	1																																																			
Alumni	62																																																			
Razem:	339																																																			
	11	Wyznania akatolickie	33.000	43.000	<p>Poz. 1. Dotacja dla duchowieństwa 30.000 zł. Poz. 2. Wydatki patromekie 3.000 "</p>																																															
		Policeja Wojewódzka	9.125.913	10.028.367	<p>Na mocy art. 4. ustawy z dnia 2. marca 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 13 z roku 1923/ w przedmiocie organizacji Policji Wojew.Śl. Policeja Wojewódzka, przystosowana do administracyjnego podziału Województwa, obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none">a/ Gł. Komendę Policji Wojew.Śl. z 5-ma Wydziałami w Katowicach,b/ 9 Miejskich i Powiatowych Komend,c/ 1 Konny Oddział,d/ Komendę Rezerwy w Katowicach,e/ 30 Komisarjatów,f/ 150 Posterunków,g/ 4 Posterunki konne,h/ 9 Ekspozytur Śledczych,i/ 9 Agentur Informacyjnych Policji Politycznej <p>Poz. 1. Funkcjonariusze wyżsi i funkcjonariusze niżsi, rocznie 19.150.824 punktów uposażenia łącznie z 40% dodatkiem mieszkaniowym i wojewódzkim, dodatek mieszkaniowy 156.317 zł. Po odliczeniu na intercalację 5 % /409.983 zł/, pozostaje tytułem uposażenia 7.789.680 zł.</p>																																															

Część II. Administracja wewnętrzna:

Rozdz:	§	W y d a t k i:	złotych:	Budżet 1925:	O b j a ś n i e n i a :																																																																																																																																																																																		
1		Uposażenie	7.789.680	8.709.468	<table><tr><th rowspan="2">Stopień służbowy /grupa uposażenia/</th><th colspan="4">Etat na rok 1926:</th><th rowspan="2">Etat z roku 1925:</th></tr><tr><th>Służba mundurowa</th><th>Służba śledcza</th><th>Służba informacyjna</th><th>Razem:</th></tr><tr><td colspan="6">Oficerowie:</td></tr><tr><td>Gł. Komendant gr. V.</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Podinspektor " VI.</td><td>2</td><td>-</td><td>1</td><td>3</td><td>3</td></tr><tr><td>Nadkomisarz " VIIc</td><td>7</td><td>-</td><td>1</td><td>8</td><td>8</td></tr><tr><td>Komisarz " VII</td><td>10</td><td>1</td><td>3</td><td>14</td><td>12</td></tr><tr><td>Podkomisarz " VIII</td><td>26</td><td>4</td><td>6</td><td>36</td><td>32</td></tr><tr><td>Aspirant " IX</td><td>12</td><td>2</td><td>3</td><td>17</td><td>28</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>58</td><td>7</td><td>14</td><td>79</td><td>84</td></tr><tr><td colspan="6">Urzędnicy:</td></tr><tr><td>VIII. pom. refer.</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>4</td></tr><tr><td>IX. sekretarz</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>45</td></tr><tr><td>X. pom. sekr.</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>17</td></tr><tr><td>XI. Lancelista</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>10</td></tr><tr><td>XII. mł. Lancel.</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>20</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>96</td></tr><tr><td colspan="6">Podoficerowie:</td></tr><tr><td></td><td>2680</td><td>140</td><td>90</td><td>2910</td><td>3032</td></tr><tr><td colspan="6">175 st. przd. gr. X. 350 przd. gr. XI. 466 st. post. XII. 1919 post. XIII. gr.</td></tr><tr><td colspan="6">Stosunek szarż podoficerów na 100 - 6 st. przod., 12 przod. i 16 st. poster.</td></tr><tr><td colspan="6">Funkcjonariusze niżsi:</td></tr><tr><td>Woźni</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>XIII - XIV gr.</td><td>16</td><td>1</td><td>1</td><td>18</td><td>20</td></tr><tr><td>Woźnice</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>XIV - XV gr.</td><td>10</td><td>-</td><td>-</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>Stajenni</td><td>18</td><td>-</td><td>-</td><td>18</td><td>18</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>44</td><td>1</td><td>1</td><td>46</td><td>48</td></tr><tr><td colspan="6">Inwentarz według stanu z 1. kwietnia 1925 r. 175 koni wierzchowych. W ciągu 1926 r. Oddz. konny ulegnie redukcji o 25 koni w drodze niezapełnienia wybrakowanych i nieużytecznych koni, 14 koni wyjazdowych, wzgl. taborowych, 10 psów policyjnych, 1 samochód osobowy, 4 samochody ciężarowe, 3 motocykle, 146 rowerów, 11 bryczek, 1 sanie, 8 wozów taborowych.</td></tr><tr><td colspan="6">23 maszyn do pisania, 1 drukarnia podręczna, 10 aparatów do powielania, 2 aparaty fotograficzne, 13 aparatów fotograficznych kieszonkowych /dla Pol. śled. i polit./, 1 maszyna do liczenia, 2 maszyny krawieckie, 2 maszyny szewskie, 35 par nart kompletnych,</td></tr></table>	Stopień służbowy /grupa uposażenia/	Etat na rok 1926:				Etat z roku 1925:	Służba mundurowa	Służba śledcza	Służba informacyjna	Razem:	Oficerowie:						Gł. Komendant gr. V.	1	-	-	1	1	Podinspektor " VI.	2	-	1	3	3	Nadkomisarz " VIIc	7	-	1	8	8	Komisarz " VII	10	1	3	14	12	Podkomisarz " VIII	26	4	6	36	32	Aspirant " IX	12	2	3	17	28	Razem:	58	7	14	79	84	Urzędnicy:						VIII. pom. refer.	-	-	-	-	4	IX. sekretarz	-	-	-	-	45	X. pom. sekr.	-	-	-	-	17	XI. Lancelista	-	-	-	-	10	XII. mł. Lancel.	-	-	-	-	20	Razem:	-	-	-	-	96	Podoficerowie:							2680	140	90	2910	3032	175 st. przd. gr. X. 350 przd. gr. XI. 466 st. post. XII. 1919 post. XIII. gr.						Stosunek szarż podoficerów na 100 - 6 st. przod., 12 przod. i 16 st. poster.						Funkcjonariusze niżsi:						Woźni						XIII - XIV gr.	16	1	1	18	20	Woźnice						XIV - XV gr.	10	-	-	10	10	Stajenni	18	-	-	18	18	Razem:	44	1	1	46	48	Inwentarz według stanu z 1. kwietnia 1925 r. 175 koni wierzchowych. W ciągu 1926 r. Oddz. konny ulegnie redukcji o 25 koni w drodze niezapełnienia wybrakowanych i nieużytecznych koni, 14 koni wyjazdowych, wzgl. taborowych, 10 psów policyjnych, 1 samochód osobowy, 4 samochody ciężarowe, 3 motocykle, 146 rowerów, 11 bryczek, 1 sanie, 8 wozów taborowych.						23 maszyn do pisania, 1 drukarnia podręczna, 10 aparatów do powielania, 2 aparaty fotograficzne, 13 aparatów fotograficznych kieszonkowych /dla Pol. śled. i polit./, 1 maszyna do liczenia, 2 maszyny krawieckie, 2 maszyny szewskie, 35 par nart kompletnych,					
Stopień służbowy /grupa uposażenia/	Etat na rok 1926:				Etat z roku 1925:																																																																																																																																																																																		
	Służba mundurowa	Służba śledcza	Służba informacyjna	Razem:																																																																																																																																																																																			
Oficerowie:																																																																																																																																																																																							
Gł. Komendant gr. V.	1	-	-	1	1																																																																																																																																																																																		
Podinspektor " VI.	2	-	1	3	3																																																																																																																																																																																		
Nadkomisarz " VIIc	7	-	1	8	8																																																																																																																																																																																		
Komisarz " VII	10	1	3	14	12																																																																																																																																																																																		
Podkomisarz " VIII	26	4	6	36	32																																																																																																																																																																																		
Aspirant " IX	12	2	3	17	28																																																																																																																																																																																		
Razem:	58	7	14	79	84																																																																																																																																																																																		
Urzędnicy:																																																																																																																																																																																							
VIII. pom. refer.	-	-	-	-	4																																																																																																																																																																																		
IX. sekretarz	-	-	-	-	45																																																																																																																																																																																		
X. pom. sekr.	-	-	-	-	17																																																																																																																																																																																		
XI. Lancelista	-	-	-	-	10																																																																																																																																																																																		
XII. mł. Lancel.	-	-	-	-	20																																																																																																																																																																																		
Razem:	-	-	-	-	96																																																																																																																																																																																		
Podoficerowie:																																																																																																																																																																																							
	2680	140	90	2910	3032																																																																																																																																																																																		
175 st. przd. gr. X. 350 przd. gr. XI. 466 st. post. XII. 1919 post. XIII. gr.																																																																																																																																																																																							
Stosunek szarż podoficerów na 100 - 6 st. przod., 12 przod. i 16 st. poster.																																																																																																																																																																																							
Funkcjonariusze niżsi:																																																																																																																																																																																							
Woźni																																																																																																																																																																																							
XIII - XIV gr.	16	1	1	18	20																																																																																																																																																																																		
Woźnice																																																																																																																																																																																							
XIV - XV gr.	10	-	-	10	10																																																																																																																																																																																		
Stajenni	18	-	-	18	18																																																																																																																																																																																		
Razem:	44	1	1	46	48																																																																																																																																																																																		
Inwentarz według stanu z 1. kwietnia 1925 r. 175 koni wierzchowych. W ciągu 1926 r. Oddz. konny ulegnie redukcji o 25 koni w drodze niezapełnienia wybrakowanych i nieużytecznych koni, 14 koni wyjazdowych, wzgl. taborowych, 10 psów policyjnych, 1 samochód osobowy, 4 samochody ciężarowe, 3 motocykle, 146 rowerów, 11 bryczek, 1 sanie, 8 wozów taborowych.																																																																																																																																																																																							
23 maszyn do pisania, 1 drukarnia podręczna, 10 aparatów do powielania, 2 aparaty fotograficzne, 13 aparatów fotograficznych kieszonkowych /dla Pol. śled. i polit./, 1 maszyna do liczenia, 2 maszyny krawieckie, 2 maszyny szewskie, 35 par nart kompletnych,																																																																																																																																																																																							
2		Różne wydatki osobowe	77.896	87.095	Poz. 1. Zapomogi i remuneracje 1 % uposażenia 77.896 zł.																																																																																																																																																																																		
2a		Zapomogi dla rodzin policjantów, zabitych na służbie	12.000	-	Ustawiono analogicznie proporcjonalną kwotę jak w preliminarzu budżetowym Rz.P. r. 1926.																																																																																																																																																																																		

Część II. Administracja wewnętrzna:

§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
3	Podróże służbowe i przesiedlenia	100.000	120.596	<p>Poz. 1. Podróże służbowe 70.000 zł. " 2. Przesiedlenia 30.000 " Razem: 100.000 zł.</p> <p>Ilość podróży służbowych wyższych funkcjonariuszów wynosi przeciętnie według do- tychczasowych spostrzeżeń miesięcznie 200. Ilość podróży służbowych niższych funkcjonariuszów policji wynosi miesięcznie 240. Wysokość djet dla wyższych funkcjonariuszów przyjmuje się przeciętnie na 9 zł. dziennie, djety dla niższych funkcjonariuszów przeciętnie po 5 zł. dziennie, czy- li 2.400 djet dla wyższych funkcjonariuszów i urzędników po 9 zł. . 21.600 zł. 2.800 djet dla niższych funkcjonariuszów po 5 zł. 14.000 " Wydatki kolejowe: /bilety 50%/ 2.400 biletów, tam i z powrotem II. klasy przeciętnie po 5 zł. 12.000 " i 2.800 biletów tam i z powrotem III. klasy przeciętnie po 2,50 zł. 7.000 " Wydatki na dorożki, tramwaje, podwozy, tragarzy, transport бага- żu itp. preliminuje się 2.400 " Na pokrycie kosztów większych delegacji preliminuje się 13.000 " Według dotychczasowych doświadczeń przewiduje się 150 przesiedleń w ciągu roku /przesiedlenia służbowe/ Koszta przesiedlenia funkcjonariuszów przewiduje się przeciętnie 200 zł., wobec tego preliminuje się na 150 przesiedleń 30.000 "</p>
4	Środki lokomocji	213.378	170.000	<p>Poz. 1. Utrzymanie koni 183.731 zł. " 2. " samochodów 29.647 " razem: 213.378 zł.</p> <p>Normy wyżywienia konia dziennie 4 kg owsa, 6 kg. siana, 3 kg. słomy dla 189 koni. Ilość paszy wynosi dziennie dla 189 koni:</p> <p>owsa 756 kg. po 38 gr. 287.28 zł. siana 1.134 kg. po 13 gr. 147.42 " słomy 567 kg. po 11 gr. 62.37 " Razem dziennie: 497.07 zł. rocznie 181.431 zł.</p> <p>Utrzymanie warsztatu kowalskiego i rymarskiego, zakupno 2.000 podków 4.800 zł. Samochody - normy zużycia: 330 gr. benzyny na 1 km. jazdy, smary 10 % kosztów benzyny, 6 opon i 12 kółek rocznie, wulkanizacja opon i kółek, 10% kosztów nabycia, reparacje samochodów, 10 % ogólnych kosztów utrzymania. 2.450 kg. benzyny a 70 gr. 1.715 zł. smary 172 " 36 opon samochodowych a 230 zł. 8.280 " 200 kg. karbitu a 60 gr. 120 " 72 kółek samochodowych a 27 zł. 1.944 " 6 opon dla motocykli a 60 zł. 360 " 6 kółek dla motocykli a 18 zł. 108 " wulkanizacja opon i kółek 1.070 " naprawa samochodów i motocykli 1.378 " zakupno części składowych do 146 rowerów i naprawa rowerów 2.000 " Na przeprowadzenie remontu 3. samochodów ciężarowych, zakupno nowych motorów itp. 10.000 "</p>

Część II. Administracja wewnętrzna:

§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
5	Pomieszczenie	270.812	204.499	<p style="text-align: center;"><u>Wydatki rzeczowe:</u></p> <p>Poz. 1. Lokal 148.892 zł.</p> <p>" 2. Opał, światło i utrzymanie porządku:</p> <p> a/ opał 53.600 "</p> <p> b/ światło 34.400 "</p> <p> c/ utrzymanie porządku 14.000 "</p> <p style="text-align: right;">Wydatki rzeczowe razem 250.892 zł.</p> <p style="text-align: right;">Wydatki osobowe 19.920 zł.</p> <p style="text-align: right;">Razem: 270.812 zł.</p> <p>Czynsze preliminowano na podstawie zawartych kontraktów najmu przy uwzględnieniu %-owego podwyższenia się norm czynszów w myśl ustawy o ochronie lokatorów.</p> <p>Czynsz za koszar policyjne w Katowicach, ul. Głowackiego. 25.092 "</p> <p>Czynsz za pomieszczenie 9 Komend powiatowych i miejskich, 30 Komisarjatów, 154 posterunków i 18 ekspozytur śledczych. 123.800 "</p> <p>Opał w gmachu Głównej Komendy w Katowicach /ogrzewanie centralne 200 ton koks a 30 zł./ 6.000 "</p> <p>Opał koszar policyjnych w Katowicach ul. Głowackiego 66 ubikacji 12 kg. na jeden piec /baraki drewniane/ 120 ton węgla a 30 zł. 3.600 "</p> <p>Opał dla władz i urzędów podległych 1055 pieców a 8 kg. węgla 1.266 ton węgla a 30 zł. 38.000 "</p> <p>Drzewo na rozpałkę w ilości 7 % zapotrzebowanej ilości węgla 400 m3 drzewa a 15 zł. 6.000 "</p> <p>Oświetlenie gmachu Głównej Komendy Policji w Katowicach 500 żarówek a 1 zł. - 500 zł. miesięcznie rocznie 6.000 "</p> <p>Oświetlenie koszar policyjnych w Katowicach, ul. Głowackiego i wszystkich innych urzędów podległych - 1.680 żarówek 22.000 "</p> <p>Oświetlenie gazowe 1.200 "</p> <p>Oświetlenie naftowe 7.200 kg. nafty a 50 gr. 3.500 "</p> <p>Zakupno nowych żarówek, siatek gazowych, szkiełek, lamp, etc. 1.600 "</p> <p>Materiały i przedmioty służące do czyszczenia i zamykania lokali 5.000 "</p> <p>Należność za wodę, czyszczenie kanałów, wywóz nieczystości 6.000 "</p> <p>Opał, za światło i desinfekcję aresztów policyjnych 3.000 "</p>
6	Wydatki biurowe	107.652	107.300	<p>Poz. 1. Inwentarz 8.590 "</p> <p>" 2. Materiały pisarskie 34.200 "</p> <p>" 3. Druki 15.000 "</p> <p>" 4. Książki i pisma 4.682 "</p> <p>" 5. Telegramy, telefony i porto 45.180 "</p> <p style="text-align: right;">Razem: 107.652 "</p> <p>Naprawa i konserwacja sprzętów biurowych w 285 biurach 3.540 "</p> <p>" maszyn do pisanja 800 "</p> <p>Utrzymanie aparatów i maszyn do powielania 1.500 "</p> <p>Pieczęci urzędowe 250 "</p> <p>Uzupełnienie drobnego inwentarza biurowego /tałamarze, suszki, teczki etc./ 1.000 "</p> <p>50 kasetek stalowych a 30 zł. 1.500 "</p> <p>Materiały pisarskie dla 285 biur policyjnych, licząc przeciętnie 10 zł. miesięcznie na jedno biuro, czyli rocznie 34.200 "</p>

Część II. Administracja wewnętrza:

§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																																																
				Utrzymanie własnej podręcznej drukarni 12.000 zł. Zakupno druków, niedających się wykonać w własnej drukarni. . . 3.000 " Prenumerata 2-ch egzemplarzy Monitora Polskiego 72 " " 15 " Dziennika Ust.Rz.P. 675 " " 15 " " Ust.Slaskich 480 " " 3 " Gazety Urzędowej Wojew.Slask. . . 135 " " 4 " Gazety Adm. i Policji Państw. . . 160 " " 4 " Pol.Państw.Na Posterunku . . . 100 " " 1 " Dziennika Urzęd.Min.Spraw.Wew. . . 30 " " 1 " " Min.Skarbu 30 " Zakupno map arjentacyjnych, książek i podręczników służbowych . 3.000 " Opłata ryczałtowa /abonament/ od 210 połączeń telefonicznych. .25.180 " Rozmowy telefoniczne pozamiejscowe /miesięcznie 1.140 rozmów/ 13.000 " Instalacja aparatów telefonicznych i przeniesienie przewodów oraz konserwacja i utrzymanie centrali telefonicznej w Katowicach, Król.Hucie i Tarn.Górach 5.000 " Opłaty pocztowe, telegramy, listy zagraniczne itp. 2.000 "																																																
8	Inne wydatki	14.000	18.300	Przychodnia lekarska: zakup narzędzi lekarskich, lekarstw, środków opatrunkowych, utrzymanie izby chorych, etc. 6.000 zł. Koszta transportu wydalonych i aresztowanych 8.000 " Razem: 14.000 "																																																
9	Remont i konserwacja bud. zli	21.000	35.000	Na drobny remont w 25 budynkach rządowych, oddanych w administrację Policji i w 45 budynkach granicznych preliniuje się 15.000 " Na drobny remont w koszarach policji preliniuje się 3.000 " Na zabezpieczenie od ognia wszelkich budynków rządowych, budo. granicznych, stajni policyjnej 3.000 " Razem: 21.000 "																																																
10	Umundurowanie	356.395	452.951	W myśl ustawy o uposażeniu z dnia 9 października 1923 r. art. 21 należą się wyższym funkcjonariuszom policji ryczałty na umundurowanie, wzgl. uzupełnienie umundurowania, zatem preliniuje się dla 79 funkcjonariuszów wyższych po 500 punktów rocznie tytułem ryczałtu mundurowego 16.195.00 zł. Dla niższych funkcjonariuszów mundurowych przewiduje się zakup następujących przedmiotów umundurowania: <table><tr><th>Przedmioty umundurowania i ekwipunku:</th><th>Ilość:</th><th>Cena:</th><th>Zapotrzebowanie w złotych:</th></tr><tr><td>Płaszczy</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>Bluz</td><td>2800</td><td>43,00 zł.</td><td>120,400</td></tr><tr><td>Spodni</td><td>2800</td><td>25,70 "</td><td>71,960</td></tr><tr><td>Czapek</td><td>2800</td><td>7,00 "</td><td>19,600</td></tr><tr><td>Butów</td><td>2800</td><td>36,00 "</td><td>100,800</td></tr><tr><td>Orzepeków</td><td>3500</td><td>40,40 "</td><td>1,400</td></tr><tr><td>Numery do czapek</td><td>8000</td><td>0,12 "</td><td>960</td></tr><tr><td>Żabek do bagnietów</td><td>300</td><td>3,00 "</td><td>900</td></tr><tr><td>Pasów do karabinów</td><td>300</td><td>4,00 "</td><td>1,200</td></tr><tr><td>Rapci do szabel dla przod.</td><td>150</td><td>6,00 "</td><td>900</td></tr><tr><td>Pasów głównych do szabli dla st. przod.</td><td>300</td><td>12,00 "</td><td>3,600</td></tr></table> Na zakupno zelówek i drobnych przedmiotów ekwipunkowych przewidzianych jest ryczałt w wysokości 6 zł. na jednego funkcjonariusza, czyli dla 2680 funkcjonariuszów 16.080 zł. Utrzymanie przy Głównej Komendzie warsztatu krawieckiego i szewskiego 2.400 "	Przedmioty umundurowania i ekwipunku:	Ilość:	Cena:	Zapotrzebowanie w złotych:	Płaszczy	-	-	-	Bluz	2800	43,00 zł.	120,400	Spodni	2800	25,70 "	71,960	Czapek	2800	7,00 "	19,600	Butów	2800	36,00 "	100,800	Orzepeków	3500	40,40 "	1,400	Numery do czapek	8000	0,12 "	960	Żabek do bagnietów	300	3,00 "	900	Pasów do karabinów	300	4,00 "	1,200	Rapci do szabel dla przod.	150	6,00 "	900	Pasów głównych do szabli dla st. przod.	300	12,00 "	3,600
Przedmioty umundurowania i ekwipunku:	Ilość:	Cena:	Zapotrzebowanie w złotych:																																																	
Płaszczy	-	-	-																																																	
Bluz	2800	43,00 zł.	120,400																																																	
Spodni	2800	25,70 "	71,960																																																	
Czapek	2800	7,00 "	19,600																																																	
Butów	2800	36,00 "	100,800																																																	
Orzepeków	3500	40,40 "	1,400																																																	
Numery do czapek	8000	0,12 "	960																																																	
Żabek do bagnietów	300	3,00 "	900																																																	
Pasów do karabinów	300	4,00 "	1,200																																																	
Rapci do szabel dla przod.	150	6,00 "	900																																																	
Pasów głównych do szabli dla st. przod.	300	12,00 "	3,600																																																	

Część II. Administracja wewnętrzna:

nr:	\$	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
3	11	Skoszarowanie	60.000	10.200	<p>Na konserwację, reparaturę i odmalowanie inwentarza koszarowego i dalej na czyszczenie i naprawę pościeli 10.000 zł.</p> <p>Na zakup skóry do sienników dla 3-ch tysięcy skoszarowanych funkcj. po 30 kg skóry razem 90.000 kg. skóry a 12 gr. 10.800 "</p> <p>Na zakupno sprzętów koszarowych a to:</p> <p>700 sztuk koców po 20 zł. 14.000 "</p> <p>1000 sienników po 4 zł. 4.000 "</p> <p>1000 poduszek po 2,50 zł. 2.500 "</p> <p>1000 prześcieradeł po 4 zł. 4.000 "</p> <p>500 podszewek na koce po 8 zł. 4.000 "</p> <p>500 poszewek na poduszki po 3 zł. 1.500 "</p> <p>200 łóżek żelaznych po 12 zł. 2.400 "</p> <p>50 stołów koszarowych po 50 zł. 2.500 "</p> <p>400 krzeseł koszarowych po 8 zł. 3.200 "</p> <p>50 umywalki kompletnych po 16 zł. 800 "</p> <p>Inne drobne przedmioty 300 "</p> <p>Razem: 60.000 zł.</p>
	12	Wyszkolenie	16.000	28.500	<p>W roku 1926 przewiduje się odbycie 2-ch kursów dla wyższych funkcjonarjuszów w Głównej Szkole Policji Państwowej w Warszawie, które trwać będą 5 miesięcy 8 funkcjonarjuszów wyższych na przeciąg 150 dni po 700 dziennie . . 8.000 zł.</p> <p>Djety szkolne w wysokości strawnego dla funkcjonarjuszów niższych Policji wojewódzkiej 4.000 "</p> <p>Wynagrodzenie dla wykładowców w szkołach policyjnych z poza Policji 2.000 "</p> <p>Uzupełnienie inwentarza szkolnego, przyborów i książek szkolnych. 2.000 "</p> <p>Razem: 16.000 zł.</p>
	13	Uzbrojenie	18.000	24.600	<p>Konserwacja broni i amunicji 500 "</p> <p>Naprawa uzbrojenia i zakup nowych części składowych 1.000 "</p> <p>Utrzymanie warsztatu rusznikarskiego 1.100 "</p> <p>Uzupełnienie wystrzelonej amunicji /ćwiczenia/ 5.000 "</p> <p>Zakupno 300 kłódek do kajdanek 400 "</p> <p>Zakupno 500 sztuk szabel dla funkcjonarjuszów a 20 zł. 10.000 "</p> <p>Razem: 18.000 zł.</p>
	14	Psy policyjne	2.900	2.040	<p>Koszta utrzymania i wyżywienia 10 psów policyjnych licząc 20 zł. na jednego psa miesięcznie 2.400 "</p> <p>Uzupełnienie naprawy uszkodzonych obrożi i przyrządów do trenowania psów 500 "</p> <p>Razem: 2.900 zł.</p>
	15	Wydatki śledcze	56.000	89.100	<p>Na wydatki śledcze dla Urzędu Śledczego przy Głównej Komendzie Policji, oraz 9 Ekspozytur Śledczych na powiatach 49.200 "</p> <p>Utrzymanie aparatów fotograficznych i zakup chemikaliów 2.500 "</p> <p>Zakup i utrzymanie przyborów daktyloskopijnych 1.300 "</p> <p>Koszta utrzymania i prowadzenia albumu i kartoteki poszukiwanych i zbrodniarzy, zakup druków potrzebnych do inwigilacji etc. . . . 3.000 "</p> <p>Razem: 56.000 zł.</p>
	16	Utrzymanie aresztów policyjnych	10.200	8.500	<p>Koszta wyżywienia aresztantów w aresztach policyjnych prelini- nuje się 9.000 porcyj dziennie w ciągu roku a 80 gr. 7.200 zł.</p> <p>Koszta wizyt lekarskich i desinfekcji u osób przytrzymanych . . . 3.000 "</p> <p>Razem: 10.200 zł.</p>

Część II. Administracja wewnętrzna:

Łą:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienie:
		Kultura krajowa	349.232	710.030	
	5	Pomieszczenie	3.271	1.742	Opał dla 9 biur lekarzy weterynaryjnych i dla 2 ubikacji Inspekcji Domów Państwowych 451 zł. Oświetlenie biur 180 zł. Utrzymanie porządku 1.320 zł. Odszkodowania dla 9 lekarzy, którzy odstępują własną ubikację na biura urzędowe 1.320 zł.
	6	Wydatki biurowe	5.044	3.140	Na zakup inwentarza 600 zł. Materiały pisarskie 240 zł. Druki 180 zł. Abonament pism fachowych dla Wydz. Rolnictwa 280 zł. Abonament 12 telefonów po przeciętnie 18 zł. 2.592 zł. Rozmowy pozanajscowe 1.152 zł.
	8	Inne wydatki	3.500	5.000	Na koszt szczepienia i zlikwidowanie krajowego weterynarza w Strumieniu.
	10	Popieranie wytwórczości rolniej	57.000	164.500	a/ Popieranie hodowli zwierząt domowych: subwencjonowanie zakupu buhaji 6.000 zł., na pokazy bydła 1.000 zł., na kursy podkuraczy koni /stypendja dla 10 uczniów a 100 zł. / 1.000 zł. Razem 8.000 zł. b/ Popieranie produkcji rolnej: wystawy i pokazy rolnicze i nasienne 2.000 zł. c/ Popieranie produkcji ogrodniczej: pokazy ogrodnicze /nagrody/ 2.000 zł. d/ Popieranie pozaszkolnej oświaty rolniczej: urządzenie kursów dokształcających 7.000 zł., odczyty na posiedzeniach rolniczych 3.000 zł., popieranie bibliotek rolniczych 2.000 zł., popieranie wydawnictwa rolniczego 1.000 zł. e/ Biuro meljoracyjne: wydatki osobowe i rzeczowe 32.000 zł. na podstawie art. 6. ustawy z 16.XII. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 27, poz. 103/. 1/ Wydatki osobowe 28.291 zł. Etat: 1 inżynier VI.gr. 2 techników VIII.gr. 3 rysowników X.gr./kontrałtowi/ Ilość punktów uposażeniowych 50.520 przy mnożnej 42 gr. wraz z dodatkiem 40 %. 2/ Wydatki rzeczowe 3.709 zł. Materiały pisarskie, rysunkowe, druki, etc.
	11	Popieranie wytwórczości leśnej	3.417	5.722	Utrzymanie szkółki leśnej w Cieszynie 1.417 zł. Założenie szkółki drzew leśnych w powiecie Lublinieckim 2.000 zł.
	12	Stacja dla ochrony roślin	15.000	17.000	Wydatki osobowe i remuneracja dla kierownika 3.600 zł. Remuneracja dla 2 referentów a 200 zł. 4.800 " Wynagrodzenie urzędnika kancel. 600 " Razem: 9.000 zł. Wydatki rzeczowe 6.000 zł. Materiały pisarskie, inwentarz, etc.
	13	Dotacja dla funduszu meljoracyjnego	130.000	220.000	W myśl ustawy z 16.XII. 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 27, poz. 103/.
	15	Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta domowe	12.000	20.000	Na odszkodowanie za zwierzęta padłe, względnie zabite z powodu zaraz zwierzęcych.
	17	Koszta utrzymania szkół rolniczych	70.000		Koszta utrzymania zimowych szkół rolniczych w Terr. Górach, Międzywiciu i Strumieniu 70.000 zł.
	18	Udzielanie doraźnej pomocy rolnikom	50.000	77.137	Udzielanie doraźnej pomocy rolnikom przy kłóskach żywiołowych /powodzie/.

Część II. Administracja wewnętrzna:

§	W y d a t k i:	złotych:	Budżet 1925:	O b j a ś n i e n i a :																																										
1	Urzędy robót publicznych Uposażenie	2.395.514 320.355	2.830.740 255.221	<p>E t a t:</p> <table><tr><th>Grupa:</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem:</th></tr><tr><td>Na rok 1926:</td><td>3</td><td>7</td><td>10</td><td>12</td><td>10</td><td>4</td><td>7</td><td>5</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>13</td><td>76</td></tr><tr><td>W roku 1925:</td><td>1</td><td>5</td><td>12</td><td>8</td><td>10</td><td>4</td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>13</td><td>65</td></tr></table> <p>W ten 18 funkcjonariuszy niższych. Urzednicy i funkcjonariusze nizsi razem 779.830 punktów uposaż. przy mno- żnej 42 gr. i dodatkiem mieszk. /9.687 zł./ Po odliczeniu 5 % na intercala- re /16.860 zł./ pozostaje tytułem uposażenia 320.355 zł.</p>	Grupa:	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem:	Na rok 1926:	3	7	10	12	10	4	7	5	1	2	2	13	76	W roku 1925:	1	5	12	8	10	4	3	4	1	2	2	13	65
Grupa:	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem:																																	
Na rok 1926:	3	7	10	12	10	4	7	5	1	2	2	13	76																																	
W roku 1925:	1	5	12	8	10	4	3	4	1	2	2	13	65																																	
2	Różne wydatki osobowe	4.781	3.566	Remuneracje 3.203 zł. Ubrania służbowe dla 3 woźnych 450 zł. Opłaty do kas chorych dla 5. strażników wodnych i 3. woźnych pomocniczych 816 zł. Znaczk ubezpieczeniowe 312 zł.																																										
3	Podróże służbowe i przesiedlenia	39.652	23.123	Przewiduje się 1.600 podróży służb. 25.600 zł. Na delegacje przewiduje się 730 djet, d.j. 10.052 zł. Koszta przesiedleń 4.000 zł.																																										
4.	Środki lokomocji	100	100	Na utrzymanie rowerów służbowych.																																										
5	Pomieszczenie	3.931	3.230	Czynsz za lokale Wojew.urzędu budownictwa w Katowicach 861 zł. w Tarn.Gó- rach 660 zł. /inne urzędy mieszczą się w budynkach państwowych/. Opał dla Wydz. Komunikacji i Robót Publ.,uwzględniono w części II. Dział II. Rozdz. I. § 5. Dla reszty urzędów I. instancji na zakup węgla, wraz z dowozem 1.310 zł. Oświetlenie 380 zł. Uprzątnię biur 720 zł.																																										
6	Wydatki biurowe	18.695	6.500	Zakup inwentarza biurowego dla 11 nowoprzewidzianych urzędników Wydz.Ko- munikacji i Robót Publ. 4.000 zł. Uzupełnienie inwentarza władz I. instancji i zakup maszyny do pisania 600 zł., aparat do światłokopiowania 100 zł., teodolit do pomiarów 600 zł., planimetr 250 zł., 2 szafy 120 zł., stoły rysunkowe 500 zł., konserwacja inwentarza 550 zł., naprawa maszyn do pisa- nia 240 zł. Materiały pisarskie 4.095 zł., materiały rysunkowe 2.240 zł. Druki 1.000 zł., abonament pism fachowych 500 zł., telefony i portorja 2.400 zł. na bibliotekę podręczną 1.500 zł.																																										
8	Inne wydatki	1.000	1.000																																											
9	Remont i konserwacja budowli	30.000	65.000	Utrzymanie budynków wojew. /wymienionych w dziale 5. § 3 dochodów/.																																										
11	Drogi i mosty	850.000	1.373.000	Utrzymanie mostów w Cieszynie 20.000 zł. Utrzymanie drogi Cieszyn - Bielsko 30.000 zł. Subwencję na drogi powiatowe na Śląsku Cieszyńskim 100.000 zł. Subwencję na drogi powiatowe na Górnym Śląsku 250.000 zł. Renty drogowe dla dróg prowincjonalnych 450.000 zł.																																										
12	Regulacja rzek i budowa wałów	1.127.000	1.100.000	Projekty pomiary i studja 40.000 zł. Regulacja Wisły w Dziedzicach i Goczał- kowicach 200.000 zł. Regulacja lewego brzegu Wisły od Rydułtów do Czarnucho- wie 57.000 zł. Regulacja Wisły w Ustroniu i Wiśle 400.000 zł. Regulacja Brer- nicy w Górkach Wielkich 50.000 zł. Regulacja Pszczyńki 80.000 zł. Regulacja Rudy koło Rybnika 70.000 zł. Zabudowanie potoków górskich 100.000 zł. Utrzy- manie rzek uregulowanych 50.000 zł. Utrzymanie brzegów rzek na przestrze- niach nieuregulowanych 80.000 zł.																																										

Część II. Administracja wewnętrzna:

złotych:	Budżet 1925:	O b j a ś n i e n i a :										
E t a t :												
Grupa:	VI	VII	VIII	X	XI	XII	XIII	Razem:				
Na rok 1926:	1	1	3	4	1	2	1	13				
W roku 1925:	1	1	3	3	1	2	1	12				
W X-tej grupie czwarta posada kontrolera żywnościowego zgodnie z uchwałą Rady Wojewódzkiej z 3.I. 1925. L.R.W. 908/13. W ogólnej liczbie jest 2.funkcyjnarjuszów niższych i to 1. w grupie XII. a 1 w XIII. Urzędnicy i funkcjonariusze niżsi razem 126.630 punktów, dodatku mieszkaniowego 1.095 zł. Po odliczeniu 2 % na intercalare /1.084 zł./ pozostaje tytułem uposażenia 53.196 zł.												
Remuneracje 531 zł. Urunduowanie woźnego 150 zł. Opłata do kas chorych 102 zł. Znaczki ubezpieczeniowe 39 zł.												
15 podróży służbowych miesięcznie 2.160 zł. i 1 przesiedlenie 400 zł.												
Na reparację i utrzymanie rowerów służbowych.												
Według umowy z magistratem w Pszczynie czynsz najmu za ubikacje zajmowane przez Wojewódzki zakład badania żywności i przedmiotów użytku będzie wynosił 3.412 zł. Na opał przewiduje się 680 zł., gaz i prąd elektryczny dla laboratorium według doświadczenia 1.668 zł., woda dla laboratorium 150 zł., oświetlenie 96 zł., przybory do czyszczenia 150 zł., drobne instalacje w laboratorium 300 zł. Wynagrodzenie dla uprzątaczk, zajętej przez cały dzień w laboratorium 750 zł.												
Uzupełnienie inwentarza biurowego 500 zł. Na reparacje maszyn do pisania i konserwacje inwentarza 300 zł. Materiały pisarskie 400 zł., druki /nakazy płatnicze/ 250 zł. Abonament 3 pism fachowych i książek z zakresu chemii 520 zł. Telefony i portofila zagraniczne 400 zł.												
Żywnienie zwierząt 100 zł. Reparacje w laboratorium chemicznym i toksykologicznym 500 zł. Zakup chemikalji i uzupełnienie naczyń 3.000 zł. Zakup pieca elektrycznego do spaleń 1.100 zł. Wydatki na prace doświadczalne 200 zł. Kontrolę żywnościową 200 zł. Na różne nieprzewidziane 50 zł. Wynagrodzenie praktykantów 850 zł./jest koniecznie potrzebne, ponieważ z jednej strony zyskuje przez to zakład siłę kwalifikowaną do pracy laboratoryjnej/.												
Etat Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń i Wyższego Urzędu Ubeppieczeń:												
Grupa:	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	Razem:
Na r.1926:	1	2	2	2	11	3	3	2	1	1	1	29
W r. 1925:	1	2	2	2	11	3	3	2	2	-	2	30
Jeden funkcyjnarjusz niższy w grupie XII., XIII. i XV.												

Część II. Administracja wewnętrzna:

§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:
2	Różne wydatki osobowe	2.022	1.903
3	Podróże służbowe i przesiedlenia	3.000	2.200
5	Pomieszczenie	8.750	4.999
6	Wydatki biurowe	3.530	6.010
8	Inne wydatki	18.592	12.000
1	Wojewódzki sąd administracyjny	32.471	44.421
1	Uposażenie	28.032	28.981
2	Różne wydatki osobowe	589	450
6	Wydatki biurowe	2.000	2.380
8	Inne wydatki	50	100
10	Honorarja dla sędziów niezawod- nych	1.800	9.360
	Zakłady krajowe i humanitarne	6.597.900	6.448.355

O b j a ś n i e n i a :

Urzednicy i funkcjonariusze niżsi razem 311.816 punktów uposażenia przy mnożnej 42 gr. Dodatek mieszkaniowy 2.958 zł. Po odliczeniu 3 % na intercalare /4.017 zł./ pozostaje tytułem uposażenia 129.903 zł.

Remuneracje 1.299 zł. Opłata do kas chorych 306 zł. Znaczkii ubezpieczenio-
we 117 zł. Kompletne umundurowanie dla 2 woznych 300 zł.

Na kosztą podróży służbowych 2.300 zł. Przesiedlenia 700 zł.

Czynsz za biura Wojew. Urzędu Ubezpie. 1.800 zł., zaś Wyższego Urzędu Ubezpie. 3.444 zł. Czyszczenie biur i desinfekcja 1.226 zł. Uwzględniając ilość ubikacyj będzie potrzeba 31 ton węgla w cenie 1.330 zł. razem z drzewem. Na zakupno szczotek, ręczników i mydła 400 zł. Na instalacje z powodu przeniesienia biur Wojew. Urzędu Ubezpieczeń 500 zł.

Zakup maszyny do pisania 700 zł. Naprawa i konserwacja inwentarza 200 zł. Materiały pisarskie 800 zł. Druki dla Wyższego Urzędu Ubezpieczeń 500 zł. zaś dla Wojew. Urzędu Ubezpieczeń 250 zł. na uzupełnienie biblioteki Urzędów Ubezpieczeń 200 zł., telefony i portorja zagraniczna 880 zł.

Na komisje lekarskie 755 zł. wypadków po 12 zł. - 9.060 zł. odszkodowanie kawników i zawezwanych powodów i świadków na podstawie ustawy z 14.IV. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 10, poz. 45/ 3.700 zł. Koszta powtórnych badań, jak również na wynagrodzenie sędziów zawodowych po myśli ustawy z 14.IV. 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 10, poz. 45/, względnie re- skryptu Urzędu Wojewódzkiego z dnia 12.V. 1924 r. L.X.1024/35 - 5.832 zł.

E t a t :

Grupa:	V	X	XI	XII	XIII	Razem;
Na r. 1926:	2	1	1	1	1	6
W roku 1925:	2	1	2	-	1	6

W tej liczbie 1 funkcjonariusz niższy w grupie XIII. Urzednicy i funkcyj-
narjusze niżsi razem 66.528 punktów uposażenia przy mnożnej 42 gr. Dodatek mieszkaniowy 663 zł. Po odliczeniu 2 % na intercalare /572 zł./ pozostaje tytułem uposażenia 28.032 zł.

Na remuneracje 1 % uposażenia 280 zł. oraz umundurowanie i opłata do kas chorych w wysokości 309 zł.

Różne nieprzewidziane.

Wynagrodzenie dla 2.sędziów niezawodowych 1.800 zł.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Dział:	Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
9		10	Dotacje na pokrycie niedoborów w zakładach krajowych	182.840	1.413.450	1/ Śląski szpital krajowy w Cieszynie niedobór 84.942 zł. Według detalicznego preliminarza /załącznik No. 1/. 2/ Zakład dla umysłowo - chorych w Lublińcu. 3/ Zakład dla umysłowo-chorych w Rybniku. Zakłady dla umysłowo chorych w Lublińcu i w Rybniku utrzymują się z własnych dochodów /załączniki No 2. i 3./ 4/ Śląski krajowy zakład wychowawczy w Cieszynie niedobór 97.898 zł. Według detalicznego preliminarza /załącznik No. 4/.
		11	Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczenia i pogrzebu w zakładach dla umysłowo-chorych w szpitalach	1.239.033	951.687	Śląski szpital krajowy w Cieszynie 153.300 zł. Zakład dla umysłowo - chorych w Lublińcu 455.608 " Zakład dla umysłowo - chorych w Rybniku 550.125 " Powszechny szpital miejski w Bielsku i szpital Sióstr Elżbietanek w Cieszynie 80.000 "
		12	Utrzymanie krajowo-ubogich, matołków, kalek i wychowanków przymusowe	381.018	128.000	Utrzymanie krajowo - ubogich w liczbie 200 po 30 zł. miesięcznie, tj. 72.000 zł. Leczenie i koszt pogrzebu kraj.-ubog. 10.000 zł. Utrzymanie 65 matołków dziennie po 3.50 zł. tj. 83.038 zł. Uruchomienie i utrzymanie szkoły dla matołków 9.000 zł. Leczenie matołków salwersanym 10.000 zł. Utrzymanie i leczenie kalek w liczbie 50 - 42.000 zł. Utrzymanie kraj.ubogich wychowanków w Śl.kraj.zakładzie wychowawczym w Cieszynie 65.700 zł. Utrzymanie wychowanków w Zakładzie ks.Markiefki w Bogucicach 125 wychowanków po 1.20 zł. tj. 54.000 zł. Utrzymanie wychowanków w domu opieki Najśw.L.P.w Częstochowie 40 wychowanków po 1.20 zł. tj. 17.280 zł. Odzież dla wychowanków 5.000 zł. Koszta odstawienia wychowanków 2.000 zł. Koszta leczenia 325 wychowanków 11.000 zł.
		13	Dom pracy przymusowej	114.179	210.000	Uruchomiony w roku 1925 na mocy ustawy z dnia 4.marca 1925 r. /Dz.Ust. Śl.Nr. 3, poz. 12/ przy Zakładzie dla umysłowo-chorych w Lublińcu w zanku do tego celu odpowiednio przerobionym. Kuchnia i pralnia są wspólne z zakładem dla umysłowo-chorych zaś księżkowość odrębna. /załącznik No. 5./
		14	Utrzymanie i wykształcenie głuchoniemych i ociemniałych	333.360	136.156	Na urządzenie Zakładu dla głuchoniemych w Rybniku 200.000 zł. Koszta utrzymania 165 dzieci po 90 gr. dziennie 53.460 zł. Nauczanie głuchoniemych i ociemniałych 67.900 zł. Leczenie i wykształcenie dzieci poza wiekiem szkolnym 12.000 zł.
		15	Zasiłki i subwencje	230.000	270.000	Na zasiłki dla Zakładów opieki nad dziećmi, których na Śl. jest 75; i w których to zakładach znajduje się 6.500 dzieci. Dla Zakładów opieki nad starcami, których jest 19, a osób pozostających w opiece 1.760. Dla innych instytucyj dobroczynnych: Subwencje dla szpitali 10.000 zł. dla ochotniczych straży pożarnej 10.000 zł. na zwalczanie handlu żywym towarem 10.000 zł.
		16	Opieka nad młodzieżą	60.000	60.000	Kolonje letnie wypoczynkowe i lecznicze dla dzieci zagrożonych skrofulozą.
		17	Zapomogi dla najbielniejszej ludności	600.000	200.000	

Część II. Administracja wewnętrzna:

Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																											
	19	Opieka i pomoc położowa	1.362.930	1.009.082	Wedle ustawy z 21.grudnia 1918 r. /D.G.Bl.str.1467/ zuraca Rzesza Niemiecka kasom chorych świadczenia płacone położnicom, które nie są członkami kas chorych i których mężowie i ojcowie również nie są członkami kas chorych. Po przejęciu G.Śląska przez władze polskie ustawę niemiecką przetłómaczono i ogłoszono jako rozporządzenie Tymczasowej Rady Wojewódzkiej z dnia 16.sierpnia 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 17, poz. 57/ wysokość świadczeń opieki położowej ustaloną została rozp. Rady Wojewódzkiej z dnia 8.kwietnia 1925 r. /Dz.U.Śl.Nr. 4, poz.14/ zaś wysokość świadczeń pomocy położowej rozporządzeniem z 31.marca 1925 r.																											
	20	Dodatek państw. do rent socjalnych	2.094.540	1.670.000	Na podstawie §§ 1285 i 1368 Ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19. lipca 1911 dopłaca Rzesza Niemiecka do rent inwalidzkich, rent wdowich i rent sierocych dodatek do rent. Wysokość dodatków ustalono w § 1285 w brzmieniu ustawy z dnia 3.czerwca 1924 r. /Dz.U.Nr. 15, poz.60/ jak następuje: do każdej renty inwalidzkiej wdowiej, lub wdowca dodatek roczny w wysokości 60 zł., zaś do renty sieroczej 30 zł. Rent inwalidzkich, wdowich i wdowców wypłaca się 27.608 /dodatek po 60 zł./, zaś rent sierocych 14.602 /dodatek po 30 zł./																											
		Inspekcje przemysłowe	62.578	58.618																												
	1	Uposażenie	50.954	48.672	<p>Ł t a t :</p> <table><tr><td>Grupa:</td><td>VI</td><td>VII</td><td>VIII</td><td>X</td><td>XI</td><td>XII</td><td>XIII</td><td>Razem:</td></tr><tr><td>Na r.1926:</td><td>2</td><td>2</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td><td>3</td><td>2</td><td>10</td></tr><tr><td>Na r. 1925:</td><td>2</td><td>2</td><td>-</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>3</td><td>12</td></tr></table> <p>W grupie XII. jest 3 funkcjonariuszy niższych. Urzędnicy i funkcjonariusze niżsi razem 119.070 punktów uposażenia przy mnożnej 42 gr., dodatek mieszkaniowy 1.459 zł. Po odliczeniu 1 % na intercalare /514 zł./ pozostaje tytułem uposażenia 50.954 zł.</p>	Grupa:	VI	VII	VIII	X	XI	XII	XIII	Razem:	Na r.1926:	2	2	-	1	-	3	2	10	Na r. 1925:	2	2	-	1	1	3	3	12
Grupa:	VI	VII	VIII	X	XI	XII	XIII	Razem:																								
Na r.1926:	2	2	-	1	-	3	2	10																								
Na r. 1925:	2	2	-	1	1	3	3	12																								
	2	Różne wydatki osobowe	1.232	1.016	Remuneracje 1% kwoty uposażenia, t.j. 509 zł. Opłata do kas chorych dla 2 woznych 317 zł. Znaczki ubezpieczeniowe 117 zł. Umundurowanie 300 zł.																											
	3	Podróże służbowe i przesiedlenia	4.600	5.600	Przeciętnie dla jednego urzędnika podróżującego miesięcznie 100 zł. dla 3 więc 3.600 zł., nadto na przesiedlenia 1.000 zł.																											
	5	Pomieszczenie	3.627	1.890	Czynsz za ubikacje inspekcji przemysłowej w Katowicach 655 zł., w Król. Hucie 1.502 zł., w Rybniku 500 zł., opał 540 zł., światło 200 zł., utrzymanie porządku 150 zł., drobna instalacja 80 zł.																											
	6	Wydatki biurowe	2.115	1.240	Naprawa maszyn 150 zł., materiały pisarskie i druki 510 zł., abonament pism fachowych 300 zł., telefony 1.080 zł., portorja zagraniczne 75 zł.																											
	8	Inne wydatki	50	200	Na różne nieprzewidziane wydatki w innych paragrafach.																											

Preliminarz szczegółowy budżetu nadzwyczajnego

Część II. Administracja wewnętrzna

kał	§	Wydatki	z ł o t y c h	B u d ż e t 1925	O b j a ś n i e n i e
		Rada Wojewódzka	9 000	20 000	.
	15	Subwencja dla szkoły urzędników komunalnych i samorządowych.	9 000	20 000	Na kursa dla urzędników komunalnych zgłosiło się 320 kandydatów. Nauka rozpoczęła się 11 maja 1925 i odbywa się 3 razy tygodniowo po 4 godziny dziennie. Szkolenie kandydatów odbywa się w turnusach po 100 kandydatów. 1 turnus ukończony zostanie w styczniu 1926r. 2 turnus w lipcu 1926 r. zaś 3 turnus rozpocznie się w wrześniu 1926 r. W roku 1925 preliminowano na powyższy cel 20 000 zł., co wystarczy na pokrycie kosztów 2 turnusów, wobec czego prelimnuje się koszt dla 3 turnusu w wysokości 9 000 zł.
	1	Urz. Woj. Starostwa i Pow. Urz. Zdrowia	2 000 000	3 905 000	
	22	Budowa kolei krajowych	2 000 000	3 905 000	Poz. 1 Ustroń - Wisła - Głębiec 1 000 000 zł. Poz. 2 Chybie - Skoczów 1 000 000 " Razem: 2 000 000 zł. Ogólne koszt a budowy kolei Ustroń - Wisła - Głębiec /długość linii 13.88 kl. wyniosą 5 519 538 zł. Kredyt przyznany w r. 1925 wynosi 2 895 400 zł. Na rok 1926 przewiduje się dalszą ratę 1 000 000 Ogólne koszt a budowy kolei Chybie-Skoczów/dług. linii 12.7 klm/ wyniosą 1 941 925 zł. Na rok 1926 prelimnuje się 1 000 000
		Policja Wojewódzka	351 940	792 305	
	4	Srodki lokomocji	19 700	54 500	Zakupno jednego samochodu ciężarowego 18 000 Odszkod. za złamanie zapory żelaznej na torze kolejow. w Mokrem. 1 700 19 700
	6	Wydatki biurowe	40 000	65 630	Poz. 1 Inwentarz: 10 biurek dębowych a 150 zł 1 500 30 stołów do pisanja z nasadą a 140 zł. 4 200 40 " " " bez nasady a 70 zł. 2 800 50 szaf biurowych a 150 zł. 7 500 40 etażerek a 30 zł. 1 200 10 krzeseł a 10 zł. 1 000 10 umywalni szafkowych a 60 zł. 600 100 wieżadeł stojących a 30 zł. 3 000 150 nadstawek do stołów do pisanja a 20 zł. 3 000 10 maszyn do pisanja a 520 zł. 5 200 Na zaopatrzenie ważniejszych posterunków policji /szczególnie granicznych/ w telefony - prelimnuje się według kosztorysów sporządzonych przez Inspektorat Poczt i Telegrafów w Katowicach sumarycznie kwotę 10 000 R a z e m: 40 000
	9	Nowe budowle	240 000	500 000	Z powodu braku pomieszczeń dla posterunków, leżących przy granicy zachodzi konieczność wybudowania budynków, których koszt a według sporządzonych kosztorysów przedstawiają się następująco: w powiecie rybnickim: dla posterunku w Suminie 60 000 " " " Olzie 60 000 W powiecie Świętochłowickim: dla komisariatu w Łagiewnikach 60 000 Na ukończenie budowy gmachu Szkoły policyjnej w Katowicach 50 000 Na ukończenie budowy ubikacji Komisariatu I. w Katowicach 10 000 R a z e m: 240 000

Preliminarz szczegółowy budżetu nadzwyczajnego

część II. Administracja wewnętrzna

Dział	§	W y d a t k i	z ł o t y c h	B u d ż e t 1925	O b j a ś n i e n i a
3	10	Umundurowanie	52 240	22 125	W myśl rozporządzenia Min.Spraw Wewnętrznych z d.22 kwietnia 1925 r. /Dz.U.R.P.nr.49 poz. 336/wprowadzone zostały w Policji Państwowej hełmy skórzane dla funk. Policji, pełniących służbę bezpieczeństwa publicznego 1 000 hełmów dla funkcjonariuszów pieszych a 48 zł..... 48 000 zł. 80 " " oficerów a 53 zł 4 240 "
					R a z e m: 52 240 zł.
4		Kultura krajowa	50 000	21 000	
	17	Koszta utrzymania szkół roln.	50 000	-	Dokończenie budowy szkoły rolniczej w Międzyświeciu.
5		Urzędy Robót Publicznych	2 343 000	1 847 137	
	9	Nowe budowle	3 000 000	1 670 000	Budowa gmachu wojewódzkiego
	11	Drogi i mosty	280 000	100 000	Budowa mostu pod Goczałkowicami 180 000, pod Strumieniem 50 000 zł.Subwen- cja na przebudowę drogi Wisła - Kubalonka - Istebna 50 000 zł.
	12	Regulacja rzek i budowa wałów	63 000	-	Subwencja dla Spółki wodnej potoku Gostyni25 000 zł. Subwencja na przyspieszenie budowy prawego brzegu Olzy w Boguszowicach38 000 "

Część III. Administracja Skarbowa

Z e s t a w i e n i e

Dział	D o c h o d y	Zwyczajne	Nadzwyczajne	R a z e m	Budżet 1925
				z ł o t y c h	
	Suma ogólna	53 812 154	134 614	53 946 768	66 325 000
2	Władze i urzędy skarbowe	69 800	-	69 800	47 000
4	Emerytury i zaopatrzenia	194	-	194	678 000
5	Ogólny zarząd skarbowy	45 000	134 614	179 614	605 000
6	Daniny publiczne	53 697 160	-	53 697 160	64 995 000

Dział	W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	R a z e m	Budżet 1925
				z ł o t y c h	
	Suma ogólna	17 827 331	537 500	18 364 831	22 457 340
2	Władze i urzędy skarbowe	3 683 873	-	3 683 873	3 732 840
4	Emerytury i zaopatrzenia	28 172	-	28 172	446 000
5	Ogólny zarząd skarbowy	13 752 286	537 500	14 289 786	18 043 500
6	Daniny Publiczne	363 000	-	363 000	235 000

Preliminarz - szczegółowy budżetu zwyczajnego

Część III. Administracja skarbową.

Dział	§	poz.	D o c h o d y	z ł o t y c h .	O b j a ś n i e n i a
2			Władze i urzędy skarbowe	69 800	
	5		Czynsz z podnajętych lokali	1 800	
	6		Sprzedaż druków	8 000	
	8		Inne dochody	10 000	
	10		Z czynności ewidencji katastru	50 000	Opłata za czynności urzędowe przy prostowaniu operatów katastralnych i za sporządzenie map oraz odpisów katastralnych
4			Emerytury i zaopatrzenia	194	
	10		Opłaty emerytalne funkcj.kraj.	194	Obliczono na podstawie danych za miesiąc kwiecień 1925 r.
5			Ogólny zarząd skarbowy	45 000	
	11		Różne dochody	5 000	Zwroty wypłat dokonanych w ubiegłych okresach budżetowych / § 18 przep. rach.kas./ oraz inne sporadyczne nieprzewidziane dochody"
	15		Kary /prócz wymienionych w l. ziale 6/ i dochód z konfiskat	40 000	Dochód z kar za przekroczenia przepisów akcyzowych i monopolowych i dochody ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów.
6			Daniny publiczne	53 697 160	
	10		Podatki bezpośrednie	38 556 960	
		1	Podatki gruntowe	1 100 000	Podatek gruntowy prelimitowano w wysokości faktycznych wpływów osiągniętych z tego źródła w roku 1924. Wynagrodzenie dla gmin za ściąganie podatku gruntowego w wysokości 3% przewidziano osobno w wydatkach /dział 6 § 10/.
		3	Podatek przemysłowy:		
		a/	od obrotu	20 000 000	Podatek od obrotu przyniosł w r. 1924- 20 062 488 zł.- w pierwszym półroczu 1925 wpłynęło 12 604 734 zł. tytułem podatku przemysłowego od obrotu.
		b/	od świadectw przemysłowych	2 000 000	Świadectwa przemysłowe przyniosły w r. 1924 - 3 076 396 zł. w pierwszym półroczu 1925 r. wpłynęło 2 090 778 zł. tytułem ceny świadectw przemysłowych. Jednakże wobec nowelizacji ustawy o podatku przemysłowych stopa podatkowa od artykułów pierwszej potrzeby wynosić będzie tylko 1/2% - /artykuły pierwszej potrzeby stanowią 60% obrotu/ eksport zaś ma być zupełnie wolny od podatku przemysłowego, liczyć trzeba się z mniejszymi wpływami z tego źródła.
		4	Podatek od skrzynek depozytowych	900	Preliminowaną sumę oparto na wpływach osiągniętych w I kwartale 1925 r., wynoszących w zaokrągleniu 300 zł.
		5	Podatek dochodowy	13 956 060	W r. 1924 przyniosł podatek dochodowy 7 947 663 zł. w pierwszym półroczu 1925 wpłynęło 4 846 534 zł. tytułem podatku dochodowego. W szczególności prelimituje się 3 500 000 zł. podatku dochodowego od uposażeń i płacy. Wymiar podatku dochodowego na rok 1925 wynosi 8 000 000 zł. Ponadto przewiduje się, iż w roku 1926 wpłyną zaległości w wysokości 2 400 000 zł.

Część III. Administracja Skarbowa

Dział	§	poz.	D o c h o d y	z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i e
6	11	6	Podatek od kapitałów i rent	750 000	Preliminowaną sumę oparto na wpływach osiągniętych w I kwartale 1925 r. wynoszących 137 500 zł. w okresie styczeń - wrzesień 1925 wpłynęło 500 000 zł.
		7	Odsetki zwłoki, kary, należności egzekucyjne i grzywny	750 000	Preliminowano na podstawie wpływów osiągniętych w pierwszym kwartale 1925 r. Kary za zwłokę i odsetki pobierane są na mocy ustawy z dnia 31 lipca 1924 /Dz.U.R.P. nr.73, poz. 721 ex 1924/. W okresie styczeń - wrzesień 1925 wpłynęło 550 000 zł.
			Podatki pośrednie	7 906 000	
		1	Podatek od wina	290 000	Konsumcja wina wynosiła w r. 1924 - 282 900 złtr. Obecna stopa podatkowa wynosi 20% od ceny sprzedaży. Podatek od wina przyniósł w I. kwartale 1925 r. 122 616 zł. Zatem przewiduje się rocznie 290 000 zł.
		2	Podatek od piwa	2 100 000	Konsumcja piwa wynosiła w r. 1924 - 343 614 hl. Obecna stopa podatkowa wynosi od pierwszych 2 000 hl - 6 zł, od następnych 8 000 - 6,30 zł. i ponad 10 000 hl - 6,60 zł. Biorąc za podstawę tę samą ilość piwa na rok 1926 i te same stawki otrzymamy przypuszczalny dochód w wysokości 2 100 000 zł.
		3	Podatek od cukru	1 500 000	Konsumcja cukru wynosiła w r. 1924 - 5 045 ton. Obecna stopa podatkowa wynosi 35 zł. od 100 kg. Podatek od cukru przyniósł w okresie styczeń - wrzesień 964 000 zł. zatem preliminuje się rocznie 1 500 000 zł.
		4	Podatek od drożdży	120 000	Konsumcja drożdży wynosiła w r. 1924 - 52 839 kg. Obecna stopa podatkowa wynosi 1,30 zł. od 1 kg.
		5	Podatek od oleju skalnego	2 900 000	W roku 1924 wynosiło roczne zużycie olejów skalnych 230 560 centnarów z czego 6 089 centnarów za zniżoną do 20% stopą podatkową. Z zagranicy sprowadzono 7 987 centnr. olejów skalnych. Stopa podatkowa wynosi: benzyna do 750 ^o - 15,80 zł. od 100 kg. " nad 750 ^o - 10,50 " " " " parafina..... 10,50 " " " " olej gazowy do 885 ^o - 1,80 " " " " " " nad 885 ^o - 1,00 " " " " asfal koks i pozostałości 1,80 " " " " W pierwszym kwartale 1925 wywieziono do zużycia wewnątrz kraju przetworów naftowych 97 568 q za podatkiem 896 487 zł. Sprowadzono z zagranicy 143 q 10 615 zł. R a z e m: 907 102 zł.
		7	Podatek od kwasu octowego	6 000	Konsumcja kwasu octowego wynosiła w roku 1924 - 25 761 kg. Obecna stopa podatkowa wynosi 0,40 zł. od 1 kg. Podatek od kwasu octowego przyniósł w I kwartale 1925 r. 1 825 zł. zatem przewiduje się rocznie 6 000 zł.
		8	Akcyzowe opłaty patentowe	750 000	Według ilości przedsiębiorstw i zakładów /60/ obowiązanych do wykupu patentów podz. obowiązujących stawek preliminuje się 750 000 zł. W I. kwartale 1925 wpłynęło 237 825 zł. tytułem akcyzowych opłat patentowych.
		9	Odsetki, zwłoki, kary i grzywny	120 000	
		10	Podatki zniesione	120 000	Przewiduje się wpływ z podatków zniesionych a mianowicie z podatku od spirytusu w wysokości 60 000 zł. i z podatku od węgla w wysokości 60 000 zł.

HP

Część III. Administracja skarbowa

Dział	§	poz.	D o c h o d y	z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i a
6	13		Opłaty stemplowe / należytości/	7 234 200	Obliczenie sumy spodziewanych w roku 1926 dochodów z opłat stemplowych i należytości, oparto na faktycznych wpływach z tego źródła za okres styczeń - wrzesień 1925 r. wynoszących 7 180 226 zł. Licząc się z faktem, że wpływy z tego źródła wskutek przesilenia gospodarczego maleją, preliminuje się wpływ całoroczny w wysokości 7 234 200 zł.
		1	Podatek spadkowy	72 200	
		2	Podatek od darowizn	16 000	
		3	Opłaty od ubezpieczeń	150 000	
		4	Opłaty od weksli	250 000	
		6	Podatek giełdowy	350 000	
		8	Opłaty od kart do gry	3 000	
		9	Opłaty i rachunków i poświadczeń odbioru	360 000	
		10	Należytości sądowe	23 000	
		11	Opłaty aljenacyjne	1 300 000	
		12	Opłaty /stemplowe należytości stempl. i bezpośrednio/wyżej nie wymierione	2 650 000	
		13	Sprzedaż znaczków stemplowych	2 000 000	
		14	Grzywny, koszty załatwień administracyjnych i odsetki za zwłokę	60 000	

Preliminarz szczegółowy budżetu nadzwyczajnego

Część III. Administracja Skarbowa.

Dział		§	D o c h o d y	z ł o t y c h	Budżet 1925	O b j a ś n i e n i a
5			Ogólny zarząd skarbowy	134 614	-	W roku 1924 wyasygnowano tytułem pożyczek budowlanych 3 490 000zł. Preliminuje się tytułem rat amortyzacyjnych 1/35 część od łącznej kwoty pożyczek, tj. 99 714 zł. ponadto tytułem oprocentowania 1% od 3 490 000 zł. tj. 34 900 zł.
	10		Zwrot pożyczek udzielonych spółdzielcom	134 614		

Część III. Administracja skarbowa

Dział §	Wydatki	z ł o t y c h	Budżet 1925	O b j a ś n i e n i a
2	Władze i urzędy skarbowe	3 683 873	3 732 840	Aparat skarbowy obejmuje: 11 Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych, 1 Urząd skarbowy dla podatku spadkowego i stemplowego, 12 kas skarbowych, 3 Urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych, 21 Urzędów kontroli skarbowej, 10 Ewidencji i katastru podatku gruntowego.
1	Uposażenie	3 216 015	3 229 590	Poz. 1 Urzędnicy:

Stopień służbowy	Etat na rok	
	1926	1925
IV	1	1
V	7	8
VI	22	23
VII	56	56
VIII	109	109
IX	165	165
X	168	162
XI	153	153
XII	57	57
R a z e m:	738	739

Poz. 2 Funkcjonariusze niżsi:

Grupa uposażenia	Etat na rok	
	1926	1925
XII	14	14
XIII	28	28
XIV	14	14
XV	5	5
XVI	1	1
R a z e m:	62	62

Poz. 3 Funkcjonariusze kontraktowi

Grupa uposażenia:	Etat na rok	
	1926	1925
1820 p. uposaż.	2	
1320 "	2	
1200 "	5	
938 "	4	191
749 "	11	
592 "	20	
R a z e m	44	191
Ogółem	844	992

Część III. Administracja skarbową

Dział	§	Wydatki	złotych	Budżet 1925	O b j a ś n i e n i a
					a/ Urzędnicy:
					738 stanowisk - 7 039 519 punktów uposaż. tj. 2 956 598 zł. rocznie
					Dodatek mieszkaniowy 80 863 " "
					Razem: 3 037 461 zł. rocznie
					b/ Niżsi funkcyj.
					62 stanowisk - 382 044 punktów uposaż. tj. 160 459 zł. rocznie
					Dodatek mieszkaniowy 5 359 " "
					Razem: 165 818 zł. rocznie
					c/ Kontraktowi:
					44 stanowisk - 433 332 punktów uposaż. tj. 181 999 zł. rocznie
					Razem 8 039 668 p. np. 3 385 278 zł. rocznie.
					Po odliczeniu 6% na intercalare /169 263/pozostaje tytułem uposaż. 3 216 015 zł.
2	2	Różne wydatki osobowe	70 660	128 235	1/Remuneracje i zapomogi w wysokości 1% uposażenia 32 160 zł
					2. Umundurowanie woźnych: 48 kompletów a 120 zł z czego
					funkcyj. pokrywa 25% zatem 90 x 48 4 320 "
					oprócz tego 8 czapek a 10 zł 80 "
					3. Umundurowanie funkcjonarjuszów Kontroli skarbowej:
					dla 110 funkcjonarjuszów a 200 zł 22 000 "
					4. Ubezpieczenie społeczne 198 funkcjonarjuszów 13 600 "
					5. Ubezpieczenia na wypadek choroby /kasy chorych/. 7 500 "
					R a z e m : 79 660 "
3	3	Podróże służbowe i przesiedlenia	120 000	120 000	Brelinowano na podstawie faktycznych wydatków z pierwszego półrocza 1925 r.
5	5	Pomieszczenie	114 448	100 715	1. Czynsz:
					Na podstawie kontraktów najmu i przy uwzględnieniu podwyżek czynszu przewidzianych ustawą o ochronie lokatorów. 52 805 zł.
					2. Opał:
					Do opalania 420 ubikacji przez 150 dni.
					Zapotrzebowanie roczne: 675 ton węgla a 35 zł. 23 625 "
					drzewo: 10 % ilości węgla 2 362 "
					Wynagrodzenie za opalanie ubikacji 830 "
					3. Światło:
					Z powodu nawału pracy związanej z ściąganiem podatków pracuje się poza godzinami służbowymi, koniecznem jest zatem prelininować na koszt oświetlenia około 15%
					kosztów opału 1 100 "
					Uzupełnienie żarówek etc. 300 "
					4. Utrzymanie porządku:
					Wydatki osobowe: 12 posługaczek za wynagrodzeniem
					66% poborów grupy XVI bez dodatków 9 126 "
					Wydatki rzeczowe: na 1 ubikację prelininuje się
					15 zł. na zakup szczotek, ścierek, mydła etc. 6 300 "
					5. Konserwacja i instalacja:
					Pod zarządem Wydziału Skarbowego znajdują się dwa budynki w Rybniku, 3 w Katowicach. Na drobny remont w wymienionych budynkach, jak naprawy pieców, okien, instalacji gazowych, elektrycznych etc. 15 000 "
					R a z e m : 114 448

Część III. Administracja skarbową

Dział	§	Wydatki	z ł o t y c h	Budżet 1925	Objaśnienia																																									
2	6	Wydatki biurowe	111 450	109 000	1. Inwentarz: Preliminuje się na zakup 4 maszyn do liczenia a 2 310 zł. 5 biurek a 150 zł., 10 szaf a 250 zł. 30 krzeseł a 10 zł. regały a 1 000 zł. i naprawę inwentarza razem. 17 450 zł. 2. Materjały pisarskie 38 400 " 3. Druki 30 000 " 4. Książki i pisma 11 000 " 5. Telefony, telergramy i porto Koszta abonamentu połączeń telefonicznych 7 190 zł. koszta rozmów pozamiejscowych 5 410 " koszta telegramów etc. 2 000 " razem: 14 600 " R a z e m: 111 450 zł																																									
	8	Inne wydatki	10 000	10 000																																										
	9	Remont i konserwacja budowli	15 000	18 000	Na remont 2 budynków w Rybniku oraz 3 w Katowicach, oraz udziałów w kosztach ponoszonych przez inne władze, w budynkach, w których pomieszczone są niektóre urzędy resortu skarbowego.																																									
	10	Komisje podatkowe, rzeczoznawcze i informatorzy	17 300	17 300																																										
4		Emerytury i zaopatrzenia	23 172	446 000	Wykaz emeryt.funkcyj.kraj. według stanu z 1 kwietnia 1925 r.																																									
	10	Emerytury i zaopatrzenia funkcj. krajowych	21 000	380 000	<table><tr><th rowspan="2">Grupa</th><th colspan="3">p o l a c y</th><th colspan="3">z państw zaborczych</th></tr><tr><th>emeryci</th><th>wdowy</th><th>sieroty</th><th>emeryci</th><th>wdowy</th><th>sieroty</th></tr><tr><td>IV</td><td>-</td><td>1</td><td>8</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>IX</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td></tr><tr><td>XV</td><td>-</td><td>2</td><td>2</td><td>10</td><td>5</td><td>2</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>13</td><td></td><td></td><td>18</td><td></td><td>31</td></tr></table>	Grupa	p o l a c y			z państw zaborczych			emeryci	wdowy	sieroty	emeryci	wdowy	sieroty	IV	-	1	8	-	-	-	IX	-	-	-	-	1	-	XV	-	2	2	10	5	2	Razem:	13			18		31
Grupa	p o l a c y			z państw zaborczych																																										
	emeryci	wdowy	sieroty	emeryci	wdowy	sieroty																																								
IV	-	1	8	-	-	-																																								
IX	-	-	-	-	1	-																																								
XV	-	2	2	10	5	2																																								
Razem:	13			18		31																																								
	12	Odprawy	2 000	10 000	Preliminuje się odprawę dla 4 wdów po 500 zł.																																									
	13	Pośmiertne	1 000	40 000																																										
	14	Dary z łaski	3 372	10 000	Według stanu z 1 kwietnia 1925 r. korzysta z darów z łaski 9 osób. Przeciętnie wsparcie wynosi miesięcznie 25 zł.																																									
	17	Koszty przesiedleń emerytów	300	6 000	Przewiduje się 4 przesiedleń w ciągu roku, licząc 200 zł. na 1 przesiedlenie																																									
5		Ogólny zarząd skarbowy	13 752 286	18 043 500																																										
	11	Inne rozchody	5 000	1 000	Koszty przesyłek zasiłków i nadwyżek kasowych, zwroty nienależnie pobranych sum, poza zwrotami z tytułu nienależnie pobranych danin publicznych oraz inne sporadyczne, nieprzewidziane wydatki.-																																									
	15	Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych	5 000	42 000	Nagrody przyznawane w myśl rozp. Min.Skarbu z d.6 lipca 1923 w przedmiocie przyznawania nagród za przyczynienie się do wykrycia przekroczeń polegających na naruszeniu ustaw o podatkach pośrednich i monopolach państw./Dz.Urz.M.Sk.No 14, poz.411/.-																																									

Część III. Administracja skarłowa

Dział	§	Wydatki	z ł o t y c h	Budżet 1925	O b j a ś n i e n i e
4	26	Udział Skarbu państwa w dochodach śląskich	13 742 286	18 000 000	Ludność cywilna wojew.śląskiego: 1 125 000 " " Rzp.P 28 000 000 Podatki i opłaty pobierane na Śląsku: 52 741 100 Dochód ogólny Skarbu Rz.P. i Skarbu Śląskiego z podatków i opłat: 628 741 100: Tangenta = 13 742 286 zł. / Min.Skarbu wstawiło 17 201 786 zł./
6		Daniny publiczne	363 000	235 000	
	10	Zwroty podatków bezpośrednich i odszkodowanie gmin za wymiar i pobór podatku gruntowego	183 000	45 000	Kredyt na zwrot podatków bezpośrednich, nienależnie wpłaconych w ubiegłych okresach budżetowych! 155 000 zł Wynagrodzenie gmin za wymiar i pobór pod.grunt. 3% od prelimitowanego dochodu . 1 100 000 zł:..... 33 000 " Kredyt na zwrot podatków pośrednich, nienależnie wpłaconych w ubiegłych okresach budżetowych.
	11	Zwroty podatków pośrednich	160 000	160 000	
	13	Zwroty opłat stemplowych	10 000	10 000	
	14	Inne zwroty	10 000	20 000	

Preliminarz szczegółowy budżetu nadzwyczajnego

Część III. Administracja skarbową.

Dział	§	Wydatki	złoty	Budżet 1925	Objaśnienia
5		Ogólny zarząd skarbowy	537 500	-	Poz. 1 Spłata długu zaciągniętego w r.1925 na zakup kartofli w wysokości zł. 500 000-
	14	Długi Województwa śląskiego	537 500	-	Poz. 2 Spłata odsetek 12% od długu 500 000 zł tj. 37 500 zł.

Część IV. Szkolnictwo:

Zestawienie:

Dział:	Rozdz:	D o c h o d y:	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	Razem:	Budżet 1925:
			z ł o t y c h:			
		Suma ogólna	356.037	—	356.037	245.708
3		Władze szkolne II. instancji	20	—	20	—
4		Szkolnictwo powszechne	72.150	—	72.150	36.960
	1	Nadzór szkolny /Inspektoraty/	2.000	—	2.000	5.250
	2	Szkoły powszechne	70.070	—	70.070	27.159
	3	Seminarja nauczycielskie	80	—	80	4.551
5		Szkolnictwo średnie ogólnokształcące	164.510	—	164.510	134.898
6		Szkolnictwo zawodowe	119.357	—	119.357	73.850

Dział:	Rozdz:	Wy d a t k i:	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	Razem:	Budżet 1925:
			z ł o t y c h:			
		Suma ogólna	23.251.217	1.902.000	25.153.217	27.274.822
3		Władze szkolne II. instancji	870.929	—	870.929	864.107
4		Szkolnictwo powszechne	18.766.769	642.000	19.408.769	21.482.598
	1	Nadzór szkolny /Inspektoraty/	312.029	—	312.029	295.484
	2	Szkoły powszednie	17.408.841	120.000	17.528.841	19.709.324
	3	Seminarja nauczycielskie	1.045.899	522.000	1.567.899	1.477.790
5		Szkolnictwo średnie ogólnokształcące	2.262.082	1.260.000	3.522.082	3.811.678
6		Szkolnictwo zawodowe	1.351.437	—	1.351.437	1.116.439

Preliminarz szczegółowy budżetu zwyczajnego:

Część IV. Szkolnictwo:

Dział:	Rozdz:	§	Poz:	D o c h o d y :	złotych:	O b j a ś n i e n i a :
3				Władze szkolne II. instancji	20	
		8		Różne dochody	20	
4				Szkolnictwo powszechne	72.150	
	1			Nadzór szkolny /Inspektoraty/	2.000	
		8		Różne dochody	2.000	Wpływy z taks egzaminacyjnych za egzamin kwalifikacyjny nauczycieli szkół powszechnych i wydziałowych.
	2			Szkoły powszechne	70.070	
		6		Sprzedaż druków	50	
		8		Różne dochody	20	
		12		Zwroty pożyczek udzielonych gminom na budowę szkół	70.000	Z tytułu spłaty rat pożyczek długoterminowych, zaciągniętych przez gminy na budowę szkół powszechnych w latach 1924 i 1925.
	3			Seminarja nauczycielskie	80	
		8		Różne dochody	50	
		14		Taksy za duplikaty świadectw	30	
	5			Szkolnictwo średnie ogólnokształcące	164.510	
		6		Sprzedaż druków	1.300	
		8		Różne dochody	10	
		10		Zwrot kosztów za zużycie materiałów	160.000	
		14		Opłaty uczniów	3.200	Poz. 1. Taksy wstępne 700 zł. " 2. Taksy egzaminacyjne 2.450 " " 3. Taksy za duplikaty świadectw 50 "
	6			Szkolnictwo zawodowe	119.357	
		6		Sprzedaż druków	612	
		8		Różne dochody	50	
		12		Zwrot funduszu obrotowego	30.000	
		14		Opłaty uczniów	1.825	Poz. 1. Taksy wstępne 1.375 zł. " 2. " egzaminacyjne 350 " " 3. " za duplikaty świadectw 100 "
		15		Szkolne zakłady wytwórcze	86.870	Poz. 1. Przypuszczalny dochód z warsztatów szkolnych 50.000 zł. " 2. Taksy za korzystanie z warsztatów, laboratoriów maszyn, oraz za zużycie materiałów 36.870 zł.

§ Wydatki:		złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienie:																																																																																																
1	Władze szkolne II. instancji	870.929	714.107																																																																																																	
1	Uposażenie	307.849	324.351	Poz. 1. Urzędnicy 300.507 zł. 2. Funkcjonariusze niżsi 7.342 " Razem 778.265 punktów uposażeniowych 307.849 zł. E t a t na rok 1926: <table><tr><th>Grupa:</th><th>Naczelnik:</th><th>Oddz. I.</th><th>Oddz. II.</th><th>Oddz. III.</th><th>Oddz. IV.</th><th>Razem:</th><th>Stat 1925:</th></tr><tr><th>Wydziału:</th><th>Szkoln. powsz.</th><th>Szkoln. średn.</th><th>Szkoln. zawodow.</th><th>PersBach Kan adn</th><th></th><th></th><th></th></tr><tr><td>IV</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>V</td><td>-</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>VI</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>VII</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>6</td></tr><tr><td>VIII</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>4</td><td>1</td><td>10</td></tr><tr><td>IX</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>3</td><td>4</td><td>21</td></tr><tr><td>X</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>4</td><td>5</td><td>8</td></tr><tr><td>XI</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td></tr><tr><td>XII</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>1</td><td>7</td><td>3</td><td>3</td><td>10</td><td>23</td><td>64</td></tr></table>	Grupa:	Naczelnik:	Oddz. I.	Oddz. II.	Oddz. III.	Oddz. IV.	Razem:	Stat 1925:	Wydziału:	Szkoln. powsz.	Szkoln. średn.	Szkoln. zawodow.	PersBach Kan adn				IV	1	-	-	-	-	1	1	V	-	5	3	1	1	10	10	VI	-	-	-	-	1	1	2	VII	-	1	-	2	1	4	6	VIII	-	-	-	-	4	1	10	IX	-	1	-	-	3	4	21	X	-	-	-	-	4	5	8	XI	-	-	-	-	2	3	2	XII	-	-	-	-	1	2	4	Razem:	1	7	3	3	10	23	64
Grupa:	Naczelnik:	Oddz. I.	Oddz. II.	Oddz. III.	Oddz. IV.	Razem:	Stat 1925:																																																																																													
Wydziału:	Szkoln. powsz.	Szkoln. średn.	Szkoln. zawodow.	PersBach Kan adn																																																																																																
IV	1	-	-	-	-	1	1																																																																																													
V	-	5	3	1	1	10	10																																																																																													
VI	-	-	-	-	1	1	2																																																																																													
VII	-	1	-	2	1	4	6																																																																																													
VIII	-	-	-	-	4	1	10																																																																																													
IX	-	1	-	-	3	4	21																																																																																													
X	-	-	-	-	4	5	8																																																																																													
XI	-	-	-	-	2	3	2																																																																																													
XII	-	-	-	-	1	2	4																																																																																													
Razem:	1	7	3	3	10	23	64																																																																																													
2	Różne wydatki osobowe	3.150	7.470	Poz. 1. Remuneracje i zapomogi 1% uposażenia 3.078 zł. 2. Opłaty do kas chorych 72 " Razem: 3.150 zł.																																																																																																
3	Podróże służbowe i przesiedlenia	34.410	37.100	Poz. 1. Podróże służbowe 30.410 " 2. Przesiedlenia /8 a 500 zł./ 4.000 " Razem: 34.410 zł.																																																																																																
5	Pomieszczenie	7.020	7.886																																																																																																	
6	Wydatki biurowe	32.000	17.000	Na zakup niezbędnego inventarza biurowego maszyny do pisanie i liczenia 10.000 " na druki rachunkowo - kas. etc. 15.000 " książki, pisma, telefony, etc. 7.000 " Razem: 32.000 zł.																																																																																																
8	Inne wydatki	2.000	4.000																																																																																																	
9	Remont i konserwacja budowli	1.000	1.300																																																																																																	
10	Centralna biblioteka pedagogiczna	500																																																																																																		
11	Stypendja i zasiłki na opłaty szkolne	483.000	315.000	Poz. 1. Zasiłki dla internatów przy seminarjach naucz. i instytucjach opiekujących się młodzieżą szkolną /350 uczn. a 20 zł.nies./ - . . . 70.000 zł. Poz. 2. jak wyżej dla uczn. szkół średn. i zawodowych /375 uczn. a 20 zł. nies./ 75.000 " Poz. 3. Dożywiania dzieci szkoln. w okręgu przemysł. w szkołach powszechnych 300.000 " Poz. 4. Zwrot opłat szkolnych dla funkcyj państw. wszystkich działów administ. w Wojew.Śl. wypłacane na podstawie art.10. ust.z dnia 9.X.1923 r./Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ 38.000 " Razem: 483.000 zł.																																																																																																

Część IV. Szkolnictwo:

Ział: Rozdz: §		Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																
4		Szkolnictwo powszechne	18.766.769																		
	1	Nadzór szkolny /Inspektoraty/	312.029	299.484																	
	1	Uposażenie	232.867	223.479	Razem 589.055 punktów uposażeniowych - 232.867 zł. Etat na rok 1926:																
Określi szkolno:																					
Charakter	Gru																				
służbowy:	pa:																				
		Katowice okr. I.	Kat. okr. II.	Kat. okr. III.	Kat. okr. IV.	Pszczyn. okr. I.	Pszczyn. okr. II.	Pszczyn. okr. III.	Rybn. okr. I.	Rybn. okr. II.	Rybn. okr. III.	Święt. okr. I.	Święt. okr. II.	Święt. okr. III.	Król. Huta	Lubliniec	Tarn. Góry	Bielsko	Cieszyn	Razem	etat n. r. 1925
Inspekt.	VI	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	16
"	VII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
zast. insp.	VI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
"	VII	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
sekret.	IX	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	6	6
"	X	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
"	XI	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	4	2
"	XII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	4	4
Ogółem		3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	38	
Etat w r. 1925:		2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	3		35
Powiększenie liczby zastępców inspektorów spowodowane jest koniecznością zamianowania zastępcy inspektora w okręgu szkolnym Katowice I. Zwiększenie ilości stanowisk sekretarzy uzasadnia się koniecznością przydzielenia każdemu inspektorowi i sekretarza.																					
2		Różne wydatki osobowe	2.328	2.232	Penneracje w wysokości 1% uposażenia.																
3		Podróże służbowe i przesiedlenia	42.150	38.472	Poz. 1. Podróże służbowe: diety dla 18 inspektorów 21.620 zł. koszty środków transportowych 18.110 " diety dla członków rad szkolnych powiat. w ciesz. części wojew. 620 " Poz. 2. Przesiedlenia 1.800 " Razem: 42.150 zł.																
5		Pomieszczenie	11.084	7.240	Czynsz, opał i światło dla powiatowych urzędów szkolnych.																
6		Wydatki biurowe	15.000	15.441	Uzupełnienie urządzenia biurowego w powiatowych urzędach szkolnych.																
8		Inne wydatki	100	100																	
9		Remont i konserwacja budowli	500	520																	
10		Pomoce naukowe	8.000	8.000	Na uzupełnienie biblioteki dla 18 inspektorów szkolnych i 18 bibliotek okręgowych dla nauczycielstwa.																

Część IV. Szkolnictwo:

Dział:	Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:																																																									
4	2	1	Szkoły powszechne	17.408.841	19.709.324																																																										
			Uposażenie	16.643.289	17.364.947	Razem 42.249.372 punktów uposażeniowych: 16.643.289 zł.																																																									
						Etat na rok 1926:																																																									
						<table><tr><th>Charakter służbowy:</th><th>Grupa poborowa:</th><th>Etat proponowany na rok 1926:</th><th>Etat w roku 1925:</th></tr><tr><td>Nauczyciele</td><td>VI</td><td>72</td><td>24</td></tr><tr><td>"</td><td>VII</td><td>437</td><td>216</td></tr><tr><td>"</td><td>VIII</td><td>689</td><td>553</td></tr><tr><td>"</td><td>IX</td><td>1035</td><td>785</td></tr><tr><td>"</td><td>X</td><td>1583</td><td>1773</td></tr><tr><td>"</td><td>XI</td><td>341</td><td>801</td></tr><tr><td>"</td><td>XII</td><td>38</td><td>-</td></tr><tr><td>Ogółem:</td><td></td><td>4152</td><td>4152</td></tr></table>	Charakter służbowy:	Grupa poborowa:	Etat proponowany na rok 1926:	Etat w roku 1925:	Nauczyciele	VI	72	24	"	VII	437	216	"	VIII	689	553	"	IX	1035	785	"	X	1583	1773	"	XI	341	801	"	XII	38	-	Ogółem:		4152	4152																					
Charakter służbowy:	Grupa poborowa:	Etat proponowany na rok 1926:	Etat w roku 1925:																																																												
Nauczyciele	VI	72	24																																																												
"	VII	437	216																																																												
"	VIII	689	553																																																												
"	IX	1035	785																																																												
"	X	1583	1773																																																												
"	XI	341	801																																																												
"	XII	38	-																																																												
Ogółem:		4152	4152																																																												
						Podział powyższego etatu na okręgi szkolne:																																																									
						<table><tr><td>1. Katowice I.</td><td>319</td><td>nauczycieli</td></tr><tr><td>2. " II.</td><td>252</td><td>"</td></tr><tr><td>3. " III.</td><td>240</td><td>"</td></tr><tr><td>4. " IV.</td><td>264</td><td>"</td></tr><tr><td>5. Pszczyna I.</td><td>164</td><td>"</td></tr><tr><td>6. " II.</td><td>192</td><td>"</td></tr><tr><td>7. " III.</td><td>150</td><td>"</td></tr><tr><td>8. Rybnik I.</td><td>202</td><td>"</td></tr><tr><td>9. " II.</td><td>197</td><td>"</td></tr><tr><td>10. " III.</td><td>236</td><td>"</td></tr><tr><td>11. Świętochłowice I.</td><td>253</td><td>"</td></tr><tr><td>12. " II.</td><td>249</td><td>"</td></tr><tr><td>13. " III.</td><td>255</td><td>"</td></tr><tr><td>14. Królewska Huta</td><td>275</td><td>"</td></tr><tr><td>15. Lubliniec</td><td>141</td><td>"</td></tr><tr><td>16. Tarnowskie Góry</td><td>173</td><td>"</td></tr><tr><td>17. Bielsko</td><td>340</td><td>"</td></tr><tr><td>18. Cieszyn</td><td>250</td><td>"</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>4152</td><td>nauczycieli.</td></tr></table>	1. Katowice I.	319	nauczycieli	2. " II.	252	"	3. " III.	240	"	4. " IV.	264	"	5. Pszczyna I.	164	"	6. " II.	192	"	7. " III.	150	"	8. Rybnik I.	202	"	9. " II.	197	"	10. " III.	236	"	11. Świętochłowice I.	253	"	12. " II.	249	"	13. " III.	255	"	14. Królewska Huta	275	"	15. Lubliniec	141	"	16. Tarnowskie Góry	173	"	17. Bielsko	340	"	18. Cieszyn	250	"	Razem:	4152	nauczycieli.
1. Katowice I.	319	nauczycieli																																																													
2. " II.	252	"																																																													
3. " III.	240	"																																																													
4. " IV.	264	"																																																													
5. Pszczyna I.	164	"																																																													
6. " II.	192	"																																																													
7. " III.	150	"																																																													
8. Rybnik I.	202	"																																																													
9. " II.	197	"																																																													
10. " III.	236	"																																																													
11. Świętochłowice I.	253	"																																																													
12. " II.	249	"																																																													
13. " III.	255	"																																																													
14. Królewska Huta	275	"																																																													
15. Lubliniec	141	"																																																													
16. Tarnowskie Góry	173	"																																																													
17. Bielsko	340	"																																																													
18. Cieszyn	250	"																																																													
Razem:	4152	nauczycieli.																																																													
						Kredyt ten objęte jest uposażenie 4.152 nauczycieli etatowych tak jak w roku 1925. Wynagrodzenie 119 nauczycieli kontraktowych, którzy wynagradzani są w stosunku do ilości godzin, udzielanej nauki /księż. kontr.nauczycielki robót ręczn./																																																									
						<table><tr><td>Poz. 1. Nauczyciele etatowi</td><td>16.230.465</td><td>z</td></tr><tr><td>" 2. Wynagrodzenie za godziny naucz.kontr.oraz za zastępstwa chorych i urlopowanych nauczycieli</td><td>412.824</td><td>z</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>16.643.289</td><td>z</td></tr></table>	Poz. 1. Nauczyciele etatowi	16.230.465	z	" 2. Wynagrodzenie za godziny naucz.kontr.oraz za zastępstwa chorych i urlopowanych nauczycieli	412.824	z	Razem:	16.643.289	z																																																
Poz. 1. Nauczyciele etatowi	16.230.465	z																																																													
" 2. Wynagrodzenie za godziny naucz.kontr.oraz za zastępstwa chorych i urlopowanych nauczycieli	412.824	z																																																													
Razem:	16.643.289	z																																																													
		2	Różne wydatki osobowe	162.542	145.485																																																										
						<table><tr><td>Poz. 1. Remuneracje wynoszące 1% uposażenia</td><td>162.304</td><td>"</td></tr><tr><td>" 2. Opłaty do kas chorych</td><td>238</td><td>"</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>162.542</td><td>z</td></tr></table>	Poz. 1. Remuneracje wynoszące 1% uposażenia	162.304	"	" 2. Opłaty do kas chorych	238	"	Razem:	162.542	z																																																
Poz. 1. Remuneracje wynoszące 1% uposażenia	162.304	"																																																													
" 2. Opłaty do kas chorych	238	"																																																													
Razem:	162.542	z																																																													

Część. Szkolnictwo:

Dział: Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
4	2	3			
		Podróże służbowe i prze- siedlenia	40.000	49.522	Poz. 1. Koszty podróży i diety nauczycieli przybywających na powiatowe kon- ferencje roczne. Przyjmując 2.000 nauczycieli zaniejsowych, uwzględ- niając 2 dni, preliniruje się każdego nauczyciela dziennic 7.20 zł. 28.800 zł. " 2. Koszty przesiedleń 11.200 " Razem: 40.000 zł.
		5 Ponieszczenie	4.810	6.520	Opał, światło i utrzymanie porządku w szkołach fiskalnych w Rudzie, Chebziu i Łaziskach.
		6 Wydatki biurowe	1.600	1.600	Wydatki biurowe szkół fiskalnych w Chebziu, Łaziskach i Rudzie.
		8 Inne wydatki	100	300	
		9 Remont i konserwacja budowli	3.000	16.000	Remont i konserwacja fiskalnych budynków szkolnych w Chebziu, Łaziskach i Rudzie.
		10. Pomoce naukowe	150.000	100.000	Poz. 1. Pomoce naukowe dla szkół powszechnych 50.000 zł. " 2. Na zakupno książek i przyborów szkolnych dla biednych dzieci 100.000 " Razem: 150.000 zł.
		11 Zasiłki i stypendja/ochronki/	135.000	135.000	Poz. 1. Subwencja dla szkół prywatnych 25.000 " " 2. Utrzymanie publicznych ochronki i subwencje dla ochro- nek prywatnych 110.000 " Razem: 135.000 zł.
		13 Kursa dokształcające dla nauczycieli szkół powszechnych	93.500	89.950	Poz. 1. Kursa dla nauczycieli niekwalifikowanych 24.700 " " 2. Kursa techniczne, katechetyczne i metodyczne 27.000 " " 3. Kursa dla nauczycieli szkół wydziałowych 33.800 " " 4. Kurs dla nauczycieli kwalifikowanych, którzy uzyskali kwalifikacje w szkołach niepolskich 8.000 " Razem: 93.500 zł.
		15 Oświata pozaszkolna i wyclo- wanie fizyczne	175.000	300.000	Koszta kursów dla dorosłych i subwencjonowanie towarzystw kulturalno-oświa- towych. Ponadto na wychowanie fizyczne młodzieży 25.000 zł.
3		Seminarja nauczycielskie	1.045.899	977.790	
		1 Uposażenie	836.077	770.511	Razem 2.113.010 punktów uposażeniowych - 836.077 zł.

Stat na rok 1926:

		Seminarja nauczycielskie:								Stat r.192
Charakter służbowy:	Grupa pobor:	Lysko vice: męsk:	Lysko vice: żeńsk:	Nowa Ties na	Pszczy na	Tarn. Góry	Cie- szyn	Bobrek ad Giesz.	Ra- zem	
Nauczyciele	V	-	1	-	-	-	-	-	1	1
"	VI	7	13	2	3	4	11	12	52	44
"	VII	6	8	1	3	7	1	6	32	32
"	VIII	5	7	5	6	4	8	1	36	52
"	IX	2	1	1	1	2	-	1	8	-
"	X	-	-	-	-	1	-	-	1	2
Lekarz	IX	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Ogółem:		21	30	9	13	18	20	20	131	-
Stat w roku 1925:		21	32	13	13	17	20	15	-	131

Część IV. Szkolnictwo:

Dział:	Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
						Funkcjonariusze niżsi:
						6 tercjanów z uposażeniem według grupy XIII
						2 " " " " XV
						4 " " " " XVI
						Poz. 1. Nauczyciele 799.065 zł
						" 2. Funkcjonariusze niżsi 37.012 "
						Razem: 836.077 zł
4	2	2	Różne wydatki osobowe	8.666	8.105	Poz. 1. Remuneracje i zapomogi w wysokości 1% uposażenia . . . 8.360 "
						" 2. Opłaty do kas chorych 306 "
						Razem: 8.666 zł
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	6.420	11.360	
		5	Pomieszczenie	104.096	77.134	Czynsze według kontraktów najmu, zwiększone wskutek podniesienia norm, ustalonych ustawą o ochronie lokatorów.
		6	Wydatki biurowe	18.680	20.000	
		8	Inne wydatki	500	500	
		9	Remont i konserwacja budowli	38.960	57.180	
		10	Urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe	25.000	25.000	
	3	13	Kursa dokształcające dla nauczycieli	5.000	5.000	Poz. 1. Kurs dokształcający dla nauczycieli niekwalifikowanych . . 2.600 zł
						" 2. Zwiedzenie przez nauczycieli semin.innych zakładów w Polsce 2.400 "
						Razem: 5.000 zł
		14	Ogrody szkolne	2.500	3.000	Na zapoczątkowanie nauki szczepienia drzew i założenia szkółki drzew owocowych.
5			Szkolnictwo średnie ogólnokształcące	2.262.082	2.961.678	
		1	Uposażenie	1.731.515	1.677.102	Razem 4.374.065 punktów uposażeniowych - 1.731.515 zł.

Etat na rok 1926:

Charakter służbowy:	Grupa poborowa:	G i m n a z j u m:											Ra- zem	Eta- t 1926
		Polsh. Biel- sko:	niem. Biel- sko:	polsh. Cie- szyn:	niem. Cie- szyn:	Kato- wice:	klasycz. Król. Huta:	mate- mat. przyr. Król. Huta:	ysko wice:	Pszczy- na:	Ryb- bnik:	Tarn. Góry:		
Nauczyc.	V	-	3	2	6	-	-	-	-	-	-	-	11	1
"	VI	5	24	12	7	2	1	3	6	1	1	2	64	1
"	VII	3	7	6	1	19	13	8	2	3	2	2	66	1
"	VIII	12	5	11	2	9	23	20	14	10	11	11	128	17
"	IX	-	-	6	-	11	5	6	7	4	5	2	46	2
Ogółem:		20	39	37	16	41	42	37	29	18	19	17	315	31

Część IV. Szkolnictwo:

Dział: Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienie:
5					<p>Funkcjonariusze niżsi:</p> <p>7 tercjanów z uposażeniem według grupy XIII.</p> <p>5 " " " " XV.</p> <p>5 " " " " XVI.</p> <p>Poz. 1. Nauczyciele 1.673.685 zł</p> <p>" 2. Funkcjonariusze niżsi 57.830 "</p> <p>Razem: 1.731.515 zł</p> <p>Poz. 1. Remuneracje i zapomogi 1% uposażenia 17.315 zł</p> <p>" 2. Opłaty do kas chorych 500 "</p> <p>Razem: 17.815 zł</p> <p>Uzupełnienie inventarza szkolnego, zakup nowych ławek, tablic i szaf. na który to cel preliminuje się 25.000 zł.</p> <p>Na zakupno zbiorów naukowych dla gimnazjum w Bielsku i na uzupełnienie pracowni fizycznych, chemicznych i przyrodniczych w gimnazjach w Cieszynie, Królewskiej Hucie.</p> <p>Celem zapewnienia władzom państwowym większego wpływu na stan osobowy i organizację wewnętrzną szkół średnich komunalnych, przewiduje się subwencje dla gmin utrzymujących szkoły średnie w myśl zawartych umów.</p> <p>Na kursy doszkalające dla nauczycieli szkół średnich, celem zaznajomienia ich z metodyką i dydaktyką, tudzież postępami wiedzy w przedmiotach nauki w szkołach średnich.</p> <p>Razem 2.785.615 punktów uposażeniowych - 1.091.082 zł.</p>
	2	Różne wydatki osobowe	17.815	16.729	
	3	Podróże służbowe i przesiedlenia	13.120	16.448	
	5	Pomieszczenie	90.092	77.226	
	6	Wydatki biurowe	25.000	19.473	
	8	Inne wydatki	500	500	
	9	Remont i konserwacja budowli	29.040	64.200	
	10	Urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe	50.000	85.000	
	11	Zasiłki dla szkół średnich komunalnych	300.000	1.000.000	
	13	Kursy doszkalające dla nauczycieli	5.000	5.000	
6		Szkolnictwo zawodowe	1.351.437	1.116.439	
	1	Uposażenie	1.091.082	545.599	

Część IV. Szkolnictwo:

Dział:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	O b j a ś n i e n i a :																																																																																																																																				
6					<div>Etat na rok 1926:</div> <table><tr><th>Charakter służbowy:</th><th>Grupa:</th><th>Szkoły przemysł. Bielsko:</th><th>Szkoła handlowa, Cieszyn:</th><th>Szkoła mechanicz. hutnicza Król. Huta:</th><th>Razem:</th></tr><tr><td>Dyrektorzy</td><td>V</td><td>2</td><td>-</td><td>-</td><td>2</td></tr><tr><td>"</td><td>VI</td><td>-</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>Nauczyc.</td><td>V</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td><td>1</td></tr><tr><td>"</td><td>VI</td><td>13</td><td>4</td><td>1</td><td>18</td></tr><tr><td>"</td><td>VII</td><td>22</td><td>2</td><td>6</td><td>30</td></tr><tr><td>"</td><td>VIII</td><td>8</td><td>1</td><td>1</td><td>10</td></tr><tr><td>"</td><td>X</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td><td>1</td></tr><tr><td>Lekarz</td><td>VIII</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td></tr><tr><td>Instruktor</td><td>VIII</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td><td>3</td></tr><tr><td>"</td><td>IX</td><td>9</td><td>-</td><td>-</td><td>9</td></tr><tr><td>Urzędnicy</td><td>VIII</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td></tr><tr><td>"</td><td>IX</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>1</td></tr><tr><td>"</td><td>X</td><td>1</td><td>-</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>Razem</td><td></td><td>61</td><td>10</td><td>10</td><td>81</td></tr><tr><td>Etat w r. 1925:</td><td></td><td>50</td><td>8</td><td>7</td><td>65</td></tr></table> <p>Powiększenie etatów w szkole przemysłowej w Bielsku i handlowej w Cieszynie tłumaczy się koniecznością przyjęcia sił etatowych w miejsce uczących nadliczbowo, a to w myśl zadania Komisji Budżetowej Sejmu Śląskiego, wyrażonego w debatach nad budżetem szkolnictwa zawodowego. Zwiększenie liczby etatów w szkole mechaniczno - hutniczej w Król.-Hucie wynika z potrzeby rozwoju tej szkoły przez utworzenie nowych oddziałów.</p> <p>Funkcjonariusze niżsi:</p> <p>1 laborant z uposażeniem według grupy XIII. 7 tercjanów " " " XV. 1 tercjan pomocniczy " " " XVI.</p> <table><tr><td>Poz. 1.</td><td>Urzędnicy i nauczyciele</td><td>467.950 "</td></tr><tr><td>" 2.</td><td>Funkcjonariusze niżsi</td><td>27.940 "</td></tr><tr><td>" 3.</td><td>Wynagrodzenie dla nauczycieli kontraktowych za godziny, oraz za nadetatowe zajęcia szkolne w ilości 405 godzin tygodniowo</td><td>116.054 "</td></tr><tr><td>" 4.</td><td>Wynagrodzenie dla nauczycieli w dokształcających szkołach zawodowych /udział Skarbu Śląskiego w pokrywaniu wydatków osobowych tychże szkół w ilości 5.236 godzin/</td><td>479.138 "</td></tr><tr><td></td><td>Razem:</td><td>1.091.082 "</td></tr><tr><td>Poz. 1.</td><td>Remuneracje i zapomogi w wysokości 1% uposażenia</td><td>4.958 "</td></tr><tr><td>" 2.</td><td>Opłaty do kas chorych</td><td>548 "</td></tr><tr><td>" 3.</td><td>Ubezpieczenie od wypadków</td><td>3.150 "</td></tr><tr><td></td><td>Razem:</td><td>8.656 "</td></tr><tr><td>Poz. 1.</td><td>Podróże służbowe</td><td>625 "</td></tr><tr><td>" 2.</td><td>Przesiedlenia /9 a 500 zł./</td><td>4.500 "</td></tr><tr><td></td><td>Razem:</td><td>5.125 "</td></tr></table>	Charakter służbowy:	Grupa:	Szkoły przemysł. Bielsko:	Szkoła handlowa, Cieszyn:	Szkoła mechanicz. hutnicza Król. Huta:	Razem:	Dyrektorzy	V	2	-	-	2	"	VI	-	1	1	2	Nauczyc.	V	-	1	-	1	"	VI	13	4	1	18	"	VII	22	2	6	30	"	VIII	8	1	1	10	"	X	-	1	-	1	Lekarz	VIII	1	-	-	1	Instruktor	VIII	3	-	-	3	"	IX	9	-	-	9	Urzędnicy	VIII	1	-	-	1	"	IX	1	-	-	1	"	X	1	-	1	2	Razem		61	10	10	81	Etat w r. 1925:		50	8	7	65	Poz. 1.	Urzędnicy i nauczyciele	467.950 "	" 2.	Funkcjonariusze niżsi	27.940 "	" 3.	Wynagrodzenie dla nauczycieli kontraktowych za godziny, oraz za nadetatowe zajęcia szkolne w ilości 405 godzin tygodniowo	116.054 "	" 4.	Wynagrodzenie dla nauczycieli w dokształcających szkołach zawodowych /udział Skarbu Śląskiego w pokrywaniu wydatków osobowych tychże szkół w ilości 5.236 godzin/	479.138 "		Razem:	1.091.082 "	Poz. 1.	Remuneracje i zapomogi w wysokości 1% uposażenia	4.958 "	" 2.	Opłaty do kas chorych	548 "	" 3.	Ubezpieczenie od wypadków	3.150 "		Razem:	8.656 "	Poz. 1.	Podróże służbowe	625 "	" 2.	Przesiedlenia /9 a 500 zł./	4.500 "		Razem:	5.125 "
Charakter służbowy:	Grupa:	Szkoły przemysł. Bielsko:	Szkoła handlowa, Cieszyn:	Szkoła mechanicz. hutnicza Król. Huta:	Razem:																																																																																																																																				
Dyrektorzy	V	2	-	-	2																																																																																																																																				
"	VI	-	1	1	2																																																																																																																																				
Nauczyc.	V	-	1	-	1																																																																																																																																				
"	VI	13	4	1	18																																																																																																																																				
"	VII	22	2	6	30																																																																																																																																				
"	VIII	8	1	1	10																																																																																																																																				
"	X	-	1	-	1																																																																																																																																				
Lekarz	VIII	1	-	-	1																																																																																																																																				
Instruktor	VIII	3	-	-	3																																																																																																																																				
"	IX	9	-	-	9																																																																																																																																				
Urzędnicy	VIII	1	-	-	1																																																																																																																																				
"	IX	1	-	-	1																																																																																																																																				
"	X	1	-	1	2																																																																																																																																				
Razem		61	10	10	81																																																																																																																																				
Etat w r. 1925:		50	8	7	65																																																																																																																																				
Poz. 1.	Urzędnicy i nauczyciele	467.950 "																																																																																																																																							
" 2.	Funkcjonariusze niżsi	27.940 "																																																																																																																																							
" 3.	Wynagrodzenie dla nauczycieli kontraktowych za godziny, oraz za nadetatowe zajęcia szkolne w ilości 405 godzin tygodniowo	116.054 "																																																																																																																																							
" 4.	Wynagrodzenie dla nauczycieli w dokształcających szkołach zawodowych /udział Skarbu Śląskiego w pokrywaniu wydatków osobowych tychże szkół w ilości 5.236 godzin/	479.138 "																																																																																																																																							
	Razem:	1.091.082 "																																																																																																																																							
Poz. 1.	Remuneracje i zapomogi w wysokości 1% uposażenia	4.958 "																																																																																																																																							
" 2.	Opłaty do kas chorych	548 "																																																																																																																																							
" 3.	Ubezpieczenie od wypadków	3.150 "																																																																																																																																							
	Razem:	8.656 "																																																																																																																																							
Poz. 1.	Podróże służbowe	625 "																																																																																																																																							
" 2.	Przesiedlenia /9 a 500 zł./	4.500 "																																																																																																																																							
	Razem:	5.125 "																																																																																																																																							
2		Różne wydatki osobowe	8.656	4.215																																																																																																																																					
3		Podróże służbowe i przesiedlenia	5.125	9.603																																																																																																																																					
5		Pomieszczenie	34.400	39.948																																																																																																																																					

Część IV. Szkolnictwo:

Dział:	§	Wydatki:	złotych:	Budżet 1925:	Objaśnienia:
6	6	Wydatki biurowe	26.200	23.527	Inwentarz 22.200 zł. Inne wydatki biurowe 4.000 zł.
	8	Inne wydatki	10.000	10.450	Poz. 1. Różne wydatki 500 " " 2. Robocizna 6.500 " " 3. Wycieczki naukowe /2 nauczycieli przez 3 miesiące po 500 zł.miesięcznie/ 3.000 " Razem: 10.000 zł.
	9	Remont i konserwacja budowli	34.300	11.500	
	10.	Urządzenie lokali szkolnych i po- moce naukowe	56.674	100.100	
	11	Zasiłki i stypendja	43.000	354.500	Poz. 1. Udział Skarbu Śląskiego w pokrywaniu kosztów rzeczowych do- kształcających szkół zawodowych 30.000 zł. " 3. Subwencja dla ognisk terminatorskich 5.000 " " 4. Subwencje dla szkół prywatnych 3.000 " " 5. Kursy wędrownie 5.000 " Razem: 43.000 zł.
	12	Fundusz obrotowy	30.000	5.000	Fundusz obrotowy przewidziany jest na zakup materiałów i narzędzi uży- wanych do produkcji w warsztatach. Fundusz jest w całości zwrotny i je- ko taki figuruje w dochodach.
	13	Kursa dokształcające dla nauczycieli	12.000	12.000	

Preliminarz szczegółowy budżetu nadzwyczajnego:

Część IV. Szkolnictwo:

Dział:	Rozdz.	§	W y d a t k i:	złotych:	Budżet 1925:	O b j a ś n i e n i a :
4			Szkolnictwo powszechne	642.000	500.000	
	3		Szkoły powszechne	120.000		
		12	Zasiłki na budowę szkół powsz.	120.000		Na ukończenie budowy szkoły powszechnej w Wiśle.
	4		Seminarja nauczycielskie	522.000	500.000	
		9	Nowe budowle	522.000	500.000	Druga rata kosztów budowy gmachu dla seminarjum nauczycielskiego w Pszczynie 500.000 zł. Założenie instalacji światła elektrycznego w seminarjum nauczycielskim w Tarnowskich Górach 22.000 zł.
5			Szkolnictwo średnie ogólnokształcące	1.260.000	850.000	Nadbudowa gmachu gimnazjum w Katowicach 80.000 zł " " " Król.Hucie 80.000 " Druga rata na budowę gmachu gimnazjum w Bielsku 1.000.000 " Rozbudowa gmachu gimnazjum w Rybniku 100.000 " <div style="text-align: right;">Razem: 1.260.000 zł.</div>
		9	Nowe budowle	1.260.000	850.000	

B!`Przedsiębiorstwa.

Część II Administracja Wewnętrzna

Ogólny plan finansowo - gospodarczy.

Dział	Nazwa Przedsiębiorstwa	Czysty dochód	Deficyt	Wydatki	Budżet 1925 .	
				nadzwyczajne	Czysty dochód	Deficyt
				z ł o t y c h		
	Suma ogólna	33 562	-	27 000	4 500	-
2	Drukarnia Województwa Sl.	33 562	-	27 000	4 500	-

Szczegółowy plan finansowo - gospodarczy.

Dział	§	Nazwa Przedsiębiorstwa	Wpływy z ł o t y c h	Objaśnienia
2		Drukarnia Województwa Sl.	287 500	
	I	Produkcja zasadnicza	280 000	
	3	Różne	7 500	Sprzedaż wybrakowanych maszyn: 1 Typograf 7 000 zł. - 1 maszyna do krajania papieru 500 zł.

Dział	§	Nazwa Przedsiębiorstwa	Pozchody z ł o t y c h	Objaśnienia
2		Drukarnia Województwa Sl.	253 938	
	1	Administracja	21 400	Pensje 3 urzędników 15 000 zł. Wydatki kancelaryjne 600 " Podróże służbowe 200 " Lokal 5 600 " Razem: 21 400 zł.
	2	Koszta eksploatacji	176 000	Płace robotników według stanu z 1.maja 1925 r/31 robotników/ "..... 78 000 " Zakup papieru 80 000 " Opał.oświetlenie i siła popędowa 6 000 " Materiały pomocnicze 12 000 " Razem: 176 000 zł.
	3	Świadczenie socjalne	6 500	Opłaty do Kas Chorych 2 100 " Ubezpieczenie od inwalidztwa 4 400 " Razem: 6 5 00 zł.

Część II. Administracja wewnętrzna

Dział	§	Nazwa Przedsiębiorstwa	R o z c h o d y złotych	O b j a ś n i e n i a
2	4	Inwestycje	9 000	Remont nieruchomości 2 000 zł. Zakup czcionków i narzędzi 5 000 " Remont w warsztatach 2 000 " R a z e m: 9 000 zł.
	5	R ó ż n e	14 038	10% amortyzacji inwentarza 5 000 zł. Z 1/2% podatku obrotowego 7 188 " Świadectwo przemysłowe 600 " Ubezpieczenie 250 " Inne drobne i nieprzewidziane wydatki 1 000 " R a z e m. . . 14 038 zł.
	6	Wydatki nadzwyczajne	27 000	Zakup 1.maszyny do stawiania /linotyp/ . . . 27 000 zł.

Część II. Administracja Wewnętrzna

Załącznik Nr. 1.

Dział	Rozdz.	§	D o c h o d y	Z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i a
9	10		Śląski szpital krajowy w Cieszynie	345 565	
	8		Inne dochody	11 340	Honorarja za przeprowadzone operacje 6 120 Opłata za wikt. pobierany przez funkcjonariuszy 2 700 Różne 2 520
	10		Zwrot kosztów utrzymania chorych	323 025	Od samopłacących chorych : 730 dni I klasy a 20 zł. 14 600 6570 " II " " 10 " 65 700 14600 " III " " 3 50 " 51 100 18250 " III " " 1 75 " 31 937 R a z e m 163 337
	12		Dochody z gospodarstwa	11 200	Za ubogich chorych: 1/ Z Województwa Śląskiego 34675 dni III klasy a 3 50 zł. 121 362 18250 " III " " 1 75 " 31 938 R a z e m 153 300 2/ Z innych Województw: 1825 " III " " 3 50 6 388 Dochód z uboju wieprzów 4 200 Dochód z ogrodu 7 000

Dział	Rozdz.	§	W y d a t k i	Z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i a
9	10		Śląski szpital krajowy w Cieszynie	450 507	
	1		Uposażenie	156 421	E t a t Rodzaj służby: G r u p a V VI VII VIII IX X XI XII XIII XIV XV XVI Ra Lekarze 1 2 2 1 1 - - - - - 7 Administracja - - 1 1 1 2 1 4 1 - 3 14 Funkcj. techn. - - - - - - - 2 1 - - 4 5 12 Ogólna ilość punktów uposażeniowych wynosi 213 583 30 sióstr 23 143 punktów uposażenia 22 służących 3 900 " " " " R a z e m: 240 626 " łącznie z 40% datk. m. kresowym przy mnożnej 40 gr. i dodatkiem mieszkaniowym w kwocie 1 670 zł. Remuneracja 1 348 zł. ryczałt/ ulgi w przejazdach państw. środkami ko- nikacyjnymi. / 2 922 zł. dary jubileuszowe, świąteczne i inne 1 500 zł. Na utrzymanie jednej pary koni
	2		Różne wydatki osobowe	5 770	
	3		Koszta podróży	350	
	4		Środki lokomocji	2 262	

Część II. Administracja wewnętrzna

Załącznik nr. 1

Dział	Rozdz.	§	Wydatki	złoty ch	Objasnienia
9		5	Pomieszczenie	87 603	Ubezpieczenie od ognia: premja roczna 1 640 zł koszta utrzymania maszyn i kotłów 1 150 " Opał: węgiel 19 250 zł., drzewo 700 zł. 19 500 " Oświetlenie i siła popędowa: a/ gaz..... 15 000 zł. b/ prąd 11 500 " c/ żarówki..... 500 " 27 000 " Woda i utrzymanie porządku 9 863 " Konserwacje, instalacja i wymiana kotła w kuchni 18 000 "
		6	Wydatki biurowe	3 150	Zakup maszyny do pisania 500 zł., materiały pisańskie 400 zł., druki 1 200 zł pisma 50 zł., portorja i telefon 1 000 zł.
		8	Inne wydatki	1 750	Duszpasterstwo 480 zł. koszta pogrzebowe 270 zł. różne nieprzewidziane i nie- objęte poprzednimi paragrafami - 1 000 zł.
		10	Koszta utrzymania chorych		
			1/ żywienie chorych	121 560	
			2/ leczenie chorych	27 840	Środki lecznicze 13 800 zł. utrzymanie i uzupełnienie narzędzi chirurgicz- nych 5 400 zł., materiały opatrunkowe 8 640 zł.
		11	Inwentarz szpitalny	17 435	a/ Uzupełnienie bielizny 9 330 zł. 520 m płótna podwój. à 8 zł. - 4 160 zł. 1 000 m surówki à 1,55 zł - 1 550 zł., 520 szt.ręczników à 2 zł. 1 040 zł., 110 m dymki na płaszcze dla lekarzy à 7,50 zł. - 825 zł., przybory do szycia 675 zł. 2 maszyny do szycia bielizny i naprawa tychże 1 080 zł. b/ Zakup nowych materacy i naprawa starych 1 635 zł. c/ czyszczenie bielizny 1 470 zł. d/ uzupełnienie sprzętów gospodarczych 2 000 zł. e/ uzupełnienie sprzętów kuchennych 2 000 zł. f/ utrzymanie inwentarza zakładu ...1 000 zł.
		12	Gospodarstwo zakładowe	6 680	a/ zakup trzody chlewnej / świń/ 960 zł. b/ zakup nawozu, nasion, wapna, dla ogrodu warzywnego 720 zł. c/ płaca robotników zajętych w ogrodzie i koło utrzymania parku 5 000 zł.
		13	Utrzymanie prosektorjum	19 686	a/ wydatki osobowe 14 086 Etat: 1 prosektor VII grupa, 1 rentgynolog X grupa 2 laborantki w XI grupie, 2 sług w XV grupie. b/ wydatki rzeczowe 5 600 zł. na zakup chemikalji i uzupełnienie przyrządów.
				Wydatki..... 430 507 zł.	
				Dochody 345 565 "	
				Niedobór 84 942 zł.	

Załącznik nr. 2

Dział	Rozdz.	§	D o c h o d y	z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i a
9		10	Zakład dla umysłowo chorych w Lublińcu	1 009 751	.
		2	Zwrot części umundurowania funcj.	4 875	Po myśli uchwały Rady Woj. 1/4 kosztów umundurowania ponosi funkcjonariusz.
		5	Pomieszczenie	7 000	Zwrot kosztów za dostarczoną wodę
		8	Inne dochody	3 390	Zwrot kosztów pogrzebowych 1 000 zł. Inne, jak za skórę z własnego uboju, starego żelaza itd. 2 390 zł.
		10	Zwrot kosztów utrzymania chorych	947 356	a/ 1/ przez Województwo Za 100 krajowo ubogich chorych a 3,50 zł. rocznie 127 750 zł. Za 510 miejscowo ubogich a 1,75 zł. rocznie 325 762 zł. b/ przez Wydziały powiatowe i gminy: Za 510 chorych po 1,75 zł rocznie 325 762 c/ za 15 prywatnie chorych a 7 zł. 38 325 zł. d/ Za 57 członków kasy chorych, podsądnych i innych Województw a 3,50 zł. 72 817 zł. 2/ Opłata za wikt pobierany przez funkcjonariuszy 56 940 zł.
		11	Dochód z warsztatów	3 600	
		12	Dochód z gospodarstwa zakładowego	32 000	1/Dochód z hodowli trzody chlewnej 6 000 kg mięsa a 2 zł. - 12 000 zł 2/Wartość płodów z ogrodu 20 000 zł.
		14	Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	11 530	Według przyległego preliminarza detalicznego gospodarstwa rolnego.

Dział	Rozdz.	§	W y d a t k i	z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i a
9		10	Zakład dla umysłowo chorych w Lublińcu	959 751	
		1	Uposażenie	345 833	E t a t
					Personel
					G r u p a
					V VI VII VIII IX X XI XII XIII XIV XV XVI R a z e m
					Lekarze 1 2 3 1 - - - - - 7
					Admini- stracja: - - 1 - 2 1 - 4 - 1 - - 9
					Sanitarny: - - - - - 4 32 40 - 60 - 136
					Techniczny: - - - - - 1 1 1 13 4 - - 20
					Służba bez grupy 10 osób, personel duszpasterski i nauczyciele 3/kontraktowo/
		2	Inne wydatki osobowe	47 095	1/ Remuneracja i zapomogi 3 450 2/ Odszkodowanie za ulgi przejazdowe państw.środkami komunikacyjn. 6 400 3/ Dodatek dla lekarzy 12 419 4/ 10% dodatek dla 10 pielęgniarzy rzemieślników 2 486 5/ Dary jubileuszowe, świąteczne i inne 1 500 6/ Umundurowanie i odzież służbowa dla pielęgniarza i person.technich. 19 500 7/ Opłata do kas chorych 690 8/ Ubezpieczenie osób od wypadku 650

Część II. Administracja wewnętrzna

Załącznik nr. 2

Dział	Rodz.	§	Wydatki	z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i a
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	2 000	
		4	Środki lokomocji	11 678	Utrzymanie jednego konia: owies 6 kg dziennie, rocznie 2 190 kg 832 zł. siano 8 kg dziennie, rocznie 2 920 kg - 409 zł. Słoma do paszy i pod pościółkę 1 825 kg - 165 zł., kucie i utrzymanie wozów 272 zł. Zwrot folwarkowi za furmanki 10 000 zł.
		5	Pomieszczenie	80 610	1/ Opał: 56 900 zł., 2/ Światło: 4 000 zł.- 3/ utrzymanie porządku 6 750 zł.- 4/ konserwacja i drobny remont 2 000 zł. - 5/ ubezpieczenie: 6 280 zł. - 6/ podatek od budynków: 3 000 zł. - 7/ czyszczenie kominów: 1 320 zł. - 8/ opłata dla stowarzyszenia kotłów parowych: 150 000 zł. - 10/ badanie kotłów pod względem napięcia: 210 zł.
		6	Wydatki biurowe	4 775	Przybory biurowe i druki 1 650 zł. książki i pisma 1 625 zł., telefon i portorja 1 500 zł.
		8	Inne wydatki	3 447	Koszta pogrzebu 1 000 zł., różne 50 zł., premja ubezpieczeniowa od odpo- wiedzialności cywilnej 1 200 zł., inne ubezpieczenia 1 197 zł.
		9	Remont i konserwacja budcwl	14 000	
		10	Koszta utrzymania chorych i perscnelu		650 chorych i 5% - 682, 662 w klasie II. à 1,10zł dziennie x 365 dni - 265 783
			poz.1/ żywienie chorych i personelu	332 213	20 chorych w klasie I. à 1,30 zł.x 365 - 9 400 zł., wikt od personelu 120 osób à 1,30zł x 365 dni - 56 940 zł.
			poz.2/ leczenie chorych	4 200	
			poz.3/ ubieranie chorych	104 400	
		11	Inwentarz zakładowy	2 000	Zakup materiałów dla warsztatów
		12	Gospodarstwo zakładu	6 500	Zakup nasion i drzewek 1 500 zł., zakup trzody chlewnej 5 000 zł.
		13	Wydatki na laboratorium	1 000	
Dział	Rozdz	§	Wydatki nadzwyczajne	50 000	
		9	Remont budynków	50 000	Na remont zepsutych chłodni 10 000 zł., na założenie nowego urządzenia dla czyszczenia wody dla kotłów 18 000 zł., Urządzenie ogrzewania ciepłą wodą w łazienkach 20 000 zł., Naprawa dachów na górkach - 2 000 zł.

Z e s t a w i e n i e:

Wydatki zwyczajne 959 751 zł.

Wydatki nadzwyczajne ... 50 000 "

Wydatki razem: 1 009 751 zł.

Dochody 1 009 751 zł.

Załącznik nr. 2

Preliminarz budżetowy gospodarstwa rolnego Zakładu dla umysłowo chorych w Lublińcu na rok 1926.

D o c h o d y1/ ziemiopłody z żniwa 1925 r.

żyto 435 q à 16 zł.	6 960 zł.	
pszenicy 100 q à 24 zł.	2 400 "	
jęczmienia 50 q à 18 zł.	900 "	
ziemniaków 2 000 q à 6 zł.	12 000 "	
słomy 150 q à 8 zł.	1 200 "	
		22 460 zł

2/ Ziemiopłody z żniwa 1926 r.

żyto 200 q à 16 zł.	3 200 "	
pszenica 50 q à 24 zł.	1 200 "	
jęczmień 25 q à 18 zł.	450 "	
słomy 50 q à 6 zł.	300 "	
ziemniaków 2 000 q à 6 zł.	12 000 "	
buraków 25 q à 15 zł.	375 "	
kapusty 250 q à 14 zł.	3 500 "	
brukwi 200 q à 4 zł.	800 "	
siana 20 q à 16 zł.	320 "	
		22 145 "

3/ obora

1 buhaj 11 q à 70 zł.	770 "	
13 krów 60 q à 65 zł.	3 900 "	
30 cieląt aq 28 zł.	840 "	
mleko 150 000 x 22 gr.	33 000 "	
120 wozów gnoju do ogrodu	2 400 "	
		40 910 "

4/ Konie

ze sprzedaży 2 starych koni	180 "	
500 dni furmanek à 20 zł.	10 000 "	10 180 "

5/ Różne dochody

Czynsz za polowanie	750 "	750 "
		96 445 zł.

W y d a t k i1/ administracja:

pensja rządcy	4 098 zł.	
utrzymanie elewa	547,50 zł.	
koszta lustracji	900,-- "	
pensje deputatników	4 792,80 "	
dójki, zarobki	2 237,20 "	
robptnicy	12 570,-- "	
podróże służbowe	254,50 "	
gazety, wydawnictwa, książki	200,-- "	
połtorja, telefony, telegramy	120,-- "	
materiały biurowe	150,-- "	
		25 870 zł.

2/ b u d y n k i

ubezpieczenie ogniowe	1 500,-- "	
reperacja	500,-- "	2 000 "

3/ melioracja

	300,-- "	300 "
--	----------	-------

4/ inwentarz martwy

wozy, żelazo i drzewo	1 000,-- "	
żelazo naalenne cele	800,-- "	
reperacja maszyn	500,-- "	
4 radełka à 70 zł.	280,-- "	
drobne narzędzia	1 000,-- "	
		3 580 zł.

5/ K o n i e

uprząż	1 000,-- "	
podkowy	800,-- "	
weteryn. apteka	200,-- "	
ospy 50 q à 12 zł.	600,-- "	
		2 600 "

6/ Opał i materiały magazynowe

700 q węgla à 36 zł.	2 520,-- "	
100 m ³ drzewa	700,-- "	
oliwy, świec	300,-- "	
		3 520

7/ n a w o z y

400 q soli potas à 8 zł.	3 200,-- "	
300 q tomasówki à 9,50 zł.	2 850,-- "	
300 q superf. à 11 zł.	3 300,-- "	
400 q kajnit u à 3 zł.	1 200,-- "	
175 q amoniaku à 40 zł.	7 000,-- "	
300 q wapn. à 4 zł.	1 200,-- "	
		18 750 "

8/ ciężary publiczne

podatki ubezp. od wypadku		1 400 "
-------------------------------------	--	---------

9/ Ziemiopłody w roku 1926

5 q koniczyiny à 300 zł.	1 500,-- "	
1 q rajgrasy à 120 zł.	120,-- "	
3 1/2 q kukurydzy a 60 zł.	210,-- "	
10 kg marchwi a 3 zł.	30,-- "	
1 1/2 q buraków a 140 zł.	210,-- "	
10 kg buraków czerw. a 2 zł.	20,-- "	
15 q seradeli a 24 zł.	360,-- "	
75 kg uspulum	120,-- "	
ubezp. ziemiopłodowe od gradobicia	775,-- "	
opłotowanie pastwiska	1 000,-- "	
		4 345,-- zł.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Załącznik Nr. 2.

Preliminarz budżetowy gospodarstwa rolnego Zakładu dla umysłowo chorych w Lublińcu na rok 1926:

W y d a t k i:10/ ziemiopłody na rok 1927:

wicia wil. 2 q a 50 zł.	100 zł.	
żyto 10 q a 30 zł.	300 "	
uspulum	100 "	500 zł.

11/ obora:

8 krów a 500 zł.	4.000 zł.	
weterynar.	200 "	
apteka	200 "	
310 q makuchów a 32 zł.	10.000 "	
420 q otrąb	5.000 "	
15 q soli bydlęcej a 10 zł.	150 "	
różne przybory stajenne	500 "	20.050 zł.

12/ różne nieprzewidziane wydatki2.000 zł.84.915 zł.

Potracając z dochodów 96.445 zł.

wydatki w wysokości 84.915 zł.pozostaje czysty zysk 11.530 zł.

Ponieważ gospodarstwo rolne posiada 244 ha , z 1 ha 47,65 zł., czyli
300 kg. żyta rocznie.

Część II. Administracja wewnętrzna.

Załącznik nr. 3

Dział	Rozdz.	§	D o c h o d y	z ł o t y c h	O b j a ś n i e n i a
9	10		Zakład dla umysłowo chorych w Rybniku	1 117 336	
	2		Zwrot części kosztów umundurowania przez funkcję Zakładu	4 500	Po myśli uchwały Rady Woj. 1/4 kosztów umundurowania ponoszą funkcjonariusze
	5		Pomieszczenie	8 440	1/ Czynsz za najem budynków zakładowych a mianowicie: 6 pawilonów dla wojska i za mieszkanie zajęte przez uchodźców 4 000 zł. 2/ Zwrot kosztów za światło w 6 pawilonach wynajętych wojskowości 1 440 zł. 3/ Zwrot kosztów za dostarczoną wodę 3 000 zł.
	8		Inne dochody	3 950	1/ Zwrot kosztów pogrzebowych 800 zł 2/ Zwrot kosztów za pranie bielizny dla garnizonu miejscowego 3 000 zł. 3/ Inne dochody, jak ze skory z uboju własnego, ze starego żelaza itp. 150 zł.
	10		Zwrot kosztów utrzymania chorych	1 074 846	Zwrot kosztów leczenia 1/ a/ przez Urząd Wojew. za 150 chorych krajowo ubogich à 3,50 dziennie x 365 dni - 191 625 zł. 560 miejscowo ubogich à 1,75 zł dziennie -x 365 dni - 357 700 zł. b/ przez Wydziały powiatowe i gminy za 560 chorych à 1,75 dziennie x 365 dni - 357 700 zł. c/ przez prywatnie chorych, Kasy chorych i inne Województwa 25 000 zł. 2/ zwrot kosztów utrzymania 65 matolek po 3,50 zł dziennie x 365 dni - 83 038 zł. 3/ Opłata za wikt pobierany przez funkcjonariuszy 59 783 zł.
	11		Dochód z warsztatów	3 600	
	12		Dochód z gospodarstwa zakładowego	22 000	1/ Dochód z chowu trzody chlewnej 6 000 kg mięsa à 2 zł - 12 000 zł. 2/ Wartość płodów z ogrodu 10 000 zł.
	14		Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	-	

Dział	Rozdz.	§	W y d a t k i	złotych	O b j a ś n i e n i a
9	10		Zakład dla umysłowo chorych w Rybniku	1 117 336	
	1		Uposażenie	390 804	
					E T A T
					Personel
					Grupa
					V VI VII VIII IX X XI XII XIII XIV XV XVI R a z e i
					Lekarze 1 2 3 1 - - - - - 7
					Administracyjni - - 1 - 2 1 - 4 - 1 - - 9
					Sanitarny - - - - - 4 32 40 - 60 - 136
					Techniczny - - - - - 1 1 1 13 4 - - 20
					Służba - - - - - - - - - 10
					Personel duszpasterski i nauczycielski trzech kontraktowych.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Załącznik No 3.

Preliminarz budżetowy gospodarstwa rolnego Zakładu dla umysłowo - chorych w Rybniku na rok 1926:D o c h o d y:1. ziemiopłody z żniwa 1925 r.

żyto 350 q a 16 zł	5.600 zł.	
ziemiaki 1500 q a 6 zł.	9.000 "	
słomy 10 q a 8 zł. .	80 "	14.680 zł.

2. ziemiopłody z żniwa 1926 r:

żyta 150 q a 16 zł.	2.400 zł.	
jęczmień 25 q a 18 zł.	450 "	
ziemiaków 1500 q a 6 zł.	9.000 "	
kapusty 200 q a 14 zł.	2.800 "	14.650 zł.

3. o b o r y:

1 bulaj 8 q a 70 zł.	560 zł.	
16 krów 80 q a 65 zł.	5.200 "	
26 cieląt a 30 zł.	780 "	
130.000 litrów mleka a 22 gr.	28.600 "	
20 wozów gnojula 20 zł.	400 "	35.540 zł.

4. konie:

350 furmanek a 20 zł.	7.000 zł.	
-----------------------	-----------	--

5. gospodarstwo stawowe:

sprzedaż 200 kg ryb a 6 zł.	1.200 zł.	
-----------------------------	-----------	--

6. różne dochody:

czynsz za wydzierżawione
grunty za polowanie, drobne
świadczenia gospodarstwa
dla Zakładu

3.000 zł.

76.070 zł.

W y d a t k i:1. administracja:

pensja rzadcy	4.925 zł.	
utrzymanie cłemu	984 "	
koszta lustracji	900 "	
pensje rzemieślników	6.853 "	
dójki	1.400 "	
pensje deputatników	13.967 "	
robotnicy	1.969 "	
podróże służbowe	100 "	
gazety, wydawnictwa, książki	80 "	
portorja, telefony, telefonogr.	100 "	
materiały biurowe	110 "	
zakupno 20.50 q pszenicy na deputat	112 "	31.500 zł.

2. budynki ubezpieczenie ogniowe:

reperacje	600 "	1.500 zł
-----------	-------	----------

3. meljoracje - reparacje4. inventarz martwy:

wozy, żelazo i drzewo	1.000 zł.	
żelazo na inne cele	600 "	
reperacje maszyn	800 "	
drobne narzędzia	500 "	3.000 zł

5. konie:

uprzęż	1.000 zł.	
podkowy	1.000 "	
weterynarja, apteka	300 "	2.300 zł

Część II. Administracja wewnętrzna:

Załącznik Nr. 3.

Wydatki:

7. Nawozy:

142 q tomasówki a 10 zł.	1.420 zł.	
80 q superfosfatu a 12 zł.	960 "	
800 q kajnitru a 3 zł.	2.400 "	
110 q amoniaku a 40 zł.	4.400 "	9.180 zł.

8. ciężary publiczne:

podatki ubezp. od wypadku		700 zł.
---------------------------	--	---------

9. ziemiopłody w roku 1926:

20 kg nasion marchwi a 3 zł.	60 zł.	
168 kg nasion buraków a 130 zł.	220 "	
10 q seradeli a 24 zł.	240 "	
60 kg uspulum	100 "	
ubezpieczenie od gradobicia	600 "	1.220 zł.

10. ziemiopłody na rok 1927:

uspulum		100 zł.
---------	--	---------

11. obora:

10 krów a 500 zł.	5.000 zł.	
weterynarz	200 "	
szczepienie	550 "	
apteka	200 "	
150 q makuchów a 32 zł.	4.800 "	
150 q otrąb a 11 zł.	1650 "	
20 q soli bydłowej a 10 zł.	200 "	
20 q siana a 10 zł.	200 "	
różne przybory stajenne	200 "	13.000 zł.

12. gospodarstwo rybne zakupno zarybku:

600 zł.

13. różne nieprzewidziane wydatki:

2.100 zł.

68.460 zł.

potrącając z dochodów 76.070 zł.

wydatki w wysokości 68.460 "pozostaje czysty zysk 7.610 zł.

Ponieważ zakład posiada 178 ha w użytkowaniu rolnem,
daje gospodarstwo rolne z 1 ha 40 zł. czyli 250 kg. żyta rocznie.

Wydatki nadzwyczajne:

1/ Na majątku znajduje się około 35 ha nieużytków, zabagnionych łąk i pastwisk, oraz zaślamowanych stawów. W roku przyszłym, tj. 1926, zamierza się odvodnić około 10 ha zabagnionych pastwisk i założyć 4 ha stawów według projektów, wypracowanych przez Biuro Meljoracyjne Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego 8.000 zł.

2/ Powiększenie obory o 10 sztuk krów a 500 zł. Obecna produkcja mleka nie wystarcza do wyżywienia chorych w zakładzie. Zakład dokupuje mleko. Oprócz tego uboga, piaszczysta ziemia wymaga powiększenia produkcji obornika i silnego nawożenia 5.000 zł

13.000 zł

6/ opał i materiały magaz.:

500 q węgla a 3 zł. 1.500 zł.

80 m drzewa a 7 zł. 560 "

oliwy 200 " 2.260 zł.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Załącznik Nr. 4.

Preliminarz budżetowy Śląskiego krajowego zakładu wychowawczego w Cieszynie.

§	D o c h o d y :	złotych:	O b j a ś n i e n i a :
1	Zwrot kosztów utrzymania wychowanków krajowo - ubogich	65.700	Koszta krajowo - ubogich pokrywane będą z budżetu śląskiego Cz. II. Dz. IX. § 12.
2	Zwrot kosztów utrzymania wychowanków samopłacących	1.971	
3	Dochody z warsztatów	81.000	Przypuszczalne dochody: warsztatu szewskiego 6.000 zł. " stolarskiego 17.000 " " drzewno-tokarskiego 3.000 " " pokutniczego 6.000 " " ślusarskiego 3.000 " " krawieckiego 2.000 " " introligatorskiego 4.000 " gospodarstwa rolnego. hodowli bydła i ogrodu 20.000 " piekarni 20.000 " Razem: 81.000 zł.
4	Inne dochody	1.000	
	Razem dochodowy:	149.671 zł.	

Część II. Administracja wewnętrzna:

Załącznik Nr. 4.

Preliminarz budżetowy Śląskiego krajowego zakładu wychowawczego w Cieszynie:

Nazwa: Rozdział: § Wydatki:			złotych:	Objaśnienia:																																																																					
9	10	1	Uposażenia	82.936	<p>Uposażenie urzędników i funkcjonariuszy 81.936 zł. Ponadto przewiduje się na podwyższenie wynagrodzenia dla ewang. katachety, oraz dla lekarza zakładowego 1.000 zł.</p> <p>Etat na rok 1926, ustalono w sposób następujący:</p> <table><tr><th></th><th colspan="9">Grupa:</th><th>Razem:</th></tr><tr><th></th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XV</th><th>XVI</th><th></th></tr><tr><td>Na rok 1926:</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>11</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>21</td></tr><tr><td>W roku 1925:</td><td>3</td><td>-</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>11</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>21</td></tr></table> <p>Ponadto:</p> <table><tr><th></th><th>Na rok 1926:</th><th>W roku 1925:</th></tr><tr><td>Ks. Katacheta</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>lekarz zakładu</td><td>1</td><td>-</td></tr><tr><td>siostry służebn.</td><td>3</td><td>3</td></tr><tr><td>parobek</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>prov.gospodyni</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>służąca</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Pazem:</td><td>8</td><td>7</td></tr></table> <p>Ogółem na rok 1926 : 29. W roku 1925 28. Urzędnicy i majstrzy 199.970 punktów. Wynagrodzenie służby 1.104 punktów przy mnożnej 40 gr. Ponadto wynagrodzenie w zł. księży, lekarza i sióstr służebniczych w łącznej kwocie 1.332 zł.</p>		Grupa:									Razem:		VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XV	XVI		Na rok 1926:	3	1	1	1	1	11	1	1	1	21	W roku 1925:	3	-	2	1	1	11	1	1	1	21		Na rok 1926:	W roku 1925:	Ks. Katacheta	1	1	lekarz zakładu	1	-	siostry służebn.	3	3	parobek	1	1	prov.gospodyni	1	1	służąca	1	1	Pazem:	8	7
	Grupa:									Razem:																																																															
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XV	XVI																																																																
Na rok 1926:	3	1	1	1	1	11	1	1	1	21																																																															
W roku 1925:	3	-	2	1	1	11	1	1	1	21																																																															
	Na rok 1926:	W roku 1925:																																																																							
Ks. Katacheta	1	1																																																																							
lekarz zakładu	1	-																																																																							
siostry służebn.	3	3																																																																							
parobek	1	1																																																																							
prov.gospodyni	1	1																																																																							
służąca	1	1																																																																							
Pazem:	8	7																																																																							
	2		Różne wydatki osobowe	12.831	<p>Na remuneracje 1% uposażenia bez dodatku mieszkaniowego 820 zł. Na urundowani 9 majstrów i 1 woźnego po 150 zł. - 1.500 zł. Na opłaty do kasy chorych dla 11 funkcjonariuszów po 102 zł. - 1.222 zł. Na ubezpieczenie od wypadków 429 zł. Na ubezpieczenie wychowanków od wypadków 8.000 zł. Ryczałt na ulgowe przejazdy państw. środk. komunik. 960 zł.</p>																																																																				
	3		Podróże służbowe	400																																																																					
	4		Środki lokomocji	4.062	<p>Na utrzymanie 1 pary koni 2.262 zł. Na utrzymanie taboru 1.800 zł.</p>																																																																				
	5		Pomieszczenie	17.400	<p>Na podatki 600 zł. Na opał 10.000 zł. Na światło 2.500 zł. Na utrzymanie porząd 700 zł. Czyszn za wodę 3.600 zł.</p>																																																																				
	6		Wydatki biurowe	4.040	<p>Na materiały pisarskie 300 zł. Druki 200 zł. Pisma 200 zł. Portorja i telefon 840 zł. Naprawę inventarza 1.500 zł. Ubezpieczenie inventarza 1.000 zł.</p>																																																																				

Część II. Administracja wewnętrzna:

Załącznik Nr. 4.

Preliminarz budżetowy Śląskiego krajowego zakładu wychowawczego w Cieszynie:

Dział:	Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Objaśnienia:
9	10	8	Inne wydatki	500	Nieprzewidziane wydatki.
		9	Remont i konserwacja budowli	25.000	Naprawę bruków przed budynkami warsztatowymi 2.000 zł. Wybudowanie nowej szopy na deski 4.000 zł. Odnowienie gmachu głównego i dwóch budynków urzędniczych 14.000 zł. Wybudowanie nowego płotu 5.000 zł.
		10	Koszta warsztatów	50.000	Zakup materiałów dla warsztatów: szewskiego 4.000 zł., stolarskiego 13.000 zł., drzewno - tokarskiego 2.000 zł., pokostniczego 4.000 zł., ślusarskiego 2.000 zł., krawieckiego 1.000 zł., introligatorskiego 3.000 zł., gospodarstwa rol.budowli bydła i ogrodowego 5.000 zł., piekarni 16.000 zł.
		11	Koszta utrzymania wychowanków	50.400	Wyżywienie wychowanków 33.000 zł. Zakup odzieży i pościeli 12.000 zł. Czyszczenie bielizny 2.000 zł. Przybory szkolne i na uzupełnienie biblioteki 800 zł. Wyprawy, Koszta transportu i wyzwolenia wychowanków 1.000 zł. Infirmacja i desinfekcja 1.000 zł., przybory muzyczne 600 zł.
			Razem wydatki:	247.569	

Z e s t a w i e n i e:

Suma wydatków 247.569 zł.

" dochodów 149.671 "

Deficyt: 97.898 zł.

preliminuje się w Cz.II. Dz.IX. § 10 budżetu Śląskiego na rok 1926.

Część II. Administracja wewnętrzna:

Załącznik Nr. 5.

dział:	Rozdz:	§	Wydatki:	złotych:	Objaśnienia:
--------	--------	---	----------	----------	--------------

9	13		Dom pracy przymusowej	114.179
	1		Uposażenie	47.666

E t a t :

Personel:	G r u p a :				Razem:
	IX	XIII	XIV	XV	
Administrajny	1	1	2	1	5
Dozorcy	1	3	9	-	13

Uposażenie wyosi ogółem 107.352 punktów.

Wynagrodzenie dyrektora 200 zł. miesięcznie /dyrektorem jest Dyr.Zakładu dla umysłowo chorych/ wynagrodzenie dla pastora i lekarza po 50 miesięcznie dodatki miesieczni 525 zł.

2	Różne wydatki osobowe	2.150
3	Podróże służbowe i przesiedlenia	200
5	Pomieszczenia	14.730
6	Wydatki biurowe	820
8	Inne wydatki	48.613

Remuneracja 130 zł. ubezpieczenia 600 zł. ryczałt za ulgi przejazdowe państwa komunikacyjnymi 1.120 zł.

Lokal'wka 85 potrzebowanie dla ogrzewania centralnego 11.680 zł.
Światło 85 Utrzymanie porządku 2.200 zł.

Żywność 240 zł. pensjonistów 120 x 1.11 zł. x 365, tj. 48.253. Koszta lekarstwa i pogrzebowe 120 zł.

Dział:	Rozdz:	§	Wydatki:
9		13	Dom pracy przymusowej
		1	Zmieszanie
		2	Różne wydatki osobowe
		3	Podróże służbowe i prz
		5	Pomieszczenia
		6	Wydatki biurowe
		8	Inne wydatki

W n i o s e k

posłów Lubosa, Juchelka, Pronobisa, Pawlasa, Gwoźdźia, Zuber a
i Sikory.

U z a s a d n i e n i e.

Artykułem drugim ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r./Dz.Ust.Sl.nr.15, poz.60/
przerachowano kary pieniężne, przewidziane w ordynacji ubezpieczeniowej z marek niem.
na złote.

Obrano ten system, iż wyszczególniono poszczególne stawki, przerachować się
mające.

Przy tem przeoczono przerachowanie kar, wyszczególnionych w art. 1a i w art.2
niniejszego projektu, zaś odnośnie do kary, wyszczególnionej pod 1 b/ pomyłono się
o tyle, że zamiast 300 marek napisano 3 000 marek.

Ponieważ bez przerachowania stawek, wyżej wyszczególnionych, ustawa jest niezu-
pełna i w praktyce następuje trudności w stosowaniu, uważała Komisja Socjalna za
konieczne, zaproponować Wysokiemu Sejmowi uchwalenie wyszczególnionych uzupełnień
względnie poprawki.

Wobec powyższego raczy Sejm uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia.....1925 r.

w sprawie dalszych zmian w ordynacji ubezpieczeniowej.

Art.1.

Art. 2 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. w przedmiocie zmian w ordynacji ubezpie-
czeniowej /Dz.Ust.Sl.nr.15,poz.60/ zmienia się, jak następuje:

- a/ Po słowach w par. 19 zmienia się "50 marek" na "62,50 zł." daje się przecinek i
wstawia słowa "300" na "375 zł." a 100 marek na "125 zł."
- b/ Skreśla się słowa, w par.14^a zmienia się 3 000 marek na 3 750 zł., a w ich
miejsce wstawia się słowa w par. 14^a zmienia się 300 marek na "375 zł."

Art. 2.

Kary pieniężne, przewidziane w ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r.,
zmienia się, jak następuje:

- a/ w par. 445 zmienia się "10" na "13 zł."
- b/ w par. 493 zmienia się "300 marek" na "375 zł."
- c/ w par. 889 zmienia się "300 marek" na "375 zł."
- d/ w par. 996 zmienia się "100 marek" na "125 zł."

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

/-/ Juchelek, Zuber, Lubos, Pawlas, Gwoźdź, Sikora,
Pronobis. 2025 r.

PC.

Wniosek nagły

posłów Machoja i tow. w sprawie zachowania się władz policyjnych w Cieszynie, podczas awantur ulicznych w nocy z 7. na 8. listopada 1925 r.

Uzasadnienie:

Dnia 8. listopada br. odbywały się wybory na Śląsku Cieszyńskim do rad gminnych. Władze polityczne przy każdej akcji wyborczej kładły zawsze wielką wagę na utrzymanie spokoju publicznego. Tymczasem w Cieszynie ani władza polityczna, której podlega służba bezpieczeństwa, ani funkcjonariusze policji, nie uczynili nic, aby zapewnić obywatelom bezpieczeństwo osoby na publicznych drogach, czy w domach prywatnych.

W nocy, z dnia 7. na 8. listopada br., napadnięci zostali - przez uzbrojoną w repiery i pałki grupę awanturników w liczbie około 150, pomiędzy którymi znajdowali się słuchacze Wyższej szkoły gospodarstwa wiejskiego, m.i. Boski, urzędnicy pocztowi, m.i. Gębala, funkcjonariusze starostwa, m.i. Kolondra, - bezbronni obywatele Wenglerz Teodor, Mentor Adolf, p. Bregin, p. Drobik i inni, którzy wyszli na miasto w zamiarze rozłupienia odczw wyborczych. Obywateli ci zostali pobici do krwi, a pomimo ogromnej wrzawy nie pokazali się żaden policjant dla obrony napadniętych obywateli. Dalej banda ta w mocno podnieconym stanie oblegała przez całą noc lokal wyborczy P.P.S., w którym znajdowało się 12 obywateli, którym nie pozwolono pójść do domu. W lokalu tym wybito okna, a pomimo, że telefonowano na oddział policyjny, nikt na pomoc nie przyszedł. a funkcjonariusz policji oświadczył, że sam nie może nic zrobić. Oprócz tego wyprawiano awantury przed domem kasy chorych, który oblepieno w sposób niekulturalny afiszami wyborczymi grupy połączonych stronnictw polskich. Nigdzie jednak nie pojawił się stróż bezpieczeństwa, chociaż policja była skoszarowana w lokalach policyjnych.

Podpisani wnoszą, aby p. Wojewoda przeprowadził niezwłocznie śledztwo i winnych zaistnieć pociągnął do surowej odpowiedzialności.

Katowice, dnia 13. listopada 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Machoj,

Biniszkiowicz, Rumpfelt, Borys, Kowoll, Mokry, Wiechuła, Juchalek,

Czajor, Buchwald.

Komisja Siedmiu.

PC.

S p r a w o z d a n i e

z badania śledztwa, prowadzonego przeciwko "urzędnikom z Kongresówki i Małopolski" /sprawa pp. dra Szafrana i dra Drabczyka/.

Na 87. posiedzeniu Sejmu, dnia 30. kwietnia 1924 r., uchwalono następujący wniosek:

"Sejm Śląski wybiera komisję z 5-ciu posłów, która zbada wynik dotychczas przeprowadzonego śledztwa, względnie przeprowadzi dalsze dochodzenia, jeżeli konieczność tego wymagać będzie /wniosek p. Grajka i tow. z dnia 14. kwietnia 1924 r./"

Wskutek zreorganizowania komisji sejmowych /śledczej, kontrolnej itd./, wniosek powyższy został oddany Komisji Siedmiu do załatwienia.

W uzasadnieniu wniosku nie wymieniono po nazwisku żadnego urzędnika. Wnioskodawca mówi jedynie o "urzędnikach, o których prasa pisała", na obradach plenarnych 87-mego posiedzenia dyskusja nie przynosi żadnych nazwisk, a wyłania się kwestja "urzędników z Kongresówki i Małopolski", którzy dopuścili się nadużyć.

Chodzi tu o sprawę

1/ dra Szafrana, b. naczelnika Wydziału Samorządowego, i

2/ dra Drabczyka, urzędnika Rady Wojewódzkiej,

których poseł Biniszkiwicz, na podstawie otrzymanego listu, posadził w przeświadczeniu swem z dnia 13. lutego 1924 r., że

"przy transakcji kupna hotelu Monopol p. radca Szafran i dr Drabczyk odegrali znamienne rolę", że list odda prokuratorji i trzeba zobaczyć, czy dr Szafran jest faktycznie współnikiem banku" /włosko-polski/.

List, który posłowi Biniszkiwiczowi dał powód do zaczepienia pp. Szafrana i Drabczyka, był bez podpisu. P. Biniszkiwicz otrzymał go od p. Wilczorka, urzędnika kancelarji sejmowej z ustną uwagą, że urzędnicy pp. Kozłowski i Bar są w tej sprawie świadkami. Władze wojewódzkie, zarządzając dochodzenia, przesłuchały pp. Kozłowskiego i Bara, a w ich zeznaniach pojawiły się nazwiska innych osób, urzędników i ludzi prywatnych, co pozwoliło na przeprowadzenie obszernego śledztwa.

Z a r z u t y :

Konkretne zarzuty przeciwko pp. Szafranowi i Drabczykowi zawarte są jedynie we wspomnianym liście. Treść jego jest w krótkości następująca:

Anonimowy autor posądza, że dr Szafran, dr Drabczyk, wraz z p. Ślesińskim /dyrektorem banku włosko-polskiego/ pośredniczyli w kupnie - sprzedaży hotelu Monopolu, że dr Szafran występował w roli wicewojewody, dr Drabczyk jako naczelnik Wydziału Przemyślnego, a p. Ślesiński jako członek

Rady Wojewódzkiej. "Sprawa udała się świetnie - mówi list - i panowie ci zagarnęli sprytnie i lekko zapracowany gruby grosz". Poza tem list nazywa p. Slesińskiego złodziejem, że okradł kasę Konsulatu w Wiedniu, że przebywa często w towarzystwie pp. dra Szafrana i dra Drabczyka. Kiedyś p. Szafran w biurze w obecności p. Slesińskiego przeliczał banknoty obcej waluty, że, gdy mu ktoś przeszkodził, starał się ukryć banknoty pod aktami.

Autora listu śledztwo nie zdołało ujawnić. P. Wieczorek pod przysięgą zeznał, że list z oskarżeniem pp. Szafrana i Drabczyka otrzymał od "pewnego" urzędnika wojewódzkiego dla posłów Biniszkiwicz i Grajka, że jednak nazwisko urzędnika nie zna, ale ów urzędnik oświadczył, że Kozłowski i Bar są dobrze poinformowani o sprawie. Tych świadków podał p. Wieczorek p. Biniszkiwiczowi, nadto chciał dalszych świadków dostarczyć p. Biniszkiwiczowi do mieszkania. Tego jednakże nie uczynił. Na tem urywa się dochodzenie, kto był autorem listu.

Treść listu, poszczególne frazesy, ni które szczegóły są prawie identyczne z wynurzeniami dra Bara, sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym, wobec referenta Kozłowskiego.

Urząd Wojewódzki wobec podniesienia poważnych zarzutów przeciwko drowi Szafranowi i drowi Drabczykowi, zarządził śledztwo, które nie wykazało ani śladu winy dra Szafrana i dra Drabczyka. W tokom tego śledztwa ujawniło się, że sędzia Bar jest tym, który głównie rozsiewa nieprawdziwe zarzuty i wieści. Wskazując czci urzędników Szafrana i Drabczyka.

Przebieg śledztwa:

W tem miejscu władze zwróciły śledztwo przeciwko drowi Barowi. i ustaliły co następuje:

Kozłowski, jako świadek przesłuchany pod przysięgą, zeznał: " że w końcu listopada lub z początkiem grudnia 1923, gdy przechodził w towarzystwie Bara koło hotelu Monopol - dr. Bar zauważył: "patrz Pan to filjś Wojewódzka " - / na zażycie Kozłowskiego dlaczego - powiedział dr. Bar, że tam pp. Szafran i Drabczyk i Slesiński przedstawiali się jeden jako wicewojewoda, drugi jako naczelnik Wydziału Prezyjalnego, a trzeci jako członek Rady Wojewódzkiej, że są oni zaangażowani w sprzedaż hotelu Monopol, przyczem dr Bar wyraził się dosłownie: " Przyjechali żydki, widzieli wicewojewodę - to zaraz podpisali". Nadto przy tej okazji Bar zwrócił uwagę Kozłowskiego, że nie można mieć zaufania do takiego naczelnika /dra Szafrana/, który żyje w zażyłych stosunkach i przyjaźni z notorycznym złodziejem /Slesińskim/ przyczem dr Bar opowiadał Kozłowskiemu, że Slesiński wykradł polską kasę konsularną w Wiedniu, że o Slesińskim może udzielić informacji Krupski, dyrektor Banku dla Handlu i Przemysłu i poseł w Wiedniu Laszcki, oraz że p. Wojewoda Schultis, dowiedziawszy się o przeszłości Slesińskiego bezwzględnie go zwolnił z zajmowanego stanowiska w Województwie.

O zaangażowaniu się Szafrana i Drabczyka w transakcji hotelu Monopol urzędnicy Wojewódzcy opowiadali sobie w biurze, poza urzędem i nawet w kawiarni w Poznaniu. Urzędnik Adamczyk dowiedział się o zarzutach przeciw Szafranowi i Drabczykowi bezpośrednio od Bara a opowiadał o tem Kozłowskiemu i Bielikowi w kawiarni w Poznaniu. Alojzy Waloszek i Thigniew Ruczkowski, urzędnicy Wojewódzcy, potwierdzili zeznania Kozłowskiego. Tak samo Bielik potwierdził zeznania Kozłowskiego i Adamczyka.

Dr Bar, przesłuchany, nie posiadał żadnej wiadomości o tem, że Szafran i Drabczyk brali udział w transakcji sprzedaży hotelu Monopol. Natomiast słyszeli jedynie od p. Casparygo, że Szafrana i Drabczyka widział w towarzystwie Słosińskiego i reflektantów na hotel Monopol. Drzwi Barowi nie wiadomo, nie jak sam zeznał -, żeby pp. Szafran i Drabczyk przedstawiali się jako wiceprezesa, względnie naczelnik Wydziału Przyzydalnego, - natomiast słyszał, gdyż ogólnie mówiono, że w Monopolu zbiera się rodzaj filji Województwa i ogólnie nazywano towarzystwo, złożone z pp. Szafrana, Drabczyka i Słosińskiego "monopolistami" a to wskutek częstego afiszowania się tych panów z p. Słosińskim.

Bar zaprzeczył, jakoby rozśiewał wieści uwłaczające cześć urzędników Szafrana i Drabczyka, przy rozmowie z Kozłowskim był obecny p. Grandowski. Bar w rozmowach z urzędnikami podniósł rzekomo jedynie nietakt tych urzędników, którzy przedstawiali w towarzystwie p. Słosińskiego, który cieszy się złą opinią jak znany "gosszefciarz". Listu, który dał p. Biniszkiwiczowi, powód do podniesienia sprawy w Sejmie, jak Bar zeznał, nie pisał.

P. Caspary zeznał pod przysięgą, że widział pp. Szafrana i Drabczyka w restauracji w towarzystwie p. Słosińskiego, oraz, że p. Słosińskiego innego dnia widział w towarzystwie reflektantów na hotel Monopol /z Włochów/.

Świadkowie pp. Anders, dr Gunia, Grandowski i Skala nie przyczynili się do wyjaśnienia sprawy. W rozmowach Bara z tymi świadkami podnoszono niewłaściwość przyjaźni pp. Szafrana i Drabczyka z p. Słosińskim, którego, jak Bar podkreślał, wypędzono z Województwa. Grandowski dodał, iż powiedział Barowi, że pewnego razu zastał drzwi do biura p. Szafrana zamknięte, że mogły być także zatrzaśnięte, że przypuszczał, iż p. Szafran zamknął drzwi, by mieć spokój przed interesantami.

O fakcie, że p. Szafran siedział poza zamkniętymi drzwiami, znawca Bar prowadził rozmowy z różnymi urzędnikami /dr Gunia, Kozłowski/, że przyjaźń Szafrana ze Słosińskim sięga tak daleko, iż w godzinach urzędowych konferują przy zamkniętych drzwiach.

Dr Szafran zeznaje, że był świadkiem /sekundantem/ razem z p. Drabczykiem p. Słosińskiemu w sprawie honorowej przeciwko Barowi. W tym czasie miał wręczyć p. Grajek p. Wojewodzie doniesienie /widocznie list analogiczny, jaki otrzymał od p. Wiochorka poseł Biniszkiwicz/. Treść doniesienia dotyczyła zarzutu pośredniczenia w sprzedaży Monopolu, oraz, że zarobiono z tego powodu dolary przebieżać w biurze. Szafran zaprzecza, jakoby pośredniczył w sprzedaży Monopolu a dolary kupił od p. Słosińskiego celom zabezpieczenia sobie funduszu na uzupełnienie umiarkowania. Do p. Szafrana - zeznaje Szafran - zjawił się po incydencie w Sejmie jego referent p. Kozłowski, który przyznał się p. Szafrancowi, że Bara wie o tych zarzutach, że nadto Bar radził mu, by o tych zarzutach doniósł Gen. Komisarzowi Hintzemu, który dobrze żyje z p. Wojewodą, w tym celu, by Hintz poinformował Wojewodę.

Dr Drabczyk, przesłuchany odpiciera zarzuty i wyraża podejrzenie, że pochodzi od p. Bara.

P. Z. Słosiński zeznaje pod przysięgą, że już we Wiedniu udzielał Barowi zasiłków pieniężnych, zapłacił mu nawet bilet kolejowy do Katowic, gdy jechał na posadę. W Katowicach, powołując się na długoletnią przyjaźń, Bar żądał od Słosińskiego, by mu pozwolił zarobić w transakcji hotelu Monopol. Gdy Słosiński mówił mu takiego zarobku, Bar zaczął intrygę przeciwko Słosińskiemu i jego znajomym.

Marszałek Sejmu, p. Wolny, jako notariusz spisywał kontrakt sprzedaży - kupna hotelu Monopol i zeznaje, że uważa za wykluczone, by urzędnicy Województwa dra Szafran i dr Drabczyk mieli brać udział w tej transakcji, lub mieli otrzymać jakieś korzyści materialne za rzekome pośredniczenie w tej sprawie.

Prócz zeznań cytowanych świadków zeznawało jeszcze więcej osób, których wywody jednakże już więcej sprawy nie wyjaśniają. Nadto w aktach śledczych znajdują się listy zawierające charakterystykę dra Bara i p. Ślesieńskiego.

Wynik śledztwa:

Po zbadaniu materiału, zawartego w zeznaniach, protokółach i listach i aktach śledztwa /akta nie są paginowane/ wynika:

- 1/ że zarzuty i wieści uwłaczające czci pp. dra Szafrana i dra Drabczyka są zupełnie bezpodstawne,
- 2/ że jedynie dr Barowi zależało na zniesławieniu urzędników dra Szafrana i dra Drabczyka.

Wszyscy świadkowie zeznali, że zarzuty słyszeli bądź wprost od dra Bara, bądź też drogą pośrednią. Nawet ci świadkowie przesłuchani, którzy z Bara o zarzutach przeciwko pp. Szafranowi i Drabczykowi nie rozmawiali, a słyszeli o nich od osób trzecich, n.p. od Kozłowskiego, zeznali, że Kozłowski podawał Bara jako źródło tych oszczerczych wieści. Dr Bar oburzał się wobec wszystkich i wobec każdego z osobna, że nie uchodzi, by urzędnicy wojewódzcy przedstawiali w zażyłej przyjaźni z p. Ślesieńskim. Bar zwrócił się do Kozłowskiego z frazesami, wskazując na hotel Monopol: "to filja Województwa", "Szafran, Drabczyk i Ślesieński to napolisiści" a w swem zeznaniu oświadczył, że tak się "mówiło ogólnie". Ten "tak mówię ogólnie" pokrył najwidoczniej sam siebie, bo nie przytoczył nikogo, od kogo by to był zaskyszał. Niechęć, czy nienawiść Bara do pp. Szafrana i Drabczyka tłumaczy się tem, że Szafran i Drabczyk byli świadkami w sprawie honorowej Ślesieńskiego przeciwko Barowi, i jako świadkowie znaleźli się w sytuacji, iż musieli w tej sprawie honorowej spisać protokół jednostronny na niekorzyść Bara. Stąd płynęło jeszcze większe podniecenie Bara tak przeciwko świadkom Szafranowi i Drabczykowi, jak przeciwko Ślesieńskiemu.

Jak wynika z zeznań zaprzysiężonych świadków, zarzuty przeciwko drowi Szafranowi i drowi Drabczykowi skonstruował p. Bar, mianowicie:

- a/ że jeden z nich przedstawił się jako wicewojewoda, drugi jako naczelnik Wydziału Prezydjalnego,
- b/ że są zaangażowani w sprawie hotelu Monopol wspólnie ze Ślesieńskim, który już wówczas nie był urzędnikiem,
- c/ że nie można ufać drowi Szafranowi jako naczelnikowi Wydziału, bo żyje w zażyłych stosunkach i zażyłej przyjaźni z notorycznym złodziejem Ślesieńskim, który wykradł kasę konsularną w Wiedniu.

Uczynił to niewątpliwie dlatego, że obaj stanęli jako świadkowie zastępcy Ślesieńskiego przeciwko niemu.

Jak dalej wynika z aktów, Bar szczególnie prześladował p. Ślesieńskiego. Ich stosunki nie nas nie obchodzi. Wszakże ze względu na identyczność treści listu, który dał powód posłowi Biniszkiewiczowi do poruszenia sprawy z trybuny sejmowej, a treścią rozpraw Bara, prowadzonych z różnymi osobami, o stosunku tym trzeba coś powiedzieć. Do kogo tylko Bar zwracał się w sprawach Szafrana, Drabczyka i Ślesieńskiego, wskazywał na dyrektora banku dla handlu i przemysłu p. Krupskiego, jako

tego, który najlepiej poinformuje o działalności Ślesińskiego na terenie wiejskim, jak kradk itp. Zachęcał do zwracania się o te informacje do Krupskiego i podawał zarazem jego numer telefonu. Cóż numer telefonu Krupskiego jest podany również w liście, jaki Wiochersok wręczył posłowi Biniszkiwiczowi.

To podawanie numeru telefonu przez Bara na wszystkie strony, oraz podanie tegoż numeru telefonu w liście, pozwala przypuszczać, że Bar jest autorem albo współautorem tego listu. Barowi zresztą zależało, by wszystkie te wieści dostały się do wiadomości władz wyższych, gdyż Kozłowskiemu zależało, by drogą przez Komisarza Zdawczego Hintzego mógł się o tem dowiedzieć Wojewoda. Najprawdopodobniej zależało mu i na tem, by o zarzutach dowiedziały się Sejm Śląski.

Krupski, na którego Bar się ciągle powoływał, nie zoznał nic istotnego przeciwko Ślesińskiemu. Krupski i Ślesiński mieli między sobą w Wiedniu parawan-ki na tło handlowe. Podobno kiedyś do Rządu w Warszawie z Wiednia wysłano list przeciwko Krupskiemu. Miał być podpisany przez Ślesińskiego. Tymczasem Ślesiński dał Krupskiemu notarialnie potwierdzone oświadczenia, że list zredagowali dr Kłosewski i dr Bar Lucjan i nazwiskiem Ślesińskiego podpisali. Krupski dziwił się, co mogło Bara spowodować do zrobienia przeciwko niemu tego rodzaju doniesienia. I ten szczegół, jeśli jest prawdziwy, charakteryzuje Bara, że lubi denuncjować, nawet nie pod swajem nazwiskiem.

Sledztwo kończy się oskarżeniem dra Bara.

Sledztwo urzędowe skierowało też sprawę na właściwą drogę. Wytoczono drwi Bartwi postępowanie dyscyplinarne o rozsiewaniu fałszywych, czci uwłaczających wieści przeciwko urzędnikom wojewódzkim.

Izba dyscyplinarna na wniosek rzecznika sądu dyscyplinarnego wydała wyrok uwalniający /!/ na podstawie, że świadek Kozłowski nie zasługuje na zaufanie. Wyrok uwalniający Bara utrudnił rehabilitację Szafrana i Drabezyka.

Dlaczego rzecznik dyscyplinarny - mimo tak zadziwiającego wyroku - aktów zaprzysiężonych świadków /ludzi z akademickim wykształceniem/, chociażby tylko z względów formalnych nie podał do sądu zwykłego, trudno odgadnąć.

Zarzuty przeciwko pp. Szafranowi i Drabezykowi są zwykłą plotką, pułapką w świat i do Sejmu z pobudek zenvsty. Trudno przypuścić, aby wysoki urzędnik, chociażby się chciał przechwalać, przedstawiał się jako śląski wiochersok w Katowicach, gdzie nieprawdziwość takiego twierdzenia łatwo sprawdzić.

Transakcja sprzedaży - kupna hotelu Monopol odbywała się między prywatnymi osobami. Kontrakt transakcji spisał notariusz p. Wolny. Ani sprzedającym ani kupującym nie był Rząd ani żadna instytucja publiczna. ~~Wszystko odbyło się w zwykły sposób.~~ Wszystkie dochodzenia, skrupulatnie prowadzone, nie zdołały stwierdzić, by dr Szafran i dr Drabezyk, czy to wprost, czy pośrednio w jakiejkolwiek formie byli zaangażowani w transakcji sprzedaży - kupna hotelu Monopol.

Komisja Siedmiu wnosi:

aby Sejm zechciał do wiadomości przyjąć powyższe sprawozdanie, wykazujące bezpodstawność zarzutów przeciwko drwi Szafranowi i drwi Drabezykowi, oraz o przesłanie tegoż sprawozdania Panu Wojewodzie i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Katowice, dnia 14. listopada 1925 r.

Sprawozdawca Komisji Siedmiu:

/-/ Edward Rybarz.

Komisja Regulaminowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej z posiedzenia z dnia 17. listopada 1925 r.. dot.
żądania Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie:

- 1/ wydania posła W i e c h u ł y sądowi w Katowicach.
- 2/ wydania posła B i n i s z k i e w i c z a sądowi w Katowicach.

Ad 1: Ministerstwo Sprawiedliwości żąda wydania posła Wiechuły, ponieważ
tenże w liście, wystosowanym do członków "Wspólnoty Pracy", posądza
posła Biniszkiwicza o przyswajanie sobie materjałów w "Przeglądzie"
przywłaszczenie sobie 600.000 mkw., przeznaczone dla C.Z.Z.P.,
oraz inne sprawy. przez co poseł Biniszkiwicz, czując się dotknię-
ty, zaskarżył posła Wiechułę, żądając ukarania go za występki
z par. 185, 186 i 187 u.k.

Komisja Regulaminowa, po zaznajomieniu się z materjałem, wypowiedzia-
ła się jednakowoż przeciwko wydaniu posła Wiechuły z wyjątkiem człon-
ka komisji P.P.S., który wstrzymał się od głosowania.

Ad 2: Odnosnie do wydania sądowi w Katowicach posła Biniszkiwicza, ko-
misja również zajęła stanowisko odmowne i to jednogłośnie. Po-
żądania Min. Sprawiedl. są następujące:

Oskarżony przez posła Biniszkiwicza Jan K u s t o s
wniósł przy rozprawie sądowej skargę wzajemną przeciw posłowi
Biniszkiwiczowi, w której go obwinia o występki z par. 223, 225
u.k. /ciężki uraz cielesny/, par. 185, 186, 187 u.k. i par. 17
ustawy prawnej /obełga/.

U z a s a d n i e n i e :

W obydwóch wypadkach komisja niebrakła przekonania, że powody,
skłaniające Ministerstwo Sprawiedliwości do żądania wydania posłów
Biniszkiwicza i Wiechuły, nie są tego rodzaju, ażeby dochodzenia sądowe
nie ścierpiałły zwłoki, czem się tłumaczy odmowne stanowisko komisji.

Katowice, dnia 17. listopada 1925 r.

Referent:

/-/ Palarezyk.

Komisja Prawnicza.

dot. druku 666.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego do projektu ustawy Rady Wojewódzkiej w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 17.czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /druk 666/.

Na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 13.listopada 1925 r. uchwalono po dłuższej dyskusji zaproponować Sejmowi przyjęcie projektu ustawy, załączanego do wniosku Rady Wojewódzkiej /druk 666/ w brzmieniu następującem:

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 17.czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.Nr. 1, poz. 4/.

Art. 1.

Art. 2. rozporządzenia z dnia 17.czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.Nr. 1, poz. 4/, zatwierdzonego ustawą z dnia 2.marca 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 13, poz. 87/, otrzymuje brzmienie następujące:

Koszty utrzymania Policji Wojewódzkiej ponosi Skarb Śląski.

Gminy obowiązane są dostarczyć na żądanie Wojewody lokali potrzebnych na urządzenie posterunków policji za opłatą.

Wysokość opłat ustala rozporządzenie wykonawcze, wydane przez Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1. stycznia 1925 r.

Uzasadnienie:

W dyskusji wszyscy mówcy wypowiedzieli się przeciw brzmieniu ustęp. 2. art. 1. projektu Rady Wojewódzkiej, według którego gminy byłyby zmuszone do oddania wszystkich lokali bezpłatnie, o ile są własnością gmin, a używane były już przez policję przed dniem 17. czerwca 1922 r.

W uzasadnieniu wskazywano w pierwszym rzędzie na ustawę państwową z dnia 22. lipca 1925 r. /Dz.U.R.P.Nr. 83, poz. 565/, która podobnych ciężarów na gminy nie nakłada. Nakładanie osobnych ciężarów na gminy w Województwie Śląskiem nie jest więc niczem uzasadnione.

Pozatem niektóre gminy pobudowały poważno gmachy w celu skoncentrowania policji dla wygody mieszkańców, łożąc na to poważne sumy i liczyły na amortyzację przez opłaty czynszu, któreby według projektu zostały pobrane.

Posel Machoj, wykazując na różnych przykładach niemożliwość ponoszenia części kosztów utrzymania policji przez gminy, stawiał poprawkę do projektu jako art. 3. w sprawie skrócenia pretensji Województwa do gmin z tytułu art. 2. rozporządzenia z dnia 17. czerwca 1922 r. /Dr.U.Śl.Nr. 1, poz. 4/.

Wszyscy członkowie komisji podzielali zdanie p. Machoja, że gminy nie są w stanie uiścić się z pretensji Województwa z tytułu udziału w kosztach utrzymania policji, oświadczyli się jednakże większością głosów przeciw umieszczeniu tej poprawki w projekcie ustawy.

Komisja uchwaliła większością głosów zaproponować Sejmowi odesłanie wniosku posła Machoja Komisji Budżetowej do uwzględnienia przy rozpatrywaniu preliminarza budżetowego na rok 1926.

Katowice, dnia 21. listopada 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Sikora.

Komisja Socjalna

Sprawozdanie Komisji Socjalnej

dotyczące ustawy w sprawie dalszych zmian w ordynacji ubezpieczeniowej/druk673/.

Komisja Socjalna rozpatrywała w dniu 27 listopada 1925 r. wnioski posłów: Lubosa, Juchelka, Pronobisa, Pawłasa, Gwoździa, Zubera, Sikory i jednogłośnie przychyliła się do tegoż wniosku.

Wobec powyższego raczy Sejm uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia..... 1925 r.

w sprawie dalszych zmian w ordynacji ubezpieczeniowej.

Art. 1.

Art. 2 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. w przedmiocie zmian w ordynacji ubezpieczeniowej /Dz.U.Sl.nr.15, poz.60/ zmienia się, jak następuje:

- a/ Po słowach: " w par.19 zmienia się " 50 marek" na "62,50 zł." " daje się przecinek i wstawia się słowa: " 300 marek" na "375 zł." a "100 marek " na "125 zł." "
- b/ Skreśla się słowa: " w par. 147 zmienia się "3 000 marek" na "3 750 zł.", " a w ich miejsce wstawia się słowa: " w par. 147 zmienia się "300 marek" na "375 zł.", ".

Art. 2.

Kary pieniężne, przewidziane w ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. zmienia się, jak następuje:

- a/ w par. 445 zmienia się "10 marek" na "13 zł."
- b/ w par. 493 zmienia się "300 marek" na "375 zł.,"
- c/ w par. 869 zmienia się "300 marek" na "375 zł."
- d/ w par. 996 zmienia się "100 marek" na "125 zł."

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e :

Artykułem drugim ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. /Dz.U.Sl.nr.15, poz.60/ przerechowano kary pieniężne przewidziane w ordynacji ubezpieczeniowej z marek niemieckich na złote.

Obrano ten system, iż wyszczególniono poszczególne stawki, przerechować się mające.

Przy tem przeoczono przerechowanie kar, wyszczególnionych w art. 1 a i w art. 2 niniejszego projektu, zaś odnośnie do kary, wyszczególnionej pod 1 b/ pomyłono się o tyle, że zamiast 300 marek napisano 3 000 marek.

Ponieważ bez przerechowania stawek, wyżej wyszczególnionych, ustawa jest niezupełna i w praktyce następuje trudności w stosowaniu, uważała Komisja Socjalna za konieczne, zaproponować Wysokiemu Sejmowi uchwalenie wyszczególnionych uzupełnień względnie poprawki.

/-/ Ref. J u c h e l k a.

S E J M Ś L A S K I .

L.dz.647/25.

Druk 679.

Śląska Rada Wojewódzka

L.dz. RW - 694.

Katowice, dnia 28. listopada 1925 r.,

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o prowizorjum budżetowem Województwa Śląskiego za czas od 1.I. do 31.III. 1926 r., uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 24.listopada 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego joj art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ B i l s k i .

U s t a w a

z dnia 192 r.

o prowizorjum budżetowem Województwa Śląskiego za czas od 1. stycznia do 31. marca 1926 r.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do otwierania kredytów na wydatki Województwa Śląskiego w czasie od 1. stycznia do 31. marca 1926 r. do wysokości 1/4 kwot ustalonych w częściach, działach, rozdziałach i paragrafach budżetu Województwa Śląskiego na rok 1925, stanowiącego załącznik ustawy skarbowej z dnia 7. kwietnia 1925 r. /Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 17/.

Wyjątek stanowią kredyty na wydatki osobowe, które otwierano być muszą do wysokości niezbędnej dla wykonania uprawnień Wojewody, przewidzianych w art. 3. ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 12/.

Art. 2.

Otwieranie kredytów, nieobjętych budżetem na rok 1925, może nastąpić tylko na wniosek Rady Wojewódzkiej, zatwierdzony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że równocześnie zostaną otwarte nowe wystarczające źródła pokrycia.

Art. 3.

Wymienione w art. 1. wydatki mają być dokonane na poczet ustawowo zatwierdzić się mającego budżetu na rok 1926.

Art. 4.

Upoważnia się Wojewodę do pokrycia wydatków w okresie od 1. stycznia do 31. marca 1926 r. dochodami, pobranymi ze Śląska, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1926 r.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i o :

Projekt ustawy o prowizorjum budżetowym ma na celu stworzenie prawnej podstawy dla gospodarki w Województwie Śląskiem na czas do uchwalenia budżetu na rok 1926 w przypuszczeniu, że budżet powyższy uchwalony będzie w ciągu okresu, na który opiekuje prowizorjum budżetowe.

Konstrukcja proponowanego w tym celu prowizorjum budżetowego na czas od 1. stycznia do 31. marca 1926 r. zakreśla z jednej strony jak najciśniej granice w zakresie dokonywania wydatków Województwa Śląskiego, a z drugiej strony, opierając się na uchwalonym przez Sejm budżecie na rok 1925, zapewnia zaspokojenie wydatków osobowych i najkonieczniejszych wydatków roczowo - administracyjnych, związanych z normalnym tokiem urzędowania i nie przesądza w niczem wyników akcji oszczędnościowej i ewentualnego zmniejszenia przez Sejm kwot preliminowanych na rok 1926.

W uwzględnieniu tych momentów nie będą otwierane w okresie prowizorjum budżetowego kredyty jednorazowe, względnie inwestycyjne z wyjątkiem kredytów na budowę gmachu Sejmu i Urzędu Wojewódzkiego.

Śląska Rada Wojewódzka

L.dz. RW -616/13.

Dot: Projekt ustawy, wprowadzającej niektóre zmiany do ustawy z 14. IV. 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komun. w Wojew. Śl.

Katowice, dnia 1. grudnia 1925 r.

Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy, wprowadzającej niektóre zmiany do ustawy z 14. IV. 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 27. listopada 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ B i l s k i :

U s t a w a

z dnia 192 r.

wprowadzająca niektóre zmiany do ustawy z dnia 14. kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem /Dz.Ust. Śl. Nr. 10, poz. 47/.

Ustawa z dnia 14. kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem /Dz.U.Śl. Nr. 10, poz. 47/ ulega uzupełnieniom i zmianom według postanowień następujących:

Art. 1.

Do art. 2. ustawy dodaje się ustęp 4. w brzmieniu następującem:

"4. Do czasu wprowadzenia na obszar Województwa Śląskiego państwowego podatku od nieruchomości gminy wiejskie mogą pobierać samoistny podatek od budynków. Do wymiaru i poboru tego podatku stosują się przepisy podane w ustępach 2 i 4 art. 4. niniejszej ustawy. Rozdział wpływów z tego podatku między gminy wiejskie a powiatowe związki komunalne następuje według przepisu ustępu 2 niniejszego artykułu".

Art. 2.

Ustęp 4 art. 3. ustawy otrzymuje następujące brzmienie:

"Plac budowlany oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych wskutek pociągnięcia linii regulacyjnych ulic i placów miejskich mogą być opodatkowane na rzecz gmin miejskich samodzielnym podatkiem w silniejszym stopniu także poza granicę, określoną w art. 14 ustawy z dnia 15.VI. 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 65, poz. 505/.

Z opodatkowania wyżej określonych gruntów mogą korzystać także gminy wiejskie, posiadające charakter uzdrowisk".

Art. 3.

Art. 6. ustawy skróciła się, w jego miejsce wstępują następujące artykuły:

"Art. 6. Gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać samodzielny podatek od lokali.

Podatkowi od lokali podlegają z wyjątkami, wskazanymi w art. 6. niniejszej ustawy, mieszkania, zakłady przemysłowe, handlowe i inne ubikacje bez względu na to, czy mieszkania lub ubikacje te są wynajęte, oddane do użytku bezpłatnie, lub też czy służą do użytku samego właścicielowi bezpośrednio.

Art. 6-a. Podatkowi od lokali nie podlegają:

- a/ lokale mieszkalne jednopokojowe, zaś dwupokojowe o tyle, o ile lokator nie opłaca państwowego podatku dochodowego;
- b/ pomieszczenia świątyni otwartych dla ogółu poszczególnych wyznań;
- c/ własne lub wynajęte lokale, zajmowane przez urzędy i instytucje państwowe oraz samorządu wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, instytucje naukowe, oświatowe i dobroczynne na cele, wchodzące w zakres ich działania;
- d/ lokale w domach nowo wybudowanych, odbudowanych i w częściach domów nadbudowanych po dniu 1. stycznia 1919 r. przez lat 10, licząc od dnia zajęcia lokalu;
- e/ lokale zajęte przez cudzoziemskich przedstawicieli dyplomatycznych, uwierzytelnionych przy Rządzie Polskim i inne osoby, należące do składu poselstw i misji, przez konsulów generalnych, konsulów, wicekonsulów i agentów konsularnych, będących obywatelami tego państwa, które ich mianowało, jeżeli z państwem tem Rzeczpospolita Polska zawarła konwencję konsularną albo jeżeli przedstawiciele polscy w tych państwach korzystają z podobnych ulg, oraz lokale, służące potrzebom tych poselstw misji lub konsulatów;
- f/ lokale do trzech pokoi włącznie zamieszkałe przez invalidów wojennych i powstańczych, oraz wdowy i sieroty po nich, przez

osoby pobierające wsparcie z powodu starości i niemocy, przez emerytów oraz wdowy i sieroty po nich, o ile wszystkie te osoby nie opłacają państwowego podatku dochodowego;

g/ lokale zamieszkałe przez bezrobotnych na czas ich bezrobocia;

h/ lokale, podlegające szczególnym przepisom art. 6-d niniejszej ustawy.

Do lokali niepodlegających podatkowi zalicza się pomieszczenia poboczne jak: przedpokoje, korytarze, werandy, łazienki, kuchnie, spiżarnie, alkowy i pokoje dla służby.

Art. 6-b. Za podstawę wymiaru podatku od lokali przyjmuje się:

a/ przy lokalach wymienionych w art. 2. ustawy z dnia 18. grudnia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 28, poz. 107/ faktyczny czynsz najmu w roku poprzedzającym rok podatkowy;

b/ przy innych lokalach roczny czynsz najmu, obliczony według czynszu płaconego w dniu 1. lipca 1914 r. przeliczony na złote według relacji zawartej w ustępie 3 art. 6. ustawy z dnia 18. grudnia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 28, poz. 107/.

Podstawę wymiaru tego podatku od lokali, nie oddanych w najem lub odstąpionych do bezpłatnego użytku a wymienionych w art. 2. ustawy z 18. grudnia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 28, poz. 107/ określa się według przeciętnych cen najmu podobnych lokali w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Podstawę dla wymiaru podatku od lokali nie oddanych w najem lub odstąpionych do bezpłatnego użytku, lub też od lokali nie istniejących w dniu 1. lipca 1914 r., a podlegających przepisom ustawy śląskiej o ochronie lokatorów określa się według przeciętnych cen najmu podobnych lokali w dniu 1. lipca 1914 r.

Art. 6-c. Podatek opłacają osoby fizyczne lub prawne zajmujące lokal, podlegające podatkowi.

Podatek od lokali winni ściągnąć właściciele domu kwartalnie z góry. Za pobór tego podatku otrzymują właściciele domu 5 % od kwoty wpłaconej do kasy gminnej.

W razie nieuiszczenia podatku najdalej w miesiąc po terminie płatności, winien właściciel lub jego zastępca prawny donieść o tem za - rządowi gminy, poczem zarząd gminy wszczynają egzekucję. O ile właściciel lub jego zastępca prawny obowiązku tego w terminie nie dotrzyma, obowiązek uiszczenia podatku przechodzi na właściciela z prawem regresu do lokatora.

Stopy podatku od lokali nie może przekraczać 5 % podstawy wy - miaru podatku i podlega corocznie zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Art. 6-d. Gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać za zajmowanie lokali lub ich części w hotelach, pensjonatach, pokojach unoblowanych, gospodach, zajazdach lub domach noclegowych, utrzymywanych w celach zarobkowych /podatek hotelowy/.

Podatek hotelowy obciąża osoby korzystające z lokali lub ich części. Do ściągania tego podatku jest obowiązany właściciel przedsiębiorstwa hotelowego, który odpowiada za wpływ podatku".

Art. 4.

Art. 7. ustawy otrzymuje następujące brzmienie:

"Na rzecz związków komunalnych Województwa Śląskiego pobierany będzie dodatek do państwowego podatku przemysłowego, określony w art. 119 ustawy z 15. lipca 1925 r. /Dz.U.R.P.Nr. 79, poz. 550/.

Dodatek komunalny do państwowego podatku przemysłowego, który opłacają od obrotu przedsiębiorstwa i zajęcia, wymienione w art. 1. ustawy z 15. lipca 1925 r. /Dz.U.R.P.Nr. 79, poz. 550/ przypada:

- 1/ miastem od przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych na ich obszarze; miasto niewdzielné obowiązane są przekazywać powiatowym związkom komunalnym 25 % wpływów z tego podatku w ciągu dni 7 od ich otrzymania;
- 2/ powiatowym związkom komunalnym od przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych na obszarze gmin wiejskich o charakterze miejskim oraz gmin wiejskich; powiatowe związki komunalne są obowiązane przekazywać tym gminom 50 % wpływów z tego podatku, pobranych na obszarze tychże gmin, a to w ciągu dni 7-miu od otrzymania wpływów.

Dodatek komunalny do cen świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych przypada gminom miejskim i wiejskim od zajęć przemysłowych i przedsiębiorstw, wykonywanych na obszarze tych gmin i to gminom wiejskim o charakterze miejskim i gminom wiejskim przez powiatowe kasy komunalne w ciągu dni 7-miu od dnia otrzymania wpływów".

Art. 5.

Do art. 9. ustawy dodaje się na końcu słowa: "z uwzględnieniem postanowień poniższych art. 9 a do 9 c".

"Art. 9-a. Udział w państwowym podatku dochodowym, obliczonym od dochodu do 24.000 zł. rocznie według skali art. 23 tejże ustawy, oraz dodatek do tego podatku określony w ust. 2. lit. A art. 24. tejże ustawy, od dochodu do 24.000 zł. rocznie przypada gminie przypisu podatku.

Art. 9-b. Udział w państwowym podatku dochodowym, obliczonym według skali art. 23. ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z 30. kwietnia 1925 r. /Dz.U.R.P.Nr. 58, poz. 411/ od dochodu ponad 24.000 zł. rocznie oraz dodatek do tego podatku, określony w ust. 2. lit. A art. 24. wymienionej ustawy od dochodu ponad 24.000 zł. rocznie według podanej skali, rozdziela się na gminy i powiatowe związki komunalne według następujących zasad:

- 1" Jeżeli miejsce wykonywania przedsiębiorstwa zbiega się z siedzibą przedsiębiorstwa w jednej gminie, wtedy gmina ta z udziału, a na górnośląskiej części Województwa także z dodatku, przypadającego z tego przedsiębiorstwa

trzymuje z góry 40 %, pozostałe 60 % dzieli się na gminy zamieszkania pracowników umysłowych i fizycznych danego przedsiębiorstwa w stosunku do ilości pracowników, przy czym ilość niżej 20 nie będzie uwzględniona;

- 2/ jeżeli siedziba przedsiębiorstwa i miejsce wykonywania przedsiębiorstwa znajduje się na obszarze dwóch różnych gmin, wtedy gmina siedziby przedsiębiorstwa trzymuje z góry 15 %, gmina wykonywania przedsiębiorstwa z góry 25 %, pozostałe zaś 60 % dzieli się na gminy zamieszkania pracowników umysłowych i fizycznych według zasad podanych pod 1/;
- 3/ jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi dwa lub więcej zakładów na obszarze dwu lub więcej gmin, wtedy gmina siedziby przedsiębiorstwa trzymuje z góry 15 %, gminy wykonywania przedsiębiorstwa z góry 25 %, które rozdziela się na owe gminy w stosunku do ilości pracowników, zatrudnionych w zakładach, położonych na ich obszarze, pozostałe 60 % dzieli się na gminy zamieszkania według zasad podanych pod 1/;
- 4/ jeżeli jeden zakład rozciąga się na powierzchni lub pod powierzchnią dwu lub więcej gmin, wtedy kwoty, przypadające z tego zakładu na gminy wykonywania przedsiębiorstwa, dzieli się według wielkości zabudowanego na powierzchni terenu zakładowo z wyłączeniem terenów zajętych pod domy mieszkalne i dojazdowych torów przemysłowych;
- 5/ za gminę wykonywania przedsiębiorstwa uważać należy przy stosowaniu przepisów tego artykułu, gminę, na której obszarze znajdują się zakłady samistne, pomocnicze lub filje danego przedsiębiorstwa.

Za gminę siedziby przedsiębiorstwa uważa się gminę, na której obszarze znajduje się siedziba zarządu przedsiębiorstwa.

Art. 9-c. Postanowienia art. 9-b. niniejszej ustawy stosują się jedynie do udziału w państwowym podatku dochodowym oraz na górnośląskiej części Województwa do dodatku do tego podatku, przypadającego na dochody z przedsiębiorstw górniczych, przemysłowych i handlowych.

Udział i dodatek, przypadający na dochody z rolnictwa, leśnictwa i rybactwa, tudzież przedsiębiorstw pobocznych, dzieli się w ten sposób, iż gmina przypisu podatku trzymuje z góry 10 %, zaś resztą dzieli się na gminy położenia źródeł dochodowych w stosunku do wielkości obszaru, leżącego w poszczególnych gminach. Udział i dodatek, przypadający od dochodu z innych źródeł, trzymuje gmina przypisu podatku.

Art. 9-d. Z kwot, przypadających na gminy w myśl postanowień art. 9-a i 9-c. niniejszej ustawy, oddaje Powiatowy Związek Komunalny gminy wiejskie 30 %, gminy wiejskie o charakterze miejskim 25 %, a miasta nie wydzielone 20 %.

Art. 9-e. Rozdziału, według przepisów art. 9-a do 9-d. dokonuje gmina przypisu podatku za wynagrodzeniem 2 % od kwot wypłacanych poszczególnym związkom komunalnym. Szczegółowe przepisy co do postępowania określi rozporządzenie wykonawcze."

Art. 6.

W art. 15. ustęp 3 ustawy dodaje się następujące zdanie:

"Również podatkowi temu nie podlegają napisy, znaki i godła, których umieszczenie na widoku publicznym w każdym poszczególnym wypadku nastąpiło wskutek nakazu przepisów prawnych lub postanowień władzy /np. prze-

pisane zewnętrzne oznaczenia zakładów i przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, lekarzy, adwokatów itp./

Art. 7.

W ustępie 1. art. 26. ustawy skróśla się słowa: "z wyjątkiem dróg i szos".

Art. 8.

Art. 29. lit. a. ustawy otrzymuje następujące brzmienie:

"a/ w stosunku do gmin wiejskich bez względu na charakter tych-
żo gmin, wydziały powiatowe, a w cieszyńskiej części Województwa aż do wpro-
wadzenia samorządu powiatowego Rada Wojewódzka".

Art. 9.

Po ostatnim zdaniu art. 62 ustawy dodaje się następujący
nowy ustęp:

"Przepisy tego artykułu nie odnoszą się do postanowień art. 29. ni-
niejszej ustawy".

Art. 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą
obowiązującą od 1. stycznia 1926 r.

Art. 11.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e :

Niniejszy projekt nie ma na celu usunięcia prowizorycznego
charakteru stanu prawnego w zakresie finansów komunalnych, wytworzonego usta-
wą z dnia 14. kwietnia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 10, poz. 47/ o tymczasem ure-
gulowaniu finansów komunalnych. Opracowanie trwałej ustawy o finansach komu-
nalnych nie jest na razie możliwe a to z uwagi na następujące okoliczności:

- 1/ brak jednolitych samorządowych ustaw organizacyjnych, któreby ściśle
określały zakres działania poszczególnych związków komunalnych /por. samo-
rząd powiatowy oraz ordynacje gminne na górnośląskiej i cieszyńskiej
części Województwa/;
- 2/ system podatków państwowych, który ma decydujące znaczenie dla organizacji
finansów komunalnych, nie jest jeszcze definitywnie ustalony;

- 3/ obecny kryzys, jaki przeżywa gospodarstwo publiczne i prywatne, nie sprzyja ostatecznemu uregulowaniu tak skarbowości państwowej jak i komunalnej.

Powyższe mając na względzie, stwierdzić należy, że obecnie nie nastały jeszcze warunki dla opracowania trwałej ustawy o finansach komunalnych. Niniejszy projekt wprowadza przeto tylko niecierpiące zwłoki zmiany w dotychczasowym stanie, które to zmiany dążą:

- a/ do usunięcia braków ustawy, wykazanych jej dotychczasowym stanowaniem;
- b/ do wzmożenia źródeł dochodowych dla gmin miejskich, które obecnie mimo zyskania wszelkich źródeł, dopuszczalnych ustawą z 14. kwietnia 1924 r. nie mogą pokryć wydatków;
- c/ do pociągnięcia gmin wiejskich do świadczeń na rzecz powiatów, zobowiązanych do utrzymywania dróg publicznych przez wymienione gminy używanych;
- d/ do otwarcia dla gmin miejskich jako rekompensaty nowych źródeł dochodowych.

Do urzeczywistnienia celów objętych punktem:

b/ dążą przepisy art. 1, 3 i 4 projektu,

c/ " " " 4 i 6 "

d/ " " " 2 i 3 "

W szczególności:

Art. 1. projektu:

Art. 2. ustawy z dnia 14. kwietnia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr.10, poz. 47/ zezwala gminom wiejskim na podatki od budynków tylko w postaci dodatku do podatku państwowego. Ponieważ podatek państwowy od budynków /nieruchomości/ dotychczas nie został wprowadzony na obszar Województwa Śląskiego, gminy wiejskie nie miały możliwości ściągania należnych dodatków, co w poważnej mierze przyczyniło się do krytycznego położenia, w jakim obecnie owe gminy się znajdują. (jak wysokie kwoty rozchodzi się, niech świadczą poniższe cyfry, wykazujące kwoty podatku budynkowego, pobieranego na obszarze wymienionych gmin według przepisów, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

Roczny dochód z podatku budynkowego wynosił przeciętnie w gminie:

Janów 17.000 zł.

Brzezince 5.000 "

Woźnowcu 14.000 "

Michałkowicach 10.000 "

Niesłuszny ten stan da się choć w części naprawić w ten sposób, by do czasu wprowadzenia na obszar Województwa Śląskiego podatku

państwowego, od nieruchomości upoważnić gminy wiejskie do poboru samodzielnego podatku budynkowego. Tak też przewiduje art. 1. przedłożonego projektu.

Art. 2. projektu:

W myśl art. 3. ustęp 4. ustawy z 14. kwietnia 1924 r. placce budowlane oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych, mogły być opodatkowane na rzecz gmin wiejskich tylko do wysokości 100 % podatku państwowego. Nie różnią się przeto pod tym względem od innych gruntów, które tego charakteru nie posiadają. Stan ten nie jest słuszny choćby z uwagi na cele, jakim owe grunty mają służyć. Podwyższenie podatku, jakie wprowadza niniejszy projekt, jest uzasadnione potrzebami gmin wiejskich, zwiększonymi w razie wejścia w życie postanowień art. 4. niniejszego projektu; wpłynie on również dodatnio na zmniejszenie się liczby parcel niezabudowanych a w związku z tem na wzmożenie ruchu budowlanego. Podatek ten łącznie z podatkiem od przyrostu wartości nieruchomości /art. 12 ustawy/ jest jednym ze sposobów uchycenia w celach podatkowych renty gruntowej, okazującej się najdobitniej w wypadkach wytyczenia linii regulacyjnych ulic, względnie placów miejskich. W innych Województwach Rzeczypospolitej Polskiej pobiera się go na podstawie ustawy z 11. sierpnia 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 94, poz. 747/.

Ustęp 2. art. 2. wprowadzono dla usunięcia sprzeczności między art. 3. ustęp 4 i art. 62 ustawy z 14. kwietnia 1924 r. odnośnie do właściwości co do przyznawania charakteru miejskiego gminom wiejskim.

Art. 3. projektu:

Dotychczasowy stan nie uprawnia gmin wiejskich i miejskich do poboru podatku od lokali z wyjątkiem podatku hotelowego, wprowadzonego art. 6. ustawy. W innych Województwach Rzeczypospolitej podatek ten pobiera się na podstawie ustawy z 11. sierpnia 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 94, poz. 747/. Wprowadzenie podatku od lokali na obszarze Województwa Śląskiego stało się obecnie nieodzownem z uwagi na braki finansowe gmin wiejskich, dla gmin miejskich zaś także jako rekompensata za odebranie tym gminom części wpływów z podatku obrotowego, przewidzianego na rzecz powiatowych związków komunalnych w art. 4. projektu.

Jak należy zasilać wpływy z tego źródła finansu gminne, wykaże poniższe zestawienie. Spodziewany roczny wpływ z podatku od lokali przy stawce 4 1/2 % czynszów z 1914 r. /obowiązującej w innych dzielnicach Rzeczypospolitej/ wynosiłby teoretycznie w gminie:

Sienianowice	około	90.000 zł.
Bykowina	"	2.700 "
Kochłowice	"	12.600 "
Nowa Wieś	"	80.000 "
Halenba	"	1.500 "

W Katowicach przy stawce 6 % czynszów z 1914 r. dochód roczny wyniósłby około 485.000 zł.

W rzeczywistości wpływy się zmniejszą, a to skutkiem stosowania ulg, przewidzianych w projekcie odnośnie do mieszkańców jedno do dwupokojowych, bezrobotnych, invalidów, emerytów etc.

Wprowadzony w niniejszym projekcie ostatni ustęp art. 6-c odda władzy dostateczny wpływ na bezpośrednią wysokość tego podatku.

Komisja Prawnicza Sejmu Śląskiego w piśmie z 31. marca 1925 r. przychylnie zaaprobowała wniosek związku gmin Województwa Śląskiego o wprowadzenie podatku od lokali oraz od zbytku mieszkaniowego, stawiając warunek użycia wpływów z tego źródła na cele rozbudowy. W projekcie niniejszym brak tego zastrzeżenia z uwagi na mający być wprowadzony specjalny podatek na rzecz funduszu budowlanego /ustawa o rozbudowie/. Przedłożony projekt nie przewiduje również podatku od zbytku mieszkaniowego. Powodem tego jest wzgląd na wyżej wspomniany podatek na cele rozbudowy, który łącznie z podatkiem od lokali i od zbytku mieszkaniowego spowodowałby trzykrotne opodatkowanie tego samego przedmiotu. Zaniechanie wprowadzenia podatku od zbytku mieszkaniowego uzasadnia też troska o rozwój higieny mieszkaniowej /por. referat p. J. Janickiego z dnia 12. marca 1924 r. druk nr. 51 ex 1924/. Zbyt silne obciążenie obszerniejszych mieszkań podatkiem spowodowałoby częstokroć zadowalanie się mieszkaniem małymi w stosunku do ilości zajmujących je osób i obracaniem środków, przeznaczonych pierwotnie na ten cel, na inne cele. Nie od rzeczy będzie dodać, że miasta w Polsce, mimo upoważnienia, danego im przez ustawę z dnia 11. sierpnia 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 24, poz. 747/, podatku od zbytku mieszkaniowego z wyżej podanych powodów przeważnie nie prowadziły /t.np. miasto Kraków/.

Uwolnienia od podatku od lokali przewidziane art. 6-a, f, g. mają na celu ochronę ekonomicznie słabych. O podatku wolne będą także domy nowoczybudowane, odbudowane i przebudowane po 1. stycznia 1919 r. ze względu na ciężkie warunki, w jakich budowa, względnie odbudowa dochodziła do skutku. Termin 1. stycznia 1919 r. przyjęto analogicznie do ustawy o podatku od lokali, obowiązującej w innych Województwa Rzeczypospolitej /Dz.U.R.P.Nr. 2 ex 1922/.

Art. 4 i 6 projektu:

W czasie obowiązywania ustawy niemieckiej o daninach komunalnych z 14. lipca 1923 r. /Zbiór Ustaw pr.str. 152/ oraz ustawy o daninach powiatowych i prowincjonalnych z 23. kwietnia 1906 r. /Zb.U.pr.str. 159/ powiaty miały możność ściągania na swoje cele w gminach o charakterze miejskim i wiejskim samoistnych podatków i uczestnictwa w dochodach gmin. O ile wydatki powiatu nie były pokryte z własnego majątku, opłat, podatków pośrednich można było resztę potrzebnej według budżetu kwoty rozłożyć we formie podatku na wszystkie gminy przy użyciu za podstawę klucza, dostosowanego do zdolności finansowej poszczególnych gmin. Jako wzajemne świadczenie powstało zobowiązanie powiatów do utrzymywania pewnych urządzeń, które przynosiły korzyść wszystkim, względnie większej części gmin. W szczególności należało tu obowiązek budowy i utrzymania szos powiatowych, łączących wiele gmin.

Ustawa z dnia 14. kwietnia 1924 r. nie przyznaje natomiast powiatowym związkom komunalnym, z wyjątkiem 30 % wpływów z podatku gruntowego /art. 3/, żadnego udziału w dochodach gmin miejskich, pozostawiając /skutkiem przyznania tymże związkom podatków i udziałów w dochodach gmin wiejskich/, ciężar utrzymania urządzeń powiatowych gmin wiejskim. W szczególności na podstawie upoważnienia ustawy z 14. kwietnia 1924 r. pobierają powiaty na obszarze gmin wiejskich podatek od psów, od koncesyj szynkarskich, od posiadania przedmiotów zbytku, od przyrostu wartości nieruchomości, od przeniesienia własności nieruchomości. Prócz tego otrzymują powiaty z dochodów gmin wiejskich:

- 60 % wpływów z podatku budynkowego i gruntowego,
- 50 % " " przemysłowego,
- $\frac{2}{3}$ % " " od spożycia, zużycia i produkcji,
- 50 % " z opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków.

Wreszcie na rzecz powiatu wpływa cały dochód z udziału i podatku do państwowego podatku przemysłowego, przypisanego na obszarze gmin wiejskich.

Wskutek powyższego stanu stosunek powiatowych związków komunalnych do gmin o charakterze miejskim uległ pewnego rodzaju rozluźnieniu. Powiat, nie otrzymując wzajemnie za świadczenia, jakie ponosi na rzecz wszystkich gmin żadnego świadczenia, wzajemnego od gmin miejskich, nie może być z drugiej strony zobowiązany do ich dalszego ponoszenia. Nie byłoby bowiem słusznem, ażeby powiat dochody, jakie otrzymuje z gmin wiejskich, zużywał na utrzymanie urządzeń, z których korzystają, być może, w większej nawet mierze gminy miejskie.

Niniejszy projekt, normując w odmienny sposób rozdział do - datków do podatku przemysłowego, dochodowego, oraz przyznając w art. 6. powiatowym związkom komunalnym prawo poboru opłat drogowych, ma na celu oddanie tym powiatom pewnych dochodów z obszaru gmin miejskich właśnie dla zrównoważenia wyżej wywiedzionego stanu.

Do art. 9. ustawy:

Wedle obowiązujących dotychczas postanowień ustaw państwowych /art. 9 ustawy z 11. sierpnia 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 94, poz. 747/ art. 30. ustawy o państwowym podatku dochodowym /Dz.U.R.P.Nr. 58, poz. 411 ex 1925 r./, oraz par. 6 rozporządzenia Wojewody z dnia 7. czerwca 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr.14, poz. 56/ prawo do udziału w podatku dochodowym, jak i do wszelkich dodatków, miał ten związek komunalny, w którego obrębie podatek dochodowy został przypisany, przyczem z obszaru gmin wiejskich wpływy z tych tytułów przypadają niepodzielnie powiatowym związkom komunalnym. Istniejący stan prawny powoduje więc, że dla korzystania z wpływów z tych tytułów miarodajnem jest miejsce przypisu podatku, które w warunkach Województwa Śląskiego w najliczniejszych bodaj wypadkach nie zbiega się z gminą, na której obszarze znajduje się źródło dochodu /zakłady, przedsiębiorstwa/. Zwykle bowiem źródła dochodów wielkiego przemysłu górnośląskiego znajdują się w kilku lub kilkunastu gminach, przypis podatku zaś odbywa się w siedzibie głównego zarządu/ /art. 30 ust. 1. ustawy o państwowym podatku dochodowym /Dz.U.R.P.Nr. 58, poz. 411 z 1925 r./ /. Wiadomo zaś, że gmina, na której obszarze znajdują się zakłady danego przedsiębiorstwa, na większe ciężary w kierunku utrzymania dróg komunikacyjnych, urządzeń socjalnych zakładów dobra publicznego itd., aniżeli gmina siedziby zarządów, której pozostawałyby ewentualnie ciężary połączone z reprezentacją /Katowice/.

Jak wyżej wspomniano, udział i dodatek do państwowego podatku dochodowego z obszaru gmin wiejskich otrzymuje w całości powiat, co przyczynia się w poważnej mierze do fatalnego położenia gospodarczego tych gmin.

Celem uregulowania powyższej sprawy zgodnie z warunkami miejscowymi projekt w ramach kompetencji Sejmu Śląskiego przewiduje oddanie części wpływów z dodatku dochodowego:

- a/ gminie, na której obszarze znajduje się siedziba zarządu danego przedsiębiorstwa /gmina przypisu/;
- b/ gminie, na której obszarze znajdują się zakłady tego przedsiębiorstwa;
- c/ gminom zamieszkania pracowników umysłowych i fizycznych.

Podział wpływów między gminy, wymienione pod a/ i b/, uzasadnione wyżej. Ocalenie części dochodów gminom zamieszkania, t.j. gminom, których mieszkańcy są zatrudnieni w danym przedsiębiorstwie, uzasadniają koszty, związane z celami szkolnictwa, utrzymanie ubogich i t.d., przysporzone przez mieszkańców, zatrudnionych w innej gminie, a dochodzących częstokroć powyższej części ogólnych wydatków tej gminy na wymienione cele.

Art. 7. i 8 projektu

przywraca kompetencję Wydziałów Powiatowych jako władzy nadzorczej, właściwej do działania w myśl ustawy z 14. kwietnia 1924 r. dla wszystkich gmin wiejskich bez względu na ich charakter.

Z powodu dotychczas obowiązujących postanowień art. 62 ustawy z 14. kwietnia 1924 r. władzą nadzorczą w stosunku do miast i gmin wiejskich o charakterze miejskim jest Rada Wojewódzka. Stan ten nie jest do utrzymania z następujących względów:

- 1/ w myśl zasad ordynacji dla gmin wiejskich, ordynacji powiatowejni ustawy o kompetencji władz na górnośląskiej części Województwa był Wydział Powiatowy właściwą władzą nadzorczą dla wszystkich gmin wiejskich;
- 2/ Wydział Powiatowy jest również sądem administracyjnym I. instancji dla spraw dotyczących wszystkich gmin wiejskich - /por. zasadnicze orzeczenie Sądu Administracyjnego z 6. maja 1925 r./, zdarzyć się więc łatwo może, że Wydział Powiatowy jako sąd administracyjny I. instancji będzie rozpatrywał sprawę podatku w gminie wiejskiej o charakterze miejskim przyznanego tejże gminie przez Radę Wojewódzką, jako władzę z art. 29. ustawy z 14. kwietnia 1924 r., co nie pozostaje w harmonii z zasadą hierarchicznego ustroju władz;
- 3/ Skutkiem wyznaczenia Rady Wojewódzkiej jako władzy nadzorczej dla gmin wiejskich o charakterze miejskim autorytet starostów wobec tychże gmin posłupadł. Sprawy podatkowe są fundamentem administracji gmin, skutkiem czego autorytet władzy nadzorczej najsilniej występuje właśnie w tych sprawach. Wydziały Powiatowe straciły nat miast możliwość należytego wglądu w gospodarkę wymienionych gmin, choć są ze względu na znajomość miejscowych stosunków i z uwagi na dziesięć lat trwającą współpracę z temi gminami najbardziej powołane są do czuwania nad racjonalnym jej biegiem, Rada Wojewódzka jest poza tem zbyt odległą oraz zbyt zajęta sprawami wszelkiego rodzaju, by mogła wywrzeć skuteczny wpływ na gospodarkę finansową nie tylko miast, lecz także wszystkich gmin wiejskich o charakterze miejskim.

L.dz. 670/25.
-----Śląska Rada Wojewódzka
L.dz. RW -721.

Katowice, dnia 9. grudnia 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1925, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 7. grudnia 1925 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ Bilski.
-----U s t a w a S k a r b o w a

z dnia . . . grudnia 1925 roku
o dodatkowych kredytach na rok 1925.

Art. 1.

Kwoty wydatków, preliminowanych w paragrafach załączonego do ustawy skarbowej na rok 1925 z dnia 7. kwietnia 1925 r. /Dz.U.Śl.Nr. 5, poz. 17/ budżetu Województwa Śląskiego na rok 1925 podwyższa się w sposób, wskazany w załączonym do niniejszej ustawy budżecie dodatkowym, o łączną kwotę 2.124.566 złotych.

Wydatki osobowe, załączonego do powyższej w ust. 1. ustawy skarbowej na rok 1925 budżetu, podwyższa się na skutek stosowania przepisów art. 5. ustawy z dnia 9. października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ według załączonego budżetu dodatkowego o łączną kwotę 908.886 złotych.

Art. 2.

Ogólna suma kredytów, ustalonych w budżecie na rok 1925 w kwocie 86.505.421 złotych, podwyższona na podstawie ustawy z dnia 9. września 1925 r. o przeznaczeniu środków pieniężnych na pokrycie kosztów zaopatrzenia

ubogiej ludności Województwa Śląskiego, dotkniętej przesileniem przemysłowym, w ziemniaki na zimę /Dz.U.Śl.Nr. 14, poz. 34/ o dalsze 2.500.000 zł., nie może uleść zwiększeniu mimo postanowień art. 1. niniejszej ustawy. Wydatki, objęte budżetem dodatkowym, winny znaleźć pokrycie w oszczędnościach, uzyskanych w toku wykonywania budżetu w drodze zmniejszenia kredytów w poszczególnych pozycjach budżetowych, według załączonego do niniejszej ustawy budżetu dodatkowego.

Art. 3.

Postanowienia art. 3 i 6. ustawy skarbowej na rok 1925 z dnia 7. kwietnia 1925 r. /Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 17/, mają odpowiednie zastosowanie przy wykonywaniu postanowień niniejszej ustawy.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewódzko.

U z a s a d n i e n i e .

W trakcie wykonywania budżetu Województwa Śląskiego na rok 1925 wyczerpały się przedwcześnie kredyty, przewidziane na wydatki osobowe, rzeczowo - administracyjne i częściowo także inwestycyjne.

By zapewnić administracji normalny tok urzędowania, Rada Wojewódzka wyraziła warunkowo zgodę na przeniesienie oszczędności, porobionych w toku wykonywania budżetu, na pozycje, w których brak było pokrycia z zastrzeżeniem, że wymienione przeniesienia kredytów winne być w drodze dodatkowej ustawy skarbowej przez Sejm Śląski zatwierdzone.

W szczególności zachodzi potrzeba uzupełnienia kredytów osobowych o łączną kwotę 908.886 złotych, a mianowicie:

Część I. Sejm Śląski:

par. 1. Uposażenie	1.391 zł.
" 10. Dłoty poselskie i wynagrodzenia ekspertów	24.975 "

Część II. Administracja wewnętrzna:

Dział 1 Rada Wojewódzka:

par. 11. dłoty członków Rady Wojewódzkiej	9.770 "
---	---------

Dział 2. rozdz. 1. Urząd Wojew. Starostwa P.U.2.

par. 1. Uposażenie	7.500 "
" 11. Koszty reprezentacyjne	2.300 "
" 15. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszów.	195,000 "

Zakup ławek szkolnych dla szkół średnich /Część IV. dział 5,
par. 6/ 8.000 zł.

Pomoce naukowe /Część IV. dział 4. rozdz. 2. par. 10. i część
IV. dział 6. par. 10/ zakup książek i przyborów szkolnych dla
ubogiej dziatwy szkolnej/ 25.000 "

Zasiłki i stypendja /Część IV. dział 4. rozdz. 2. par. 11. -
Ochronki i część IV. dział 6. par. 11. uzupełniające szkoły
przemysłowe/ 52.000 "

Oprócz tego zaszka potrzeba udzielenia gminom ubogim 50.000 zł. subwencji na
zakup węgla dla opalania szkół powszechnych.

W administracji skarbowej prelininowano na zwroty podatków
i danin 235.000 zł. Kwota ta okazała się jednakże niewystarczającą, zatem
zaszka potrzeba uzupełnienia kredytu o dalsze 93.000 zł.

Wydatki inwestycyjne, względnie budowlane, wymagają uzupeł-
nienia o dalsze 851.400 zł. W części II. dziale 5. Urzędy Robót Publicznych
par. 13. regulacja rzek i budowa wałów prelininowano w wydatkach zwyczaj -
nych 1.100.000 zł. Ponieważ grożące niebezpieczeństwo zniszczenia rozpoczę -
tych na Śląsku cieszyńskim robót regulacyjnych i obwałowań wymagało kontynu -
wania i forsownego wykonienia tych prac, zaszka potrzeba poczynienia nie -
przewidzianych wydatków na powyższe cele, co się przedstawia w podwyższeniu
pierwotnego kredytu o dalsze 600.000 zł.

W części II. dziale 5. Urzędy Robót Publicznych par. 9. No-
we budowie prelininowano w budżecie na rok 1925 w wydatkach nadzwyczajnych
kwotę 80.000 zł. na dokończenie budowy 4 domów urzędniczych w Katowicach
przy ul. Jagiellońskiej. W trakcie wykonywania robót okazało się, że preli-
minowane kosztu budowy nie odpowiadały rzeczywistemu zapotrzebowaniu, wskutek
czego musiano kredyt o dalsze 251.400 złotych podwyższyć, aby mógł rzeczono
budynki wykończyć i oddać do użytku.

Łączna kwota dodatkowych kredytów wynosi 2.124.566 złotych.
Nie zachodzi jednakże przekroczenie uchwalonego na rok 1925 budżetu Woję -
wództwa Śląskiego o wymienioną kwotę; wydatki te znajdują bowiem w zupeł -
ności pokrycie w oszczędnościach czynionych podczas wykonywania budżetu w in-
nych pozycjach, jak to wynika z załączonego preliminarza szczegółowego. -

Zestawienie przeniesień kredytów według części
prel. budżet. Woj. Śląskiego na r. 1925

HP

Część	Zmniejszenie kredytów	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Część	Zwiększenie kredytów	Zwyczajne,	Nadzwyczajne	Razem
		z ł o t y c h					z ł o t y c h		
	A. Administracja	1 221 166	903 400	2 124 566		A. Administracja	1 873 166	251 400	2 124 566
1	Sejm Śląski	15 635	-	15 635	1	Sejm Śląski	25 466	-	25 466
2	Administracja wewnętrzna	261 200	881 400	1 142 600	2	Administracja wewn	1 108 200	251 400	1 359 600
3	Administracja skarbowa	309 831	-	309 831	3	Administracja skarbowa	110 000	-	110 000
4	Szkolnictwo	634 500	22 000	656 500	4	Szkolnictwo	629 500	-	629 500

Część I. Sejm Śląski.

Zestawienie ogólne.

HP

Część	Zmniejszenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Część	Zwiększenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
		z ł o t y c h					z ł o t y c h		
1	Sejm Śląski	15 635	-	15 635	1	Sejm Śląski	25 466	-	25 466

Preliminarz szczegółowy

§	Zmniejszenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	§	Zwiększenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
		z ł o t y c h					z ł o t y c h		
	Sejm Śląski	15 635	-	15 635		Sejm Śląski	25 466	-	25 466
2	Różne wydatki osobowe	1 435	-	1 435	1	Uposażenie	1 391	-	1 391
3	Podróże służbowe i prze- siedlenia	1 000	-	1 000	10	Djety poselskie i wy- nagrodzenia ekspertów	24 075	-	24 075
4	Środki lokomocji	1 200	-	1 200					
5	Wydatki biurowe	5 000	-	5 000					
7	Wydawnictwa	1 000	-	1 000					
8	Inne wydatki	3 000	-	3 000					
9	Remont i konserwacja budowli	3 000	-	3 000					

Część IV Szkolnictwo

Zestawienie ogólne

Zestawienie ogólne

Dział	Rozdz.	§	Zmniejszenie kredytu wedle działów	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Dział	Rozdz.	§	Zwiększenie kredytu wedle udziałów	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
				z ł o t y c h							z ł o t y c h		
			Szkolnictwo	634 500	—	634 500				Szkolnictwo	629 500	—	629 500
3			Władze szkolne II inst.	10 000	—	10 000	3			Władze szkolne II inst.	27 000	—	27 000
4	1		Nadzór szkolny /inspektoraty/	6 000	—	6 000	4	1		Nadzór szkolny inspe- ktoraty	38 000	—	38 000
4	2		Szkoły powszechne	535 000	—	535 000	4	2		Szkoły powszechne	110 000	—	110 000
4	3		Seminarja nauczy- cielskie	3 000	—	3 000	4	3		Seminarja nauczy- cielskie	120 000	—	120 000
5			Szkolnictwo średnie	76 000	—	76 000	5			Szkolnictwo średnie	208 000	—	208 000
6			Szkolnictwo zawodowe	4 500	22 000	26 500	6			Szkolnictwo zawodowe	126 500	—	126 500

Preliminarz szczegółowy

Dział	Rozdz.	§	Zmniejszenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Dział	Rozdz.	§	Zwiększenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
z ł o t y c h							z ł o t y c h						
3			Władze szkolne II inst.	10 000	-	10 000	3			Władze szkolne II inst.	27 000	-	27 000
	6		Wydatki biurowe	10 000	-	10 000		2		Różne wydatki osobowe	25 000	-	25 000
4	1		Nadzór szkolny inspe- ktoraty	6 000	-	6 000		9		Remont i konserwacja budowli	2 000	-	2 000
	10		Pomoce naukowe	6 000	-	6 000	4	1		Nadzór szkolny/insp/	38 000	-	38 000
4	2		Szkoły powszechne	535 000	-	535 000		1		Uposażenie	25 000	-	25 000
	1		Uposażenie	445 000	-	445 000		3		Podróże służb.i prze- siedlenia	4 000	-	4 000
	2		Różne wydatki osobowe	45 000	-	45 000		5		Pomieszczenie	5 000	-	5 000
	3		Podróże służb.i prze- siedlenia	25 000	-	25 000		6		Wydatki biurowe	4 000	-	4 000
15			Oświata pozaszkolna	20 000	-	20 000	4	2		Szkoły powszechne	110 000	-	110 000

Rozdz	§	Zmniejszenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem	Dział	Rozdz.	§	Zwiększenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
			z ł c t y c h							z ł o t y c h		
3		Seminarja nauczycielskie	3 000	-	3 000			10	Pomoce naukowe	20 000	-	20 000
3		Podróże służb.i przesiedl.	3 000	-	3 000			11	Zasiłki i stypendja	40 000	-	40 000
		Szkolnictwo średnie	76 000	-	76 000			12	Zasiłki i pożyczki dla gmin	50 000	-	50 000
11		Zasiłki i stypendja	76 000	-	76 000	4	3		Seminarja nauczycielskie	120 000	-	120 000
								1	Uposażenie	120 000	-	120 000
						5			Szkolnictwo średnie	208 000	-	208 000
								1	Uposażenie	200 000	-	200 000
								6	Wydatki biurowe	8 000	-	8 000
		Szkolnictwo zawodowe	4 500	22 000	26 500	6			Szkolnictwo zawodowe	126 500	-	126 500
3		Podróże służb.i przesiedl.	2 000	-	2 000			1	Uposażenie	100 000	-	100 000
5		Pomieszczenie	700	-	700			6	Wydatki biurowe	5 800	-	5 800
10		Pomoce naukowe	-	5 000	5 000			9	Remont i konserw. budowl.	3 700	-	3 700
11		Stypendja i zasiłki	-	17 000	17 000			10	Pomoce naukowe	5 000	-	5 000
13		Kursa dokształc.dla naucz.	1 800	-	1 800			11	Zasiłki i stypendja	12 000	-	12 000

Część II. Administracja wewnętrzna.

ZE

Zestawienie ogólne.

Dział	Rozdz	Zmniejszenie kredytu wedle działów	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Dział	Rozdz	Zwiększenie kredytów wedle działów	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			z ł o t y c h						z ł o t y c h		
		Administracja wewnętrzna	261.200	181.400	1.142.600			Administracja wewn.	1.108.200	251.400	1.359.600
1		Rada Wojewódzka	16.270	-	16.270	1		Rada Wojewódzka	9.770	-	9.770
2	1	Urząd Woj. Starostwa i P.U.Z.	99.800	866.400	966.200	2	1	Urząd Woj. Starostwa i P.U.Z.	231.800	-	231.800
2	2	Wyznania religijne	35.000	-	35.000	2	2	Wyznania religijne	-	-	-
3		Policja Wojewódzka	15.500	15.000	30.500	3		Policja Wojewódzka	220.500	-	220.500
5		Urzędy robót publicznych	15.000	-	15.000	5		Urzędy robót publ.	608.000	251.400	859.400
6		Woj. zakład badania żywn.	1.500	-	1.500	6		Woj. zakł. badania żywności	-	-	-
7		Urzędy ubezpieczeń	15.000	-	15.000	7		Urzędy ubezpieczeń	-	-	-
8		Woj. sąd administracyjny	7.850	-	7.850	8		Woj. sąd administr.	850	-	850
9		Zakłady kraj. i humanit.	47.280	-	47.280	9		Zakłady kraj. i human.	37.280	-	37.280
10		Inspekcje przemysłowe	8.000	-	8.000	10		Inspekcje przemysł.	-	-	-

Preliminarz szczegółowy.

Dział	Rozdz	§	Zmniejszenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Dział	Rozdz	§	Zwiększenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
				z ł o t y c h							z ł o t y c h		
1			Rada Wojewódzka	16.270	-	16.270	1			Rada Wojewódzka	9.770	-	9.770
		1	Uposażenie	2.200	-	2.200		11		Djety członków Rady Wojewódzkiej	9.770	-	9.770
		3	Podróże służbowe i przesiedlenia	2.300	-	2.300							
		5	Pomieszczenie	4.000	-	4.000							
		8	Inne wydatki	1.270	-	1.270							
		12	Wydatki dla Śl. Fund. kraj. i domest.	6.500	-	6.500							
2	1		Urząd Woj. Starostwa i P.U.Z.	99.800	866.400	966.200	2	1		Urząd Woj. Starostwa i P.U.Z.	231.800	-	231.800
		5	Pomieszczenie	75.000	-	75.000		1		Uposażenie	7.500	-	7.500

Dział	Rozdz	§	Zmniejszenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Dz	Rozdz	§	Zwiększenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
				z ł o t y c h							z ł o t y c h			
2	2	15	Pomoc lekarska d.funkc.	-	15.000	15.000			6	Wydatki biurowe	27.000	-	27.000	
		16	Różne wydatki sanitarne	24.800	-	24.800				11	Koszta reprezentacyjne	2.300	-	2.300
		17	Budowa kolei krajowych	-	851.400	851.400					15	Pomoc lekarska d.funkc.	195.000	-
			Wyznania religijne	35.000	-	35.000								
3		12	Potrzeby wyznań katol.	35.000	-	35.000	3		1	Policja Wojewódzka	220.500	-	220.500	
			Policja Wojewódzka	15.500	15.000	30.500				5	Uposażenie	190.000	-	190.000
		2	Różne wydatki osobowe	13.000	10.000	23.000					Pomieszczenie	25.000	-	25.000
		4	Środki lokomocji	-	5.000	5.000				14	Utrzym.aresztów polic.	4.500	-	4.500
13	Inwigilacja i czynności śledcze	2.500	-	2.500	15	Skoszarowanie policji	1.000	-	1.000					
5			Urzędy robót publicz.	15.000	-	15.000	5		5	Urzędy robót publiczn.	608.000	251.400	859.400	
		9	Remont i konserw.budowli	15.000	-	15.000				1	Uposażenie	8.000	-	8.000
6			Woj.zakład badania żywn.	1.500	-	1.500					-			
7		1	Uposażenie	1.500	-	1.500								
				Urzędy ubezpieczeń	15.000	-								15.000
8		1	Uposażenie	15.000	-	15.000	8			Woj.sąd administracyjny	850	-	850	
				Woj.sąd administracyjny	7.850	-					7.850	10	Honorarja sędziów zawodowych i niezawodowych	850
9			Zakłady kraj.i humanit.	47.280	-	47.280	9			Zakłady kraj.i humanit.	37.280	-	37.280	
			12	Utrzymanie kraj.ubogich	10.000	-				10.000	14	Utrzym.i wyszkol.głuch. i ociemniałych	37.280	-
10		17	Zapomogi dla najbiedniejszej ludności	37.280	-	37.280								
				Inspekcje przemysłowe	8.000	-								8.000
		1	Uposażenie	8.000	-	8.000								

Część III. Administracja skarbową.

Zestawienie ogólne.

ZŁ

Dział	§	Zmniejszenie kredytów wedle działów	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Dział	§	Zwiększenie kredytów wedle działów	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			z ł o t y c h						z ł o t y c h		
		Administracja skarbową	309.831	—	309.831			Administracja skarbową	110.000	—	110.000
2		Władze i urzędy skarbowe	20.000	—	20.000	2		Władze i urzędy skarbowe	11.000	—	11.000
4		Emerytury i zaopatrzenia	277.831	—	277.831	4		Emerytury i zaopatrzenia	—	—	—
5		Ogólny zarząd skarbowy	6.000	—	6.000	5		Ogólny zarząd skarbowy	6.000	—	6.000
6		Daniny publiczne	6.000	—	6.000	6		Daniny publiczne	93.000	—	93.000

Preliminarz szczegółowy.

Dział	§	Zmniejszenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Dział	§	Zwiększenie kredytu	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			z ł o t y c h						z ł o t y c h		
2		Władze i urzędy skarbowe	20.000	-	20.000	2		Władze i urzędy skarbowe	11.000	-	11.000
	2	Różne wydatki osobowe	20.000	-	20.000	3		Podróże służbowe i prze- siedlenia	6.000		6.000
4		Emerytury i zaopatrzenia	277.831	-	277.831	5		Wydatki biurowe	5.000	-	5.000
	10	Emerytury i zaopatrzenia cywilne	261.831	-	261.831	5		Ogólny zarząd skarbowy	6.000	-	6.000
	13	Pośmiertne	13.000	-	13.000	11		Inne rozchody	6.000	-	6.000
	17	Koszta przesiedleń emery- tów i ich rodzin	3.000	-	3.000	6		Daniny publiczne	93.000	-	93.000
5		Ogólny zarząd skarbowy	6.000	-	6.000	9		Zwroty podatków b. zpośr.	65.000	-	65.000
	16	Nagrody za wykrycie prze- kroczeń skarbowych	6.000	-	6.000	10		Zwroty podatków pośredn.	13.000	-	13.000
6		Daniny publiczne	6.000	-	6.000	12		Zwroty opłat stemplowych	15.000	-	15.000
	12	Zwroty opłat stemplowych	1.000	-	1.000						
	14	Inne zwroty	5.000	-	5.000						

PC.

N a g ł y w n i o s e k .

W myśl wniosku, postawionego w Sejmie dnia 10. grudnia 1924 r., aby "na cele kredytu rolnego dla drobnej własności wstawić do budżetu 1925 r. kwotę 250.000 zł.", i przekazanego na życzenie Sejmu do Komisji Budżetowej dla uwzględnienia, ustawa skarbowa z roku 1925 /z dnia 7. kwietnia 1925 r./ w preliminarzu wydatków na rok 1925 w części II. w dziale IV. /Kultura Krajowa/, w par. 16. zawiera sumę 250.000 zł. na cele kredytu rolnego.

Suma powyższa dotychczas asygnowana nie została.

Prace organizacyjne, mające na celu utworzenie pókurzędowego organu osadniczego przy współudziale Banku Rolnego, Urzędu Ziemskiego oraz prywatnego Towarzystwa Osadniczego, są w pożądanym toku. Wątpliwem jest jednakowoż, czy towarzystwo takie, najbardziej uprawnione do zużytkowania powyższych funduszy, będzie ukonstytuowane przed końcem roku bieżącego.

Wobec obawy, że w ten sposób tytuł prawny do podjęcia kwoty powyższej mógłby się przedawnić, niżej podpisani wnoszą:

W y s o k i S e j m u c h w a l i ć r a c z y :

"Kwotę 250.000 zł. przeznaczoną na cele kredytu rolnego, wypłaca się Radzie Wojewódzkiej z tego, aby Rada Wojewódzka kwotę tę ułkowała w Banku Polskim jako specjalny fundusz na cele w budżecie 1925 r. wymienione, a w następstwie, w całości lub częściowo wypłacała według swego uznania instytucjom uprawnionym w myśl statutowych zajęć się sprawą kredytu rolnego dla drobnej własności".

Katowice, dnia 10. grudnia 1925 r.

Wniioskodawcy:

/-/ Rakowski,

Kępcior, Fojkis, Szykowiakówna, Zuber, Brzuska, Kempka, Mathea,

Omańkowska, Lubas, Łukaszek, Palarczyk.

HF

Komisja Prawnicza.

Sprawozdanie

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego, w sprawie petycji Wolnego Cechu murarzy i cieśli w Katowicach.

Wolny Cech murarzy i cieśli w Katowicach wysłał dnia 26 lipca 1925 r. na ręce p. Marszałka Sejmu Śląskiego petycję, w której domaga się poczynienia kroków w kierunku:

- 1/ uprawnienia osób posiadających kwalifikacje do prowadzenia budowli na Śląsku Górnym, do wykonywania robót budowlanych także w innych częściach Rzeczypospolitej,
- 2/ ujednolicenia ustawy procederowej przez władze centralne,
- 3/ wydanie rozporządzenia w sprawie egzaminów dla budowniczych, oraz określenia tytułu "budowniczego".

W byłym zaborze austriackim a także w zaborze rosyjskim, osoby chcące wykonywać przemysł budowlany, muszą posiadać świadectwo uzdolnienia /Befähigungs-nachweis/ a oprócz tego na Śląsku cieszyńskim i w Małopolsce przemysł budowlany należy do przemysłów koncesyjnych. Według ustaw niemieckich, obowiązujących na Śląsku Górnym przemysł budowlany należy do t.zw. wolnych zawodów, i osoby trudniące się prowadzeniem budowli, nie potrzebują specjalnego egzaminu względnie tytułu majstra, czy budowniczego. Z powodu braku świadectwa uzdolnienia, które potrzebne jest do uzyskania koncesji w innych dzielnicach Rzeczypospolitej, budowniczowie górnośląscy nie mogą uzyskać koncesji na wykonywanie przemysłu budowlanego poza Górnym Śląskiem.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu dnia 13. XI. 1925 r. po wysłuchaniu p. posła Ulitza, jako referenta Komisji w powyższej sprawie, uchwaliła następującą

R e z o l u c j ę :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się p. Wojewodę do poczynienia kroków w Rządzie centralnym celem:

- a/ wydanie rozporządzenia stanowiącego, aby uprawnieni w myśl przepisów niemieckiej Ordynacji przemysłowej /G.O./ par.133 do używania tytułu "Majster murarski lub cieślarski" przedsiębiorcy budowlani z górnośląskiej części Województwa Śląskiego, byli uprawnieni do wykonywania budowli na całym obszarze Rzeczypospolitej.
- b/ wydanie przepisów w sprawie wykonywania par.133 G.O. w brzmieniu noweli z dnia 30 maja 1908 r. /R.G.Bl. str.356/.

Katowice, dnia 12 grudnia 1925 r.

/-/ J. M a c h o j.

Druk 684, uot. druku 679.

S p r a w o z d a n i e

I. kwartał 1926 r.

A ponieważ proliminowane dochody Województwa Śląskiego na rok 1926 nie będą wynosiły ponad 53.000.000 zł., przeto 1/4 ~~z nich~~ tychże wynosi 13.250.000 zł.

A ponieważ jest uzasadnione przypuszczenie, że zaległy podatek dochodowy nie wpłynię w całej pełni, przeto można raczej liczyć na zwiększenie się tej dyferencji do 2.000.000 zł. kwartalnie, niż na jej zmniejszenie. Komisja Budżetowa zmieniła przeto pierwszy ustęp artykułu pierwszego o prowizorium budżetowym na I. kwartał 1926 r. w tym sensie, że wydatki w I. kwartale 1926 r. mogą wynosić pewną określoną kwotę, mianowicie 12.905.843 zł.

Zaczęto więc najpierw prowizorycznie redukować wydatki rzeczowe nadzwyczajne. Z tego jednak powodu, że preliminowane kwoty tych wydatków na rok 1926 przeznaczone są na roboty już rozpoczęte w latach poprzednich, ażeby więc nie dopuścić do zmarnowania zaszytych ~~xxxxxxx~~
~~kixx~~ prac i robót, na tych wydatkach zbyt wielkich oszczędności nie można było dokonać.

Ponieważ jednak główne wydatki nadzwyczajne przypadają dopiero na II. i III. kwartał, przeto w I. kwartale nie postawiono zwykłej 1/4 tychże, co w tym wypadku wynosiłoby około półtora miliona zł, lecz wstawiono tylko 1/12 część, t.j. 673.000 zł. Z tego wynika, że wydatki kwar-

talne w II. i III. kwartale będą odpowiednio wyższe. Z tego też punktu widzenia trzeba patrzeć na wydatki w I. kwartale, które są mniejsze niżby przeciętnie być powinny.

Oprócz tego poczyniono oszczędności przy innych wydatkach zwyczajnych na około 3/4 miliona zł. Cóż jednak te pozycje nie zdołały zrównoważyć preliminarza budżet. na rok 1926. Wobec tego z ciężkim sercem członkowie komisji musieli przystąpić do redukcji pborów urzędniczych. Wszyscy członkowie Komisji Budżetowej zdawali sobie jasno sprawę z tego, że czasy i warunki obecne nadają się jaknajmniej do tego i że cios ten dotknie dziś podwójnie, a może i potrójnie naszego urzędnika.

Jednakowoż innej drogi wyjścia nikt wskazać nie umiał. Wskazywano wprowadzić na redukcję urzędników, lecz przekonano się wkrótce, że taka redukcja, nie mówiąc już o klęsce, jakaby dotknęła zwolnionych urzędników, nie tylko w roku 1926 żadnych oszczędności nie przyniosła, lecz przeciwnie pomnożyłaby szeregi bezrobotnych i pociągnęłaby przez wypłatę tak zwanej odpłaty w roku 1926 jeszcze większy wydatek. Oszczędność wskutek tego powstałaby dopiero w następnych latach. Takie redukcje także prawdopodobnie będzie się przeprowadzać, lecz to powoli i ostrożnie, aby nie pogarszać życia społecznego.

Zaczęto więc redukcję od Sejmu. W zasadzie zredukowano pobyry o 10 % od obecnie wypłacanych tjet poselskich. Komisja Regulaminowa ma podać odpowiednią formę do zmiany regulaminu sejmowego.

Odpowiednio do tego zredukowano pobory pochodzących z wyboru członków Rady Wojewódzkiej o 10 %. Dla członków Rady Wojewódzkiej wyznacza się kwotę na 1 bilet wolnej jazdy kolejowej.

Doradcom prawnym, biorącym udział w posiedzeniach komisyj, ma się płać za każde posiedzenie 30 zł. a za każdy, chociażby częściowy referat piśmienny, 100 % dodatku. Doradcy prawni biorą udział w posiedzeniach poszczególnych komisyj tylko na wyraźne zaproszenie danej komisji.

Dalej zniesiono specjalny dodatek wojewódzki, wynoszący dotychczas 20 % pborów zasadniczych o 10 % - czyli, że od 1. stycznia 1926 r. do 31. marca 1926 r. dodatek ten, zamiast 20 % wynosił będzie tylko 10 %. Znaczy to, że od ogólnych pborów będą urzędnicy ślascy pobierali 7,1 % mniej niż dotychczas. Kwartalna oszczędność na tej pozycji wynosi niespełna 600.000 zł. Osobną xxxi nowelę do ustawy zasadniczej z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/ o pborach urzędników i funkcjonariuszy państwowych komisja osobno załącza.

Również zniesiono wszelkie remuneracje, oraz dopłaty na umundurowanie woźnych. Dalej zniesiono wszelkie dodatki na dokształcenie i kursa nauczycieli oraz wycieczki. Wychołzone z tego założenia, że każdy dorosły i zarabiający obywatel w kraju na swoje dalsze wykształcenie sam musi sobie płać, gdyż korzyść z tego będzie przede wszystkim miał on sam.

Wszystkie te oszczędności są oczywiście tylko na I. kwartał 1926 r. i w nich nie tangują zmiany tychże przy uchwaleniu ostatecznego budżetu na cały rok 1926.

str. 3. do druku 684, dot. 679.

Na wniosek P. Wojewody podwyższono wydatki socjalno mianowicie w dziale Zakłady Krajowe i Humanitarne par. 17 i 17 a. o nie-
speżna 250.000 na I. kwartał.

Wobec tego wydatki na I. kwartał 1926 r. przedstawiają się:

a/ zwyczajne 12.232.143 zł.

b/ nadzwyczajne 673.700 "

Razem: 12.905.843 zł.

Komisja Budżetowa wnosi zatem o przyjęcie przedłożonego
provisorjum wraz z dokonaniem przez nią poprawkami, oraz wyrażenia przez
Sejm zgody na zawarte w powyższem sprawozdaniu postulaty.

Katowice, dnia 16. grudnia 1925 r.

Referent:

/-/ Janicki.

PC.

Poprawka Komisji Budżetowej

do projektu ustawy o prowizorjum budżetowym na I. kwartał 1926 r.

Ustęp pierwszy artykułu pierwszego ma brzmienie

"Upoważnia się Wojewodę do otwierania kredytów na wydatki Województwa Śląskiego w czasie od 1. stycznia do 31. marca 1926 r. do wysokości 12.905.843 zł. i to według określenia w dodanym załączniku".

Ustęp drugi jak w projekcie.

Artykuł drugi zaczyna się jak następuje:

"Otwieranie kredytów nowych może nastąpić tylko na wniosek Rady" i t.d.

Reszta artykułów pozostaje niezmieniona.

Katowice dnia 16. grudnia 1925 r.

Referent:

/-/ St. Janicki.

Z a ł a c z n i k

do prowizorium budżetowego Województwa Śląskiego na I, kwartał 1926 r.

Wydatki wycieczne i nadzwyczajne Województwa Śląskiego na I. kwartał 1926 r. preliniuje się w wysokości ogólnej 12 905 843 zł. Powyższa suma rozdziela się na poszczególne części, działy, rozdziały i paragrafy jak następuje:

Z tawienie ogólne wydatków:

		Zwyczajne:	Nadzwyczajne	Razem:
	<u>S u m a o g ó l n a:</u>	<u>12 232 143</u>	<u>673 700</u>	<u>12 905 843</u>
I.	<u>Sejm Śląski</u>	<u>163 325</u>	-	<u>163 325</u>
II.	<u>Administracja wewnętrzna.</u>	<u>5 855 847</u>	<u>673 700</u>	<u>6 529 547</u>
	1. Rada Wojewódzka	53 760	-	53 760
	2. Urząd Woj. Starostwa i Pow. Urz. Zdr.	977 922	-	977 922
	3. Wyznania religijne	147 055	-	147 055
	4. Policja wojewódzka	2 097 878	76 700	2 174 578
	5. Kultura krajowa	81 036	12 500	93 536
	6. Urzędy Robót Publicznych.	533 313	584 500	1 117 813
	7. Wojew. Zakł. bad. żywności	16 873	-	16 873
	8. Urzędy Ubezpieczeń	36 442	-	36 442
	9. Wojew. Sąd Administracyjny	7 361	-	7 361
	10. Zakłady krajowe i humanitarne	1 888 223	-	1 888 223
	11. Inspekcje przemysłowe	13 984	-	13 984
III.	<u>Administracja Skarbowa:</u>	<u>937 497</u>	-	<u>937 497</u>
	2. Władze i urzędy skarbowe	837 704	-	837 704
	4. Emerytury i zaopatrzenia	7 043	-	7 043
	5. Ogólny zarząd skarbowy	2 000	-	2 000
	6. Daniny publiczne	90 750	-	90 750
IV	<u>Szkolnictwo:</u>	<u>5 275 474</u>	-	<u>5 275 474</u>
	1. Władze szkolne II. instancji	186 426	-	186 426
	2. Nadzór szkolny	69 191	-	69 191
	3. Szkoły powszechne	3 951 415	-	3 951 415
	4. Seminarja nauczycielskie	239 544	-	239 544
	5. Szkoły średnie	520 417	-	520 417
	6. Szkolnictwo zawodowe	306 409	-	306 409

PC.

Wydatki według zestawienia szczegółowego:

Sejm Śląski wydatki: 163.325 zł.

Par. 1.	Uposażenie	20.409 zł.
" 2.	Różne	2.500 "
" 3.	Podróże i przesiedlenia .	125 "
" 4.	Środki lokom.	250 "
" 5.	Pomieszczenie	7.217 "
" 6.	Wydatki biurowe	3.875 "
" 7.	Wydawnictwo	2.500 "
" 8.	Inne wydatki	2.750 "
" 9.	Remont	750 "
" 10.	Djety poselskie i wynagr. ekspertów	122.949 "

Rada Wojewódzka wydatki: 53.760 zł.

" 1.	Uposażenie	5.057 zł.
" 2.	Różne	-
" 3.	Podróże i przesiedlenia .	1.400 "
" 5.	Pomieszczenie	1.200 "
" 6.	Wydatki biurowe	175 "
" 8.	Inne wydatki	125 "
" 10.	Fundusz na cele narod.- oświatowe	1.250 "
" 11.	Djety Rady Wojewódzkiej .	12.259 "
" 12.	Wydatki danego funduszu krajowego	461 "
" 13.	Fundusz dyspozycyjny Rady Wojewódzkiej	2.500 "
" 14.	Częściowe koszty utrzym. Urzędu Kontroli Państw. .	29.333 "

PC.

Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcja Policji i Powiatowe Urzędy Zdrowia:

<u>W y d a t k i:</u>		977.922 zł.
Par. 1.	Uposażenie	430.133 "
" 2.	Różne	41.463 "
" 3.	Podróże i przesiedlenia	5.985 "
" 4.	Środki lozocji	7.810 "
" 5.	Pomieszczenie	62.523 "
" 6.	Wydatki biurowe	266.300 "
" 7.	Wydawnictwa	10.879 "
" 8.	Inne wydatki	2.595 "
" 9.	Remont	3.212 "
" 10.	Utrzymanie areszt. administr.	1.250 "
" 12.	Dodatek Urzędników Stanu Cywilnego	11.250 "
" 18.	Fundusz dyspoz. Wojewody	30.000 "
" 16.	Koszta reprezentacyjne	6.659 "
" 20.	Pomoc lekarska	84.413 "
" 21.	Różne wydatki sanitarne	13.450 "

<u>Wyznania Religijne: Wydatki:</u>		147.055 zł.
" 10.	Wyznania katolickie	138.805 "
" 11.	" akatolickie	8.250 "

<u>P o l i c j a:</u>			
<u>W y d a t k i:</u>		Zwyczajne:	Nadzwyczajne: Razem:
		2.097.878	76.700 2.174.578 zł.
Par. 1.	Uposażenie	1.809.058	- 1.809.058 "
" 2a.	Zapomogi dla rodzin policj.	2.000	- 2.000 "
" 3.	Podróże i przesiedlenia	17.500	- 17.500 "
" 4.	Środki lokomocji	47.842	1.700 49.542 "

PC.

	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	Razem:
Par. 5. Pomieszczenie	67.703	-	67.703
" 6. Wydatki biurowe	25.000	15.000	40.000
" 8. Inne wydatki	3.500	-	3.500
" 9. Remont i nowe budowle	5.250	60.000	65.250
" 10. Umundurowanie	85.000	-	85.000
" 11. Skoszarowanie policji	15.000	-	15.000
" 12. Wyszkolenie	1.000	-	1.000
" 13. Uzbrojenie	3.250	-	3.250
" 14. Psy policyjne	725	-	725
" 15. Wyd. śledcze	12.500	-	12.500
" 16. Utrzymanie aresztantów	2.550	-	2.550

Kultura Krajowa:

W y d a t k i :	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	Razem:
	81.036	12.500	93.536
Par. 5. Pomieszczenie	815	-	815
" 6. Wydatki biurowe	1.175	-	1.175
" 8. Inne wydatki	875	-	875
" 10. Popieranie wytwórczości rolnej	10.817	-	10.817
" 11. " " leśnej	354	-	354
" 12. Stacja dla ochrony roślin	3.250	-	3.250
" 13. Dotacje dla funduszu meljoracyjn.	32.500	-	32.500
" 15. Kraj. fundusz za zabite zwierzęta	2.500	-	2.500
" 17. Koszta utrzymania szkół rolniczych	17.500	12.500	30.000
" 18. Udzielanie doraźnej pomocy rolnikom	11.250	-	11.250

Urzędy Robót Publicznych:

W y d a t k i :	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	Razem:
	533.313	584.500	1.117.813
Par. 1. Uposażenie	74.652	-	74.652
" 2. Różne	231	-	231

PC.

	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:	Razem:
Par. 3. Podróże i przesiedlenia	7.500	-	7.500 zł.
" 4. Środki lokomocji	25	-	25 "
" 5. Pomieszczenie	982	-	982 "
" 6. Wydatki biurowe	4.798	-	4.798 "
" 8. Inne wydatki	125	-	125 "
" 9. Remont	7.500	250.000	257.500 "
" 11. Drogi i mosty	197.500	70.000	267.500 "
" 12. Regulacja rzek	240.000	14.500	254.500 "
" 22. Budowa kolei	-	250.000	250.000 "

Wojewódzki Zakład dla badania żywności wydatki: 16.873 zł.

Par. 1. Uposażenie	12.355 zł.
" 2. Różne	35 "
" 3. Podróże i przesiedlenia	640 "
" 4. Środki lokomocji	12 "
" 5. Pomieszczenie	1.801 "
" 6. Wydatki biurowe	530 "
" 8. Inne wydatki	1.500 "

HP. Urzędy Ubezpieczeń: Wydatki 38 442 zł.

Par. 1	Uposażenie	30 170 zł.
" 2	Różne	105 "
" 3	Podróże i przesiedlenia	625 "
" 5	Pomieszczenie	2 187 "
" 6	Wydatki biurowe	707 "
" 8	Inne wydatki	4 648 "

Wojewódzki Sąd Administracyjny: Wydatki 7 361 zł.

Par. 1	Uposażenie	6 510 "
" 2	Różne	14 "
" 6	Wydatki biurowe	375 "
" 8	Inne wydatki	12 "
" 10	Honoraria dla sędziów	450 "

Zakłady krajowe i humanitarne: Wydatki: 1 888 223 zł.

Par. 10	40 710 "
" 11	309 758 "
" 12	95 254 "
" 13	28 544 "
" 14	83 340 "
" 15	57 500 "
" 16	15 000 "
" 17	Zapomogi dla najbiedniejszej ludności	342 500 "
" 17a	Renty wojewódzkie	51 250 "
" 19	Opieka i pomoc połogowa	340 732 "
" 20	Dodatek państwowy do rent socjalnych	523 635 "

zał. 2 do druku 684, dot. 679

Inspekcje przemysłowe: Wydatki 13 984 zł.

Par. 1	Uposażenie	11 833 "
" 2	Różne	105 "
" 3	Podróże służbowe i przesiedl.	725 "
" 5	Pomieszczenie	781 "
" 6	Wydatki biurowe	528 "
" 8	Inne wydatki	12 "

Wydział Skarbowy: Wydatki 937 497 "

Par. 1	Władze i urzędy skarbowe:	837.704 "
	Uposażenie	746.919 "
" 2	Różne	5.275 "
" 3	Podróże	22.500 "
" 5	Pomieszczenie	28.612 "
" 6	Wydatki biurowe	26.323 "
" 8	Inne wydatki	1.250 "
" 9	Remont	2.500 "
" 10	Komisje podatkowe	4.325 "

Emerytury i zaopatrzenia: 7.043 "

" 10	Emerytury i zaopatrzenia funkcj. kraj.	5.250 "
" 12	Odprawy	500 "
" 13	Pośmiertne	250 "
" 14	Dary z łaski	843 "
" 17	Koszty przesiedleń emerytów	200 "

Ogólny Zarząd Skarbowy: 2.000 "

" 11	Inne rozchody	750 "
" 15	Nagrody	1.250 "
" 26	Udział Skarbu Państwa	-

<u>Daniny publiczne:</u>		90.750 zł.
Par. 10.	Zwroty podatk.bezpośredn.	45.750 "
" 11. "	" " pośrednich	40.000 "
" 13. "	" " opłat stempl.	2.500 "
" 14.	Inne zwroty	2.500 "

S z k o l n i c t w o: Wydatki: 5.275.474 "

Wzrost II. Instancji: 188.498 "

" 1.	Uposażenie	71.498 "
" 2.	Różne	18 "
" 3.	Podróże i przesiedlenia	7.852 "
" 5.	Pomieszczenia , ,	1.755 "
" 6.	Wydatki biurowe	4.250 "
" 8.	Inne wydatki	250 "
" 9.	Remont ,	250 "
" 10.	Centralna bibl.	125 "
" 11.	Stypendja, zasiłki i opłaty szkolne . .	102.500 "

Nadzór szkolny: 69.191 "

" 1.	Uposażenie	54.083 "
" 3.	Podróże i przesiedlenia	10.000 "
" 5.	Pomieszczenie	2.771 "
" 6.	Wydatki biurowe	1.250 "
" 8.	Inne wydatki	25 "
" 9.	Remont	62 "
" 10.	Pomoc naukowe	1.000 "

Szkoły powszechne: 3.951.415 "

" 1.	Uposażenie	3.865.414 "
" 2.	Różne	59 "
" 3.	Podróże i przesiedlenia	8.750 "

Par. 5. Pomieszczenie	1.202 zł.
" 6. Wydatki biurowe	250 "
" 9. Remont	750 "
" 10. Pomoce naukowe	35.000 "
" 11. Zasiłki i stypendja	33.750 "
" 15. Oświata pozaszkolna	6.250 "

Seminarja nauczycielskie: 239.544 "

" 1. Uposażenie	194.704 "
" 2. Różne	76 "
" 3. Podróże i przesiedlenia	1.250 "
" 5. Pomieszczenie	26.024 "
" 6. Wydatki biurowe	3.250 "
" 8. Inne wydatki	125 "
" 9. Remont	9.740 "
" 10. Urządzanie lokali	3.750 "
" 14. Ciepłoty szkolne	625 "

Szkoły średnie: 520.417 "

" 1. Uposażenie	402.144 "
" 2. Różne	125 "
" 3. Podróże i prześiedlenia	3.000 "
" 5. Pomieszczenie	22.523 "
" 6. Wydatki biurowe	5.000 "
" 8. Inne wydatki	125 "
" 9. Remont	6.250 "
" 10. Urządzanie lokali	6.250 "
" 11. Zasiłki dla szkół średnich - komunalnych .	75.000 "
" 13. Kursa dokształcające dla nauczycieli . . .	-

Szkolnictwo zawodowe: 306.409 zł.

Par. 1. Uposażenie	253.404 "
" 2. Różne	924 "
" 3. Podróże i przesiedlenia	906 "
" 5. Pomieszczenie	8.600 "
" 6. Wydatki biurowo	4.000 "
" 8. Inne wydatki	1.750 "
" 9. Remont	8.575 "
" 10. Urządzanie lokali	10.000 "
" 11. Zasiłki i stypendja	10.750 "
" 12. Fundusz obrotowy	7.500 "
" 13. Kursa dokształcające dla nauczycieli	-

Hr

L.dz. 705/25

Śląska Rada Wojewódzka
L.dz. R.W. 647.

Katowice, dnia 18 grudnia 1925 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie ustalenia czynszów od lokali na terenie Województwa Śląskiego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 18 grudnia 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu. -

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ Bilski
Przewodniczący.U s t a w a

z dnia 1925 r.

w przedmiocie ustalenia czynszów od lokali na terenie Województwa Śląskiego.

Art. 1

Wysokość komornego, jaka osiągnięta została na podstawie art. 6, ustawy z dnia 18 grudnia 1924 r. /Dz.U.Śl.nr.28, poz.107/ w czwartym kwartale 1925 r., zatrzymuje się aż do dnia 30 czerwca 1926 r.

Art. 2

Ustęp 2. art.6. ustawy z dnia 18 grudnia 1924 r. /Dz.U.Śl.nr.28, poz.107/ traci moc obowiązującą do dnia 30 czerwca 1926 r.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a obowiązuje od dnia 1 stycznia 1926 r.

Art. 4

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e .

Obecna sytuacja na rynku pieniężnym wytworzyła atmosferę niepewności co do wysokości cen towaru i świadczeń różnego rodzaju, jakoteż dążenie do ich podwyższania, a co zatem idzie równoczesne dążenie do obniżenia wartości pieniądza, a więc do coraz większego deprecjonowania naszej waluty.

./.

Powstało błędne koło. Tracący na wartości pieniądź podbija cenę towarów, płace oraz wartości wszelkich świadczeń, które znów, - siłą faktu dokonywania się wzrostu tego, - automatycznie łącznie z innymi przyczynami natury zewnętrznej i wewnętrznej, dalszy spadek pieniądza powodują.

Stwarzanie warunków. umożliwiających wstrzymanie fluktuacji cen towarów, robocizny oraz wszelkich świadczeń łącznie z całym szeregiem innych środków zaradczych, z którymi w sposób skoordynowany stosowanym być musi, by doprowadzić do sytuacji, należy do zadań pierwszorzędnych.

Jedną z takich niestających świadczeń jest wysokość komornego, ustalona art. 6. ustawy z dnia 18 grudnia 1924 r./Dz.U.Sl.nr.28,poz.107/.

Na mocy wymienionych przepisów komorne podwyższa się co kwartał o 10,%. Przy obecnej fluktuacji może być powodem do podwyższania i innych wartości. Zmienność świadczeń z tego tytułu bowiem, chociaż jest wprawdzie wynikiem ustawy, nie zaś ogólnej fluktuacji cen, spowodowanej sytuacją gospodarczą i walutową, to przecież przez sam fakt swej zmienności w okresie, kiedy wszelkie wartości gospod. rzeczy nie mogą zatrzymać stałe trwałego poziomu, będzie siłą rzeczy jednym więcej czynnikiem, który w obecnym okresie przez swą zmienność, będzie wytwarzał refleksy oddziałujące w kierunku zwykłym w innych dziedzinach gospodarczych.

By temu zapobiedz niezbędnym jest wstrzymanie na razie na dwa kwartały dalszej podwyżki o 10,%, tj. od dnia 1 stycznia 1926 r. do dnia 30 czerwca 1926 r. świadczeń z tytułu płacenia czynszów, co ma na celu projekt powyższej ustawy. -

20.

Wniosek

p. dra Rakowskiego i towarzyszy.

W toku obrad 127-go posiedzenia Sejmu, poseł Wiechuła, o którego wydanie sądom chodziło, oświadczył Sejmowi, że zarzuty swoje skierowane przeciwko posłowi skierującemu go o obrazę, w całości podtrzymuje i pragnie je przed sądom udowodnić zwłaszcza zarzut defraudacji sum pieniężnych.

Przez odnowę wydania posła Wiechuły sądom Sejm uniemożliwił otrzymanie zadośćuczynienia posłowi /jak wolno przypuszczać/ niewinnie spotwarzonemu.

Noboc tego, że zaczepiony przez posła Wiechułę poseł jest wicemarszałkiem, porządek Sejmu Śląskiego wymaga, aby ewentualna bezpodstawność posądzeń była wykazana przed forum sejmowym.

Podpisani wnoszą zatem, aby Sejm przekazał Komisji Siedmiu zbadanie zarzutów o rzekomo popełnione przez posła Biniszkiewicza nadużycia, i aby komisja na mocy paragrafu 55 regulaminu wezwwała posła Wiechułę do niezwłocznego stanięcia przed komisją w celu wytłomaczenia się.

Katowice, dnia 22. grudnia 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Rakowski,

Omańkowska, Szyrkowiakówna, Kempka, Mędzior, Pójkis, Sobota,

Lukaszek, Zuber.

Śląska Rada Wojewódzka
L.dz.RW - 751.

Katowice, dnia 21. grudnia 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie zmiany śląskiej ustawy skarbowej na rok 1925, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 18. grudnia 1925 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ B i l s k i,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 192 r.

w sprawie zmiany ustawy skarbowej na rok 1925 z dnia 7. kwietnia 1925 r.

/Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 17/.

Art. 1.

Art. 6. ustawy skarbowej na rok 1925 /Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 17/ otrzymuje następujące brzmienie:

Kredyty, przewidziane w załączonym budżecie, ważne są do dnia 31. grudnia 1925 r. Po tym dniu mogą być zużyte do dnia 28. lutego 1926 r. Kredyty przewidziane w następujących pożyczkach budżetowych i do wysokości kwot, poniżej wyszczególnionych:.

a/ Wydatki zwyczajne:

cz. II.	dział II.	par. 10.	30.000 zł.
"	II.	" 13	60.000 "
"	V.	" 19	134.000 "
"	IX.	" 18	400.000 "
cz. IV.	"	II. " 12	478.000 "

Razem 1.102.000 zł.

b/ Wydatki nadzwyczajne:

cz. II. dział II. rozdział I. par. 17	350.000 zł.
Razem	350.000 zł.
ogółem	1.452.000 zł.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1926.r.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

 Uzasadnienie.

Śląska ustawa skarbowa przewiduje w art. 6 t.zw. okres ulgowy, w czasie którego mogą być uskutecznione wydatki, dotyczące okresu ubiegłego. Korzystanie z tego okresu uzależnione jest od analogicznych zarządzeń dla administracji ogólnopństwowej.

Według wiadomości z Ministerstwa Skarbu w budżecie ogólnopństwowym nie będzie przewidziany żaden okres ulgowy odnośnie do kredytów budżetu 1925 r.

W poszczególnych pozycjach budżetu śląskiego zachodzi atoli nieodzowna konieczność przedłużenia okresu dysponowania uchwalenymi kredytami, a to z tego względu, że w czasie wykonywania budżetu zaciągnięto zostały zobowiązania, których do końca roku budżetowego nie można było uregulować głównie z powodu braku zapasów kasowych. Wydatki te nie są uwzględnione w budżecie na rok 1926. Niepokrycie tych zobowiązań mogłoby wywołać niepożądane zawiąkania procesowe.

Dlatego Rada Wojewódzka widzi się zniwoloną wniość powyższe przedłożenie o ustanowienie okresu ulgowego.

Ażebym kas skarbowych nie przeciążać wypłatami większemi w krótkim okresie czasu projektuje się utrzymanie dwumiesięcznego okresu ulgowego i to tylko dla ograniczonych wydatków.

W szczególności zaś okres ulgowy miałby objąć następujące wydatki - wyczerpujące wyliczone w niniejszym projekcie ustawy, a mianowicie:

1/ na fundusz meljoracyjny	60.000 zł.
2/ szkoły rolnicze	18.000 "
3/ zakup aparatów mierniczych	12.000 "
4/ subwencje na drogi bezpańskie i powiatowe	134.000 "
5/ pożyczki dla spółdzielni budowlanych	400.000 "
6/ pożyczki i subwencje na budowę szkół powszechnych	478.000 "
7/ zakup materiałów dla budowy kolei	350.000 "

P3.

W n i o s e k

klubu Ch.D. w sprawie zużycia pozycji 250.000 zł. przewidzianej w budżecie na rok 1925 na kredyt rolny.

N y s o k i S e j n z e c h c e u c h w a l i ć :

"Z kwoty 250.000 zł., przeznaczonej na cele drobnego kredytu rolnego w roku budżetowym 1925 i dotąd niewyasygnowanej, przelewa się 110.000 zł. do "Śląskiego Funduszu Melioracyjnego", 110.000 zł. na zakończenie domów dla uchodźców, zaś resztę w wysokości 30.000 zł. przeznacza się na założenie i utrzymanie szkoły rolniczej w Rybniku".

Katowice, dnia 22. grudnia 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Palarezyk,

Kędzior, Machej, Brzuska, Ozarkowska, Kempka, Szuścik, Mathea,
Fojkis, Sobota, Szymkowiakówna, Janicki, Wydra.

-L.dz. 721.

Katowice, dnia 23. grudnia 1925 r.

Śląska Rada Wojewódzka.

L. RW. 764.

ZE

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie zastosowania postanowień ustawy o środkach zapewnienia równowagi budżetowej, dotyczących zmian niektórych przepisów w wymiarze uposażeń i zaopatrzeń emerytalnych do funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów komunalnych w Województwie Śląskiem, uchwalony w trybie art. 17 Tymczasowego Regulaminu Rady Wojewódzkiej, w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu jako wnioskowi nagłego, celem uchwalenia ustawy przed dniem 1. stycznia 1926 r.

Śląska Rada Wojewódzka

B i l s k i

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia grudnia 1925 roku
w sprawie zastosowania postanowień ustawy o środkach zapewnienia równowagi budżetowej, dotyczących zmian niektórych przepisów w wymiarze uposażeń i zaopatrzeń emerytalnych dla funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów komunalnych w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Postanowienia ustawy z dnia o środkach zapewnienia równowagi budżetowej /Dz.U.R.P. nr..... poz..... / zawarte w rozdziale I. art. 1. - 10. włącznie, stosuje się do funkcjonariuszów i nauczycieli Województwa Śląskiego, oraz do funkcjonariuszów i nauczycieli związków komunalnych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1. stycznia 1926 r.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

przez Skarb Państwa do połowy dotychczasowej wysokości, powstała już pewna znaczniejsza różnica w uposażeniu urzędników obydwu kategorii. W tym stanie rzeczy, celem uniknięcia nieuzasadnionych różnic w dotowaniu urzędników w Województwie Śląskiem, Rada Wojewódzka uważa za wskazane wprowadzenie w życie wspomnianej ustawy z dnia 1. stycznia 1926 r. i składa niniejszy projekt ustawy jako wniosek nagły.

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej

B i l s k i . ,

S e n a t

Odbitka nr. 364.

Rzeczypospolitej Polskiej.

U s t a w a

o środkach zapewnienia równowagi budżetowej.

I. O zmianach niektórych przepisów o wymiarze uposażeń i zaopatrzeń emerytalnych.

Art. 1.

Wszelkie świadczenia Skarbu Państwa, wynikające z ustawy z dnia 9. października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska /Dz.U.R.P. nr. 116, poz.924/, z ustawy z dnia 5. grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów /Dz.U.R.P. nr. 134 poz.1107/, jak również wszelkie inne świadczenia Skarbu Państwa, obliczane dotychczas według zasad określonych jedną z tych ustaw, dalej świadczenia Skarbu Państwa wynikające z ustawy z dnia 11. grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych /Dz.U.R.P. z r.1924 nr.6. poz.46/ oraz ustawy z dnia 13. lutego 1924 r. /Dz.U.R.P. nr. 18 poz.178/, zmieniającej niektóre postanowienia ostatnio powołanej ustawy; wreszcie wynagrodzenia umowne funkcjonarjuszów kontraktowych będą obliczane według zasad obowiązujących w dniu 1. grudnia 1925 r. przy zastosowaniu zmian wprowadzonych dalszemi postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. 2.

Z obliczonych w sposób przepisany art. 1. świadczeń Skarbu Państwa ulegają procentowemu zmniejszeniu następujące świadczenia:

a/ zaopatrzenie emerytalne, oraz zaopatrzenia wdów i sierót /ustawa z dnia 11. grudnia 1923 r. Dz.U.R.P. z r.1924. nr.6 poz. 46/ o 4 %.

b/ uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz wynagrodzenia umowne funkcjonarjuszów kontraktowych, wymierzane /art.3, 4, 5 i 118 ustawy z dnia 9. października 1923 r. Dz.U.R.P. nr.116 poz. 924/:

1/ wedle grup uposażenia XII do XIV o 4 1/2 %;

2/ " " " IX do XI o 5 %;

c/ uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska wymierzane wedle grup uposażenia I do VIII, uposażenia sędziów i prokuratorów, oraz wszelkie inne świadczenia tytułem uposażeń, wypłacane - o 6 %.

Zmniejszenia powyższe obowiązują na czas od 1. stycznia do 31 marca 1926 r. włącznie.

Art. 3.

Wyszczególnione w art. 25, 27, 29, 37, 38, 50, 54, 61, 62 i 105 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz w art. 8. ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem i prokuratorów - dodatkowe punkty i mnożne wynagrodzenia zmniejsza się o 50 % /pięćdziesiąt procent/.

Art. 4.

Określone w art. 34 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska maksymalne ilości godzin zmienia się pod lit. a/ na 27 godzin, pod lit. b/ na 23 godziny pod lit. c/ na 21 godzin; określone w art. 51 tej ustawy maksymalne ilości godzin zmienia się pod lit. a/ na 27 godzin, pod lit. b/ na 23 godzin, pod lit. c/ na 21 godzin, pod lit. d/ na 18 godzin, a określona w art. 58 tej ustawy ilość godzin zmienia się na 29.

Art. 6.

Wynagrodzenie roczne za godziny naliczbowe, określone w art. 36 ustawy z dnia 9. października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oznacza się na 225 mnożnych za godzinę tygodniowo dla wszystkich kategorii przedmiotów, takie samo wynagrodzenie roczne określone w art. 53 tej ustawy oznacza się na 300 mnożnych za godzinę tygodniowo dla wszystkich kategorii przedmiotów, a to samo wynagrodzenie, określone w ustępie 2. art. 46 i 60 tej ustawy, oznacza się na 150 mnożnych.

Art. 7.

Wynagrodzenie nauczycieli nieetatowych za każdą godzinę nauki ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Ostatni ustęp art. 46 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska uchyla się,

Art. 8.

Za pełnienie obowiązków kierownictwa szkoły liczą się kierownikowi publicznej szkoły powszechnej:

1 - klasowej	5 punktów miesięcznie,
2 i 3 "	10 " "
4 i 5 "	30 " "
6 "	40 " "
7 "	60 " "

Art. 47 ustawy z dnia 9. października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska uchyla się.

Art. 9.

Lata służby spełzone na pełnieniu służby wizytatora szkół i inspektora szkolnego, w razie powrotu do służby nauczycielskiej, zaliczone będą tak, jak pełnienie służby nauczycielskiej.

Art. 10.

Przepisy art. 107, 108 i 109 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska nie będą stosowane od dnia 1. stycznia 1926 r.

II. O zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu invalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Art. 11.

Do art. 26 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową /Dz.U.R.P. nr. 32 poz.195/ wstawia się w ustępie f/ zamiast słów: "jeżeli dowód podlegający opodatkowaniu" słowa "jeżeli dochód osiągnęty z jakiegokolwiek źródła".

Art. 12.

Wdowy i rodzice nie mogą w żadnym razie pobierać ustanowionych ustawą z dnia 18 marca 1921 r. /Dz.U.R.P. nr.32 poz.195/ rent /art.14/ wysokości przekraczającej przeciętny zarobek miesięczny zdrowego mężczyzny, względnie zdrowej kobiety w danym zwroźie i w danej miejscowości. Wysokość przeciętnego zarobku oznacza właściwy starosta.

Renta wszystkich sierót razem wziętych nie może przekraczać renty wdowiej.

III. O zmianie niektórych postanowień o utrzymaniu szkół.

Art. 13.

Unieszczoney w ustępie a/ art. 3. ustawy z dnia 30 października 1923 r. o państwowych stypendiach, oraz innych formach pomocy dla młodzieży akademickiej /Dz.U.R.P. nr. 118 poz.942/ przepis, począwszy od słów: "liczbie, odpowiadającej" do końca tegoż ustępu uchyla się.

Art. 14.

Unieszczoney w art. 6. ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych /Dz.U.R.P. nr. 18 poz.143/ cyfry oznaczające liczby dzieci w wieku szkolnym podnosi się odnośnie do jedno - dwu i trzyklasowych szkół z 60 na 80, ze 100 na 120, ze 150 na 170.

Ostatni ustęp tego artykułu uchyla się.

Art. 15.

Na budowę lub przebudowę szkół i domów mieszkalnych dla nauczycieli wznoszonych zgodnie z art. 8. ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych /Dz.U.R.P. nr.18 poz.144/ mogą być ~~zaciągane~~ udzielone gminom ze Skarbu Państwa zasiłki i długoterminowo pożyczki na warunkach, określanych rozporządzeniem Ministra Jaznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 10 powołanej ustawy z dnia 17. lutego 1922 r. /Dz.U.R.P. nr.18 poz.144/ uchyla się.

IV. O zmianie niektórych przepisów ustawy z dnia 1.sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

Art. 16.

Przypadający zwiazkiem komunalnym na mocy art.9 ustawy z dnia 11. sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych /Dz.U.R.P. nr.94 poz.747/ udział we wpływach z państwowego podatku dochodowego wynosi dla miast 15%, a dla miasta stołecznego Warszawy 20% państwowego podatku dochodowego, przepisanego w tychże gminach, zaś dla powiatowych zwiazków komunalnych 15% państwowego podatku dochodowego przepisanego w gminach wiejskich, a w województwach poznańskim i pomorskim także na obszarach dworskich.

V. O zmianie niektórych przepisów o organizacji kas chorych oraz administracji i funduszu bezrobocia.

Art. 17.

Ustanowiony art. 103 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązku ubezpieczeniu na wypadek choroby /Dz.U.R.P. nr. 44 poz.272/ termin organizacji kas chorych przedłuża się do końca roku 1926.

Czynności, które w art.19 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia /Dz.U.R.P. nr.67 poz.656/ w brzmieniu ustawy z dnia 28 października 1925 r. / Dz.U.R.P. nr.120 poz.863/ o zmianie niektórych przepisów ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, powierzone są zarządom obwodowym fundusze bezrobocia, może Minister Pracy i Opieki Społecznej na wniosek zarządu głównego funduszu bezrobocia powierzyć tym zarządom obwodowym funduszu bezrobocia, które uzna za właściwe i w tym przypadku działalność zarządu obwodowego funduszu bezrobocia rozciągnąć na obszar działania kilku powiatowych urzędów pośrednictwa pracy.

VI. Przepisy końcowe.

Art. 19.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 20.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1926 r.

L.dz. 723/25.

Katowice, dnia 22. grudnia 1925 r.

Śląska Rada Wojewódzka

L.dz. W.-710/1.

ZE

Do Pana

Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie rozwiązania stosunku służby nauczycielskiej z powodu zawarcia związku małżeńskiego przez nauczycielkę, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 15. grudnia 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

B i l s k i

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 192 roku
w sprawie rozwiązania stosunku służby nauczycielskiej wskutek zawarcia przez nauczycielkę związku małżeńskiego.

Art. 1.

Zawarcie związku małżeńskiego przez pomocniczą, tymczasową lub stałą nauczycielkę, zatrudnioną w jednej ze szkół w Województwie Śląskiem utrzymywanych przez Skarb Śląski lub przez związki komunalne, powoduje rozwiązanie stosunku służbowego z nauczycielką. Ustanie stosunku służby nauczycielskiej ustala władza przełożona nauczycielki w piśmie, zwalniając ją ze służby.

Zwolnienie nauczycielki ze służby winno nastąpić najpóźniej z końcem miesiąca lipca, o ile małżeństwo zawarte zostało w I. półroczu roku kalendarzowego, oraz najpóźniej z końcem miesiąca stycznia roku następnego, o ile zawarcie małżeństwa przypadło w II. półroczu roku kalendarzowego.

Art. 2.

Nauczycielce stałej, która ustępuje ze służby nauczycielskiej z powodu zawarcia małżeństwa, należy się po odbyciu co najmniej jednego roku służby odprawa w wysokości zależnej od okresu służby nauczycielskiej.

Odprawa ta wynosi: a/ po upływie jednego roku i przed ukończeniem pięciu lat służby - trzykrotnie, b/ po upływie pięciu i przed ukończeniem dziesięciu lat służby - sześciokrotnie, c/ po upływie dziesięciu lat służby - dwunastokrotnie miesięczne. pełne, w ostatnim miesiącu

służby otrzymać uposażenie. Po ukończeniu dziesięciu lat służby dolicza się za każdy następny rok służby jednomiesięczne pełne ostatnio otrzymane uposażenie. Suma odprawy nie może jednak przewyższyć dwudziestoczworokrotnej kwoty ostatnio otrzymanej płacy nauczycielskiej.

Lata służby oblicza się zgodnie z jej faktycznym przebiegiem aż do dnia zwolnienia nauczycielki ze służby, oznaczonego w piśmie zwalniającem. Zaliczeniu ulega tylko czas służby nieprzerwanej. W wyjątkowych wypadkach, szczególnie zasługujących na uwzględnienie, może władza przełożona zezwolić na zaliczenie nauczyciela celem ustalenia wysokości odprawy czasu służby, spędzonego w służbie nauczycielskiej przed przerwą.

Odprawę przyznaje się z zastrzeżeniem obowiązku jej zwrotu na wypadek, jeśli nauczycielka wstąpi do służby państwowej lub samorządowej i jeśli lata służby nauczycielskiej, będące podstawą wymiaru odprawy zostaną jej zaliczone do wysługi emerytalnej. Wzmiankę o tem uczyni władza przełożona w piśmie zwalniającem nauczycielkę ze służby. Zwrot odprawy może nastąpić w ratach. Szczegółowe przepisy wyda rozporządzenie wykonawcze.

Odprawa winna być wypłaconą nauczycielce w ciągu miesiąca, następującego po dniu zwolnienia jej ze służby.

Art. 3.

Nauczycielka, która wstąpiła w związek małżeński, obowiązana jest zawiadomić o tem swą władzę przełożoną w ciągu 14 dni, licząc od dnia zawarcia małżeństwa. Jeśli skutkiem niezastosowania się nauczycielki do powyższego przepisu rozwiązanie stosunku służbowego nie może nastąpić w terminie wskazanym w ust. 1. art. 1., jako termin najdalszy, to przy ustaleniu wysokości odprawy nie uwzględnia się czasu spędzonego przez nauczycielkę w służbie po powyższym terminie określonym według daty zawarcia małżeństwa. Wysokość odprawy oblicza się w tym wypadku według kwoty uposażenia, otrzymanego przez nauczycielkę w miesiącu, z końcem którego nastąpić winno było jej zwolnienie ze służby.

Art. 4.

Jeśli przeciwko nauczycielce zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne przed jej zwolnieniem ze służby z powodu zawarcia małżeństwa, może władza przełożona odroczyć rozwiązanie stosunku służbowego aż do ukończenia postępowania dyscyplinarnego. Prawomocne orzeczenie kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby powoduje utratę prawa do odprawy. Zmniejszenie uposażenia z mocy prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego ma wpływ również na wyliczenie odprawy.

Art. 5.

Nauczycielka, z którą stosunek służbowy ulega rozwiązaniu z powodu zawarcia małżeństwa i której należała się odprawa w myśl art. 2. traci prawo do emerytury.

Nauczycielka, która w czasie między zawarciem małżeństwa, a zwolnieniem jej ze służby, stała się trwale niezdolną do służby i nabyła prawo emerytalne, ma prawo wyboru między emeryturą, a odprawą.

Art. 6.

Osoby żonęte nie mogą być mianowane na stanowisko pomocniczoj, tymczasowej lub stałej nauczycielki w szkołach, czynnych w Województwie Śląskiem i utrzymywanych przez Skarb Śląski lub przez związki komunalne.

Art. 7.

Przepisy niniejszej ustawy nie odnoszą się do nauczycielek robót kobiecych i do nauczycielek kontraktowych.

Art. 8.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Z tym dniem traci moc obowiązującą przepisy ustaw i rozporządzeń w sprawach unormowanych tą ustawą.

Art. 9.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e .

Powyższy projekt ustawy jest wykonaniem rezolucji Komisji Budżetowej Sejmu Śląskiego uchwalonej na posiedzeniu w dniu 20. czerwca roku ubiegłego.

Z powołaniem się na tę rezolucję zaznacza się ośnośnie do poszczególnych postanowień projektu ustawy, co następuje:

Do art. 1. i 3.

Zawarcie małżeństwa przez nauczycielkę z trudnioną w jednej ze szkół utrzymywanych przez Skarb Śląski lub przez związki komunalne w Województwie Śląskim, stanowi na od daty wejścia w życie ustawy ustawową przyczynę rozwiązania stosunku służbowego z nauczycielką. Rozwiązanie stosunku służbowego następuje przez doręczenie nauczycielce pisma zwalniającego ją ze służby, przy czym władza przełożona nauczycielki obowiązana będzie przestrzegać pewnych terminów. Uzupełnieniem tego artykułu jest przepis art. 3, zapobiegający skutecznemu zaskarżeniu przez nauczycielkę obowiązku zawiadomienia władzy przełożonej o zawarciu małżeństwa.

Do art. 2.

Wysokość odprawy projektuje się zgodnie z praktyką obecnie stosowaną do nauczycielek w cieszyńskiej części Województwa, które występują ze służby nauczycielskiej z powodu zapaźdójścia.

Do art. 4.

Przepis ten ma na celu zapobiec kolizjom, które mogłyby powstać w razie konieczności wszczęcia przeciwko nauczycielce postępowania dyscyplinarnego w wypadku cięższych wykroczeń służbowych już po zawarciu małżeństwa, a przed zwolnieniem jej ze służby. W wypadkach drobnych uchybień odrzeczanie zwolnienia byłoby niewskazane. Dlatego ocenę, czy w konkretnym wypadku zachodzi potrzeba przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przed zwolnieniem nauczycielki ze służby pozostawia się uznaniu władzy przełożonej.

Do art. 5.

Ośnośnie do ustępu 2. tego artykułu zaznacza się, że w wypadkach trwałej niezdolności do służby, wyszczególnionych w art. 9. ustawy z dnia 11. grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zaw.wojsk. /Dz.U.R.P.nr.6, poz.46 z r.1924/, nauczycielka nabywa prawa emerytalne bez względu na czas służby. Mogłoby się zatem zdarzyć, iż nauczycielka, która po wyjściu zapaź w czasie pierwszego

roku służby utracić trwale zdolność do służby przed rozwiązaniem stosunku służbowego, niebędzie prawa emerytalne i będzie korzystniej traktowany, aniżeli nauczycielka po roku służby w warunkach analogicznych. Ponieważ znani wspomnianych postanowień ustawy emerytalnej nie wydaje się wskazać, należało dla uniknięcia nierównomiernego traktowania nauczycielek w podobnych, zresztą wyjątkowych wypadkach, należy pozostawić nauczycielce, zwalnianej po roku służby, prawo wyboru między emeryturą, a odprawą.

Do art. 6.

Zdanie pierwsze tego artykułu jest konsekwencją zasady, wyrażonej w art. 1. Zaznaczyć należy, iż zgodnie z zasadą ochrony praw nabytych ustawa projektowana nie dotyczy nauczycielek, które przed dniem wejścia w życie ustawy zawarły związek małżeński. Ponieważ jednak zamężna nauczycielka tymczasowa nie może być mianowana nauczycielką stałą, przeto z pod dziańca przepisów ustawy wyjęte są w pełni tylko zamężne nauczycielki stałe. Poniżej podaje się statystykę nauczycielek zamężnych w szkołach, utrzymywanych przez Skarb Śląski, według stanu z dnia 1. grudnia 1925 r.

L.p.	Powiatowy Urząd Szkolny:	Liczba zamężnych nauczycielek		Względna liczba naucz. zamężn.
		Stających	Tymcz. i pomocn.	
1.	Katowice I.	32 ⁺ /	11 ⁺ /	43
2.	Katowice II.	12	8	20
3.	Katowice III.	7	9	16
4.	Katowice IV.	19	13	32
5.	Świętochłowice I.	10	5	15
6.	Świętochłowice II.	2	6	8
7.	Świętochłowice III.	8	4	12
8.	Pszczyna I.	7	6	13
9.	Pszczyna II.	6	7	13
10.	Pszczyna III.	4	4	8
11.	Rybnik I.	5	7	12
12.	Rybnik II.	6	7	13
13.	Rybnik III.	5	7	12
14.	Królowa Huta	15 ⁺⁺ /	11	26
15.	Tarnowskie Góry	4	8	12
16.	Lubliniec	4	3	7
R a z o m		145	116	261

+ / w tej liczbie jedna naucz. pow. pow.
 + + / " " " 4 "

L.p.	Państwowe seminarjum nauczycielskie	Liczba zamężn. nauczycielek		Ogólna liczba zamężn. nauczyc.
		Stających	Tymcz. i pomocn.	
1.	Cieszyn	1	-	1
2.	Mysłowice	3	-	3
3.	Nowa Wieś	1	-	1
R a z o m		5	0	5

Do art. 7.

Nauczycielki robót kobiecych nie zajmują się stroną wychowawczą nauki i wychowania szkolnego, zakres ich obowiązków jest ograniczony do wykładowego przedmiotu. Wobec tego nie ma rzeczowych powodów stosowania do nich projektowanej ustawy. Również należy pozostawić władzy przełożonej ocenę, czy zatrudnianie zamężnych nauczycielek kontraktowych może być w poszczególnych wypadkach pożądane. Umowa służbowa może być zresztą w tych ostatnich wypadkach rozwiązana w razie stwierdzenia, że obowiązki rodzinne stają w kolizji z obowiązkami służby.

Komisja Budżetowa.

Druk 691.

PC.

W a g ł y w n i o s e k

Komisji Budżetowej w sprawie noweli do ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież Związków Komunalnych.

Nowela do ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych.

Art. 1.

W artykule 3. ustęp 2. skreśla się "40 %", a natomiast umieszcza się "30 %".

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1926 r.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Ciężki stan finansowy Województwa i grożący w przyszłym roku deficyt zmusza Sejm do poczynienia jaknajdalej idących oszczędności. Komisja Budżetowa proponowaną oszczędność uważa za konieczną celem zrównoważenia budżetu.

Katowice, dnia 29. grudnia 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ ks. Brzuska,

Węgrzyk, Fojkis, Janicki.

Komisja Budżetowa.

PC.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Komisja Budżetowa uwzględniła, że dodatek do poborów urzędników, płatnych ze Skarbu Śląskiego, zmniejszono w prowizorium budżetowym na pierwsze trzy miesiące 1926 r. z 40% na 30%. Dodatek 40% był przyznany ustawą, wobec czego obniżenie dodatku może nastąpić także tylko ustawą. Komisja Budżetowa proponuje, by wniosek nagły przyjęto w następującym brzmieniu:

U s t a w a

z dnia 29. grudnia 1925 r.

w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych.

Art. 1.

W ustępie 2. art. 3. ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 12/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych, zastępuje się liczbę "40 %" liczbą "30 %".

Art. 2.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem 1. stycznia 1926 r. i wchodzi w życie w ten sam dzień.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

Katowice, dnia 29. grudnia 1925 r.

Referent:

/-/ ks. Brzuska.

Komisje:
Prawnicza i Socjalna.

dot. druku 652.

PC.

S p r a w o z d a n i e

połączonych Komisyj Prawniczej i Socjalnej w sprawie projektu ustawy o zaopatrzaniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich.

Rada Wojewódzka przedłożyła swego czasu Sejmowi projekt ustawy o zaopatrzaniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich. W uzasadnieniu tego projektu powiedziano, że rozciągnięta ustawą z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz. U.Śl.Nr. 3, poz. 11/ na obszar Województwa Śląskiego ustawa z dnia 25. lipca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 70, poz. 466/ straciła odnośnie do funkcjonarjuszów państwowych moc obowiązującą wskutek wyjścia późniejszej ustawy z dnia 11. grudnia 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 6/24, poz. 46/.

Tę ostatnią ustawę stosuje się w Województwie Śląkiem do funkcjonarjuszów państwowych. Nie można jej stosować do funkcjonarjuszów, którzy bezsprzecznie nie są funkcjonarjuszami państwowymi, jak funkcjonarjuszów wszystkich zakładów wojewódzkich i Sejmu Śląskiego.

Projekt ustawy przekazany został w pierwszym czytaniu Komisjom Prawniczej i Socjalnej, które to komisje zastanawiały się wspólnie na szeregu posiedzeń nad projektem ustawy. Obecnie przedkładają sprawozdanie i swoje wnioski w tej sprawie.

Co do szczegółów wyniku obrad połączonych komisyj podnieść należy, że w artykule 1. projektu ustawy, przedłożonego przez Radę Wojewódzką, proponuje się skreślić w zdaniu pierwszym słowo "na stałe".

Pozatem proponuje się drugi ustęp tego brzmienia:

"W razie wątpliwości, czy uprawniony był funkcjonarjuszem śląskim, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne zaliczkowo ze Skarbu Śląskiego wtenczas, gdy uprawniony otrzymywał ostatnie pobory służbowe z tegoż Skarbu".

Przez to pragną komisje uchronić od przykrości funkcjonarjuszów, co do których wątpliwość taka zachodzić może.

W art. 2. skreśliła komisja słowa w przedostatnim wierszu: "Sejmu Śląskiego" i wstawiła w ich miejsce słowa: "zostali, lub..".

Następnie proponują komisje skreślić art. 3. projektu Rady Wojewódzkiej jako zbędny. W Województwie Śląkiem zdaniem komisyj wypadki takie, by funkcjonarjuszowi względnie jego rodzinie przypadać miało dwojakie zaopatrzenie, zachodzić nie mogą.

Tak samo proponuje się skreślenie artykułu 4. projektu ustawy Rady Wojewódzkiej jako także niepotrzebnego. W przewidzianych w tym artykule przypadkach władze wojewódzkie mogą na podstawie obowiązujących ustaw cywilnych ~~xxxix~~ dochodzić swoich praw i z tego powodu umieszczenie tego w tej ustawie uważa się jako zbędne.

Dłuższa dyskusja wywiązała się nad art. 6. projektu ustawy, przewidującym opłatę w wysokości 3 % względnie 5 % potrącaną z uposażenia. Większość obu komisyj wypowiedziała się przeciwko tej opłacie motywując to tem, że wpływy z tych opłat nie są uwidocznione w dochodach budżetu śląskiego, że nie jest z nich utworzony żaden fundusz emerytalny.

Proponują zatem skrócenie i tego artykułu.

Przy art. 11. obecnie 8. wnoszą komisje o skrócenie ustępu ostatniego a w jego miejsce proponują ustęp o następującem brzmieniu:

"Postanowienia niniejszego artykułu stosują się również do praktykantów".

W miejsce art. 19. projektu ustawy przedłożonego przez Radę Wojewódzką wnoszą komisje następujący nowy artykuł:

Art. 16.

"Emeryt otrzymuje dodatek na żonę i dzieci ustanowiony w art. 4. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów komunalnych - /Dz.U.Sl.Nr. 11, poz. 28/ do czasu posiadania mocy obowiązującej wymienionych w niniejszym artykule ustaw".

W artykule 23.licz.1. projektu Rady Wojewódzkiej, obecnie 20. proponuje się skrócić ostatnie słowa: "udzielonego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu".

Pozatem proponuje się skrócić ustęp tego artykułu wymieniony pod liczbą 3 jako w naszym Województwie nieaktualny.

W art. 28. projektu Rady Wojewódzkiej, obecnie 25. proponuje się wymieniony w ostatniem zdaniu termin 14 dni zmienić na 30 dni.

W artykule 31.projektu Rady Wojewódzkiej, obecnie 26. proponuje się skrócić przedostatni ustęp rozpoczynający się od słów: "Powyższy okres służby pracowników kontraktowych itd."jako identyczny z art. 6. projektu, przewidującym 3 % wzgl. 5 % opłatę z uposażenia służbowego.

Dłuższa dyskusja powstała przy rozpatrywaniu art. 37. projektu ustawy, szczególnie ustępu drugiego tego artykułu. Ustęp ten przewiduje zobowiązanie się Rady Wojewódzkiej, że w razie, gdyby funkcjonariusze wojewódzcy w cieszyńskiej części Województwa przed przejściem w stan spoczynku objęli posadę uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia, Rada Wojewódzka przekaże podmiotowi ubezpieczającemu, który będzie wówczas dla nich właściwym, kwoty odpowiadające tej rezerwie premijowej, jaka powinna była być dla tych funkcjonariuszów zebrana, gdyby oni przez czas ich zatrudnienia w służbie śląskiej byli członkami zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszów.

Ze strony przedstawicieli Związku Urzędników Państwowych Samorządowych i Komunalnych zgłoszono prośbę, by tak samo dla urzędników górnośląskiej części Województwa w identyczny sposób uiszczenie wstecz składek do instytucji ubezpieczeniowej zapewniono w wypadku, gdy funkcjonariusze ci przed nabyciem prawa do emerytury opuszczą służbę i obejmą posadę uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia.

W toku dyskusji podniesiono, że jeżeli komisje stanęły na stanowisku skrócenia art. 6. projektu, czyli niepobierania 3 wzgl. 5 % opłaty z uposażeń, to należałoby uniknąć obowiązku uiszczania wstecz składek w wypadkach, gdy urzędnik opuści służbę wojewódzką w dodatku dobrowolnie.

Przy rozpatrywaniu tej kwestji wyjaśniono, że odnośnie do funkcjonariuszów cieszyńskiej części Województwa sprawa musi być podtrzymana po myśli przedłożonego projektu ze względu na obowiązujące tam ustawodawstwo.

str. 3. do druku 692.

do druku 652.

Do d. funkcjonalistów górnośląskiej części Województwa może być załatwiona po zajęciu przez Sejm stanowiska odnośnie do par. 17. ustęp 3. projektu ustawy o ubezpieczeniu funkcjonalistów prywatnych, która to sprawa jest obecnie przedmiotem rozważania w Komisji Socjalnej.

Połączone komisje proponują zatem przyjęcie art. 37. obecnie 35. projektu ustawy w przedłożonym przez Radę Wojewódzką brzmieniu.

Do art. 38. obecnie 35. proponuje się drugi ustęp tego brzmienia:

"W uwzględnieniu godnym wypadku Rada Wojewódzka władną jest przyznać emeryturę według najniższej normy przy zastosowaniu art. 30. niniejszej ustawy".

W tytule III projektu rządowego a obecnie 36. proponuje się nowy artykuł 37. tego brzmienia:

Art. 37.

"Rada Wojewódzka może na wniosek przyznać prawo do zaopatrzenia do wysokości pensji wdowiej nie zaopatrzonym ojcu lub matce po urzędniku, który nabył prawo do emerytury, nie pozostawiając żony lub dzieci, o ile był jedynym ich żywicielem".

W artykule 45. obecnie 43. ustęp 2. skreśla się, w miejsce tegoż proponują komisje następującą poprawkę: "W razie stwierdzonej dezercji postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania".

Komisje były zdania, że na polu walki łatwo może paść podejrzenie dezercji na osoby niewinne, skutkiem czego byłyby według przedłożonego brzmienia pokrzywdzone. Z tego powodu proponuje się powyższą poprawkę.

W artykule 50, obecnie 48. proponuje się skreślić ustęp c/ i to z tego powodu, że obowiązujący w górnośląskiej części Województwa kodeks karny nie przewiduje kary utraty emerytury.

W artykule 51. projektu Rady Wojewódzkiej, obecnie 49. proponuje się skreślić w ustępie a/ słowa: "udzielnego w porozumieniu z Ministrem Skarbu".

W artykule 55. obecnie 53. w ostatnim zdaniu proponuje się zmienić termin "jednego roku" na słowa "trzech lat".

W artykule 57. obecnie 55. proponuje się nowy ustęp jako ostatni w następującym brzmieniu:

"Takie same prawa do zaopatrzenia emerytalnego przysługują tym funkcjonalistom samorządowym, którzy zostali przyjęci do służby śląskiej, a przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy".

Odnosnie do artykułu 58. obecnie 56. projektu ustawy połączone komisje wypowiedziały się większością przeciwko przyznaniu emerytom, przeniesionym w stan spoczynku przed zmianą suwerenności tylko 75 % tego uposażenia, które przysługiwać będzie emerytom, przeniesionym w stan spoczynku po zmianie suwerenności według przepisów niniejszego projektu ustawy.

Z tego powodu proponuje się skreślić słowa: "Do wysokości 75 % tego uposażenia itd." a zakończyć zdanie słowami: "według norm niniejszej ustawy".

str. 4. do druku 692.

dot. druku 652.

Po artykule 64. projektu rządowego obecnie 62. komisje proponują nowy artykuł 63. następującego brzmienia:

Art. 63.

Funkcjonariusze Związków w Samorządowych, którzy nabyli prawo do emerytury w służbie samorządowej, a przejęci zostali przez władze wojewódzkie do służby śląskiej, a stali się niezdolni do służby przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymają zapotrzebowanie emerytalne ze Skarbu Śląskiego bez względu na ilość lat spędzonych w służbie śląskiej według zasad art. 69. niniejszej ustawy.

Poprawka ta podyktowana jest względami słuszności. Zająć bowiem miały wypadki, że dawniejsi urzędnicy samorządowi przejęci zostali do służby wojewódzkiej, tenżem stracili prawo do emerytury w instytucjach samorządowych a następnie z powodu zwolnienia ich z służby wojewódzkiej bez emerytury poważnie poszkodowani zostali.

W artykule 70. ustępie 1. proponuje się skreślić ostatnie słowa: "pod warunkiem przesłużenia w służbie śląskiej co najmniej 5 lat".

To są najważniejsze poprawki połączonych komisyj. Inne mniej ważne jak zmiana w numeracji artykułów itp., konieczne z powodu skreślenia artykułów, względnie zapropnowanych nowych, uwzględnione są w załączonym projekcie ustawy, uwzględniającym wszystkie uchwały komisyj.

Połączono Komisje Prawnicze i Socjalna proszą o przyjęcie projektu ustawy z uwzględnieniem poprawek.

Katowice, dnia 13. stycznia 1926 r.

Sprawozdawca:

/-/ Jan Kędzier.

U s t a w a

z dnia 1926 r.

o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów śląskich.

T y t u ł I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Postanowienie niniejszej ustawy odnoszą się do funkcjonarjuszów śląskich, mianowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Osoby te, oraz wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad, określonych w niniejszej ustawie.

W razie wątpliwości, czy uprawniony był funkcjonarjuszem śląskim wypłaca się zaopatrzenie emerytalne zaliczkowo ze Skarbu Śląskiego, wtenczas, gdy uprawniony otrzymywał ostatnio pobory służbowe z tegoż Skarbu.

Art. 2.

Funkcjonarjuszami śląskimi w rozumieniu niniejszej ustawy, są funkcjonarjusze Sejmu Śląskiego, Zakładu dla umysłowo chorych w Lublińcu, Zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku, Śląskiego Szpitala Krajowego w Cieszynie, Krajowego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie i innych Zakładów, utworzonych przez Sejm Śląski, oraz ci funkcjonarjusze, którzy ustawą o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego po myśli art. 14. i 15. ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r./Dz.U.R.P.nr.73,poz.497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego, lub na podstawie innych ustaw zostali **lub** zostaną zaliczeni do funkcjonarjuszów śląskich.

Art. 3.

Zaopatrzenie emerytalne /uposażenie emerytalne, pensja wdowa i sieroty/ wymierza się w punktach w myśl zasad art. 3. 4. i 5. ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r./Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych /Dz.U. Sl.nr.11,poz.28/ zależnie od grupy i szereble, do których funkcjonarjusz śląski został zaliczony.

Zmiany ilości punktów w poszczególnych grupach uposażenia oraz wartości mnożnej, stosowane do funkcjonarjuszów śląskich, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie zmiany, dotyczące zaszerogowania funkcjonarjuszów śląskich do grup uposażenia, nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonarjuszów śląskich.

Art. 4.

Rada Wojewódzka może w wypadkach, zasługujących na szczególne . . . uwzględnienie i nieobjętych niniejszą ustawą, uwzględnić przy wymiarze zaopatrzeń emerytalnych ustawowo niezaliczalne lata służby, przyznawać zaopatrzenie emerytalne, tudzież podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszom śląskim, jakoteż osobom, po nich pozostałym.

T y t u ł II.

Zaopatrzenie emerytalne funkcjonariuszów śląskich.

. Art. 5.

Prawa do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonariusz śląski po nieprzerwanej /art.6/ co najmniej dziesięcioletniej służbie śląskiej, o ile z powodów podanych w niniejszej ustawie, przechodzi w stan spoczynku.

W wypadkach, w których urzędnik państwowy przechodzi bezpośrednio ze służby państwowej do służby śląskiej, służba państwowa jest traktowaną na równi ze służbą śląską.

Wyjątkowo nabywa funkcjonariusz śląski prawo do uposażenia emerytalnego:

- 1/ po nieprzerwanej co najmniej pięcioletniej służbie śląskiej z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby;
- 2/ bez względu na czas służby wskutek trwałej niezdolności do służby z powodu:
 - a/ nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych;
 - b/ działań wojennych w miejscu służbowego pobytu;
 - c/ chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu.

Przy obliczaniu dziesięcioletniej i względnie pięcioletniej służby śląskiej, postanowienia art. 12 nie mają zastosowania.

Art. 6.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie.

W razie reaktywowania emerytowanego funkcjonariusza śląskiego wlicza się przy ponownym przeniesieniu go w stan spoczynku do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby, uwzględniony przy poprzedniej wymiarze emerytury.

Art. 7.

Funkcjonariuszowi śląskiemu, który po nieprzerwanej, przynajmniej dziesięcioletniej służbie śląskiej, stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy trwale co najmniej 95% zdolności do zarabkowania, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego, w granicach art. 15. niniejszej ustawy 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Art. 8.

Funkcjonariuszowi śląskiemu, którzy wskutek przypadków, wymienionych w punkcie 2. art. 5. niniejszej ustawy utracił również zdolność do pracy zarobkowej, wymiarza się uposażenie emerytalne według norm art. 15 niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu, zależnie od stopnia utraty zdolności do zarabkowania, a mianowicie:

Przy utracie zdolności od	35%	do	54%	-	2 lata
"	"	55%	" 74%	-	4 "
"	"	75%	" 84%	-	6 "
"	"	85%	" 94%	-	8 "
"	"	95%	" 100%	-	10 "

W wyjątkowych, na szczególnie uwzględnienie zasługujących przypadkach, może Rada Wojewódzka przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ust. 1 niniejszego artykułu, aż do połowy wysokości uposażenia w służbie czynnej /art.13/, będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Postanowienia niniejszego art. stosują się również do praktykantów.

Art. 9.

Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl art. 8 niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

- 1/ niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami wskazanymi w punkcie 2 art. 5 niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzeniem z urzędu badaniem Komisji Lekarskiej;
- 2/ zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonariusz śląski służył.

W przypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie a naliczenie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono niepóźniej, niż w trzy lata po zajściu wypadku.

Art. 10.

Przewidzianą w art. 9 niniejszej ustawy Komisję Lekarską ustanowi, oraz skład i sposób jej urzędowania określi rozporządzenie Rady Wojewódzkiej, która też określi sposób oceny zdolności do służby, sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby/kalectwa/ ze służbą śląską wogóle, specjalnie zaś sposób ustalenie, iż choroba powstała z przyczyn przewidzianych w art. 5 niniejszej ustawy, sposób stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego, /kaleki/ w jej powstaniu, a następnie stałej potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby szczególnej opieki, jako to: potrzeby umieszczenia w domu inwalidów względnie w Zakładzie dla umysłowo chorych.

Art. 11.

Czas czynnej służby wojskowej, odbytej podczas wojny w czasie od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia zawieszenia broni, poprzedzającego zawarcie pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie wszystkim funkcjonariuszom śląskim, powołanym do służby wojskowej, jakoteż pełniącym służbę w formacjach wojskowych, względnie na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armji. W obu ostatnich przypadkach oblicza się jedynie czas rzeczywistego spełniania tej służby.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby, odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych.

Art. 12.

Przy ostatecznem obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6. miesięcy liczy się jako pełny rok.

Art. 13

Podstawą do wymierzania uposażenia emerytalnego jest uposażenie pobierane ostatnio w służbie czynnej, przypadające według art.3 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9.października 1923 r./Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych/Dz.U.Sl.nr.11,poz.28/. Podstawa oblicza się w wymiarze dla samotnego.

Art. 14.

Śląska Rada Wojewódzka rozporządzeniem ustali, jakie wydatki, określone w punktach w ustawie o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9.października 1923 r./Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8 lipca 1925 r./Dz.U.Sl.nr.11,poz.28/ zostaną wliczone do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego obliczone w wymiarze na samotnego.

Art. 15.

Uposażenie emerytalne wynosi do dziesięciu lat służby włącznie 40% /czterdzieści procent/ i wzrasta za każdy następny rok służby do 2,4% /dwa i cztery dziesiąte procent/ w żadnym jednak razie nie może przenosić 100% /stu procent/ podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego.

W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie wydatki, do których emeryt ma prawo w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Ułameków jednostek monetarnych otrzymanych przy obliczeniu zaopatrzenia emerytalnego, nie wypłaca się.

Art. 16.

Emeryt otrzymuje dodatek na żonę i dzieci ustanowiony w art.4 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9.października 1923 r.Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl.nr.11,poz.28/ do czasu posiadania mocy obowiązującej wymienionych w niniejszym artykule ustaw.

Art. 17.

Funkcjonariusz śląski ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z miejsca dotychczasowego zamieszkania do przyszłego miejsca zamieszkania w wysokości udowodnionych kosztów przesiedlenia do wysokości ryczałtu, przysługującego mu w służbie czynnej przy przesiedleniu z urzędu.

Uzzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a w razie przesiedlenia się zagranicę, koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej. Z prawa tego można korzystać tylko w ciągu jednego roku od dnia przeniesienia w stan spoczynku.

Art. 18.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca następującego po przeniesieniu w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne płatne jest miesięcznie z góry.

Art. 19.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie:

- 1/ w razie śmierci emeryta;
- 2/ gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do uposażenia emerytalnego, względnie utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego na czas trwania tej niezdolności. Śląska Rada Wojewódzka może jednak w tym przypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać ustawowego zaopatrzenia wdowiego względnie sierociego.

Art. 20.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego nie służy:

- 1/ na czas przebywania przez czas dłuższy niż pół roku poza granicami Państwa, wzgl. Wolnego Miasta Gdańska bez zezwolenia Rady Wojew.;
- 2/ w razie utraty obywatelstwa polskiego;
- 3/ na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego do Sejmu, wzgl. do Senatu Rzeczypospolitej lub mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego.
- 4/ w razie wstąpienia do klasztoru;
- 5/ przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy/art.33/ na czas umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładach dla umysłowo chorych.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się uposażenie emerytalne od dnia 1. miesiąca następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 21.

Jeżeli emeryt obejmuje jakiekolwiek stanowisko na służbie instytucji państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem lub też pobiera z niej emeryturę, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przyznanego do tego szczebla tej grupy, do której emeryt został zaliczony ostatnio w służbie czynnej.

Art. 22.

Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich zarządza Śląska Rada Wojewódzka, która też przyznaje im uposażenie emerytalne. Uposażenie emerytalne wymierza Rada Wojewódzka.

Art. 23.

Przeniesienie w stan spoczynku następuje na prośbę funkcjonariusza śląskiego:

- a/bow względu na wiek, jeżeli funkcjonariusz śląski z powodu ułamności cielesnej, albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;
- b/bow względu na zdolność do służby, gdy przekroczył 60 lat życia;
- c/gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 55 lat życia.

Art. 24.

Władza może funkcjonariusza śląskiego przenieść w stan spoczynku bez jego próśby:

- a/ gdy funkcjonariusz śląski z powodu choroby nie pełnił służby dłużej, niż 1 rok;
- b/ gdy z powodów podanych w punkcie a/ art. 23. jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;
- c/ gdy funkcjonariusz śląski przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 25.

Funkcjonariusz śląski, ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku z powodów wymienionych w punkcie a/ art. 23. poddany będzie badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia, czy zachodzi trwała niezdolność do służby i z jakich przyczyn. Lekarz przesyła swoje orzeczenie bezpośrednio tej władzy, która zarządziła badanie. W wypadkach wątpliwych Rada Wojewódzka może poddać funkcjonariusza śląskiego ponownemu badaniu komisji lekarskiej. Różnie funkcjonariusz śląski ma prawo domagać się ponownego badania komisji lekarskiej, jeżeli wynik pierwszego badania lekarskiego wypadł dla niego niekorzystnie. Odnosną prośbę winien funkcjonariusz śląski wnieść w terminie 30 dni po pisemnym zawiadomieniu go o wyniku pierwszego badania lekarskiego.

Art. 26.

O zamierzonym przeniesieniu funkcjonariusza śląskiego w stan spoczynku bez jego próśby należy w przypadkach przewidzianych w punkcie a/ i b/ art. 24 zawiadomić funkcjonariusza śląskiego na piśmie.

Art. 27.

Funkcjonariuszowi śląskiemu służy przeciwko orzeczeniu władzy, wydanemu po myśli art. 22 niniejszej ustawy, stosownie do obowiązujących przepisów, prawo skargi w zwykłej drodze prawa.

Art. 28.

Czas służby, podlegający normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia służby śląskiej.

Do tego czasu służby wlicza się:

- a/ czas czynnej służby w wojsku polskim, gdy funkcjonariusz nie spełnił jej równocześnie ze służbą śląską, oraz czas pracy spędzonej w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziem Województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, niewyłączając organizacji wojskowych, nie wcześniejszą jednak, niż od 1. listopada 1918 roku.;
- b/ czas przebyty w niewoli, jeżeli funkcjonariusz dostał się do niej bez własnej winy;
- c/ czas, przebyty w czynnej służbie państwowej lub samorządowej, pod warunkiem, że jego zaliczenie przyznano zostało w piśmie nominacyjnym i o ile zaliczenie tego czasu nie następuje już na podstawie art. 5 niniejszej ustawy.

Przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się czas obowiązkowy w służbie wojskowej, jakoteż minimalny, odnośnymi ustawami przepisany czas studiów wyższych na jednym z wydziałów uniwersytetu, lub równorzędnym zakładzie naukowym, jeżeli czas studiów nie biegnie równoległo

z czasem służby, zaliczalnej do emerytury i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studiów przepisanych egzaminami, jednakowoż w ilości nie wyższej niż 4 lata.

Czas zaliczony w ustępie 2 lit. a/, b/ i c/ ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie rozszczenia o to uposażenie.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby, spędzonej w charakterze śląskiego funkcjonariusza lub praktykanta w myśl zasad obowiązujących przepisów, ponadto Śląska Rada Wojewódzka może zaliczyć czas służby, przebytej w charakterze pracownika kontraktowego.

W wyjątkowych przypadkach może Rada Wojewódzka zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, spędzonej przed przerwą/art.6/ z zastrzeżeniem zwrotu emerytalnie pobranej jednorazowej odprawy w myśl art.28 niniejszej ustawy.

Art. 29

Do wysługi lat nie wlicza się:

- a/ czasu służby, spędzonego przed ukończeniem 18 lat życia; wyjątek stanowi służba wojskowa na obszerz, operacyjnym;
- b/ czas urlopu bez uposażenia, spędzonego w służbie prywatnej, z wyjątkiem urlopu, otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego i senatorskiego do Sejmu względnie do Senatu Rzeczypospolitej, oraz mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego.

Art. 30.

W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku /art.5 punkt 2/ służy władzy wypłacającej zaopatrzenie emerytalne prawo trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat 9 w okresach trzechletnich, od dnia przeniesienia w stan spoczynku, przez komisję lekarską w celu stwierdzenia, czy trwa niezdolność do pracy zarobkowej nadal istnieją. W przypadku stwierdzenia odzyskania w części zdolności do pracy zarobkowej na Rada Wojewódzka uskutecznić odliczenie częściowo lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z art. 8 niniejszej ustawy.

W razie stwierdzenia przez Komisję lekarską zupełnej zdolności do służby, należy emeryta powołać do służby czynnej, a w przypadku odmowy ze strony emeryta, należy cofnąć przyznane mu zaopatrzenie emerytalne.

Art. 31.

Oprócz przypadków, wymienionych w art. 19 niniejszej ustawy, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie, gdy emeryt, który nie ukończył 50 lat życia, powołany w przeciągu 6 lat po przeniesieniu w stan spoczynku w myśl punktu a/ art.23 i punktu a/ i b/ art. 24 odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady śląskiej równej lub wyższej grupy uposażenia.

Art. 32.

Do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, mają analogiczne zastosowanie postanowienia ustępu 3. art. 13 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dn. 9 października 1923 r./Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl.nr.11, poz.28/.

Art. 33.

Emerytowany funkcjonariusz śląski umysłowo chory, a nie mający oprócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być umieszczony w jednym ze śląskich zakładów dla umysłowo - chorych na wniosek rodzi - ny lub prawnego zastępcy. Na on czas jest on leczony i utrzymywany na koszt Skarbu Śląskiego.

Żonie i dzieciom takiego emeryta służy na czas jego pobytu w takim Zakładzie prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego, obliczonego według ustępu 1. art. 37, względnie 38. niniejszej ustawy.

Art. 34.

Śląska Rada Wojewódzka władna będzie przyznawać emerytowanym funkcjonariuszom śląskim prawo do korzystania z ulg, przyznawanych funkcjonariuszom państwowym w zakresie pomocy lekarskiej itp. względnie w miejsce tych świadczeń dodatki do uposażenia emerytalnego, jakoteż dodatki na mieszkanie, nieprzekraczające jednakże odpowiednich dodatków na mieszkanie, przyznanych według obowiązujących przepisów urzędnikom państwowym.

Odnośnie do funkcjonariuszów śląskich cieszyńskiej części Woje - wództwa Śląskiego, Rada Wojewódzka władna będzie w celu zwolnienia tych funkcjonariuszów od obowiązku ubezpieczenia w myśl austr. ustawy z dnia 10. XII. 1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 25. czerwca 1914 r., ustawą z dnia 10. czerwca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 59, poz. 370/ i usta - wą z dnia 22. września 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 89, poz. 803/, zobowią - zać się, że w razie, gdyby funkcjonariusze ci w czasie późniejszym bez poprzedniego przejścia w stan spoczynku objęli posadę, uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia, przekażą podmiotowi ubezpieczającemu, który będzie wówczas dla nich właściwym kredytodawcą, odpowiednią tej rezerwie premijowej, jaka powinna być już być dla tych funkcjonariuszów ze - braną, gdyby oni przez czas ich zatrudnienia w służbie śląskiej byli członkami zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszów.

Art. 35.

Funkcjonariusz śląski, który nie nabył prawa do emerytury, a opuszcza służbę z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiąz - ków służbowych nabytych wskutek choroby lub kalectwa bez własnej wi - ny, względnie zostanie zwolniony ze służby z powodu zmian organiza - cyj władz i urzędów, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości 3 mie - sięcznego ostatnio pobranego uposażenia w służbie czynnej.

W uwzględnieniu godnym wypadku Rada Wojewódzka władna jest przy - znać emeryturę według najniższej normy, przy zastosowaniu art. 30. ni - niejszej ustawy.

T y t u ł III.

Zaopatrzenie rodzin, pozostałych po funkcjonariuszach ślą - skich.

Art. 36.

Prawo do pensji wdowiej, tudzież do pensji sieroczej, jest pra - wem pochodnem, zależnem od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Pensję wdowią oblicza się według wyniaru dla samotnych.

Art. 37.

Rada Wojewódzka może na wniosek przyznać prawo do zaopatrzenia do wysokości pensji wdowiej nie zaopatrzonym ojcu lub matce ~~xxxxxxx~~ po urzędniku, który nabył prawo do emerytury, nie pozostawiający żony lub dzieci, o ile był jedynym ich żywicielem.

Art. 38.

Pensja wdowa wynosi 50 % /pięćdziesiąt procent/ kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo.

Pensja wdowa po funkcjonariuszu śląskim poległym, lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi 50 % /pięćdziesiąt procent/ pełnego uposażenia w stanie czynnym zmarłego męża, służącego za podstawę wyniaru uposażenia emerytalnego w myśl art. 13. i 14. niniejszej ustawy.

Art. 39.

Prawo do pensji sieroczej nabywa się po ojcu.

Pensja ta wynosi:

- a/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci funkcjonariusza śląskiego miała prawo do pensji wdowiej - 1/4 część pensji wdowiej;
- b/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła - połowę pensji wdowiej;
- c/ dla jedynej sieroty bez ojca i matki - 2/3 pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury ze służby śląskiej, sierota ma prawo do pensji według postanowień punktu a/ artykułu niniejszego.

Art. 40.

Prawo do pensji sieroczej może być również nabyte po matce. Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i po matce, wypłaca się sierocie pensję wyższą.

Sierota nabywa prawo do pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania. Pensja po matce wynosi 1/6 część jej uposażenia emerytalnego.

Art. 41.

Łączna kwota pensyj sieroczych bez względu na ilość dzieci nie może sumarycznie z pensją wdową przekroczyć wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski faktycznie pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

W razie, jeżeli suma pensyj sierocych sierót, których matka żyje i sierót bez matki łącznie z pensją wdowią przekracza wysokość uposażenia emerytalnego, którego zmarły funkcjonariusz śląski pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci, należy zmniejszyć proporcjonalnie pensje sierot.

Art. 42.

Postanowienia art. 22. i 27. mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 43.

Żony i dzieci funkcjonariuszów śląskich, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują od dnia pierwszego miesiąca następującego po wstrzymaniu uposażenia w myśl art. 13. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl. Nr. 11, poz. 28/ tymczasowo zastępczo w wysokości należnego im ewentualnie stałego zastępczo według zasad ustępu 1. art. 38. względnie art. 39. niniejszej ustawy.

W razie stwierdzonej dezercji postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania.

Art. 44.

W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się przy wypłacie zastępczego uposażenia kwotę, wypłacaną jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowego zastępczo.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu 2 $\frac{1}{2}$ lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminariusz pokojowy, żona, względnie dzieci, powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznające zaginionego za zmarłego, względnie orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uznać za ustalony, w przeciwnym bowiem wypadku tymczasowe zastępczo zostaną wstrzymane.

Orzeczenie to służy za podstawę przy rozpatrywaniu przyznania stałego zastępczo.

Art. 45.

Wdowa nie ma prawa do pensji:

- a/ jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta;
- b/ jeżeli wspólność małżeńska została sądowo rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony.

Dzieci pozostałe z małżeństwa, zawartego przez emeryta, nie mają prawa do pensji sieroczej.

Art. 46.

Prawo do otrzymywania pensji wdowiej i sieroczej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który zmarły funkcjonariusz śląski /emeryt/ pobierał ostatnie należne mu uposażenie w służbie czynnej /uposażenie emerytalne/.

Dla sierót, które przyszły na świat po tym terminie, prawo do pensji rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji wdowie lub sierocie nie zostało zgłoszone w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca lub matki, należy przyznać pensję wdowie lub sierocie od pierwszego dnia miesiąca po dniu zgłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka może przyznać pensję wdowie i sierocie od terminu ustalonego w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli osoby uprawnione wykazą, iż zaszły poważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze zgłoszenie się o zapotrzebowanie.

Art. 47.

Pensje wdowie i sierocie płatne są miesięcznie z góry.

Art. 48.

Prawo do pensji wdowie, względnie sierocie gaśnie:

- a/ w razie śmierci wdowy lub sieroty, - z końcem tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;
- b/ w razie ukończenia przez sierotę 18. roku życia, lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego.

Sierotom, odbywającym studia w zakładach naukowych przyznaje się pensję sierocie z powyższymi zastrzeżeniami aż do ukończenia studiów nie dłużej jednak, niż do ukończenia 24. roku życia.

W wyjątkowych, na szczególnie uwzględnienie zasługujących wypadkach może Śląska Rada Wojewódzka zezwolić na dalsze pobieranie pensji sierocie także po ukończeniu 18, względnie 24. roku życia.

Art. 49.

Prawo do pobierania pensji wdowie lub sierocie nie służy:

- a/ na czas przebywania przez czas dłuższy, niż pół roku poza granicami Państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska, bez zezwolenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej;
- b/ w razie utraty obywatelstwa polskiego;
- c/ na czas pobierania zapotrzebowania z tytułu śmierci męża /ojca/ na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia to płyną ze Skarbu Śląskiego;
- d/ na czas zajmowania przez sierotę jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej, śląskiej lub samorządowej, do którego przywiązane jest stałe uposażenie;
- e/ na czas piastowania przez wdowę mandatu poselskiego lub senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej, lub mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego;

f/ na czas uwzględnienia sieroty przy wymiarze uposażenia funkcyjnarjusza śląskiego /ojczyna, matki, nacechy/;

g/ w razie wstąpienia do klasztoru.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się zapotrzebowanie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zapotrzebowanie.

Art. 50.

Wdowa po funkcyjnarjuszu śląskim, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę wzmianczoną za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowią na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie się o odprawę winno nastąpić w ciągu 3 miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawę wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia - dwuletnią, powyżej zaś tego wieku - jednoroczną kwotę pensji wdowią.

Wdowa, która wyszła zaąż za obywatela państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wtenczas, jeżeli ustawodawstwo państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawę, jeżeli wychodzą zaąż za obywatela Państwa Polskiego.

Art. 51.

Wdowa po funkcyjnarjuszu śląskim, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie śląskiej nabyła własne prawo emerytalne, może otrzymać tylko jedną zapotrzebowanie według swego wyboru.

Art. 52.

Wdowa po funkcyjnarjuszu śląskim, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje, o ile sama nie jest funkcyjnarjuszem śląskim, względnie nie pobiera emerytury z tytułu własnej służby, jednorazową odprawę w wysokości połowy kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego zmarłego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18. roku życia po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury z tym ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki w przypadku, określonym w ustępie przedostatnim artykułu 48, przy czym postanowienie ostatniego ustępu tego artykułu niniejszej ustawy mają również zastosowanie.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielną.

Sierotom, pochodzącym z różnych małżeństw tego samego funkcyjnarjusza, wypłaca się odprawę tylko wtedy, jeżeli pozostała po nim wdowa nie skorzystała z tego prawa, albo z tego prawa zrezygnowała na rzecz sierót.

Art. 53.

Wdowa, lub siostry po funkcyjnarjuszu śląskim, zmarłym w służbie czynnej, mają prawo do zwrotu udowodnionych kosztów jednorazowego przesiadania się z miejsca służbowego męża, względnie ojca, do przyszłego miejsca zamieszkania, do wysokości ryczałtu, przysługującego funkcyjnarjuszom śląskim, przy przesiadaniach z urzędu.

Uwzględnia się tylko przesiadania wewnątrz Państwa, a w razie przesiadania się zagranicę, koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej.

Z prawa tego może wdowa, względnie siostra, korzystać w ciągu 3 lat od dnia śmierci męża, względnie ojca.

Art. 54.

W razie śmierci funkcyjnarjusza w stanie spoczynku należy się wdowie, która pozostała z nim w wspólności małżeńskiej niżej - łożnia od zapotrzebowania, względnie, odprawy /art. 36, wzgl. 52/, po śmierci w wysokości 3 miesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Pod temi samymi warunkami w tej samej wysokości należy się po śmierci w razie śmierci funkcyjnarjuszki w stanie spoczynku wdowie.

W braku wdowy /wdowca/ uprawnionej/nego/ do pośmiertnego należy się po śmierci w tej samej wysokości niepodzielnie dzieciom ślubnym uprawnionym i pasterkom zmarłego, o ile zmarły je utrzymywał. W braku wyżej wymienionych członków rodziny można zwrócić udowodnione koszty leczenia i pogrzebu do wysokości pośmiertnego innym krewnym lub osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

T y t u ł IV.

Przepisy przejściowe.

Art. 55.

Funkcyjnarjuszom, którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pozostawali na służbie jednego z byłych państw zaborczych, jakoteż w służbie byłego Związku Prowincjonalnego Śląska, względnie Wydziału Krajowego w Opawie, wlicza się do wysługi emerytalnej pełną ilość lat służby w byłym państwie zaborczym, podlegającą zaliczeniu według przepisów emerytalnych odnośnego państwa zaborczego z zastrzeżeniem, że sposób zaliczenia czasu tego do wysługi emerytalnej nie może być korzystniejszy, aniżeli w służbie śląskiej polskiej na mocy niniejszej ustawy, tudzież lata służby śląskiej.

Funkcyjnarjuszom śląskim, którzy przed wejściem w życie niniejszej ustawy pozostawali w służbie państwowej polskiej, liczy się do wysługi emerytalnej pełny okres czasu, spędzonego w tej służbie.

Czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego przed wejściem w życie niniejszej ustawy zlicza się przytem do emerytury.

Funkcyjnarjuszom śląskim, którzy służyli czynnie w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcyjnarjuszów wojewódz-

kich i związków komunalnych /Dz.U.Sł. Nr. 11, poz. 28 //, a którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pełnili służbę samorządową w Państwie Polskiem lub jednym z byłych państw zaborczych, zaliczną do wysługi emerytalnej w myśl punktu d/ art. 15. ustawy z dnia 28. lipca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 70, poz. 466/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Sł. Nr. 3, poz. 11/ zalicza się do wysługi emerytalnej czas tej służby samorządowej pod warunkami określonymi w wymienionych ustawach.

Takie same prawa do zaopatrzenia emerytalnego przysługują tym funkcjonariuszom samorządowym, którzy zostali przyjęci do służby śląskiej, a przeszli w stan spoczynku przed wyjściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 56.

Emerytowani funkcjonariusze śląscy, przeniesieni w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P.nr. 7, poz. 44/, jak również, jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują uposażenie emerytalne według norm niniejszej ustawy.

Art. 57.

Zaszerzeganie emerytów do poszczególnych grup nastąpi na zasadzie przewidzianej art. 3. ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcjonariuszów wojewódzkich i związków komunalnych /Dz.U.Sł.nr. 3, poz. 11/.

Art. 58.

Funkcjonariusze śląscy, jakoteż emeryci /wdowy i sieroty/, którzy byli członkami kas emerytalnych, lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali składki emerytalne do kas w byłych państwach zaborczych, jeżeli udowodnią, że praw z tego tytułu im przysługujących nie zrealizowali w byłych państwach zaborczych, będą mogli korzystać z uprawnień, wynikających z niniejszej ustawy, jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Śląskiego wszelkich praw, przysługujących im z tytułu uczestnictwa w tych kasach, względnie opłacania składek emerytalnych.

Funkcjonariuszom, którzy w całości lub w części zrealizowali swe prawa do powyższych kas i przeszli do służby śląskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby, za który podjęli składki pod warunkiem wpłacenia do Skarbu Śląskiego kwot pobranych z tych źródeł wedle kursu, który ustali rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

W przeciwnym razie lata służby za okres podniesionych składek będą mogły być doliczone do wysługi emerytalnej jedynie jako prace zawodowe /art. 69/.

Postanowienia ustępu pierwszego niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierot po tych funkcjonariuszach, którzy podnieśli swoje osobiste składki emerytalne, lecz pozostawili składki na rachunku żon i dzieci.

Art. 59

Przerwy w służbie /art.6./ zaszkła przed wejściem w życie niniejszej ustawy, nie stoją na przeszkodzie w zaliczeniu poprzedniego czasu służby. Postanowienia, to nie narusza jednak przepisów byłych Państw zaborczych o zaliczalności lat do wysługi emerytalnej.

Art. 60.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy emerytowanym funkcjonariuszem śląskim, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, którzy przeszli w stan spoczynku w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. /Dz.U.Sl.nr.11, poz.28/, wymierza się zaopatrzenie emerytalne w myśl art. 13, 14 wzgl. art. 36, 38 ustępu 1 i art. 39 niniejszej ustawy, przy zastosowaniu art. 57 niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 30 niniejszej ustawy mają do tych osób analogiczne zastosowanie.

Art. 61.

Wdowy i sieroty po emerytowanych funkcjonariuszach śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P.nr. 7, poz.44/ jak również, jeżeli uznane zostały w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują pensję wdowią względnie sierocą w wysokości określonej w ustępie 1. art. 38 względnie 39 od zaopatrzenia emerytalnego, określonego w art. 56 przy zastosowaniu postanowień art. 57 niniejszej ustawy.

Odnosnie przyznania i wymiaru pensyj wdowich, jakoteż środków prawnych przeciw przyznaniu i wymiarowi mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 66 niniejszej ustawy.

Art. 62.

Postanowienia art. 2, 3, 13 ustępów 1 i 3. art. 15, art.16 i ustępu 2 art. 18, art. 20, 21, 22 i art. 27, tudzież art. 32 i 58, mają analogicznie zastosowanie do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich.

Art. 36 i ustęp 1. art. 38, art. 39, 40, 41, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 54, jak również postanowienia artykułów wymienionych w ustępie 1. z wyjątkiem przepisów art. 16 i 21 stosują się analogicznie do wdów i sierot po osobach wymienionych w pierwszym ustępie.

Art. 63.

Funkcjonariusze Związków Samorządowych, którzy nabyli prawo do emerytury w służbie samorządowej, a przejęci zostali przez władzę wojewódzką do służby śląskiej, a stali się niezdolni do służby przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymują zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Śląskiego bez względu na ilość lat spędzonych w służbie śląskiej według zasad art. 69 niniejszej ustawy.

Art. 64.

Wszyscy emerytowani funkcjonariusze śląscy, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jakoteż wdowy i sieroty po nich, jeżeli nie zgłosili jeszcze swych praw emerytalnych, powinni w celu uzyskania zaopatrzenia emerytalnego według postanowień niniejszej

wniość pisemno zgłoszenie w terminie, który ustali Śląska Rada Wojewódzka. W tym wypadku wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca po zgłoszeniu się; późniejsze zgłoszenia o zaopatrzenie mogą być uwzględnione jedynie na podstawie art. 4 niniejszej ustawy.

Art. 65.

Postanowienia art. 28 niniejszej ustawy nie mają zastosowania do funkcyjnarjuszów śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 11, 28 punktu b/, art. 43 i 44 mają odnośnię do funkcyjnarjuszów śląskich, względnie ich żon i dzieci, zastosowanie od dnia 15. czerwca 1922 r.

Art. 66.

Byłym funkcyjnarjuszom śląskim, którym nie przyznano dotychczas emerytury, względnie emerytów, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, przyznają i wymierzają uposażenia emerytalne w myśl art. 56 niniejszej ustawy Rada Wojewódzka, względnie Wojewoda.

Przyznane już uposażenie emerytalne przeliczają to samo wkładko.

Odnosnie do środków prawnych przeciw wyniarowi uposażenia emerytalnego mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 27 niniejszej ustawy.

Art. 67.

Funkcyjnarjuszom śląskim, pozostającym w służbie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego czas studiów wyższych, w myśl 3. ustępu art. 8. niniejszej ustawy.

Art. 68.

Emerytowanych funkcyjnarjuszów śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli nie wysłużyli pełnych lat służby i nie przekroczyli 50 lat życia, a pobierają emeryturę ze Skarbu Śląskiego, może Śląska Rada Wojewódzka wzywać do poddania się badaniu lekarsko-urzędowemu, w celu stwierdzenia ich zdolności celom powołania ich do służby śląskiej. Jeżeli emeryt wzywaniu tak do poddania się badaniu lekarskiemu, jak do objęcia służby zadość nie uczyni, traci prawo do emerytury.

Art. 69.

Funkcyjnarjuszom śląskim /art. 2/, którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pozostawali w jednym z byłych państw zabórnych w służbie samorządowej albo oddawali się pracy zawodowej, i którym na zasadzie obowiązujących przepisów zaliczono czas tej służby, lub pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszoństwa, dodatku za trzecie latie, jeżeli wykazą, że w czasie tej służby lub pracy zawodowej nabyli kwalifikacje i doświadczenia, uzdalniające ich do objęcia spokojniejszej służby śląskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby samorządowej lub pracy zawodowej w całości lub w części, jeżeli nie w ilości nieprzekraczającej lat 20.

Za służbą samorządową w rozumieniu niniejszego artykułu nie uważa się służby pełnionej w byłym Związku Prowincjonalnym Śląsk, jakoteż służby pełnionej w Wydziale Krajowym w Cieszynie.

Doliczani i uskuteczniaci Śląska Rada Wojewódzka, oceniając dostarczone dowody o nabyciu wymaganych kwalifikacyj i doświadczenia wedle ich faktycznej wartości i doniosłości, ustalonej w kwalifikacji służbowej.

Doliczenie winno być uskutecznione i podane do wiadomości zainteresowanych funkcjonariuszów w ciągu roku, licząc od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 70.

Iszędzie, gdzie w niniejszej ustawie mowa jest o Radzie Wojewódzkiej lub wojewódzie, rozumie się, o ile chodzi o funkcjonariuszów Sejmu Śląskiego, Marszałka Sejmu Śląskiego.

T y t u ł V . - - - - -

Postanowienia końcowe.

Art. 71.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się wojewódzie.

Art. 72.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1925 roku. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

ZE L.dz. 701/25.

Komisja Regulaminowa.

S p r a w o z d a n i e

dotyczące wniosku Ministra Sprawiedliwości o zezwolenie
na pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej posłów
Borysa i Wiechuły.

Sąd Karny w Katowicach wytoczył przeciwko posłom Borysowi i Wiechułe skargę publiczną, za oszczerczą, zniewagę, popełnioną w ten sposób, że oskarżeni rozgłaszali o posle Biniszkiwiczu, iż tenże utrzymuje ze swoją córką stosunek kazirodzcy.

Ze względu na to, iż znieważony jest wicemarszałkiem Sejmu oraz szczególny charakter zniewagi - Prokuratura wytoczyła oskarżonym skargę publiczną.

W toku dochodzeń przesłuchani świadkowie: Chrószcz z Katowic, Lebiak z Michałkowic, Rubin z Katowic, poseł Czajor, Manka z Katowic potwierdzili, że posłowie Borys i Wiechuła rozgłaszali inkryminowaną wiadomość o posle Biniszkiwiczu.

W aktach sądowych znajduje się świadectwo dra Parczewskiego, znanego specjalisty chorób kobiecych w Katowicach, który badał córkę posła Biniszkiwicza. Lekarz stwierdził i zaświadczył dziewictwo p. Józefy Biniszkiwiczówny, stwierdził bowiem u niej stan "virginis intactae".

Wobec tego Komisja Regulaminowa większością głosów /przy wstrzymaniu się od głosowania jednego posła/ uchwaliła wniesć:

" Sejm Śląski przychylił się do wniosku Ministra Sprawiedliwości i zgadza się na wydanie posłów Borysa i Wiechuły sądom celem pociągnięcia ich do odpowiedzialności; "

Komisja Regulaminowa wychodziła z założenia, że zniewaga o takim charakterze, w której zaczepia się ojca i córkę, w walce politycznej między posłami, czy stronnictwami daleko wykracza poza, bądź co bądź liberalne granice przyzwoitości. W tym wypadku ojciec miał szczęście, że mógł dziewictwo swej 28 letniej córki udowodnić. Gdyby takiego dowodu nie był przeprowadził, a byłby mimo to niewinnym, rzucone na niego oszczerstwa byłyby niewatpliwie skłoniły Prokuraturę do wystąpienia przeciwko niemu. Wtedy byłaby także potrzeba wydania sądom posła, gdyż kazirodczość jest najpospolitszą zbrodnią. Nie można zaś przypuszczać, aby Sejm zechciał takich zbrodniarzy u siebie tolerować i ochraniać nietykalnością poselską. I na odwrót, nie można tolerować i nietykalnością poselską zasłaniać posłów, którzy o członku Wysokiego Sejmu rozgłaszają wiadomość, że dopuścił się zbrodni kazirodczości.

Sprawozdawca

Ed. Rybarz.

Komisje:

Prawnicza i Socjalna.

PO.

S p r a w o z d a n i e

połączonych Komisji Prawniczej i Socjalnej w sprawie projektu ustawy zawierającego niektóre zmiany o ustanawianiu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych z dnia 30. lipca 1899 r. /Zb.U.pr. str. 141/.

Równocześnie z projektem ustawy o zaopatrzeniu funkcjonariuszów śląskich przedłożyła Sejmowi Rada Wojewódzka projekt ustawy zawierający niektóre zmiany obowiązującej w górnictwie śląskiej części Województwa Śląskiego pruskiej o ustanawianiu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych. Dotychczas stosuje się do urzędników komunalnych odnośnie do ich uposażenia emerytalnego postanowienia państwowej ustawy emerytalnej z dnia 28. lipca 1921 r. /Dz.U.R.-Nr. 70, poz. 466/ po myśli ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 11./

Wymieniona ustawa państwowa zastąpiona została nową ustawą z dnia 11. grudnia 1923 r. /Dz.U.R.-Nr. 6, poz. 46/24/ i z tego powodu jest już przestarzała.

Analogiczne zastosowanie nowej ustawy z dnia 11. grudnia 1923 r. do urzędników komunalnych, jak dotychczasowa praktyka wykazała, jest trudne do przeprowadzenia ze względu na normy prawne, które mieć mogą zastosowanie jedynie do urzędników państwowych i mogą być wypowiedziane jedynie przez ustawę państwową. Przedłożony Sejmowi projekt ustawy usiłuje ominić te trudności przez powołanie się nie na ustawę państwową, lecz na projekt ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich, który jest równocześnie przedmiotem obrad Sejmu.

Co do przedłożonego projektu, połączone komisje wypowiedziały się za przyjęciem tegoż, proponując niektóre zmiany, które poniżej się wyliczają.

Art. 1. w ustępie a/ przewiduje projekt zmianę par. 3. wyżej cytowanej ustawy pruskiej z dnia 30. lipca 1899 r., który regulował dotychczas wypłatę poborów urzędników komunalnych kwartalnie z góry. Przedłożony Sejmowi projekt przystosowuje tę kwestję do ustawy państwowej i przewiduje wypłatę miesięczną z góry.

Komisje wypowiedziały się jednomyślnie za projektem Rady Wojewódzkiej.

Ustęp b/ zawiera zmianę par. 4. wymienionej pruskiej ustawy, który przewidywał dla pozostałych po urzędnikach wypłatę pośmiertnego w wysokości kwartalnych pełnych poborów zmarłego. W razie śmierci emeryta przewidywał pośmiertne w wysokości miesięcznych poborów za następujący po śmierci emeryta miesiąc.

Komisje wypowiedziały się również i w tym względzie za projektem Rady Wojewódzkiej. Proponują jednakże drugi ustęp następującego brzmienia:

"W braku wyżej wymienionych członków rodziny można zwrócić udowodnione koszty lecznicze i pogrzebu do wysokości pośmiertnego innym

krewnym lub osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego wystarczającego na pokrycie tych kosztów."

Taki sam przepis obejmuje ustawa państwowa i projekt śląskiej ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich.

W ustępie c/ pozostawia się w zasadzie przepisy par. 12. ustawy pruskiej z tą konieczną zmianą, że w miejsce nieobowiązującej ustawy pruskiej z dnia 27. marca 1872 r. wymienia się równocześnie znajdującą się na porządku obrad Sejmu ustawę o zaopatrzeniu funkcjonariuszów śląskich. Nie odnosi się to atoli do policzenia lat służby, które liczy się zasadniczo tylko w takiej ilości, w jakiej je rzeczywiście dany urzędnik w służbie gminnej odbył. Urzędnicy starsi będą jednak mieli możność przed wstąpieniem do służby wymówić sobie także pewną ilość lat, gdzieindziej spędzonych.

Komisje wypowiedziały się także za tym ustępem.

W ustępie d/ pozostawiono zasadniczo przepis ustawy pruskiej z roku 1899 r. z uwzględnieniem zmian wynikłych z ustawy śląskiej z dnia 3. stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 11/.

Nowością jest tylko ustęp drugi, który opiewa, że co do emerytury członków kolegielnego zarządu gminy, jako też burmistrzów i ich zastępców może być za zatwierdzeniem Rady Wojewódzkiej zawarta umowa. Dotychczasowe przepisy zatwierdzenia Rady Wojewódzkiej nie przewidywały.

Komisje uznały ustęp ten jako potrzebny i oświadczyły się za przyjęciem całego ustępu.

Tak samo oświadczyły się komisje za ustępem e/, który zmienia art. 15. cytowanej już wyżej ustawy pruskiej, regulujący sprawę uposażenia emerytalnego dla wdów i sierót po urzędnikach miejskich i przystosowuje kwestję tego uposażenia do przepisów wyżej już wspomnianego projektu ustawy o uposażeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich.

Natomiast komisje proponują skreślenie ustępu f/, chociaż identyczne przepisy mieści projekt ustawy o uposażeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich i ustawa państwowa.

Pozostałe artykuły proponują komisje przyjąć bez zmian.

Połączone Komisje Prawnicza i Socjalna wnoszą o przyjęcie projektu ustawy z uwzględnieniem proponowanych przez nie poprawek.

Katowice, dnia 19. stycznia 1926 r.

Sprawozdawca:

/-/ Jan Kędzier.

Śląska Rada Wojewódzka
L.dz. RW - 37/1.

Katowice, dnia 20. stycznia 1926 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 27. maja 1924 r. w przedmiocie uposażenia nauczycielek robót kobiecych w publicznych szkołach powszechnych i wydziałowych Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.Nr. 15, poz. 61/, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 19. stycznia 1926 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu jako wniosku nagłego.

Uzasadnienie nagłości wynika z motywów projektu ustawy.

Śląska Rada Wojewódzka

/-/ Żurawski,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1926 r.

zmieniający niektóre postanowienia ustawy z dnia 27. maja 1924 r. w przedmiocie uposażenia nauczycielek robót kobiecych w publicznych szkołach powszechnych i wydziałowych Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.Nr. 15, poz. 61/.

Art. 1.

Ustalono w art. 4. ustawy osobne dodatki w wysokości 2 mnożnych i 1,5 mnożnej miesięcznie obniża się na 1,2 i 6,9 mnożnej miesięcznie.

Art. 2.

Wynagrodzenie roczne za godziny nadliczbowe, określone w ustępie drugim art. 5. ustawy, oznacza się na 120 mnożnych za jedną godzinę nauki tygodniowej.

Art. 3.

Wynagrodzenie miesięczne za godziny kontraktowe, określone w ustępie pierwszym art. 6. ustawy, oznacza się na 12 mnożnych za jedną godzinę nauki tygodniowej.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1926 r.

Uzasadnienie.

A. Ogólne:

Na mocy art. 1 i 2 ustawy z dnia 22. grudnia 1925 r. /Dz.U.R. P. Nr. 129, poz. 918/, rozciągniętej na Województwa Śląskie uchwałą Sejmu Śląskiego z dnia 29. grudnia 1925 r., uposażenie nauczycielek robót kobiecych w Województwie Śląskim zostało od 1. stycznia 1926 r. pomniejszone procentowo na równi z uposażeniem innych nauczycieli szkół powszechnych i wydziałowych, oraz wszystkich funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich i komunalnych. Ponieważ jednak uposażenie nauczycielek robót kobiecych unormowane jest specjalną ustawą śląską z dnia 27. maja 1924, która w szczegółach różni się od państwowej ustawy uposażeniowej z dnia 9.X. 1923 r., przeto zmiana szczegółowych postanowień uposażeniowych dla nauczycieli szkół powszechnych przez przytoczoną na wstępie ustawę budżetową, oraz projektowana zmiana szczegółowych postanowień uposażeniowych dla nauczycieli szkół wydziałowych w ustawie śląskiej z dnia 8. lipca 1925 r., pociągają za sobą konieczność uzgodnienia analogicznych postanowień szczegółowych ustawy śląskiej z dnia 27. maja 1924 r. z wymienionymi powyżej nowelami. Temu celowi ma służyć niniejszy projekt ustawy.

B. Szczegółowe:

Art. 1.

zmniejsza o 40 % dodatki wydziałowe dla nauczycielek robót kobiecych, zajętych w szkołach wydziałowych, na równi z analogicznymi dodatkami dla nauczycieli bez egzaminów wydziałowych. Dodatki te wynosiły w 1925 r. 723,28 zł.; przypuszczalna oszczędność w 1926 r. wyniesie 291 zł.

Art. 2.

zmniejsza wynagrodzenie za nadliczówki o 20 %; analogiczne wynagrodzenie wynosi dla nauczycieli powszechnych 150 mnożnych, dla nauczycieli wydziałowych 160 mnożnych za godzinę. Redukcja wynagrodzenia dla nauczycielek robót kobiecych jest procentowo niższa, aniżeli dla wymienionych dwóch kategorii nauczycieli, ze względu na niższy ogólny wymiar ich uposażenia, o 33 % w porównaniu z nauczycielami powszechnymi. Wynagrodzenia te wynosiły w 1925 r. 4.871,52 zł.; przypuszczalna oszczędność w 1926 r. wyniesie 974 zł.

Art. 3.

zmniejsza wynagrodzenie za godziny kontraktowe o $\frac{1}{7}$, t.j. procentowo mniej, niż za godziny nadliczbowe. Różnica uzasadniona jest tem, że wynagrodzenie kontraktowe jest dla nauczycielki podstawą egzystencji, podczas gdy nadliczówki stanowią dodatek do pensji podstawowej. Maksymalna liczba godzin nie uległa powiększeniu, ponieważ jest ustosunkowana do maksymalnej liczby godzin nauczycieli powszechnych, która nie została również zmieniona. Wynagrodzenie za godziny kontraktowe wynosiło w 1925 r. 59.831,78 zł.; przypuszczalna oszczędność wyniesie w 1926 r. 8.547 zł.

Po ustawieniu dających się zaoszczędzić kwot ze wszystkich zmian ustawy otrzymano 9.812 zł., jako oszczędność na uposażeniu nauczycielek robót kobiecych w Województwie Śląskim w r. 1926.

L.dz. 49/26.

Katowice, dnia 20. stycznia 1926 r.

Śląska Rada Wojewódzka.

L.dz. RW-75.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. o uposażeniu funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr.11, poz.28/ uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 19. stycznia 1926 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art.23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu jako wniosku nagłego.

Uzasadnienie nagłości wniosku wynika z motywów projektu ustawy.

I załącznik.

Śląska Rada Wojewódzka.

Z u r a d w s k i

wz. Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 20. stycznia 1926 roku
zmieniającej niektóre postanowienia art. 4. ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. o uposażeniu funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl. nr.11, poz.28/.

Art. 1.

Uchyla się ustęp drugi i trzeci § 4 art. 4. ustawy.

Art. 2.

Ustalony w § 3. art. 4. ustawy osobny dodatek w wysokości 2,5 mnożnej miesięcznie obniża się na 1,5 mnożnej miesięcznie.

Art. 3.

Określona w ustępie 1. § 4. art. 4. ustawy maksymalna ilość godzin zmienia się na 26 godzin tygodniowo.

Art. 4.

Wynagrodzenie roczne z godziny nadliczbowe, określone w ustępie 4. § 4. art. 4. ustawy, oznacza się na 180 mnożnych za godzinę tygodniowej nauki.

Art. 5.

Ostatnie zdanie § 5. art. 4. ustawy otrzymuje następujące brzmienie: "Do liczby punktów, należnych im z tego tytułu, dolicza się 14 punktów miesięcznie za każdą klasę główną, uważając szósty rocznik szkolny za klasę pierwszą. Dodatek kierowniczy za klasy szkoły powszechnej lub za niższe klasy wydziałowe do piętego rocznika

szkolnego włącznie, a połączone z właściwymi klasami wydziałowymi pod jednym kierownictwem oblicza się według art. 8. ustawy z dnia 22.grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej /Dz.U.R.P. nr.129, poz.918/.

Art. 6.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewódzie.

Art. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1.stycznia 1926 r.

U z a s a d n i e n i e.

A. G ó ł n e:

Rozciągnięta ustawa Sejmu Śląskiego z dnia 22.grudnia 1925 r. ustawa z dnia 22.grudnia 1925 r. /Dz.U.R.P. nr.129 poz.918/, o środkach zapewnienia równowagi budżetowej, wprowadza od 1.stycznia 1926 r. zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 9.października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr.116, poz.924/, o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych. Na postanowieniach państwowej ustawy uposażeniowej wzoruje się ustawa śląska z dnia 8.lipca 1925 r. /Dz.U.Sl. nr.11, poz.28/, ustanawiająca w art.4. normy uposażeniowe dla nauczycieli i dyrektorów szkół wydziałowych w Województwie Śląskiem pośrednio pomiędzy uposażeniem nauczycieli i kierowników szkół powszechnych, a uposażeniem nauczycieli i dyrektorów szkół średnich. Wymieniona ustawa budżetowa zmniejsza uposażenie wszystkich funkcjonariuszów Województwa Śląskiego i Związków komunalnych, traktowanych ściśle według państwowej ustawy uposażeniowej. Do uposażenia nauczycieli i dyrektorów śląskich szkół wydziałowych ma zastosowanie tylko art. 2. ustawy o procentowym zmniejszeniu uposażenia według grup; natomiast postanowienia art. 4. ustawy śląskiej nie ulegają zmianie wskutek działania ustawy budżetowej. By nie pozostawić nauczycieli i dyrektorów śląskich szkół wydziałowych na wyjątkowo uprzywilejowanym stanowisku wobec innych nauczycieli i funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich i komunalnych, konieczna jest specjalna ustawa śląska, któraby uzgodniła postanowienia art. 4. śląskiej ustawy uposażeniowej z analogicznymi postanowieniami ustawy budżetowej. Temu celowi służy projekt niniejszej ustawy.

B. Szczegółowe:

Art. 1.

wynika z art. 5. ustawy budżetowej.

Art. 2.

zmniejsza o 40% dodatki wydziałowe dla nauczycieli szkół powszechnych bez egzaminu wydziałowego, a zajętych zastępczo w szkołach wydziałowych. Analogiczne dodatki w szkołach zawodowych zostały zmniejszone o 50%. Dodatki te wynosiły w r.1925. - 9245.17 zł.; przypuszczalna oszczędność na rok 1926. wyniesie 3698 zł.

Art. 3.

podnosi maksymalną ilość godzin tygodniowych dla nauczyciela szkoły wydziałowej o 2 godziny; w szkołach średnich i zawodowych podwyżka wynosi 3 godziny dla każdej grupy przedmiotów; wynikająca stąd oszczędność wydatni się w mniejszem wynagrodzeniu za nadliczówki i zastępstwa.

Art. 4.

zmniejsza wynagrodzenie za nadliczówki i zastępstwa o 28%; analogiczne wynagrodzenie wynosi w szkole powszechnej 150 mnożnych, w szkole średniej 225 mnożnych za godzinę. Wynagrodzenie za nadliczówki i zastępstwa w szkołach wydziałowych wynosiło w 1925 r. 1798.24 zł.; przypuszczalna oszczędność w 1926 r. wyniesie 503 zł.

Art. 8.

znosi dodatek kierowniczy za parallelki. a obniża dodatek ten za klasy główne o 50% zgodnie z ustawą budżetową. Nadto stawia na równi wynagrodzenie za kierownictwo niższych klas wydziałowych /5 pierwszych roczników/ na Śląsku Górnym z pierwszymi 5 klasami powszechnymi na Śląsku Cieszyńskim. Wynagrodzenie dyrektorów wydziałowych za parallelki wynosiło w r.1925. - 644.16 zł.; wynagrodzenie to odpadnie w r.1926. Wynagrodzenie za klasy główne wynosiło w r.1925. - 5366.60 zł., oszczędność przypuszczalna w r.1926. wyniesie 2683 zł. W całości zaoszczędzi się z powyższych tytułów 3327 zł.

Do zestawienia dających się zaoszczędzić kwot ze wszystkich zmian ustawy, otrzymamy 7528 zł. jako oszczędność na uposażeniu nauczycieli i dyrektorów wydziałowych na Śląsku Cieszyńskim w r.1926. Komunalne szkoły wydziałowe na Śląsku Górnym nie zostały uwzględnione w powyższem zestawieniu.

PC.

Wniosek nagły

Klubu P.P.S. i N.P.R.

Uzasadnienie:

Wobec zastraszającego wzrostu bezrobotnych w Województwie Śląskiem pogrążającego tysiące rodzin robotniczych i urzędniczych na dnie nędzy, dalej wobec faktu, że niektóre urzędy funduszu bezrobocia interpretują ustawy o udzielaniu zasiłku dla bezrobotnych, na niekorzyść bezrobotnych oraz, że pomiędzy bezrobotnymi znajduje się dużo takich robotników, którzy z powodu braku sposobności do pracy od szeregu miesięcy nie mogli uzyskać prawa do zasiłku, którym zagraża śmierć głodowa, podpisani wnoszą następujący wniosek nagły:

- 1/ Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę, aby zarządził natychmiastowe wypłacenie zasiłków dla tych bezrobotnych, którzy zostali przez Obwodowe Zarządy funduszu bezrobocia, lub też przez Urzędy Pośrednictwa Pracy przydzieleni do robót t.zw. sezonowych i skutkiem tego wstrzymane im na czas od 15. grudnia do 1. marca br. zasiłek dla bezrobotnych, jako rzekomym robotnikom sezonowym.
- 2/ Sejm wzywa Pana Wojewodę do poczynienia kroków w Rządzie Centralnym, oraz w Głównym Zarządzie funduszu bezrobocia w Warszawie, aby wyłączone z korzystania z państwowej pomocy doraźnej dla bezrobotnych powiaty Cieszyński i Lubliniecki, zostały tą pomocą objęte i aby bezrobotni tych powiatów korzystali z tych samych praw jak bezrobotni reszty powiatów Województwa Śląskiego.
- 3/ Sejm wzywa Pana Wojewodę, aby poczynił starania u kompetentnych władz, w celu uzyskania zasiłków dla częściowo zatrudnionych robotników przemysłowych w Województwie Śląskiem, pracujących mniej niż 4 dni w tygodniu.
- 4/ Do czasu załatwiania w punktach 1 do 3. oznaczonych żądań, Pan Wojewoda zarządzi pomoc doraźną z funduszu Województwa dla wszystkich dotkniętych bezrobociem a niekorzystających z zasiłków ustawowych, o ile brak pracy zagraża ich egzystencji.

Katowice, dnia 20. stycznia 1926 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Machej.

Sikora, Węgrzyk, Mędlowski, Mokry, Biniszkiwicz, Rumpfelt, Czajor,

Jucholek.

Sejm Śląski

HF

Komisja Budżetowa.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej z dnia 11 lutego 1926 r., z projektu ustawy skarbowej o dodatkowych kredytach na rok 1925.

Przedłożony projekt ustawy ma na celu załatwienie formalnej sprawy, mianowicie zniesienia ograniczenia vi-rement w wydatkach w ustawie budżetowej z dnia 7 kwietnia 1925 r. na rok 1925. Ustalony budżet śląski na rok 1925 przewidywał w wydatkach wojewódzkich - bez tangienty Rządu Centralnego - 69 755 421 złotych. Przenoszenie tych wydatków z jednego paragrafu na drugi nie było dopuszczalnem z wyjątkiem w obrębie paragrafów 2 - 8.

Istotne wydatki Województwa Śląskiego bez tangienty Rządu Centralnego do 31 grudnia 1925 r. wynosiły 60 031 561,36 zł. Do tego, dojdą jeszcze wydatki za rok 1925 z okresu ulgowego, tj. od 1 stycznia 1926 - 28 lutego 1926 r. na mocy ustawy z dnia 29 grudnia 1925 r., które mogą wynieść 2 217 000 zł. Razem tedy wojewódzkie wydatki za rok 1925 będą wynosiły 62 248 561,36 zł. Oszczędność zatem wynosi, a raczej będzie wynosiła 7 506 859,64 zł.

Jak z załączonego projektu ustawy wynika, w niektórych paragrafach oszczędności te są dosyć wysokie, zaś w niektórych są one większe, niż to było przewidziane w ustawie budżetowej na rok 1925. Ponieważ jednak przekroczenie wydatków w tych paragrafach bez zgody Sejmu Śląskiego jest niedopuszczalnem, przeto Rada Wojewódzka, która ten sposób wydatkowania sankcjonowała, przedkłada niniejszy projekt Wysokiej Izbie do zatwierdzenia.

Komisja Budżetowa godzi się jednomyślnie na przyjęcie projektu, tembardziej, że chodzi o czas ubiegły, w którym zniesienie ograniczenia vi-rement nie może już przynieść uszczerbku ani samej ustawie ani Województwu oraz, że wydatki w całości nie tylko że nie zostały przekroczone, lecz jak wyżej powiedziano były o przeszło 7,5 miliona mniejsze, niż przewidziane.

Katowice, dnia 12 lutego 1926 r.

Referent:

/-/ St. Janicki.

Komisja Budżetowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie projektu ustawy o zabezpieczeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich.

Ustawa o zaopatrzeniu pensyjnem /emerytalnem/ urzędników śląskich pochodzi w swym pierwszym projekcie, który Wysokiemu Sejmowi jako druk 652 do pierwszego czytania został przedłożony, od Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Wniosek ten został przekazany pod obrady Komisji Prawniczej i Socjalnej i te dwie komisje po różnych zmianach przedłożyły Wysokiemu Sejmowi projekt w tej formie, w jakiej w druku 692 doszedł do Wysokiego Sejmu do drugiego czytania.

Ponieważ projekt ten jest połączony dla Województwa^z wydatkami, postanowił Sejm przekazać tenże także Komisji Budżetowej do oceny ze stanowiska finansowego, gdyż Komisja Prawnicza tylko z prawnego, a Socjalna tylko z socjalnego punktu widzenia ten projekt ustawy miała rozpatrywać.

Nie wchodząc w treść uchwał zjednoczonych Komisji Prawniczej i Socjalnej, pozwala sobie Komisja Budżetowa z punktu widzenia Skarbu Śląskiego przedłożyć następujące zmiany:

- 1/ W artykule 1. ustęp 1. należy po słowie "mianowanych" wstawić słowa "na stałe". Te dwa słowa znajdują się już w projekcie Rady Wojewódzkiej i przez Komisje Prawniczą i Socjalną zostały skreślone. Nie powinno jednak ulegać żadnej wątpliwości, że zasadniczo tylko definitywnie mianowani urzędnicy mają prawo do emerytury a nie ci, których przyjęto na czas próby, albo jako kontraktowych. Należy zauważyć, że ustawa ta także i dla tych ostatnich urzędników w pewnych wypadkach przewiduje odszkodowanie.
- 2/ Komisja Prawnicza i Socjalna skreśliły art. 3. projektu Rady Wojewódzkiej. Tymczasem, ponieważ w tym artykule chodzi o zasadę, a mianowicie tę, że z Śląskiego Skarbu nie mogą być wypłacane podwójne pobory, postanowiła Komisja Budżetowa ten artykuł także w drugim projekcie jako art. 3. przyjąć. Artykuł ten ma dwa ustępy i brzmi:

"Ze Skarbu Śląskiego można pobierać tylko jedno zaopatrzenie.

W przypadkach, gdyby funkcjonariuszowi śląskiemu, względnie pozostałej rodzinie służyło z jakiegokolwiek bądź innego tytułu prawo do zaopatrzenia, wypłacanego ze Skarbu Śląskiego, uprawniony ma prawo wyberu".

- 3/ Do artykułu 4. /wzgl. 5/ proponuje Komisja Budżetowa ustęp drugi następującej treści:

"Przepis powyższy traci moc obowiązującą 31. grudnia 1939".

Komisja wyszła w tym wypadku z tego założenia, że urzędnik odnośnie do swej pensji musi mieć zaskarżalne prawo, a nie być zależnym od Łaski Rady Wojewódzkiej. Ponieważ jednak zawsze przy przejściu władzy państwowej na Polskę mogą się zdarzyć wypadki, że śląski funkcjonariusz z powodu jakichś nieszczęśliwych okoliczności, za które nie jest odpowiedzialnym, mógłby być na starość poszkodowanym, proponuje komisja temu artykułowi tylko na czas przejściowy, dać moc prawną a mianowicie na lat 15 po wejściu w życie ustawy, t.zn. do 31. grudnia 1939 r.

- 4/ Komisje Prawnicza i Socjalna skróśliły artykuł 6. projektu Rady Wojewódzkiej, który mówi o składkach. Można zrozumieć tok myśli tych dwóch komisji, gdyż również Województwo jak Państwo mają do pewnego stopnia obowiązek do zaopatrzenia swych urzędników na starość, nawet choćby urzędnicy w czasie czynnej służby nie płacili składek do jakiegokolwiek bądź funduszu emerytalnego. Komisja Budżetowa wychodziła ze stanowiska, że urzędnicy śląscy mają nie być gorzej opłacani, ale też i nie lepiej jak urzędnicy państwowi, i zdecydowała się też w interesie Skarbu Śląskiego na nowo przyjąć artykuł 6. projektu wojewódzkiego do projektu niniejszego, ponieważ i urzędnicy państwowi płacą składki na ubezpieczenie emerytalne. W istocie Komisja Budżetowa jest tego zdania, że urzędnicy znajdujący się już na emeryturze konsekwentnie już składek nadal płacić nie będą. Z tego powodu Komisja Budżetowa proponuje, aby artykuł 6. do niniejszego projektu na nowo przyjęto z następującą treścią, a mianowicie, że wykreśliła w ustępie 1. słowa: "i na emeryturze". Artykuł 6. brzmi stosownie do tego:

"Ustanawia się z/świadczenia, obowiązujące w myśl niniejszej ustawy Skarb Śląski, opłatę w wysokości 3 % uposażenia pobieranego przez funkcjonariuszów śląskich w służbie czynnej. Opłaty te pobiera się przez potrącenie każdego miesiąca z uposażenia.

Opłata powyższa obowiązywać będzie przez cały czas istnienia dodatku regulacyjnego /art. 3. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz.12/.

Natomiast z chwilą ostatecznego zniesienia jego wynosić będzie 5 % całego uposażenia.

Funkcjonariusze śląscy przy każdorazowym osiągnięciu uposażenia wyższej grupy lub szerebla, względnie przy uzyskaniu lub podwyższeniu dodatku, zaliczalnego do emerytury opłacają połowę różnicy w wysokości uposażenia przez przeciąg jednego roku.

Nie podpadają pod to postanowienie podwyżki płac, wynikające z podwyższenia się drożyzny.

Opłatę pobiera się, począwszy od dnia 1. miesiąca, następującego po osiągnięciu wyższego uposażenia".

To samo przepisy zawiera państwowa ustawa emerytalna z dnia 11. grudnia 1923 r.

- 5/ Komisja Budżetowa jest zdania, że jeżeli się od urzędników czynnych ściągą składki na fundusz emerytalny, wtedy składki te powinny wpływać na osobny fundusz, który też według osobnych przepisów musi być administrowany i proponuje dlatego, aby jako artykuł 7. wstawiono następujący artykuł:

"Z opłat wymienionych w art. 6. tworzy się osobny fundusz emerytalny. Sposób zawiadywania tym funduszem określi osobna ustawa".

- 6/ Do ostatniego ustępu w art. 11. /dawniejszy artykuł 8./ dołącza się następujące słowa: "i do funkcjonariuszów mianowanych do odwołania". Przez to zamierza się dać i urzędnikom kontraktowym możliwość, aby w razie niezawiniętych nieszcześliwych wypadków nie wyszli z próżnymi rękami.
- 7/ W artykule 17. /dawniejszy artykuł 14./ słowo "wydatki" należy zastąpić słowem "dodatki".

- 8/ Tak samo należy w art. 18. ustęp 2. słowo "wydatki" zastąpić słowem "dotatek".
- 9/ Rada Wojewódzka proponuje w artykule 19. niniejszego projektu, aby emerytom na czas trwania obecnych stosunków gospodarczych przyznano dotatek na żonę, a w wypadkach wyjątkowych i dotatek na jedno dziecko, analogicznie jak to jest przewidziane w artykule 20. ustawy państwowej z dnia 11. grudnia 1923 r. Komisje Prawnicza i Socjalna skróśliły artykuł 19. projektu Rady Wojewódzkiej i przyznały emerytom wzajemnie za te dodatki socjalne w tej samej wysokości, w jakiej się takowe należą czynnym urzędnikom według ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 r. Komisja Budżetowa wychodzi z tego założenia, że urzędnik decydujący do przejścia na emeryturę, musi się z tem pogodzić, że jako emeryturę razem wziętą nie może otrzymać tak wysokich poborów jakie pobierał podczas służby czynnej; w przeciwnym wypadku poszkodyłoby dużo urzędników wcześniej na emeryturę niż ich zdolność do pracy byłaby wyczerpana. W ten sposób powstałyby dla Województwa zwiększone ciężary. Oprócz tego należy wnioskować, że urzędnik liczący lat 50 albo 60 będzie miał kilka dzieci na utrzymaniu. Z tego powodu proponuje Komisja Budżetowa, aby artykuł 19. /dawniejszy artykuł 16./ przywrócić w brzmieniu według projektu Rady Wojewódzkiej, a mianowicie:

"Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych, otrzymuje ponadto emeryt na żonę dotatek, ustanowiony w art. 4. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R. 2.Nr. 116. poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.Nr. 3, poz. 12/.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach może Rada Wojewódzka przyznać emerytowi również dotatek na jedno dziecko".

- 10/ W artykule 23. /dawniejszy artykuł 20./ ustęp 1. liczbę 3. należy się słowo: "lub do Śląskiej Rady Wojewódzkiej". Rozchodzi się w tym wypadku o to, że emerytura nie przysługuje emerytowi podczas wykonywania mandatu poselskiego, czy też senatorskiego i równocześnie przez czas trwania mandatu członka Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

- 11/ Artykuł 37. /dawniejszy artykuł 34/ ustęp 1. sprawia możliwość udzielenia pomocy lekarskiej i dodatku mieszkaniowego dla emerytów. Komisja Budżetowa proponuje ze względu na to, że dla urzędnika będącego na emeryturze sprawa mieszkaniowa nie stanowi tej samej potrzeby jak dla urzędnika czynnego, aby część 2. ustępu 1. od słowa "względnie" aż do końca "państwowym" skrócić. W brzmieniu pierwotnym ustawy państwowej z dnia 11. grudnia 1923 r. takiego dodatku mieszkaniowego także nie przewidziano. Co do pomocy lekarskiej Komisja Budżetowa proponuje dla części 1. tego ustępu następujące brzmienie:

"Śląska Rada Wojewódzka wkłada będzie przyznawać emerytowanym funkcjonariuszom śląskim w wyjątkowych wypadkach zasiłki w razie choroby z funduszu emerytalnego".

- 12/ W artykule 38. /dawniejszy artykuł 35/ należy się Radzie Wojewódzkiej prawo do przyznania emerytury, według przepisów niniejszej ustawy, w wypadkach galnych uwzględnienia, nawet i takim urzędnikom, którzy uprzednio na emeryturę nie byli. Komisja Budżetowa wyszła z tego założenia, że tylko urzędnikom definitywnie ustalonym przysługują prawa do emerytury i prusi ze względu na to, aby ustęp 2. artykułu 38. skrócić.

- 13/ Do artykułu 51. /dawniejszy artykuł 48/ proponuje Komisja Budżetowa, aby w ustępie 1. lit. c, którą Komisje Prawnicza i Socjalna z brzmienia Rady Wojewódzkiej wykreśliły, z powrotem wstawić, lecz tylko słowo do pensji wdów. Dotatek na brzmieć:

- c/ "gdy wdowa została prawnie skazana za czyn karygodny, a skazanie to pociąga za sobą utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego".

Ten sam przepis ustalono dla emerytów i ma on być także zastosowany do wdów, lecz nie do sierót, które są najczęściej w wieku niedojrzałości do odpo-
wiedzialności karno - sądowej.

Dalej Komisja Budżetowa proponuje ~~włączenie~~ do artykułu tego 4. ustępu z następującym brzmieniem:

- "W wypadkach wymienionych w ust. 2. pozo Rada Wojewódzka w wyjątkowych okolicznościach przedłużyć termin do ukończenia 27. roku życia".

Komisja Budżetowa uznała za stosowne tam gdzie się rozchodzi o pensje dla sierót, będących na studiach, dalsze przyzwolenie ograniczyć, gdyż one same przez się już mają możliwość do pobierania pensji do 24. roku życia, gdyż można przyjąć, iż z 27. rokiem życia nawet i w najniekorzystniejszych warunkach studia mogą być ukończone.

- 14/Do artykułu 52. /dawniejszy artykuł 49/ mają być w ust. 1. lit. c/ za słowami "zajmowania przez" wstawione słowa "wdowę lub". Pod lit. e/ mają być na końcu dołączono słowa "lub do Śląskiej Rady Wojewódzkiej". Dodatki te są z rzeczowych powodów potrzebne.

- 15/Do artykułu 59. /dawniejszy artykuł 56/ Komisja Budżetowa proponuje skreślenie słów "według norm niniejszej ustawy" a wstawienie natomiast:

"do wysokości 100 % uposażenia, które należałoby im się według norm art. 18. ust. 2 podstawy wymiaru, określonej w art. 16. niniejszej ustawy według pierwszego szczebla danej grupy".

Według ogólnej treści tytułu 4. niniejszej ustawy pensjonowani przed wprowadzeniem niniejszej ustawy urzędnicy śląscy mają być pod względem emerytury ściśle tak samo traktowani, jak czynni urzędnicy śląscy. Komisja Budżetowa stanęła ze względów ~~skuteczności~~ na tem samym stanowisku, jak Komisja Prawnicza i Sejmowa.

- 16/Na wypadek, gdyby zmiany proponowane przez Komisję Budżetową przez Wysoki Sejm zostały przyjęte, stałaby się zmiana następstwa liczb poszczególnych artykułów konieczną, a mianowicie w sposób następujący:

Artykuł 3. strzyżem Nr. 4., artykuł 4. Nr. 5.

Od artykułu 5. począwszy w górę podwyższa się każdy numer artykułu o 3. Z tego punktu widzenia już w niniejszym sprawozdaniu są nowe numery podane a stare numery zaś w załączeniu dodane.

- 17/Z tego samego powodu należało w następujących artykułach przedłożonej ustawy zmienić wymienione artykuły:

W art. 11. ustęp 2. zamiast "art. 13" wstawić "art. 16".

" 12. " 1. " "art. 8" " "art. 11".

" 12. lit. 1. " "art. 5" " "art. 8".

" 13. wiersz 1. " "art. 9" " "art. 12".

" 13. " 7. " "art. 5" " "art. 3".

" 23. ustęp 1. lit. c. "art. 33" " "art. 36".

" 24. " 1. " 5. "art. 23" " "art. 26".

W art. 28. wiersz. 2. zamiast "art. 23" wstawić "art. 28".
 " 29, " "art. 24" " "art. 27".
 " 30, " "art. 22" " "art. 25".
 " 31, ustęp 2. lit. c. "art. 5" "art. 8".
 " 31. " 6. "art. 6" "art. 9".
 " 31, " "art. 28" "art. 31".
 " 33. " 1. "art. 5" "art. 8".
 " 33. " "art. 8" "art. 11".
 " 34. " "art. 19" "art. 21".
 " 34. " "art. 23" "art. 26".
 " 34. " "art. 24" "art. 27".
 " 36, ustęp 2. "art. 37" "art. 40".
 " 36. "art. 38 " "art. 41".
 " 41, ustęp 2. "art. 13 i 14" wstawić "art. 16 i 17".
 " 45. "art. 22 i 27" "art. 25 i 30".
 " 46, ustęp 1. "art. 38" wstawić "art. 41".
 " 46. "art. 39" "art. 42".
 " 55, ustęp 3. "art. 48" "art. 51".
 " 57, ustęp 1. "art. 36" "art. 39".
 " 57. "art. 52" "art. 55".
 " 61, ustęp 3. "art. 69" "art. 72".
 " 62. "art. 6" "art. 9".
 " 63, ustęp 1. "art. 13, 14, 36, 39 i 57" wstawia się "art. 16,
 17, 39, 41, 42 i 60".
 " 63, ustęp 2. "art. 30" wstawia się "art. 33".
 " 64. " 1. "art. 38, 39, 56 i 57" wstawia się "art. 41,
 42, 52 i 60".
 " 64. " 2. "art. 56" wstawia się "art. 59".
 " 65. " 1. "art. 3, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 27, 32
 i 58" wstawia się "art. 4, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 30, 35 i 61".
 " 65, ustęp 2. zamiast "art. 36, 38, 39, 40, 41, 45, 47, 48, 49, 50, 51,
 54, 16 i 21" wstawia się "art. 39, 41, 42, 43, 44, 48, 50, 51, 52,
 53, 54, 57, 19 i 24".
 " 66. zamiast "art. 69" wstawia się "art. 72".
 " 67. " "art. 4" "art. 5".
 " 68, ustęp 1. zamiast "art. 28" wstawia się "art. 31".
 " 68. " 2. "art. 11, 28, 43 i 44" wstawia się "art. 14, 31,
 46 i 47".
 " 69, ustęp 1. zamiast "art. 56" wstawia się "art. 59".
 " 69. " 3. "art. 27" "art. 30".
 " 70. " "art. 8" "art. 11".

W końcu Komisja Budżetowa prosi Wysoki Sejm o uchwalenie
 rezolucji, zawierającej prośbę pod-adresem p. Wojewody, by przedłożył pr-
 jekt ustawy dyscyplinarnej dla urzędników śląskich.

Katowice, dnia 13. lutego 1926 r.

Referent:

/-/ ks. Eu. Brzuska.

tekstów ustawy emerytalnej w brzmieniu projektów 1/ Rady Wojewódzkiej, 2/ Komisji Prawniczej i Socjalnej i 3/ Komisji Budżetowej.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

U s t a w a
z dnia 1926 r.
o zaopatrzeniu emerytalnem funkcyj-
narjuszów śląskich.

T y t u ł I.
Postanowienia ogólne.
Art. 1.

Postanowienia niniejszej ustawy odnoszą się do funkcyjnarjuszów śląskich, mianowanych na stałe zgodnie z obowiązującymi przepisami. Osoby te oraz wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2.

Funkcyjnarjuszami śląskimi w rozumieniu niniejszej ustawy są urzędnicy i niżsi funkcyjnarjusze Sejmu Śląskiego, Zakładu dla umysłowo chorych w Lublińcu, Zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku, Śląskiego Szpitala Krajowego w Cieszynie, Krajowego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie i innych zakładów, utworzonych przez Sejm Śląski, oraz ci urzędnicy i niżsi funkcyjnarjusze, którzy ustawą o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego po myśli art.14 i 15.ustawy konstytucyjnej z dnia 15.VII.1920 r./Dz.U.R.P. nr.73 poz.497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego lub na podstawie innych ustaw Sejmu Śląskiego zostaną zaliczeni do funkcyjnarjuszów śląskich.

Art. 3.

Ze Skarbu Śląskiego można pobierać tylko jedno zaopatrzenie.

W przypadkach, gdyby funkcyjnarjuszowi śląskiemu, względnie pozostałej rodzinie służyło z jakiegokolwiek bądź innego tytułu prawo do zaopatrzenia wypłacanego ze Skarbu Śląskiego, uprawniony ma prawo wyboru.

Art. 4.

Emeryt /wdowa, sierota/, który świadomie wprowadził władzę w błąd celem uzyskania bezprawnie emerytury /pensji wdowiej, sieroczej/, odprawy lub pośmiertnego, lub też wyższego wymiaru odprawy lub pośmiertnego, obowiązany jest niezależnie od odpowiedzialności sądowo-karnej wynagrodzić Skarbowi Śląskiemu wyrządzoną szkodę.

O ile kto w podobny sposób uzyskał wyższy wymiar zaopatrzenia emerytalnego, od przypadającego mu w myśl niniejszej ustawy, traci prawo do dalszego pobierania zaopatrzenia, niezależnie od odpowiedzialności sądowo-karnej i obowiązku zwrotu szkody, wyrządzonej Skarbowi Śląskiemu.

Art. 5.

Zaopatrzenie emerytalne /uposażenie emerytalne, pensja wdowa i sieroca/ wymierza się w punktach w myśl zasad art.3,4 i 5.ustawy o uposażeniu funkcyjnarjuszów państwowych i wojska z dnia 9.października 1923 r./Dz.U.R.P. nr.116, poz.924/.

Projekt Komisji Socjalnej i Prawniczej.

U s t a w a
z dnia 1926 r.
o zaopatrzeniu emerytalnem funkcyj-
narjuszów śląskich.

T y t u ł I.
Postanowienia ogólne.
Art. 1.

Postanowienia niniejszej ustawy odnoszą się do funkcyjnarjuszów śląskich mianowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Osoby te, oraz wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad określonych w niniejszej ustawie.

W razie wątpliwości, czy uprawniony był funkcyjnarjuszem śląskim, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne zaliczkowo ze Skarbu Śląskiego wtenczas, gdy uprawniony otrzymywał ostatnio pobory służbowe z tegoż Skarbu.

Art. 2.

Funkcyjnarjuszami śląskimi w rozumieniu niniejszej ustawy są urzędnicy i niżsi funkcyjnarjusze Sejmu Śląskiego, Zakładu dla umysłowo chorych w Lublińcu, Zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku, Śląskiego Szpitala Krajowego w Cieszynie, Krajowego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie i innych Zakładów, utworzonych przez Sejm Śląski, oraz ci urzędnicy i niżsi funkcyjnarjusze, którzy ustawą o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego po myśli art.14 i 15.ustawy konstytucyjnej z dnia 15.VII.1920r./Dz.U.R.P.nr.73, poz.497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego lub na podstawie innych ustaw z o s t a l i l u b zostaną zaliczeni do funkcyjnarjuszów śląskich.

Art. 3.

Zaopatrzenie emerytalne /uposażenie emerytalne, pensja wdowa i sieroca/ wymierza się w punktach w myśl zasad art.3,4 i 5.ustawy o uposażeniu funkcyjnarjuszów państwowych i wojska z dnia 9.października 1923 r./Dz.U.R.P.nr.116, poz.924/.

Projekt Komisji Budżetowej.

U s t a w a
z dnia 1926 r.
o zaopatrzeniu emerytalnem funkcyj-
narjuszów śląskich.

T y t u ł I.
Postanowienia ogólne.
Art. 1.

Postanowienia niniejszej ustawy odnoszą się do funkcyjnarjuszów śląskich, mianowanych na stałe zgodnie z obowiązującymi przepisami. Osoby te, oraz wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad określonych w niniejszej ustawie.

W razie wątpliwości, czy uprawniony był funkcyjnarjuszem śląskim, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne zaliczkowo ze Skarbu Śląskiego wtenczas, gdy uprawniony otrzymywał ostatnio pobory służbowe z tegoż Skarbu.

Art. 2.

Funkcyjnarjuszami śląskimi w rozumieniu niniejszej ustawy są urzędnicy i niżsi funkcyjnarjusze Sejmu Śląskiego, Zakładu dla umysłowo chorych w Lublińcu, Zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku, Śląskiego Szpitala Krajowego w Cieszynie, Krajowego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie i innych zakładów, utworzonych przez Sejm Śląski, oraz ci urzędnicy i niżsi funkcyjnarjusze, którzy ustawą o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego po myśli art.14 i 15.ustawy konstytucyjnej z dnia 15.VII.1920 r./Dz.U.R.P. nr.73, poz.497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego lub na podstawie innych ustaw zostali lub zostaną zaliczeni do funkcyjnarjuszów śląskich.

Art. 3.

Ze Skarbu Śląskiego można pobierać tylko jedno zaopatrzenie.

W przypadkach, gdyby funkcyjnarjuszowi śląskiemu, względnie pozostałej rodzinie służyło z jakiegokolwiek bądź innego tytułu prawo do zaopatrzenia wypłacanego ze Skarbu Śląskiego, uprawniony ma prawo wyboru.

Art. 4.

Zaopatrzenie emerytalne /uposażenie emerytalne, pensja wdowa i sieroca/ wymierza się w punktach w myśl zasad art.3,4 i 5.ustawy o uposażeniu funkcyjnarjuszów państwowych i wojska z dnia 9.października 1923 r./Dz.U.R.P. nr.116, poz.924/.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

Projekt Komisji Socjalnej
i Prawniczej.

Projekt Komisji Budżetowej.

nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl.nr.3, poz.12/ zależnie od grupy i szerebła, do których funkcjonariusz śląski został zaliczony. Zmiany ilości punktów w poszczególnych grupach uposażenia, oraz wartości mnożnej, stosowane do funkcjonariuszów śląskich, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie zmiany, dotyczące zaszeregowania funkcjonariuszów śląskich do grup uposażenia nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich.

Art. 6.

Ustanawia się za świadczenia, obciążające w myśl niniejszej ustawy Skarb Śląski, opłatę w wysokości 3% uposażenia, pobieranego przez funkcjonariuszów śląskich w służbie czynnej i na emeryturze. Opłaty te pobiera się przed potrącenie każdego miesiąca z uposażenia.

Opłata powyższa obowiązywać będzie przez cały czas istnienia dodatku regulacyjnego /art.3. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.nr.116, poz.924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl.nr.3, poz.12/.

Natomiast z chwilą ostatecznego zniesienia jego wynosić będzie 5% całego uposażenia.

Funkcjonariusze śląscy przy każdorazowym osiągnięciu uposażenia wyższej grupy lub szerebła, względnie przy uzyskaniu lub podwyższeniu dodatku zaliczalnego do emerytury opłacają połowę różnicy w wysokości uposażenia przez przeciąg jednego roku.

Nie podpadają pod to postanowienie podwyżki płac, wynikające z podwyższenia się drożyzny.

Opłatę pobiera się, począwszy od dnia 1. miesiąca, następującego po osiągnięciu wyższego uposażenia.

Art. 7.

Rada Wojewódzka może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i nieobjętych niniejszą ustawą, uwzględnić przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego ustawowo niezaliczalne lata służby, przyznawać zaopatrzenie emerytalne, tudzież podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszom śląskim, jakoteż osobom, po nich pozostałym.

924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. 1. i p. c. a 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl.nr.11, poz.28/ zależnie od grupy i szerebła, do których funkcjonariusz śląski został zaliczony.

Zmiany ilości punktów w poszczególnych grupach uposażenia, oraz wartości mnożnej stosowane do funkcjonariuszów śląskich, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie zmiany, dotyczące zaszeregowania funkcjonariuszów śląskich do grup uposażenia, nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich.

Art. 4.

Rada Wojewódzka może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i nieobjętych niniejszą ustawą, uwzględnić przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego ustawowo niezaliczalne lata służby, przyznawać zaopatrzenie emerytalne, tudzież podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszom śląskim, jakoteż osobom po nich pozostałym.

niu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. 1. i p. c. a 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl.nr.11, poz.28/ zależnie od grupy i szerebła, do których funkcjonariusz śląski został zaliczony.

Zmiany ilości punktów w poszczególnych grupach uposażenia, oraz wartości mnożnej, stosowane do funkcjonariuszów śląskich, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie zmiany, dotyczące zaszeregowania funkcjonariuszów śląskich do grup uposażenia, nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich.

Art. 5.

Ustanawia się za świadczenia, obciążające w myśl niniejszej ustawy Skarb Śląski, opłatę w wysokości 3% uposażenia pobieranego przez funkcjonariuszów śląskich w służbie czynnej. Opłaty te pobiera się przez potrącenie każdego miesiąca z uposażenia.

Opłata powyższa obowiązywać będzie przez cały czas istnienia dodatku regulacyjnego /art.3. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P.nr.116, poz.924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. 1. i p. c. a 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Sl.nr.11, poz.28/.

Natomiast z chwilą ostatecznego zniesienia jego wynosić będzie 5% całego uposażenia.

Funkcjonariusze śląscy przy każdorazowym osiągnięciu uposażenia wyższej grupy lub szerebła, względnie przy uzyskaniu lub podwyższeniu dodatku, zaliczalnego do emerytury opłacają połowę różnicy w wysokości uposażenia przez przeciąg jednego roku.

Nie podpadają pod to postanowienie podwyżki płac, wynikające z podwyższenia się drożyzny.

Opłatę pobiera się, począwszy od dnia 1. miesiąca, następującego po osiągnięciu wyższego uposażenia.

Art. 6.

Z opłat wymienionych w art.5. tworzy się osobny fundusz emerytalny. Sposób zarządzania tym funduszem określi osobna ustawa.

Art. 7.

Rada Wojewódzka może w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i nieobjętych niniejszą ustawą, uwzględnić przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego ustawowo niezaliczalne lata służby, przyznawać zaopatrzenie emerytalne, tudzież podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszom śląskim, jakoteż osobom po nich pozostałym.

Przepis powyższy traci moc obowiązującą 31. grudnia 1939 r.

T y t u ł I I .
Zaopatrzenie emerytalne funkcjonarjuszów śląskich.

Art. 8.

Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonarjusz śląski po nieprzerwanej /art.9/ co najmniej 10-letniej służbie śląskiej, o ile z powodów podanych w niniejszej ustawie, przechodzi w stan spoczynku.

W wypadkach, w których urzędnik państwowy przechodzi bezpośrednio ze służby państwowej do służby śląskiej, służba państwowa jest traktowaną na równi ze służbą śląską.

Wyjątkowo nabywa funkcjonarjusz śląski prawo do uposażenia emerytalnego:

- 1/ po nieprzerwanej co najmniej 5-letniej służbie śląskiej z powodu trwałej niezdolności do służby;
- 2/ bez względu na czas służby wskutek trwałej niezdolności do służby z powodu:

a/ nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych;

b/ działań wojennych w miejscu służbowego pobytu;

c/ chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu.

Przy obliczeniu 10 letniej, a względnie 5 letniej służby śląskiej, postanowienia art.15. nie mają zastosowania.

Art. 9.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie.

W razie reaktywowania emerytowanego funkcjonarjusza śląskiego wlicza się przy ponownym przeniesieniu go w stan spoczynku do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby, uwzględniony przy poprzednim wymiarze emerytury.

Art. 10.

Funkcjonarjuszowi śląskiemu, który po nieprzerwanej co najmniej 10 letniej służbie śląskiej stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego, w granicach art.18 niniejszej ustawy, 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Art. 11.

Funkcjonarjuszowi śląskiemu, który wskutek przypadków wymienionych w punkcie 2 art.8. niniejszej ustawy utracił również zdolność do pracy zarobkowej, wymierza się uposażenie emerytalne według norm art.18 niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu, zależnie od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowicie:

Przy utracie zdolności	od	do	wymiar
"	35%	54%	2 lata
"	55%	74%	4 "
"	75%	84%	6 "
"	85%	94%	8 "
"	95%	100%	10 "

T y t u ł I I .
Zaopatrzenie emerytalne funkcjonarjuszów śląskich.

Art. 5.

Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonarjusz śląski po nieprzerwanej /art.6/ co najmniej 10-letniej służbie śląskiej, o ile z powodów podanych w niniejszej ustawie, przechodzi w stan spoczynku.

W wypadkach, w których urzędnik państwowy przechodzi bezpośrednio ze służby państwowej do służby śląskiej, służba państwowa jest traktowaną na równi ze służbą śląską.

Wyjątkowo nabywa funkcjonarjusz śląski prawo do uposażenia emerytalnego:

- 1/ po nieprzerwanej co najmniej pięcioletniej służbie śląskiej z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby;
- 2/ bez względu na czas służby wskutek trwałej niezdolności do służby z powodu:

a/ nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych;

b/ działań wojennych w miejscu służbowego pobytu;

c/ chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu.

Przy obliczaniu dziesięcioletniej, a względnie pięcioletniej służby śląskiej, postanowienia art.12. nie mają zastosowania.

Art. 6.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie.

W razie reaktywowania emerytowanego funkcjonarjusza śląskiego wlicza się przy ponownym przeniesieniu go w stan spoczynku do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby, uwzględniony przy poprzednim wymiarze emerytury.

Art. 7.

Funkcjonarjuszowi śląskiemu, który po nieprzerwanej co najmniej 10 letniej służbie śląskiej, stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego w granicach art.15. niniejszej ustawy, 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Art. 8.

Funkcjonarjuszowi śląskiemu, który wskutek przypadków wymienionych w punkcie 2 art.5 niniejszej ustawy utracił również zdolność do pracy zarobkowej, wymierza się uposażenie emerytalne według norm art.15 niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu, zależnie od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowicie:

Przy utracie zdolności	od	do	wymiar
"	35%	54%	2 lata
"	55%	74%	4 "
"	75%	84%	6 "
"	85%	94%	8 "
"	95%	100%	10 "

T y t u ł I I .
Zaopatrzenie emerytalne funkcjonarjuszów śląskich.

Art. 8.

Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonarjusz śląski po nieprzerwanej /art.9/ co najmniej 10 letniej służbie śląskiej, o ile z powodów podanych w niniejszej ustawie, przechodzi w stan spoczynku.

W wypadkach, w których urzędnik państwowy przechodzi bezpośrednio ze służby państwowej do służby śląskiej, służba państwowa jest traktowaną na równi ze służbą śląską.

Wyjątkowo nabywa funkcjonarjusz śląski prawo do uposażenia emerytalnego:

- 1/ po nieprzerwanej co najmniej 5-letniej służbie śląskiej z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby;
- 2/ bez względu na czas służby wskutek trwałej niezdolności z powodu:

a/ nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych;

b/ działań wojennych w miejscu służbowego pobytu;

c/ chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu;

Przy obliczeniu 10-letniej, a względnie 5-letniej służby śląskiej, postanowienia art.15. nie mają zastosowania.

Art. 9.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie.

W razie reaktywowania emerytowanego funkcjonarjusza śląskiego wlicza się przy ponownym przeniesieniu go w stan spoczynku do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby, uwzględniony przy poprzednim wymiarze emerytury.

Art. 10.

Funkcjonarjuszowi śląskiemu, który po nieprzerwanej co najmniej 10 letniej służbie śląskiej, stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego, w granicach art.18. niniejszej ustawy 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Art. 11.

Funkcjonarjuszowi śląskiemu, który wskutek przypadków wymienionych w punkcie 2. art.8 niniejszej ustawy utracił również zdolność do pracy zarobkowej, wymierza się uposażenie emerytalne według norm art.18 niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu, zależnie od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowicie:

Przy utracie zdolności	od	do	wymiar
"	35%	54%	2 lata
"	55%	74%	4 "
"	75%	84%	6 "
"	85%	94%	8 "
"	95%	100%	10 "

Projekt Rady Wojewódzkiej.

W wyjątkowych, na szczególnie uwzględnić zasługujących przypadkach może Rada Wojewódzka przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie 1. niniejszego artykułu aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej /art.16/, będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Praktykantów i funkcjonariuszów śląskich mianowanych do odwołania w myśl obowiązujących przepisów, w przypadkach wymienionych w niniejszym artykule, traktuje się na równi z funkcjonariuszami śląskimi, mianowanymi na stałe.

Art. 12.

Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl art.11 niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

- 1/ niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami, wskazanymi w punkcie 2. art.8. niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzeniem z urzędu badaniem komisji lekarskiej;
- 2/ zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonariusz śląski służył.

W przypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później, niż w 3 lata po zajściu wypadku.

Art. 13.

Przewidzianą w art.12 niniejszej ustawy komisję lekarską ustanowi, oraz skład i sposób jej urzędowania określi rozporządzenie Rady Wojewódzkiej, które też określi sposób oceny zdolności do służby, sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby /kalectwa/ ze służbą śląską wogóle, specjalnie zaś sposób ustalenia, iż choroba powstała z przyczyn, przewidzianych w art.8 niniejszej ustawy sposobu stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego /kaleki/ w jej powstaniu, a następnie stałej potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby szczególnej opieki, jako to: potrzeby umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładzie dla umysłowo-chorych.

Art. 14.

Czas czynnej służby wojskowej, odbytej podczas wojny w czasie od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia zawieszenia broni, poprzedzającego zawarcie pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie wszystkim funkcjonariuszom śląskim, powołanym do służby wojskowej, jakoteż pełniącym służbę w formacjach wojskowych, względnie na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armji. W obu ostatnich przypadkach oblicza się jedynie czas rzeczywistego spełniania tej służby.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych.

Art. 15.

Przy ostatecznym obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6 miesięcy liczy się jako pełny rok.

Projekt Komisji Socjalnej i Prawniczej.

W wyjątkowych, na szczególnie uwzględnić zasługujących przypadkach, może Rada Wojewódzka przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie 1. niniejszego artykułu aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej /art.13/ będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Postanowienia niniejszego artykułu stosują się również do praktykantów.

Art. 9.

Doliczenie lat do w służgi emerytalnej w myśl art.8 niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

- 1/ niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami wskazanymi w punkcie 2. art.5. niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzeniem z urzędu badaniem komisji lekarskiej;
- 2/ zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonariusz śląski służył.

W przypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później, niż w 3 lata po zajściu wypadku.

Art. 10.

Przewidzianą w art.9 niniejszej ustawy komisję lekarską ustanowi, oraz skład i sposób jej urzędowania określi rozporządzenie Rady Wojewódzkiej, które też określi sposób oceny zdolności do służby, sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby /kalectwa/ ze służbą śląską wogóle, specjalnie zaś sposób ustalenia, iż choroba powstała z przyczyn przewidzianych art.5 niniejszej ustawy sposobu stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego /kaleki/ w jej powstaniu, a następnie stałej potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby szczególnej opieki, jako to: potrzeby umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładzie dla umysłowo-chorych.

Art. 11.

Czas czynnej służby wojskowej, odbytej podczas wojny w czasie od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia zawieszenia broni, poprzedzającego zawarcie pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie wszystkim funkcjonariuszom śląskim, powołanym do służby wojskowej, jakoteż pełniącym służbę w formacjach wojskowych, względnie na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armji. W obu ostatnich przypadkach oblicza się jedynie czas rzeczywistego spełniania tej służby.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych.

Art. 12.

Przy ostatecznym obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6 miesięcy liczy się jako pełny rok.

Projekt Komisji Budżetowej.

W wyjątkowych, na szczególnie uwzględnić zasługujących przypadkach, może Rada Wojewódzka przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie 1. niniejszego artykułu aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej /art.16/, będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Postanowienia niniejszego artykułu stosują się również do praktykantów i do funkcjonariuszów śląskich mianowanych do odwołania.

Art. 12.

Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl art.11 niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

- 1/ niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami, wskazanymi w punkcie 2. art.8. niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzeniem z urzędu badaniem komisji lekarskiej;
- 2/ zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonariusz śląski służył.

W przypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później, niż w 3 lata po zajściu wypadku.

Art. 13.

Przewidzianą w art.12 niniejszej ustawy komisję lekarską ustanowi, oraz skład i sposób jej urzędowania określi rozporządzenie Rady Wojewódzkiej, które też określi sposób oceny zdolności do służby, sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby /kalectwa/ ze służbą śląską wogóle, specjalnie zaś sposób ustalenia, iż choroba powstała z przyczyn, przewidzianych w art.8 niniejszej ustawy, sposobu stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego /kaleki/ w jej powstaniu, a następnie stałej potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby szczególnej opieki, jako to: pomieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładzie dla umysłowo-chorych.

Art. 14.

Czas czynnej służby wojskowej, odbytej podczas wojny w czasie od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia zawieszenia broni, poprzedzającego zawarcie pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie wszystkim funkcjonariuszom śląskim, powołanym do służby wojskowej, jakoteż pełniącym służbę w formacjach wojskowych, względnie na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armji. W obu ostatnich przypadkach oblicza się jedynie czas rzeczywistego spełniania tej służby.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby odbytej podczas wojny tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych.

Art. 15.

Przy ostatecznym obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6 miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

Projekt Komisji Socjalnej
i Prawniczej.

Projekt Komisji Budżetowej.

Art. 16.

Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego jest uposażenie, pobierane ostatnio w służbie czynnej, przypadające według art. 3. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 3, poz. 12/. Podstawy oblicza się w wymiarze dla samotnego.

Art. 17.

Śląska Rada Wojewódzka rozporządzeniem ustali, jakie dodatki, określone w punktach w ustawie o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. /Dz.U.Sl. nr. 3, poz. 12/ zostaną wliczone do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego, obliczone w wymiarze dla samotnego.

Art. 18.

Uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie 40% /czterdzieści procent/ i wzrasta za każdy następny rok służby o 2,4% /dwa całe cztery dziesiąte procent/, w żadnym jednak razie nie może przenosić 100% /stu procent/ podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego.

W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie dodatki, do których emeryt ma prawo w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Ułamków jednostek monetarnych, otrzymanych przy obliczeniu zaopatrzenia emerytalnego, nie wypłaca się.

Art. 19.

Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych otrzymuje ponadto emeryt na żonę dodatek, ustanowiony w art. 4 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 3, poz. 12/.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach może Rada Wojewódzka przyznać emerytowi również dodatek na jedno dziecko.

Art. 20.

Funkcjonariusz śląski ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z miejsca dotychczasowego zamieszkania do przyszłego miejsca zamieszkania w wysokości udowodnionych kosztów przesiedlenia w wysokości ryczałtu, przysługującego mu w służbie czynnej przy przesiedleniu z urzędu.

Art. 13.

Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego jest uposażenie, pobierane ostatnio w służbie czynnej, przypadające według art. 3. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. 1 i p c a 1 9 2 5 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/. Podstawy oblicza się w wymiarze dla samotnego.

Art. 14.

Śląska Rada Wojewódzka rozporządzeniem ustali, jakie wydatki, określone w punktach w ustawie o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/ zostaną wliczone do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego, obliczone w wymiarze dla samotnego.

Art. 15.

Uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie 40% /czterdzieści procent/ i wzrasta za każdy następny rok służby o 2,4% /dwadzieścia cztery dziesiąte procent/, w żadnym jednak razie nie może przenosić 100% /stu procent/ podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego.

W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie wydatki, do których emeryt ma prawo w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Ułamków jednostek monetarnych, otrzymanych przy obliczeniu zaopatrzenia emerytalnego, nie wypłaca się.

Art. 16.

Emeryt otrzymuje dodatek na żonę i dzieci ustanowiony w art. 4 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/ do czasu posiadania mocy obowiązującej wymienionych w niniejszym artykule ustaw.

Art. 17.

Funkcjonariusz śląski ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z miejsca dotychczasowego zamieszkania do przyszłego miejsca zamieszkania w wysokości udowodnionych kosztów przesiedlenia w wysokości ryczałtu, przysługującego mu w służbie czynnej przy przesiedleniu z urzędu.

Art. 16.

Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego jest uposażenie pobierane ostatnio w służbie czynnej, przypadające według art. 3. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/. Podstawy oblicza się w wymiarze dla samotnego.

Art. 17.

Śląska Rada Wojewódzka rozporządzeniem ustali, jakie do datki, określone w punktach w ustawie o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/ zostaną wliczone do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego, obliczone w wymiarze dla samotnego.

Art. 18.

Uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie 40% /czterdzieści procent/ i wzrasta za każdy następny rok służby o 2,4% /dwa całe cztery dziesiąte procent/, w żadnym jednak razie nie może przenosić 100% /stu procent/ podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego.

W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie do datki, do których emeryt ma prawo w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Ułamków jednostek monetarnych, otrzymanych przy obliczeniu zaopatrzenia emerytalnego, nie wypłaca się.

Art. 19.

Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych otrzymuje ponadto emeryt na żonę dodatek, ustanowiony w art. 4 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. 1 i p c a 1 9 2 5 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach, może Rada Wojewódzka przyznać emerytowi również dodatek na jedno dziecko.

Art. 20.

Funkcjonariusz śląski ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z miejsca dotychczasowego zamieszkania do przyszłego miejsca zamieszkania w wysokości udowodnionych kosztów przesiedlenia w wysokości ryczałtu, przysługującego mu w służbie czynnej przy przesiedleniu z urzędu.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

Uwzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a wraz z przesiedleniem się zagranicę, koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej. S prawa tego można korzystać tylko w ciągu jednego roku od dnia przeniesienia w stan spoczynku.

Art. 21.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przeniesieniu w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne płatne jest miesięcznie z góry.

Art. 22.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie:

- 1/ wraz z śmiercią emeryta;
- 2/ gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie prawa do uposażenia emerytalnego, Śląska Rada Wojewódzka może jednak w tym przypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać ustawowego zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego

Art. 23.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego nie służy:

- 1/ na czas przebywania przez czas dłuższy, niż pół roku poza granicami państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska bez zezwolenia Rady Wojewódzkiej, udzielonego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu;
- 2/ wraz z utratą obywatelstwa polskiego;
- 3/ na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu niezdolności do służby lub pracy na zasadzie innych ustaw, jeżeli świadczenia te płyną ze Skarbu Śląskiego /art. 3/;

4/ na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej lub mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego;

5/ wraz z wstąpieniem do klasztoru;

6/ przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy /art. 36/ na czas umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładach dla umysłowo-chorych.

W przypadkach przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się uposażenie emerytalne od dnia 1. miesiąca następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 24.

Jeżeli emeryt obejmie jakiekolwiek stanowisko na służbie w instytucji państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, lub też pobiera z niej emeryturę, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do tego szczebla tej grupy, do której emeryt został zaliczony ostatnio w służbie czynnej.

Projekt Komisji Socjalnej i Prawniczej.

Uwzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a wraz z przesiedleniem się zagranicę, koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej. S prawa tego można korzystać tylko w ciągu jednego roku od dnia przeniesienia w stan spoczynku.

Art. 18.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przeniesieniu w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne płatne jest miesięcznie z góry.

Art. 19.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie:

- 1/ wraz z śmiercią emeryta;
- 2/ gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do uposażenia emerytalnego, względnie utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego na czas trwania tej niezdolności. Śląska Rada Wojewódzka może jednak w tym przypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać ustawowego zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego.

Art. 20.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego nie służy:

- 1/ na czas przebywania przez czas dłuższy, niż pół roku poza granicami państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska bez zezwolenia Rady Wojewódzkiej;

2/ wraz z utratą obywatelstwa polskiego;

3/ na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej lub mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego;

4/ wraz z wstąpieniem do klasztoru;

5/ przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy /art. 33/ na czas umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładach dla umysłowo-chorych.

W przypadkach przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się uposażenie emerytalne od dnia 1. miesiąca następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 21.

Jeżeli emeryt obejmie jakiekolwiek stanowisko na służbie w instytucji państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, lub też pobiera z niej emeryturę, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do tego szczebla tej grupy, do której emeryt został zaliczony ostatnio w służbie czynnej.

Projekt Komisji Budżetowej.

Uwzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a wraz z przesiedleniem się zagranicę, koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej. S prawa tego można korzystać tylko w ciągu jednego roku od dnia przeniesienia w stan spoczynku.

Art. 21.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przeniesieniu w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne płatne jest miesięcznie z góry.

Art. 22.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie:

- 1/ wraz z śmiercią emeryta;
- 2/ gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do uposażenia emerytalnego, względnie utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego na czas trwania tej niezdolności. Śląska Rada Wojewódzka może jednak w tym przypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać ustawowego zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego.

Art. 23.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego nie służy:

- 1/ na czas przebywania przez czas dłuższy, niż pół roku poza granicami państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska bez zezwolenia Rady Wojewódzkiej;

2/ wraz z utratą obywatelstwa polskiego;

3/ na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej, lub mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego, lub do Śląskiej Rady Wojewódzkiej;

4/ wraz z wstąpieniem do klasztoru;

5/ przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy /art. 36/ na czas umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładach dla umysłowo-chorych.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się uposażenie emerytalne od dnia 1. miesiąca następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 24.

Jeżeli emeryt obejmie jakiekolwiek stanowisko na służbie w instytucji państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, lub też pobiera z niej emeryturę, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do tego szczebla tej grupy, do której emeryt został zaliczony ostatnio w służbie czynnej.

Art. 25.

Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich zarządza Śląska Rada Wojewódzka, która też przyznaje im uposażenie emerytalne. Uposażenie emerytalne wymierza Wojewoda Śląski.

Art. 26.

Przeniesienie w stan spoczynku następuje na prośbę funkcjonariusza śląskiego:

- a/ bez względu na wiek, jeżeli funkcjonariusz śląski z powodu ułomności cielesnej albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;
- b/ bez względu na zdolność do służby, gdy przekroczył 60 lat życia;
- c/ gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 55 lat życia.

Art. 27.

Władza może funkcjonariusza śląskiego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby:

- a/ gdy funkcjonariusz śląski z powodu choroby nie pełnił służby dłużej, niż jeden rok;
- b/ gdy z powodów, podanych w punkcie a/ art.26. jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;
- c/ gdy funkcjonariusz śląski przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 28.

Funkcjonariusz śląski, ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku z powodów, wymienionych w punkcie a/ art.26. poddany będzie badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia, czy zachodzi trwała niezdolność do służby i z jakich przyczyn. Lekarz przesyła swoje orzeczenie bezpośrednio tej władzy, która zarządziła badanie. W wypadkach wątpliwych Rada Wojewódzka może poddać funkcjonariusza śląskiego ponownym badaniom Komisji lekarskiej. Również funkcjonariusz śląski ma prawo domagać się ponownego badania komisji lekarskiej, jeżeli wynik pierwszego badania lekarskiego wypadł dla niego niekorzystnie. Odnosną prośbę winien funkcjonariusz śląski wnieść w terminie 14 dni po pisemnym zawiadomieniu go o wyniku pierwszego badania lekarskiego.

Art. 29.

O zamierzonym przeniesieniu funkcjonariusza śląskiego w stan spoczynku bez jego prośby należy w przypadkach, przewidzianych w punktach a/ i b/ art.27 zawiadomić funkcjonariusza śląskiego na piśmie.

Art. 30.

Funkcjonariuszowi śląskiemu służy przeciwko orzeczeniu władzy, wydanemu po myśli art.25 niniejszej ustawy, stosownie do obowiązujących przepisów prawo skargi w zwykłej drodze prawa.

Art. 31.

Czas służby, podlegający normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia służby śląskiej.

Do tego czasu służby wlicza się: a/ czas czynnej służby w wojsku polskim, gdy funkcjonariusz nie spełniał jej równocześnie ze służbą śląską, oraz czas pracy spędzonej w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziem Województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, nie wyłączając organizacyj wojskowych, nie wcześniej jednak, niż od 1. listopada 1918 r.;

Art. 22.

Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich zarządza Śląska Rada Wojewódzka, która też przyznaje im uposażenie emerytalne. Uposażenie emerytalne wymierza Wojewoda Śląski.

Art. 23.

Przeniesienie w stan spoczynku następuje na prośbę funkcjonariusza śląskiego:

- a/ bez względu na wiek, jeżeli funkcjonariusz śląski z powodu ułomności cielesnej albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;
- b/ bez względu na zdolność do służby, gdy przekroczył 60 lat życia;
- c/ gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 55 lat życia.

Art. 24.

Władza może funkcjonariusza śląskiego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby:

- a/ gdy funkcjonariusz śląski z powodu choroby nie pełnił służby dłużej, niż jeden rok;
- b/ gdy z powodów, podanych w punkcie a/ art.23. jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;
- c/ gdy funkcjonariusz śląski przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 25.

Funkcjonariusz śląski, ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku z powodów, wymienionych w punkcie a/ art. 23 poddany będzie badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia, czy zachodzi trwała niezdolność do służby i z jakich przyczyn. Lekarz przesyła swoje orzeczenie bezpośrednio tej władzy, która zarządziła badanie. W wypadkach wątpliwych Rada Wojewódzka może poddać funkcjonariusza śląskiego ponownym badaniom komisji lekarskiej. Również funkcjonariusz śląski ma prawo domagać się ponownego badania komisji lekarskiej, jeżeli wynik pierwszego badania lekarskiego wypadł dla niego niekorzystnie. Odnosną prośbę winien funkcjonariusz śląski wnieść w terminie 30 dni po pisemnym zawiadomieniu go o wyniku pierwszego badania lekarskiego.

Art. 26.

O zamierzonym przeniesieniu funkcjonariusza śląskiego w stan spoczynku bez jego prośby należy w przypadkach, przewidzianych w punktach a/ i b/ art. 24. zawiadomić funkcjonariusza śląskiego na piśmie.

Art. 27.

Funkcjonariuszowi śląskiemu służy przeciwko orzeczeniu władzy, wydanemu po myśli art.22 niniejszej ustawy, stosownie do obowiązujących przepisów prawo skargi w zwykłej drodze prawa.

Art. 28.

Czas służby, podlegający normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia służby śląskiej.

Do tego czasu służby wlicza się: a/ czas czynnej służby w wojsku polskim, gdy funkcjonariusz nie spełniał jej równocześnie ze służbą śląską, oraz czas pracy spędzonej w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziem Województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, nie wyłączając organizacyj wojskowych, nie wcześniej jednak, niż od 1. listopada 1918 r.;

Art. 25.

Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonariuszów śląskich zarządza Śląska Rada Wojewódzka, która też przyznaje im uposażenie emerytalne. Uposażenie emerytalne wymierza Wojewoda Śląski.

Art. 26.

Przeniesienie w stan spoczynku następuje na prośbę funkcjonariusza śląskiego:

- a/ bez względu na wiek, jeżeli funkcjonariusz śląski z powodu ułomności cielesnej albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;
- b/ bez względu na zdolność do służby, gdy przekroczył 60 lat życia;
- c/ gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 55 lat życia.

Art. 27.

Władza może funkcjonariusza śląskiego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby:

- a/ gdy funkcjonariusz śląski z powodu choroby nie pełnił służby dłużej, niż jeden rok;
- b/ gdy z powodów, podanych w punkcie a/ art.26. jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;
- c/ gdy funkcjonariusz śląski przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 28.

Funkcjonariusz śląski, ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku z powodów, wymienionych w punkcie a/ art. 25. poddany będzie badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia, czy zachodzi trwała niezdolność do służby i z jakich przyczyn. Lekarz przesyła swoje orzeczenie bezpośrednio tej władzy, która zarządziła badanie. W wypadkach wątpliwych Rada Wojewódzka może poddać funkcjonariusza śląskiego ponownym badaniom komisji lekarskiej. Również funkcjonariusz śląski ma prawo domagać się ponownego badania komisji lekarskiej, jeżeli wynik pierwszego badania lekarskiego wypadł dla niego niekorzystnie. Odnosną prośbę winien funkcjonariusz śląski wnieść w terminie 30 dni po pisemnym zawiadomieniu go o wyniku pierwszego badania lekarskiego.

Art. 29.

O zamierzonym przeniesieniu funkcjonariusza śląskiego w stan spoczynku bez jego prośby należy w przypadkach, przewidzianych w punktach a/ i b/ art. 27. zawiadomić funkcjonariusza śląskiego na piśmie.

Art. 30.

Funkcjonariuszowi śląskiemu służy przeciwko orzeczeniu władzy, wydanemu po myśli art.25 niniejszej ustawy, stosownie do obowiązujących przepisów prawo skargi w zwykłej drodze prawa.

Art. 31.

Czas służby, podlegający normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia służby śląskiej.

Do tego czasu służby wlicza się: a/ czas czynnej służby w wojsku polskim, gdy funkcjonariusz nie spełniał jej równocześnie ze służbą śląską, oraz czas pracy spędzonej w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziem Województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, nie wyłączając organizacyj wojskowych, nie wcześniej jednak, niż od 1. listopada 1918 r.;

Projekt Rady Wojewódzkiej.

b/ czas przebyty w niewoli, jeżeli dostanie się do niej nastąpiło bez winy funkcjonariusza;

c/ czas, przebyty w czynnej służbie państwowej, pod warunkiem, że jego zaliczenie przyznane zostało w piśmie nominacyjnym i o ile zaliczenie tego czasu nie następuje już na podstawie art. 8 niniejszej ustawy.

Przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się czas obowiązkowej służby wojskowej, jakoteż minimalny odnośniami ustawami przepisany, czas studjów wyższych na jednym z wydziałów uniwersytetu lub równorzędnym zakładzie naukowym, jeżeli czas studjów nie biegnie równoległe z czasem służby, zaliczalnej do emerytury i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studjów przepisanimi egzaminami, jednakowoż w ilości nie wyżej, niż 4 lata.

Czas zaliczony w ust. 2 lit. a/, b/ i c/ ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby spędzonej w charakterze śląskiego funkcjonariusza prowizorycznego, lub praktykanta w myśl zasad obowiązujących przepisów, a ponadto Śląska Rada Wojewódzka może zaliczyć czas służby, przebyty w charakterze pracownika kontraktowego.

Powyższy okres służby pracowników kontraktowych może być zaliczony do emerytury pod warunkiem poprzedniego uiszczenia opłaty ze składanym procentem po 6 od sta, przewidzianej w art. 6. niniejszej ustawy, od uposażenia tej grupy, do której zaliczono danego funkcjonariusza przy przyjęciu na stałe do służby śląskiej.

W wyjątkowych przypadkach może Rada Wojewódzka zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, spędzonej przed przerwą /art. 9/ z zastrzeżeniem zwrotu ewentualnie pobranej jednorazowej odprawy w myśl art. 31 niniejszej ustawy.

Art. 32.

Do wysługi lat nie wlicza się: a/ czasu służby, spędzonego przed ukończeniem 18 lat życia, wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym;

b/ czasu urlopu bez uposażenia, z wyjątkiem urlopu otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego i senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej, oraz mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego.

Art. 33.

W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku /art. 8, punkt 2/ służy władzy wypłacającej zaopatrzenie emerytalne prawo zarządzenia trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat 9-ciu w okresach trzechletnich, od dnia przeniesienia w stan spoczynku, przez komisję lekarską w celu stwierdzenia, czy trwała niezdolność do pracy zarobkowej nadal istnieje. W przypadku stwierdzenia odzyskania w części zdolności do pracy zarobkowej ma Rada Wojewódzka uskutecznić odliczenie częściowe lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z art. 11 niniejszej ustawy.

W razie stwierdzenia przez komisję lekarską zupełnej zdolności do służby, należy emeryta powołać do służby czynnej, a w przypadku odmowy ze strony emeryta, należy cofnąć przyznane mu zaopatrzenie emerytalne.

Projekt Komisji Socjalnej i Prawniczej.

b/ czas przebyty w niewoli, jeżeli funkcjonariusz dostał się do niej bez własnej winy;

c/ czas przebyty w czynnej służbie państwowej lub samorządowej, pod warunkiem, że jego zaliczenie przyznane zostało w piśmie nominacyjnym i o ile zaliczenie tego czasu nie następuje już na podstawie art. 5 niniejszej ustawy.

Przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się czas obowiązkowej służby wojskowej, jakoteż minimalny, odnośniami ustawami przepisany czas studjów wyższych na jednym z wydziałów uniwersytetu lub równorzędnym zakładzie naukowym, jeżeli czas studjów nie biegnie równoległe z czasem służby, zaliczalnej do emerytury i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studjów przepisanimi egzaminami, jednakowoż w ilości nie wyżej, niż 4 lata.

Czas zaliczony w ust. 2 lit. a/, b/ i c/ ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby, spędzonej w charakterze śląskiego funkcjonariusza lub praktykanta w myśl zasad obowiązujących przepisów, a ponadto Śląska Rada Wojewódzka może zaliczyć czas służby, przebyty w charakterze pracownika kontraktowego.

W wyjątkowych przypadkach może Rada Wojewódzka zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, spędzonej przed przerwą /art. 6/ z zastrzeżeniem zwrotu ewentualnie pobranej jednorazowej odprawy w myśl art. 28 niniejszej ustawy.

Art. 29;

Do wysługi lat nie wlicza się: a/ czasu służby, spędzonego przed ukończeniem 18 lat życia, wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym;

b/ czasu urlopu bez uposażenia spędzonego w służbie prywatnej, z wyjątkiem urlopu otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego i senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej, oraz mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego.

Art. 30.

W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku /art. 5 punkt 2/ służy władzy wypłacającej zaopatrzenie emerytalne prawo trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat 9-ciu w okresach trzechletnich, od dnia przeniesienia w stan spoczynku, przez komisję lekarską w celu stwierdzenia, czy trwała niezdolność do pracy zarobkowej nadal istnieje. W przypadku stwierdzenia odzyskania w części zdolności do pracy zarobkowej ma Rada Wojewódzka uskutecznić odliczenie częściowe lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z art. 8 niniejszej ustawy.

W razie stwierdzenia przez komisję lekarską zupełnej zdolności do służby, należy emeryta powołać do służby czynnej, a w przypadku odmowy ze strony emeryta, należy cofnąć przyznane mu zaopatrzenie emerytalne.

Projekt Komisji Budżetowej.

b/ czas przebyty w niewoli, jeżeli funkcjonariusz dostał się do niej bez własnej winy;

c/ czas przebyty w czynnej służbie państwowej lub samorządowej, pod warunkiem, że jego zaliczenie przyznane zostało w piśmie nominacyjnym i o ile zaliczenie tego czasu nie następuje już na podstawie art. 8 niniejszej ustawy.

Przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się czas obowiązkowej służby wojskowej, jakoteż minimalny, odnośniami ustawami przepisany czas studjów wyższych na jednym z wydziałów uniwersytetu lub równorzędnym zakładzie naukowym, jeżeli czas studjów nie biegnie równoległe z czasem służby, zaliczalnej do emerytury i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studjów przepisanimi egzaminami, jednakowoż w ilości nie wyżej, niż 4 lata.

Czas zaliczony w ust. 2 lit. a/, b/ i c/ ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby spędzonej w charakterze śląskiego funkcjonariusza lub praktykanta w myśl zasad obowiązujących przepisów, a ponadto Śląska Rada Wojewódzka może zaliczyć czas służby, przebytej w charakterze pracownika kontraktowego.

W wyjątkowych przypadkach może Rada Wojewódzka zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, spędzonej przed przerwą /art. 9/ z zastrzeżeniem zwrotu ewentualnie pobranej jednorazowej odprawy w myśl art. 31 niniejszej ustawy.

Art. 32.

Do wysługi lat nie wlicza się: a/ czasu służby, spędzonego przed ukończeniem 18 lat życia, wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym;

b/ czasu urlopu bez uposażenia, spędzonego w służbie prywatnej, z wyjątkiem urlopu otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego i senatorskiego do Sejmu, względnie do Senatu Rzeczypospolitej, oraz mandatu poselskiego do Sejmu Śląskiego.

Art. 33.

W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku /art. 8 punkt 2/ służy władzy wypłacającej zaopatrzenie emerytalne prawo trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat 9-ciu w okresach trzechletnich, od dnia przeniesienia w stan spoczynku, przez komisję lekarską w celu stwierdzenia, czy trwała niezdolność do pracy zarobkowej nadal istnieje. W przypadku stwierdzenia odzyskania w części zdolności do pracy zarobkowej ma Rada Wojewódzka uskutecznić odliczenie częściowe lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z art. 11. niniejszej ustawy.

W razie stwierdzenia przez komisję lekarską zupełnej zdolności do służby, należy emeryta powołać do służby czynnej, a w przypadku odmowy ze strony emeryta, należy cofnąć przyznane mu zaopatrzenie emerytalne.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

Art. 34.

Oprócz przypadków, wymienionych w art. 22 niniejszej ustawy, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego ganie, gdy emeryt, który nie ukończył 50 lat życia, powołany w przeciągu 6 lat po przeniesieniu w stan spoczynku w myśl pkt. a/ art. 26 i pkt. a/, b/ art. 27 odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady śląskiej równej lub wyższej grupy uposażenia.

Art. 35.

Do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, mają analogiczne zastosowanie postanowienia ust. 3. art. 13. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116 poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 3 poz. 12/.

Art. 36.

Emerytowany funkcjonariusz śląski umysłowo-chory, a nie mający oprócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być umieszczony w jednym ze śląskich zakładów dla umysłowo-chorych. Naonczas jest on leczony i utrzymywany na koszt Skarbu Śląskiego.

Zonie i dzieciom takiego emeryta służy na czas jego pobytu w takim zakładzie prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego, obliczonego według ust. 1. art. 40, względnie 41 niniejszej ustawy.

Art. 37.

Śląska Rada Wojewódzka władna będzie przyznawać emerytowanym funkcjonariuszom śląskim prawo do korzystania z ulg, przyznawanych funkcjonariuszom państwowym w zakresie pomocy lekarskiej itp., względnie w miejsce tych świadczeń dodatki do uposażenia emerytalnego, jakoteż dodatki na mieszkanie, nieprzekraczające jednakże odpowiednich dodatków na mieszkanie, przyznanych według obowiązujących przepisów urzędnikom państwowym.

Odnosnie do funkcjonariuszów śląskich cieszyńskiej części Województwa Śląskiego Rada Wojewódzka władna będzie w celu zwolnienia tych funkcjonariuszów od obowiązku ubezpieczenia w myśl austr. ustawy z dnia 10. grudnia 1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszów w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszów w służbie publicznej w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 25. czerwca 1914 r., ustawą z dnia 10. czerwca 1921 r. /Dz.U.R.P. nr. 59, poz. 370/ i ustawą z dnia 22. września 1922 r. /Dz.U.R.P. nr. 89 poz. 803/, zobowiązać się, że w razie, gdyby funkcjonariusze ci w czasie późniejszym bez poprzedniego przejścia w stan spoczynku objęli posadę, uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia, przekaże podmiotowi ubezpieczającemu, który będzie wówczas dla nich właściwym kwoty odpowiadające tej rezerwie premjowej, jaka powinna być już być dla tych funkcjonariuszów zebrana, gdyby oni przez czas ich zatrudnienia w służbie śląskiej byli członkami zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszów.

Projekt Komisji Socjalnej i Prawniczej.

Art. 31.

Oprócz przypadków, wymienionych w art. 19 niniejszej ustawy, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego ganie, gdy emeryt, który nie ukończył 50 lat życia, powołany w przeciągu 6 lat po przeniesieniu w stan spoczynku w myśl pkt. a/ art. 23 i pkt. a/, b/ art. 24 odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady śląskiej równej lub wyższej grupy uposażenia.

Art. 32.

Do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, mają analogiczne zastosowanie postanowienia ust. 3. art. 13. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116 poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/.

Art. 33.

Emerytowany funkcjonariusz śląski umysłowo-chory, a nie mający oprócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być umieszczony w jednym ze śląskich zakładów dla umysłowo-chorych na wniosek rodziny lub prawnego zastępcy. Naonczas jest on leczony i utrzymywany na koszt Skarbu Śląskiego.

Zonie i dzieciom takiego emeryta służy na czas jego pobytu w takim zakładzie prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego, obliczonego według ust. 1. art. 37, względnie 38 niniejszej ustawy.

Art. 34.

Śląska Rada Wojewódzka władna będzie przyznawać emerytowanym funkcjonariuszom śląskim prawo do korzystania z ulg, przyznawanych funkcjonariuszom państwowym w zakresie pomocy lekarskiej itp., względnie w miejsce tych świadczeń dodatki do uposażenia emerytalnego, jakoteż dodatki na mieszkanie, nieprzekraczające jednakże odpowiednich dodatków na mieszkanie, przyznanych według obowiązujących przepisów urzędnikom państwowym.

Odnosnie do funkcjonariuszów śląskich cieszyńskiej części Województwa Śląskiego Rada Wojewódzka władna będzie w celu zwolnienia tych funkcjonariuszów od obowiązku ubezpieczenia w myśl austr. ustawy z dnia 10. grudnia 1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszów w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszów w służbie publicznej w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 25. czerwca 1914 r., ustawą z dnia 10. czerwca 1921 r. /Dz.U.R.P. nr. 59, poz. 370/ i ustawą z dnia 22. września 1922 r. /Dz.U.R.P. nr. 89, poz. 803/ zobowiązać się, że w razie, gdyby funkcjonariusze ci w czasie późniejszym bez poprzedniego przejścia w stan spoczynku objęli posadę, uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia, przekaże podmiotowi ubezpieczającemu, który będzie wówczas dla nich właściwym kwoty odpowiadające tej rezerwie premjowej, jaka powinna być już być dla tych funkcjonariuszów zebrana, gdyby oni przez czas ich zatrudnienia w służbie śląskiej byli członkami zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszów.

Projekt Komisji Budżetowej.

Art. 34.

Oprócz przypadków, wymienionych w art. 22 niniejszej ustawy, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego ganie, gdy emeryt, który nie ukończył 50 lat życia, powołany w przeciągu 6 lat po przeniesieniu w stan spoczynku w myśl pkt. a/ art. 26 i pkt. a/ i b/ art. 27 odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady śląskiej równej lub wyższej grupy uposażenia.

Art. 35.

Do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, mają analogiczne zastosowanie postanowienia ust. 3. art. 13. ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9. października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/ w brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 8. lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków komunalnych /Dz.U.Sl. nr. 11, poz. 28/.

Art. 36.

Emerytowany funkcjonariusz śląski umysłowo-chory, a nie mający oprócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być umieszczony w jednym ze śląskich zakładów dla umysłowo-chorych na wniosek rodziny lub prawnego zastępcy. Naonczas jest on leczony i utrzymywany na koszt Skarbu Śląskiego.

Zonie i dzieciom takiego emeryta służy na czas jego pobytu w takim zakładzie prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego, obliczonego według ust. 1. art. 40, względnie 41 niniejszej ustawy.

Art. 37.

Śląska Rada Wojewódzka władna będzie przyznawać emerytowanym funkcjonariuszom śląskim w wyjątkowych wypadkach zasiłki w razie choroby z funduszu emerytalnego.

Odnosnie do funkcjonariuszów śląskich cieszyńskiej części Województwa Śląskiego Rada Wojewódzka władna będzie w celu zwolnienia tych funkcjonariuszów od obowiązku ubezpieczenia w myśl austr. ustawy z dnia 10. grudnia 1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszów w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszów w służbie publicznej w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 25. czerwca 1914 r., ustawą z dnia 10. czerwca 1921 r. /Dz.U.R.P. nr. 59, poz. 370/ i ustawą z dnia 22. września 1922 r. /Dz.U.R.P. nr. 89, poz. 803/, zobowiązać się, że w razie, gdyby funkcjonariusze ci w czasie późniejszym bez poprzedniego przejścia w stan spoczynku objęli posadę, uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia, przekaże podmiotowi ubezpieczającemu, który będzie wówczas dla nich właściwym kwoty odpowiadające tej rezerwie premjowej, jaka powinna być już być dla tych funkcjonariuszów zebrana, gdyby oni przez czas ich zatrudnienia w służbie śląskiej byli członkami zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszów.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

Art. 38.

Fun. jonarjusz śląski, który nie nabył prawa do emerytury, a opuszcza służbę z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabytych wskutek choroby lub kalectwa bez własnej winy, względnie zostanie zwolniony ze służby z powodu zmian organizacji władz i urzędów, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobranego uposażenia w służbie czynnej.

T y t u ł III.

Zaopatrzenie rodzin pozostałych po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 39.

Prawo do pensji wdowiej, tudzież do pensji sieroczej, jest prawem pochodnym, zależnym od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Pensję wdowią oblicza się według wymiaru dla samotnych.

Art. 40.

Pensja wdowa wynosi 50% /pięćdziesiąt procent/ kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo.

Pensja wdowa po funkcjonariuszu śląskim, poległym lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi 50% /pięćdziesiąt procent/ pełnego uposażenia w stanie czynnym zmarłego męża, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego w myśl art. 16 i 17 niniejszej ustawy.

Art. 41.

Prawo do pensji sieroczej nabywa się po ojcu.

Pensja ta wynosi:

a/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje¹ w chwili śmierci funkcjonariusza śląskiego miała prawo do pensji wdowiej, jedną czwartą część pensji wdowiej;

b/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje, lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła, połowę pensji wdowiej;

c/ dla jednej sieroty bez ojca i matki dwie trzecie pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę śląską, sierotom służy prawo do pensji według postanowień pkt. a/ niniejszego artykułu.

Art. 42.

Prawo do pensji sieroczej może być również nabyte po matce. Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i po matce, wypłaca się sierocie pensję wyższą.

Sierota nabywa prawo do pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania. Pensja po matce wynosi 1/6 część jej uposażenia emerytalnego.

Projekt Komisji Socjalnej i Prawniczej.

Art. 35.

Fun. jonarjusz śląski, który nie nabył prawa do emerytury, a opuszcza służbę z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabytych wskutek choroby lub kalectwa bez własnej winy, względnie zostanie zwolniony ze służby z powodu zmian organizacji władz i urzędów, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobranego uposażenia w służbie czynnej.

W uwzględnienia godnym wypadku Rada Wojewódzka władną jest przyznać emeryturę według najniższej normy przy zastosowaniu art. 30 niniejszej ustawy.

T y t u ł III.

Zaopatrzenie rodzin pozostałych po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 36.

Prawo do pensji wdowiej, tudzież do pensji sieroczej, jest prawem pochodnym, zależnym od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Pensję wdowią oblicza się według wymiaru dla samotnych.

Art. 37.

Rada Wojewódzka może na wniosek przyznać prawo do zaopatrzenia do wysokości pensji wdowiej niezaopatrzonym ojcu lub matce po urzędniku, który nabył prawo do emerytury, nie pozostawiający żony lub dzieci, o ile był jedynym ich żywicielem.

Art. 38.

Pensja wdowa wynosi 50% /pięćdziesiąt procent/ kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo.

Pensja wdowa po funkcjonariuszu śląskim, poległym lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi 50% /pięćdziesiąt procent/ pełnego uposażenia w stanie czynnym zmarłego męża, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego w myśl art. 13 i 14 niniejszej ustawy.

Art. 39.

Prawo do pensji sieroczej nabywa się po ojcu.

Pensja ta wynosi:

a/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci funkcjonariusza śląskiego miała prawo do pensji wdowiej, 1/4 część pensji wdowiej;

b/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje, lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła, połowę pensji wdowiej;

c/ dla jednej sieroty bez ojca i matki 2/3 pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę śląską, sierotom służy prawo do pensji według postanowień pkt. a/ artykułu niniejszego.

Art. 40.

Prawo do pensji sieroczej może być również nabyte po matce. Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i po matce, wypłaca się sierocie pensję wyższą.

Sierota nabywa prawo do pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania. Pensja po matce wynosi 1/6 część jej uposażenia emerytalnego.

Projekt Komisji Budżetowej.

Art. 38.

Funkcjonarjusz śląski, który nie nabył prawa do emerytury, a opuszcza służbę z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabytych wskutek choroby lub kalectwa bez własnej winy, względnie zostanie zwolniony ze służby z powodu zmian organizacji władz i urzędów, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobranego uposażenia w służbie czynnej.

T y t u ł III.

Zaopatrzenie rodzin pozostałych po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 39.

Prawo do pensji wdowiej, tudzież do pensji sieroczej, jest prawem pochodnym, zależnym od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Pensję wdowią oblicza się według wymiaru dla samotnych.

Art. 40.

Rada Wojewódzka może na wniosek przyznać prawo do zaopatrzenia do wysokości pensji wdowiej niezaopatrzonym ojcu lub matce po urzędniku, który nabył prawo do emerytury, nie pozostawiający żony lub dzieci, o ile był jedynym ich żywicielem.

Art. 41.

Pensja wdowa wynosi 50% /pięćdziesiąt procent/ kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo.

Pensja wdowa po funkcjonariuszu śląskim, poległym lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi 50% /pięćdziesiąt procent/ pełnego uposażenia w stanie czynnym zmarłego męża, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego w myśl art. 16 i 17 niniejszej ustawy.

Art. 42.

Prawo do pensji sieroczej nabywa się po ojcu.

Pensja ta wynosi:

a/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci funkcjonariusza śląskiego miała prawo do pensji wdowiej, 1/4 część pensji wdowiej;

b/ dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje, lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła, połowę pensji wdowiej;

c/ dla jednej sieroty bez ojca i matki 2/3 pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę śląską, sierotom służy prawo do pensji według postanowień pkt. a/ artykułu niniejszego.

Art. 43.

Prawo do pensji sieroczej może być również nabyte po matce. Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i po matce, wypłaca się sierocie pensję wyższą.

Sierota nabywa prawo do pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania. Pensja po matce wynosi 1/6 część jej uposażenia emerytalnego.

Art. 43

Łączna kwota pensji sierocych bez względu na ilość dzieci nie może sama ani łącznie z pensją wdowia przekraczać wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski faktycznie pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

W razie jeżeli suma pensji sierocych sierót, których matka żyje i sierót bez matki łącznie z pensją wdowia przekracza wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci, należy zmniejszyć proporcjonalnie pensje sieroce.

Art. 44

Postanowienia art. 25 i 30 mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 45

Zony i dzieci funkcjonariuszów śląskich powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują

Art. 41

Łączna kwota pensji sierocych bez względu na ilość dzieci nie może sama ani łącznie z pensją wdowia przekraczać wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski faktycznie pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

W razie jeżeli suma pensji sierocych sierót, których matka żyje i sierót bez matki łącznie z pensją wdowia przekracza wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci, należy zmniejszyć proporcjonalnie pensje sieroce.

Art. 42

Postanowienia art. 22 i 27 mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 43

Zony i dzieci funkcjonariuszów śląskich powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują

Art. 44

Łączna kwota pensji sierocych bez względu na ilość dzieci nie może sama ani łącznie z pensją wdowia przekraczać wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski faktycznie pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

W razie jeżeli suma pensji sierocych sierót, których matka żyje i sierót bez matki łącznie z pensją wdowia przekracza wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz śląski pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci, należy zmniejszyć proporcjonalnie pensje sieroce.

Art. 45

Postanowienia art. 25 i 30 mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po funkcjonariuszach śląskich.

Art. 46

Zony i dzieci funkcjonariuszów śląskich powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują

brzm.

z dnia 8. 1 i p o a 1925

o uposażeniu funkcjonariuszów województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków komunalnych/Dz. U. 1. nr. 11 poz. 28/ tymczasowe uposażenie emerytalne w wysokości należnego im ewentualnie stałego zaopatrzenia według zasad ust. 1. art. 40 wzgl. 41 niniejszej ustawy.

W razie stwierdzonej dezercji postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania.

Art. 46

W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się przy wypłacie zaległego uposażenia kwotę, wypłaconą jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowego zaopatrzenia.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu dwóch i pół lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminarja pokojowe, żona względnie dzieci, powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznające zaginionego za zmarłego, względnie orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uważać za ustalony, w przeciwnym bowiem wypadku tymczasowe zaopatrzenie zostanie wstrzymane.

Art. 44

W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się przy wypłacie zaległego uposażenia kwotę, wypłaconą jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowego zaopatrzenia.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu dwóch i pół lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminarja pokojowe, żona względnie dzieci powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznające zaginionego za zmarłego, wzgl. orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uważać za ustalony, w przeciwnym bowiem wypadku tymczasowe zaopatrzenie zostanie wstrzymane.

Orzeczenie to służy za podstawę przy rozpatrywaniu przyznania stałego zaopatrzenia.

Art. 47

W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się przy wypłacie zaległego uposażenia kwotę, wypłaconą jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowego zaopatrzenia.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu dwóch i pół lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminarja pokojowe, żona względnie dzieci powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznające zaginionego za zmarłego, wzgl. orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uważać za ustalony, w przeciwnym bowiem wypadku tymczasowe zaopatrzenie zostanie wstrzymane.

Orzeczenie to służy za podstawę przy rozpatrywaniu przyznania stałego zaopatrzenia.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

Projekt Komisji Socjalnej
i Prawniczej.

Projekt Komisji Budżetowej.

dowody o nabyciu wymaganych kwalifikacji i doświadczenia wedle ich faktycznej wartości i doniosłości, ustalonych w kwalifikacji służbowej.

Doliczenie winno być uskutecznione i podane do wiadomości zainteresowanych funkcjonariuszów w ciągu roku, licząc od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 71.

Wszędzie, gdzie w niniejszej ustawie mowa jest o Radzie Wojewódzkiej lub Wojewodzie rozumie się, o ile chodzi o funkcjonariuszów Sejmu Śląskiego, Marszałka Sejmu Śląskiego.

T y t u ł V.

Postanowienia końcowe.
-----Art. 72.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Art. 73.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1925 r. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych

dowody o nabyciu wymaganych kwalifikacji i doświadczenia wedle ich faktycznej wartości i doniosłości, ustalonych w kwalifikacji służbowej.

Doliczenie winno być uskutecznione i podane do wiadomości zainteresowanych funkcjonariuszów w ciągu roku, licząc od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 70.

Wszędzie, gdzie w niniejszej ustawie mowa jest o Radzie Wojewódzkiej lub Wojewodzie rozumie się, o ile chodzi o funkcjonariuszów Sejmu Śląskiego, Marszałka Sejmu Śląskiego.

T y t u ł V.

Postanowienia końcowe.
-----Art. 71.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Art. 72.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1925 r. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

dowody o nabyciu wymaganych kwalifikacji i doświadczenia wedle ich faktycznej wartości i doniosłości, ustalonych w kwalifikacji służbowej.

Doliczenie winno być uskutecznione i podane do wiadomości zainteresowanych funkcjonariuszów w ciągu roku, licząc od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 73.

Wszędzie, gdzie w niniejszej ustawie mowa jest o Radzie Wojewódzkiej lub Wojewodzie rozumie się, o ile chodzi o funkcjonariuszów Sejmu Śląskiego, Marszałka Sejmu Śląskiego.

T y t u ł V.

Postanowienia końcowe.
-----Art. 74.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Art. 75.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1925 r. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

Projekt Rady Wojewódzkiej.

w terminie, który ustali Śląska Rada Wojewódzka. W tym wypadku wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca po zgłoszeniu się; późniejsze zgłoszenia o zaopatrzenie mogą być uwzględnione jedynie na podstawie art. 7. niniejszej ustawy.

Art. 66.

Postanowienia art. 31. niniejszej ustawy nie mają zastosowania do funkcjonariuszów śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 14, 31. pkt. b/43 i 44. mają odnośnie funkcjonariuszów śląskich, względnie ich żon i dzieci, zastosowanie od dnia 15. czerwca 1922 r.

Art. 67.

Byłym funkcjonariuszem śląskim, którym nie przyznano dotychczas emerytury, względnie emerytom, którzy przeszli w stan spoczynku, przed zmianą suwerenności, przyznają i wymierzają uposażenie emerytalne w myśl art. 58. niniejszej ustawy Rada Wojewódzka, względnie Wojewoda.

Przyznane już uposażenie emerytalne przerachują te same władze.

Odnosnie do środków prawnych przeciw wymiarowi uposażenia emerytalnego mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 30. niniejszej ustawy.

Art. 68.

Funkcjonariuszem śląskim, pozostającym w służbie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego czas studiów wyższych w myśl 3. ust. art. 31. niniejszej ustawy.

Art. 69.

Emerytowanym funkcjonariuszom śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli nie wysłużyli pełnych lat służby i nie przekroczyli 50 lat życia, a pobierają emeryturę ze Skarbu Śląskiego, może wezwać Śląska Rada Wojewódzka do poddania się badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia ich zdolności, celem powołania ich do służby śląskiej. Jeżeli emeryt wezwaniu tak do poddania się badaniu lekarskiemu, jak do objęcia służby zadość nie uczyni, traci prawo do emerytury.

Art. 70.

Funkcjonariuszem śląskim /art. 2/, którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pozostawali w jednym z b. państw zaborczych w służbie samorządowej albo oddawali się pracy zawodowej i którym na zasadzie obowiązujących przepisów zaliczono czas tej służby lub pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzech lecie, jeżeli wykażą, że w czasie tej służby lub pracy zawodowej nabyli kwalifikacje i doświadczenie, uzdalniające ich do obecnie spełnianej służby śląskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby samorządowej lub pracy zawodowej w całości lub w części, jednak w ilości, nieprzekraczającej lat 20, pod warunkiem przesłużenia w służbie śląskiej co najmniej 5 lat.

Za służbę samorządową w rozumieniu niniejszego artykułu nie uważa się służby, pełnionej w b. Związku Prowincjonalnym Śląska, jakoteż służby, pełnionej w Wydziale Krajowym w Opawie.

Doliczenie uskutecznia Śląska Rada Wojewódzka, oceniając dostarczone

Projekt Komisji Socjalnej i Prawiczej.

w terminie, który ustali Śląska Rada Wojewódzka. W tym wypadku wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca po zgłoszeniu się; późniejsze zgłoszenia o zaopatrzenie mogą być uwzględnione jedynie na podstawie art. 4. niniejszej ustawy.

Art. 65.

Postanowienia art. 28. niniejszej ustawy nie mają zastosowania do funkcjonariuszów śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 11, 28. pkt. b/43 i 44. mają odnośnie funkcjonariuszów śląskich, względnie ich żon i dzieci, zastosowanie od dnia 15. czerwca 1922 r.

Art. 66.

Byłym funkcjonariuszem śląskim, którym nie przyznano dotychczas emerytury, względnie emerytom, którzy przeszli w stan spoczynku, przed zmianą suwerenności, przyznają i wymierzają uposażenie emerytalne w myśl art. 56. niniejszej ustawy Rada Wojewódzka, względnie Wojewoda.

Przyznane już uposażenie emerytalne przerachują te same władze.

Odnosnie do środków prawnych przeciw wymiarowi uposażenia emerytalnego mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 27. niniejszej ustawy.

Art. 67.

Funkcjonariuszem śląskim, pozostającym w służbie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego czas studiów wyższych w myśl 3. ust. art. 27. niniejszej ustawy.

Art. 68.

Emerytowanym funkcjonariuszom śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli nie wysłużyli pełnych lat służby i nie przekroczyli 50 lat życia, a pobierają emeryturę ze Skarbu Śląskiego, może wezwać Śląska Rada Wojewódzka do poddania się badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia ich zdolności, celem powołania ich do służby śląskiej. Jeżeli emeryt wezwaniu tak do poddania się badaniu lekarskiemu, jak do objęcia służby zadość nie uczyni, traci prawo do emerytury.

Art. 69.

Funkcjonariuszem śląskim /art. 2/, którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pozostawali w jednym z b. państw zaborczych w służbie samorządowej albo oddawali się pracy zawodowej i którym na zasadzie obowiązujących przepisów zaliczono czas tej służby lub pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzech lecie, jeżeli wykażą, że w czasie tej służby lub pracy zawodowej nabyli kwalifikacje i doświadczenie, uzdalniające ich do obecnie spełnianej służby śląskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby samorządowej lub pracy zawodowej w całości lub w części, jednakże w ilości, nieprzekraczającej lat 20.

Za służbę samorządową w rozumieniu niniejszego artykułu nie uważa się służby, pełnionej w b. Związku Prowincjonalnym Śląska, jakoteż służby, pełnionej w Wydziale Krajowym w Opawie.

Doliczenie uskutecznia Śląska Rada Wojewódzka, oceniając dostarczone

Projekt Komisji Budżetowej.

w terminie, który ustali Śląska Rada Wojewódzka. W tym wypadku wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca po zgłoszeniu się; późniejsze zgłoszenia o zaopatrzenie mogą być uwzględnione jedynie na podstawie art. 7. niniejszej ustawy.

Art. 68.

Postanowienia art. 31. niniejszej ustawy nie mają zastosowania do funkcjonariuszów śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 14, 31. pkt. b/43 i 44. mają odnośnie funkcjonariuszów śląskich, względnie ich żon i dzieci, zastosowanie od dnia 15. czerwca 1922 r.

Art. 69.

Byłym funkcjonariuszem śląskim, którym nie przyznano dotychczas emerytury, względnie emerytom, którzy przeszli w stan spoczynku, przed zmianą suwerenności, przyznają i wymierzają uposażenie emerytalne w myśl art. 59. niniejszej ustawy Rada Wojewódzka, względnie Wojewoda.

Przyznane już uposażenie emerytalne przerachują te same władze.

Odnosnie do środków prawnych przeciw wymiarowi uposażenia emerytalnego mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 30. niniejszej ustawy.

Art. 70.

Funkcjonariuszem śląskim, pozostającym w służbie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego czas studiów wyższych w myśl 3. ust. art. 31. niniejszej ustawy.

Art. 71.

Emerytowanym funkcjonariuszom śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli nie wysłużyli pełnych lat służby i nie przekroczyli 50 lat życia, a pobierają emeryturę ze Skarbu Śląskiego, może wezwać Śląska Rada Wojewódzka do poddania się badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia ich zdolności, celem powołania ich do służby śląskiej. Jeżeli emeryt wezwaniu tak do poddania się badaniu lekarskiemu, jak do objęcia służby zadość nie uczyni, traci prawo do emerytury.

Art. 72.

Funkcjonariuszem śląskim /art. 2/, którzy przed wstąpieniem do służby śląskiej pozostawali w jednym z b. państw zaborczych w służbie samorządowej albo oddawali się pracy zawodowej i którym na zasadzie obowiązujących przepisów zaliczono czas tej służby lub pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzech lecie, jeżeli wykażą, że w czasie tej służby lub pracy zawodowej nabyli kwalifikacje i doświadczenie, uzdalniające ich do obecnie spełnianej służby śląskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby samorządowej lub pracy zawodowej w całości lub w części, jednakże w ilości, nieprzekraczającej lat 20.

Za służbę samorządową w rozumieniu niniejszego artykułu nie uważa się służby, pełnionej w b. Związku Prowincjonalnym Śląska, jakoteż służby, pełnionej w Wydziale Krajowym w Opawie.

Doliczenie uskutecznia Śląska Rada Wojewódzka, oceniając dostarczone

osobiste składki emerytalne, lecz pozostawili składki na rachunku żon i dzieci.

Art. 61.

Przerwy w służbie /art.9/ zaszły przed wejściem w życie niniejszej ustawy nie stoją na przeszkodzie zaliczeniu poprzedniego czasu służby. Postanowienie to nie narusza jednak przepisów b.państw zaborczych o zaliczalności lat do wysługi emerytalnej.

Art. 62.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy emerytowanym funkcjonariuszom śląskim, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, którzy przeszli w stan spoczynku w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 23.stycznia 1924r. /Dz.U.Sl.nr.3, poz.11/ wymierza się zaopatrzenie emerytalne w myśl art.16 i 17, względnie 39, 40, ust.1. i 41.niniejszej ustawy, przy zastosowaniu art.59.niniejszej ustawy.

Postanowienia art.33.niniejszej ustawy mają do tych osób analogiczne zastosowanie.

Art. 63.

Wdowy i sieroty po emerytowanych funkcjonariuszach śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie w myśl art.2.ustawy z 20.stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P.nr.7, poz.44/, jak również, jeżeli uznane zostały w myśl art.3.tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują pensję, wdowią, względnie sierocą, w wysokości określonej w ust.1. art.40, względnie 41. od zaopatrzenia emerytalnego, określonego w art.58.przy zastosowaniu postanowień art.59.niniejszej ustawy.

Odnosnie przyznania i wymiaru pensyj wdowich, jakoteż środków prawnych przeciw przyznaniu i wymiarowi, mają analogiczne zastosowanie postanowienia art.67.niniejszej ustawy.

Art. 64.

Postanowienia artykułów 2, 3, 4, 5, 6, 16, ustępów 1 i 3 art.18, art.19, i ustępu 2.art.21, artykułów 23, 24, 25 i ustępu 1. art.30, tudzież art.35 i 60 mają analogiczne zastosowania do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich.

Art. 39 i ust.1.art.40, artykuły 41, 42, 43, 47, 48, 50, 51, 52, 53 i 56, jak również postanowienia artykułów wymienionych w ustępie 1. z wyjątkiem przepisów art.16, 19 i 24, stosują się analogicznie do wdów i sierót po osobach wymienionych w pierwszym ustępie.

Art. 65.

Wszyscy emerytowani funkcjonariusze śląscy, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jakoteż wdowy i sieroty po nich, jeżeli nie zgłosili jeszcze swych praw emerytalnych, powinni w celu uzyskania zaopatrzenia emerytalnego według postanowień niniejszej ustawy wniesć pisemne zgłoszenie

ste składki emerytalne, lecz pozostawili składki na rachunku żon i dzieci.

Art. 59.

Przerwy w służbie /art.6/ zaszły przed wejściem w życie niniejszej ustawy nie stoją na przeszkodzie zaliczeniu poprzedniego czasu służby. Postanowienie to nie narusza jednak przepisów b.państw zaborczych o zaliczalności lat do wysługi emerytalnej.

Art. 60.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy emerytowanym funkcjonariuszom śląskim, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, którzy przeszli w stan spoczynku w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 23.stycznia 1924 r. /Dz.U.Sl.nr.3, poz.11/ wymierza się zaopatrzenie emerytalne w myśl art.13. i 14. względnie 36, 38.ust.1. i 39.niniejszej ustawy, przy zastosowaniu art.57.niniejszej ustawy.

Postanowienia art.33.niniejszej ustawy mają do tych osób analogiczne zastosowanie.

Art. 61.

Wdowy i sieroty po emerytowanych funkcjonariuszach śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie w myśl art.2.ustawy z 20.stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P.nr.7, poz.44/, jak również, jeżeli uznane zostały w myśl art.3.tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują pensję, wdowią, względnie sierocą, w wysokości określonej w ust.1. art.38, względnie 39. od zaopatrzenia emerytalnego, określonego w art.56.przy zastosowaniu postanowień art.57.niniejszej ustawy.

Odnosnie przyznania i wymiaru pensyj wdowich, jakoteż środków prawnych przeciw przyznaniu i wymiarowi, mają analogiczne zastosowanie postanowienia art.66.niniejszej ustawy.

Art. 62.

Postanowienia artykułów 2, 3, 13, ustępów 1 i 3. art.15, art.16 i ustępu 2.art.18, art.20, 21, 22 i art.27, tudzież art.32 i 58. mają analogiczne zastosowanie do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich.

Art. 36 i ust.1.art.38, art.39, 40, 41, 45, 47, 48, 49, 50, 51 i 54, jak również postanowienia artykułów wymienionych w ustępie 1. z wyjątkiem przepisów art.16 i 21. stosują się analogicznie do wdów i sierót po osobach wymienionych w pierwszym ustępie.

Art. 63.

Funkcjonariusze Związków Samorządowych, którzy nabyli prawo do emerytury w służbie samorządowej, a przejdą zostali przez władze wojewódzkie do służby śląskiej, a stali się niezdolni do służby przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymują zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Śląskiego bez względu na ilość lat spędzonych w służbie śląskiej według zasad art.69.niniejszej ustawy.

Art. 64.

Wszyscy emerytowani funkcjonariusze śląscy, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jakoteż wdowy i sieroty po nich, jeżeli nie zgłosili jeszcze swych praw emerytalnych, powinni w celu uzyskania zaopatrzenia emerytalnego według postanowień niniejszej ustawy wniesć pisemne zgłoszenie

osobiste składki emerytalne, lecz pozostawili składki na rachunku żon i dzieci.

Art. 62.

Przerwy w służbie /art.9/ zaszły przed wejściem w życie niniejszej ustawy nie stoją na przeszkodzie zaliczeniu poprzedniego czasu służby. Postanowienie to nie narusza jednak przepisów b.państw zaborczych o zaliczalności lat do wysługi emerytalnej.

Art. 63.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy emerytowanym funkcjonariuszom śląskim, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, którzy przeszli w stan spoczynku w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 23.stycznia 1924 r. /Dz.U.Sl.nr.3, poz.11/ wymierza się zaopatrzenie emerytalne w myśl art.16 i 17, względnie 39, 41 ust.1. i 42.niniejszej ustawy przy zastosowaniu art.60.niniejszej ustawy.

Postanowienia art.33.niniejszej ustawy mają do tych osób analogiczne zastosowanie.

Art. 64.

Wdowy i sieroty po emerytowanych funkcjonariuszach śląskich, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie w myśl art.2.ustawy z 20.stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P.nr.7, poz.44/, jak również, jeżeli uznane zostały w myśl art.3.tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują pensję, wdowią, względnie sierocą, w wysokości określonej w ust.1.art.41, względnie 42. od zaopatrzenia emerytalnego, określonego w art.59.przy zastosowaniu postanowień art.60.niniejszej ustawy.

Odnosnie przyznania i wymiaru pensyj wdowich, jakoteż środków prawnych przeciw przyznaniu i wymiarowi, mają analogiczne zastosowanie postanowienia art.69.niniejszej ustawy.

Art. 65.

Postanowienia artykułów 2, 3, 4, 5, 16, ustępów 1 i 3.art.18, art.19 i ust.2.art.21, art.23, 24, 25 i art.30, tudzież art.35 i 61, mają analogiczne zastosowanie do emerytowanych funkcjonariuszów śląskich.

Art.39 i ust.1.art.41, art.42, 43, 44, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 57, jak również postanowienia artykułów wymienionych w ust.1. z wyjątkiem przepisów art.19 i 24. stosują się analogicznie do wdów i sierót po osobach wymienionych w pierwszym ustępie.

Art. 66.

Funkcjonariusze Związków Samorządowych, którzy nabyli prawo do emerytury w służbie samorządowej, a przejdą zostali przez władze wojewódzkie do służby śląskiej, a stali się niezdolni do służby przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymują zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Śląskiego bez względu na ilość lat spędzonych w służbie śląskiej według zasad art.69.niniejszej ustawy.

Art. 67.

Wszyscy emerytowani funkcjonariusze śląscy, którzy przeszli w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jakoteż wdowy i sieroty po nich, jeżeli nie zgłosili jeszcze swych praw emerytalnych, powinni w celu uzyskania zaopatrzenia emerytalnego według postanowień niniejszej ustawy wniesć pisemne zgłoszenie

Takie same prawa do zaopatrzenia emerytalnego przysługują tym funkcyjnikom samorządowym, którzy zostali przyjęci do służby śląskiej, a przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Takie same prawa do zaopatrzenia emerytalnego przysługują tym funkcyjnikom samorządowym, którzy zostali przyjęci do służby śląskiej, a przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 58.

Emerytowani funkcyjnikowie śląscy, przeniesieni w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art.2. ustawy z dnia 20. stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P. nr.7, poz.44/, jak również, jeżeli uznani zostali w myśl art.3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują uposażenie emerytalne do wysokości 75% tego uposażenia, które należałoby się im według norm art.18. od podstawy wymiaru, określonej w art.16 niniejszej ustawy według pierwszego szczebla danej grupy z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby w b.państwach zaborczych nie może być korzystniejszy, aniżeli w służbie śląskiej na mocy niniejszej ustawy.

Śląska Rada Wojewódzka będzie władna podwyższyć zaopatrzenie emerytalne do pełnego wymiaru według norm art.18. od podstawy wymiaru, określonej w art.16. niniejszej ustawy, tak pewnym kategoriom emerytów, jakoteż poszczególnym osobom, które pełniły służbę w b. państwach zaborczych, zasłużyły się dla narodu i Państwa Polskiego. Wysokość jednak zaopatrzenia emerytalnych nie może przekraczać procentowo tych norm uposażenia, do których miały prawo wspomniane osoby według odnośnych przepisów b.państw zaborczych.

Art. 59.

Zaszeregowanie emerytów do poszczególnych grup nastąpi na zasadzie przewidzianej art.3. ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcyjników wojewódzkich i Związków komunalnych /Dz.U.Sl.nr.3, poz.11/.

Art. 60.

Funkcyjnikowie śląscy, jakoteż emeryci /wdowy i sieroty/, którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali składki emerytalne do kas w b.państwach zaborczych, jeżeli udowodnią, że praw z tego tytułu im przysługujących nie zrealizowali w b.państwach zaborczych, będą mogli korzystać z uprawnień, wynikających z niniejszej ustawy, jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Śląskiego wszelkich praw, przysługujących im z tytułu uczestnictwa w tych kasach, względnie opłacania składek emerytalnych.

Funkcyjnikowem, którzy w całości lub w części zrealizowali swe prawa do powyższych kas i przeszli do służby śląskiej dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby, za który podjęli składki, pod warunkiem wpłacenia do Skarbu Śląskiego kwot pobranych z tych źródeł, według kursu, który ustali rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

W przeciwnym razie lata służby za okres podniesionych składek będą mogły być doliczone do wysługi emerytalnej jedynie jako praca zawodowa /art.70/.

Postanowienia ustępu 1. niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po tych funkcyjnikach, którzy podnieśli swoje

Art. 56.

Emerytowani funkcyjnikowie śląscy, przeniesieni w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art.2. ustawy z dnia 20. stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P. nr.7 poz.44/, jak również, jeżeli uznani zostali w myśl art.3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują uposażenie emerytalne według norm niniejszej ustawy.

Art. 57.

Zaszeregowanie emerytów do poszczególnych grup nastąpi na zasadzie przewidzianej art.3. ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcyjników wojewódzkich i Związków komunalnych /Dz.U.Sl.nr.3, poz.11/.

Art. 58.

Funkcyjnikowie śląscy, jakoteż emeryci /wdowy i sieroty/, którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali składki emerytalne do kas w b.państwach zaborczych, jeżeli udowodnią, że praw z tego tytułu im przysługujących nie zrealizowali w b.państwach zaborczych, będą mogli korzystać z uprawnień, wynikających z niniejszej ustawy, jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Śląskiego wszelkich praw, przysługujących im z tytułu uczestnictwa w tych kasach, względnie opłacania składek emerytalnych.

Funkcyjnikowem, którzy w całości lub w części zrealizowali swe prawa do powyższych kas i przeszli do służby śląskiej dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby, za który podjęli składki, pod warunkiem wpłacenia do Skarbu Śląskiego kwot pobranych z tych źródeł, według kursu, który ustali rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

W przeciwnym razie lata służby za okres podniesionych składek będą mogły być doliczone do wysługi emerytalnej jedynie jako praca zawodowa /art.69/.

Postanowienia ustępu 1. niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po tych funkcyjnikach, którzy podnieśli swoje

Art. 59.

Emerytowani funkcyjnikowie śląscy, przeniesieni w stan spoczynku przed zmianą suwerenności, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art.2. ustawy z dnia 20. stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego /Dz.U.R.P. nr.7, poz.44/, jak również, jeżeli uznani zostali w myśl art.3. tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, otrzymują uposażenie emerytalne do wysokości 100% uposażenia, które należałoby się im według norm art.18. od podstawy wymiaru, określonej w art.16. niniejszej ustawy według pierwszego szczebla danej grupy.

Art. 60.

Zaszeregowanie emerytów do poszczególnych grup nastąpi na zasadzie przewidzianej art.3. ustawy z dnia 23. stycznia 1924 r. w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcyjników wojewódzkich i Związków komunalnych /Dz.U.Sl.nr.3, poz.11/.

Art. 61.

Funkcyjnikowie śląscy, jakoteż emeryci /wdowy i sieroty/, którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali składki emerytalne do kas w b.państwach zaborczych, jeżeli udowodnią, że praw z tego tytułu im przysługujących nie zrealizowali w b.państwach zaborczych, będą mogli korzystać z uprawnień, wynikających z niniejszej ustawy, jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Śląskiego wszelkich praw, przysługujących im z tytułu uczestnictwa w tych kasach, względnie opłacania składek emerytalnych.

Funkcyjnikowem, którzy w całości lub w części zrealizowali swe prawa do powyższych kas i przeszli do służby śląskiej dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby, za który podjęli składki, pod warunkiem wpłacenia do Skarbu Śląskiego kwot pobranych z tych źródeł, według kursu, który ustali rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

W przeciwnym razie lata służby za okres podniesionych składek będą mogły być doliczone do wysługi emerytalnej jedynie jako praca zawodowa /art.71/.

Postanowienia ustępu 1. niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po tych funkcyjnikach, którzy podnieśli swoje

Projekt Rady Wojenódzkiej.

na-rjusze śląskiego /ojezyma, matki, macochy;
g/ w razie wstąpienia do klasztoru.
w przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

Art. 52.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę w zamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie się o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia dwuletnią, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

Wdowa, która wyszła z małż. za obywatela Państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wtedy, jeżeli ustawodawstwo Państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawę, jeżeli wychodzą z małż. za obywatela Państwa Polskiego.

Art. 53.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie śląskiej nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

Art. 54.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje, o ile sama nie jest funkcjonariuszem śląskim względnie nie pobiera emerytury z tytułu własnej służby, jednorazową odprawę w wysokości połowy kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego zmarłego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 roku życia po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury z tego ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki w przypadku określonym w ustępie przedostatnim art. 50, przy czem postanowienia ostatniego ustępu tegoż artykułu niniejszej ustawy mają również zastosowanie.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

Sierotom pochodzącym z różnych małżeństw tego samego funkcjonariusza wypłaca się odprawę tylko wtedy, jeżeli została po nim wdowa nie korzystająca z tego prawa, albo z tego prawa zrezygnowała narzeczc sierót.

Projekt Komisji

Socjalnej i Prawniczej.

na-rjusze śląskiego /ojezyma, matki, macochy;
g/ w razie wstąpienia do klasztoru.

w przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

Art. 50.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę w zamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowiej, na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie się o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia dwuletnią, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

Wdowa, która wyszła z małż. za obywatela państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wtedy, jeżeli ustawodawstwo państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawę, jeżeli wychodzą z małż. za obywatela Państwa Polskiego.

Art. 51.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie śląskiej nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

Art. 52.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje, o ile sama nie jest funkcjonariuszem śląskim względnie nie pobiera emerytury z tytułu własnej służby, jednorazową odprawę w wysokości połowy kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 roku życia po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury z tego ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki w przypadku, określonym w ustępie przedostatnim art. 46, przy czem postanowienia ostatniego ustępu tegoż artykułu niniejszej ustawy mają również zastosowanie.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

Projekt Komisji Budżetowej.

f/ na czas uwzględnienia sierot przy wyliczeniu uposażenia funkcjonariusza śląskiego /ojezyma matki, macochy;
g/ w razie wstąpienia do klasztoru.

w przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1. miesiąca następującego po usunięciu przyczyn wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

Art. 53.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę w zamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie się o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia dwuletnią, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

Wdowa, która wyszła z małż. za obywatela państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wtedy, jeżeli ustawodawstwo państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawę, jeżeli wychodzą z małż. za obywatela Państwa Polskiego.

Art. 54.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie śląskiej nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

Art. 55.

Wdowa po funkcjonariuszu śląskim, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje o ile sama nie jest funkcjonariuszem śląskim, względnie nie pobiera emerytury z tytułu własnej służby, jednorazową odprawę w wysokości połowy kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego zmarłego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 roku życia po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury z tego ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki w przypadku określonym w ustępie przedostatnim art. 51, przy czem postanowienia ostatniego ustępu tegoż artykułu niniejszej ustawy mają również zastosowanie.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

Wdowa nie ma prawa do pensji
a/ jeżeli małżeństwo zostało zawar-
te przez emeryta.

b/ jeżeli wspólność małżeńska zo-
stała sądowo rozdzielona bez obowiąz-
ku męża do utrzymania żony.

Dzieci pozostałe z małżeństwa
zawartego przez emeryta nie mają prawa
do pensji sierocych.

Art. 45

Prawo do otrzymywania pensji wdo-
wiej i sierocej rozpoczyna się z pierw-
szym dniem miesiąca następującego po
tym miesiącu, za który zmarły funkcyjnar
jusz śląski/emeryt/ pobrał ostatnio na-
leżne mu uposażenie w służbie czynnej
/uposażenie emerytalne/

Dla sierot, które przyszły na
świat po tym terminie, prawo do pensji
rozpoczyna się od pierwszego dnia mie-
siąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji
wdowiej lub sierocej nie zostało zgłoszo-
ne w ciągu jednego roku od dnia śmierci
męża, względnie ojca lub matki, należy
przyznać pensję wdowie lub sierocie od
pierwszego dnia miesiąca po dniu zgło-
szenia.

Śląska Rada Wojewódzka może przy-
znać pensję wdowie i sierocie od terminu
ustalonego w ustępie pierwszym niniej-
szego artykułu, jeżeli osoby uprawnio-
ne wykazą, iż zaszczyły ważne okoliczności,
które uniemożliwiły im wcześniejsze
zgłoszenie się o zaopatrzenie.

Art. 49

Pensje wdowie i sieroce płatne są
miesięcznie z góry.

Art. 50

Prawo do pensji wdowiej, względ-
nie sierocej:

a/ w razie śmierci wdowy lub sie-
roty, z końcem tego miesiąca, w którym
śmierć nastąpiła,

b/ w razie ukończenia przez siero-
tę 18 roku życia lub też wcześniejszego
zawarcia związku małżeńskiego,

c/ gdy wdowa względnie sierota
została prawomocnie skazana za czyn ka-
rygodny, a skazanie to pociąga za sobą
utrata prawa do zaopatrzenia wdowiego
względnie sierociego,

Sierotom, odbywającym studia w
zakładach naukowych, przyznaje się pen-
sje sierocą z powyższymi zastrzeżeniami
na każdy rok szkolny aż do ukończenia
studjów, nie dłużej jednak, niż do
ukończenia 24 roku życia!

W wyjątkowych, na szczególne u-
względnienie zasługujących wypadkach,
może Śląska Rada Wojewódzka zezwolić
na dalsze pobieranie pensji sierocej
tak-że po ukończeniu 18 wzgl. 24 roku
życia.

Art- 51

Prawo do pobierania pensji wdowiej
lub sierocej nie służy:

a/ na czas przebywania przez czas
dłuższy niż pół roku poza granicami
państwa, wzgl. Wolnego miasta Gdańska,
bez zezwolenia Śląskiej Rady Wojewódz-
kiej, udzielonego w porozumieniu z Mini-
sterstwem Skarbu;

b/ w razie utraty obywatelstwa
polskiego;

c/ na czas pobierania zaopatrzenia
z tytułu śmierci męża/ojca/ na zasadzie
innych ustaw, o ile świadczenia płyną
ze Skarbu Śląskiego;

d/ na czas zajmowania przez siero-
tę jakiegokolwiek stanowiska w służbie
państwowej śląskiej lub samorządowej
do którego przywiązane jest stałe upo-
sażenie;

e/ na czas piastowania przez wdo-
wę mandatu poselskiego lub senatorskie-
go do Sejmu względnie do Senatu Rzeczy-
pospolitej lub mandatu poselskiego do
Sejmu Śląskiego;

f/ na czas uwzględnienia sieroty
przy wymiarze

Wdowa nie ma prawa do pensji
a/ jeżeli małżeństwo zostało zawar-
te przez emeryta.

b/ jeżeli wspólność małżeńska zo-
stała sądowo rozdzielona bez obowiąz-
ku męża do utrzymania żony.

Dzieci pozostałe z małżeństwa
zawartego przez emeryta nie mają prawa
do pensji sierocych.

Art 46

Prawo do otrzymywania pensji wdo-
wiej i sierocej rozpoczyna się z pierw-
szym dniem miesiąca następującego po
tym miesiącu, za który zmarły funkcyjnar
jusz śląski /emeryt/ pobrał ostatnio na-
leżne mu uposażenie w służbie czynnej
/uposażenie emerytalne/

Dla sierot, które przyszły na
świat po tym terminie, prawo do pensji
rozpoczyna się od pierwszego dnia mie-
siąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji
wdowiej lub sierocej nie zostało zgłoszo-
ne w ciągu jednego roku od dnia śmierci
męża, względnie ojca lub matki, należy
przyznać pensję wdowie lub sierocie od
pierwszego dnia miesiąca po dniu zgło-
szenia.

Śląska Rada Wojewódzka może przy-
znać pensję wdowie i sierocie od terminu
ustalonego w ustępie pierwszym niniej-
szego artykułu, jeżeli osoby uprawnio-
ne wykazą, iż zaszczyły ważne okoliczności,
które uniemożliwiły im wcześniejsze
zgłoszenie się o zaopatrzenie

Art. 47

Pensje wdowie i sieroce płatne są
miesięcznie z góry.

Art. 48

Prawo do pensji wdowiej, względ-
nie sierocej:

a/ w razie śmierci wdowy lub sie-
roty, z końcem tego miesiąca, w którym
śmierć nastąpiła.

b/ w razie ukończenia przez siero-
tę 18 roku życia lub też wcześniejszego
zawarcia związku małżeńskiego,

c/ gdy wdowa względnie sierota
została prawomocnie skazana za czyn ka-
rygodny, a skazanie to pociąga za sobą
utrata prawa do zaopatrzenia wdowiego
względnie sierociego,

Sierotom, odbywającym studia w
zakładach naukowych, przyznaje się pen-
sje sierocej z powyższymi zastrzeżeniami
aż do ukończenia studjów, nie dłużej
jednak, niż do ukończenia 24 roku ży-
cia.

W wyjątkowych, na szczególne u-
względnienie zasługujących wypadkach,
może Śląska Rada Wojewódzka zezwolić
na dalsze pobieranie pensji sierocej
tak-że po ukończeniu 18 wzgl. 24 roku
życia.

Art. 49

Prawo do pobierania pensji wdowiej
lub sierocej nie służy:

a/ na czas przebywania przez czas
dłuższy niż pół roku poza granicami
państwa, wzgl. Wolnego miasta Gdańska,
bez zezwolenia Śląskiej Rady Wojewódz-
kiej, udzielonego w porozumieniu z Mini-
sterstwem Skarbu;

b/ w razie utraty obywatelstwa
polskiego;

c/ na czas pobierania zaopatrzenia
z tytułu śmierci męża/ojca/ na zasadzie
innych ustaw, o ile świadczenia płyną
ze Skarbu Śląskiego;

d/ na czas zajmowania przez siero-
tę jakiegokolwiek stanowiska w służbie
państwowej śląskiej lub samorządowej
do którego przywiązane jest stałe upo-
sażenie;

e/ na czas piastowania przez wdo-
wę mandatu poselskiego lub senatorskie-
go do Sejmu względnie do Senatu Rzeczy-
pospolitej lub mandatu poselskiego do
Sejmu Śląskiego;

f/ na czas uwzględnienia sieroty
przy wymiarze

Art. 45

Wdowa nie ma prawa do pensji
a/ jeżeli małżeństwo zostało zawar-
te przez emeryta.

b/ jeżeli wspólność małżeńska zo-
stała sądowo rozdzielona bez obowiąz-
ku męża do utrzymania żony.

Dzieci pozostałe z małżeństwa
zawartego przez emeryta nie mają prawa
do pensji sierocych.

Art. 46

Prawo do otrzymywania pensji wdo-
wiej i sierocej rozpoczyna się z pierw-
szym dniem miesiąca następującego po
tym miesiącu, za który zmarły funkcyjnar
jusz śląski /emeryt/ pobrał ostatnio na-
leżne mu uposażenie w służbie czynnej
/uposażenie emerytalne/

Dla sierot, które przyszły na
świat po tym terminie, prawo do pensji
rozpoczyna się od pierwszego dnia mie-
siąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji
wdowiej lub sierocej nie zostało zgłoszo-
ne w ciągu jednego roku od dnia śmierci
męża, względnie ojca lub matki, należy
przyznać pensję wdowie lub sierocie od
pierwszego dnia miesiąca po dniu zgło-
szenia.

Śląska Rada Wojewódzka może przy-
znać pensję wdowie i sierocie od terminu
ustalonego w ustępie pierwszym niniej-
szego artykułu, jeżeli osoby uprawnio-
ne wykazą, iż zaszczyły ważne okoliczności,
które uniemożliwiły im wcześniejsze
zgłoszenie się o zaopatrzenie.

Art. 49

Pensje wdowie i sieroce płatne są
miesięcznie z góry.

Art. 51

Prawo do pensji wdowiej, względ-
nie sierocej:

a/ w razie śmierci wdowy lub sie-
roty, z końcem tego miesiąca, w którym
śmierć nastąpiła.

b/ w razie ukończenia przez siero-
tę 18 roku życia lub też wcześniejszego
zawarcia związku małżeńskiego,

c/ gdy wdowa została pra-
womocnie skazana za
czyn karystyczny a skaza-
nie to pociąga za so-
bą prawo do zaopatrze-
nia wdowiego

Sierotom odbywającym studia w za-
kładach naukowych, przyznaje się pensje sie-
roce z powyższymi zastrzeżeniami, aż do ukoń-
czenia studjów, nie dłużej jednak, niż do
ukończenia 24 roku życia.

W wyjątkowych, na szczególne u-
względnienie zasługujących wypadkach,
może Śląska Rada Wojewódzka zezwolić na dal-
sze pobieranie pensji sierocej, tak-że
po ukończeniu 18 względnie 24 roku
życia.

Art. 52.

Prawo do pobierania pensji wdowiej
lub sierocej nie służy:

a/ na czas przebywania przez czas
dłuższy, niż pół roku poza granicami
państwa wzgl. Wolnego miasta Gdańska,
bez zezwolenia Śląskiej Rady Wojewódz-
kiej, udzielonego w porozumieniu z Mini-
sterstwem Skarbu;

b/ w razie utraty obywatelstwa
polskiego;

c/ na czas pobierania zaopatrzenie
z tytułu śmierci męża/ojca/ na zasadzie
innych ustaw, o ile świadczenia płyną
ze Skarbu Śląskiego;

d/ na czas zajmowania przez siero-
tę lub sierotę jakiegokolwiek
stanowiska w służbie państwowej śląskiej
lub samorządowej, do którego przywiązane
jest stałe uposażenie;

e/ na czas piastowania przez wdo-
wę mandatu poselskiego lub senatorskie-
go do Sejmu względnie do Senatu Rzeczy-
pospolitej lub mandatu poselskiego do
Sejmu Śląskiego; f/ na czas uwzględnienia sieroty
przy wymiarze

Projekt Rady Wojewódzkiej.

Projekt Komisji Oceny i
Przebiegu.

Projekt Komisji Budżetowej.

Uwzględnia się tylko przesiedle-
nia wewnątrz Państwa, a w razie prze-
siedlenia się zagranicę, koszty ponie-
sione do granicy Rzeczypospolitej.

Z prawa tego może wdowa, wzglę-
dnie sierota, korzystać w ciągu trzech
lat od dnia śmierci męża, względnie
ojca.

Art. 56.

W razie śmierci funkcjonariusza
w stanie spoczynku należy się wdowie,
która pozostawała z nim w wspólności
małżeńskiej niezależnie od zaopatrze-
nia, względnie odprawy /art. 39, wzgl.
54/, pośmiertne w wysokości trzymie-
sięcznego uposażenia, pobieranego o-
statnio przez zmarłego.

Pod temi samymi warunkami, w
tej samej wysokości należy się po-
śmiertne w razie śmierci funkcyjnar-
juszki w stanie spoczynku wdowcowi.

W braku wdowy /wdowca/, upraw-
nionej /nego/ do pośmiertnego, należy
się pośmiertne w tej samej wysokości
niepodzielnie dzieciom ślubnym, upraw-
nionym i pasierbom zmarłego, o ile
zmarły je utrzymywał. W braku wyżej
wymienionych członków rodziny można
zwrócić udowodnione koszty leczenia
i pogrzebu do wysokości pośmiertnego
innym krewnym lub osobom postronnym.
Jeżeli zmarły nie pozostawił majątku
ruchomego lub nieruchomego, wystar-
cza na pokrycie tych kosztów.

Tytuł IV.

Przepisy przejściowe.

Art. 57.

Funkcjonariuszem, którzy przed
wstąpieniem do służby śląskiej pozo-
stawali na służbie jednego z byłych
państw zaborczych, jakoteż w służbie
b. Związku Prowincjonalnego Śląska,
względnie Wydziału Krajowego w Opawie,
wlicza się do wysługi emerytalnej peł-
ną ilość lat służby w b. państwie za-
borem, podlegającą zaliczeniu według
przepisów emerytalnych odnośnego pań-
stwa zaborczego z zastrzeżeniem, że
sposób zaliczania czasu tego do wysłu-
gi emerytalnej nie może być korzyst-
niejszy, aniżeli w służbie śląskiej
polskiej na mocy niniejszej ustawy,
tutajże lata służby śląskiej.

Funkcjonariuszem śląskim, któ-
rzy przed wejściem w życie niniejszej
ustawy pozostawali w służbie państwo-
wej polskiej, liczy się do wysługi e-
merytalnej pełny okres czasu, spędzo-
nego w tej służbie.

Czas piastowania mandatu posel-
skiego lub senatorskiego przed wej-
ściem w życie niniejszej ustawy zali-
cza się przytem do emerytury.

Funkcjonariuszem śląskim, któ-
rzy służyli czynnie w czasie trwania
mocy obowiązującej ustawy z dnia 23.
stycznia 1924 r. w przedmiocie tymcza-
sowego uposażenia emerytalnego funk-
cjonariuszów wojewódzkich i Związków
komunalnych /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/,
a którzy przed wstąpieniem do służby
śląskiej pełnili służbę samorządową
w Państwie Polskiem, lub jednym z był-
ych państw zaborczych, zaliczalną do
wysługi emerytalnej w myśl pkt.d/ art.
15 ustawy z dnia 28.lipca 1921 r.
/Dz.U.R.P.nr.70,poz.466/ w brzmieniu
ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 23.sty-
cznia 1924 r. /Dz.U.Śl.nr.3,poz.11/
zalicza się do wysługi emerytalnej
czas tej służby samorządowej pod wa-
runkami określonymi w wymienionej
ustawie.

Uwzględnia się tylko przesiedle-
nia wewnątrz Państwa, a w razie prze-
siedlenia się zagranicę, koszty ponie-
sione do granicy Rzeczypospolitej.

Z prawa tego może wdowa, wzglę-
dnie sierota, korzystać w ciągu trzech
lat od dnia śmierci męża, względnie
ojca.

Art. 54.

W razie śmierci funkcjonariusza
w stanie spoczynku należy się wdowie,
która pozostawała z nim w wspólności
małżeńskiej niezależnie od zaopatrze-
nia, względnie odprawy /art.36, wzgl.
52/, pośmiertne w wysokości trzymie-
sięcznego uposażenia, pobieranego o-
statnio przez zmarłego.

Pod temi samymi warunkami, w
tej samej wysokości należy się po-
śmiertne w razie śmierci funkcyjnar-
juszki w stanie spoczynku wdowcowi.

W braku wdowy /wdowca/, upraw-
nionej /nego/ do pośmiertnego, należy
się pośmiertne w tej samej wysokości
niepodzielnie dzieciom ślubnym, upraw-
nionym i pasierbom zmarłego, o ile
zmarły je utrzymywał. W braku wyżej
wymienionych członków rodziny można
zwrócić udowodnione koszty leczenia
i pogrzebu do wysokości pośmiertnego
innym krewnym lub osobom postronnym,
jeżeli zmarły nie pozostawił majątku
ruchomego lub nieruchomego, wystar-
cza na pokrycie tych kosztów.

Tytuł IV.

Przepisy przejściowe.

Art. 55.

Funkcjonariuszem, którzy przed
wstąpieniem do służby śląskiej pozo-
stawali na służbie jednego z byłych
państw zaborczych, jakoteż w służbie
b. Związku Prowincjonalnego Śląska,
względnie Wydziału Krajowego w Opawie,
wlicza się do wysługi emerytalnej peł-
ną ilość lat służby w b. państwie za-
borem, podlegającą zaliczeniu według
przepisów emerytalnych odnośnego pań-
stwa zaborczego z zastrzeżeniem, że
sposób zaliczania czasu tego do wysłu-
gi emerytalnej nie może być korzyst-
niejszy, aniżeli w służbie śląskiej
polskiej na mocy niniejszej ustawy,
tutajże lata służby śląskiej.

Funkcjonariuszem śląskim, któ-
rzy przed wejściem w życie niniejszej
ustawy pozostawali w służbie państwo-
wej polskiej, liczy się do wysługi e-
merytalnej pełny okres czasu, spędzo-
nego w tej służbie.

Czas piastowania mandatu posel-
skiego lub senatorskiego przed wej-
ściem w życie niniejszej ustawy zali-
cza się przytem do emerytury.

Funkcjonariuszem śląskim, któ-
rzy służyli czynnie w czasie trwania
mocy obowiązującej ustawy z dnia 23.
stycznia 1924 r. w przedmiocie tym-
czasowego uposażenia emerytalnego
funkcjonariuszów wojewódzkich i Zwią-
zków komunalnych /Dz.U.Śl.nr.11,poz.
28/, a którzy przed wstąpieniem do
służby śląskiej pełnili służbę samo-
rządową w Państwie Polskiem, lub jed-
nym z byłych państw zaborczych, zali-
czalną do wysługi emerytalnej w myśl
pkt.d/ art.15 ustawy z dnia 28.lipca
1921 r. /Dz.U.R.P. nr.70,poz.466/ w
brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z
dnia 23.stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.
nr.3,poz.11/ zalicza się do wysługi
emerytalnej czas tej służby samorządo-
wej pod warunkami określonymi w wymie-
nionej ustawie.

Uwzględnia się tylko przesiedle-
nia wewnątrz Państwa, a w razie prze-
siedlenia się zagranicę, koszty ponie-
sione do granicy Rzeczypospolitej.

Z prawa tego może wdowa, wzglę-
dnie sierota, korzystać w ciągu trzech
lat od dnia śmierci męża, względnie
ojca.

Art. 57.

W razie śmierci funkcjonariusza
w stanie spoczynku należy się wdowie,
która pozostawała z nim w wspólności
małżeńskiej niezależnie od zaopatrze-
nia, względnie odprawy /art.39, wzgl.
55/, pośmiertne w wysokości trzymie-
sięcznego uposażenia, pobieranego o-
statnio przez zmarłego.

Pod temi samymi warunkami, w
tej samej wysokości należy się pośmiert-
ne w razie śmierci funkcyjnarjuszki
w stanie spoczynku wdowcowi.

W braku wdowy /wdowca/ uprawnio-
nej /nego/ do pośmiertnego, należy
się pośmiertne w tej samej wysokości
niepodzielnie dzieciom ślubnym, upraw-
nionym i pasierbom zmarłego, o ile
zmarły je utrzymywał. W braku wyżej
wymienionych członków rodziny można
zwrócić udowodnione koszty leczenia
i pogrzebu do wysokości pośmiertnego
innym krewnym lub osobom postronnym.
Jeżeli zmarły nie pozostawił majątku
ruchomego lub nieruchomego, wystar-
cza na pokrycie tych kosztów.

Tytuł IV.

Przepisy przejściowe.

Art. 58.

Funkcjonariuszem, którzy przed
wstąpieniem do służby śląskiej pozo-
stawali na służbie jednego z byłych
państw zaborczych, jakoteż w służbie
b. Związku Prowincjonalnego Śląska,
względnie Wydziału Krajowego w Opawie,
wlicza się do wysługi emerytalnej peł-
ną ilość lat służby w b. państwie za-
borem, podlegającą zaliczeniu według
przepisów emerytalnych odnośnego pań-
stwa zaborczego z zastrzeżeniem, że
sposób zaliczania czasu tego do wysłu-
gi emerytalnej nie może być korzyst-
niejszy, aniżeli w służbie śląskiej
polskiej na mocy niniejszej ustawy,
tutajże lata służby śląskiej.

Funkcjonariuszem śląskim, któ-
rzy przed wejściem w życie niniejszej
ustawy pozostawali w służbie państwo-
wej polskiej, liczy się do wysługi e-
merytalnej pełny okres czasu, spędzo-
nego w tej służbie.

Czas piastowania mandatu posel-
skiego, lub senatorskiego przed wej-
ściem w życie niniejszej ustawy zali-
cza się przytem do emerytury.

Funkcjonariuszem śląskim, któ-
rzy służyli czynnie w czasie trwania
mocy obowiązującej ustawy z dnia 23.
stycznia 1924 r. w przedmiocie tym-
czasowego uposażenia emerytalnego
funkcjonariuszów wojewódzkich i Zwią-
zków komunalnych /Dz.U.Śl.nr.11,poz.
28/, a którzy przed wstąpieniem do
służby śląskiej pełnili służbę samo-
rządową w Państwie Polskiem, lub jed-
nym z byłych państw zaborczych, zali-
czalną do wysługi emerytalnej w myśl
pkt.d/ art.15 ustawy z dnia 28.lipca
1921 r. /Dz.U.R.P.nr.70, poz.466/ w
brzmieniu ustawy Sejmu Śląskiego z
dnia 23.stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.
nr.3, poz.11/ zalicza się do wysługi
emerytalnej czas tej służby samorządo-
wej pod warunkami określonymi w wymie-
nionej ustawie.

Projekt Rady Wojenódzkiej.

Projekt Komisji
Socjalnej i Prawniczej.

Projekt
Komisji Budżetowej.

Sierotom, pochodzący z różnych
małżeństw tego samego funkcyj-
nariusza, wypłaca się odprawa
tylko wtedy, jeżeli pozostała po
nim wdowa nie skorzystała z te-
go prawa, albo z tego prawa zre-
zygnowała na rzecz sierót.

Sierotom, pochodzący z
z różnych małżeństw tego same-
go funkcyjnariusza, wypłaca
się odprawa tylko wtedy, jeże-
li pozostała po nim wdowa nie
skorzystała z tego prawa, albo
zrezygnowała na rzecz sierót.

Art. 55.

Wdowa i sieroty po funkcyj-
nariuszu śląskim zmarłym w
służbie czynnej, mają prawo do
zwrotu udowodnionych kosztów
jednokrotnego przesiedlenia
się z miejsca służbowego mę-
ża względnie ojca, do przyszłe-
go miejsca zamieszkania, do wy-
sokości ryczałtu, przysługują-
cego funkcyjnariuszom śląskim
przy przesiedleniach z urzędu.

Art. 53.

Wdowa i sieroty po funkcyj-
nariuszu śląskim, zmarłym w służ-
bie czynnej, mają prawo do zwrotu
udowodnionych kosztów jednokrotne-
go przesiedlenia się z miejsca
służbowego męża względnie ojca do
przyszłego miejsca zamieszkania,
do wysokości ryczałtu, przysługu-
jącego funkcyjnariuszom śląskim
przy przesiedleniach z urzędu.

Art. 56.

Wdowa i sieroty po funk-
cyjnariuszu śląskim, zmarłym
w służbie czynnej, mają prawo
do zwrotu udowodnionych kosz-
tów jednokrotnego przesiedle-
nia się z miejsca służbowego
męża względnie ojca, do przy-
szłego miejsca zamieszkania,
do wysokości ryczałtu, przysłu-
gującego funkcyjnariuszom ślą-
skim przy przesiedleniach z
urzędu.